Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

HERODOTI HISTORIAR.

T. VI. P. II.

ADNOTATIONES

AD LIB. VII. c. 172. - IX.

ET AD VITAM HOMERI.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. CLXXII. 1 *seq.* Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης *etc.*) *Pavii* acumen scopas hic animadvertit dissolutas. *Nam quid? an Thessali Medorum partes sequebantur, cum propalam ostendebant, sibi displicere quod ab Aleuadis factum?* quae tamen in verbis eorumque cohaerentia mens. Velle Scriptorem, Thessalos, Aleuadarum dominatione pressos, primis belli initiis ad Persas inclinasse: cognitis autem perfidorum consiliis, ad Graeciae concilium legatos de conmuni salute misisse. Itaque, aut excidisse aliquid, aut fuisse olim, *τοπρῶτον μηδίσαντες διέδεξαν, ὅτι οὐ σφίσι ἥνδανε etc. cum principio Medorum partes fovissent, ostenderunt sibi non placere* etc. Non profecto inutiliter. Mihi ex schedis *Arch.*, parum adiutis, placuisse memini, ὡς δὲ ἔδεξαν, *ita vero demonstrarunt*, sibi *displicere* etc. ὡς δὲ hoc fere modo lib. IX. 34. Sed coniecturae non indulgeo. WESS. — Nec emendatione nec coniecturâ indiget hic locus. Ac primum quidem minime sollicitandum verbum διέδεξαν: amat enim Scriptor pro simplici δεικνύειν compositum illud ponere, I. 31, 16. 73, 18. II. 134, 16. 162, 7. III. 72, 29. (ubi ex codd. *Arch.* et *Vind.* διαδεικνύσθω recipi debuerat.) III. 82, 17. VIII. 3, 10. IX. 58, 10. Tum vero etiam bene recteque habet ὡς particula, quae in plerisque locis modo citatis eâdem ratione cum eodem verbo iuncta legitur. Nec vero ὡς διέδεξε debebat cum *Valla*, et quî eum secuti sunt, *quum ostenderent* intelligi, nec *postquam ostenderunt*, ut nos reddidimus, nec *quoniam demonstravere*, ut *Schulzio* placuit: sed plane sicut in locis laudatis, *uti*, *sicuti*, *quemadmodum ostenderunt*; nempe *uti*

quidem ea re, quae continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Graecorum concilium missis, cum eis mandatis quae mox commemorantur) *satis et perspicue ostenderunt: satis*, inquam *et perspicue;* nam composito verbo διαδεῖξαι paullo maior quaedam vis, quam simplici, inesse videtur. *Ostenderunt* autem ea ratione, *non placere sibi Aleuadarum artificia*, (de quibus vide supra, c. 6. et cap. 130.) *neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti.* conf. c. 174. *S.*

[5. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ etc.) Conf. c. 145. *S.*]

11. ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου) Male absentiam praepositionis in Cod. *Arch.* laudavit *Th. Galeus.* Redibit c. 215. ἔσχον ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. Quo de genere plura lib. I. 143. WESS.

17. οὐδεμίην οἵοί τέ ἐστε προσφέρειν) *Nec debetis, neque aequum erit*; qualem dictionis usum explicuimus et excussimus antea. Nimium sane et solo e docti viri arbitrio pendens, αἰτίην ἡμῖν οὐδεμίην δίκαιοί ἐστε προφέρειν, *nullam nobis culpam obiectare iure poteritis.* Ἀναγκαίην sequentia defendunt: estque saepe verissimum, Κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκας, *Euripid.* Alcest. vs. 965. WESS. — Similiter *Reiskius*: *nullum vobis est ius et fas nos armis cogendi.* Satis, puto, fuerat, *non potestis nobis necessitatem imponere*, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. *S.*

CAP. CLXXIII. 5. τῆς Ἀχαιΐης ἐς Ἅλον) Nomen urbis litera liberavit superflua *Gronov.* Urbis incolas Ἁλίας dixit *Demosthenes*, more istius aevi scriptoribus usitato: sic legit *Harpocr.* ubi nostris in Edd. *Demosth.* vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἁλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ Ἁλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς Ἁλέας dicebant: alterum apud eumdem recurrit p. 238. et 316. recte scribitur p. 236. Ἅλου πολιορκουμένου: et p. 88, 1. Φαρσαλίοις Ἅλον παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat *Ulpianus* qui vocatur, p. 205, 64., nomen Ἅλος in ἕλως fuit depravatum. Mendosa apud *Suidam* sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: Ἁλίας - - - [Ἅλος] πόλις Θεσσαλική· οἱ δὲ πολῖται Ἁλεῖς. VALCK.

10. ὁπλῖται συλλεγέντες) Eadem redibunt IX. c. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεὶς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eamdem

normam. Contra apud *Demosthenem* uno loco praebent Editiones *συλλεχθέντες*, Codices vero *συλλεγέντες*: hoc iure *Piersonus* alteri praetulit ad *Moer.* Att. p. 208. Aetate *Demosthenis* suaviores istas formas probabant Attici; asperiores aetate *Herodoti*. VALCK.

12. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου) *Diodori* Συνετὲς est lib. XI. 2. perperam scriptus. *Polemarchi, e quibus Euaenetus,* [*lin.* 13.] Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt administri apud *Thucydid.* V. 66.; in civitate aliis, de quibus *Nic. Cragius* Reip. Spartan. lib. II. 14. inpositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse: *Aldum* enim, particulam negantem omittentem, bene *H. Stephan.* ex Codicum consensione correxit. WESS.

16. ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου) *Venientes ab Alexandro nuncii.* Istius *Alexandri*, tanquam Φιλέλληνος, sed huius inprimis beneficii, saepius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit *Herodoti* narrationem, ex *Damaste* diversa quaedam admiscens, inter Socraticas Epistolae 28. scriptor, adversus *Isocratem* ad Philippum datae: *Speusippum* auctorem dat *L. Allatii* haud absurda coniectura; cui quidpiam obmovisse *Pearsonum* in Vind. *Ignat.* aut *Bentleium* in Diss. de Epist. *Phalar.* non opinor. De *Isocrate: Debuerat*, inquit malevolus ille, τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ πρόγονου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium; legatos Alexander Darii (hunc dicere, non Xerxen debebat) contrucidari iussit, haud sanequam ut Graecis gratificaretur, sed ut ulcisceretur iniuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλησιαζόντων,) τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμίτερον (leg. ὑμέτερον) Ἡράκλειον ἀπήντησαν· Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν -- Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν: tandem subdit: καί τοι τούτων χρὴν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάστην μεμνῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, *sed et, secundum suam legem, Artis oratoriae Scriptorem;* postrema, in istum olim sensum scripta, nigrae sunt loliginis plena, neque *Speusippo* disconveniunt. De *Heracléo* Macedoniae, deque *Heracléa, in radicibus Oetae montis sita*, hic non est agendi locus. VALCK.

17. συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι) Consilium Alexandri Macedonis suasionemque, laudato *Herodoto*, Scriptor Epistolae XXVIII. inter Socraticas *Allatii* his exsequitur: ὕστερον δὲ στασιαζόντων (πιλαζόντων) τῶν βαρβάρων, οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ὑμέτερον Ἡράκλειον ἀπήντησαν, Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν τῶν Ἀλεύου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν. In quis, postulante re, ἡμέτερον Ἡρακλ. mutavi et τὴν Ἀλέου, prava ab *Allatio* relicta. *Valckenarii* non dispar coniectura fuit ab cap. 6. sed hic operosior. Cetera partim falsa, partim ab *Herodoti* mente aliena sunt. WESS.

CAP. CLXXIV. 5. οὕτω δὴ ἐμηδίσαν προθύμως) *Tum vero Thessali Persarum partes animose sunt sequuti.* Incerti verba *Suidas* habet in Ἐμηδίσαν: μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμηδίσαν, δείσαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν. [conf. *Zonarae* Lex. p. 707. ubi perperam ἐμηδίασαν.] sed quae praebet in Ἀγχότερος, *Küstero* non designata, *Herodoti* verba sunt ex proximo cap. [175, 5.] petita: στεινοτέρη ἐφαίνετο καὶ ἀγχοτέρη ἡ ἐσβολή. In his dum frequens recurrit mentio τῆς ἐσβολῆς, *introitus* in Thessaliam, alieno vocem loco posuerat librarius in Cod. Ms. initio cap. 174. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην ἐσβολή: ubi vulgatur στρατιή, scribi debet στρατηίη. VALCK. — Vocab. ἐσβολή, quum nullo in cod. msto vel a *Wess.* vel a nobis repertum sit, videtur ex coniectura ab *H. Stephano* in ora suae editionis positum pro mendoso στρατιή, quod olim vulgabatur. Haud raro enim me observare memini, *notam* γρ'. quam ille lectionibus marginalibus praemittere solet, non semper γράφεται, sed subinde nihil aliud nisi γράφε, significare. *S.*

CAP. CLXXV. 2. τὸ λεχθέντα ὑπ' Ἀλεξάνδρου) Quod hic margo dat *Stephani*, ἐξ Ἀλεξάνδρου, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii Codices, probarem ut Herodoteum. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος est lib. III. c. 71. τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου, II. 151. τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, I. 114. Apud *Quintilian.* Inst. Orat. VI. [1, 41.] p. 511., *puer - - - ex paedagogo se vellicari respondit.* Passivis ἐκ frequenter sic adiungunt Tragici: in Tragoediis, quae supersunt, non puto reperiri dictum servatum *M. Antonino* VII. 41. Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν. In *Longino*, castigatissimo scriptore, a *Zach. Pearcio* revocatum non feret, ut puto, *Io. Toupius*,

Longino dignissimus futurus editor, Sect. IX, 30. ἐκ Κίρκης συνφορβουμένους. *Tan. Faber* bene correxit ἐν Κίρκης: prout *Plutarch.* etiam dederat T. II. p. 52. D. sed non illa socios Ulyssis fecit συνφορβούς, verum συῶν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε; scribamus itaque totidem literis, συομορφουμένους. VALCK. — Revertit *Herodoto* adsueta dictio ἐξ Ἀλεξάνδρου. Talis lib. III. 71. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Οτάνεος, et sine numero aliae. WESS. — Apud *Longin.* vulgatam scripturam tenuit probavitque *Toup. S.*

11. γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον) Non obliviscor φορτῷν - - - ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον libri VI. c. 137., nec huius libri c. 173. καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, recte posita, sed ad olim hoc collocatum loco (ἐπὶ γῆς τῆς etc.) haud gemina. Iure Mssti praepositionem auferunt, noxiam et inutilem. Γῆς autem τῆς Ἱστιαιώτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας lib. VIII. 23. memorans aliquid insuper moliminis vetat. WESS. — Quae *Histiaeotis* hîc ionicâ nominis formâ *Herodoto*, communi vero Graecorum sermone *Hestiaeotis* vocatur, septemtrionalis est Euboeae regio; *Artemisium*, extrema Histiaeotidis ora cum promontorio, quod a Dianae templo, quod inibi erat, nomen invenerat. Alia Ἱστιαιῶτις, Thessaliae, supra memorata est lib. I. c. 56, 15. *S.*

13. τὰ κατ' ἑτέρους) Literas aliquot, quae repeti debebant, hîc etiam absorptas suspicor, sic restituendas, ut legatur: ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' ἑκατέρους ἐόντα: quam lectionem commodum offert margo *Stephani*; ex Msto repertam etiam *Vallae* Latina monstrant. VALCK. — Vide Var. Lect. *S.*

CAP. CLXXVI. 12 *seqq.* Τῶν δὲ Θερμοπυλέων *etc.*) Accuratissima haec loci pictura, nulli, nec Livianae lib. XXXVI. 15. neque *Strabonis* lib. IX. p. 655. [p. 428. ed. Cas.] concedens. Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους Οἴτας περιναιετάοντες culte ad accolas chorus Trachin. *Sophocl.* vs. 642. WESS.

13. ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον) ὑψηλὸν, quod additur, in marginem libenter reiicerem. Recte iunguntur οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, c. 198. sed ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, esse ὑψηλὸν, *Herodotus* lectorem non monuisset, qui dederat lib. III. c. 111. ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ

οὐδεμίην εἶναι. Mox *viam, qua spectat Orientem, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα.* Secundum *Appian.* Syr. [c. 17.] p. 157. τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἁλίμενος, τῇ δὲ ἕλος ἄβατόν τε καὶ βαραθρώδες. *Loca usque ad mare invia palustri limo et voraginibus* dixit *Livius* XXXVI. 18. Idem c. 15., *quia*, inquit, *calidae aquae in ipsis faucibus sunt, Thermopylae locus appellatur.* conf. *Strabo* IX. p. 655. B. et *Casaub.* [ad p. 428. suae ed.] *Appian.* Syr. p. 158. *Harpocrat.* in Θερμοπύλαι, et *Schol.* in *Aristoph.* Nub. 1047. VALCK.

15 *seq.* Ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρὰ, τὰ χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι) Excitans ista, χύτρας praebet *Eustath.* in *Dionys.* vs. 437. alterum *Pausan.* IV. [c. 35.] pag. 369 seq. memorans τὴν κολυμβήθραν, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. Praeceptor *Pausaniae Herodes Atticus*, ut erat aedificator pecuniosus, in gratiam Thessalorum et Meliensium, cellas aegrotantibus accommodas hic construi curavit, ut suspicor ex *Philostr.* in eius vita p. 551. τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τοῖς νοσοῦσι παιωνίους. Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana κολυμβήθρα, πέντε στοὰς ἔχουσα. VALCK. — Imprudentis audaciae Editor *Genev.* ob χύτρας, contra *Porti* sui admonitionem inculcatas, excusari nequit. *Eustathii* enim dubia lectio est; quae citra dubium si foret, manebit temerarius contra tabulas ausus. Ecce tibi *Pausaniam* lib. IV. 35. de piscina, in quam calidae hae influunt aquae, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. WESS.

18 *seq.* καὶ τό γε τοπαλαιὸν) Stare nequit ista *Medicei* lectio, [quam recipere non dubitaverat *Gron.*] ni sic paulum adiuvetur, καὶ τῷδε τὸ παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν: quae *Koenii* est suspicio. VALCK. — τό γε τοπαλαιὸν doctissimi viri *D'Orvillius* ad *Charit.* lib. I. 3. p. 41. et *Abreschius* Diluc. *Thucyd.* p. 4. recte auctius, quam decebat, censuerunt. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

21. οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα) Interrogationes Gronovianas non intelligo, nedum *falsissimam et absurdissimam* esse *in Geographia* veterem participii formam. Cur quaeso οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα Thessali, *antea Aeolidis terrae habitatores*, (ita enim Latina [*Gronovii*, vitiosum οἰκήσαντες imperite arripientis] habebant) in Thesprotos abierunt, indeque reduces Phocensibus vastitatem atque eversionem

machinati sunt? Nonne commodius et situi regionum congruentius, *Thessalos ex Thesprotis*, unde erant, *habitatum terram Aeolidem ivisse, quam deinde possederunt?* Nobil. *Palmerius*, veteris Graeciae adprime peritus, hanc verborum sententiam lib. II. Gr. Ant. c. 4. p. 262. perspexit. Et quidni? cum *Aeolis* sit illa regio, quam *Thessali* deinceps possessione tenuerunt. Clare *Diodorus* lib. IV. 67. de Boeoto, κατανήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θετταλίαν καλουμένην. Sine cuiusquam proinde invidia redire vulgata cum *Vallae* Latinis potuit. WESS. — Recte enim *Valla* intepretatus erat, *ex quo illi ex Thesprotis terram Aeolidem iere habitatum, quam nunc possident.* S.

CAP. CLXXVII. 3. ὅτι οὔτε πλήθεϊ - - - ταύτῃ.) Acutissimus *Gisb. Koenius* in literis ad me datis ad h. l. „*Alii forte*, scribit, *dudum viderunt legi debere* τῇ - - - „ταύτῃ. *Hoc ipsum Vallae codex habuit, qui vertit, ubi - - „ibi.* ἦ - - - ταύτῃ, *Polyaenus* p. 333. §. 12. et p. 232. §. 2.“ *Reiskio* ὅπῃ venit in mentem. Mihi iam olim etiam placuit nostratis illud: τῇ οὔτε πλήθει ἔξουτι χρέεσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ. *Angustias quaerebant ne multitudine circumirentur:* [*Corn. Nep.* II. 3.] et hoc Themistoclis fuisse videtur consilium. Apud *Thucyd.* p. 180, 41. [lib. III. c. 23.] pro ὅ, τι scriberem ὅπῃ: sed Herodoteum est τῇ: pro ἦ χώρᾳ. *Schol.* in *Sophocl.* Ai. vs. 826. τὸ ἦ ἐπίρρημα (ἀποδίδοται) πρὸς τὸ ταύτῃ. VALCK. — Nec apud *Thucyd.* l. c. nec hic apud Nostrum ulla novatione opus est. S.

CAP. CLXXVIII. 4. ἀνέμοισι εὔχεσθαι) Vatis tale responsum, Ὦ Δέλφοι λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, in *Clement. Alex.* Stromat. VI. pag. 753. [pag. 454. ed. *Sylburg.* Lugd. Bat. 1616.] adiungentis hanc in rem, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. In ambiguo autem haeret, utrum μεγίστους an μεγάλους reliquerit *Herodotus.* WESS. — Eruditione sua multiplici saepe sapienter usus ad Gentiles confutandos, *Clemens Alex.* verba nobis oraculi Delphici servavit Strom. VI. p. 753. Δελφοὶ, Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, Ὦ Δελφοὶ, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. Oraculum eiusdem sententiae acceperunt Athenienses: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante *Platone*, ναυ-

τινους Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Δεινὸς γὰρ ἔρπειν πλοῦτος εἴς τι πάλαι. VALCK.

10 *seq.* βωμόν τι ἀπέδειξαν ἐν Θυίης) *Aram Delphi ventis statuisse* dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίης: forte, *prope Thyiae fanum?* ἐν in talibus etiam *loca* nonnunquam designat *circa templa*: sunt autem usitatissima, ἐν Διονύσου· ἐν Ἀσκληπιοῦ· ἐν Θεσμοφόροιν· ἐν Ἀρτέμιδος: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud *Pausan.* II. [cap. 32 extr.] p. 189. Σαρώνια κατὰ ἔτος ἓν Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσι. Graece non dicitur κατὰ ἔτος ἓν, *quotannis. Pausaniae* sicut aliis est καθ' ἔτος et κατ' ἔτος ἕκαστον: aut hoc latet in ἓν, aut scribi poterit κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδος ἑορτὴν ἄγουσι, *circa aedem Dianae quotannis festos, Saronia dictos, celebrant* Troezenii. VALCK. — Ἀπέδειξαν Scriptorem malle, [non ἀπεδείξαντο,] supra conmonstratum lib. V. 89. Ἐν Θυίης, videlicet τεμένει aut χώρῳ, extra omnem est culpam. *Thyia*, modo eadem tamen, Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a *Pausania* lib. X. 6. non negligitur. WESS. — Τὸ τῆς Θυίης τέμενος continuo deinde memoratur, unde *hic locus* (ὁ χῶρος οὗτος) nomen invenerit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse ἡ Θυίη, adeoque ἐν Θυίῃ veram esse scripturam. *S.*

CAP. CLXXX. 4 *seq.* διαδείξιον ποιούμενοι τὸν εἶλον) *Ex formae praestantia illius, quem primum Graecorum ceperant, laetum omen captantes.* In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur *Aem. Portus* interpretatus in Διαδείξιος, vicina pertractans in Ἐπαύροιτο. Διαδείξιόν τι ποιεῖσθαι (non mirabor si cui venerit in mentem Δία δεξιόν) idem videtur, quod saepius dicitur οἰωνόν τι θέσθαι vel ποιεῖσθαι. *Euripides* Iphig. Aul. 607. Ὄρνιθα μὲν τόνδ' (imo τόδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σόν γε χρηστόν, καὶ λόγων εὐφημίαν. VALCK.

7. τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο) *Forsan auctem et ex nomine* (Λέοντος, Leonis) *fructum quendam perceperit;* ut nempe peius cum illo sit actum, atque idcirco hoc triste fatum subierit. Verbum Ἐπαύρεσθαι, significans *fructum percipere*, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit *H. Steph.* in Indice Thes. Ling. Graec. Idem in usu significans Ἀπολαύειν pertractavit *Ti. Hemsterh.* ad *Lucian.* [Tim. cap. 2.] p. 101. Egregium *Democriti* dictum

dat *Stobaeus* in Eclogis *Canteri* p. 205., Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα. Qui saepe *Clementis Alex.* libellum ingeniosissimum, *Quis dives salvandus sit*, interpolavit, vanissimus ille nostrae formulae virorum clarorum censor *Combefisius*, pag. 937, 5., posuit perperam, ὅπως ἂν - - ἐπαύροιντο τὰ τῆς ἐλπίδος: eiiciendum est τὰ, ab illo inculcatum. τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, scripsit *Clemens* p. 957, 7. VALCK. — *Vallae* mala olim Latina, ex *Porti* indicio iam bona. Fructum nominis sui *Leo* caedem abstulit. Verissime *Democritus*: Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα, *malorum fructum nanciscimur*, in *Stob.* Eclog. Eth. lib. II. p. 205. et *Euripides* Helen. vs. 476. Τίν' αἰτίαν ἔχων ἧς ἐπαυρόμην ἐγώ; *cuius ego culpam luerem?* Ita verbo usus et prava in re constat. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. εἰς ὃ κατεκρεουργήθη) Si Ionum sermonis ὑποεργὸς, Αυκόεργος, vice aliorum ὑπουργὸς, Λυκοῦργος, fuerint in Celeb. viri adnotatis ad lib. I. 65., quo iure κατεκρεουργήθη *Pass.* damnabitur? Verbum, *Longini* excusatione laudabile, *Xanthus* in Lydiacis suis haud aversatus Cambletem descripserat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν, apud *Athen.* lib. X. 3. p. 415. D. *Philo Iud.*, *Iosephus*, *Procopius*, et incertus scriptor in *Suidae* Αἰτερεβάττιν, in huiusmodi lancinata membrorum scissura κρεουργηθῆναι maluerunt. WESS. — Rabiem Pythes aemulatus Cynaegiri; quem Pythen sive Pytheam κατακοπίντα dixit VIII. 92. Usum hic verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. XXXI., ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. Cambletem Lydorum Regem παλλακὴν uxorem suam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex Lydiacis *Xanthi* scripsit *Athen.* X. p. 415. D. τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες est in *Herodot.* III. c. 13. Ἁρταμεῖν similiter adhibuisse suspicor *Euripidem* ob ista *Hesychii*: Ἁρταμεῖν, κατακόπτειν· Εὐριπίδης Πελειάσιν. Διηρτάμησεν est *Anaxandridae* apud *Athen.* X. p. 455. F. ὁ κρεουργὸς, sive *lanius*, olim dicebatur ἄρταμος: quod pro μάγειρος restituendum ex Msto *Xenophonti Κυρ. Παιδ.* II. p. 29, 29. Separius apud *Etymol.* pag. 149, 55. Ἡ γὰρ βίβλος χεῖρας ἀρτάμων φυγών; fragmentum videtur perditae tragoediae. VALCK.

12. ἐκπαγλεόμενοι) Adhaeserunt librarii tanquam ad scopulum, ἐκπλαγεόμενοι pingentes hic, lib. VIII. 92. et IX. 47., pauci tamen: an *Hesychii* exemplo, Ἐκπλαγούμεναι, ἐκπληττόμεναι? sed habeant sibi. Non sperno, quod *Aeschylus*, *Euripides*, *Dionysius Halic.* atque alii adprobarunt. Par discordia in *Hippocratis* ἐκπαγλῶς, *Erotiano* teste p. 50. Ed. *Eustachii*, ἐκπλαγῶς ex arbitratu fictum. WESS. — ἐκπάγλως, puto, et dein ἐκπλαγῶς scribere Vir doctiss. voluerat. *Erotiani* testimonium in *Franzii* editione Glossariorum (Lipsiae 1780.) reperire mihi non contigit. *S.*

CAP. CLXXXII. 2. Φίρμος) Atheniensis ille suum nomen Φόρμος recuperabit; cui Graecis auribus barbarum dederant quibus suae aetatis *Firmi* notiores erant. VALCK. — Mendosum Φίρμος tenuerat *Gronov.* *S.* — Attico civi patrium [imo, proprium] nomen Φόρμος rediit, quale Φορμίων et Φόρμις *Pausaniae* lib. V. 27. Namque Φίρμος, nec doctis latuit, latinae civitatis est. WESS.

8. πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν) Aldinum Περσῶν optime *H. Steph.* in exilium egit; si qui insuper διὰ πυρσῶν maluerint, uti *Arch.*, poterunt; nec tuto tamen. Quod ad ipsam Φρυκτωρίας attinet rationem, de ea post *Bonav. Vulcanii* ad Auctor. Περὶ Κόσμου p. 207. et *Stanleii* in *Aeschyli* Agam. vs. 1. diligentem curam nihil adiungo, nihil etiam de *speculatoribus*, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a *Turnebo* Advers. XXVII. 7. et *Dukero* ad *Livii* lib. XXXI. 24. illustratis. WESS. — Genuinum est παρὰ πυρσῶν, et *Vallae* lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ πυρσῶν, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων: *Homerus* tamen etiam scribit Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, Ἰλ. ξ'. vs. 28. Vulgo verbis μαθεῖν, πυθέσθαι, ἀκούειν, similibusque succedit παρὰ, iuncta tamen ἐμψύχοις. Ἐπὶ ἀψύχου posuit *Antiphon* pag. 112, 12., αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου. Sicut *Soph.* habet πομπεῖσι, pro διὰ πομπῶν, Antig. vs. 170. sic *Herod.* IX. cap. 3. πυρσοῖσι - - ἐδόκεε βασιλεῖ δηλώσειν. In bello Graeci quoque πυρσοῖς utebantur sive φιλίοις seu πολεμίοις: saepe meminerunt Tactici. Περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a *Leopardo* Emend. V. c. XI., eadem emendatur opera *Suidas*, in quo tum legebatur περὶ Πυρσῶν, quae hic apud *Herodot.* est *Aldina* lectio. VALCK. — Παρὰ πυρσῶν,

ab ignibus, ex ignibus cognoverunt, quasi dicas, *ab illis edocti. S.*

CAP. CLXXXIII. 8. *τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο etc.*) Scribi Cl. *de Pauw* voluit, *ἐς τὸ δὲ ἕρμα*: quod si schedae iuberent, ferri posset. [Si *ἐς* adiectum voluisset *Herodotus*, non *ἐς τὸ δὲ* scripturus fuerat, sed *ἐς δὲ τὸ ἕρμα.*] Sed *κατηγήσασθαι* his in Musis idem nonnunquam ac *monstrare* aut *praeeundo indicare*, sicuti lib. II. 49. et 56. VI. 135. Est certe prior ista divinatio multo tolerabilior, quam quidem sequens: *τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα πάντων κύριον*: *sed saxea pila illis viam monstrabat, exsistens omnium in traiectu praecipua*: ubi miror, *pilam*, de qua prius, huc advocari; *saxum*, quod intenditur, negligi: taceo, *πάντων κύριον* saxum inconmode dici, et mutationem nimiam minimeque videri necessariam. WESS. — Videtur (ut commode *Larcherus* observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine locorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, qua de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat Scriptor (*lin. 5 seq.*) *ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν. S.*

11. *μεταξὺ Καστθαναίης*) *Arch.* Καστανκίης urbis nomen vulgatius edit, in ea tamen scriptura non perseverans cap. 188. *Ephorus, Strabo*, et *Plinius* ex *Harduini* correctione, paria *Herodoto* faciunt. Videndus *Steph. Byz.* et *Holstenius* ibi. WESS.

CAP. CLXXXIV. 5. *τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων etc.*) Sermonis hanc stribiliginem viderunt docti viri. Si existeret *ὁ μὲν ἀρχαῖος ἑκάστων*, et reliqua ad eum modum nominandi casu, quae *Pavii* opinio, lenius utique oratio volveretur. Namque ex praecedente *εὑρίσκω* pendere, quae nunc sunt, equidem haud crediderim. Ἀρχαῖον autem *ἐθνίων ὅμιλον multitudinem* adpellat, *quam Xerxes tota Asia excitatam secum trahebat.* WESS. — Nulla hic sermonis stribligo: recte atque ordine omnia procedunt. Accusativi illi, qui doctos turbarunt viros, utique a verbo *εὑρίσκω* pendent, quod e superiori formula, *ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω*, hic veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58, 7. et passim alibi monui. Quo vero

clarius pateat orationis gressus, commodius fortasse tolletur levis illa distinctio, quam inter ὅμιλον et ἐόντα interserui. Immo vero, quod pro ἐόντα ὅμιλον, quod olim vulgabatur, cum nostro cod. *F.* ὅμιλον ἐόντα edidi, videbatur quidem ea ratione paulo lenius faciliusque fluere oratio: sed nunc maxime recordor, amare Nostrum eiusmodi traiectionem verborum qualem hîc alii praeferunt codices; adeoque ἐόντα ὅμιλον restitutum velim auctori. *S.*

[8. ἐπιβάτενον) De *propugnatoribus* sive *militibus classiariis* sigillatim poni hoc verbum ad c. 96, 1. recte a *Wess.* monitum est, atque eodem modo hîc intelligendum id verbum. Qui vero mox (*lin.* 9 *seq.*) nominantur *ducenti* ἐπιχώριοι ἐπιβάται, non debebunt, puto, *propugnatores* et *armati milites* intelligi, sed *nautae* et *remiges.* In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste *Plutarcho*, (in Themist. p. 119. B.) nonnisi *octodecim propugnatores* erant, in quibus quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. *Potter* Archaeol. Graec. lib. III. c. 18.) In Persicis navibus soli illi *triginta*, quos modo dicebat Noster, *propugnatores* fuisse videntur; licet reliquos etiam *ducentos* deinde c. 185, 15. et 186, 5. in universo τῶν μαχίμων ἀνδρῶν numero comprehendat Scriptor. *S.*]

13. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ) Sic recte scribitur in marg. *Steph.* ut infra hoc cap. προσθήσω δ' ἔτι τούτοισι - - - πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας. Nostro loco ποιήσας (intermedia paulo forsan aliter scripta dabunt Codd.) ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, *ponens in earum singulis fuisse viros octoginta.* Ποιῆσαι, pro τιθέναι, *ponere, fingere,* [*sumere,*] similiter adhibetur *Demostheni* c. Leptin. p. 279, 36., εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· - - - καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἓξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα· ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν: *ponamus illos esse viginti. Faciamus,* quod est in scripto Codice, dederat, opinor, *Cicero*, ubi vulgatur *facimus*, de Nat. Deor. I. c. 30. *Age et his vocabulis esse Deos faciamus, quibus a nobis nominantur;* id est *fingamus. Cicero* ad Fam. I. Ep. 12. *Eum te esse finge qui sum ego. Fac* occurrit frequentius. Tuscul. III. 18. *fac sane esse summum bonum non dolere.* καὶ δὴ Graecis adhibentur in eumdem usum: *Eurip.* Med. 386., Καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις; *sed sint sane mortui.* Helenae vs. 465. Καὶ δὴ παρεῖκεν: *Fac sane eum con-*

cessisse. In animosa *Xenophontis* Imperatoris oratione Ἀναβ. V. p. 214, 21. Ποιῶ δ' ὑμᾶς (scrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἐξαπατηθέντας - - ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. *Herod.* infra, c. 186., καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι. VALCK.

26. πλῆθος συντιθέμενον) Nihil hoc verius esse, praemissa declarant. Certissimum praeterea [*lin.* 28.] καὶ δεκάς ex computatione, quam καὶ δεκάδες δύο manifesto violant, praecedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit. WESS. — Colligitur sane universa ista summa 2317610 ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 M 200 (*lin.* 3 *seqq. huius cap.*) . . .	241400
1207 M 30 (*lin.* 8 *seqq.*)	36210
3000 M 80 (*lin.* 13 *seqq.*)	240000
Unde prodit summa copiarum navalium (*lin.* 18 *seqq.*)	517610
His accedunt pedites (*lin.* 21. coll. *c.* 60.) .	1700000
equites (*lin.* 22. coll. *c.* 87.)	80000
camelis et curribus vecti (*ibid.*)	20000
Unde prodit copiarum ex Asia transductarum summa, quae hic subducitur	2317610
Iam his porro accedunt navales copiae ex Thracia et vicinis insulis, 120 M 200 (*cap.* 185, 1 *seqq.*)	24000
et terrestres copiae ex eisdem regionibus (*c.* 185, 7 *seqq.*)	300000
Unde *hominum armatorum* (in quorum quidem numero etiam remiges comprehenduntur) prodit summa (*cap.* 185, 55.)	2641610

Qui numerus duplicatus dat hominum summam 5283220 *cap.* 186. memoratam. Conf. c. 103, 19 seq. ibique notata. *S.*

CAP. CLXXXV. 3. δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν) Ingratissima vocum est δὲ, δὴ δεῖ copulatio atque adhaesio, soli accepta *Med.* ferenda: nam *Pass.* δή, scribentis lapsu, ex δεῖ, (uti saepius haec permutantur) venit. Prudenter Lichas Sophocleus, ταυτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον, Trachin. vs. 432. WESS.

7. δισμύριοι) Hactenus in numeris constans duravit consensio. Nunc τρισμύριοι *Arch.* turbant, et catalogum nimium adaugent. Si in singulis enim navibus duceni nautae, sicuti supra finivit, centum viginti naves dabunt viginti quatuor millia, reliquorum Codicum conspiratione bene firma; adde, quamquam non adparet in his fuisse navibus, adde tamen singulis triginta propugnatores, haud illi aequabunt decem millia, quibus numeri instruuntur atque augentur. An ergo pro centum viginti navibus paullo ante numerandum censuit scriba *Arch.* ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν, *centum et septuaginta?* Nihil quidem isthic mutat, et eo tamen navium e numero triginta quatuor illa millia supputando procedunt. Indidem in consummatis, quas mox dabit, copiarum omnium rationibus incrementa denûm millium, summatimque 530320. Quo ille quidem modo secum ferme consentit, nec efficit, ne nihil in catalogo difficultatis insideat. Choenicum certe post pauca enumeratio et medimnorum hac *Arch.* auctione non adiuvatur. WESS.

9. Βρύγοι) Iidem lib. VI. 45., ubi docte *Valckenarius.* Φρύγοι *Strabon.* VII. p. 502. de sententia *Casauboni* Βρύγοι fuerunt. *Appianus* Bel. Civ. II. [cap. 39.] p. 743. eosdem Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανιλθόντας dicit. Vid. supra cap. 73. WESS. — Apud *Appian.* Βρίγας nobis dedere meliores libri. *S.*

CAP. CLXXXVII. 8. προδοῦναι τὰ μέτρα τῶν ποταμῶν ἐνίων) *Vallam*, perperam ista vertentem, egregia *G. Budaei* de Asse p. 139. humanitas in viam revocavit. Quod *Th.* habet *Magister* ποταμῶν ἔστιν ὧν, *Pass.* stabilit, et manus *Herodoteae* videbatur Cl. *Oudendorpio*, speciose magis quam vere: in *Thucydid.* III. 92. aliisque ea formula. WESS. — Varia lectio duplex est in marg. Ed. *Steph.* ἔστι τῶν, et ἔστι ὧν. Ubi *Thomas Magist.* in Προϊδωκεν, citans Herodotea, habet ἔστιν ὧν, hoc *quin ab Herodoti manu sit vix dubitat Oudendorpius*: doctissimo viro placuit, quod saepe legerat apud scriptores Atticos, restituendum *Aeliano* de Nat. An. XVII. c. 19. pro (ὀρνίθων) ἐστὶν ὡς. Hîc illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum

poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil huius generis ex *Herodoto*; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἔστιν ὧν, hic congruere. Graece dicitur, ἔνιοι τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἔνιοι. *Herodotum* ego scripsisse puto, προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν: effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adiecta voce ἐνίων vel ἔστιν ὧν. Recte *Thomas* Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθέντα τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina *defecisse*; vel *destituisse*, si nempe repetas e vicinia τοσαύτας μυριάδας: hac potestate activa verbum usurparunt *Aristophanes*, *Xenophon*, *Demosthenes*, aliique. VALCK. — Vide *Var. Lect.* nec fere dubitabis puto de veritate scripturae ἔστι τῶν: cuius formulae in locum, Ionibus propriae, alii ἔστιν ὧν, alii magis etiam communem ἐνίων substituerunt. *S.*

10-14. εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος etc.) Detegendus calculi error est, a *Budaeo* et *Io. Laurenbergio* Otii Sorani p. 5. perspectus. Si choenices quadraginta octo medimnum, quod *Pollux*, *Harpocration*, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hic signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5283220; superant ergo choenices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedae *Arch.* nos trahunt, omnem militantium ad 5303220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quae minime fallax Cl. *Askew* adnotatio, tot choenices ad eam summam desiderantur. Liquet calculi error; ubi commissus, non item. WESS. — Videtur ipse *Herodotus* in subducendis calculis leviter errasse. Quod si *pro singulis hominibus in singulos dies choenix* requirebatur, qui est *quadragesima octava pars medimni*; requirebantur pro 5283220 hominibus quotidie *medimni* 110067 cum 4 choenicibus; ut subiectum schema ostendit:

$$\begin{array}{r|l} 5283220 & 48 \\ 4\ 340 & 110067 \\ (4 & \end{array}$$

Iam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat Scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. *S.*

CAP. CLXXXVIII. 6. πρόκροσσαι ὁρμίσθησαν ἐς πόντον) Loci sententiam *Portus* bene vestigavit. Πρόκροσσαι *naves, quarum prorae ponto obversae erant, cum reliquae stationem ad littus haberent. Homeri* versus Iliad. Ε'. 34 seq. habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi *Eustathius.* Eleganter *Agathocles Babylonius*, καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν (Pytharchum tyrannum) ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: *summo impetu*, sive, *obversis*, qualis arietum pugna, *frontibus*, in *Athen.* lib. I. p. 30. A. WESS. — De isto vocabulo, cuius propria vis minime in liquido est, iam supra ad IV. 152, 17. disputavi. Illud quidem perspicuum videtur, non satis esse quod *naves* πρόκροσσας *Wess.* cum *Porto* intelligit *quarum prorae ponto obversae erant*: nam et, quae proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, 2. notata.) Nec *Suidae* interpretatio (Πρόκροσσαι· ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis scripsit *Herodotus*, ἄλλαι ἐπ' ἐκείνῃσι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua πρόκροσσας νῆας apud *Homerum* veteres Critici κλιμακηδὸν *locatas* interpretantur; quod gallice *par échelons* diceres, latine equidem *in quincuncem locatas* reddidi, sed id ita intelligens, ut de *octo seriebus* sive *ordinibus*, quos memorat Scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli aequilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne simili quadam ratione, qui apud *Athen.* lib. I. p. 30. dicuntur πρόκροσσοι impetum fecisse in hostem, intelligendi sint *facto cuneo irrupisse.* His ita perscriptis, nunc demum animadverto, eamdem in sententiam vocab. πρόκροσσαι a *Reiskio* esse expositum. „Πρόκροσσοι, ait, di„cuntur res omnes *seriatim* et *per gradus porrectae et pro„cedentes*, ita ut, quo magis procedatur in altum eo res „magis introrsum recedat, et quasi minuatur, ut sunt gra„dus scalarum ad plani inclinati modum positarum.“ *S.*

8. τῆς θαλάσσης ζεσάσης) *Longini* κακόστομον elegantissimae dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad aestuantis stridorem maris aptissimas putarent: namque, uti Latinis *fervere mare*, *fervor maris*, ita κύματα *Gregor. Naz.* Stel. I. p. 55. B. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ἀναζέσαντα: et *Liban.* T. II. p. 516. C. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, propterea que *Hellespontias* dictus [*lin.* 10.] Atticae regioni marisque Aegaei insulis gravis et damnosus accidebat, *Aristotele* Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. *Sylb.* docente. Iucunda sunt *Aristidis* in tempestatis ἐκφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν - - - ὤδινεν ἡ θάλασσα, καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρός, apud *Hermogenem* Form. Orat. I. 5. p. 280. WESS.

[15. ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε) In hoc interpretando loco dormitans equidem, et vocab. μεταρσίας pro ἐπικάρσιας accipiens, *obliquas* in latinis nostris posui, pro eo quod recte *Gronov.* dederat, *quas naves ventus in alto nactus est*: pariterque iam olim *H. Stephanus*, quum *Valla* minus recte *anteriores* interpretatus esset, monuerat oportuisse *altum tenentes*. *S.*]

16. πρὸς Ἱπνοὺς καλεομένους) Adumbravit hinc sua *Strabo* lib. IX. p. 675. D. [p. 443. B. ed. Cas.] sed praeter alia, ὁ δ' εἰς Ὑπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: ubi eam varietatem librariis inputandam monuit Vir magnus. Favet Geographo aliquantulum πρὸς Ὕπνους *Vindob.*, neque omnino tamen. WESS. — Ἱπνεῦντα habet nupera *Strabonis* editio Lipsiensis, praeeuntibus nonnullis codicibus. *S.*

17. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα) Ex Codd. decernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis saepius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noster c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπιάς: vid. Clar. *Wess.* ad *Diod.* T. I. p. 413. [lib. XI. c. 12.] et *Cellar.* Geogr. Ant. T. I. p. 870. Hîc narrata spectans *Clemens Alex.* Strom. VI. p. 753, 36. (οἱ ἄνεμοι) πνεύσαντες, inquit, ἐρρωμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur *Straboni* IX. p. 675. C. D. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἱπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: sic vocasse locum videtur *Strabo*: Hero-

dotus, quod *Casaub.* monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἱπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ. Pelii montis Ἱπνοὶ apte dici potuerunt, instar similium, Ἱπνέεις vel Ἱπνεῦς. VALCK.

19. ἦν τε τοῦ *etc.*) Dederat Scriptor accuratissimus: ἦν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀΦόρητον: duae hic quoque literae sunt a vicinis absorptae, quas postulat sermonis genius. Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur in huius Ed. p. 319. n. 22. [VIII. 43, 18.] Sed p. 252, 87. [III. 109., 14.] πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων: ut *Xenoph.* p. 23, 25. σΦενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. ἄπειρόν τι χρῆμα νεημάτων; *Dionys. Halic.* II. p. 249, 1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum *Aristophaneis*: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόπων· τὸ χρ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCK.

CAP. CLXXXIX. 4. τὸν Γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι) Oraculo iussi, *Boream* intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως; *Schol.* in *Soph.* Antig. 978. atque adeo generum Erechthei; Erechthidarumque affinem: *Suidas* videatur in Γαμβρός, qui in voc. ἈΦέται oraculo Deum iussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρείθυιαν. Ubi dicitur Themistocles *Aristidi* T. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος: *Schol. Ms.* οὕτω Φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὄπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξέως ἐπέλθοι· τοῦτο δὲ Φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἦν (ὢν) Ὠρειθυίας - - - συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. Ob opem sibi latam Boreae sacellum ad Ilissum sacrarunt Athenienses iuxta *Herodotum*: [*lin* 16 *seq.*] neque tamen illud valde frequentatum aestimes e Phaedro *Platonis* p. 129. ubi ignoranti locum Phaedro, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonstrans Socrates, καί που τις, ait, ἐντὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. *Meurs.* Att. II. c. 5. Secundum *Pausan.* II. p. 138. in monte Sicyoniae βωμός ἐστιν ἀνέμων: et in foro Coroneae, lib. IX. p. 778. Megalopolitae apud eumdem VIII. p. 673. Θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμήν. VALCK.

6. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο) *Pausanias* hinc, Boream Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσθαι τὰς πολλάς, prodidit lib. I. 19. p. 45. Proximum

ὡς φάτις ὥρμηται [*lin.* 7.] relinquo. Quod si multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὡρμέατο haud foret, nunc secus, Vid. lib. V. 104. WESS.

14. οὐκ ἔχω εἰπαι) Caute satis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Cl. *Alberti* ad *Hesychium* in Voc., et doctissimi viri in *Aelian.* Var. XII. 61., alii diversiorem perhibebant originem. Praeterea Delphis ex responso Apollinis Persicae classis damnum arcessebant in *Clement. Alex.* Strom. VI. p. 675. Ut autem post deinceps [*lin.* 16. pro ἀπελθόντες] ἀπελθόντος, nempe Ξέρξεω, pingatur, [aut ἀπιλθόντων, scil. βαρβάρων: quorum alterutrum *Reiskius* maluerat,] urgentem non video necessitatem. WESS.

CAP. CXC. 2. τετρακοσίων οὐκ ἐλάσσονας) De *numero fractarum navium* gemina *Diodorus* XI. 12. WESS.

8. χρύσια ἄφατα χρήματα) Ex his ἄφατα abesse dicitur Codice *Med.*; omissam mallem vocem χρύσια, paulo ante positam. Hic certe scribi potuit: ἄλλά τε ἄφατα καὶ χρήματα περιεβάλετο: *tum aliarum rerum affatim tum nummorum sibi comparavit.* καὶ χρήματα praebet *Plutarchus* T. II. p. 864. c. VALCK. — Unde καὶ ante χρήματα in *Plutarchi* codices (qui perpauci hodie supersunt) invectum sit nescio: illud video, *Herodoteos* omnes coniunctivam illam particulam ignorare. Χρήματα non modo *pecunias* dici, sed *quaslibet res pretiosas*, iam saepius in his Musis observavimus. Video etiam, apud eumdem *Plutarchum* (paulo post) τὰ χρυσᾶ χρήματα legi, nullâ interiectâ coniunctivâ particulâ. *S.*

10 *seq.* ἦν γάρ τις καὶ τούτῳ (τοῦτον placet ex marg. *Steph.*) ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος. Haec si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, *nam angebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos;* non ipse *Aminocles* haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem *Plutarchus* criminandi *Herodotum*, tanquam studiose quaerentem locum, ἐν ᾧ ϑήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. B. Lapsus in minutis *Palmerius* se obiecit *Plutarcho*; qui defensor venit *Reiskius* Anim. ad Gr. Auctor. T. II. p. 523. VALCK.

11. τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος) Arbitror τοῦτον praestare. ἐλύπει τοὺς Ἕλληνας et μᾶλλόν σφεας ἐλύπει lib. IX. 49. *Plutarchi* Codices [apud quem quidem τούτῳ

legitur in plerisque editionibus,] eodem tendunt. [Qui τούτῳ huc invexerunt, ad verbum ἦν retulerant hunc dativum: rectius vero iuncta intelliguntur ἦν λυπεῦσα.] Quam autem vellem, ab his ille vellicandis manum abstinuisset: malignitatis profecto dum *Herodotum* proterve arcessit, eiusdem criminis culpam sustinet. Postulat-ne παιδοκτόνος eius συμφορή, ut Aminocles παιδοφονίας, sive, *caedis liberorum*, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἀχαρὶς συμφορὴ παιδοφόνος, *ingratam calamitatem, liberos occidentem*, unice exprimit; quae quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbum, contristabat. Confer vindicias *Herodoto* a Nob. *Palmerio* paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. WESS. — *Plutarchum Reiskius* (loco a *Valck.* citato) contra *Palmerium* hactenus defendit, non ut malignitatis patrocinium suscipiat, qua *Herodoti* hac in re commemoranda consilium interpretatur Chaeronensis Polyhistor; sed ut contendat, recte illum interpretatum esse sententiam verbis istis *Herodoti* ἄχαρις συμφορὴ παιδοφονίαι, sive (ut apud *Plut.* legitur) παιδοκτονία. „Ego quidem, ait, nullus dubito ex *Herodoti* „verbis hoc efficere, *liberorum Aminoclis aliquem patris ma-* „*nibus*, quacunque demum caussa vel ratione, *periisse*.“ In quo quidem verissime iudicasse mihi videtur Lipsiensis ille olim praeceptor meus, Vir optimus doctissimusque. Quisquis citra praeiudicatam opinionem *Nostri* verba I. 41, 3. coll. cum I. 35, 2. et lin. 10 *seq.* item III. 50, 1 seq. coll. cum c. 52, 16. consideraverit, de veritate huius interpretationis nullus, puto, dubitabit. *S.*

CAP. CXCI. [7. ἔντομά τε ποιεῦντες) De ista formula vide ad II. 119, 10. notata. *S.*]

7 *seq.* κατειδόντες γόητι τῷ ἀνέμῳ οἱ Μάγοι) Nulla in schedis variatio. Qui morbosa haec putant, aut γοητηίῃσι, *praestigiis*, aut χοῇσι, *libationibus*, quamquam haesitantes, uti Cl. *Reiskius*, illa reficiunt. Contra ea, nihil admodum novans, Cl. *de Pauw*, κατειδόντες γόητι - - - οἱ μάγοι, *incantantes ventum eum praestigiatoribus*, vertit, hoc uno anxius, quod *magi* ab *incantatoribus* distinguantur: fieri tamen potuisse, ut illi, inter Persas honoratiores, sub se γόητας, vilioris conditionis sacrificos, habuerint. Quod equidem, etsi auctoritate carens, non infitias ibo; opinatus, ne nihil dixisse videar,

κατακίδοντες γόησι idem esse ac γόοισι, h. e. *sacro* quodam *ululatu*, unde ipsi γόητες nomen habent: huic sane in magicis incantationibus sacrisque suus olim usus; sicuti ἐντόμοις lib. II. 119. Non nescio, γόην alibi haud inveniri; quam tamen ex γοάω formari potuisse, quis neget? Restaret κατακίδειν tertio nexum casu, nisi *Portus* id cum κατεγελᾶν similis apud *Herodotum* structurae conposuisset. Atque hoc si inprobetur, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀσαφεῖ κείσθω. WESS. — Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari. [Vide ad VII. 9, 5. notata.] Ingeniose *Reiskius* tentabat χοῇσι: sic dicerentur *factis libaminibus incantantes ventum*. *Euripidis* Iphigenia in Tauris vs. 1337. Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα Μίλη, μαγεύουσ': *ululatu barbarico magicos cantus* (*Seneca* Med. 684.) *occinebat*: ita corrigo vulgatum μαστεύουσ', illinc alienum. Καταίδειν, *occinere*, iuxta *Budaeum*, *Herodotus* posuit pro *incantare*. Filiam mactatam putabat ad ventum sedandum *Aeschyli* Clytaemnestra in Agam. vs. 1427. ἐπῳδὸν Θρηκίων ἀημάτων, ut optime restituit *Gul. Canterus*. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον· καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει, *Pausan.* II. [c. 12.] p. 138. VALCK. — *Wesselingii* coniecturam γόοισι probat *Schneider* in Lexic. crit. De scriptura autem vocabuli tenendum, in edit. quidem *Ald.* et aliis γόησι cum iota subscripto pingi, incertum vero esse, utrum masti item libri iota hîc subscriptum aut ad latus positum agnoscant, an suo arbitratu primus Editor illud adiecerit. Nostra quidem membrana *F.* quae plerumque alioquin, ubi opus est, iota ad latus scriptum habet, hîc illud ignorat. Itaque verum fortasse fuerit γόησι, quod et *Pavius* probavit, et nos cum *Schaef.* edidimus: nec vero hoc ego *cum praestigiatoribus*, sed *per praestigiatores* latine reddendum censeam. Fuerint autem forsan γόητες *classis quaedam Magorum*. *S.*

10. ἐκόπασε) Nullum *Longini* ἐκοπίασε in schedis patrocinium adipiscitur: *Scholiastes* praeterea *San-German.* ἄνεμος ἐκόπασε hinc excerpsit. *Abydenus*, τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεί τε ὧν ἐκόπασε *tempestas* eluvionis caussa, in *Euseb.* Pr. Evang. lib. V. 12. Et *Aelian.* apud *Suidam* voc. Ἐστόρησιν: οἱ δὲ ἄνεμοι πυραχρῆμα ἐκόπασαν καὶ τὸ κῦμα ἐστορέθη: quo de genere alia *I. Iac. Wetsten.* ad *Matth.* c. XIV, 32. WESS.

Ibid. ἢ αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε) *Aut sponte sua* velut lassus *conquievit ventus.* Tanquam ἄσειμον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legisse videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hîc notavit *Longinus* π. Ὕψ. XLII, 2. Legitur in Ev. *Matth.* XIV. vs. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Clar. *Albertum* ad *Hesych.* in voc. et *Wetstenium.* Reprehendendus idcirco *Longinus* illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum *Thomam Mag.* supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quaerenda puraeque disciplinae magnificentia. VALCK.

CAP. CXCII. 9. ἐναυλόχευν, Ποσειδέωνος σωτῆρος etc.) *Vallae* Latina, *Stationem habuere ad templum Neptuni cognomine Servatoris*, servari non debuerant: quid enim hic de Neptuni ad Artemisium aede? Solum Σωτῆρος Neptuni cognomen describitur. Itaque mutavi, ne prona sit erroris, quae et illustr. virum Dissert. VII. Us. et Praest. Num. p. 416. abstulit, occasio. WESS.

CAP. CXCIII. 1 *seq.* ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο) *Eustath.* in Od. γ'. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (sic Ἐκόπασεν reddidit *Hesych.*) ἄνεμος, καὶ τ. κ. ἔστρ. His usus est inimitabilis *A. Schultens* ad *Iobi* XXX, 27. vid. *St. Bergler* in *Alciphr.* p. 2. Docte *A. Gellius* Noct. Att. II. 30. *Fluctus. - - - simul ac ventus posuit, sternuntur et conflaccescunt, et mox fluctus esse desinunt.* κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, *aequore* nempe *pacato. Stratum aequor* attigit *I. F. Gronov.* Obs. III. c. 22. Tueri voluit vir clar. *P. Burm.* in *Ovidii* Her. XV. vs. 213. vulgata: *Solve ratem; Venus, orta mari, mare praestat amanti*: me iudice recte diceretur, *mare praestet aequor;* ut Metam. XI. 749. *ventos arcet Aeolus egressu, praestatque nepotibus aequor;* id est ἀκύμονα Πόντου τίθησι νῶτα, *Eurip.* Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum *Slichtenhorstio: Venus, orta mari, mare sternet amanti*: sic Epist. XIX. vs. 16. *auso Venus ipsa favebit; sternet et aequoreas aequore nata vias.* VALCK.

8. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον εἰς Αἶαν) Dum *ad aureum vellus petendum Aeam navigabant*: id enim semper notat in talibus ἐπὶ: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετά: *Theocrit.*

XIII. 16. Ἀλλ', ὅτε τοι χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων Αἰσονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο. *Lecti iuvenes, Argivae robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem*, Catullo Carm. LXIII. 5. *Theocrito* praeivit aliisque *Homerus* Od. ά. 84. Πλέων - - Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν: id est, ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In *Theocriti* Παιδικοῖς: βαίνω - - - πέδα (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud *Xenoph.* Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. *Aristoph.* Βατρ. vs. 111. κἀγὼ 'λθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulae *Diodorus* XIV. p. 666, 3., ἄπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur *Herodoto* nostro tributus libellus de Vita *Hom.* p. 561, 36. [c. 17, 10.] ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλου. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: *Thucyd.* IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανάς (ut ἐς τειχισμόν, p. 406, 94.) παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινας ἐς Ἀσίνην. *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 337, 2. πέμπουσιν - - ἄνδρας ἐς Παγασὰς ἐπὶ σῖτον: p. 260, 19. πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαίμονα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. *Aristoph.* Ἐκκ. 814. Ἔπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα. VALCK. — Notissimus et pervulgatus iste praepositionis ἐπὶ usus; quam quidem eodem modo, eâdem etiam lineâ ad quam ista tam late disputantur, positam habemus, ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, *aquatum missum*. *S.*

10. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται) Sexcenties talem Scriptoris dictionem vidimus, monuitque vir Celeb. lib. IV. 45. Quo magis miror *Medic.* silentium, ni tamen excerpentis oculi aberrarunt, ἐπὶ, huic debitum loco, sequentibus, ubi omnes alii ἐν τούτῳ, tribuentes. Fieri id potuit. Ego Codicibus non reluctor, *Aphetas* que praetereo, notissimas *Apollonii Rh.* lib. I. 591. *Strabonis*, aliorumque explicationibus. WESS. — De ἐπὶ τούτου vide *Var. Lect. S.*

CAP. CXCIV. 4. ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους) Elegi simplex verbum. Ἐπιπίπτειν vim plerumque, quae hic nulla, ingruentium innuit, c. 189. et 210. [Sed peraptum huic loco ἐσέπεσον.] Visum quoque [*lin. 6.*] verius Θαμασίου nomen, aliquid barbarici olens, cum ex interiore Graecia Θωϋμασίου titulus descendat. WESS.

8. βασιλήων δικαστέων) Vide supra, lib. III. 14, 31. Ὅτι, [ante ὁ Σκυδάκης,] Codicum de sententia inprobum, *Gronovio* consentiens eieci: neque displicuit [*lin.* 10.] λογιζόμενος. Restitutum autem fuit εὖ ῥέ οἱ, ad nexum sermonis opportunum, atque ob εὖ ῥέων δὲ pro Scriptoris adsuetudine necessarium, tum quoque ex Persicae huius clementiae declaratione lib. I. cap. 137. WESS.

10. λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ) Revocarem antiquam lectionem. *Reputans*, ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, [at in simplex λογιζ. consentiunt probatissimi quique libri,] εὖ ῥέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήϊον. Antiquae videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137., quaedam notata sunt in lib. VI. c. 30. sed praeter *Brissonium* citari debebat *Des. Heraldus* Advers. I. cap. 9. Horum non recordatus *Iac. Gronov.* in Addendis ad Notas suas in p. 57, 12. *Haec*, ait, *lex quidem fuit, sed quando observata?* Mox [*lin.* 12 *seq.*] *intellexisse* dicitur *Darius*, ὡς ταχύτερα ἢ σοφώτερα εἰργασμένος εἴη: sic enim omnino legendum, reiecta lectione *Flor.* [Vide *Var. Lect.*] Paulo post [*lin.* 16.] commode mihi Vir doctus emendasse videtur, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν περιέσεσθαι: et, ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες. VALCK. — Ad διαφυγὼν ἔσεσθαι caute *Reiskius* adnotaverat: „Forte περιέσεσθαι." Speciosa utique coniectura, quam miror ne ullius quidem msti codicis auctoritate firmatam reperiri. Praeterita quidem verborum tempora frequenter per periphrasin effert Noster: quo de more ad I. 37, 7. post *Wesselingium* nonnihil disputavimus. Futuri temporis periphrasin, qualem hîc habemus, [*lin.* 16.] διαφυγὼν ἔσεσθαι pro διαφεύξειν non memini alibi mihi observatam. *S.*

17. προσπλέοντας) Nescio cur προσπταίοντας, semper in offensione et clade, etiam c. 210., obvium, obtruserint? Quod boni commatis schedae liberaliter donant, *Pavius*, *Reiskius*, aliique iure laudarunt. WESS.

CAP. CXCVI. [4 *seq.* ἐσβιβλησκὼς ἦν τριταῖος) δευτεραῖος, τριταῖος, plerumque *altero*, *tertio die a profectione*, significat: cui significatui hic non esse locus videtur. Potest vero τριταῖος perinde et *tertio die ante*, et *tertio die post*, significare: et mihi quidem adiectum verbum in

plusquamperfecto tempore (ἰσβεβληκὼς ἦν) priorem notionem hic indicare visum erat. *S.*]

9. Ὀνέχωνος) *Tzetzae* in Lycophr. vs. 1424. Ὀναίχων, commentanti de Ilisso et Maeandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et *Herodoti* quidem fide, quae alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπίχρησε τῇ στρατιῇ [*lin.* 10.] non turbo, quantumvis ἀντίχρησε tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδὲ ἀπίχρησε τῇ στρατιῇ - - - πινόμενος. Quod enim hic accessit τὸ μέθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina *Porti* est. Adi *Abreschium* Dil. Thucydid. p. 127. WESS. — Conf. ad VII. 43, 3. notata. *S.*

CAP. CXCVII. 4. Ἀφλυστίου Διὸς) Suum *Iupiter* recuperabit Λαφυστίου nomen, indicatum in Diss. *Herod. Wess.* p. 123. VALCK.

Ibid. Λαφυστίου Διὸς) Habet suum sibi cognomentum *Iupiter*, ab *Holstenio* dudum laudatum. Λαφύστιον *Iouem* in Phrixi Hellesque fabula Critici *Apoll. Rh.* II. 655. et *Pausanias* Attic. cap. 24. (ubi *Kühnius* bene) norunt; Bacchum Λαφύστιον *Etymologus*. Mox [*lin.* 5.] μετέπειτα δὲ, in his libris rarius, neque nullius tamen usus, accipi pro bono poterit. WESS. — Vide *Var. Lect.* et conf. VII. 8, 8. *S.*

7 *seqq.* ὃς ἂν ἢ τοῦ γένεος τ. πρεσβύτ. *etc.*) Primum, quod sequitur τούτου, in τοῦτον leniter flectendum censeo: τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι. Verbo ἐπιτάξαι, sicut verbo κελεῦσαι, quartus etiam casus adiungitur infinitivo sequente. [τούτῳ meliores libri dedere.] Deinde, ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοὶ, Herodotei non immemor moris, puto tamen praecedere debere mentionem λητου: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανηίου, *Herodotum* hac ratione scripsisse iam olim suspicatus: ὃς ἂν ἢ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ ληΐτου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί. *Quod esset populi, populicum*, sive *publicum*, τὸ δημόσιον, pro diversa pronunciatione vocis λαός, λεώς, λοὸς, dixerunt veteres, λαΐτον· λέϊτον· λεῖτον· λήϊτον· et λῆτον. Horum primum suis in libris saepius invenisse Grammaticos, *Hesychiana* monstrant, quae *Küsterus* et Eruditiss. noster *Dav. Ruhnken.* Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Λαΐ-

τον, τὸ ἀρχεῖον· Λαίτον, πρυτανεῖον· Λαίτων, τῶν δημοσίων τόπων. Cetera *Piersonus* attigit ad *Moer.* Att. p. 252 seq. De Graeciae civitatum *prytaneis* luculenta est *Is. Casauboni* Dissertatio Animadv. in *Athen.* XV. c. 19. [Vide Animadv. in *Athenaeum* T. VIII. nuperae editionis p. 356 seq.] Inventis *Casauboni* quaedam addiderunt alii. VALCK.

8. ταύτῳ ἐπιτάξαντες) Pravum τούτου erat. Interpres *Apollonii Rh.* II. 655. in suam usque aetatem valuisse scribit, ἕνα τῶν Φρίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διΐ, h. e. Λαφυστίῳ, discrepans ab *Herodoto*, et de victima tacens, quam humanam fuisse viae duces Xerxem condocefaciunt, adfirmatque *Plato* in Minoë p. 315. c. καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἵας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες: namque victimas eum eiuscemodi indicare, quae de crudelibus Carthaginiensium aris et inmolatis ibi Saturno liberis fuerunt praescripta, patefaciunt. WESS.

11. ὥστε τι πρὸς τούτοισι) Abbas *Melotus*, *Reiskius*, *Abreschius* ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι voces recte ordinant. Frequens πρὸς δ' ἔτι τούτοισι in talibus est, lib. III. 65. IX. 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγεμόνων, cuius initium, ὡς Ἀθάμας, tum ὡς ἐκ Θεσπρωτίου, porro ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι, et in sequentibus similiter. Iam ἐσελθόντες *Arch.*, [*lin.* 14.] loco ἐστίλλοντο, cum Cl. *Pavio* repudio. Illi, qui ultro in prytaneum se contra legem penetraverant, mactabantur; qui aufugerant, reversi in idem deducebantur inviti ad simile supplicium. Hoc docebant οἱ κατηγεμόνες regem. WESS.

11 *et seqq.* ὥστε τι πρὸς τούτοισι) Intelligere haec se negat, qui supra tentabat corrigere πρὸς δὲ τούτῳ, p. 20, 43. [I. 41, 9.] Hoc nusquam apud *Herodotum*: frequentissime legerat πρὸς τούτοισι, *praeterea*, πρὸς τούτοισι λέγουσι I. 65. πρός τε τούτοισι [ibid. et cap.] 86. et 179. III. 45. et 142. etc. καὶ πρὸς ἔτι τούτοισι III. 65. πρός τε τούτοισι ἔτι I. 99. ἔτι πρὸς τούτοισι etiam apud alios. Scripserat et hîc *Herod.* ὥστε, [immo divisis vocibus ὥς τε] ἔτι πρὸς τούτοισι, (nempe ἔλεγον,) πολλοὶ ἤδη τῶν μελλόντων θύσεσθαι δείσαντες οἴχοντο etc. In proximis [*lin.* 14.] nimis diu haesit ἐστίλλοντο: sinceram, ut puto, lectionem nobis servavit *Arch.* lectam *Vallae*, ἣν ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήϊον: haec enim sic ex usu verbi ἁλίσκεσθαι coniungi debent; ut et sequen-

tia, [*lin.* 15.] ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθείς: *totus infulis coopertus.* Στεφάνοις πυκασθεὶς *Euripidis* est in Alc. 796. et vs. 832. κάρα στεφάνοις πυκασθείς. Κάρη στεφάνοις πυκάσαντας praebet oraculum in *Demosthen.* Mid. p. 332. *Theocr.* II. 153. καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσδειν. Εἰκόνισμα κισσῷ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθὲν est in epigramm. Anthologiae ineditae *Phalaeci. Phrixi filio* quale datur hic nomen, Κυτίσωρος, [*lin.* 17.] dederat et *Apollon. Rhod.* II. 1159. Genuino Κυτίσωρος modulus reluctatur in versu. VALCK.

[15. Quod ista, στέμμασι πᾶς πυκασθείς, vulgo cum *Valla* vertunt *toto corpore coronis* (aut *infulis*, ut *Gronov.*) *coopertus;* aut (ut *Valck.*) *totus infulis coopertus;* id per se quidem, et pro reliquo usu pervulgato vocabuli πᾶς, videri poterat recte habere: nec tamen satis adparet, cur *totus* aut *toto corpore* coronis aut infulis ornatus miser homo dicatur. Ad haec, quamvis frequenter a plurali numero ad singularem, et vicissim, transire amet *Herodotus;* tamen nimis asper et insolens iste videri transitus debet, ἢν ἁλίσκωνται ἐσελθόντες, θύεταί τε στέμμασι πυκασθείς. Quod si vero πᾶς intelligimus πᾶς τις sive ἕκαστος, *quilibet, quisquis* caeteroquin *sit, nulla exceptione, nullo discrimine,* recte atque ordine procedet orationis structura. *S.*]

17. Κυτισσώρου) Criticis *Apollon. Rhod.* II. 1125., ipsique *Apollonio* vs. 1159. Κυτίσωρος, *Straboni* lib. XII. pag. 820. [pag. 544 extr. ed. Cas.] Κύτωρος, sine ulla mendi suspicione, qua male a *Palmerio* Nostri lectio ibi premitur. Κύτωρος quoque *Apollodoro* I. 9, 1., ad quem *Galeus.* [at mssti quidem *Apollodori* Κυτιάσωρος praeferunt.] Ceterum *Athamas*, ut καθαρμὸς regionis, arae fuit admotus, iam iam inmolandus, at conmodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti *Herodotus;* sive, sicuti in *Sophoclis* Athamante, ab Hercule, apud Interpretes *Aristophanis* Nub. vs. 256. WESS.

CAP. CXCVIII. 6 *seq.* ἄβατα περικλῄει) Mallem cum *Reiskio* ἄβατα, τὰ περικλῄει. Scripsi ex schedis Μηλίδα γῆν, quoniam ita superius et cap. 201., tum lib. VIII. 31. In *Stephan. Byz.* Μηλὶς, ἡ χώρα. *Sophocles* Μηλίδα λίμναν dixit, Trachin. vs. 642. Iustae insuper Τρηχίνιαι πέτραι ex titulo Sophocleae fabulae, atque ob γῆν Τρηχινίην cap. 199. et 201., aliaque. WESS.

9. Σπερχειός) Speciem Ionicam Σπερχηΐος praefert, uti ἀνθρωπήϊος, βασιλήϊος, πρυτανήϊον, et similia, quae spreta non sunt, nec nunc sperni oportet. Σπερχειὸς passim, et *Spercheos* Latinis, significante ad *Lucanum* lib. VI. 367. *Fr. Oudendorpio.* WESS.

12 *seq.* Δύρας, τὸν μυθεύονται βοηθέοντα Ἡρακλεῖ καιομένῳ ἀναφανῆναι) Ad λόγος ἐστὶ commodum μυθεύονται adponi potuit interpretamentum; quod mihi, verum videbitur etiam aliis, si plures dant Codices lectionem, quam dat margo *Steph.* τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλεῖ καιομένῳ λόγος ἐστι ἀναφανῆναι. *Valla: quem fama est emersisse ad ferendam Herculi opem.* Sic loqui solet Noster: III. 5. ἐν τῇ λόγος τὸν Τυφὼ κεκρύφθαι: c. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστι: VII. 129. τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabulosis, quae perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere solet *Thucydides*; quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quae prostant in fine p. 221. [lib. III. c. 88.] νομίζουσι δὲ etc. quo libenter referrem *Scholion* e *MS.* ad finem p. 219. relatum: τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηκριβωκότων ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι. Nostro loco *Dyras* fertur *auxilio venisse Herculi* καιομένῳ, in summo scilicet Oetae montis cacumine, cuius illinc ducta nomina suo more tractavit *Hemsterh.* in *Lucian.* p. 112. [Tim. c. 7.] *Straboni* IX. p. 655. c. [p. 428. ed. Cas.] memoratur Δύρας, ὃν φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυράν. VALCK. — Ista, τὸν μυθεύονται *etc.* integra reliquissem, ni Codices Herodoteam obtulissent dictionem. Talis lib. III. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστί. Tales in *Porti* penu plures. *Strabonem* haec ob oculos lib. IX. p. 655. c. habuisse, *Casaubonus* docuit. WESS.

CAP. CXCIX. 5 *seq.* τοῦ δὲ οὔρεος - - - ἐστὶ διασφάξ) Hinc *Strabo* IX. p. 656. A. [p. 428. c.] πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχῖνος φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα: hinc illum sequentia quoque sumsisse monuit *Casaub.* Fluminis Μέλανος ex c. 198. meminit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 414. Φοίνικος etiam *Strabo* ex cap. 200. VALCK.

CAP. CC. 5. ἀμαξιτὸς γὰρ μία μούνη δέδμηται) Non sane necessaria μία. Supra enim μούνη ἀμαξιτὸς c. 176. Sed in huiusmodi positionibus variatur. Illud autem δέδμηται, prima fronte in τέτμηται eruditi viri coniecturâ abibat,

quod in *muniendis* id *viis* usurpetur, et τετμημένοι sint ὁδοὶ lib. IV. 136. Recte vero abiecit. Ὁδὸν τὴν ἔδειμαν legimus lib. II. 124.; cui *Lucani* simile, *construens vias*, II. 673., et *instructio viae publicae et pontium stratarumque* Legis VI. Cod. *Theod.* de *Itin. muniend.* WESS.

8. κώμη τέ ἐστι τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται) *In his verbis aut* τὸ ἔστι *aut* τὸ κεῖται *tollendum* scribit *Berkel.* ad *Steph. Byz.* in Ἀνθήλη: et τὸ κεῖται omisit haec excitans *Holsten.* Prius e vicinis nasci potuit; si servant Codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est κέεται: lib IV. 184. ἀλίσι γάρ ἐφι ἔστι Ἄτλαντες οὔνομα, ἐνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτίων οὔνομα οὐδὲν κέεται. VALCK.

10 *seq.* χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς *etc.*) Concludit ex his Nob. *Palmerius*, Exercit. p. 36., nullam *Herodoti* aetate urbem hic *Pylaeam*, cuius *Plutarch.* T. II. p. 409. A. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo *Plutarchus* talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor Cererem *Amphictyonidem* non diversam a *Pylaea* esse. Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἰδείματο, *Callimachus* Epigr. XLI., templi eius conditorem ostendens Acrisium. Eadem Ceres ab *Erotiano* in Πύλαι memoratur. WESS. — *Circa vicum Anthelen spatiosus* erat *campus*, *in quo templum* fuisse traditur *Cereris* Ἀμφικτυονίδος. Δήμητρος etiam ἱερὸν commemorat *Strabo* p. 656. c. [pag. 429. ed. Cas.] ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτίλουν οἱ Ἀμφικτύονες. *Ulpian.* in *Demosthen.* pag. 43, 27. τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν· - - - ἔθνος δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι. Suspicor istius Cereris Πυλαίας templum intelligendum in *Callim.* Epigr. XLI. Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἰδείματο: nam sic dictam Cererem liquet ex *Erotiano*: Πύλαι· Τόπος Θετταλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἵδρυται: quibus usus est in eam rem solis *Io. Meursius* Att. Lect. IV. c. 3. VALCK.

CAP. CCI. 9. φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου) Specimen nimii laboris φερόντων τόπων ταύτης in coniectura docti viri est. Intelligi χωρίων aut τόπων adparet. Φέρειν ἐπὶ θαλάσσης aut θάλασσαν, φέρειν ἐς τὴν μεσόγαιαν, de locis, quae ferunt et vergunt ad mare, aut mediterraneam regionem, saepe sese, uti lib. IV. 99. et seqq., offerunt. Sustuli inconmodum τὸ, unde turbae. WESS. — Viros *Herodoteo*

adsuetos stylo turbare non debuerat τὸ articulus pleonastica illa sive elliptica ratione adiectus, de qua conf. ad IV. 99, 1 seq. notata. Nec enim iuncta intelligi debent φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου; (quemadmodum ne loco quidem a *Wess.* citato IV. 99, 9 seq. φέρουσαν ἐπὶ θαλάσσης legitur, sed ἐπὶ θάλασσαν in accusativo casu:) sed iunguntur πρὸς νότον φερόντων, sicut paulo ante πρὸς βορέην ἐχόντων. Caeterum ista τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου non modo ad Graecos refertur, sed perinde etiam ad Persas, quos ait *in hac continente* (nempe, in Europa) quae inde a Trachine septemtrionem spectant, tenuisse. *S.*

CAP. CCII. 1 seqq. Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων etc.) Eosdem ubi Graeciae populos ex *Herodoto* recenset *Pausan.* X. [cap. 20.] pag. 845., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hic nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedeas, ex *Herodoto* summam tantum colligas hominum 5200.; ex *Pausania* vero 11200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. Λοκρούς, ait, τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημίδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμόν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων. *Herodoteum* est παιστρατιῇ. [*cap.* CCIII, 2.] Sed in hac recensione nonnihil est adiuvandus *Pausanias*: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι: populares, sed hostes acerrimi, non bene iunguntur Thespienses et Thebani; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Boeoti. In plerasque civitates Boeotiae Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce ἐκ transpositâ, cum Nostro *Pausanias*, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. *Herodotus*: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedaemoniis (iuxta *Herod.* cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα. Secundum *Diodor.* XI. cap. 9. Leonidas Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε. Eiusdem *Diodori* XI. cap. 4., si rite exigatur, numerus Graecorum in universum, qui cum *Leonida* ad tutandum introitum Graeciae narrantur profecti, non multum discrepat ab Herodoteo;

vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses; Μηλιέων enim nomen τῷ Μιλησίων substituendum cum *Wess.* Ceterum quae laus ab aliis constanter tribuitur *Thespiensibus*, illam dat libertatis amantissimis Plataeënsibus *Auctor* orat. c. Neaer. inter *Demosthenëas* pag. 740. Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν - - - μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο. Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Plataeënses, quam Leonidam et Lacedaemonios. VALCK.

3 *seqq.* καὶ Μαντινέων χίλιοι *etc.*) Laudem auferunt veteres schedae. Accedit *Pausanias* manifesto lib. X. 20., eundem Graecorum numerum hinc repetens, inprudenter tamen e Thespiensibus et Thebanis cccc. arcessens, cum illi Boeotis ɪɒcc. accesserint. *Herodotum* praeterea ait, Locros Epienemidios in catalogum nominatim non addidisse, sed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros venisse, Nostri παντρατιῇ [CAP. CCIII. 2.] explicans: venisse vero, si quid suspicioni detur, ad sex capitum millia; cuius coniectionis caussam subdit, me iudice, vagam et incertam; scqueretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursione conglobatam Graecorum multitudinem longe exsuperasse. *Diodorus* non plus mille annumerat lib. XI. 4., *Strabo* μετ' ὀλίγων ait τῶν ὁμόρων τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendisse, lib. IX. pag. 656. B. WESS.

CAP. CCIII. 9. εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα) Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum *Koenio* legendum puto, θνητῶν οὐδένα, ob sequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα. *Euripides* in Antiopa: πῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat *Herodot.* [lin. 10.] τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη. *Euripidis* ex Aeolo sententia nobilis perplacuit Philosophis et *Platoni*: Οὐκ ἂν γένοντο χωρὶς ἰσθλὰ καὶ κακά, Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς. *Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, mortalibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque, A. Gellius* ex *Chrysippo*, Noct. Att. VII. 1. quod ex Epitome *Lactantii* p. 67., suppleri poterit et corrigi. VALCK.

CAP. CCIV. 8. In *Leonidae stemmate* nihil adeo

desiderem, nisi ut Δορυάγου convertatur in verum nomen Δορύσσου ex *Arch.* et marg. *Steph.* VALCK.

Ibid. τοῦ Δορύσσου) *Pausanias*, *Plutarchus*, et quos *Io. Meursius* Regn. Lacedaem. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; praeterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartae ruinas a Cl. *Fourmontio* eruti, haec inscriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΛΑΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Provulgata ea est in Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 103. *Ed. Paris.*, per ad hunc locum utilis, cuius quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera iusto auctior scribitur. ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teste *Hesychio*, *βασιλεύς*. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ, Ionum sermone τοῦ Ἡγιος, sicuti praeclare in schedis. WESS.

CAP. CCV. [4 *seq.* Δωριέος - - - τελευτήσαντος ἐν Σικελίῃ) Vide lib. V. c. 42-46. *S.*]

9. τοὺς κατεστεῶτας τριακοσίους) *Omnes militari aetate.* τοὺς ἐν ἡλικίᾳ *Demosthen.* Philipp. I. p. 31. τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις *Polyb.* IV. 82., sive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ, quomodo *Plato* Ep. III. p. 316. c. et *Thucydides* II. 36. ubi *Abreschius.* Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας dixit apud *Stob.* Serm. XVII. p. 159. WESS. — Eamdem fere in sententiam *Camerarius* (notante *H. Steph.* in ora suae edit.) pro eo quod in *Vallae* Latinis erat *delegerat trecentos e primoribus viros*, τοὺς κατεστεῶτας *constantis aetatis viros* interpretatus erat. Neque diversa puto mens *Gronovio* fuit, quum *delectis trecentis compositis viris* in latina versione, in qua nihil hoc loco *Wesselingius* mutavit, scriberet. Potuerat pro ista verbi notione, praeter alia testimonia, ad *Cebetis* Tab. (cap. IV. nostrae edit.) provocari, ubi est γυνὴ καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον, mulier *constanti*, sive *composito vultu*: aliquatenus etiam ad *Polyb.* XXII. 14, 10. ubi θάλασσα καθεστηκυῖα, *mare sedatum, compositum.* Eumdem igitur ego in latina nostra versione secutus, adiectum τοὺς articulum (quem obstare huic interpretationi *Larcherus*

censuit) non tam ad κατεστεῶτας, quam ad τριηκοσίους referendum putavi, quo nempe designarentur *iidem illi trecenti*, quos cap. 202, 2. iam memoraverat Scriptor. Sed nec dissimulo, etiam atque etiam me cum eodem *Larchero* et, qui huic accedit, *Schulzio* dubitare, nudum κατεστεῶτας pro ἐν ἡλικίᾳ κατεστεῶτας recte accipi. Tum vero, si vel maxime ita accipi posset id verbum, haud immerito subiret quaerere, cur tandem hoc potissimum monuerit Scriptor, fuisse illos homines *militari aetate*? An ergo, qui hos mox secuturi erant, *non* fuisse illos *militari aetate* putabimus? Denique, quidquid sit quod verbo οἱ κατεστεῶτες proprie indicare Herodotus voluerit; illud plane perspicuum esse videtur, (quod etiam *Valla* prudens intellexerat) notabile aliquod genus civium Spartanorum, certum quoddam (ut *Schulzius* ait) et quasi omnibus notum agmen, significari. Atque hic praeclara eminet *Larcheri* opera, qui eruditâ disputatione, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124, 12 seq. institutâ, perquam probabile fecit, intelligendos esse *trecentos ex honestioribus civibus Spartanos*, qui (licet equis non uterentur teste *Strab.* X. 421 seq.) *Equites* nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei praesto erant, coll. *Thucyd.* V. 72. Iam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστεῶτας idem *Larcherus* interpretatur *le corps fixe et permanent*, quasi latine diceres *stabile et perpetuum agmen*; id quidem minus convenire videtur cum eo quod hic legimus, *selegisse regem hos trecentos*; nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, *delectui* non fuerat locus, et ἀναλαβών, non ἐπιλεξάμενος, dicturus Scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, *Equitum*, qui nominabantur Spartae, multo maiorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, Regem ad bellum profecturum de illo numero *trecentos* sibi comites *selegisse*, et quidem (quod ex hoc loco discimus) *patresfamiliàs*, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους recte cum *Schulzio* simpliciter latine reddemus *constitutos illos* (nempe *lege constitutos*) *trecentos viros*, sive *legitimum numerum trecentorum virorum*. *S.*

17. ἀλλοφρονέοντες) Auctore *Diodoro* XI. 4. scissi in fa-

ctiones Thebani ἀπὸ τῆς ἑτέρας μερίδος quadringentos misere; quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hîc *Plutarchus* insurgit, Malign. Herod. p. 867. A., *Leontiaden* Thebanorum ad Thermopylas ducem fuisse, testibus *Aristophane* et *Nicandro* negitans. Eos equidem Scriptores revereri soleo, sed tanto aetate seriores an valide Herodotea dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod Leontiadae filiique eius Eurymachi *Herodotus* aevum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. WESS.

CAP. CCVI. 5. Κάρνεια γὰρ σφι ἦν ἐμποδών) Maligne Nostrum, ut solet, criminatur *Plutarch.* T. II. pag. 873. E, nam remorabantur illa saepius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos Lacedaemonios ab incoepto tamen retardare solebant *Carnea* et *Hyacinthia;* quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. *Thucydid.* V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλαὶς ἔχοντος ἱεραῖς ἡμέραις, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interiecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱεραὶς μᾶλλον. Attigit in Κάρνεια *P. Castellanus:* plura de festo τῶν Καρνείων, (quod nomen pro Καφίων ponendum in *Schol.* ad *Aristoph.* Ὄρν. vs. 11.) Lacedaemoniis horumque colonis cum aliis Doriensibus communi, dederunt *Meursius*, *Spanhemius*, et *Duker.* Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedaemonios Hyacinthia remorabantur, *Herod.* IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe obiiciunt Athenienses ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακινθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους. In Messenicis *Pausanias* [c. 19. lib. IV.] p. 326., quadraginta dierum pactas narrat cum Messeniis inducias, hac addita ratione: ἐπεὶ γὰρ τὰ Ὑακίνθια. Eadem formâ loquendi Lacon *Theocriti* V. vs. 83. ait, τὰ δὲ Κάρνεια καὶ δὴ ἐφέρπει: est enim ἔρπειν Dorice idem ac ἐλθεῖν. VALCK.

9. ἦν γὰρ κατὰ τωὐτὸ Ὀλυμπιὰς - - συμπεσοῦσα) Anni aestas erat media, τῆς ὥρης μέσον θέρος lib. VIII. 12., in quam et Spartanorum *Carnia et Olympias* LXXV. incurrebant. Carnia illos, ludi Olympici ceteros ex Peloponneso ac Graecia, hosti ne obviam cuncti irent, inpediebant. Res ad

Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugae ex ea clade Arcades, *Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Graecis spectari certamina*, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidae nece, ubi *Carnia* et *Olympia* praeterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque haec de tempore. Ceterum ἐνενῶντο et διενενῶντο [lin. 8. et 12.] pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique ἐνίνωντο et διενίνωντο, *Sylburgio* accurate docente ad *Clenardi* Grammat. p. 473. Supra lib. I. 77. ἐνίνωτο. WESS.

CAP. CCVII. 6. Λοκρῶν περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ) Ut centies alibi, hic quoque literae ΘΕ in ΕΟ fuerunt, ut puto, depravatae. Corrigo, περισπερχθέντων: ceteris Peloponnesiis *ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri*; neque mirum; vid. *Diodor. Sic.* XI. c. 4. Περιθύμως ἔχοντα dixit *Herod.* II. 162. κάρτα θυμωθῆναι VII. 39. Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ accipi potest, ut ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τινὶ πράγματι, etc. Iam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo, nec Ionicum, σπερχέειν, sed σπέρχεσθαι et σπερχθῆναι. Quaedam leguntur adscripta ad *Herod.* V. 33. ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ, *Aristagorae succensuit*. In *Callim.* Hymn. in Delum vs. 60. Latonae Iuno dicitur Σπερχομένη μέγα δή τι καὶ οὐ φατόν: id est περισπερχομένη. *Hesychius*: Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι. Ἐσπερξάμην, ὠργίσθην. *Phavorin.* Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες: imo vero *Herodotus* illud oportet utroque adhibuerit significatu. *Suidas*, Σπερχθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθείς. Horum prius, obvium et in *gloss. Herodot.* pertinet ad I. 32., ubi *conturbatus* Croesus dicitur σπερχθείς: posterius, θυμωθεὶς, mea sententia hunc spectat locum. Excerpentes ex *Herodoto* aliisque verba, saepe praefixas omisere praepositiones Grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicae formae nobis non debent adnumerari. VALCK. — Σπερχέειν nec Herodoteum nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probum vocabulum περισπερχὴς est, a verbo περισπέρχομαι derivatum, quidni ab eodem vocab. περισπερχὴς legitime formari potuerit verbum περισπερχέω idem valens ac περ-

ρισπιερχής εἰμι? ut λυσιτελέω, λυσιτελής εἰμι: ἀσεβέω, ἀσεβής εἰμι: ἀσελγέω, ἀσελγής εἰμι. Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. Quod equidem h. l. in Latinis posui, *de communi horum consilio - - - decrevit*, illam notionem verbo ἐψηφίζετο subiectam putavi, quum praesertim mox adiiciatur ταῦτα βουλευομένων σφέων. *S.*

CAP. CCVIII. 2. ἰδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι) Gronoviana censura his infestior fuit, ut ὅσοι τέ εἰσι valeret. Magni momenti res non vertitur; inferior tamen pristina non est scriptura, siquidem explorator numerum, si posset, inspecturus advenit; quo utcunque cognito, (καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε dicetur brevi,) ad regem revertit. WESS.

Ibid. ἰδέσθαι ὅσοι τέ εἰσι) Redibit, opinor, melior lectio, ἰδέσθαι ὁκόσοι τε εἶεν καὶ ὅ, τι ποιέοιεν. [In εἰσὶ haud male consentiunt libri: satis iam notus esse debet mos Scriptoris variandi verborum modos.] Sequentia *Suidas* hinc habet in Ἀλισμένοι. Paulo post [*lin.* 6.] ut genuina placet lectio *Flor.* ὡς δὲ προσέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, prae vulgata ἐς τὸ στρατ. Contra apud *Thucyd.* pag. 357, 80. [V. 65.] loco τῆς πρὸς reciperem ex Msstis τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικήν, ut apud *Herod.* ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς etc. p. 75, 6. 92, 24. [I. 186. II. 11.] Quid ista duo distent vel haec monstrant *Thucyd.* eadem p. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. *Xenoph.* Ἑλλ. lib. V. p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτὰς τὰς πύλας ἤλαυνον: vs. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. VALCK.

7. πᾶν μὲν οὖ τὸ στρατόπεδον) Duo postrema si viderentur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὖ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐθεῖτό τε καὶ κατώρα τὸ πᾶν μὲν οὖ· τοὺς γὰρ ἔσω - - - οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Prae reliquis adamavit hanc scribendi formam *Xenophon*: in Symp. pag. 512, 12, ὠρχούμην μὲν οὖ· (εὖ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον·) ἐχειρονόμουν δέ. Scripserat in Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὖ· πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 193, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὖ· καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse *Demetrium*, qui dicitur *Phalereus*, iudicabat *Muretus*; quem sequitur *Hutchins.* p. 298. Ad istam normam legi poterit in *Ephesio Xenoph.* III. p. 46., Φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὖχ, ὑπνωτικὸν δέ, *Anti-*

phon p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὐ κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi, recte-ne correxerim *Philostratum*, sic legendo quae prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὗται, (αἱ Ἔμπουσαι) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὐ σαρκῶν δὲ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πιαίνουσι (vid. pag. 333. F.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. VALCK.

13. τὰς κόμας κτενιζομένους) Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et N. *Cragius* Reip. Lacedaem. lib. III. 4. Hinc *Strabo* X. p. 716. A. [p. 467. ed. Cas.] καὶ τοὺς περὶ Λεωνίδαν κτενιζομένους. *Dio Chrysost.* in Orat. *Synesii* de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque *Libanius* Orat. pro Saltat. p. 489. C., nam, quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις ἠτενιζομένους, vertiturque *acriter intuentes*, absurdum est, et ex *Herodoto*, uti aliàs monui, refingendum. WESS. — Huc respicit, quod *Casaubonum* non latuit, *Strabo* X. p. 716. A. *Synesius* Calv. Encom. p. 65. B. *Lacedaemonii*, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλήνων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. *Libanius* T. II. p. 489. C. Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις κτενιζομένους, καὶ μετὰ τὴν φρουρίδα τῶν τριχῶν τὸ κάλλιστον ἔργον ἐξειργασμένους etc. sic locum emendavit, *Morello* non intellectum, Clar. *Wesseling.* in Diss. *Herod.* p. 48. Hunc, ait *Herodoti* Demaratus, morem habuisse Lacedaemonios, ἐπειὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς etc. An, ut libertatis insigne, quo gloriabantur mortis contemptores, ad finem usque vitae custodirent integrum? vid. *N. Cragius* de Rep. Lacon. pag. 256. et *Io. Meursii* Misc. lib. I. c. 16. VALCK.

16. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς) Plerique Lexicorum conditores, ne *Thesauri* quidem excepto, citant ἀλογίης ἐνεκύρησε, memores, credo, cap. 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, similiumve in adnotat. Cl. *Valckenarii* ad lib. II. 82.; tum saltem, ut moris Ionici ratio haberetur, ἀλογίῃσι ἐνεκύρησε. Sed hic compositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐντυχόντες lib. IV. 19. Verterat autem dictionem *Portus* in *Suida* suo, *magnamque sui contemtionem offendit*, invito *Küstero* substituenteque, *apud eos soluta omnia deprehendit*: quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in *contemtu* perpetuus usus. WESS.

Ibid. ἀλογίης τι ἐνεκύρησε) In his apud *Suidam* in Ἀλογίαι similiter scriptis graviter lapsus est *L. Küsterus*; sententia quid postularet vidit *Portus* ibid. et in Lex. Ion. voc. Ἀλογίη. Phrasin *Herodoti* per καταφρονηθῆναι interpretatur *Strabo* p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo scribendum ἀλογίῃ τε ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura *Herodoto* ceterisque. Vid. huius Ed. pag. 141. n. 98. [Adnot. ad II. 82.] et corrigatur in *Epimenidis* epistola apud *Diog. Laert.* I. 113., αἱ δέ πῃ ἐπ' ἀλατείᾳ (*huc illuc* in peregrinatione *vaganti*,) ἐγκύρωσί τοι τοὶ τήνω φίλοι. Sed nec Graece dicitur καταφρονήσει ἐντυχεῖν, pro *contemni*, neque Ionice ἀλογίῃ ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τι ἐκύρησε πολλῆς: id est ἄγαν κατεφρονήθη. *Contemptus* Nostro dicitur ἀλογίη: *contemnere*, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud *Herod.* est ἐν ἀλογίῃ τι ἔχειν vel ποιέεσθαι. Iam verò, sicut τυχεῖν ἐπαίνου, *laudem consequi*, idem est ac *laudari*; τυχεῖν κατηγορίας, *accusari*; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, *contemni*, vel *negligi*, ὀλιγωρεῖσθαι. *Sepeliri* Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι II. 136. *contumeliose tractari*, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie *ignominiam consequi*, ἀτιμίης κυρῆσαι VII. 158., ubi ad Graecos Gelon, ἀτιμίης, ait, πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt *Sophoclea* Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. VALCK. — Vulgatum tenent libri omnes. *S.*

CAP. CCIX. 9. γέλωτά με ἔθευ) Tale irati Cambysis, ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε, lib. III. 29., et quiritantis *Iobi* c. XVII, 6. ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπίβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, *Aeschrionis* Philaenis. [apud *Athen.* VIII. p. 335. c.] WESS.

16. τὰς κεφαλὰς κοσμέονται) Mirum ni suum singuli hi Spartiatae habuerint σίλωτα, qui herilem tum comam *ornaret*; sed ne mulieres quidem Spartanae, libenter ἀνδριζόμενοι, suas habebant, ut aliae mulierculae Graecae, *ornatrices* et κεμμωτρίας. Censeo equidem non sane muliebriter *ornatam*, sed *bene pexam* et viriliter *nitidam* Spartanos praelio paratos habuisse comam, tanquam palaestritas, λιπαρὰς ἔκτοσθε παλαίστρας, *Theocr. Eid.* II. 51. Χρισαμένους ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώτᾳο λοίτρους, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens

Ovid. Heroic. XVI. 148. *More tuae gentis nitida dum nuda palaestra Ludis.* Huc ducunt *N. Cragio* et *E. Spanhemio* iam adhibita *Plutarchi* verba T. I. p. 53. D. de Lacedaemoniis: μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην: bene interpres, *ut nitida appareret et discriminata.* Eadem dixisse censebitur *Herod.* si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam coniecturam apta quaedam ill. *Spanhem.* ad *Callim.* H. in Pall. Lav. vs. 32. λιπαρὸν σμασαμίνα πλόκαμον: Herodotea quoque ex lib. IX. c. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallae *ornatur* indicat ibi pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται, demonstrant Ionismus et *Athen.* IV. p. 146. c. σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς est in *Herod.* IV. 73. alterum quoque locum attigi supra p. 272. n. 58. [Adnot. ad III. 148.] VALCK. — Conferri possunt quae ad *Gregor.* Dial. ion. §. 15. *Koenius* adnotavit. *S.*

19. χεῖρας ἀνταειρόμενον) Non repudio *Arch.* ἀνταειράμενον, quod et in membranis lib. VIII. 140. neque valde urgeo. Magis multo mihi ridet eiusdem et *Vallae*, πρὸς βασιλήην τε καλλίστην τῶν Ἕλλησι (sive ἐν Ἕλλ.) προσφ., καὶ ἄνδρας ἀρίστους. Verissimum enim de Spartanorum regno, et longe quam prius suavius ac concisius. Quod si enim καλλίστην πόλιν [*lin.* 20.] ad civitatis disciplinam et mores referas, uti oportebit, cur ἄνδρες ἄριστοι accedunt? Qui aliter sentient, nihil his praescribitur. WESS.

24. ἐμοὶ χρᾶσθαι) Id est χρῶ. *H. Steph. de me ut mendace*, atque adeo pessimo, *statue*; nam et Persis αἴσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, lib. I. c. 138. VALCK.

25. ἢν μὴ ταῦτά τοι ἐκβῇ etc.) Vocem *Herodoti* ex marg. *Steph.* reciperem in contextum: ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω, *ista nisi isthoc tibi modo eveniant quo dico.* οὐ ταῦτα ταύτῃ sic iunguntur in *Aesch.* Prom. 510. *Eurípid.* Med. 365. *Aristoph.* Eq. 839. *Nequaquam istuc istac ibit*, est incerti *Tragici* apud *Ciceron.* de Nat. Deor. III. 26. VALCK. — In *Var. Lect.* adnotare debueram, scripturam istam ταῦτά τοι ταύτῃ cum *Pass. Ask.* et aliis offerre etiam marginem *H. Steph. S.*

Ibid. ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ) Nihil dicto adstruxissem, nisi Codicum postulasset consensio: ταύτῃ ad eum fere

modum lib. I. 120. atque alibi. Illud autem ὡς ἐγὼ *Arch.* et *Vind.* Scholiastae debetur. Vide dicto loco et ibid. c. 86. WESS.

CAP. CCX. 1 *seq.* Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας) Hoc significat, *quatriduum praeterlabi passus est*; ut παρῆκεν est *intromisit*, vel *sivit ingredi*. Videatur *Portus* in Παριέναι. Lib. III. 146. *auxiliares, portis patefactis, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας) emisit in Persas*: verti non debebat *egreditur*. VALCK.

8 *seq.* καὶ οὐκ ἀπέλαυνον καί πῃ μεγάλως προσπαίοντες) Iustius ἀπέλαυνον: [quam ἀπελαύνοντο.] Post nonnulla cap. 211. extr. καὶ παντοίως προσβάλλοντες ἀπήλαυνον ὀπίσω: et cap. 212. Medi alii, iique recentes, inpressionem faciebant, nec cessim ibant, quantumvis vehementer offenderent et mulcarentur. Hoc verba volunt; neque enim προσπταίειν *ingruendi*, quod *Vallae* visum, notione gaudet. WESS. — Quum ἀπελαύνοντο ante ed. *Wess.* legeretur, si simpliciter *abierunt* aut *se receperunt* intelligatur, iustius utique ἀπέλαυνον iudicari debebat; quamquam lib. V. c. 94, 1. Ἱππίης δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, *Vallae* versionem, *Hippias inde profectus*, nullà adiectà censurà *Wesselingius* etiam tenuit. Sed, verum si quaerimus, passivo ἀπελαυνόμενος paulo diversior subiecta notio est: et V. 94. pro eo quod ibi a me quoque est positum, *Hippiae - - profecto*, rectius ponetur *Hippiae - - reiecto*, aut *cum repulsa dimisso*; hic vero, loco eius quod equidem posui *se recepere*, rectius fuerit *repellebantur*, *repelli se passi sunt*; aut, quod cum *Gronovio* ipse etiam *Wess.* dederat, *depellebantur*. Quod ἀπέλαυνον hic *Arch.* et *Vind.* praeferunt, id ex scholio aut interpretatione hominis invectum est, qui simpliciter *abierunt*, *se receperunt*, intellexerat. *S.*

11. ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες) Quia proxima praecesserunt, δῆλον δ' ἐποίουν - - - οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, scripsisse Nostrum suspicabatur doctiss. *G. Koen*, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποί οἱ εἶεν. Eleganti coniecturae favet, praeter Xerxis dictum lib. VIII. c. 88., et *Frontinus* IV. 2, 9. *Xerxes hocse deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet*; (ὅτι - - οἱ εἶεν·) *viros autem nullos*: nam, ut *Wesselingio*, mihi quoque scripsisse videtur *Frontinus*. Similibus quibusdam ista subiiciuntur apud *Eustath.* in Ἰλ. ε'. p. 537, 49. [p. 668. ed. Rom.] τὸ μέντοι, (ὅτι excidit)

πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προρρηθέντων. Qui Graecis ἄνδρες, in talibus *viri* dicuntur Latinis. *Quintilian*, Declam. p. 738. *Illi vero fortes et viri fuerunt.* Apud *Livium* XXVII. 13. *concio dimissa fatentium, iure ac merito sese increpitos; neque illo die virum quemquam in acie Romana fuisse praeter unum ducem.* Arcades Lycomeden μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο, *Xenoph.* Ἑλλ. VII. p. 361, 25. Apud Philosophos quidem ἄνθρωπος et *homo* saepe ponuntur in laude, velut in senario Comici, Ὡς χαρίεν ἐστ' ἄνθρωπος, ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ, apud *Clem. Alex.* p. 916, 15. in his etiam, *si homo esset*, *Ciceronis* ad Att. lib. II. Ep. 2. et, *demus huic aliquid aeris tanquam homines, non tanquam homini*, *Herodis Att.* apud *A. Gell.* Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc Xerxis dicto, ἄνθρωποι et ἄνδρες sic opponuntur in diversos usus. De C. Mario *Cicero* Tusc. II. 21. *Tulit dolorem ut vir; et, ut homo, maiorem ferre sine causa necessaria noluit.* Apollonius dicebat *Philostrati* p. 20. οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν. *Xenophon* in Hierone p. 533, 8. ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι. Apud eumdem Ἑλλ. VII. p. 363, 21. qui fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς μυρίους, (*ad commune gentis concilium*,) ὅτι βασιλεὺς ἀρτακόπους καὶ ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι· (atque adeo πολλοὺς ἀνθρώπους·) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχεινται ἂν Ἕλλησι, πάνυ ξητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν. VALCK.

11 *seq.* ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης) δι' ἡμέρης, *toto die dimicatum fuisse* indicat, uti lib. I. c. 97. et δι' ἔτεος, *toto anno* lib. II. 22. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in *Harpocratione*. WESS.

CAP. CCXI. 8. δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι) Nihil referet, sive vulgatum maneat, seu μικροτέροισι probetur. Unice pravum est *Vallae* et *Eton.* μακροτέροισι, *longioribus*, contrariumque c. 61. *Diodorus*, praelium lib. XI. c. 7. describens, Persarum *breviores hastas* negligit, non item eorundem clypeos breves et peltas. Iam πλήθει χρήσασθαι eur [a *Gron.* πλήθεσι praeferente] tautopere taxetur, non equidem exputo. WESS.

13. βοῇ τε καὶ παταγῳ) Persici hoc moris erat. βοῇ τε καὶ παταγῳ χρεώμενοι ex aula erumpunt magorum interfectores lib. III. 79. quamquam hic spectasse Scriptor videtur Homericum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν *Iliad.* Γ'. prine. WESS.

CAP. CCXII. 8 *seq.* καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο) Latina, *in suo quisque loco*, ferri non possunt. Ἐν μέρει et ἐν τῷ μέρει, *sua quisque vice*, sive *per vices*. *Euripides* Cyclop. vs. 179. ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει, *cuncti per vices* etc. Eleganter post *Budaeum* dictionem *Iac. Gronovius* illustravit ad *Arrian.* Ἀνάβ. III. 26. p. 142. WESS.

CAP. CCXIII. 1. ὅ, τι χρήσαιτο τῷ etc.) Ex Codicum variante dissensu, si optio necessaria foret, sequerer *Arch.* scriptionem, Nostro non insuetam, neque aliis in *Perizonii* Adnot. ad *Aeliani* Var. I. 32. Vulgatum plures ostentabant schedae lib. VI 12. estque, ut alios praeteream, *Aeschinis* Or. in Ctesiph. p. 66. ἀποροῦν δ' ὅ, τι χρήσαιτο αὐτῷ. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

4. ἔφασέ τε τὴν ἀτραπὸν) *Xerxi semitam indicavit* Persisque monstravit *Ephialtes Meliensis* sive Trachinius, de quo notavit *Oudendorp.* Vir clar. ad *Frontin.* II. c. 2, 13. In excerptis e *Ctesia* hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadae et Timapherni. Iudice *Pausania* III. p. 214. ne Graeciam quidem vidisset Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσκοσθαί σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstratâ semitâ profuit proditor apud *Diodor.* XVII. c. 67. et *Polyaen.* IV. c. 3, 27. etc. Sed per eamdem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Graeciam Heracleotae patefecerunt et Aenianes apud *Pausan.* X. p. 852.; ubi *duplex* esse dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἴτης· μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος, - - - ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνειάνων, ἀδεῦσαι στρατῷ βάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μήδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι: eamdem memorat *Appian.* Syr. [cap. 18.] p. 158. VALCK.

7 *seq.* ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ. etc.) Voces τῶν Ἀμφικτύονων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ex scholio Cl. *Reiskius* derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque *a Pylagoris Amphictyonum*, nunc abeo. *Pylagorae* legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum *Pylaeam*, consulturi de communi ac templi Delphici salute. *Aeschines* propterea in Ctesiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελέγησαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec dissimilia *Libanius* Orat.

in Aeschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, siquidem in coetum, quem Ἐκκλησίαν vocabant, praeter *Pylagoras*, Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus *Aeschini* dicto loco. Ego in priore ob conspirationem schedarum acquiesco. Ubi vero *Herodotus* ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι *de Epialtae nece, eiusque auctore Athenada* verba fecit? Ut nunc libri isti sese dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum Scriptor est, aut desunt multa. WESS.

Ibid. τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.) Infra [c. 214, 7.] memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι, et distinguuntur certe τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι: erant quidem οἱ Πυλαγόραι Ἀμφικτύονες, sed non sanequam omnes οἱ Ἀμφικτύονες Πυλαγόραι. Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόραι dicerentur prae ceteris egregie nobis tradidit Auctor *Etymolog. M.* Πυλαγόραι, οἱ προεστῶτες Πυλαίας, (*conventus Amphictyonum principes*,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεῦσαι. De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse decreta, servata *Demostheni* de Cor. p. 165. Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων: alterius Δόγματος hoc est initium: Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας· Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων: quae mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Graecae antiquitatis, praesertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. VALCK. — Conf. mox ad c. 214, 7. *S.*

CAP. CCXIV. 6. τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι) Hoc potius esse, [quam τόδε,] non negabitur. Sic lib. III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex *Herodoto*, cuius non est, in *Stob.* Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. WESS.

7. Qui hîc Πυλαγόροι ex Codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim πυλαγόραι, modo πυλαγόροι hi legati. *Aeschines* in Ctesiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγορεῦντας, iungitque τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας. *Libanius* utramque vocis flexionem Or. in *Aeschin.* p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque Πυλαγόροι ex *Hesychio* [hac voce, et voc. Ἀμφικτύονες] noti. WESS. —

Quod si altera terminatio placuisset *Herodoto*, paulo ante non Πυλαγόρων fuerat scripturus, sed Πυλαγορέων. *S.*

11. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς) Post *Aldi Camerariique* aetatem operarum negligentia μὴ ob simile insecutae vocis principium excidit. *Herodoto* qui deinde curam inpenderunt doctissimi viri, tametsi conmentandi hoc genus negandi desideraret particulam, miranda supinitate coecos potius duces, quam *Aldum*, *Vallam*, et Msstos sequi maluerunt. Soli, quorum reminiscor, *Pavius* et *Reiskius*, οὐκ ἐὼν finxerunt. Sed satis. *Herodotus* suum sibi rediisse laetabitur. WESS. — Quod poscit sententia, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς, *quantumvis non esset Meliensis*, ex Msstis et aliunde revocabitur: vid. Diss. *Herod. P. Wessel.* p. 15. Alii potius usitato more scripsissent, καίπερ οὐκ ὢν Μηλιεύς: sed et rarius illud Herodoteum est, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς. Sic scripsit VI. c. 66. et IV. c. 144. τοὺς μὴ μηδίζοντας. *Philostrat.* p. 186, 5. πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὤν: p. 494. οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφῃ: scribendum φῇ, *nisi Rex iusserit*. *Tatian.* ad Graec. p. 14. ὅτι μὴ θεὸς ὢν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. Non invenustum est quod [*lin.* 12.] sequitur: εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὠμιληκὼς εἴη. Lib. VII. c. 26. διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ: neque illud protritum *Ecphantae* apud *Stobaeum* p. 333, 29. βασιλῆα - - - ὁμιλήσαντα: sic *Regem* vocat: in Editis legitur βατιλῆα - - - ὁμ. *Spondanus* interpretatur, *regem qui conversatur cum hominibus*: τῇ βασιλείᾳ ὁμιλεῖν similiter dictum ut apud *Thucyd.* ὠμιληκέναι τῇ ἀρχῇ. VALCK.

CAP. CCXV. 4. περὶ λύχνων ἀφάς) Ἀφὰς λύχνων hinc *Suidas* excerpsit. *Noctis* designatur *initium*. *Philostrat.* de Vit. Apoll. VII. 15. χρὴ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι. *Diodor.* XIX. 31. τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἀφάς: ubi notat *P. Wess.* Pro *prima face* legitur et λύχνων ἠμμένων: vid. *Io. Brodaei* Miscell. IV. c. 33. *Intempesta nocte Sophoclis* Aiax egressus tentorio, dicitur exiisse vs. 285. ἄκρας νυκτὸς ἡνίχ' ἑσπέροι Λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ἦθον: id est, ut legitur e *Schol.* apud *Suidam*, ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι: altera enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus ill. *Ez. Spanhem.* *stellas* intelligit ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 303. Quales illic intelligi debeant λαμπτῆρες, aestimare licet ex observatis *Is. Casaub.* in *Athen.* p. 995. VALCK.

— Vide Animadverss. in *Athen.* T. VIII. nuperae edit. p. 362 seq. Uno vocabulo λυχναυλίαν *Cephisodorus* dixit, teste *Athenaeo* lib. XV. p. 702. b. *S.*

8. κατεδίδεκτο) Propter *Aldinum* κατεδέδεκτο *H. Stephanus*, videnda esse quae alibi scripserat, lectores monuerat. *Gronovius* vero: *Quis ille angulus, ubi Stephanus mussitaverit de hoc non intelligendo loco, ut iubeat videre, quae alibi dixerit?* Dixerat ad *Plutarchi* Theseum p. 5. Ed. *Bryani*, δείμονας descendere ex δαίω apud *Herodotum*; qui conposito κατεδίδακτο, quod inde est, utatur pro *cognita erat* seu *conperta*, adposueratque haec Nostri. Profecto, modo schedarum stabiliretur κατεδίδακτο imperio, haud inficete: namque in verbo nihil praeter raritatem inest, quod reprehendas: reprehendes tamen iniuriâ, cum talia se passim dent. Quae quidem non eo scripsi, ut κατεδίδεκτο improbare velim, sed ut ingentibus *Stephani* meritis gratia perseveret. WESS. — Fortasse κατεδέδεκτο neglecto augmento scripserat auctor, quod probabile facit codicis *Arch.* scriptura, quae ex duabus scripturis, κατεδίδεκτο et κατεδέδεκτο, imperite iunctis nata videtur. Miror vero, ad haec quae continuo subiiciuntur, ἰοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι, nihil a Viris doctis adnotatum reperiri. Nec enim apta admodum ad rem, quae hîc agitur, sententia est, quam *Wess.* cum *Gron.* his verbis (quae Graecis quidem adcurate videri poterant respondere) expressit: *et ex tanto tempore monstratus est* (ille trames) *nihil utilis Meliensibus*: nisi istud *nihil utilis* tali quadam ratione accipiatur, quali nos interpretati sumus, *iam olim, quemadmodum etiam tunc, calle illo male usos esse Malienses.* Prorsus extra oleas hic vagatus *Valla*, ἐκτὸς οὐ pro ἔκ τε τόσου legens, et κατεδίδετο (puto) pro κατεδίδεκτο, mira quadam hariolatione sic convertit hunc locum: *Extrinsecus nihil admodum praeseptus transitus erat: quum nihil esset utilis Maliensibus.* *S.*

CAP. CCXVI. 5. κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν) Oscitanter *Steph. Byz.*, conversâ *Alpeno* hinc in Locrorum metropolim, *Herodotum* legisse, *L. Holstenii* iusta animadversio est. πρώτη τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων *prima*, non dignitate, sed *situ* erat. WESS. — Eodem iudice *Holstenio*, cui alii adsentiuntur docti viri, non differt haec Ἀλπηνὸς πόλις ab ea quae κώμη, Ἀλπηνοὶ οὔνομα, supra cap. 176 extr. nominabatur, et nude Ἀλπηνοὶ infra cap. 229. *S.*

7. κατὰ Μελάμπυγον --- λίθον) Mallem cum *P. Leopardo* Emend. VIII. 1. κατὰ Μελαμπύγου -- λίθον. *Herculis* enim Μελάμπυγος titulus, ex caussa doctissime ab *Erasmo* Chiliad. p. 207. *Suidae* et *Zenobii* fide adfirmata, fuit, non *lapidis*. De *Cercopibus* [*lin.* 8.] iidem conplura, quae missa facio. *Angustum tramitem* ad *Diodor.* XI. 8. explicare memini. WESS. — De *Cercopibus* fraudulentis consuli posse *Suidam* in Ἀγορὰ Κερκώπων et in voc. Ὅμηρος monuit *Schulzius*. *S.*

CAP. CCXVIII. 2. ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον) Idem accidit aevo recentiori, quando cum delectis suis Gallis Brennus ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ, apud *Pausan.* lib. X. [c. 22.] p. 853. Nam tum quoque temporis τῶν Φωκίων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν Φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγεγόνεσαν: ut apud *Herod.* c. 212. Phocenses ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. VALCK.

[5. ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες) Perperam *Valla*, *Phocenses recurrerunt*; quod non tenere debuerat *Wess.* cum *Gronov.* Commodius *Larcher*, *aussitôt ils accoururent*: nec tamen vim propriam verbi expressit. Ἀναδραμεῖν h. l. sicuti III. 78, 4. est ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν, (vel προσδραμεῖν,) *surgere et adcurrere*, *raptim surgere*: quam in sententiam ἀνά τε ἔδραμεν III. 78. *prosiluerunt* interpretatus sum; quod et hic tenere potueram, ubi nunc, *strepitus excitavit eos ut ad arma concurrerent*. *S.*]

8. οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξεον) Pro vetere οὐδένα σφι consistent fortasse alii: mihi iudicium placet *Gronovii*, expressius illud arbitrati. *Aldinum* ἐνεκήρυσσαν στρατῷ bene vir doctus ad eius editionis, quae inter manus est, marginem reformaverat, *Porto* consentiente. Typorum error fuit, turpiter propagatus. WESS.

14. Φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον) Haec hinc attigit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 566. ut ostendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi. *Aesch.* Pers. 660. ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. *Schol.* ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τόφου. Vid. *Perizon.* in *Aelian.* Var. Hist. IV. 22. Horum montium cacuminibus quae nomina fuerint *Livius* tradidit XXXVI. 16. VALCK. — Graeci πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα κόρυμβους λέγουσι, *Hesychius*. Hic montis *cacumen*;

in *Aeschyli* Pers. vs. 661. *summa tumuli pars*, ὑπὲρ ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ἄχθος. Ceterum ἐπιστάμενοι in *Vallae* Latinis *gnari*: melius *credentes*: nam *gnaros* fuisse, non monstrant sequentia. WESS.

17. Φωκέων *Persae* μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο: et postea, *spretis Phocensibus*, Brennus cum suis recta Delphos petiit. VALCK.

CAP. CCXIX. 1. πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης) Est, cui πρῶτος, sine urgente tamen caussa, placet. Illud *Arch.* [*lin.* 3.] ἅμα οἱ, *sibi pariter et illis*, [ubi rectius alii ἅμα ἠοῖ] verum quidem praefert, sed non aequat amplitudinem vulgati, ipsum tempus signantis. Quae deinceps [*lin.* 6.] de *transfugis*, ad unum Tyrastiadem, domo Cumanum, *Diodorus* lib. XI. 8. adstringit. WESS.

3. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι) Scribendum ἐπὶ δὲ, *deinde vero.* Vallae *deinde*, non in *postquam* deformari, sed attendenti monstrare debebat veram scriptionem, ἐπὶ δὲ, quod commode succedit post πρῶτον μέν. Exempla quaerenti dabunt *Portus* in Ἐπὶ δὲ, et *L. Bos.* Obs. Crit. p. 15. *Eustath.* in Ἰλ. α'. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις. VALCK. — Imprudenti mihi accidit, ut ἔφεσιν καὶ, quod sua de coniectura *Schaeferus* ediderat, propagari paterer in nostrum exemplum. Ad ἐπεὶ δὲ, quod ante *Schaef.* exhibebant editiones omnes, nihil varietatis e Msstis adnotatum est, in nostra vero membr. F. ἐπεὶ δὲ sic cum duobus accentibus pictum video. Adsentior vero doctissimo *Valckenario*, et ἐπὶ δὲ καὶ rescriptum velim. S.

10. οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο) Cavteros Graecos, ut *Herodotus*, ἀπαλλαξείοντας nobis sistit *Diodor. Siculus* lib. XI. c. 9. et duraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis Leonidae consilium, Nostro memoratum *cap. seq.* Apud *Justin.* II. c. 11., *hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriae tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam.* Forsan scripserat *Orosius* p. 111, 3. [lib. II. c. 9.] *sibi vero cum Spartanis suis aleam* [ubi vulgo *aliam sortem*] *esse subeundam.* VALCK.

CAP. CCXX. 5. μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι) Scripsit lib. I. 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί: ubi *Gronov.* Hoc eodem ducit, casu ex defectu praepositionis dis-

crepans. [τῇ γνώμῃ, quod hic est, idem valet ac γνώμην absque artic. I. 120, 20.] Congruit Sophocleum Oed. Tyr. vs. 565. καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι. Itaque πιστός εἰμι in *Ask.*, [quod ignorant alii,] etsi κτύποις πιστὸς *Aeschyl.* Prometh. vs. 915., παραδιόρθωσις est. Quid autem ὄχλος *Arch.* sibi velit, profiteor, me non nosse. WESS. — Imperitus puto homo ad πλεῖστος supplendum vocab. ὄχλος existimaverat. *S.*

Ibid. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ) Sensus claret; rarissimâ formâ loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι, vel τίθεμαι. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum πλεῖστος. Qua hic structura, Astyage. I. 120. καὶ αὐτός, ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμὶ, - - - ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: illic pro τῇ γνώμῃ, vulgatum ex Codicibus γνώμην: idem hic etiam admitterem, aut; quod non postponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην - - - κελεῦσαι. *Lucian.* in *Demosth. Encom.* T. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι: *etsi magis fert animus ab Homero stare.* Quae proxima sequuntur, in tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia *Plutarchus* excerpsit T. II. p. 865. B. VALCK.

16. ἐκίχρηστο) Nihil habet ἐκίχρητο, cur sperni debeat: caussam ad lib. II. 127. exposui; cui pondus ex conspiratione tot membranarum gravius accedit. Post pauca [*lin.* 15.] ἀπολέσθαι locum occupavit veterem. WESS.

16 *seq.* ἐκίχρηστο - - - τοῖσι Σπαρτιήτῃσι) *Iustinus* II. c. 11, 8. *Initio huius belli scisciantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum.* Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, ἀνίμοισι ἴσχεσθαι, *Herod.* VII. 178. At in istis *Iustini* non sane Delphi sunt *sciscitantes*, verum *Lacedaemonii*, quorum praecesserat mentio: his *sciscitantibus*, *Delphis*, *oracula*, (vel *oraculum*,) *responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum*: nomen *Spartanorum* illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui *Iustin.* II. c. 12, 13., *adventante Xerxe consulentibus*, (Atheniensibus nempe) *Delphis oraculum, responsum fuerat*: cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. VALCK.

16. εὐρυχόροιο) *Spatiosae* et *choris aptae*; neque enim, quae *Fr. Vigeri* sententia ad *Euseb.*, Spartanorum regio in-

dicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424., εὐρύχορος Τεγέα Epigr. 441. collection. *Cephalae*, ad eundem modum. Plura Cl. *Taylor* in *Demosthen.* Midian. p. 105. [in *Reiskii* Apparatu ad *Demosth.* Vol. I. p. 591.] *Sequentis* principium *versus* [*lin.* 17. ubi vulgo plene, ἄστυ ἐρικυδὲς] considerandum ac si Ἡ μέγα ἄστυ ῥικυδὲς foret, aut Ἡ μέγα ἄστ' ἐρικυδές, qua illud forma *Camerarius* inter Epigrammata, iuncta *Theocrito* olim, exprimi curavit. Porro ὑπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι, patronymico ex Περσεύς, gentis satore, c. 150. et VI. 54., cultius *Pavius* habet. WESS. — Lubens equidem *diaeretica puncta* vocabulo Περσείδῃσι imponenda admittam. Caeterum de Homerico epitheto εὐρύχορος consuli possunt Poëtae interpretes. *S.*

19. πευθήσει βασιλῆ) Tale Poëtae ἀγγελήν ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοὶ Iliad. Δ'. 384., loco Τυδέα, de quo *Etymolog.* in Πυλεύς. Servare tamen βασιλῆα, modo postrema contraheretur, in promtu fuerat. WESS. — Ut hic ante *Gronovii* Ed. βασιλῆα φθίμενον, sic vulgatur in *Eusebianis* ex *Oenomao* excerptis, Praep. Ev. V. p. 219. Πευθήσει βασιλῆα φθίμενον: ubi pro *dactylo paeon* est *primus*; ut in oraculi versu secundo, Ἡ μεγα ἄστυ ερι. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ε, hic tegit lectio *Med.* βασιλῆ φθίμ. In *Scymni Chii* praefat. Perieg. vs. 59. τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆα λέγω, corrigit *Is. Voss.* ad *Melae* I. cap. 17, 3. Talia nonnulla dedit *Homerus.* Ἰλ. Δ'. 384. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί: etc. In *Euripidis* vulgatur Alcesti vs. 24. Ἥδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἱερῆ θανόντων. VALCK.

20. Οὐ γὰρ τὸν ταύρων optime *Paris B.*, nempe Χειρεμ, quippe *Iovis robore valide instructum*, uti subditur. WESS.

23. βουλόμενος κλέος καταθέσθαι μοῦνον) Ut Thebanos suos tueretur, haec excitans *Plutarchus* de *Herod.* Malign. p. 865. B. rectius legisse videtur μούνων Σπαρτιητέων: et mox, ἢ τῇσι γνώμῃσι διενεχθέντας. Adfirmat τὸ μούνων Herodotea propemodum interpretatus *Diodorus* XI. c. 9. Λεωνίδης, --- φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι, καὶ σώζειν ἑαυτούς, --- αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν. VALCK.

CAP. CCXXI. 1-3. Μαρτύριον --- οὐκ ἐλάχιστον τούτου περὶ γέγονε) Nexa his οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους, ἀλλά, Scho-

liastae nimis officioso transcribo. Abunde erat, ὅτι καὶ τὸν *etc.*, monstrantque schedarum plures. WESS. — Sufficere haec utique poterant: sed ne copia quidem illa, quam alii Mssti cum Edd. offerunt, aliena ab *Herodoti* stylo debuit videri. *S.*

4. Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα) *Megistiam Acarnanem* Graeci celebrant; in his *Philostratus* Vit. Apollon. IV. 23., ubi docte *Olearius*. Θεμιστίας *Plutarcho* Lacon. Apophthegm. p. 221. c. Mitto *Tzetzen* Chil. X. vs. 685., multa perperam et stolide miscentem, Megistiamque hunc et Telliam, de quo lib. VIII. 27., confundentem. WESS. — Egregii vatis, qui fati praescius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν, ut est in *Simonidis* epigr. cap. 238. [Anal. *Brunckii* T. I. p. 131. n. XXXI.] nomen latebat apud *Suidam* in Ἄγαμαι et in Ἀκαρνάνα: verba sunt *Philostr.* Vit. Apoll. IV. c. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν *Suidae* restituendum vidit *C. Olearius*; et *Aeliano*, [Nat. Anim. VIII. 5.] quod ex *Med.* Cod. vir clar. *Abr. Gronovius* adfirmavit. De *Acarnane Megistia*, praeter cetera, falsa quoque nobis narrat *Io. Tzetzes* Chil. X. vs. 685. etc. in hunc transferens et in Laconas, quae de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud *Herod.* VIII. c. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt haec ex inéditis *Schol.* in *Aristidis* Panathen.: Λέγουσιν ὅτι μαντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν τελευτῶμεν· καὶ ὅμως ἡσθησαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in Cod. Ms. *Petri Burm.* ἡσθήσαντο, mihi ἥσθησαντο aeque videtur inusitatum ac ἥσθησα: corrigerem, καὶ ὅμως ἠνέσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἵλοντο, vel προείλοντο, *nihilominus fugere recusantes, honestam mortem praeoptarunt.* Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἠνέσαντο μὴ, alterum, *noluerunt*, sed, nempe *maluerunt*; ut *Demosthen.* pag. 620, 84., similesque. vid. in lib. VII. c. 104. notata: *Schol.* in *Eurip.* Phoen. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμετοῖλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεπεν. VALCK.

5 *seq.* τοῦτον ἅπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν εἰπόντα) *Koenius* suo *Herodotum* more scripsisse suspicabatur τοῦτον, εἰπάντα - - - ἐκβαίνειν ἅπαντα: cui favet elegans coniecturae *Mediceus* codex. VALCK. — Secutus

cupide sum Mssstos libros, singulari constantia viam ad veritatem munientes. Sermonis quoque nexus nihil desiderat uberius. WESS. — Nempe εἰπαντα ab imperitis nonnullis librariis in ἅπαντα fuerat mutatum: post ἐκβαίνειν vero nullus codex mstus aut εἰπόντα aut ἅπαντα agnoscit. *Venetus* Editor, in principio ἅπαντα legens, in fine εἰπόντα sua de coniectura adiecit. *S.*

8. οὐκ ἀπελίπετο) Videtur οὐκ ἀπέλιπε ex *Arch.* probius. Deinceps c. 222. ἀπολιπόντες Λεωνίδην: et lib. VIII. 63. *Plutarchus* tamen Virt. Mulier. p. 261. c. τῆς δὲ Εὐρυδοῦς μὴ ἀπολιπομένης, ἀλλ' ἐπερβαι - - βουλομένης, οὐδὲ ἡ μήτηρ, - - καίπερ οὖσα πρεσβύτις, ἀπελείπετο. At in huiusmodi verborum formis, etsi saepe inconsulta, ingens est librariorum inconstantia. WESS. — Est vero etiam apud *Xenoph.* ἀπολείπεσθαί τινος, *discedere ab aliquo*, Cyrop. I. 6, 21. III. 1, 42. et saepius alibi. *S.*

CAP. CCXXII. 2 *seq.* Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι) Hic de *Thebanis* scripta *Plutarchus* ea ratione repellit T. II. p. 865., ut haec quoque criminatio sua quadam specie non destituatur. Solos secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat *Diodor. Siculus* T. I. p. 410. 46. [lib. XI. c. 9.] ubi notat vir eximius, *Herodoti* Thebanis Mycenaeos octuaginta substituit *Pausanias* X. [c. 20.] p. 846. et II. [c. 16.] pag. 146., ubi, Μυκηναίων, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ἑπτακοσίους ἄνδρας καὶ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. VALCK.

5. κατεῖχε γὰρ σφέας Λεωνίδης) Cavillatorem audi *Plutarchum*: adeo insaniisse negat Leonidem, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοὺς τριακοσίους τοὺς στρατιώτας ὅπλα ἔχοντας, *ut trecentis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret*: immo vero vereri magis debuisse, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quae inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente *Ioach. Camerario*. Nam praeter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste Scriptore lib. IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et lib. VIII.

25. patescit. Quid ad haec malignitatis accusator? WESS.

CAP. CCXXIII. 8. ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιούμενοι) Leonidae quod fertur decantatum dictum, aut minus congruum iudicavit *Herodotus* huius dicti gloriae personae-ve, aut excogitatum demum fuit post eius aetatem, sicut alia non pauca: nam alibi legerat *Seneca*, quod Suasor. II. pag. 18. putabat *etiam apud Herodotum esse*, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες. [Conf. *Diodor. Sic.* XI. 9. et ibi *Wess.*] Romana maiestate condignum dictum tribuni militum, qui se quadringentis secum morituris ducem offerebat consuli, nobis custodivit *A. Gellius* Noct. Att. III. 7., *Ego hanc tibi et reipublicae animam do*, etc., praeterea *M. Catonis* verba memoratu dignissima, virum illum excellentem iure comparantis cum Leonida. Periit nobis et illa pars *Livii*, qua praeclarum illud facinus Herodotea suavitate narraverat. VALCK.

9. ἐς τὸ εὐρύχωρον.) Sive hoc, seu καθύπερον legatur, par trecentorum audacia: malim posterius, tanta Codicum conspiratione nixum. Quod adhaerescit, [*lin.* 10.] τῷ μὲν γὰρ ἔρυμα etc., pertinet ad superiores dies. Scriptum si fuisset, τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο, ἀνὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, οἱ δὲ ὑπεξιόντες etc., sententia fuisset clarior, *Pavio* observante. WESS.

12. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν) Falsum itaque quod *Plutarcho* Noster scripsisse perhibetur T. II. p. 866. A. πιεῖν πάντας εἰπὼν, ἐν τοῖς στενοῖς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim postea demum superstites se receperunt Spartiatae, quum iam Leonidas aliique multi cecidissent, postquam Persas quater in fugam verterant: tum demum cap. 225. ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fatendum tamen foret Leonidae ceterorumque laudem hic imminutam, si verum esset, quod alios sequutus auctores tradidit *Plutarchus*, captis armis *noctu* Spartiatas cum duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque Regis petiisse praetorium, *aut cum illo*, *aut*, *si ipsi oppressi essent*, *in ipsius potissimum sede morituros*, ut loquitur *Iustinus*; quem sequitur *Orosius* II. c. 9. Νύκτωρ, inquit *Plutarchus*, ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ἀλίγου δεῖν βασιλέως, ὡς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθηξόμενοι: conf. *Diodor.* XI. c. 10., et ibi Clar. *Wess.* Cur his

potius crederemus, quam *Herodoto?* quum illa praesertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Graeci. VALCK.

21. παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτίοντες) Laurentii *ingruentes et sese intrudentes* perstrinxit, tanquam aliena, Cl. *L. Bos* Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, *quos spernebant. et pro nihilo habebant*, suffecit. Dubito de priore: belle memini lib. IV. 159. *Vallae* παραχρεωμένους fuisse *contemtores*, sed aptavit isthic, quae erant disiuncta: namque καὶ παραχρεώμενοι διεφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, *qui sibi corporibusque suis* nimio ardore *haud parcunt*, ac σὺν παραχρήσει ἑαυτῶν in hostes ingruunt, quae et *Porti* doctrina. Posterius *ingruentes* ex ἀντίοντες *Arch.* fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἄτοντες, nihil accommodatius. Ἄτοντες, ὀξέως ὄντες, πηδῶντες, *Hesychio, Suidae* [voc. Ἄττει] et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Dist. Herod. p. 88. quaestioni faciant satis. [Et ista profecto rectius ἀΐττοντες et ἄττει scribentur: sunt enim ex ἀϊττοντες et ἀϊττει contracta.] Nec sequar tamen *H. Stephanum*, ἀΐοντες sive ἀΐζοντες scribentem: nam quae in *Camerarium* ille strinxit, ex *Eustathio* derivata, non feriunt admodum. Homeri enim ἀΐοντα Iliad. Υ'. 352. explicant interpretes ἀπαλλάζοντα, *Hesychius* cum Adnot. Clar. *Alberti*, aut ὀλιγοφρονήσαντα, ἀφρονήσαντα, aut diversius. Illud si arripiatur, *valde desperantes et nullam suae salutis rationem ducentes* sistet; tumque παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτίοντες aptissime nexi procedent. *Diodorus* simili in re, ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινὴν σωτηρίαν, XIII. 60. et ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης, XII. 62. WESS. — Notavit ad hunc locum *Reiskius*: „Cogitavi „aliquando λυττῶντες, ionice pro λυττῶντες: sed nunc pla„cet vulgatae adquiescere, atque interpretari *furentes, ra„biosi.*“ Haud dubie a Poëta mutuatus id verbum *Herodotus est.* Vide ad Iliad. υ'. 332. interpretes, et instar omnium immortalem *Heynium*; qui hunc ipsum etiam Nostri locum expendens, istud καὶ ἀτίοντες verissime interpretatur *et tamquam attoniti, mente capti.* Quem ibi *Valckenarium* nominavit Vir doctissimus, eius loco *Wesselingium* erat nominandus; cuius quidem sententia haud multum discrepat ab *Heynii* interpretatione. *S.*

tili sermoni ad Graecorum [illegible] Not. Palmerius Exercitat. p. 38. monuit. WESS. [illegible]) Interpr. dedit omnia bona sua. Isthac aetate Kallam in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ubi Homero ducti [illegible] Attice sono vulgati saepius interpretes immemores. Olim damum interpretantur, ubi hac voce totum patrimonium, vel universae significantur facultates. Ammonius: Οἶκον [illegible] Xenoph. in Oeconom. p. 486 [illegible] [illegible] Praeivit Homerus cui saepe proci Penelopes dicuntur [illegible] Ὀδυσσῆος bona comedentes Ulyssis; quae alia commodum admonuit Wetsten. Ev. Matth. [illegible] Nusquam tantum recordor ipse hunc sensum [illegible] veteres saepissime per-[illegible] praeceteris Xenophon, et Isaeus, sed et Thucydides, Antiphon, Lysias, Isocrates, Demosthenes, quique ad horum se studebant normam componere Sophistae. Dedit nonnulla D. Heraldus in Salm. Obs. ad Ius A. et R. pag. [illegible] De multis ad Herodotea haec accedunt, proxima Cyropaediae Xenophonteis, [illegible] V. [illegible] Isocratis de Pace [illegible] nihil perditum reliquit, quam a patre acceperat. Isaei pag. 80 [illegible] (lege [illegible]). [illegible] Demosthen. c. Phaen. pag. 598 [illegible] ante dixerat §. 3 [illegible] VALCK. Notabilis utique vocabuli [illegible] usus: at nihil impedire videtur, quo minus latinum domus graeco [illegible] respondens in huiusmodi orationis connexione eadem notione ponere liceat.

CAP. CCXXV. [illegible] Paulum veri vidit optimus L. Bos Obs. Crit. p. 59. post [illegible] neque distinctionem ponendam, verum, quod recte Gronov. etiam animadvertit, non sic solet ex abrupto Noster orationem exordiri: vocula requiritur, quae haec et illa connectat: adest illa, ita (ni fallor) suo loco collocanda: [illegible] τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν. Ad postre-

ma *Reiskius*: *Hunc*, ait, *locum non concilio cum* pag. 459. *initio*: *manifesta nimis est contradictio.* Sed, qualia scribit *Reiskius* in Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 502., suo loco ne tangenda quidem, si quis ante annos scripsisset ferme ducentos, quibus ille modis fuisset exceptus! istiusmodi convitia hac aetate *ferimus*, *non reprehendimus.* Hic quaenam tandem est ἐναντιοφάνεια? Persarum manibus ereptum in hoc conflictu Regis cadaver victores aliquantisper tenuerunt. Spartiatae; sed hi, *vincendo fatigati*, *vim hostium*, *τὸ νέον ἐρχομένων*, *non sustinuerunt*, atque eodem die omnes, ut notum est, interierunt, Persisque adeo victoribus Leonidae regium quoque reliquerunt cadaver, quod capite truncatum iratus Xerxes in crucem tolli iussit. [In editis deinde Animadversionibus silentio hunc locum idem *Reiskius* praeteriit.] Secundum fictum *Plutarch.* T. II. p. 306. v. [in libello qui *Parallela* inscribitur] ex Leonidae cadavere Persa τέμνει τὴν κεφάλην, καὶ εἶτε δαιτίαν: verbis mutatis illinc rem narrat eamdem *Stobaeus* p. 92, 5.; utrique citantur *Aristidae Persica*, omnibus aliis invisitata; apud illum mox in historia Romana laudatur etiam *Aristides Milesius*: istiusmodi heluonum mendacia vix digna sunt memoratu. Lipsiensis nunc forte Criticus R. [*Reiskius*] fatebitur, *cunctante stylo elaborata* veterum scripta paulo esse consideratius contrectanda. VALCK. — Ad locum quod spectat, ad quem ista disputavit *Valckenarius*, adnotare equidem in *Var. Lect.* debueram, in *Editis ante Wess.* et in *Mistis* sic constitutam distinctamque esse orationem: πίπτουσι μαχεσάμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου. Περσῶν τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς etc. Sic quidem et noster cod. F. (nisi quod in hoc μαχεσάμενοι scribitur) nec ex aliis codicibus aliud quidquam adfertur nisi ὠθισμὸς ex *Pa.* et quod ex uno *Pd.* *Larcherus* adnotavit, *post* μαχεσάμενοι in illo *incisam esse orationem*, *post* Λεωνίδου *non esse interpunctam.* Ut olim alii, sic et *Valla* legerat, interpretatusque erat: *Hi duo Xerxis fratres super cadavere Leonidae pugnantes occubuere, adeo vehementi Persarum Lacedaemoniorumque conflictu, ut Graeci* etc. Atque in eadem ratione adquiescere fortasse debueramus. Primus *Gronovius* suspicatus erat, post μαχεσάμενοι forsan interpungendam fuisse orationem, ut verba ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ etc. ad sequentia referrentur: eam-

dem vero suspicionem rursus deposuit, quoniam ita nimis abrupte inchoaretur sequens periodus, Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἀστυδίου etc. Nihilo minus *Wesselingius* post μαχεόμενοι quidem interpunxit orationem, proxime sequentia vero verba intacta reliquit, nullam in Notis super hoc loco dubitationem significans, at in latina tamen versione conjunctivam adiiciens particulam: *Xerxis igitur duo fratres pugnantes occubuere; adeoque vehemens de cadavere Leonidae fuit Persarum Lacedaemoniorumque conflictus* etc. Post hunc *Schaefarus*, tenens post μαχεόμενοι interpunctionem, ante ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ, καὶ particulam ex coniect. adiecit; quae particula ex *Schaeferiana* editione in nostram propagata est. At equidem, si modo necesse utique fuit a vetere ratione discedere, profiteor paulo expeditiorem mihi nunc videri *Valckenarii* rationem, in eamdem cum *Schaefero* sententiam ὑπέρ τε τοῦ νεκροῦ corrigentis. Potuerit vero nihilo minus deinde post Περσέων eadem τε particula suum locum tueri. *S.*

4. ὑπερεξέρυσαν.) Raritate commendatur, nullo alio privilegio: idem ὑπαξαίρυσαν, *subtraxisse* videlicet sua virtute pugnantibus Persis *Spartanos Leonidae corpus*. Nam, quod illi Xerxes deinde turpiter insultavit, tum contigit, cum trecenti post strenuum certamen occubuerant omnes. Frustra enim in his difficultas quaeritur. Porro [*lin.* 7.] ἐτετρώθατο τὸ νεῖκος ex *Pass.* legitimum puto. Νεῖκος de bello et pugnae contentione c. 168. alibique. Geminum fere me lib. IX, 101. ἐνθεῦτεν ἤδη ἐτετρώθατο τὸ στρῶμα. WESS. — ὑπαξέρυσαν *lin.* 4. cum *Schaef.* ex *edd. ante* Gron. revocavi. Codex *Med.* autem cum *Pass. Ask.* et uno ex *Paris.* non ὑπεξέρυσαν dabat, ut in nostra *Var. Lect.* perperam scriptum, sed ὑπερεξέρυσαν: quod ego quidem librariorum errori adscribendum puto, *Wesselingius* vero a *Gronov.* receptum in contextu tenuit: quibuscum noster etiam cod. *F.* fere consentit, qui non, ut in *Var. Lect.* dixi, ὑπαξέρυσαν, sed (ut, codice iterum inspecto, nunc primum animadverto) ὑπερεξέρυσαν praefert. *S.*

10. ἐς δὲ μελαντὸς ἐστι etc.) Parendum fuit scriptis libris. *Plutarchi* editiones Κολωνὸν ostentant, sicuti et *Aldus*, quasi proprium nomen. Prope eum collem Ἀστυδίου σῆμα apud *Philostratum* Vit. Apoll. lib. IV. 23., verius Noster. Adde

Simonidis Epigramma in Anthol. Ille ego qui quondam [illegible] Vide Anal. Brunckii Tom. III. pag. 32. num. XXIV. [illegible] seqq. [illegible] etc. Tan. Fabrum recturas acerbius taxari animadverto, addique contextui haud illud satis opportunum Codicum inconstantia optionem reliquit liberam, qua, praesertim cum Longino praeiret, utendum censui. Namque ex eo adductum, et princeps editio et Manutii testata fides Zach. Pergae offerunt promptum. Heroductei, uti vulgaribus usi, non contendens. Haec amplius [illegible] sequente [illegible] pugnae [illegible] eadem Longini [illegible] hyperbola dictum. Cleomedis nec inepto genere quidpiam observavit, addescendum gregis, inquiens Tuscul. Disput. V. 29. Lacedaemonii ultimae ipsi invincibili contentione certantes pugnis pedibus, unguibus, morsu denique. Quod itaque ebrii ac ludi insani decepti, [illegible] barbaris moribus quibusque dehonestatae Spartiatae iuvenis videbantur, et aquasi contemptu plane eadem Longino vindicatur. Hinc Aristides Tom. II. pag. 9. [illegible] Philostratum Vit. Apoll. V. 25. [illegible] Libanium Or. XXIV. pro [illegible] ubi Morellus similia vidit. WASS. (Quod [illegible] Fabro [illegible] Dion. Herod. pag. 216.) [illegible] contentum [illegible] collocandum [illegible] Longini [illegible] Fabrum, Daniesium, Hallium, tot ingeniorum [illegible] coniecturis, manus lectae expetat. Boiliviusque uti scripsit [illegible] Clavi Wesselingius [illegible] dubio vocatum, sic adhibetur [illegible] Sed haec, [illegible] nempe ei [illegible] respondent [illegible]

more vellicent istius belli, quod hastâ frustâ, gladiis ubi bantur. VALCK. — Olim, quum imperite imbecilleque legerentur verba καὶ χερσὶ καὶ στόμασι καὶ ὀδοῦσι χαράσσων οἱ βάρβαροι, *Valla* intellexerat *barbaros* — *et manibus et ore et dentibus incessentes Spartanos*; *Cromerius* vero — *et manibus et mucronibus* &c. S.

CAP. CCXXVI. 6. ἀνακλάσθων) *Sagittis Persarum solem obscurari solere: sic apte* Valerius Maximus. Herodotum vim interpretatum ἀνακλάσθων. Absolute — *fuit* Aliter Cicero Tusculanarum I. 42. ubi de hoc est Spartani dicto Davisii. Paucas dederant vim Doctores ad Prudentium IV, 59. Proxime — ἐς τὸν πλάτανον (ἐς τὸν πλάτανον *saltem scribendum*) — *ibi vidit* — *mentitur*, nisi fuisset — Longin. p. 223. Eiusdem nec invenustus ludus in hoc quinquesumum — nec ex artificum pro — siquisivit. Haec certe habet tantum Dionysii Spartani dictum. Nostra aetate nihil — Ceterum de — *Amen plura*, et sine dignis seculi — remorsio, quae — missionem non adeo negligentiae — Ruhnk. Eiusmodi tantum quum — invenisse, quae — historicum — *qualia* — *quaedam* — *dicta* — *possit*. Malim — ἐκεῖνα ὅσα τοιαῦτα ἐστὶ καὶ ἐν ἄλλοις ἔνεστι ἰδεῖν.

7. τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτῶν εἶναι) *Eustathium* — *scribit*, ὅτι — *Davisius*. — *Adverbium* πλήθος, quod adtinet, nisi consentirent (quod quidem movimus) codices, facile crederes variandi causa nunc hic, nunc alibi — *Herodotum*, et eadem — *interpretamentum occupasse*. Sic quidem Ἄφθονος *Hesychius* cum Scholiasta *Homeri* et *Euripidis* πλῆθος *interpretatur*, *conf. Wetsten.* ad Epist. ad Ebraeos c. XII, 1. S.

CAP. CCXXVIII. 3 *seqq.* *ἐπιγέγραπται γράμματα etc.*) Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. [Anthol. *H. Steph.* p. 200. Anal. *Brunck.* T. I. pag. 131 seq.] plura sequuntur *εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας* scripta: quod illic est 24. *Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν etc.* *Simonidi* tribuitur in *Scholiis* ineditis in *Aristidis* Panathen. Sed magnificum *Simonidis* ad lyram cantatum *ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων* [Anal. *Br.* T. I. p. 123 seq. num. xv.] nobis custodivit *Diodorus Siculus* XI. c. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. Variabant forte Codices [*lin.* 9.] in *Epigr. secundo*: legerat apud *Strabon.* IX. p. 656. [pag. 429. ed. Cas.] *Ὧ ξεῖν' ἀγγέλλειν*: apud alios ut vulgatur apud *Herodot.* Mihi non displicet quod est in marg. Ed. *Steph.*: *Ὧ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις*: convertit Latine *Cicero* Tusculan. I. 42. ubi notat *Davis.* In *secundo versu* [*lin.* 10.] alteri longe praestat Herodotea lectio: *τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι*: alludit Poëta *Lycurgi τοὺς καλουμένους ῥήτρας*. VALCK.

9. *ἀγγέλλειν*.) Frequens *ἀπαρεμφάτων* usus; et sententiae id securum et verum praestant. Adsimile e. 110. *ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψευστῇ*, *in me ut mendacem consule.* Latina Tullii, *Dum sanctis patriae legibus obsequimur*, bona sunt; sed ex *Simonidae*, ut ille censuit, *πειθόμενοι νομίμοις*. In vulgato, alludente ad Spartanorum *Ῥήτρας*, omnes acquiescunt Codd. cum *Suida*. WESS.

CAP. CCXXIX. 5 *seq.* *εἰς τὸ ἔσχατον*) Adstipulor Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* IV. 12., hoc laudanti. Alia in re superius c. 107. *ἀλλὰ διακριβῶσαι εἰς τὸ ἔσχατον*. *Diodorus*, *Polybius*, *Agatharchides* etc., invitis tamen Grammaticis, de morbosis *ἰσχάτως ἔχειν* et *διακεῖσθαι*. Vide *Diodorum* XVII. 48. et doctissimum *Tittmannum* in *Thom. M.* Ἐσχάτως. WESS.

Ibid. *ὀφθαλμιῶντες εἰς τὸ μέγιστον*) Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit *Ios. Wasse* ad *Thucyd.* IV. cap. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: praebet illud margo *Steph.* lectum quoque *Vallae*, neque tamen non reperiuntur *εἰς τὸ μέγιστον*, et *εἰς τὰ μέγιστα*: permutanturque phrases, *τὰ ἔσχατα ἀσθενεῖν*, et *τὰ μέγιστα ἀσθενεῖν*. In malis tamen vitiisve ponere malunt *εἰς τοὔσχατον πρὸς τοὔσχατον ἐν ἔσχατον*: *νίκασι μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον*, est in *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 334, 29. *Extremam lippitudinem* intellexit *Valla*. Pla-

in Gorgia p. 496. A. νοσεῖ που ἀνθρώπους ὀφθαλμούς; ὦ ἥνμα ὀφθαλμία: de coecitate posuit *Aristoph.* in prima ed. Plutt. vs. 115. Ταύτης ἀπαλλάξων τε τῆς ὀφθαλμίας: cui versui hunc postea substituit, illic in *Scholiis* memoratum: Τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσειν, ἣν ἔχεις: sive, ἣ σ' ἔχει. *Timocles Athenaei* VI. p. 223. C. Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φιλίδαι τυφλοί. VALCK.

14. λιποψυχίοντα.) Si verum esset quod Laxicographis traditur, *apud Thucydid.* λιποψυχῶν *animum pro ignavum esse*; illuc potuissent referri quae *Wassenb.* alienissimo loco posuit p. 245. n. 43. [ad lib. IV. c. 19.] Τῇ τοῦ ψυχίᾳ opposita *ignavia* dicitur etiam ἀψυχία: *animi deliquium*, aliis λιποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχίη: forsan itaque *ignavus* sive *pusillanimis* novatori *Herodoto* est λιποψυχέων. Coniecisse se scribit aliquando *Reiskius* δειλοψυχίοντα. Ponit saltem debuerat φιλοψυχέοντας, hoc si praeberet scriptus Codex, anteponerem, vulgato, velut isthac etiam aetate usitatum. *Tyrtaeus* apud *Lycurg.* c. Leocr. p. 163. 4. Ἀλλὰ μένων ποσσὶ καὶ ἀλκιμοκῦρ φρεσὶ θυμὸν Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδρὰ δὲ μαχὰμενος. Ex Homericis expressum insigne Treopompi dictum habet *Clemens Alex.* Strom. VI. p. 749. 10. Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον πρὸ παρόντος διαφυγόντας ἀδεῶς διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit eximius *Iac. Markland.* in *Lysiae* p. 44. 41. et *Ioannis Ev.* XII, 25. ubi plurima collegit *Wetsten.* VALCK. — Vulgatum pertinaciter tuentur libri omnes. *Sch.*

14. seq. Εἰ μέν νυν ἦν μοῦνον etc.) Versavit hunc locum *Reiskius*, vitii, uti suspicatur, reum mancumque. Medicina, quam invenire se negat, in promtu erit, modo [pro ἀλογήσαντα, quod *Gronovio* placuerat,] ἀλγήσαντα, h. e. ὀφθαλμιῶντα, *oculorum morbo dolentem*, revocemus. Quid enim? An Aristodemus ἀλογήσας, *praeceptorum contemtor* Leonidae, Spartam redux, sine poena abiisset? Non sierit Lycurgus nec militaris disciplina, apud *Aelianum* in *Suidae* Κάνη. *Oculorum morbus* obtentui, cur praelio afuerit, posuit esse, nulla ἀλογίη. Quod *Portus* ἀλγεῖν semel excitavit ex lib. IX. 22., nihil ad rem. Habet lib. III. 40. et 43. atque alibi. Magis urgeret ἀλγεῖν, sine comite positum, de morbo dolorque oculorum, ni ὀφθαλμιῶντες Eurytus et Aristodemus in hac quaestione praecessissent. WESS.

CAP. CCXXXI. 3. οὔτε οἱ πῦρ ἐνιέασιν) Frequenter inter Graecos olim abominandi flagitiosa et infames genus. Id *Lycurgo* in Aristogit. p. 206. μήτε πῦρ ἐνιέναι, μήτε ἐπιστῆσαι μηδένα, μήτε θυσιῶν τῶν γενομένων κωλύειν. Et eruciatus alius atque amplius *Demosthenis* Or. I. in Aristogit. p. 430. μὴ σπεῖσαι, μὴ λούσασθαι, μὴ πιεῖν, μὴ ἔρανον, μηδένα ἀνδένα τούτων κωλύειν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τοῦτο δοῦναι. Atque hac execratione Athenienses ulti Socratis fuerunt accusatores, οἷς μήτε πῦρ ἐνιέναι, μήτε, uti Spartani Aristodemum ἀπρομίκτους σπονδαῖς καὶ χορείαις in *Plut.* T. II. p. 538. A. Sed talibus privo Attici iudicio et odio; Spartae lex eâ infamiae nota τοὺς τρέσαντας, sive *fugaces*, atque ἀνάγνους καὶ ἀνοσίους adspergebat apud eundem, Apophthegm. p. 191. E. Eiusque hinc Aristodemus ἀ Τρέσας dictus de Anim. lib. IV. 1. et *Suid.* in Ἀριστόδημος. Goulet lib. IX. 70. WESS. Qui publicitus impacta fuerat nota turpitudinis, (Ἀνὴρ πρῶτον μὲν κακὸς πᾶς ἀπὸ τῶν πάνυ δοκούντων ἀνὴρ ἀνόητος. Ammon.) hunc πᾶς ἀφίει ἄπρακτον, ἀπροσήγορον, οὐκ ἀκούουσα. Veteres eorum leges adhibuerant Ἑρμῆν, veluti praepotentem in hoc hominis vitiis officio, in *fugitivis* potissimo deumque: vide, apud *Suidam* in Ἑρμῆς, *Polybii* locum, et Συρίσκειον insigne de Callimachi loquentia, ex historia Graeca antiquissima; sed in hujus loco scribendum: ἀφῆς, ὦναξ Ἑρμᾶ, μόνῳ σοὶ ἐπόλλυτο. Atque id ipsum verbum in Attici Buzygis fuisse videtur execrationibus. Diphili parasitus apud Athen. VI. p. 239. A. Ἀγοραῖός τε τοῖς ἀγοραῖς ἔδοι βοᾶν, εἴ τις μὴ ἔρδοι ἱερὰ ἐξ ἐδῶν, Ἢ πῦρ ἐνιεῖ, [sana. ἢ σῦς μὴ 'κείνοις] ἢ βουλεύσῃ νόσῳ. Cicero de Off. III. c. 23. *Quid est aliud arcanis edictis non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sanctum est.* Saepius ἀρὰ μεμνημένους, ἀρὰ Βουζύγιος, bonis legibus additae, non video cur prae aliis *publicae* discernatur: in voce *publicis* nomen forte latet *Buzygis* antiquissimi legislatoris: velut in transcursu *S. Petitus* illius fecit mentionem ultimo commentario in Leges Atticas. *Buzygis* leges, velut a patura praescriptas humanitati, omnium paene primas collocassem. *Vetuit* etiam *alteri facere, quod sibi quis fieri nollet; vetuit* et σαμφορᾶς ἄτιμον εἶναι. Schol. in Soph. Antig. 262. Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς παραβαίνουσι ἄταφον εἶναι. Aliam Βουζύγιον ἀρὰν, *Buzygis execrationem*, ubi laudaverat *Clemens Alexand.* Strom. II. p. 503, 17.

[p. 608. ed. Lugd. Bat. 1616.] latet nomen in Βουζύγιον: quod non intellexit interpres. VALCK. — Quem hic ex reconditae eruditionis suae penu *Buzygen* nobis produxit Vir longe doctissimus, de eo praeter auctores ab ipso citatos consuli *Hesychius* in Βουζύγης potest et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem *Ciceroni* l. c. pro *publicis* restituendum *Buzygis* nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi coniecturae speciem praesertim conciliare videri potebant ea quae in Proverbiorum e Vatic. Bibliothi. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur Βουζύγης ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμένων: id recte latine redditum, *Buzyges* (scil. *dicitur*) *de multa imprecantibus*. Pauca vero, quae consequuntur Interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης ἀφῆκε τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἀλλὰ τὰ πολλὰ ἀρόσας, καὶ τοῖς μὴ δυναμένοις κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ ἄλλου τινὸς ἐπαρκεῖν οὐδὲν πλημμελεῖν: haec nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ γὰρ Βουζύγης ἀφῆκε τὸ ἱερὸν ἄροτρον, aut de *Hesychio* legendum ὁ δὲ ἱερὸν ἄροτρον ἀφῆκε τὸ ἱερὸν ἄροτρον, pro ἀφῆκε, ἀφῆρε, scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed haec quidem nihil ad *Herodotum*.

4. ὁ πρέσβυς Ἀριστόδημος. Hinc memorantur *Aeliano* de *Nat. An.* IV. c. 1. fin. τῶν πρεσβυτέρων qui dicebantur Spartae, *Tyrtaeus* iam meminit in *Stobaei* Flor. *Crotii* p. 191. Τρισσαντῶν δ' ἀνδρῶν πάσα ἐπιλλὰς ἀρετῆ. vid. *Io. Meurs.* Misc. Lac. lib. III. c. 7. Sed et his nonnunquam *redit in praecordia virtus*, ut huic etiam evenit Aristodemo; nam, cum apud Plataeas strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, *infamis*. Spartae quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. Clar. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 572. [ad lib. XIX. c. 76?] Spartanorum ingenio congrua narrat *Xenophon* de Republ. Lacedaem. p. 398, 19. Qui nobis *Aristodemum* memorat, et *Pantiten*, [CAP. CCXXXII, 3.] si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat *Plutarch.* T. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam Spartam deferre iussus, dixisse fertur Leonidae: μαχατάς τοι, οὐκ ἀγγελιαφόρος, εἰπόμαν: sive potius. οὐ πάρυς, ἀλλὰ μαχατάς, ἀπολεύθηκα: ut ferme legitur p. 225. E. VALCK.

CAP. CCXXXIII. 1 *seqq.* Οἱ δὲ Θηβαῖοι *etc.*) Quae de *Thebanis* sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit *Plutarch.* T. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi *Leontiadem* negat, *Thebanorum ducem* ait Anaxandrum fuisse, sequutus *Aristophanem* Boeotum et *Nicandrum* Colophonium. Huius *Leontiadae filium Eurymachum* postea temporis scribit *Herod.* [*lin.* 18 seqq.] *a Plataeensibus interfectum*; quod, quinquaginta circiter annis postquam haec evenissent, accidit anno primo belli Peloponnesiaci: *Thucyd.* II, c. 2. et 5. VALCK.

8. λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων) Triumphat hic *Plutarchus*, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. *Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio?* rogat. *Quomodo Thessalorum pro illis intercessio?* Enimvero, si quae Scriptor dolo malo celavit, inprobe vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quae silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Graecis sese seiunxerint; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Thessalos. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eaeque expeditu operosae, quibus veritas non exstinguitur. Nam, *inpudentissime mentiri Herodotum de stigmatibus et Leontiada*, cuius filio aequalis fuit, *ceterisque Thebanis*, cum *Camerario* non adducor ut credam. WESS.

20. ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων) *Thucydides* II. 2. trecentis paullo plures, ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων, fuisse perhibet; *Diodorus*, numero rotundo, ccc. lib. XII. c. 41. *Necem Eurymachi*, ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατωτάτου, quae principio belli Peloponnesiaci accidit, signat *Thucydides* c. 5. WESS.

CAP. CCXXXIV. 10. ἐν τῇ Λακεδαίμονι) Sic optime ex membranis Cl. *Gronovius*. Nec male c. 235. ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώρην exemplar *Arch.* Omnem enim regionis tractum, in quo Sparta, *Lacedaemonem* esse et dici, notum nimis est. *Aeliani* Var. XII. 43. ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μώθακες ἐκαλοῦντο, bene scripti Codices ἐν Λακεδαίμονι. WESS.

Ibid. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη) Parum puto refert, utrum Λακεδαίμονι probetur, an Λακεδαιμονίῃ: dummodo regio Laconica intelligatur per Λακεδαίμονα. Λακεδαίμονα χώρην dixit cap. sequenti. Multo mihi maioris videtur

momenti ex his Herodotei Demarati manifesta *Spartiatas* inter et *Lacedaemonios* differentia; veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus saepenumero neglecta. *Lacedaemoniorum* in universum *magnum* ait Demaratus *esse numerum, multasque civitates;* sed inter has eminentem *Spartam cives ad summum numerare octo* duntaxat *hominum millia; ceteros* quidem *Lacedaemonios egregios* esse *bellatores, sed qui non possint ad Spartanos aequiparari.* Penes Spartanos erat imperium, quod exercebant in Laconicae civitates ceteras, sive τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque Λακεδαιμόνιοι: sed non, contra, aliarum Laconicae civitatum incolae dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatae;* his ubicunque opponuntur οἱ περίοικοι, sive οἱ Λακεδαιμόνιοι, quinam sint intelligendi, clarum est ex his *Herodoti.* Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quae hic dici possent, permulta, locus non admittit. VALCK.

16. ἔχεις αὐτέων τὰς διεξόδους) Zopyrus, ἐπίσταμαι δ' αὐτοῦ πάσας τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, lib. III. 156. Quod *Galeus* autem [*lin.* 17.] ex *Arch.* βασιλεὺς τούτων γενόμενος, dolendum est in illo non inveniri. *Valla* expressit, ex codice an coniectura incertum, satis alioqui adcommodatum. WESS.

CAP. CCXXXV. 6. Χίλων) Parum refert, Χείλων legatur, an Χίλων, ex caussa ad lib. I. 59. exposita: posterius, de quo *Sosip. Charisius* Grammat. lib. I. p. 78., malui. Prudens *Chilonis*, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῷ καταλαπτὴν hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc *Diogenes Laërtius* I. 72. in hortos suos derivavit: nam quae de Nicia, insulam bello Peloponnesiaco occupante atque oras Laconicae ex ea infestante, *Thucydidi* debentur lib. IV. 53. WESS.

CAP. CCXXXVI. 5. ἐνδεκόμενον λόγους) *Aldi* istud qui mutatum iverunt, nullam ad *Herodotum* inierunt gratiam: nam solum veritate fulciebatur. Mox c. 237. οὐ γάρ δὴ ἐκεῖνό γε ἐνδέξομαι. Clarius lib. V. 92. τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. Postmodum [*lin.* 9.] in ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι nisi ad sententiam ἡμίων adsumatur, ea profecto laborabit. WESS.

9. τῶν γὰς νεανιευσάμενοι) Tollendum puto litteram male

repetitam, scribendumque, τῷ νίες: *Tu, τῷ, cui naves quadringentae naufragio perierunt, εἰ --- ἄλλας τριηκοσίας ἀποπλάσας* [τῷ recepit *Borh.* At τῶν tenent libri omnes: idque ea ratione, quae est a *Wess.* exposita, locum suum tueri commode potest.] Quod praecessit, [*lin.* 7.] τρόποισι τοιούτοισι χρώμενοι, οἱ Ἕλληνες χαίρουσι: *istiusmodi moribus*, vel *isthoc ingenio* solent esse *Graeci*: me iudice, non potuit illud inserti, scribique, χαίροντες χρῶνται: neque adeo ab *Antiphane* apud *Athen.* IV. p. 169. *F.* χαίροντες ὀνομάζουσιν: sed scribi debuit χαίρουσιν ὀνομάζοντες, ut recte vulgarunt viri docti in *Poll.* X. 206. [et sic nunc legitur in nupera *Athenaei* editione.] Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit; atque hic Graece doctissimum *Is. Casaubonum* memoria lefellit. VALCK. — His adde quae de isto usu verbi χαίρειν *Hermannus* ad *Viger.* Adnot. 207. eruditissime disputavit. S.

18. κοὐδὲν ἔτι) Suspicionem docti viri [*Reiskii*] libet arcessibilis ἔχω ex *Ask.* cum Achaemenis ad regem oratio instituatur, suadentis desiderio haud respondet. priorum vestigia multo minus, nexum sermonis manifeste turbans. Ἀπιστέλλειν supra lib. IV. 140. in censuram venerunt. WESS.

ἀνιῶσι. Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui repeti posse negant ab ἀνιᾶσθαι, illo scilicet, quod ex ἀνὰ atque ἰᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀνιστᾶσι. Contra ea *Porsus*, ἀνὰ nullam vim addere verbo adiecerit, atque ἀνιᾶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι: cuius opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspicione, fundamentum. Optime τρῶμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι, et similia usurpari in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto πρῶμα ἀνιᾶσθαι, scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἰήσεται, cuiusmodi lib. III. 53. δοκέω μὲν μάλιστα τούτων ἂν πείθεσθαι, pro πείσεσθαι, ac plura in *Porsi* promtuario et *Rich. Dawes* Miscell. Critic. p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima haec vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. WESS. — Equidem cum *Schaef.* et *Schneid.* (Lexic crit. voc. Ἀνιάομαι) in vulgato adquiescendum putavi. Ut latine non modo *sarcire*, sed et *resarcire* dicimus; utque nonnulli non solum *mederi*, sed et *remediare* et *reme-*

diari dixerunt: sic graece non modo ἰάομαι, sed et ἀνιάομαι (ionice ἀνιόμαι) nec ita male dici potuisse videtur. *S.*

CAP. CCXXXVII. [9. δυσμενὴς τῇ σιγῇ) Vix usquam alibi sic τῇ σιγῇ adiecto articulo positum reperiri puto. Itaque δυσμενὴς κῃ (vel κῇ) σιγῇ scriptum opportuisse mihi persuaseram, atque haud cunctanter ita edituros eram, nisi vulgata scriptura apud *Stobaeum* quoque non modo in *Gesnerianis* editionibus (quas passim ex vulgatis Auctorum editionibus consulto mutatas novimus,) verum etiam in ipsa principe editione Veneta exstaret. *S.*]

Ibid. οὐδὲ ἂν συμβουλευομένου) Quod Poëta, *nimium ne crede colori*, hic observatum magnopere vellem. Mutandi viro Celeb. [*Gronovio*] οὐδὲ ἂν repugnant genius sermonis et Codicum caterva. Illud autem [*lin.* 12.] ξεῖνος – ἐστὶ τῶν ἥκιστα neminem, *Herodoto* certe familiarem, morari debebat. *Euripides* Orest. 232. Δυσάρεστον οἱ τοιοῦτοι, ἄνοπλος ὑπέρ. Verum operae in talibus coacervandis taedet. WESS.

15. ἔχεσθαί τινα) Immigravit in pleraque Lexica Περιέχεσθαι, *abstinere*, ex vulgato; qua id tamen potestate in Musis *Herodoti* nusquam, sed *impetrandi* ac *retinendi* Gorrigit *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, οὐ περιέχεσθαι, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: ἔπειτα ἔχεσθαι, *jubeo abstinere.* οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, *ab illo abducendo abstinuerunt*, lib. VI. 85. *Homerus* saepe genius versus, a Cl. *Gesnero* ad *Luciani* Syr. D. cap. 22. memoratos, praetermitto. WESS.

CAP. CCXXXVIII. 1. ἐξ. διὰ τῶν νεκρῶν καὶ ἀνασύδην) Ex Mssis iuncta haec procedunt: praepositio, quae post regis olim posita nomen, aliunde (ut *Gronov.* bene) accesserat. Διὰ τῶν νεκρῶν, *praeter* [vel, *inter*] *mortuos incendendique.* Ita lib. I. 199. δι' ὧν οἱ ξεῖνοι διξύονται ἐκλέγοντες, *praeter quas* mulierculas *transeuntes eligunt.* Graeci Interpretes *Ezech.* XVI, 8. καὶ διῆλθον διὰ σοῦ. *Aristaenetus* lib. I. Epist. 13. τῆς πεθουμένης ἐκ τ' αὐτομάτου παρισοῦσης διὰ τοῦ μεταξὺ. Talium in Graecis uberrima messis. WESS.

[10. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν etc.) Haec si cum VII. 36, 1. conferantur, docebunt, puto, recte ibi a nobis accepta esse verba ista, καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίευν τοῖσι προσκέεται αὐτὴ ἡ ἄχαρις τιμή. *S.*]

CAP. CCXXXIX. [1. Ἀντιμι δὲ ἐκείσε τοῦ λόγου, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε.) Priusquam ad reliquam rerum hoc bello gestarum narrationem progrediatur Scriptor, redit paulisper ad ea quae superius (*cap.* 220.) dixerat, et ibi dictis nonnihil adiicit. τὸ πρότερον, quod ex cod. *F.* recepi, idem ac nudum πρότερον valet. Adverbiis temporis et loci ex abundantia articulum illum a Nostro praepositum frequenter iam observavimus. *S.*]

[5. ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωμασίῳ) Haec verba in latina nostra versione iniquo loco posita esse animadverto. Post ista, *quod paulo ante memoravi*, reponenda haec sunt: *Resciverant autem mirabili quadam ratione.* Scilicet mirabile fuit primum hoc, quod a *Demarato* exsule et hoste patriae nuncium illum acceperunt Lacedaemonii: deinde mira fuit ratio, qua eumdem nuncium Spartam deferendum Demaratus curavit. *S.*]

11. ἐν Σθύσοισι) Unice verum, et iure a viro Celeb. reformatum. In *Diodori* XVII. 107. olim αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Σοῦσαν, verum contra schedas. *H. Stephanus* consimilem ibi ex *Plut.* de Alex. Fort. p. 326. urbis eius scripturam produxit, pravam tamen et ex Codicum fide corrigendam. WESS.

14 *seqq.* δέλτιον δίπτυχον λαβὼν *etc.*) Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpsit *Suidas*; primum in Ἐξέκνισεν, quod interpretatur ἐξέκνυψεν, ista: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνισεν: adpositis Herodoteis: ubi recte iam vidit *Lud. Carrio* Emend. lib. II. c. 6. veriorem esse scripturam ἐξέκνησεν, neque significari, *abscidit* ceram, sed *abrasit*. Deinde *Suidas* in Ἐπέτηξε ista posuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν: sed hoc etiam male reddidit per ἐλάσαντα, λίθῳ ἐπολίσαι. *Herodoti* Demaratus, *sumptis tabellis biplicibus, earum ceram erasit*, (ἐξέκνησε) *cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit*: ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, sive ἐπεκήρωσε, quod habet in eadem re *Polyaen.* II. c. 20. Herodoteum illud *Aeneae* restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitatos occultos scribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701. [ed. *Gron.* quae pag. 462. ed. *Ernest.*] ἤδη δέ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (scribendum ἐπέτηξε:) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum.

Ut *Aeneas*, simpliciter *Orosius* II. c. 9. *bellum, quod Xerxes per quinquennium instruxit, Demaratus - - - per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit.* ἐπέτηξε legisse videtur apud *Aeneam*, e cuius libro Poliorcetico multa transscripsit in suos Cestos *Iul. Africanus* c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δίλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκνήσας, καὶ ἀναγνοὺς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτι ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His *Africani* inemendatis usus est *Is. Voss.* ad *Iustin.* II. c. 10, 13. in quibus, doctam exhibens *Iustinum* emendantis *Eliae Boherelli* coniecturam, *Tan. Faber* scribendum vidit ἐκκνήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in Epigramm. *Crinagorae* Anthолog. ined. *Reiskio* partim vulgatae, Ep. 478., Αἰτοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὀξὺ, - - - Ἤν τι λάθῃ μίμνον μιταδόρπιον ἐγγὺς ἐδόντων, Κινῆσαι πρηῒ κέντρῳ ἐπιστάμενον: sed illud κινῆσαι parum iuvaret: sententia poscit, quod reponendum censeo, Ἐκκνῆσαι, *eradere*. VALCK. — Emendationem Viri doctissimi adoptavit *Brunck.* Analect. T. II. p. 141. *S.*

15. τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε) Sunserunt hinc *Iustinus* lib. II. 10. et *Polyaen.* II. 10. Geminam occultae scripturae fraudem *Aeneas* Poliorcet. c. 31. exponens, ἐκκνίσας τὸν κηρὸν nunc praefert, loco ἐκκνήσας. *Iulius* vero *Africanus* Cest. c. 53., ἐκκνήσας τὸν κηρὸν, utcunque adiutus a viro docto ad *Iustinum*. WESS.

22. Λεωνίδεω δὲ γυνὴ) *Iustinus, haerentibus in coniectura viris, sororem regis Leonidae consilium scribentis invenit*, non sine gravi aberratione. *Soror* enim Leonidae *Gorgo* non fuit, sed *uxor*, filia Cleomenis, lib. V. 48. Ἔτεθτο bene rediit, operarum negligentia post *Aldi Camerariique* curas depravatum. WESS.

ADNOTATIONES

AD HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

CAP. I. (1. Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν τεχθέντες.) Referuntur haec ad ea quae lib. VII. cap. 202. dicta sunt: Ἔκειντο δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑποδεέστατοι τὸν Μῆδον ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, nempe ad *Thermopylas*. Scilicet haud ita procul a *Thermopylis* aberat *Artemisium*: (VII. 175 extr.) ad Thermopylas copiae Graecorum pedestres oppositae sunt Xerxi; ad Artemisium, copiae navales. Iam, postquam quae ad *Thermopylas* acciderunt exposuit Scriptor, nunc pergit ad reliqua res ad *Artemisium* gestas. *S.*]

[2. Ἀθηναῖοι μὲν νῆας παρεῖχον ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑπτά.) Ad Artemisium *Athenienses* fuere *naves* CXXVII. Ad has quum dein accessissent *aliae*, (cap. 14.) completus est numerus navium CCVIII, quibus eosdem ad Salaminem pugnasse ait Noster (cap. 44.) Quem ad numerum si adiicias XX. illas, quae mox *lin.* 16 *seq.* memorantur, prodit summa *ducentarum navium*, quas ad Salaminem habuisse Athenienses *Diodorus Sic.* tradidit XI. 18. et *Corn. Nepos* in Themist. cap. 5. *S.*]

4. Πλαταιῆες — συνεπλήρουν.) Antiquae versionis corrector [*Gronovius*]: *quas* (naves) *Plataeenses propugnatoribus instruxerunt.* Debuerant haec paulo tractum cogitatius, atque ista saltem interponi, *una cum Atheniensibus. Milites nautaeque*, sive *propugnatores* et *socii navales* efficiebant τὰ πληρώματα, quae dicuntur. Plataeënses, ἀδίλωτοι, inter Athenienses in navibus Atticis non *remiges* erant, sed *propugnatores*. De Plataeënsibus *Demosthenes*, sive auctor Or. c. Neaer. p. 740. [pag. 1377. ed. *Reisk.*] ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐκ ὑπῆρχε, συνεπαμύ-

χουν ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ ἐν Σαλαμῖνι. Pausan. IX. [c. 1.] p. 712., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCK. — Τὸ πλήρωμα, *socii navales*, saepius quidem *remiges et nautae* intelliguntur, diversa a τοῖς ἐπιβάταις, *propugnatoribus*: non nunquam vero utriqhe simul πλήρωμα dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsae naves cum hominibus, quibus instructae sunt, πλήρωμα apud Nostrum VIII. 43, 2. et 44, 1. dicuntur. Similiter h. l. συνεπλήρουν non modo de *propugnatoribus*, sed et de *remigibus*, quos *Plataeenses* contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueti fuerint Plataeenses, haud aegre tamen horum nonnulli, quique in navi remigibus Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam praestare potuerunt. Itaque, pro eo, quod in versione cum *Groto* posui *propugnatoribus*, rectius forsan dicturus fueram *hominibus* (vel *viris*) *complevisse*. Sic mox dixit συνεπλήρουν de *remigibus* simul et de *propugnatoribus*. S. — 9. Ἀθηναίοισι δὲ δίωσι) Atheniensium moderationem, quae fuit in hoc rerum discrimine, sive vera sive ficta, omnibus ubique laudatam Sophistae deceptam istam navis saepe Lacedaemoniis obiecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242. sqq. Σπαρτιάταις — εἰς τὴν ναυμαχίαν οὐ δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν οὐ πρόσθεν ἐπαύσαντο ναῦς παρέχοντες καὶ μετὰ δυνάμεως ἰσχυρᾶς, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas *Diodori* XV. cap. 78. Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ δεκαπλάσιον ποιῆσαι τὸν στόλον τῶν ἰδίων πληρώσαντας Λακεδαιμονίους δέκα ναῦν ἐκλιπούσης ἑκατοντάρχης: sic recte Reiskius emendat vulgata, διακοσίας ναυσὶ διαπλῆ. Si navium classis fuit trecentarum, ut *Aeschylo* dicitur in Pers. vs. 339., καὶ γὰρ Ἑλλήνων μὲν ἦν ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν, ex vero propemodum *Aristidae* dicuntur Athenienses τῶν συμπασῶν τριήρων τὰ δεύτερα κέρη μόνα πληροῦντες. Fuerunt enim horum naves iuxta *Herod.* CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CLXXVII.; sed ὀγδώκοντα καὶ ἑκατόν, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et *Diodor.* XI. 13. VALCK. — Conf. ad *lin.* 4. notata. Eosdem vero *Lacedaemonios* ad Salaminem *sedecim habuisse naves* tradit Noster c. 43, 2. S.

10. Στυρέες) *Arch.* Στυριέες patrono possunt uti *Eustathio*, cui ἐθνικὸν Στυριεὺς ad *Homer.* p. 281, 12. [p. 212, 49. ed. Bas.] At Στυρεῖς *Thucydidi* lib. VII. 57., ubi *Wasse* et *Holsten.* ad *Stephani Byz.* Στύρα. Iustius erit καὶ Κεῖοι: [*lin.* 11.] nam sic insulae *Ceae* cives *Thucydidi* d. l., *Lysiae* in *Harpocrationis* Κεῖοι, (unde *Suidas* Κίους, quomodo Κῖοι hic prius et cap. 46., mutatâ, quae frequens corruptela, diphthongo) *Diodoro* lib. IV. 82. etc. WESS.

12. ἐπεβώθεον) Ionicam praestant speciem βωθίοντες, vice βοηθοῦντες, *Hesychii*; ἄνεμοι θεοῖσι βωθίοντες *Abydeni* in Praep. Evang. *Eusebii* lib. IX. 14. p. 416., Nostri βωθήσαντες VIII. 72., et ἄπας ἐβώθει IX. 25., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, rediturum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam consuetudinem *Eustath.* ad Poët. p. 288, 16. [p. 218, 11. ed. Bas.] attigit, τὸ ἐπιβωτῆν ex *Herodoto* in medium collocans; volens, quod censeo, ἐπιβωθίειν. Nusquam ἐπιβωτᾶν in Musis. WESS.

CAP. II. [2. ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι *etc.*) Lubens *Schaefero* accessissem, ὅσον τι πλῆθος scribenti, si vel unus vetus codex hoc praeivisset, cui simile fere est illud VII. 60, 1. Nunc in librorum consensu vulgatum sic intelligendum censui, *quomodo multitudinem illam* (sive *summam navium*) *confecerint singuli*; nempe singuli pro ratione virium suarum conferentes. *S.*]

4 *seq.* δικόσιαι καὶ ἑβδ. καὶ μία) Ratio constat. *Diodorus*, diversiorem nactus auctorem, CCLXXX. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. Deinceps Εὐρυβιάδεα [*lin.* 6.] sermonis indoli ex *Vind.* redonavi. Atque ita Edd. repraesentant c. 58. et 61. WESS.

CAP. III. 6-8. Στάσις γὰρ ἔμφυλος *etc.*) Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutentur. Excitat hinc *Choricius* Orat. in Summum Ducem cap. 11. Biblioth. Gr. *Fabricii* lib. V. 31. [T. VIII.] pag. 869. Ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν, *Herodotus*, πρεσβύτερα πολέμου, τοσούτῳ πόλεμος ἔφυ στάσεως ἱμερώτερος. *Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius.* Nonne mera sententiae παραδιόρθωσις est? WESS.

10 *seq.* ὡσάμενοι τὸν Πέρσεα) Sic scribendum. [Nempe, quia rariorem istam nominis formam plures libri praecivere; qui quidem alibi, nec ita male, cum aliis omnibus

in usitatiorem formam Πέρσην consentiunt.] In proximis, περὶ γῆς ἐκείνου frustra legi malebat *Galeus*, qui saepe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et similia. Asiae pars maxima unius imperio Xerxis subiecta recte dicitur ἡ ἐκείνου. Satis erat dixisse, [*lin.* 12.] τὴν Παυσανίου ὕβριν προϊσχόμενοι, ut *hoc illudve praetexere* dicitur προϊσχεσθαί τι: sed scribere Noster maluit πρόφασιν προσχίσθαι, ut IV. 165. VI. 137. VALCK.

11. περὶ τῆς ἐκείνου etc.) Alleverat docta manus Aldinae meae γῆς δηλονότι; satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατίσχειν) ἐς τὴν ἑωυτῶν: et cap. 106. φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ. Egregia magni *Casauboni* disputatio περὶ τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Atheniensium ad *Polyb.* lib. I. p. 96. huc transferri potest. WESS.

12 *seq.* ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους) Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται. Est ista verbi ἀφαιρεῖσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν et ἀποστερεῖν similiter usurpantibus. Ista *Thomae Mag.*, nuper nobis ex *Oxon.* Cod. vulgata, prostant in nota Clar. *Oudendorp.* pag. 180., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. LXXV, 4. Athenienses tum temporis dicuntur *Thucydidi* I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἑκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος. Spartani quidem Pausaniae, Περσίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Graecos aequitas potissimum movit Aristidis: *Corn. Nepos* in Arist. c. 2. vid. et *Diodor.* XI. c. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et *Pausaniae vitio, Aristidis autem virtutes fecisse* scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ἑρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo *Athenienses* χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset *Diodorus* τὴν ἡγεμονίαν, *ducatum*; nam περὶ ἀρχῆς, *de imperio*, necdum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. *Is. Casaub.* in *Polyb.* p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud *Herod.* ἀπείλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque Principum artibus non illegitimis. VALCK.

CAP. IV. [1. οὗτοι δὴ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον etc.) Quae-

renti mihi quid esset quod *Schaeferum* induxerit ut praeter librorum auctoritatem ὡς loco καὶ poneret, occurrebat, recordatum esse Virum doctissimum, particulam καὶ in vetustis libris eo subinde scripturae compendio pingi, quod pro ὡς facile accipi posset; unde nonnumquam temere inter se permutatae reperiuntur duae istae particulae. Quem ut ego pulcre novi haud infrequentem librariorum aut Editorum lapsum; sic persuasum habeo, hic recte suo loco καὶ particulam stare. De connexione narrationis, a qua hic liber inchoatur, cum superioribus, paullo ante ad cap. 1, 1. dixi. Referuntur autem haec, quae hoc loco leguntur, ad ea quae lib. VII. c. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, - - - καταῤῥωδέοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀποδράσεως: sic nunc, Τότε δὲ οὕτω οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῃ Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, - - - καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον. S.]

4 *seq.* παρὰ δόξαν - - - ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκησαν) Necesse non videtur ut duae voces παρὰ δόξαν ob. sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen lib. I. cap. 79. WESS.

6. δρησμὸν ἐβουλεύοντο.) Schedarum ἐβούλευον redibit cap. 18. 97. 100. Vulgatum agnoscit *Plutarchus*, ipsique Euboeenses in proximis. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

9. τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωντας), Verissima *Thomae Magistri* observatio est, οἰκέτας non tantum *mancipia*, uti *Gronov.* maluit, sed omnes *domesticos*, (sic *Valla*,) sive πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ipsamque adeo *uxorem et liberos* designare. Plataeënses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐφαίνοντο τῶν οἰκετίων, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 196. τοὺς οἰκέτας Scriptor τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας explicat ipse. Iunge c. 142. et 144. WESS.

5 *seqq.* καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον.) Haec et quae sequuntur [*lin.* 11. et *seqq.*] de xxx *talentis*, in ista turbatione rerum forsan excusanda, viris tamen Graecorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse *Plutarcho* T. II. p. 867. B. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur *Herodotus*; veri simillima reddit aliunde nota viri maximi Themistoclis avaritia, quae summa saepius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in Themistocle *Plutarch.* T. I. p. 115., Πελάγοντα

nobis commemorat, qui pecuniam ex Euboea detulerit ad Themistoclem. *Aristides* in Themist. T. III. pag. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο: in *Scholio*, quod *Iebbius* edidit T. II. p. 190. absurde vox τριάκοντα bis ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in Cod. Clar. *Burmann.* in quo plura prostant huc pertinentia. VALCK.

CAP. V. 3 *seq.* ὡς παρ' ἑωυτοῦ δῶρα διδούς) Firmant *D'Orvillii* ad *Chariton.* lib. VI. 1. suspicionem schedae. Superius lib. II. 129. Mycerinum posuit παρ' ἑωυτοῦ δώσοντα ἄλλα, *de sub alia donantem*, et lib. VII. 29. τοὺς τετρακοσίας μυριάδας - - ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ, *de meo aere.* Culte *Aristides* T. II. p. 190. καὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, *Themistocles*, ἐπρίατο: ubi scholia nonnulla bene, in numeris turpiter prava, quibus hinc facilis medicina. WESS.

5. ἤν τε δείσῃ μοῦνος) Distrahit hoc verbum interpretes. *Eustathius* ita: Ἡρόδοτος δὲ που καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾶν καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι, ἀσπαίρειν ἔφη. *Vallae* placuit *reluctanti* significatus, fortasse ob Homericum Ἀσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς. [Iliad. ν'. 571.] *Portus* vertit *palpitabat* prae metu: quem quidem ob memoratum antea Graecorum metum, et Adimanti dejectum animum c. 94., recte sensisse opinor. Si *Eustathium* sequare, promtus ad fugam Adimanti animus intelligendus erit. Vide *Porphyrii* ad Iliad. N'. 443. scholia a Cl. *Valckenario* edita. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. V.

Ibid. ἤσπαιρε μοῦνος) *Solus reluctabatur*, optime vertit *Valla*: aliis usitato more posuerat Noster ἤσπαιρον IX. cap. 119. De usu, quo hic ponitur, parissimo Grammatici plerique silent. *Suidae* satis erat in Ἔσπαιρεν excitasse Herodotea: quum olim in excerpendo vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit *Eustathius* interpretationem in Iliad. Γ'. pag. 316, 4., Ἡρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾶν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι Ἀσπαίρειν ἔφη εἰπών, Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themistocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus, juxta *Herodotum*, adhuc *obluctabatur*, ἤσπαιρε μοῦνος. Nihil est in *Hesychii* interpretamentis, quod huc pertineat; in quo ideirco

miror legi Ἥσκαιρεν, ἰσκίρτα, quod non videtur usu fuisse receptum Ἀσκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. pag. 11. *T. Faber*, σκαίρειν, ait, *et ἀσκαίρειν itidem dicuntur, ut ἀσκαίρειν et σκαίρειν*: sed verius *Porphyrius* in *Hom.* Cod. MS. ad Ἰλ. ν'. 443. de verbis agens Σκαίρειν et Σκκίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκκίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ α. [Leguntur eadem in Venetis Scholiis a *Villoisono* editis p. 321.] Ut σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad *Herodoti* locum aptiora videbuntur ista *Plutarchi* T. II. p. 327. c. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσκαιρεν ἡ Ἑλλάς, sic leviter emendata, ἔτι ἔσκαιρεν ἡ Ἑλλάς: *moribunda velut Graeciae libertas pedes adhuc iactabat et obluctabatur morti.* Ἀσκαίρειν veteres, et Atticistae scribebant recentiores; Σκαίρειν *Plutarchus* aliique istiusmodi Scriptores. Egregie *Diodorum* correxit *L. Rhodomann.* T. I. p. 190, 40. [lib. III. c. 22.] sed non ἀσκαιρόντων, at σκαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων, ut recte ἐφάλλωνται in σφάλλωνται mutavit pag. 192, 99. In *Stobaeo Gesneri* p. 593, 28., *Iunco* senex *titubans* non ἰφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος: apud eumdem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ. si leniter emendetur ᾤετο μὲν δεῖν, clara erit *Themistii* sententia: in *Critonis* apud eumdem fragmento p. 43, 52. ἐπῳδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corriget in σπουδὰς καὶ παιδιάς, *seria et iocos.* In *Stobaeo* huius quoque generis plura supersunt; et vix ullus est Scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis Criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine formae qua in vetustis libris literae Σ et Ε pinguntur. VALCK.

12. Οὗτοί τε δὴ πλησίοντες δώροισι) Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens *Pet. Victorio* Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, *Non si illam rarae labefactas munere vestis*, Herodoteis perconmode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex *Themistii* Or. II. p. 26. a. ὁ μέν γε ἐπειδὴ τοῖς πεντήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην: *hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem.* Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. WESS. — Ut noster ms. *Pa.* sic et *Valla* neutram vocem (nec πλησίοντες, nec πάντες) agnoscit.

neutram certe expressit; nam, quod scribit, *Istis pecunia corruptis*, postremo verbo graecum ἀναπεπισμένοι reddidit. *S.*

CAP. VI. [3. περὶ δείλην πρωΐην) *Circa diluculum* scripserat *Valla*, idque cum *Gron.* tenuit *Wess.* et absque notatione dimisit: itaque ne *Larcherus* quidem dubitavit sua in versione *au point du jour* ponere. Atqui, nisi de illius dictionis vi aliunde constaret, quae continuo hic subiecta sunt, satis ostendere potuerant quam aliena ab hoc loco esset interpretatio. Δείλην πρωΐαν esse *horam pomeridianam*, uno ore *Hesychius*, *Suidas*, *Moeris*, Grammatici omnes, profitentur. *S.*]

1. a. μηδὲ πυρφόρον - - - περιγενέσθαι) Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversae, mentio. [Vide *Suid.* in Οὐδὲ πυρφόρος, *Zenob.* Cent. V. 34. *Diogenian.* VII. 15.] Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quae ab eo agenda, accurate *Xenophon* de Rep. Lacedaem. p. 688. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Graeciae more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium (μηδὲ ἄγγελον διασωθῆναι *Diodor.* XI. 23.) superfuisse, fatebantur. Non male de eo Critici ad *Euripid.* Phoeniss. vs. 1386. ubi a *Valckenario* advocatis paroemiae explanatoribus adiungi Scholiastes poterit ad *Gregor. Naz.* Stel. II. p. 92. Iam quod vir Celeb. de *Medic.* monet, πλέειν eum hac parte et περιπλέειν scribere, eadem aliis consuetudo. Contra *Arch.* et *Vind.*, Ionismi hac et sequente Musa tenaciores, πλώειν, etiam in compositis, probant: eorum vestigia premam. WESS.

CAP. VIII. 3. Σκυλλίης Σκιωναῖος) Laurentius *Scyllias quidam Sicyonius*, deceptus praviore libri sui scriptura, quae in Codd. obvia saepe. Vide ad *Diodor.* XII. 72, et infra c. 128. Urinator ille *Pausaniae* et *Plinio* Σκύλλις, *Scyllis*, Poëtae *Apollonio* [*Apollonidae*] Σκύλλος Anthol. lib. I. 96. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 136. num. xvi.] sed de *Brodaei* coniectura Σκύλλις. In *Athenaeo* tamen lib. VII. p. 296. F. *Hydne*, quae *Pausaniae* Cyana, Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου filia. Plura de eo post *Brodaei* diligentem curam *Kühnius* ad *Polluc.* VII. 137. WESS. — Conf. omnino *Iacobs* Animadv. in Anthol. T. II. P. 1. p. 363. *S.*

Ibid. Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης) Qui *urinantur*, *Corpo-*

raque immergunt undis, - - - Exportantque maris praedas; et rapta profundo Naufragia, Manilio V. vs. 432., Atticis potius dicuntur iuxta *Poll.* VII. 137. κολυμβηταὶ, δυόμενοι. ὁ γὰρ δύτης, ait, εὐτελὴς· εἶρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de *Scyllia Scionaeo* docta *I. Kühnii* nota: *Polluci*s verba bene iam tractaverat *Salmas.* in *Solin.* pag. 1146. Artis ille suae peritissimus *Scyllias* filiam *Cyanen* eamdem docuit: *Pausan.* X. [cap. 19.] p. 842., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλις καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάνεαν τὴν θυγατέρα δύεσθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellae nomen suo nitori restituetur, si pro ΤΔΝΗC scribatur ΚΤΑΝΗC in his *Athenaei* VII. p. 296. f. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ἰχθῆναι. [Τδνης praeferre vetustissimos optimosque *Athenaei* codices, docui Animadv. T. IV. p. 200.] Non sane mirum si puellam Deus amaverit natulus in mare se demergentem, qui iuvenis olim fuerat κολυμβητής, ἐν τούτῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit *Palaeph.* π. Ἀπιστ. c. 28. In *Anthol.* I. 69. Ep. 1., Σκύλλις pro Σκύλλος scribendum putabat *Io. Brodaeus*; sequor ego *Io. Kühnii* iudicium, in talibus etiam exercitati. VALCK.

8. οὐ γάρ οἱ παρέσχε) Enotatum a *Galeo* ex codice *Eton.* ἀλλ' οὕτω κωμῳδὸς παρέσχε, scholion redolet. Non ita Noster. Ecce tibi lib. IV. 140. παρεῖχε ἄν σφι, *licuisset illis*, et huius libri c. 30. *Portum* consule; et supra lib. V. 49. Quae *de urinatore* in proximis disputantur, nemo temere inprobaverit. WESS.

Ibid. οὐ γάρ οἱ παρέσχε) *Herodoteum* hoc *Porti* satis adfirmabunt collectanea, si vel plures darent Codices quam praebet *Galeus* ex *Eton.* lectionem. Paulo post [*lin.* 15.] rectum est εἴκελα. In *fine Cap.* [*lin.* 18-20.] *Scyllias* ἐπήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τήν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὔβοιαν. In his pro ναυηγίην *Reiskius* ναυμαχίην putabat legendum, ut Scyllias *praelium navale* inminere indicaverit. Hoc illi iam noverant, simul atque indicasset τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν. Ego ναυηγίην omnino retinendum arbitror. *Persicae classis naufragium* Graecis quidem significaverant speculatores, secundum VII.

sed, quantum hac Persae tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum ut natatore fuerant usi ad pretiosa quaedam recuperanda: Scyllias itaque, praeter id quod instabat, Graecis etiam ἐσήμηνε τὴν ναυηγίην ὅση ἐγένετο, *quantum fuisset illud naufragium.* Sin libenter vulgata corrigerem: *Sophocleum* est: Οὐκ ἴσθ' Ὀδυσσεῖ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCK. — At eandem fere in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, *quale fuerit naufragium*, quo modo acciderit, *quemque exitum habuerit*; nempe haec ille Graecis omnia particulatim renunciavit. S.

CAP. IX. 8. ὑπὲρ τῶν ἀστῶν πονήσασθαι) Nihil aliud ac ἀγωνίζεσθαι τῆς, quod, cum tentamenti gratia quid agitur, Nostri more frequentas Procopio Menandroque. Neque discrepat multum ἀνάπειρα et διαπειρᾶν πειρᾶσθαι, quoties periculum fit peritiae naturarum inimicarumque ante pugnam, apud *Polybium* et *Diodorum*, ad quos lib. XIII. 8. exemplorum est affatim. WESS.

CAP. X. 7. Πλουσίης) Vetus πλατείης de sententia *Portii* omnium habet formam ex πλατέα, cuius nullam novit simile. Contra ἄριστος πλουσίης Scriptor probavit et 42. Proximum πλατυφυλλότατος ἐστὶ φοίνιξ 8. inducere non adeo *contentum*, sed *considerationem* videtur: etsi enim *aspernatio* haud a fuerit consilium Persarum spectandum est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus lib. I. 66., gaviali vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra contemtum, *Hippocratis* haec Morb. Sacr. p. 309. de somniante declarabunt: ἐκόπου δὲ ἐγερθεὶς καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προειρημένας, πάυονται: *ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit*: a qua quidem notione ad *opinionem* et *considerationem* brevissimus est transitus. Plura ex Medicorum patre *Foesius*. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 59, 18. S.

8. ἐκυκλεῦντο αὐτούς) αὐτοὺς ob codicum consensum elegi. WESS. — Αὐτούς, quod in *marg.* posuit *Steph.* merito probavit in Thes. Ling. Gr. T. II. pag. 604. B. Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλεύοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς, quod me iudice defendi nequit, et hic et illic scribi malim ἐκυκλεῦντο, quia hanc Noster adamavit scribendi formam, in talibus etiam, quae Ionice aliter vulgo pronuncia-

hant. φειδου, *parce*, scribitur et φειδευ: sed *parcum*, τὸν φειδόμενον, *Eusebius Stobaei* mihi dixisse videtur φειδεύμενον: sic vulgatur Tit. X. p. 130, 30., οἱ πλεῖνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φιλεύμενοι: corrige φειδεύμενοι: his enim φειδωλοῖς opponuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. vid. *Diogen. Laërt.* V. 20. Bis terve legitur in *Eusebianis* istis *Stobaei* ἀξιεῦσι, ut apud Nostrum praeter cetera δικαιεῦν. VALCK.

CAP. XI. [4-6. ἔργου εἴχοντο, ἐν ὀλίγῳ περὶ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τριήκοντα νῆας αἱρέουσι.) Sic scripta verba et sic distincta oratio in Edd. omnibus; nec aliud quidquam e Msstis adfertur. *Valiae* latinam versionem, *quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt*, cum *Gronovio* tenuit *Wesseling.* eamdemque in Animadv. repetit *Schulzius.* Qui quum καὶ κατὰ στόμα ad ἀπολαμφθέντες retulisse videantur, miror cur interposito commate tria ista verba ab hoc seiunxerint. Ego, in graeco exemplo eamdem cum his rationem secutus, suspicatus eram post κατὰ στόμα verbum aliquod aut nonnulla verba intercidisse in eam sententiam, quam in latina versione expressi, nempe *a fronte impetum in hostes fecerunt*; quam sententiam commode *Larcherus* his verbis expresserat: *Au second signal ils les attaquèrent de front, et prirent trente vaisseaux.* Iam, nunc demum animadvertens in vetusta nostra membr. F. post στόμα non distingui orationem, sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα ἐνταῦθα τριήκοντα νῆας αἱρέουσι, eodem modo editum velim, videndumque puto ne sic satis commoda integraque haberi possit oratio in eamdem fere, quam dixi, sententiam: *et ibi tunc triginta a fronte naves ceperunt barbari.* Κατὰ στόμα, *ex adverso, a fronte. Polyb.* II. 27, 8. οὓς μὲν γὰρ ᾔδεσαν ἑπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα προσιδόκων ἀπαντήσειν. *Idem* lib. XXXI. 26, 10. nostrae edit. (Excerpt. Legat. cxv.) αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νώτου, pro vitioso κατὰ τοῖν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis navalibus plerumque a latere primum adgrediebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum na-

vium in hostiles iuxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. *S.*]

8-10. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων - - - - Λυκομήδης Αἰσχρέου) *Lycomedi* hunc etiam honorem contribuit *Plutarch.* in Themist. p. 119. F. [at ibi de pugna ad Salaminem agit *Plutarch.*] qui aliunde hausit ista, quaeque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare praecipitantibus: eorum alterum *Scholiasta* quoque memorat *Aristidis* ined. ubi in Panathen. T. I. p. 244. navale praelium auspicati πρῶτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηΐ, καὶ ἐνεπάγη ὁ ἔμβολος: hic *Socles*; apud *Plutarch.* scribitur Σωτικλῆς. Corinthius contra *Sosicles Herodoto* V. 92. *Socles* dicitur, ut *Plutarcho* T. II. pag. 860, F. sic in duobus *Herodoti* Codicibus: vid. huius Ed. p. 418. [lib. V. c. 92.] Ceterum *patri Lycomedis* nomen datur in Edd. *Herodoti* Αἰσχρέου: in *Med.* Cod. Αἰσχραίου. Sic in omnibus si forte Codd. scriberetur, omnibus Codicibus usus esset Atticus anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρίας, Δημίας, Ταυρίας, Αἰσχρίας. VALCK.

9 *seq.* Λυκομήδης Αἰσχρ.) *Plutarchum* Themist. p. 119. F. si audimus, *Lycomedes* navali ad Salaminem praelio primus hostilem navem intercepit, et capiae παράσημα Apollini consecravit. Sed non audio, Patris-ne eius nomen Αἰσχρίας fuerit, an Αἰσχραῖος, ex dialecto bene *Valckenarius* decernit. WESS.

11. ἐτραλκίως ἀγωνιζομένους) Libro IX. c. 102. ἐτραλκέα μάχην dixit, ut *Homerus* μάχης ἐτραλκέα νίκην. Quando victis virtus redibat in praecordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἐτραλκία. Veteres sequuntur in hac voce Sophistae; praeter alios *Aelianus* apud *Suidam* in Ἀρτεμώνητος. *Aeliani* verba, quae illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa praecesserant proxima, quae sine auctoris nomine prostant apud *Suid.* in voc. Ἀπωλείτων. Ex eodem opere *Aeliani* perdito, praeter nota iam omnibus, fragmenta leguntur apud *Suid.* plurima; ex. gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεσσύλης etc. *Porti* turpis error corrigi debuerat a *Küstero*, scribique Θεσσύλης, non *Theosylas*, sed *sacrilegus*; qui sic dicitur *Aeliano* bis in Var. Hist. et apud *Suidam* in Ἀνέστους: ὁ δὲ τοὺς Θεσσύλας ἀπέκτεινε. VALCK.

CAP. XII. 3 *seq.* οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια) Πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit *Homer.* Od. M'. 67. *Homero* recentiores *fractae navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. *Res naufragio demersas* minus cogitate *H. Stephanus* interpretatur *Vallae naufragia*; in summis undis *natantes tabulas* et eiectas ἐς τὰς Ἀφέτας, sic vocantis more Latinorum Poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt *Aeschylea* in Pers. vs. 421., ubi θάλασσα dicitur Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν: in eiusdem Agamemn. vs. 668. pingitur αἴθουν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων, et *navium fragmentis*, ut recte *Stanlei.* Neutiquam absurdi sunt *Choerili* versus apud *Athen.* XI. p. 464. B. (χερσὶν ὅλβον ἔχω) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἑαγός, Ἀνδρῶν δκιτυμόνων ναυάγιον, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit *Clem. Alex.* Paed. II. pag. 179, 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεύμα Διωνύσοιο πρὸς ὄβριος ἔκβαλεν ἀκτάς. Postrema sic restituit G. *Canter.* Nov. Lect. IV. cap. 5. locum illustrat *B. Martin.* Vet. Lect. III. c. 2. Neuter ulcus affigit primi versus; quod sic persanari putabam, si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύφος: apud eumdem legitur *Athen.* VII. pag. 230. F. πίνειν ἐκ κεραμέων κολοβῶν: alibi, κρηπελλον ὥτα συντεθλασμένον. Venustissimus est *Virgilii* versus: *Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.* VALCK.

4. ἐξεφορέοντο) Dialectus id ratum habet. Διαφορέεσθαι, προσφορέειν, ἐσφορέεσθαι, et eius modi alia, saepe tractavimus. Ceterum τὰς Ἀφετὰς, ad *Stephani Byz.*, cui ὀξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps *Arch.* exemplar; non item antea. At levius istud, et saepe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ [*lin.* 8.] luce ex *Valckenarii* ad Phoeniss. vs. 1633. observatis adspergi possunt. WESS.

CAP. XIII. 4 *seq.* τὸ τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι) Sine gravi causa *Longinum* ἄχαρι, quasi τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον, perstringere, *T. Faber* crebris sese exemplis ostensurum *Dionysio* illi adscripserat: ubi fecerit, an neglexerit, ignoro. Explorata tamen res. Ἄχαρις Nostro omne *molestum* et *valde acerbum*. [*triste* et *funestum*.] Talis ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα, VII. 290. et καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν, ibid. c. 52., aliaque, abs Rever. *Pet. Horreo* Obs. ad Herodot. c. 9. congesta. WESS. — Lenissima voce quam *dira* possit ab Ionico more loquentibus *calamitas* designari, proxima declarant. ἄχαρι sic saepius adhibetur *Herodoto*,

lib. I. c. 38, et 108. II. 141.; hinc *Arriano*, aliisque: vid. *Diogen. Laert.* I. 54. *Phalar.* Epist. 89. Filiae cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur *Antonin. Liber.* cap. 34. ἄχαρις συμφορὴ παιδοκτόνος est in *Herod.* VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notaverit *Longinus* π. Ὑ. XLIII. pag. 222. Non nescio, *Longinum* veterum vocabulis, quae potissimum spectat, sua saepe quaedam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δραστ. vel ἁρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. *Longini* observatis saepe sunt interiecta hominum otiosorum emblemata: de hoc loco videbimus quid sentiat Eruditiss. *Toupius*, cuius elegantissimi Critici *Longinum* et reliquas in *Suidam* Emendationes cupide exspectamus. VALCK. — Ἐκβρασσομένους edidit *Toup.* nulla ad h. l. adiecta adnotatione. S.

8 *seq.* ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως etc.] Hinc *Diodori* XI. 13. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ etc. Ex *Arch.* enotatum τὸ περιεὸν stare non potest, quippe legitimi corruptela. [conf. *Valck.* Adnot. ad VIII. 5, 5.] Κοῖλα τῆς Εὐβοίης [*lin.* 6. et 10.] *Coela* potius, quam *cava*, *Livii* exemplo dedi: *Est*, inquit lib. XXXI. 41. *sinus Euboicus, quem Coela vocant, suspectus nautis*, ubi *Dukerus* praeclare, et *Valckenarius* lib. VI. 100. WESS.

8. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ] Oblatum a Codd. recipierem ἐποιέετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit *Gron.* articulum, non magis requiro, quam in istis lib. I. cap. 34. ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, similibusque. *Herodoti* hoc in loco sententiam expressit imitando *Diodor. Siculus*, tempestatem, quae Persarum naves fregit, *providae* quoque *Dei*, Graecis faventis, *curae* contribuens, lib. XI. c. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus iuxta *Herod.* ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, *Isocr.* ad Philipp. p. 90. B. πόλεις dixit ὠμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, *Thucydid.* [VIII. 57.] pag. 539, 98. Quam hic dat *Herod.* rationem, noverat Atticis potius ingeniis placituram, quam si su-

perbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindice sic castigatam depressamque; aliàs saepe memorans ultorem superborum Deum. Frequenter Noster ἀνθρωπινά μου δοκεῖ ἁμαρτεῖν. VALCK.

CAP. XIV. 2. ἀτρέμας τε εἶχον) Sive hoc sive aliorum ἀτρέμα adsciscatur, sententia eadem: malui pristinum, quod plerumque semper in his libris, uti mox cap. 16. et V, 19. etc. Conf. Ezech. *Spanhem.* ad Nub. *Aristoph.* vs. 260. Restituto autem ἐπιβώλιον [*lin.* 4.] ob dicta a nemo non favebit. WESS.

Ibid. ἀτρέμας τε εἶχον) Ex uno Codice non mutassem ante vulgatum semel versu coactus ἔχ' ἀτρέμα scripsit *Homer.* quod tamen *Aristophani* aeque ac alterum ἔχ' ἀτρεμί usurpatur, aliisque. VALCK.

9. τὴν αὐτὴν ὥρην) Laurentii *observata eadem hora* valde *Lallatio*, ὥρη prodiei XII. parte usum priscis vindicanti, succurrere tum Latina sine impedimento procederent. At quam *eadem illa hora*? Utique illud tempus, quo Atticae navi auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non nego, Graecis *Herodoti* aevo diei in suas partes descripti nem in notitia fuisse liquidum illud ex lib. II. 109. Tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de *statu* aut *eodem tempore* usurpat lib. II. q. VII. 19. Vide et *Is. Casaubonum* in *Athen.* I. 1. p. 3. WESS. — Vide Animadv. in *Athen.* I. 1. p. 10. ruperae editionis. Equidem cum *Larchero* φυλάξαντες τὴν αὐτὴν ὥραν de *eodem diei tempore*, quo *pridie*, accipiendum putavi, respici nempe cap. 9, 6. ubi δείλην ὀψίην γενομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες. S.

CAP. XV. 1. δεινόν τι ποιεύμενοι) Lenissima mihi vera videtur doctissimi *G. Koenii* correctio legentis δεινόν τε ποιεύμενοι. Hoc postea videtur sequens καὶ, alterum autem respuere ratio locutionis; e qua alibi etiam τε sustuli, facile natum e litera vicina. VALCK. — *Valckenario* obsecutus *Borheck* δεινόν τε edidit. Et sic quidem edd. et mssti V. 42, 7. δεινόν τε ποιεύμενος καὶ etc. At nec τε particula utique h. l. desiderabatur, et τι libri omnes agnoscunt, sicut V. 33, 9. et 87, 10. S.

2. οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνοιτο) Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὕτω σφέας, probetur. Λυμαίνεσθαι utroque strui modo, *Gronov.* ad lib. III. 16. et *Alberti* in Act. Apost.

VIII, 3. ostenderunt. Id vero dubito, sit-ne vulgato [*lin.* 6.] τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τάς τε ναυμαχίας Codicis *Arch.* posterius. Negabit Scriptor, quippe lib. VII. 151. Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους etc. consimilem in modum. WESS. — Peropportunum inprimis illud est τάς τε ναυμ. quod ex *Arch.* laudatur, de quo in *Var. Lect.* monere neglexeram. Nunc ipsam illam τε particulam in contextum receptam velim, ut sit τάς τε ναυμαχίας - - καὶ τὰς πεζομαχίας. *S.*

7 *seqq.* ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν etc.) Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc *Diodorus* XI. 13. mutuatus est. WESS.

CAP. XVI. 8 *seq.* αὐτὸς ὑπ' ἰωῦτοῦ ἔπιστι etc.) *Angustias enim Themistocles (inter Euboeam continentemque terram) quaesiverat, ne multitudine navium circumiretur*, quae nec quae illic explicari potuit: *Corn. Nepos* in Them. VALCK.

9. περιπιπτουσίων περὶ ἀλλήλας) Qui praepositionem insuper habuit *Arch.* scriba, ἀλλήλαις fortasse, non immemor similium (quorum data quaedam lib. I. 108.) in Musis, maluit. Sed recte, ab ipso neglecta vox, in talibus adest. Exempla, si desiderentur, ex *Abreschii* Dict. Thucyd. lib. VI. 33. sumi possunt. WESS. — ἀλλήλους *Reiskius* legendum censuerat. *S.*

CAP. XVII. 1 *seqq.* Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ etc.) Ad haec comparandus est *Diodor. Siculus* XI. cap. 13., iuxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine *Pindarus* deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Excitat iste *Plutarch.* T. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles *Aristidis* T. III. pag. 310. ad Artemisium δυοῖν ναυμαχίαιν δύο ἵστησι τρόπαια, - - - ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCK.

5. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω) *Cliniam Plutarchus* princ. Vitae Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρει ad Artemisium magna laude depugnasse itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. XCIV, 1. apud *Diodorum* XIV. 10., annos circiter quadraginta na-

tus, teste *Corn. Nepote* in Alcib. c. 10. Vidit ergo primum lucem sub auspicia Olymp. LXXXIII., patre sexagenario maiore. Fac eum, quando ad Artemisium rem optime gerebat Olymp. LXXV., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est Alcibiades, κατελείφθη ὀρφανὸς, in *Isocrat.* Or. de Bigis p. 352. Quod ibidem autem paternus eius proavus, πρὸς πάππος, Alcibiades perhibetur, Cliniae pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρὸς, sicuti docte *Henr. Valesius* Emend. lib. IV. c. 11., cui iunge notata *Io. Taylorio* ad *Demosth.* Midian. p. 1011. [in *Reiskii* Appar. T. I. pag. 623 seq.] WESS.

Ibid. Κλεινίας ὁ Ἀλκιβιάδου) *Alcibiadis*, qui cum ceteris Pisistratidas eiecerat ex Attica, *filius Clinias;* pater Alcibiadis *vitiis* et *virtutibus* suis maxime nobilitati; huius, inquam, pater, illius iuxta *Herodotum* filius, Κλεινίας, ἰδιώτεύων τριήρη περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνέβαλε, ἐναυμαχήσων, ut scribit *Plutarch.* initio Alcib. T. I. pag. 191. Concinuntista Herodoteis, Alcibiades antiquior, electus ostracismo, (vid. *Andoc.* p. 33. et *Markland.* ad *Lysi.* pag. 129. 13. Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι, scripserat, opinor, *Plato* in Euthyd. p. 295. A.) dum *Io. Meursio* videbatur nobilissimi Alcibiadis nonnavus, sed prpavus, in hoc etiam haesit *Herodoti* loco, Att. Lect. lib. VI. p. 12. Verum, nisi saepe vir literatissimus festinans, quae ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miscuit, *Meursii* correxit errores ea de re agens accuratius *H. Valesius* Em. IV. c. 11. ubi quaedam aliter scripta leguntur, quam ex eius collectaneis erant publicata in Notas *Mauss.* ad *Harp.* p. 214, 215. *Valesii* sententiam *Dukerus* adprobat ad *Thucyd.* VIII. c. 6. Supersunt etiam in hac parte veteris historiae difficultates non paucae, quarum unam alteramve conabor e medio removere. Quae supra posui de *Clinia* Herodoteo, haec sequuntur apud *Plutarchum* proxima: ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπέθανε, *Platonis* Socrates (T. III. p. 112. c.) ad Alcibiadem, ἐν Κορωνείᾳ - - - καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν. Hinc *Isocratem* feliciter emendavit *Ti. Hemsterhusius;* amico *Wesselingius* adstipulatur ad *Hieroclis* Synecd. pag. 644.

et ad *Diodor.* T. I. p. 482. T. II. p. 44. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem *Valesio*; qui, ad *Harp.* pag. 215. *Isocratem* citans, eumdem illum tantum respicere potuit *Isocratis* locum. Hoc itaque certum est, in praelio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud praelium *multis annis ante bellum Peloponnesiacum*, ut vere scribit *Dukerus* ad *Thucydid.* l. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum XII. aequalem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit *Thucyd.* lib. V. c. 43., qui tum fuisse dicitur vir iuvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἔτι τότε ὢν νέος. *Eduardo Simsono*, ad A. M. 3562., *hoc circiter anno* (Ol. 84, 2.) *natus* videtur *Alcibiades*, iam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, *Simsonus*, quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id iuveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud *Thucyd.* V. 43., neque ante id aetatis licebat Athenis δημηγορεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis; sed a patre mediam aetatem dudum praetergresso: nam hic *Herodoto* narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniae. Puer autem, in tutoris sui Periclis domo educatus, paedagogum Thrapem quendam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia iuvenis alterisque eruditetur. Praeceptorem puer habuisse fertur Σώφιλον, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud *Athen.* XII. p. 525. A. De Sophilo praeceptore vid. illius vitae Scriptor in *Plutarchi* T. II. p. 832. B. *Philostratus* in Antiph. p. 498. Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε: sic saepius ad Artemisium praecipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo *Palmer.* egit in Exercit. p. 632, 33.) superbum saepenumero ludit Socrates, et in *Platonis* T. II. p. 105. A. ἐγώ, ait, δή σοί γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. De hoc clarissimo isthac aetate iuvene centena nobis antiqui Scriptores commemorant, et ne illud qui-

dem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse *Lacaenam*. Ad huius mentionem *Thucydiden* scripsisse recordor VIII. c. 6., Endii, Alcibiadae Laconis filii, Atheniensem istius temporis Alcibiaden πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuisse ξένον· ὅθεν, addit, καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Hoc quidem, more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator *Lucianei* p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα. *Scholiasten Thucyd.* ad l. c. erroris insimulant *Io. Meurs.* Att. Lect. p. 335. et *Duker.* Haec auferantur ex isto *Scholio*, ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me iudice, rectius scripsisset interpres minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο; sic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidisset; qui, forsan isto tempore iam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hic *Herodoto* laudatum plures fuisse Cliniae, plures etiam Alcibiadae, fortasse ne in istius quidem aevi monumentis commemorati. *Herodoti* Cliniam primum filio Laconicum imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et ξένοι Clinias Atheniensis et Spartiata quidam Alcibiadas; sed Alcibiadae Attici maiores publicitus Lacedaemoniorum iam fuisse videntur πρόξενοι: ista permisceri non debuerant, quae sunt utique diversissima. Atheniensi Alcibiadi a maioribus tradita cum Alcibiadae Spartani posteris colebatur amicitia, *Thucyd.* VIII. 6. sed Lacedaemoniorum non erat is πρόξενος: hunc honorem studuit ille recuperare, cuius onere illius se iam avus abdicaverat: vid. *Thucyd.* V. 43., et cap. 89. ubi Alcibiades in oratione ad Lacedaemonios, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν - - ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς. VALCK.

CAP. XVIII. 6. δρασμὸν δὴ ἐβούλευον) Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli δρασμοῦ *Plutarchus*, quod de *fuga* consuluisse Graecos Noster dicat. At *nimis severus est Aristarchus. Atque etiam illud non tulerit*, credo, *quod res*

regum esset *aufugiendum de Troia: non enim, ut opinor, mollius est, φεύγωμεν Iliad.* B'. 140., *quam* δρησμὸν βουλεύσασθαι. Sic *Camerarius* ex vero. *Aristides* T. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη φευγόντων εἰς τὸ ἔσω τῆς Ἑλλάδος, de his; neque *Polyaenus* mollius. WESS.

CAP. XIX. 3. ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ) Hoc reduxi. Vide clar. *Valckenarium* ad lib. III. 115. WESS. — At I. 587. 7. scribitur ἰθνίων βαρβάρων consentientibus libris, et mox *ibid.* iterum ἔθνος βάρβαρον: iterumque βαρβάρου ἔθνος, I. 60, 12. ubi βαρβαρικοῦ haud dubie ex scholio praeferunt libri nonnulli. Vide ibi *Var. Lect.* Similiterque III. 115, 9. videndum, ne verum sit βάρβαρον, quod habet *Arch. Vind.* et *Eustath.* pro eo quod est in aliis βαρβαρικόν. *S.*

5. ταύτῃ συλλίξας) Mutata punctione haec, postulante *Arch.* et *Valla*, aptavi: id *Pavius* fieri oportere perspexerat; nec, credo, reprobaverit quisquam. [conf. *Var. Lect.*] Deinceps [*lin.* 10.] πρόβατα τῶν Εὐβοϊκῶν, an Εὐβοϊκῶν, exaretur, arbitrarium erit: in membranis eadem dissensio lib. III. 89. et VII. 192. WESS.

[13. πῦρ ἀνακαλῶν) Ut ignem accenderent: an, quo signum (nescio quod) darent? an, quo coenam pararent ex pecoribus quibus mox essent potituri? Hoc quidem ex l. 15. intelligi videtur, ubi ὑπέκαιε πῦρ ἀνακαυσάμενος ἑτοιμάσων πρὸς τὸ πρόβατα. Scilicet credibile est, classem Graecorum cibariis non nimis largiter fuisse instructam, et Euboeenses praesertim pecora in cibum eis suppeditasse, adeoque etiam nunc, nescientes discessum parare Graecos, pecora ad mare abegisse, quibus illi uterentur. *S.*]

CAP. XX. [1 *seqq.* Οἱ γὰρ Εὐβοῖς παραχρησάμενοι *etc.*) Toti huic Capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. *S.*]

2. τὸν Βάκιδος χρησμὸν) Vaticinus iste de Persica expeditione ceciderat; *Pausan.* X. 14.; ex illo carmine haec durat portio. Idem c. 12. ἐν Βοιωτίᾳ Βάκιν adpellat, sicuti et *Cicero* Divinat. lib. I. c. 18. Duos Bacides *Clemens Alex. Strom.* I. p. 396., Arcadem et Boeotium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita extat opera *Nic. Loensis* Epiphyllid. IX. 11. interpretumque *Aelian.* Var. XII. 35. WESS.

3ι οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν) *οὔτε τι*, a *Gronovio* iure laudatum, sed infeliciter defensum, in sua iterum sede statui. Sic lib. IV. 19. *οὔτε τι σπείρουσι οὐδὲν, οὔτε ἀμᾶντες.* WESS. — *Gronovius*, postquam, neglectâ codicis *Med.* scripturâ, cum *Aldo* et aliis *οὐτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν* edidisset, in Notis dein istud *οὔτε τι* commendans monuerat, ut *οὐδέν τι* et *πολλόν τι*, sic etiam *οὐδέν τι* suaviter dici. Debuerat potius monere, *οὐδέν τι* paullo esse significantius quam nudum *οὐδὲν*, respondereque Latinorum *nihil quidquam*. S.

Ibid. *οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν*) Dum Clar. *Iac. Gronovius* paulo consideratius *Herodoti* tractabat Uraniam et Calliopen, aestus amoris iam defervescebat, quo ante ferebatur in Florentinas suas membranas paene iuvenili. Nemo mirabitur, nobis saepe displicuisse vehementius illud amatoris studium, nostratem *L. Bos*, exemplar modestiae, viros etiam primarios *Salmasium*, *Is. Vossium*, *Ez. Spanhemium*, aliosque, qui Musas contrectaverant, velut *ἀνηρ στυξ* repellentis asperrime. Neutrum decet Musarum sacerdotem. Sed ut illud persequar, cuius occasione haec scripsi, in Notis vir Clar. proponit lectionem Mediceam: *οὔτέ τι ἐξεκομίσαντο οὐδέν τι*, et lectori commendat, ut *perquam suavem*: illa mihi quoque placet, et, *si licet* de vicinis duas demere litteras, haec equidem censerem esse a manu *Herodoti*: *οὔτέ τι ἐξεκομίσαντο, οὐδέν τι προσεξάξαντο*; recte *Valla*, *neque exportaverant quicquam neque importaverant*: illud, *οὔτε — οὐδέν τι*, obvium apud quosvis, simillima firmarent *Herodoti* in *Edd. Gron.* p. 382, 5. 395, 34. 468, 2. 509, 20. 529, 20. [VII. 8, 6. 37, 8 seq. VIII. 26, 13. IX. 1, 5 seq. 50, 6. seq.] Minuta talia *Livium* tractans enotare non dedignatus est Clar. *Iacobi* Pater. [*Io. Erid. Gronovius*] Ponam hic magni viri verba quaedam, quae leguntur in *Livii Drakenb.* T. IV. p. 421. b. [ad lib. XXX. c. 10.] *Nimis credulus fuit* (Rhenanus) *uni libro, et, quaecunque aliter atque in vulgatis illic essent, Livii esse, nihil librarii putavit.* Ingenuam tamen laudo confessionem Editoris *Herodoti* in p. 201, 17. *Fere nimio studio in Mediceas membranas abductus dici queo.* Qui Codicem antiquum supra modum mirantur, horumque sacrorum *ἀμυήτοις* se iure praebent, et immerentes alios ridendos, hoc semel sibi dictum putent. VALCK. — Ista in *Gronovium* animadversio, quam ille

quidem longe etiam severiorem multis modis commeritus est, non huius tamen maxime erat loci. Neque vero correctione a doctiss. *Valck.* proposita indigebat scriptura illa a *Gron.* commendata, meritoque a *Wesselingio* recepta. *S.*

Ibid. αὖτε προσεπέξανε) Ut sibilante littera auctius procederet hoc verbum, nulla erat necessitas. Repete ad lib. V. 34. adposita. WESS. — Nempe προσεπέξαντο ex eodem cod. *Medi* imperite commendaverat Gron. Commode ad h. l. *Reiskius* adnotavit: „Ἐξωικίσαντο, *deportarunt in locum fictum extra insulam*; [quod alias est ὑπεκβίσθαι, ut cap. 4, 9.] προσεπέξαντο, *rure in urbes compulerant.*“ *S.*

7. Βαρβαρόφωνον) Ex *Vallae* Latinis βαρβαρόφωνος erit, quae non iniusta *Pavii Reiskii*que divinatio. [Vide vero *Var. Lect.* et memineris eamdem structuram cum verbis οἶδα, ὀφείλω, et similibus, locum habere.] Putes porro cum *Stanleio*, Bacidis versum in Pers. vs. quo *Aeschylum* aemulari, quando πολύγομφον δέσμα ζευγάς ἀμφιβαλὼν καχλάζι πόντου tragice de ponte in Hellespontiangustiis, intenso funibus ex byblo lib. VII. 36. Itaque βύβλινα cur vir Celeb. exprimi voluerit, non perspicio. Credo ex *Medio*, etsi de eo silentium, huc ob Asiae consensum migrasse. Pristinum longe praestantius. WESS.

[11. εὐμήκεϊ χρῆσθαι πρὸς τὸ μέγιστον τῶν] Inauditior dictio πρὸς τὸ μέγιστον, quae idem, puto, valet ac εἰς τὸ μέγιστον VIII. 144, 14. *S.*

CAP. XXI. 6. τὸ παλαιὸν πολέμιον στρατὸς) Scripti editique libri nihil novant; nam Editionis Genev. παλαιὸν coniecturae *Porti* debetur, male tamen repraesentatae: coniecerat ille, quamquam haesitans, εἰ πόλιος, pro integro ἐπιόλιος, ex ἐφαλίζω, contra aliquem copias congregare obtrudi noluit, idque prudenter; neque enim moris id Herodotei. Tolerabilius de opinione *D'Orvillii* et *Reiskii* εἰ πελάσσει, *si adpropinquaret*, videretur, cuius modi lib. IX. 73. ὅκως πελάσσει ὀπισσόμενος τοῖσι πολεμίοισι: neque abiret longius παλαιὸν *Pavii*, et fortasse *Gronovii*, ob eius Latina, eoque minus, quod diphthongus αι et ε in scriptis saepe commutantur. [*Gronov. si conflixissent. Valla, an classis discessisset.* Caeterum αι et ε vix umquam a librariis inter se permutata observare memini.] Sed omnibus schedae obstant. Aliud ergo circumspiciamus. Παλαιὸν *Hesychius* ex-

ponit διαφθείρειν, quod de *clade* in belli certamine non illacrymabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane παλαίειν ac παλίειν novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. *Hippocratis* sunt ἀποπαλίειν atque ἐκπαλίειν in evibratione et concussu vehementiore. Ἀποπαλίσαι *Erotianus*, σαλεύσαι καὶ σφάδασι κινῆσαι. *Foësius* Oeconom. p. 78. plura. Sive ergo εἰ παλήσειε de *conflictu*, seu *clade* secuta, *agitationeve classis maiore* accipiatur, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. WESS.

Ibid. εἰ παλήσειε ὁ ναυτ. στρατ.) Varias attulit coniecturas *Portus* verisimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, Lexicographis, credo, praetermissum, παλῆσαι legitur in sua serie apud *Hesych.* cum interpretamento διαφθείρειν. διαφθαρεῖν ab huius loci sententia non esset valde alienum: παλήσειε quid sit, exspectabimus qui nos doceat. Licebit interea coniecturam proferre: εἴτι παλαίειε ὁ ναυτ. στρατὸς literas prope accedit; id est, εἰ τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut scribit *Diodor.* I. p. 415. fin. ἐὰν κοινὸν συμβῇ τι πταῖσμα, *Demosth.* p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσειε, idem p. 16, 28. *Thucyd.* p. 327, 79. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nobis memini venit in mentem: εἴ τι παθήσειε, *si quid eveniret classi*: certe talibus uti solebant εὐφημισμοῖς, ne belli tristem eventum memorarent. *Eurip.* Phoen. 251. εἴ τι πίσοιτο ἐκπάνυργος γᾶ. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. II. p. 24, 9., εἴ τι πίσοιντο Μῆδοι. *Si naufragio navis perierit*, *Euripidi* dicitur, ἤν τι ναῦς πάθῃ, Iph. in Taur. 755. Plenius legitur in syngrapha nautica apud *Demosth.* p. 547, 16., ἐὰν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνίκητον. VALCK. — Apud *Hesychium*, ubi Παλήσειε, διαφθείρειε legitur, videtur utique διαφθαρεῖν scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eumdem: Ἐπάλλησεν (rectius puto Ἐπάλησεν) διεφθάρη: tum Πεπαλημένα· ἐκπεσεῖν: et Πεπαλαμῆσθαι, βεβλαμμένοι. Quae nescio an cuncta ad verbum Παλαίω (παλάω, ion. παλέω, coll. Foes. Oecon. voce Ἐκπαλέω, et *Schneider* Lexic. crit. voc. Παλαίω) sint referenda. Ut autem id verbum generatim quidem *colluctari*, *conflictari*, significat, sic frequentius de *graviori luctu* et *periculoso certamine* usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἤν τε καταλαμβάνῃ νεώτερον (*lin.* 9.) in utramlibet quidem partem accipi potest, plerumque vero in tristiorem partem usur-

patur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλλάτιον certiorem etiam nunc lucem requirere. *S.*

CAP. XXII. 1. νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος) Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον lib. V. 110. Quae quidem boni commatis; neque vero praevioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγυπτίων, lib. VI. 93. ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἱππέας, lib. VII. 10. Adde *Thom. M.* in Ἀναλέγομαι. Quae deinceps ex duobus Codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa optime: praeberent profecto, si pluribus abessent, glossatoris specimen. WESS. — Verba τὰ Ἴωνες etc. quae codicibus *Arch.* et *Vind.* desunt, agnoscit noster cod. F. cum aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπελέξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum, ubi idem verbum, paucis interiectis repetitum, diverso significatu ponitur. Quid autem praetermittendis verbis nonnullis ansam h. l. dederit, satis adparet, nempe vocab. γράμματα nonnullis interiectis repetitum; quo factum, ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberraverit. *S.*

2 *seqq.* Θεμιστοκλέης ἐτρόφθερε etc.) Calliduum prudentis Imperatoris factum memorant *Plutarch.* in Them. p. 118. B. *Polyaen.* I. 30, 6. aliique: eleganter *Aristid.* I. p. 314. ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in Edd. Sophistica mihi videntur atque absurda, quae Themistocli tribuit ex *Trogo Iustinus* II. c. 12.; neque enim, ut credidit *Orosius* II. c. 10., *apta* fuisset *increpatio*; sed in isthoc rerum discrimine prorsus importuna. Mendax *Scriptor Parallelorum* in *Plut.* T. II. p. 305. D. fratrem nobis fingit Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Graeci miserint speculatorem: eadem paene praebet illinc descripta *Stobaeus Gesneri* p. 91. Nollem viros eruditissimos his mendaciis locum in historia dedisse veteri. Ut illi fratrem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniae, huius narrans proditionem p. 308. B. *Stobaei* p. 228. adeo puer in historia, ut ne *Thucydiden* quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, *Chrysermum* ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσικῶν. VALCK.

3. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα) Linguae non inutilis concinnari posset index verborum, quibus Scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. c. 87. Proximum convenit Latinum *insecare*. *Columellae* bis terve; sed alia usurpatum structura, verbum *insecandi* bis adhibuerat; ut puto, qui nuper cura Clar. *P. Burmanni* Sec. prodiit ornatior, *Auctor ad Herennium*, III. c. 14., *ipsa pronuntiatione - - res insterere atque insecare* (*inscribere* satis erat *Ciceroni* de Orat. II. c. 87.) *in animis auditorum*: hoc ex Codd. acciperem pro *interseçare*: idem IV. c. 49., *tanquam iubatus draco - - - circumspectans huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adfare, - - - dentibus insecare, lingua adspergere possit*: hoc Graecis est τὸν ἐγχρίειν et ἐγχρίπτειν: quorum prius Otearo aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia multa, *Glaukei Aeschyli* fragm. ex Dinarcho apud *Plutarch.* T. II. p. 1087. A. Οὐ γὰρ δρακὼν ἔτηξεν, ἀλλ' ἰὸν ἔπεσεν etc. aptius alterum illud, *venenum dentibus insecat*. Scribi potuit a Tragico apud *Ciceron.* Tusc. II. c. 9. *Hos ille aeneos fabrica crudeli insecuit Perrupit artus*: vulgatum *inserens* nec ad vicina neque respondet *Aeschyli* grandiloquentiae. Literas lapidibus *incidere*, vel *insecare*, hic ἐντάμνειν λίθοισι γράμματα, alibi dicitur et *Herodoto* ἐγκολάπτειν, I. c. 93, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. *Maccab.* II, 27., στήλην ἀναστήσας ἐνικόλαψε γραφήν: idem esset εἰς στήλην ἐκόλαψε γραφήν: qua ratione legitur in veteri tabella apud *Gruter.* Inscr. p. cccci. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντας εἰς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἓν ἀναθεῖμεν εἰς τὸ βουλευτήριον: *tabulae aereae*, quibus incidendum erat plebiscitum, χαλκώματα vocantur. VALCK.

6. ἐπὶ τοὺς πυρίχας) Redi ad lib. VII. 51. Callidam *Themistoclis* inscriptionem iisdem verbis *Polyaenus* I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; *Plutarch.* Themist. p. 116. B.; *Aristides* T. II. p. 191. etc. Notabile ἐκ τοῦ μέσου ἔξεσθε ex Cod. *Ask.* [*lin.* 9. Conf. *Var. Lect.*] restitutum volui. Scio ἐκ μέσου ὄντας *Dioni Cass.* lib. L. p. 581. *neutrarum esse partium*; sed ἔσεσθε per hic (nec latuit *H. Stephano*) inconmodum. Contra κατῆσθαι sive ἔξεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, *qui rei se non miscent, et ex eius medio*

quasi otiosi sedent, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλις ἐκ τοῦ μέσου ἐκαθίσατο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. WESS.

6. ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι) Hinc liquet quid supplendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud *Diodor. Sicul.* XIX. c. 44. ubi iussu Antigenis, *cuius sub imperio phalanx erat Macedonum*, ut scribit *Corn. Nepos* in Eumene c. 7. in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ μιαροὶ κάθηνται, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ἅλα κατεργασαμένους, nempe στρατευσθέντας. In Eumenis erant exercitu veterani militis, qui cum Philippo fregerant Graeciae libertatem, quique cum Alexandro Asiam pervaserant, sic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud Herod. πατέρες sunt conditores. Iustinus II. 12. *Quod facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis?* Eadem mente supra apud *Herodot.* VII. c. 150. Argivis fertur per legatum dixisse Persa: κῦτο δὲ εἶπεν ὑμέτερα ἀποίκους αὖτε ὧν ἡμέας νικᾶς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας etc. In proximis [*lin.* 9.] sensum optime *H. Steph.* expressit: *et vos e medio nobis subducite, ex μέσου ἡμῖν ἔζεσθε*: Herodoteam nobis manum ex uno Codice *Clar. Wess.* obtulit in Diss. *Herod.* p. 126. VALCK.

12. ὑπ' ἀναγκαίης μίζονος κατέζευχθε.) Nihil differt, rem ubi spectes, *Aeschyli* Prometh. vs. 108. ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι τάλας: *Sophoclis* Philoct. 1022. ἀνάγκη ζυγεὶς ἔπλως ἅμ' αὐτοῖς: et Aiac. vs. 123. Aliter paullo *Libanius* in Basilico p. 104. c. Mox ὥστε ἀπίστασθαι legitimum solum est. WESS.

CAP. XXIII. 7. ἅμ' ἠλίῳ σκιδναμένῳ) Homereum ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠὼς huic creditur originem, et *Aeschyli* Pers. vs. 502. πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dedisse. Non infrequens talis figura. Σπείρειν ἀκτῖνας *Philo* Vit. Contempl. p. 899. F. *Spargere lumine terras* Latini Poëtae, *Lucretius*, *Lucanus*, aliique, in *La Cerdae* Comment. ad *Virgilii* Aen. IX. 459. Porro ἔπλως [*lin.* 8.] rectum satis, nisi ἐπίπλως malueris. WESS.

10 *seq.* τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων) Scribendum est Ἰστιαιέων: hinc *Diodor.* XI. c. 13. fin. κατῆρεν εἰς τὴν Εὔ-

βοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἱστιαιέων πόλιν βίῃ χειρωσάμενος etc. vid. ibi Clar. *P. Wessel.* Non nescio quid scribat *Steph. Byz.* in Ἱστίαια, *Ephorum* cives Ἑστιαίους dixisse; sed *Herodoto* huius capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς, quod pro Ἱστιεὺς recte posuit *Gronov.* ex *Med.*, a *Galeo* iam oblatum ex *Arch.* et a *Valla*, quin et a *Plutarcho;* cuius in Edd. Herodotea describentis T. II. pag. 867. E. reperitur ἀνὴρ Ἑστιαιεύς: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit in vulgarem. Hos ex Euboea Histiaeënses, τοὺς Ἱστιαιέας, istius aetatis Atticorum more talia contrahentium, *Thucydides* vocat Ἑστιαιᾶς I. 114. Vbi memorat Euboeam operâ Pericli Atheniensibus subiectam *Aristides* in Pericle T. III. p. 226. hoc exstat *Scholion* in *Cod. Ms.* Ἕως καὶ ταύτην) Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἱστιαίας (leg. ἐξοικίσαντες Ἱστιαιᾶς,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοϊκῆς: miram in his corruptelam subiit Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας. In isthoc egregio clar. *P. Burm.* Codice msto eadem pag. saltem octo nobis ex *Androtione* praebet ducum nomina, qui cum Pericle susceperant expeditiones *Thucydidi* narratas, pleraque aliunde ignota. VALCK.

11. τῆς Ἑλλοπίης μοίρης) *Valla* sui Codicis pravam, qualis et *Arch.*, lectionem secutus, *Ellopiae*, qua de uberius *Strabo* X. p. 683. A., [p. 445. ed. Cas. ubi Ἑλλοπ. leni spiritu, ut apud *Steph. Byz.* et alios] mentionem praeterii. Vicinum τῆς Ἱστιαιήτιδος Ionum est formae, optime hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem, quod paludi Maeoti, Μαιήτιδος titulo lib. I. 104. et IV. 20. notae, usu saepe venit. Par periculum Ἀμαξακιήταις propulsandum lib. IX. 28. WESS.

CAP. XXIV. 7. γῆν ἐπαμησάμενος) Ex Herodoteo Lexico petita *Suidae* interpretatio, ἀνακινήσας, traxit *Vallam.* Ulysses Homeri Od. E'. vs. 482., εὐνὴν ἐπακιήσατο, *aggessit sibi cubile*, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἠλιθα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μέσῃ λέκτο, velut *in lecto* cubuit. Hinc sua apte transtulit *Herodotus*, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος: *et frondes iniecit arboreas terrae superingestae*: sic ista putem accipienda. *Eustath.* in Od. ε. p. 240, 49. suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et κόνιν ἐπαμησάμενος. *Super cadaver terram congerere*, et

pulverem in cadaver accumulare propriâ locutione dicebatur ἐπαμήσασθαι γῆν, et κόνιν ἐπαμήσασθαι. Pro ἐναμησαμ. scribendum usitato more ἐπαμησάμενοι κόνιν in *Schol.* ad *Soph.* Antig. vs. 261. De testudine, ova sua in litore tegente, posuit *Plutarch.* T. II. p. 982. B. τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον. Rarissimâ formâ activâ scripsit *Iamblich.* de Vit. Pyth. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι. Formae vim quoque tribuit verbi medii *Origenes* c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, *pulvere sibi caput adspergens.* Vid. Clar. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 366. sed in versu *Theognid.* 427., quem citat, vulgata displicebat *Hemsterhusio* lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἐφεσσάμενον, ad *Hesych.* T. I. p. 1352. sic dicitur iacere cadaver, *operimento matris obductum;* quibus verbis *Cicero* de Leg. II. 22., istum adludebat *Xenophontis* locum, quem tractat vir summus. Sed ad *Herodotum* forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad Thermopylas (quod attigit et *Polyaen.* VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi iussit Σπαρτιάτας νεκρούς, ἐπαμησαμένους κόνιν, ἀποκρύψαι, ut scribit *Polyaen.* II. 1, 23. VALCK.

CAP. XXV. 6. ἐρίοντες καὶ τοὺς εἴλωτας) Magna in his Cl. *de Pauw* molimina. Negat ullos adfuisse *Hilotas;* negat quatuor Graecorum ad Thermopylas iacuisse millia. Εἴλωτας facit ἰδιώτας, sive *cives*: scriptum praeterea supra c. 24. olim fuisse, ὑπολυτόμενος τουτέων ὡς τετρακισχιλίους. Proinde post nonnulla τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ, Graecorum sunt cadavera; τέσσερες vero χιλιάδες, Persarum. Haec pauca de multis. Ego vero scire maximopere aveo, quinam illi praeter Spartanos et Thespienses ἰδιῶται, *cives*, si eorum mille tantum fuerint? et quomodo nautae [classiarii] ex ἰδιωτῶν corporibus agnoscere Spartanos potuerint? *Hilotae*, quos adfuisse vidimus VII. 222., habitu cultuque pares ceteris non erant. Hoc amplius, si mille duntaxat Graeci ad Thermopylas ceciderint, quid fiet Epigrammate, in quo contumulatorum χιλιάδες τέτορες VII. 228.? Sed desino; id tantummodo adstruens, ieiunum hoc in strategemate *Polyaenum* esse lib. VII. 15, 4. WESS.

CAP. XXVI. 2. αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης) Quae primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic com-

BIBLIOTHEQUE DE LA VILLE LYON 1892

paravit eruditiss. *A. Heringa*, Obs. Crit. p. 156., ut *Arcades* hi fuisse videantur *Caryatae*. Nostro dicuntur *βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: victus egentes, et in agendo desiderantes occupari*, prout hic vocem ἐνεργὸς accipiendam puto. *Pecuniam numeratam, quam domi habebant, τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον*, vocabant et *ἀργὸν*, id est *οὐκ ὂν ἐν ἔργῳ*: contra *ἐνεργὰ χρήματα* erant *quaestuosae foenusque pensitantes pecuniae*, monente *G. Budaeo* Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. *Salmas.* de Trap. Foen. p. 480. Rariori usu apud *Demosth.* p. 547, 7. *ἐδεήσαντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι - - καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργοὶ ὦσιν, ut negotiarentur*, sive *ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς*, quae phrasis est in Ev. *Matth.* xxv, 16. VALCK. — *Arcadas* illos, qui hic memorantur, *transfugas* ex Carya Arcadiae oppido advenisse statuens *Heringa*, testimonio maxime *Vitruvii* usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem *Caryatidum* quae in architectura vocantur expositurus, *Carya*, ait, *civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit*; etc. *Vitruvii* verba iam olim *Holstenius* in Notis ad *Steph. Byz.* voc. Κάρυα adposuerat. Quod autem duo Peloponnesi oppida fuisse statuunt docti viri, quorum utrique Κάρυα vel Κάρυαι nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore Graeciam Xerxes invasit, Arcadiae fuisse contributum, deinde vero Laconicae factum ditionis. *S.*

5. *τὰ ποιέοιεν*) Aeque bonum *τί ποιέοιεν*. Verissimum *ἐξερωτέων*, [*lin.* 6.] unde *ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι* IV. 145. aliaque. Malui quoque [*lin.* 7.] *ἄγοιεν Ὀλύμπια*, ut *ἄγειν Ἀπατούρια*: denique *θεωρέοιεν*, praeeuntibus manu exaratis exemplaribus. Maxime vero memorabilis est [*lin.* 11.] *Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου Vallae* et *Arch.*, idem, uti videtur, ac lib. VII. 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter Persas est, Achaemenidarum gente proseminatus; sed nusquam *Artabani* filius, VII. 62. IX. 95. Quare *Th. Galeo* [*Τριταναιχμ.* unice probanti] videor adstipulari posse. WESS. — Ad eundem *Τριτανταίχμην* spectare videtur, quod *lin.* 5. scribitur, *εἴ τις δέ τις πρὸ πάντων etc. S.*

7. *ὡς Ὀλύμπια διάγοιεν*) Doctissimo *G. Koenio* corrigendum videbatur, *ὡς Ὀλύμπια δὴ ἄγοιεν*. Hoc mihi olim etiam placebat; nunc, si praebent alii Codices lectionem

quam dat margo *Steph.*, legi malim ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν. Vulgatum si forsan, ut hîc, legeretur alibi, uno tamen alterove exemplo nolim abuti adversus centena. In istis paulo post, [*lin.* 9 *seq.*] quibus Arcades quale *praemium* esset *Olympiacum* Persis interrogantibus εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον, leve forsan vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur τῆς ἐλαίης τὸν ἀδόμενον στέφανον, *ex oleastro coronam* ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacae laudis admirator, interiecerit τὸν ἀδόμενον, *illam* Poëtarum, *Pindari* praesertim, carminibus *decantatam*. Quibus hoc forte videbitur *non necessarium*, fatebuntur tamen his *Pausaniae* III. p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδοῦσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσᾴδουσι δὲ οὐδέν. VALCK. — Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide praeter morem dicturus fuisse *Herodotus* videtur, si ἀδόμενον hîc scripsisset. Ego vero in hunc modum edi curans, οἱ δ' εἶπον, „τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον," ob oculos habueram superiorum editionum exempla, in quibus post εἶπον intercisa erat oratio, quo scilicet intelligeretur, οἱ δὲ εἶπον, τὸ ἆεθλον εἶναι τὸν διδόμενον στέφανον ἐλαίης. Nunc (quamvis ad sententiae summam h. l. nihil referat utro modo structuram orationis accipias) deletas illas notas „et" velim, et parum commode post εἶπον *comma* olim positum fuisse autumo: iuncta enim intelligi debent εἶπον τὸν στέφανον, nempe τὸν τῆς ἐλαίης στέφανον δεδόμενον τοῖς νικῶσι, *hi vero narrarunt oleae coronam, victoribus dari solitam*. Paulo superius, [*lin.* 7.] ubi ἄγουσι offerunt complures probati codices, recipi fortasse hoc ipsum, licet mox subiiciatur ἔθεσαν debuerat; quoniam (ut iam frequentissime observavimus) variare verborum modos Scriptor noster amat. *S.*

CAP. XXVII. 3. ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον) Litem, quam publicato schedae moverunt, secundum eas do. Non nescio Euripideum Hecub. vs. 1118. ἦ μέγαν χόλον Σοὶ καὶ τέκνοισι εἶχε, Sophocleumque Trachin. vs. 272. Aliter *Herodotus* lib. VI. 119. Δαρεῖος - - - ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον: et lib. I. 118. *Odii Thessalorum in Phocenses* exordia lib. VII. 176. signata sunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ πρότερον ἦρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, non tacuit *Aeschin.* περὶ Παραπρ. p. 46. WESS.

9. κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκίες) Mirum accidit; *H. Stephanum* ad haec adhaesisse; sed comma, male punctum post Παρνησσὸν, illi tenebras offudit. Melior in his *Pavius*, atque diu ante eum *Poliaenus* VI. 18. Nimirum Thessali subitae incursione Phocenses in Parnassum concluserant. Unde deinceps ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκίες, πολιορκέοντας ἑωϋτούς: ubi multitudinis numerus, πεζὸν spectans, nemini molestus esse debet. Verum audiamus *Polyaenum*: Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γνψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσελήνῳ. Sic scripserat. Vulgo illi γνψώσαντες deerant, damno sententiae manifesto, sicuti *Diodoro* XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud doctissimus *Berglerus*. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur *Pausanias* lib. X. c. 1. ubi de *Tellia* et de Telliadis (infra lib. IX. 37. memoratis) *Kühnius* et *Leopardus* Emendat. lib. IV. 18. WESS.

10 *seq.* ὁ Τελλίης - - - γνψώσας *etc.*) Obiter hinc *Polyaenum* p. 562. redintegravit Clar. *Wess.* ad *Diodor.* T. I. p. 414. quo nondum usus *Koenius* ex *Herodoto* quoque vidit in *Polyaeno* legendum: Φωκεῖς, ἐς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γνψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα: sic vox collocata ob similem praecedentis syllabam facile periit. *Eleum vatem Telliam*, in quo viro egregio spes opesque erant Phocensium sitae, laudat *Pausanias* et hoc ipsius in bello non illaudabile commentum, in Phocicis p. 800. et 801., ubi Thessalos quingenti noctu narrantur inprovisos adorti, αὐτοί τε ἀλληλιμμένοι γύψῳ, καὶ ἐνδεδυκότες ὅπλα λευκὰ ὑπὲρ τῇ γύψῳ. Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, *Pausaniae* narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum praesertim Phocensium *Plutarcho* de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio presserit *Herodotus*. VALCK.

18. ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι) Male *Valla* et consentanei τρισχιλίων. *Polyaenus* καὶ πτῶμα ἐγένοντο Θετταλικὸν ἄνδρες τετρακισχίλιοι. Cur ego autem λοιπὰς [post τὰς δὲ, *lin.* 20.] tuerer, tanta Codicum conspiratione in exilium actas? Vocis absentia sententiae nihil nocet. WESS. — Inutilem vocem invito suo codice tenuerat *Gron.* Ignorat autem eumdem noster *F.* cum aliis. *S.*

CAP. XXVIII. 4. ἢ ἐστι κατὰ Τάμπολιν) Ob oculos ista *Polyaeno* fuerunt VI. 18, 2. τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν καὶ πλημώσαντες αὐτὴν κενῶν ἀμφορέων: dederat ergo κατὰ τὴν Τάμπολιν, [aut nude κατὰ Τάμπολιν,] quae *Valckenarii* iustissima correctio ad Phoeniss. *Euripid.* p. 749. Scripsi [*lin.* 5.] ἀμφορέας κεινοὺς de *Herodoti* adsuetudine lib. VII. 131. [et alibi] a qua me εἰδωλα κενεὰ καρδίης *Democriti* apud *Stob.* Serm. IV. p. 56. non revocant. WESS. — Quamvis vero constanter aliàs formâ κεινὸς, pro communi κενὸς, usus esse videatur *Herodotus*, advertere tamen animum Editoris debuerat Homerica forma κενεὸς, quam h. l. plerique codices cum vett. Edd. praeferebant: qua fortasse et aliis quibusdam in locis usus est Scriptor noster, ubi librariorum alii formam κεινὸς, alii communem κενὸς posuerunt. *S.*

4. κατὰ Τάμπολιν) Ad haec *Polyaenum* VI. c. 18, 2. comparanti *Koenio* latere non poterat, in istis, τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex *Herodoto* κατὰ Τάμπολιν: in transcursu eadem facta fuit comparatio ad *Schol.* in Phoen. *Eurip.* p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit *Pausan.* X. p. 799., κατὰ τὴν Τάμπολιν - - - ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες (*Herodot.* χοῦν ἐπιφορήσαντες) ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν. In foveas equites fuere praecipitati, equi autem ἀπεχωλοῦντο: quod *Pausanias* sumsit e *Thucyd.* VII. 27. *Herodoto* οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus Ταμπολίτης Δαϊφάντης, iuxta *Pausan.* p. 800. Δαίφαντος ὁ Βαβυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur *Plutarcho* T. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur περὶ Κλεωνὰς τῆς Ταμπόλιδος. De *Hyampoli* multis agens *Iac. Palmer.* in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas *vicum in Hyampolitarum vicinia* fuisse suspicatur. Iason Thessalus Ταμπολιτῶν τό, τε προάστειον εἶλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 350, 28. VALCK.

CAP. XXIX. 1. Τουτέων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον) Eruditissimus *H. Stephanus* vocabulum ἔγκοτος, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat, e Graecae linguae finibus procul amandavit; dictionesque adeo, ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε lib. VI. 133. et 73., scriptas fuisse καὶ ἐν κότον εἶχε, vice καὶ ἐνεῖχε κότον. Inspice eius Prolegom.

p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem τιμῆσιν recusans, et lib. IX. 109. τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον. Plura aliàs. WESS.

CAP. XXX. 1 *seqq.* οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι *etc.*) Si vero nititur *Pausaniae* lib. X. cap. 1. extr. narratio; Phocenses cum Persa, necessitate conpulsi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, postea ad Graecorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. Vicinum [*lin.* 4.] κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν *Pass.* et apud *Plutarchum* minime malum: consimile κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo Spartanos prosequebatur Hegesistratus, sive, ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, lib. IX. 36. 37. In Latinis talia saepe. Vid. *Cortium* ad fragm. *Sallustii* p. 936. WESS.

2 *seq.* οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν) Verisimillimam *Herodoti* coniecturam ingeniosâ malevolentiâ nititur evertere *Plutarch.* T. II. p. 868. c. Sed Herodotea describens Philosophus praebet ex suo Codice lectionem unam alteramve vulgatâ apud *Herodotum* non deteriorem; velut in proximis, [*lin.* 4.] κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, *nulla alia de causa, quam quia oderant Thessalos:* similiter scribit et in eumdem sensum Noster IX. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, *propter odium, quo Lacedaemonios oderat:* et *Thucydides*, κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίνων· κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων, p. 67, 73. p. 239, 10. p. 483, 57. Aptissima dedit in eam rem *Iac. Perizonius* in *Aeliani* Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eumdem XII. 53. τὸ Μεγαρέων πινάκιον: ubi commode Thucydideum τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit Cl. *Abr. Gronov.* cuius avus *I. F. Gr.* vid. in *Livii* XXXIV. c. 26. VALCK.

[8. ἐκόντες εἶναι) Vide *Valck.* ad VII. 164, 3. et conf. IX. 7, 19. *S.*]

CAP. XXXI. 5. ποδεὼν στεινὸς) *Valla* Graecum *podeon* retinuit, *Porto* laudatore: *limes* venit a *Gronovio*, ex *Salmasii* sententia ad *Solin.* p. 297. [Nobis *laciniam* interpretari placuit. De *pendulo utris petiolo* idem usurpatum vocab. Il. 121, 70. vidimus. *Angustum terrae tractum* h. l. intelligi adparet.] Μηλίδος [*lin.* 7.] rediit ex dictis lib. VII. 198. At Δρυοπὶς, etsi Δρυοπίης suspicionibus ex Schol. ad *Apollon. Rh.* I. 1212. ansam praebet, non move-

tur. Vide c. 43. et lib. I. 56. Porro quod in proximis, [*lin.* 11 *seq.*] ἐμήδιζόν τι γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, perperam arbitror a *Valla* exprimi. Caussae, propter quas Doriensium regio a vastitate manserit inmunis, indicantur, tum *quod Medorum illi partibus studerent*, tum *quia Thessalis consultum non videbatur*. WESS.

7. τῆς τε Μηλιάδος - - χώρης) Μηλίδος, usitatam alibi Nostro quoque formam, praetulit Cl. *Wess.* in Diss. *Herod.* p. 127. Ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 287., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης, nuperrimus Editor, vir magnis suis meritis clarissimus, *Io. Aug. Ernesti* aptissimum dedit *Thucydidis* locum, quo Melienses etiam Ἰεμῆς nominantur. Exemplis aliquot ostendi posset, non inutilem esse observationem *Scholiastae Aristid.* in Cod. *MS.* καλῶς εἶπε (T. I. p. 304.) Μηλίων, καὶ οὐ Μηλιέων. Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum sinum Livius* XXVII. c. 30. et XXXV. c. 37. Μηλιὰς κόλπον dixit *Herodot.* IV. c. 33. Attica contractione Μηλιᾶ κόλπον *Aeschyl.* Pers. 486. et *Aristoph.* Lysist. 1271. ubi notat *Palmer.* in Exercit. p. 769. Μηλιᾶ κόλπον Atticistam scripsisse puto *Philostratum* p. 551., non, quod ferri nequit, Μηλίδα κολπ. In proximis merito Doctiss. *Koenio* Latina Graecis, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, videbantur disconvenire; proque istis, *etsi Thessalis non videbatur*, ponendum, *neque Thessalis videbatur*, nempe *vastanda Doris*; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. VALCK.

CAP. XXXII. 5. τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ *etc.*) Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmantur; sed his interiecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ὑπ' ἐωϋτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ. Vallae Latina: *qui vertex est iuxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea*: facta videntur de Graecis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed Codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius iudicabit. Pro sua Linguae Graecae peritia *H. Steph.* scripsit *seorsim sitam*, legens κεμμένην ἐπ' ἐωϋτῆς: sed nec huius sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. *Holstenii* commentum ad *Steph. Byz.* in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina *Palmerii* in Graecia

Ant. p. 635. Graecis neutiquam respondent. Clar. *Gronovii* ingeniosa esset interpretatio, si mons Graece dici posset δέξασθαι ὄμιλον ἐφ' ἑαυτοῦ: quod non puto. [Quo pacto Graeca ediderit *Gronovius*, in *Var. Lect.* dixi: latina eiusdem versio haec erat, *vertex - - - in se aptus turbae capiendae.*] Habuerunt etiam Phocenses velut commune gentis concilium, in quod συνέδρους suos mittebant civitates, τὸ Φωκικὸν dictum: vid. *Pausan.* X. p. 805. 808. 882. 892. Iam suspicor, *Neonem* urbem dictam κειμένην ἐπ' ἰωϋτῆς, quod *seorsim posita, suique iuris*, cum reliquis Phocidis civitatibus in commune non consulebat: hoc sensu commode urbs dici potest ἐπ' ἰωϋτῆς εἶναι, vel κεῖσθαι, vel οἰκεῖσθαι. Nusquam istius urbis incolae memorantur Νεώνιοι, ubi res narrantur a Phocensibus in commune gestae cum Thessalis, aut cum plerisque Graecis bello sacro. Hos itaque suspicor ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτονόμους οἰκῆσαι: quae phrasis est *Thucyd.* II. c. 63. Ut huius et aliorum, sic *Herodoti* est κέεσθαι ἐπ' ἰωϋτοῦ: lib. II. c. 2. *infantes voluit in στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἰωϋτῶν κέεσθαι, seorsim iacere*: vid. VII. c. 10. IX. 17. et 37. ubi εἶχον ἐπ' ἰωϋτῶν μάντιν, *suum sibi habebant haruspicem*, ab illo Mardonii diversum. Urbem Νέωνα hinc *Steph. Byz.* adnotavit. Occasione loci *Demosthenis* de falsa Legat. p. 232. *Harpocration* in Νέωσιν urbem hanc Phocidis *Herodoto* dictam scribit Νεῶνα, Νεῶνας *Androtioni*. Ex *Herodoto Pausanias* X. [c. 32.] p. 878. ἔνιμα Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασσοῦ τὴν ἄκραν. *In verticem Parnassi*, sic vocatum aevo *Herodoti*, qui erat *ex adverso urbis Neonis* [κατὰ Νέωνα πόλιν] *seorsim sitae*, [κειμένην ἐπ' ἰωϋτῆς] miseri Phocenses ἀνηνείκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν: quae Clar. *Wess.* declaravit, Diss. *Herod.* p. 198. VALCK.

6. κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἰωϋτῆς) Distinctio Cl. *Gronovii* est, cuius rescripta *H. Stephano* et *L. Holstenio*, locique novam dilucidationem, Notae repraesentant. Aspera mihi tamen semper visa dictio fuit, κορυφὴ κατὰ πόλιν κειμένη, siquidem oppidum adstrui montis solet vertici, non vertex urbi. Placuit propterea κειμένην ἐπ' αὐτῆς, *sitam in eo*, non ἐπ' ὠϋτῆς, quae divinatio docti viri. Parnassi cacumen *Tithorea* urbem habuit *Neonem*; praeruptum illud quidem, sed multitudinis capax. Fuisse vero *Neonem* isto in iugo, testes *Pausanias* ac *Plutarch.* in Sulla p. 461. D.

fero; *Tithoream*, quae *Neon* quondam, in eo locantes. Praeterea ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο non est, *in quam vecti erant*, sed *in quam res suas conportarant*, sive ἀνεσκευάσαντο, ut belle ibid. *Plutarchus*. Probe recordor, *Eustathium* [loco in *Var. Lect.* citato] hinc accepisse ἐς Σπάρτην ἀνηνείκαντο, et explicasse ἀνέβησαν, sed et aberrasse, tum in citando, tum explicando. Scriptoris eum verba aliud docere, si advertisset, potuerant; illa quoque, ipsi non ignota c. 36. ἐς τὸ Κωρύκιον ἀνηνείκαντο, simili que lib. III. 148. WESS. — Nihil magis in promtu fuerat, quam κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην scribere; ita quidem, ut, si κειμένη scripsisse statuamus Herodotum, facillime id in κειμένην mutari a librariis potuisset; non vice versa. Igitur, quum in nullo vet. cod. κειμένην scriptum reperiatur, eo certius inde colligi videtur veram esse scripturam κειμένη, adeo religiose servatam a librariis. Quod vero *Wess.* oppidum ait adstrui solere montis vertici, non verticem urbi, id quidem nihil ad id de quo hic agitur. Si in oppidum confugissent Phocenses, commode dicturus fuisset Herodotus, oppidum illud in radice verticis situm fuisse cui Tithorea nomen: nunc illi in singularem et separatum aliquem Parnassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat Scriptor, non solum nomen eius edens, sed et adiiciens, *fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum*, hoc scil. nomine ea aetate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreae. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33, 5. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. *S.*

CAP. XXXIII. 3 - 5. καὶ κατὰ μὲν ἔκκυσαν etc.) Annumeravit has Phocidis urbes ex *Herodoto*, in quibusdam discrepans, *Pausanias* X. 3. Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, dissentiente *Eustathio* ad Poëtam: Τεθρώνιον cum *Steph. Byz.* Τιθρώνιον, *Eustath.* Θρόνιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste *Aeschine* περὶ Παραπρ. p. 45. et *Diodoro* XVI. 33. Ἀμφίκαιαν vocitat Ἀμφίκλειαν: immo vero Nostrum ait urbem Ὀφιτίλαν nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed inprudentes librarii, uti optime *Sylburgius*. Ἀμφίκαιαν scripsisse Herodotum, *Stephanus Byz.*, et quae de tituli origine subdit ipse,

testimonio sunt. Τριτίας adfirmat praeter *Thucydidem* Ethnicographus: hinc *Hesychii* Τριτῆες γενεὴν, οἱ ἀπὸ Τριτειῶν πόλεως κύνες, ἥ ἐστι πλησίον Φωκίδος. Reliquis non inmoror, expositis a Nob. *Palmerio* Gr. Antiq. lib. VI. 15. WESS.

Ibid. κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον *etc.*) Secundum *Plutarch.* T. II. p. 868. B. narraverat *Herodotus*; τριακαίδεκα πόλεις τῶν Φωκέων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακεκαῦσθαι: scribere saltem censor debuit πεντεκαίδεκα: hoc enim capite *duodecim* et paulo post *tres* memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Persae saevierint. His quindecim duas si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designatas, Πεδιέας dixit et Τριτέας, ceteras omnes, iisdem pleraque nominibus memoratas *Pausaniae*, solo postea temporis aequari iussit Amphictyonum praesidio ferox Philippus Amyntae fil., cum funesto Graecae libertati bello sacro finem imposuisset. Praeter istas autem, hic et infra *Herodoto* memoratas, idem tum ceterae Phocidis urbes, quae praecipuae erant duae et viginti, triste fatum subierunt, unis Abis exceptis. Istas XXII. urbes tum deletas recenset *Pausan.* X. p. 803. et 804. *Herodoto* enumeratas singulatim pro doctrina sua Geographica tractavit *Iac. Palmer.* Graec. Ant. VI. c. 15., sic tamen, ut saepius vir egregius errare debuerit, nec Critica sollertia neque instructus accurata Linguae Graecae peritia. De multis, quae hic dici possent, nunc satis erit semel *Pausaniae* suo loco restituisse, quae in alienum immigrarunt lib. X. [c. 34.] p. 885., ἐν ταῖς Φωκίων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου λόγους). Novissima huc retraho ex fine p. 884. [c. 33.] VALCK.

9. καὶ νῦν ἐστι χρηστήριον) Celebris eius in Musis mentio lib. I. 46., supra c. 27. et dein c. 134., itidem apud alios in *Leopardi* Emend. lib. VI. 22. et *Casaub.* ad *Strabon.* IX. p. 647. [p. 423. ed. Cas.] WESS.

CAP. XXXV. 4 *seq.* Πανοπέων τὴν πόλιν *etc.*) *Daulidem* et *Panopea* Poëta, in Catalogo, [Iliad. β'. 520.] uti situs requirebat, iunxit. Quas urbes cum Persae inflammarint, Δαυλιδέων titulus oppidi conplecti nomen debet. Ubi vero in Phocide illud? *Palmerius* cum omni Graecia

ignorat: *Gronovius* reperisse se in *Plutarchi* Lucullo pag. 479. D. putavit, ubi τῆς Φωκίδος περὶ Στειρῖν αἰολίζοντες. Demiror tamen vehementer, istos huc αἰολίζοντας advocari, qui L. Luculli aetate ex Boeotiae Chaeronea, uti nitide *Plutarchus*, in eam Phocidis partem conmigrarunt. Ficulneum ergo *Aeolidis* illi praesidium. Quid itaque? Menda se vocabulo insinuavit; scripserat ΑΙΛΑΙΕΩΝ, inperiti vero ΑΙΟΛΙΔΕΩΝ. Quam quidem scripturae fraudem ante hos quinque annos Cl. *Valckenarius* mihi monstravit et probavit: nunc eandem video in Cl. *de Pauw* coniecturam incidisse. Profecto, si quae alia, ex tripode venit. Αἴλαια, *Lilaea*, proxime ab oppidis incensis aberat, doctore *Pausania* lib. X. 33., nec fatum, quod illa mersit, potuit vitare. WESS. — Ex *Med.* Αἰολιδίων posuit *Gronovius* pro Αἰολίδων: *Aeolidensium*, *Valla. Palmer.* Graec. Ant. p. 675. miratur *nullum alium de hac Aeolide mentionem fecisse.* Iisdem paene servatis literarum ductibus iam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Αἰλαιέων. Quo quisque colore suum errorem incrustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. *Persae* τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰλαιέων: *Panopensium urbem incendio vastarunt, et Dauliorum, et Lilaeensium*; atque adeo *Panopen*, *Daulida*, et *Lilaeam*, Αἴλαιαν: hinc, auctore *Steph. Byz.* fit Αἰλαιεύς. Iuxta *Pausan.* X. [c. 8.] p. 817. οἱ Αἰλαιεῖς - - ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν, accolebant Cephisi fontem: ab interitu tutos praestitit *Homerus*, a quo praeter ceteros Phocenses *Lilaeënses* etiam intexuntur Boeotiae, Ἰλ. β'. 523 *seqq.* Οἱ Κυπάρισσον ἔχον - - - καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον, Οἵ τε Αἰλαιαν ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισοῖο. A Philippo solo aequatae hae primae memorantur urbes *Pausaniae* pag. 803., Αἴλαια, Τἀμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεύς, Δαῦλις: veteres omnes, partim *Homeri* carmine nobilitatae, partim Xerxis furore: de *Lilaea Palmerius* egit Graec. Ant. VI. p. 681. et seqq. VALCK.

8. πάντα δ' ἐπιστέατο,) ἐπιστέατο et ἠπιστέατο suum *Herodotus* fatetur lib. I. 173. alibique. WESS. — Nempe ubi pluralis est numerus, at h. l. unice verum erat ἠπίστεατο aut ἐπίστατο. Vide *Var. Lect. S.*

CAP. XXXVI. 5. ὁ δὲ θεὸς σφίας οὐκ ἐα κινέειν) Colorem ex his *Pausaniae* duxit commemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum lib. X. 23. pag. 853., uti bene *Kühnius*. Illud τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι [*lin.* 6.] simile habet, sed explicatius lib. IX. 105. ἀδύνατον γὰρ - - - εἶναι ἑωυτοὺς Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον. Inde στρατηγοὶ προκαθεδούμενοι τῆς χώρας, *qui regionem tuentur*, *Artapani* apud *Euseb.* Praep. Evang. IX. 27. WESS.

10. ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον) Cultissimam *antri* descriptionem *Pausanias* X. 32. pag. 879. instituit, et prior eo *Aeschylus*, ut aliàs monui, Eumenid. vs. 22. WESS. — Aliud fuit in Cilicia nobile *Corycium antrum*, de quo ad *Cebetis* Tabulam c. 26. p. 343. dixi; ubi huius in Parnasso monte cognominis antri memoria animum meum fefellerat. *S.*

13. Quod hic ait καὶ τοῦ προφήτεω, unicum nobis sistit: serior aetas plures *Prophetas* (*oraculorum interpretes*) Delphis tribuit, *Plutarch.* T. II. p. 410. F. *Aelianus* Hist. Animal. X. 26. Vid. *Ant. van Dale* de Oracul. c. 5. pag. 104. Nimirum aucta Oraculi fama et superstitione, ut duabus προφήτισιν sive *Pythiis* et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus *Prophetis*. Videsis ad *Diodori* lib. XVI. 26. WESS.

CAP. XXXVII. 4. ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξεπήνυσμ.) Hîc sane miror cur ἔξωθεν scribi maluerit *H. Steph.* quod, me iudice, protinus altero deberet mutari, si hîc forte legeretur. ἔξω infra recte scriptum in istis, θώϋμα - - καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrali, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonous, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, *Thebis*, *ut ait Callisthenes*, *in templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt*, (ὡς τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν μάχην ἐξωρμημένου, *Xenoph.* Ἑλλ. VI. pag. 548, 11.) *armaque quae fixa in parietibus fuerant*, *ea sunt humi inventa*: *Cicero* de Divin. I. 34. Plura, praeter ceteros, narrat illic prodigia *Xenophon*, ipse neutiquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen

dixisse fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προεστηκότων. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus praesentis periculi metu, facile sibi videri potuit duplices videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus, arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ? Neque est cur miremur ista talia elegantissimo *Herodoti* ingenio se probare potuisse tanquam vera. VALCK.

7 *seq.* τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης) Magna *Vind.* ex servata scriptione veriore laus, cumulatior futura, modo in consequentibus auferri sese passus haud fuisset: scribi ad eam formam semper oportet; nam Προναίης in *Demosthene*, *Aeschine*, *Diodoro*, *Pausania*, improbum minime, in *Herodoto* ubique. Confer lib. I. 92. WESS.

14 *seq.* ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ) Haec prodigia, si prodigia dicenda sunt quae media aestate de coelo fulmina iaciebantur, memorat et *Diodor.* XI. c. 14. Quae Persas, eadem postea temporis Galatas a spoliando templo traduntur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum *Pausaniam* non latuit *Kühnium* lib. I. [cap. 4.] p. 11., κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ, δαίμονά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις. Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis pag. 854., *Herodotum eleganter aemulatus*, iudice Clar. *Wessel.* ad *Diodorum*. *Pausaniae* narratis simillima tradit *Iustin.* XXIV. 8. iuxta quem lib. II. c. 12. *miserat Xerxes quatuor millia armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiandum; --- quae manus tota imbribus et fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullae essent hominum adversus Deos vires.* Tempestatis vehementia territos et superstitione, plerosque aufugisse, non totam manum deletam, ex *Herodoto* licet colligere. VALCK.

16. ἀποῤῥαγεῖσαι δύο κορυφαὶ) Similia his *Diodorus* VI. 14. Quin eadem, si *Pausaniae* fides lib. I. 4., Gallos raptores poena involvit, κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ. Ipsam tamen Apollinis aedem direptam a Persis atque incendio foedatam diffitentur: non ita *Plutarchus* Num. pag. 66. c., τὸν ἱερὸν λύχνον, aeternum illum ignem, cum templum a Medis inflammaretur, exstinctum adseverans, incertum quo auctore.

Herodotus tacet, immo infitiatur lib. II. 180, et V. 64. WESS.

CAP. XXXVIII. 8. μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἔπισθαί σφι) Sexcenties μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον, *Plato* Apol. p. 20. E. *Isocrates* Evagor. pag. 192. A. etc. Idem et hic olim fuisse, optime *D'Orvillius* ad *Charit.* II. 4. p. 182. coniecit, μέζονας non tangens. Dederat Noster μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον φύσιν ἔχοντας, pro quo *Iosephus* Antiq. lib. I. 19, 1. ὄψεις ex scalis κατιούσας, σεμνότερόν τι ἢ κατ' ἄνθρωπον φύσιν ἐχούσας. WESS. — Una tantum litera ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἐών in Herodoteis Codd. aliquoties inter se permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat *G. Koenius*: ὑπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἐόντας, *armatos hominum statura altiores*. ὑπλίτας, φύσιν dixit etiam *Soph.* Trach. vs 312., ubi est 1099 Ἐνὶ δὲ, Φίλτρ' οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσις: id est ἀνδρική. *Koenii* coniecturam *D'Orvillianae* (ad *Charit.* p. 182.) longe praeferendam, et veram arbitror; nam, admissa Cl. *D'Orvilii* lectione, si μέζονα quis scribat, μὴ ξένα φύσιν ἔχοντας, veteres sub graece doctis hic adprobet, VALCK. — Equidem nihil hic novandum censui, sed iam orationis distinctionem leviter invandam. Vide *Var. Lect.* κατὰ ἀνθρώπων φύσιν idem valet ac κατὰ ἄνθρωπον, quod *Wesselingio* placuerat. Participium ἔχων, verbis finitis additi subinde solitum, non prorsus abhorret, sed constantiam quandam videtur indicare, quod perspecte etiam *Hermannus* intellexit. Adhuc acri ad *Viger.* monens, λαμπεῖς significare *nugaris nunc*; haplῶς ἔχων autem, *nugator es*. Cur vero id participium non nisi cum verbis *nugandi*, *locandi* et similibus iungi statueremus, ut docti volunt viri, caussam satis praegnantem vidi nullam. *S.*

CAP. XXXIX. 2. Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον) *Phylacum*, eiusque τέμενος ad Minervae Προνοίης templum, habet *Pausanias* X. 8. pag. 817. praeter quem Brenni expeditione tres templo subvenisse heroas, Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum, c. 23. p. 854. WESS. — Gallis etiam postea terribiles adparuisse feruntur ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε καὶ Πύρρος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα, *Pausan.* X. pag. 854. Hinc Λαοδόκου nomen paucorum [apud eumdem *Pausan.*] lib. I. [c. 4.] pag. 11., loco

τῆ Ἀλαδόκου. Aetate Erenni miror quid cessaverit *Autonous*, Xerxis aetate bellator, et cum *Phylaco* Persarum propulsator. Sed *Iustinus* XXIV. 8. iuveni *supra humanum modum insignis pulcritudinis* comites dat *duas armatas virgines ex propinquis duabus Dianae Minervaeque aedibus* occurrentes. Apud *Pausaniam* Pyrrho comites duo dantur mares, Τπίσμος et Λαοδόκος. Ex his facili transformatione puellae nobis enascentur Τπεςόχη et Λαοδόκη: sic ferme vocabantur in Delo puellae, quae in Delum sacra primum ex Hyperboreis detulerant; illas enim, teste *Herod.* IV. cap. 33., εὐνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Τπεςόχην τε καὶ Λαοδίκην. VALCK.

v. 5. ὑπὸ τῆ Ὑαμπείη κόρυφῆ) Una litera minus Ionice scribendum Ὑαμπίῃ. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πέτρα ex scelere eaurientis Delphorum populi, innoxium philosophum de isthac rupe praecipitantis: vid. *Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. XI. c. 5. et *Wesseling.* ad *Diodori* T. II. p. 104. [lib. XVI. c. 28.] Excitans Herodotea *Palmerius*, Graec. Ant. p. 633., scribit in vicinis, [*lin.* 7.] τοῦ ἱεροῦ τῆς Προνοίης, perperam: legitimum Delphis *anticae Minervae* titulum Προναίης praeter ceteros, quos citat, adfirmavit Vir clariss. ad *Diodori* T. I. p. 415. [lib. XI. c. 14.] Ad aedem istam Minervae, Persis divinitus fugatis, erexisse Delphos tropaeum enarrat ibidem *Diodor. Siculus*, exhibens epigramma tropaeo inscriptum, quod pertinet ad hanc *Herodoti* narrationem. In isto Epigrammate duae literae tantum omissae omni lovem et Apollinem intorceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: Μνᾶμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοὶ μὲ στᾶσαν; Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, ἀπολίπορθον ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστέφανον ἐυσαμένοις τέμενος. [nempe non, ut vulgo, ἀπωσάμενοι et ἐυσάμενοι.] Non utique Delphi, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, praeter aliquot sexaginta fanaticos, πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ut ait *Herodot.* c. 36., non illi sane dici poterant Persas ἀπωσάμενοι, templumque ἐυσάμενοι: sed eleganter dicuntur Ζανὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ, id est *Iovi* et *Apollini*, ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, et ἐυσαμένοις τέμενος: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud *Suidam* in Αἴρας - - - ὅπερ ὁ Ἰάσων - - - σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον. VALCK. — Adpositum ex *Dio-*

doro Epigramma Analectis suis inseruit *Brunckius* Tom. III. pag. 178. num. CXLIII. vulgatam tenens scripturam, quam et *Iacobs* Animadv. T. III. P. I. p. 370. contra *Valck.* ex ipsius *Herodoti* verbis cap. 38, 4 seq. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi haberent nominativi illi, ἀπωσάμενοι et ῥυσάμενοι, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in Inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. *Koen.* ad *Gregor.* Dial. Doric. §. 131.) terminationem οι idem ac ωι et ῳ valere, sententiamque esse *gratum facturi Iovi, qui cum Apolline Medorum catervas abegit*, etc. *S.*

CAP. XL. 9. ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ὑποκατημένους) Uberius ista *Plutarch.* Themist. p. 116. c. In *Isthmi munitione* varios se dant docti homines, ablataque [ἐς] praepositione, [*lin.* 10 *seq.*] τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχίσαντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου *etc.* fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de *septo*, in Peloponnesum versus spectante: malim tamen, quod ex *Arch.* enotavi, καὶ τὴν Πελοπ.; sic cessat difficultas. Conf. *Diodorum* XI. 16. WESS. — Sic sane planissima, futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficiliorem scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. *S.*

CAP. XLI. 6. τῷ χρηστηρίῳ τε βουλ. ὑπηρ.) Hic tutissimum erit exspectare quid Codices nobis sint daturi. πειθόμενοι in optimis si omittetur, non displicebit a *Gronovio* proposita lectio. Participio servato, *Koenius* commodum inesse sensum putabat sic scriptis: ἔσπευσαν δὴ ταῦτα ὑπειδέσθαι πειθόμενοι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν: referens nempe τὸ πειθόμενοι ad τὸ κήρυγμα, quod per Atticam fuerat promulgatum, ut omnes suis consulerent; qui nunc dicerentur festinasse in liberis et familia alio mittendis, πειθόμενοι, τῷ κηρύγματι videlicet: istud placiturum opinor in exilium damnatae vocis patrocinium. VALCK. — At vide *Var. Lect.* nec dubitabis πειθόμενοι istud nil aliud esse nisi interpretamentum verborum βουλόμενοι ὑπηρετέειν. *S.*

8. ἔφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος) *Eustathio* in Odyss. pag. 1423, 7. [p. 64, 11. ed. Bas.] οἰκουρὸς δράκων, φύλαξ τῆς πολιάδος: etiam *Hesychio* in Οἰκουρὸν ὄφιν. Altus ibi fuit usque in *Philostrati* aevum, Icon. lib. II. p. 837., ubi nonnulla *Olearius*, sed plenissime *Io. Meursius* Cecrop. c. 20.

Ceterum ἐκδικαιίσεσθαι [*lin.* 9.] priscarum schedarum sentio lonum esse, qualia εἰρωτίειν, ὁρίειν, φοιτίειν, et ἐκπηδίειν inf. c. 118., quibus saepe vis inperite illata fuit. WESS.

8. *et seqq.* ὄφιν μέγαν, φύλακα τῆς ἀκροπ. etc.) *Io. Meurs.* in Cecropiae suae c. XX. ad hunc arcis custodem illustrandum verba quidem attulit *Plutarchi* e T. I. p. 116. E. *Philostr.* Icon. II. p. 837., *Hesychii*; sed, quo nitebatur *Hesychii* nota, locum omisit *Aristophanis* Lysist. vs. 760., Ἀλλ' οὐ δύναμαι γ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει, Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρὸν πρωΐ. *Schol.* τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει). Huic *draconi*, iuxta *Herod.* [*lin.* 10 *seq.*] ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. Postremum adfirmat legitimam scripturam vocis Atticae μελιτοῦττα, [*Athenaeo* saepius memoratae, III. 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. c.] cuius vice saepius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat apud *Thom. M.* in Μελίπηκτος. *Eusebius* c. Hierocl. p. 466. non dederat τὰ μελιττοῦτα, sed τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβανωτόν. Talem *e melle placentam* / singulis noviluniis recentem, veluti *menstruam pensionem* arcis persolvebant custodi, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι. Ex oratione *Lycurgi Harpocrat.* attigit Ἐπιμήνια, quorum rarissimam occurrere mentionem et ex *Harpocr.* licet aestimare, et e *Valesii* nota. Testamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum *Gutero* Inscr. p. CCXVII. col. 2. vs. 33. offert ἀμέρας τρεῖς ἐπιμηνίος, id est ἐπιμηνίους, quibus sacra fieri voluit Testatrix; saepius verbum ἐπιμηνιεύειν, et alia plura, quae frustra quaeras apud Grammaticos etiam veteres. Sed placentam *e melle* apud *Herod.* dicuntur Atheniensis draconi singulis mensibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, quos licebat φαγεῖν τοῖς ἱερεῦσι, sic panes nonnunquam memorantur apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. *Athen.* lib. III. pag. 110. D. Ἐγκυφίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προστιθ. (leg. προτιθέασιν) ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ: conf. IV. p. 137. E. VIII. p. 346. E. *Hesych.* in Θιακόνες, et *Pausan.* lib. IV. [c. 20.] p. 301. IX. [c. 19.] p. 747 fin. VALCK.

14. καὶ προθυμότερον) Valere nequit καὶ πρότερον, nisi si ἢ καὶ πρότ. scribatur. Equidem pro pravo puto, atque ex scriptionis compendio. Themistoclis commento sacer-

dolpa in vulgum perierunt, ὡς ἀπολλύντι τὸν πάλαι λόγον ἐπιγενόμενον πρὸς τὰ ἀκόρεστον, *Plutarch.* Themist. pag. 116. n. Indo tanta civibus *discedendi alacritas.* WESS. Ibid. μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρότερον) Hinc deturbatum unius, Gedicii imperio restituerem in suam sedem μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἤδη τὸν πόλεμον *Valla.* meo magis *Atheniensis* eoque *promptius.* Naturalis haec est verborum structura, καὶ μᾶλλόν τι προθυμότερον vocalium ἐλλεῖψιν. Noster etiam addit comparativis quem mox rem attigi supra p. 171. [Adde ad VII. 139. 1.] Vid. I. C. K. CAP. XLII. [8. ἔστασαν δ' Ἀθηναῖοι.) Nox aperiendum ἔστασαν, quod est in Ripro ἔστασαν, ut saepe apud Poetam. S.] CAP. XLIII. [ἐνθαῦτα δὴ ἐνθεῦτεν.) Idem ad Artemisium omnes decem habuerant. Chr. Cog. S.] Mendose ἐνθεῦτεν. Insolarum scriptis exemplaribus Vir clarissimus lib. I. 66. Multa Chaldaeus de rege Hellenis praeripuerat, quae solidiora disquisitio an Dryopis ex quadam Peloponnesi parte venerint, ea fuerint, quae hodie Dryopa apud Stephan. Byz. dicta, circa Hermionem, Asinum, Argolico proxima, fabulosam tacta existimationem habeat, frigida deparabolae Nostri adhuc sensus finitupienim et describitur, ut de eius situ dubia auferantur oppida. Hermionenses autem, cum Dryopes, ab Hercule superati, ad insulas se recepissent, aedes, quas deinceps tenuerunt, impetrasse a Pausania, ibid. Lib. V. 3. pag. 366. non negat alibi, easdem Dorica ditione Argivo adpellata, lib. II. 56. propterea, quod Asinen Argolicae regionis, unde ipsi incolebant, ab Eurystheo Hercules iniquo, concessam habitarint. Verum in talibus, ab civium diversa studia et gloriationes, multae diversitates. WESS. [Cod. B. XLIII. 3. οἱ Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους, τὸ μέγιστον παράσημον ἐκτήσαντο) πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους *omnibus aliis longe.* Hudd. Goulh. ἐνθαῦτα, ubi not. De numero navium videsis capita 43 et 44 notata. Mirum vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium *dimidiam partem Atticarum navium* amissam esse ait Scriptor, cap. 18. 5. neque eis restituendis suppetisse videatur tempus. S.] [3. νεῶν τῶν Ξερξεω πλῆθος etc.) Vide *Var. Lect.* et conf. cap. 1, 3 seq. *Punctum post* νεῶν paene evanidum esse in

nostro exemplo animadverto: quod eo monito, ne quis illud aut consulto aut temere praetermissum a nobis existimet. Satis autem fuerat *panotum minus*; nec *maiori opus* erat.

7. τὸ πρὸς τῆς Βοιωτίης.) Unde *Pierium*, qualem in Boeotia non novi, acceperit *Valla*, satis nunc in aperto. Πιερίη τῆς Βοιωτίης, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus; eaque ab Ἀσίης Διονύσου XX. p. Asiae continentis regio, ita adversum insulam Rhodum, *Perara* apud *Livium* lib. XXXII. 13. WESS.

sequ. Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ.) Clar. C. Koenius in litteris ad me datis, *Multa*, scribit, *sunt in his quae me offendant. Primo Cranaos dictos fuisse a Pelasgis; deinde vero Cecropidas, quum Cecrops Cranaum aetate pepulerit. Quid scripserit Herodotus, dubito. Fortasse monstrabant. Interim velim considerent, num sibi displiceat: ἐκ τῶν Πελασγῶν οὐνομαζόμενον δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐπὶ Κραναοῦ.* Dubium non est quin ita ratione vere scripserit *Herodotus*; sed quod in nostris est exemplaribus, in suo *Scymno Chio* invenit, cuius ista sunt in Periegesi vs. 568. Ἔπειτα τοὺς Ἀθηναίους Πελασγοὺς ἱστοροῦσι· διὸ καὶ τὴν χώραν Πελασγικὴν ἐκάλουν τὸ πάλαι· Κέκροπος δὲ βασιλεύοντος, etc. vs. 580. Ἱστοροῦσι δὲ ταῦτα συγγράψαντες Σκύμνῳ τινὶ τῶν ἐπιχωρίων, quem tunc *Marcianum* vocabant, usus et *Meursius* in Rugm. Att. p. 36; 68; 124, neque omisit huc spectantia *Guilelmii* verba in *Dionys.* vs. 423. VALC.

De *Atheniensium* origine *Pelasgica* conf. lib. I. c. 56, et alia Noster. Ideo ibi citata in Adnott. ad c. 56, 10. Adde *De la Nauze* in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XXIII. p. 105 seqq. & 111.

11. οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ.) Ioh. *Meursius*) haec loco non suo deposita arbitratum, in ordinem *Cronovius* coëgit iustissime; addi potuerat, quod *Boulterius* Diss. Herodot. c. 9. pag. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Atheniensis *Cranai* fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, τραχεῖαν, regionem haberent, quae *Salmasii* doctrina, Ling. Hellenist. p. 359. Ad veritatem propior *Berkelii* accedit suspicio, ad *Steph. Byz.* Ἰωνία, in vicinis excidisse vocem Ἐρεχθεῖδαι fuisse primitus, Ἰωνία Ἐρεχθεῖδαι [Ἐρεχθεῖδαι]

μετωνομάσθησαν. Verborum enim et rei nexus coniectanti adprime favet. WESS.

CAP. XLVI. 1. Αἰγινῆται τριήκοντα) Suspicor plusquam quadraginta naves et in hanc classem Aeginetas dedisse; atque, ut Herodotei numeri conveniant, *duo et quadraginta*; legendumque adeo δύο καὶ τεσσεράκοντα: quo nitatur argumento haec divinatio, dicetur ad cap. 48. VALCK. — *Valckenarii* iudicium secutus *Borh.* fidenter h. l. Αἰγινῆται δύο καὶ τεσσεράκοντα ponens, paulo post tamen in illis, [*lin.* 4.] τριήκοντα δὲ τῆσι -- ἐναυμαχήσαν, nihil mutare est ausus. Fidentior *Larcher*, postquam h. l. scripsit *les Eginetes envoyerent quarante deux vaisseaux*, pro illis deinde τριήκοντα δὲ τῆσι etc. nil aliud posuit, nisi *Ceux* (*les vaisseaux*) *qui combattirent à Salamis, étoient excellens voiliers.* Quis vero, quaeso, persuadere sibi possit, loco numeri κγ΄., quem hic ab *Herodoto* positum fingunt, bis librarios omnes in numerum λ. conspirasse? In uno quidem codice *F.* priori loco (ut in *Var. Lect.* dixi) temere praetermissus numerus est; sed posteriori loco idem codex cum aliis omnibus consentit. Vide ad cap. 48, 6 seq. notata. *S.*

9. Κῆοι) Vide huius libri c. 1. Revocavi [*lin.* 10.] ἀπ' Ἀθηνέων, usus *Eustathii* consensu. Sic ἀπὸ Κορίνθου, ἀπ' Ἐπιδαύρου, etc. Cognita quoque sollemnis in ea scriptura aberratio. *Nuziorum* naves male annumeravit *Plutarchus*, in carpendo Scriptore malignitatis culpam haud exeusaturus. WESS.

9 seq. Κῆοι -- ἔθνεα Ἰων. ἀπὸ Ἀθηναίων) Accurata scriptio requirit, ut dicantur Κῆοι -- -- ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων: et paulo post, Νάξιοι -- Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες: c. 48. Siphnii et Seriphii Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων. Ad lib. II. c. 7. loca quaedam indicata sunt *Herodoti*, in quibus Ἀθηνίων scribendum pro Ἀθηναίων: ad ista haec poterunt adiungi. Nemo harum rerum sciens in *Thucyd.* vulgatum sollicitaret, ubi Cei aliique insulani dicuntur Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων, lib. VII. c. 57. sed aliter loqui solet *Herodotus*; quam in rem vicinia satis nobis dabit exemplorum: cap. 45. Leucadii vocantur ἔθνος Δωριῶν ἀπὸ Κορίνθου: c. 46. Aeginetae Δωριέες ἀπὸ Ἐπιδαύρου: c. 48. Melii γεγονότες ἀπὸ Λακεδαιμονος. Ad eam rationem Cei ceteriqua

dicti sunt (ἴθνεα Ἰωνικὰ) ἀπὸ Ἀθηνέων, *Athenis orti*. In proximis frustra sibi *Plutarchus* visus est malevolentiam detexisse, T. II. pag. 869. A - C. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quae olim evenerant sub Dario, *Herodoto* narratis lib. VI. c. 96. VALCK.

17. Κύθνιοι) Qui Κύνθιοι illi, quibus tantopere delectati fuerunt librarii? an ex monte Cyntho Cretensium? Nugae. Cretenses Graecis contra Persam suppetias non ierunt, lib. VII. 170. Redierunt, unica transposita littera, Κύθνιοι, ex insula *Cythno*; quos suis in schedis hic invenit *Plutarchus* Malign. p. 863. E., restituendosque monuerunt *Georg. Arnaldus* Animadv. Crit. cap. 30. et *Abr. Gronovius* ad *Aeliani* Hist. Anim. lib. XVI. 32. De *Cythniorum et Styreensium Dryopica* origine, *Steph. Byz.* et *Pausan.* lib. IV. 34. WESS.

CAP. XLVII. 7. νῆ μιῇ, τῇ ἦρχε - Φάυλλος) Unam navem ab opulentissima tum Italiae civitate Graecis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, *ter Pythonicam Phayllum* suis navem sumptibus instruxisse, quae Graeciae veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem *Pausanias*, cui lib. X. [c. 9.] p. 818. Phayllus Crotoniata θαυμάζεται καὶ ἀνιστᾶται τοῦ Μήδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος ἰδιώτας, καὶ Κροτωνιατῶν ἑπόμενοι ἐπεβήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε: ubi scribendum potius ἐνεβίβασε. Sic Atheniensis Clinias ἐστρατεύετο - - ἰδιωτικῇ νηΐ, *Herod.* VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de Phayllo *Herodoti* locum *Palmerius*: *Consentit* (ait) *cum Herodoto Pausanias in Phocicis: et videtur omnia, quae de illo narrat, ex hoc loco accepisse.* Praeter alia monumenta vetera, habuit *Pausanias* catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de *Phayllo* tradita discere potuit ex *Herodoto*; sed in id ambo consentiunt, ut *ter* dicant *fuisse* Πυθιονίκην: addit *Pausan.* Ὀλυμπιάδι μὲν οὖν ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diversus Phayllus fuisse videtur Olympionica, de quo praeter *Schol. Aristoph.* et *Suidam*, vid. *Zenob.* Cent. VI. Prov. 23. et *Eustath.* ad Od. β'. p. 302. VALCK.

Ibid. Φάυλλος) Egregia viri laus, qui, magnae Graeciae incolis auxilium negantibus, ἰδιώτῃσι ἔχων ναῦν ἔπλευσε.

δὶ Σαλαμῖνα post fata abs magno Alexandro ea propter epitus, in *Plut.* Alex. p. 685. D. Nimirum suis instruxit impenis navem, inque eam Grotoniatas, tum in Graecia peregrinantes, inposuit, quemadmodum apud *Pausan.* X. 9. *Crotoniatas* autem *Achaeorum colonos* describit *Strabo* lib. VI. p. 402. [p. 262. ed. Cas.] WESS.

CAP. XLVII. 6 *seq.* Ἀριθμὸς δὲ τῶν ναῦν τῶν τριηκόντων καὶ διακοσίων καὶ ἑκατόν.) Nullam his numeris, tametsi in aliis omnia abeant cum *Vulca* scripti quidam, litem movco. Repetuntur ita cap. 82. ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error sed tamen implicuit catalogo, quem aspernatur Scriptor dedit, navium, non aequante hanc summam. Ubi vero et in cuius populi navis inrepserit, non divinat. WESS. *Graecorum classis ad Salaminā* hic 378 naves fuisse dicitur, nominatim trecentarum septuaginta octogēto; sed si adeas ad calculos, quidquid singulae dederint civitates in tam pii operis summam, summam contrahas confusam, in universum id duntaxat naves attinere, quae vbore ex Attica dedit, nobis hic offeruntur, non omnium, sed tantum earum, quae [illegible] reperta sunt in Cod. *Vaticano*. Si vel eadem praebent alii Codices, habebit ille, meo iudicio, speciem tantum, et sunt correctoris. Scripserat *Herodotus*, ut hic vulgatum est, Ἑκατὸν καὶ διηκόσιαι, praeter Leonicenum (Vide supra ad VII. 89.) omnes. Haec duae numerum CCCLXXX. explent. Nostro deinceps infra c. 84. ἑκατὸν καὶ τριηκόσιαι τοῦ σφετέρου αὐτῶν. Eadem ita, ἑκατὸν καὶ τριηκόσιαι τοῦ: ut aded is numerus aspectui esse nequeat. Ubinam itaque viderit scholiasta quaerenda, nihil fallor, in Aeginetis, hic nonaginta, sed dedisse navem virentium. Athenienses dederunt octoginta, Corinthii naves plusquam totidem, dederunt Aeginetae, nam post Athenienses maximum dedere navium numerum. Eo tendebat, qui legerat *Herodotum*, accurate *Pausaniam*, in Corinthiis p. 118. [lib. II. c. 29.] scribentem, Aeginetas ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ πλοῖα παρασχέσθαι πλεῖστα Ἑλλήνων πλήν γε Ἀθηναίων. Iam vero numeri postulant Herodoti, ut dederint *duas et quadraginta*. VALCK. [Si *Herodotum* ipse edidisset *Valckenarius*, non patior equidem ausurum fuisse Virum, ut doctissimum, sic prudentissimum, summam tam coniecturam, quam vix certam sibi

videmq; contra Codicum omnium consensum obtrudere Scriptori, quod a *Burk.* et *Larch.* cap. 46, 2. factum vidimus. Satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in Adnotatione contextui subiecta declarasse. Iam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hic ab Herodoto subductam ἑξακοσίων *navium* nulla alia ratione intelligi posse, nisi ita, ut statuamus Aeginetas ad hoc bellum *naves* κζ΄ *contulisse*, ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus *Herodotum* cap. 46, 2. non ξγ΄, sed κζ΄ scripsisse, aut scribere debuisse. Discrete enim ibidem monet Scriptor, *praeter* λγ΄ *triremes*, *quae pugnae ad Salaminem interfuerunt*, *alias etiam eosdem habuisse instructas*, *quibus oram suae insulae tuerentur*. Atqui, quum haud procul a Salamine sita Aegina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, iure meritoque naves eae, quae Aeginam custodiebant, perinde atque reliquae in ceteram Graeciam navigare debuerunt, ubi *summa Graecorum in maritima navium universa Persas instructarum* subduxitur, quod singulari arridas *naves Aeginam custodientes* quamvis fuisse *duodecim* numero, universae summae nec tantopere computabilis ratio, et nihilo minus iustus fuerit numerus ξγ΄ *navium* cap. 46, 2. positus. S.

CAP. XLIX. 1. Ἀμφίλυτον) Praevium Mad. et sequutus *Wesseling.* inconsulto, an Ἀμφιλύκου monente ad libr. II. 143. inculcabatur. WESS.

Ibid. ἐπὶ τοῦτον) Ferri nequit; revocabitur sincerum ἐπὶ τοῦτο. Cf. Reizium in Aeschin. Ctesiph. p. 556. ubi ἐπὶ δὲ ἄνω, quod Codices efferunt, *sperni* iussit, ut *loco et inani*; et est unus levissimorum, sed constans veterum unus sperneret τὸ ἐπὶ ἄνω, ut solocismum, alterum ἐπὶ ἄνω tantum admisit: in his saepe fuit, viris doctis peccatum. WALCK. — Diversa ratio erat II. 5, 14. aliisque in locis ibi in Adnot. citatis, ubi ἐπὶ non τοῦ, sed ἄνω, *utrum*, significat. S.

2. ἢ Θεμιστοκλέης μὲν ἔνεκα) Speciem praefert *Arnk.* μὲν ἐνεκα, quoniam tali in negotio ἐδεῖτο μὲν ἔνεκα, et cap. 62. οὐ δὲ ἕνεκα αὐτοῦ. Sed fallacem et infirmam his nexa patefaciunt. WESS.

ἢ τοῦ Θεμιστοκλέος ἐξεύρεσιν) Suspicatus eram ἢ τοῦ

ἐσονται legendum, quod idem ac ἐκσωθήσονται valeret. Sed similiter ponitur idem illud verbum cap. 76, 14. *S.*]

CAP. L. 6. αὐτίων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον) Bene *Diodorus* de Thespiensibus et Plataeensibus ἐπεφύγεσαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεί, haec explicans, lib. XI. 14. Simile superius lib. VI. 100. Mox [*lin.* 8.] Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homerico Iliad. B'. 498. et 504.; de praelio tamen ad Plataeas ἐν τῇ Πλαταιῇσι μάχῃ lib. VII. 231. et IX. 89. Adi *Steph. Byz.* et *L. Holstenium.* WESS.

CAP. LI. 3. ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην) Latina *unum mensem trivere in transeundo in Europam* lectores frustrantur, quippe veritati pugnantia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Hellespontum transit lib. VII. 56. Omnia illa si Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persae ad Hellesponti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. *Calliadae, Archontis Attici*, memoriâ apud *Diodorum, Dionysium Halic.*, *Diogenem Laërtium* et alios celebratissima est. WESS.

7. ταμίης τοῦ ἱροῦ) His declarandis operam *S. Petitus* Leg. Attic. III. 4. p. 338., sed minus prosperam, ut aliàs dictum, impendit. WESS. — Bene *Schulzius*, praeeunte *Larchero*: „Ταμίαι τοῦ ἱροῦ, *Quaestores templi* Minervae in acropoli, quibus thesauri publici custodia mandata erat. Vid. *Harpocrat.* in Ταμίαι, *Pollux* VIII. 9. segm. 97. et *Suid.* in voce." — Consuli etiam poterit *Larchero* laudatus *Aristoph.* Lysist. 173 seq. *S.*

[9. θύρηί τε καὶ ξύλοις) θύραι, *tabulae, asseres*, ut lib. II. 96, 15 seqq. *S.*]

10. ὑπ' ἀσθενίης βίου) Sic scribi quoque poterit II. c. 47., οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐθείη etc. veteribus Atticis Poëtis πρεσβία· εὐσεβία· etc. *Pauperculos* Noster vocat χρήμασι ἀσθενεστέρους II. 88. τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς est apud *Thucyd.* I. c. 5. conf. *Philinus* apud *Harpocr.* in Θεωρικά, et *Lysias* p. 3. VALCK.

11. πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες) Ambigo scribam-ne de codicum iudicio, πρὸς δὲ, καὶ αὐτοὶ δοκ. et [*lin.* 13.] pro καὶ αὐτὸ δὴ, extrusâ copulâ, αὐτὸ δὴ τοῦτο etc. Videtur enim sic melius sermo procedere. Rem ipsam lib. VII. c. 142. attigit. WESS. — Posteriori loco copulam abieci, temere

a nonnullis olim adiectam iudicans: priori loco (*lin.* 11.) commode καὶ adiicietur: id vero si placuerit, non equidem post πρὸς δὲ *comma* posuerim, sed post πρὸς δὲ καὶ, *praeterea vero etiam*; ne fortasse iuncta aliquis intelligeret καὶ αὐτοὶ, *etiam ipsi*. *S.*

11 *seq.* Ubi dicuntur αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀναλωτον ἔσεσθαι: in his τὸ ter legitur repetitum: corrigendum τὸ μαντήϊον, τῷ ἡ Πυθ., *oraculum, quo ipsis edixerat Pythia*, putabant ἐξευρηκέναι, *mentem Dei adsequuti*. VALCK. — In codicum consensu tenendum vulgatum: atque etiam valde dubito, an talem loquendi formam, τὸ μαντήϊον τῷ ἡ Πυθ. etc. pro sua agnituras esset *Herodotus*. *S.*

CAP. LII. 2. τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ἕχθον, quem vocabant Ἄρηϊον πάγον, *Io. Meurs.* hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formae loquendi, ἀνιέναι, vel ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον: εἰς Ἄρειον ἀνεχθῆναι πάγον, *Diogen. Laërt.* II. 101. *Cicero* de Divin. I. 26. de Sophocle: *Adscendit in Areopagum; detulit rem*: imo *detulit reum*, somniantí divinitus indicatum; non *rem* Areopagitis notissimam, quam ex *Hieronymo* nobis narrat eruditus *Scriptor vitae Sophoclis*. VALCK.

11 *CAP. LIII.* 6 *seq.* τῇ δὴ εὔχετό τις ἐφύλασσε) Quia mox suo loco legitur μάκαιρα, hic non displicat lectio *marg. Steph.* τῇ δὴ δῦτε ἦς ἐφύλασσε. His Io. *Meurs.* usus est in Geerop. c. 4. et cap. 28. VALCK.

8. τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου) Instaurata arte, absolutisque a Pericle eius Propylaeis, prope ea in praerupta rupe *Aglauri* templum fuit, *Ulpiano* ad *Demosthen.* περὶ Παραπρεσβ. p. 264. testificante. Qua de aede Io. *Meursius* Athen. Attic. lib. I. 7. uberrime, et vestigia illius premens *S. Petitus* Leg. Attic. II. 4. p. 232. Insequens καίτοιγε non nemini molestum accidit, καίπερ, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmentum *Eusebii* in *Stob.* Serm. XLIV. p. 310. καίτοιγε χρὴ πάντα εἶδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπων κατάδικῶν, inpedit. At hoc momenti non magni. WESS.

14. τοὺς ἱρέας ἐφόνευε) Si *Corn. Nepos* in Them. c. 4. haec ob oculos habuerit, *protinus* Xerxes *accessit astu, idque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus quos in arce*

invenerat, incendio delevit, suspicio, legisse suo in libro τοὺς ἱρέας, nasceretur; quae incerta vaguque, quoniam in multis egregius Scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus οἰκέτας et ἱκέτας lapsus saepe redit. WESS. 14 *seq.* Quos in templo reperiunt *supplices*, crudeliter *Persae* ἐφόνευον· ἐπὶ δὲ τοῖς πάντες κατέστρωντο, id est ἀνῃροῦντο, ut interpretatur *Pollux* IX. 153. haec advocans *Herodoti*, quia non in acie caesi, *sive strati*, sed aenes inbelles hic *occrucidati sunt*; ἀνῃροῦντο: colligit enim verba *Pollux* ἐπὶ τῶν ἀνῃρημένων Atticis usurpata. Hoc cum non animadvertisset, huius forte loci *Ilingermannus* immemor, alium attulit ex Nostro libr. IX. c. 75. ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωτο τὰ βάρβαρα· ubi verbum ponitur more quibusvis actis usitato, de cadaveribus quae per campos Plataicos *strata* iacebant. VALCK.

CAP. LVI. 1. ὀλίγῳ πλείονα ἀγγελέοντα.) Litera nocet superflua Herodoteo ἀγγελέοντα. Infra recte scribitur c. 97. ἄγγελον ἐπὶ Πέρσας ἀγγελοῦντα τὴν παρεοῦσαν συμφορήν. hic misit Artabazus ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσαν συμφορήν. Talia quaedam notata sunt ad *Eurip.* Phoen. p. 289. et p. 383. VALCK.

7. ὅτι τινὰ ἰδὼν ἐγγενόμενον.) Meminisse fuisse, cui de coniectura vehementer ridebat. WESS. Id enim Scriptoris praecipuo usu tori ὅτι εἶδε ὁ Καλχᾶς ἐν τῷ ὕπνῳ, lib. III. 30. et cap. 66. ὅτι εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ atque ad eum modum frequenter. Verum illud, puriterque, ὃν ἰδὼν ab eo non spernendum. lib. VII. 18. et 47. WESS.

CAP. LIX. 2 *seqq.* ἐστὶ ἐν τῷ ἐρεχθηΐῳ *etc.*) Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio: oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit *Pausan.* I. p. 64.) ἐκβλαστεῖν ὄζον ὅσον τε ἐπὶ δύο σταδίους πήχεως. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum *Sophoclis* e Thyeste fragmentum conservavit *Schol.* in *Eurip.* Phoen. vs. 235. De olea Minervae, quae semper eadem durare credebatur in arce, egerunt *Turneb.* ad *Cicero.* de Legib. I. c. 1. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* Hymn. in Pall. Lav. vs. 26. et *Ioh. Meurs.* Cecrop. c. 19., qui *Herodoti* θαλλὸν non omisit. haec aeque ac olea erat ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ τοῦ γνησίου λεγομένου εἶναι: de quo titulo vid. Clar. *Wess.* ad *Diod.* I. [c. 29.]

p. 34. *Oleam et aquam* in puteo *marinam* curiosis Attici monstrabant periegetae, velut *testimonia litis, qua de solo Atticarum Neptunus et Minerva contenderant*; cuius praeter alios meminerunt in Menexeno *Plato* p. 237. c. et *Quintil.* Declam. 323. conf. *Plutarch.* T. II. p. 489. B. VALCK.

4. ἁλαίη τε καὶ θάλασσα ἐνῇ.) Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloratione narrationem ill. *Scaliger* ad *Euseb.* Chron. Ann. CCCCLXI. p. 27. obiter explicuit, operosius *Io. Meursius* Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et *aqua* eius *marina*, namque haec illa θάλασσα, non prorsus fortasse, modo iactantia procul esset, aberratur: *stridorem fluctuum*, ἦχον κυμάτων, apud *Pausan.* l. 24. atque alibi, sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum *Libanius* lamentat. Nicomed. p. 203. c. quando de Neptuno, καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἐπεχόντων θαλάσσης ὄντα δίκαια, innuebat: nullam profecto *procellam*, a *Morello* tenere excitatam. WESS.

10. ὅσον τι πτυκτίον.) Auctius in *Pausania* l. 27. miraculum, neque *Meursius* reticuit. Ἐλαίαν τε ἐπὶ δυο βλαστὰς ἀνέφηνε πῆχυν ἐκ τοῦ μνημείου, eodem die in duum cubitorum proceritatem repullulasse. Fidelior, ab illo praeteritus, *Eubul.* Antioch. p. 378. c. ἐνταῦθα δὲ ὑπὲρ βλαστὸς ἀνέφυσεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ μνημείου vocibus hinc repetitis. WESS.

CAP. LXII. 1. segg. Ἐβαύτου δὲ θαυμαστὰ ἔτι etc.) Hinc porro *Plutarch.* T. II. p. 869. quae succedunt *hoc et seq. capite*, paucis omissis, ἀκέραιος transscripsit; ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde iniuria; cui consilii saluberrimi gloriam dilatam (ἀφαιρούμενος apud *Plut.* scribendum pro μεταφέρων) in alium transtuleris auctorum *Menecephilum* cuius inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum vendidisse dicitur *Herodoto*. Sed cetera Graecis utilissima consilia soli tribuit in seqq. *Herodotus* Themistocli; et hic prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet rerum diudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed haec in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: Θεμιστοκλέα μὲν οὖν φησι φράσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παρεῖναι, — — Ἀρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ. VALCK.

6. εἶτε, οὕτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι) Quod *Vallâ* in Latinis secutus fuit et schedae ostentant, Mnesiphili acconmodatissimum menti videtur. Sed in talibus suum cuique iudicium. Illud autem, [*lin.* 7.] περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις, Atticam (quod viro docto in opinionem venit) non excludit: erat illa Persarum ditioni subdita quidem, nec ita omissa, quin fortiter agendo recuperari posset. Cur, nisi ea spe, navale praelium Athenienses ad Salaminem postulassent? WESS.

Ibid. οὔτ' ἄρα - - - περὶ οὐδεμιῆς) Οὐδὲ περὶ μιῆς obtulit ex *Plut.* Diss. *Herod.* p. 127., et ex Codicibus οὔτοι ἄρα ἦν, lectum *Vallae*. Huius inscius lectionis *Koenius* elegantem vulgatae correctionem mecum communicavit, Σύ γ' ἄρα *etc.* Dederat-ne forsan utrumque Noster? Σύ γ' ἄρα, οὕτοι ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si legerit utrumque *Valla*? eius sunt Latina: *si isti* etc. *iam tu pro nulla amplius patria dimicabis.* Sunt et alia in *Plutarcho* hic vulgatis meliora; velut [*lin.* 12.] ἴθι τε καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα: hoc aliis dicitur συγχέαι. VALCK.

12. διαχέαι τὰ βεβουλευμένα) Nihil, si dictionem spectes, differt *Dionysii Halic.* Ant. Rom. III. p. 141. τῶν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου - - - διέχεεν αὐτῶν τὰ βουλεύματα. Unde, aut hinc, τὰς ὑποθήκας διαχέαι et τὴν εἰρήνην διαχέαι, quae *Theophylacti Simoc.* loca lib. II. 13. III. 9. *Abreschius* indicavit, fluxerunt. His proximum μεταβουλεύσασθαι non sollicito: fixum adhuc haeret, μετὰ δὴ βουλεύσαι, ὦ Πέρσα, lib. VII. 12. WESS.

CAP. LVIII. 5. ἱκέσθαι ἐσβ. λέγειν εἴτι θέλει) Est in his et vicinis familiaris quaedam et suavissima ἀφέλεια, qualem natura dictabat. *Virgilii* pastor Ecl. IX. 32., *Incipe si quid habes.* Ecl. III. 52. *Quin age si quid habes*: quibuscum conferre debuerat *Ursinus* haec *Theocriti* Eid. V. vs. 78. Εἶα λέγ' εἴ τι λέγεις. *Luciani* Mercurius εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις, T. I. p. 747. *Eurip.* Iph. in Aul. 817. Δρᾶ γ' εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam praefero, quam habet *Plutarch.* T. II. p. 869. E. ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλῆς. VALCK.

9. ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς *etc.*) Pristino, ni codices vetuissent, ἐκβῆναι τὸν Εὐρυβιάδεα, συλλέξαι τε, nihil deminuissem. Glossae librarii, inconsulte sollertis, istae

voces, quarum absentia utilior, tribuendae sunt. WESS.

CAP. LIX. [4. ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς) Κορινθίων scripsisse Herodotum suspicatus erat *Iacobs* in Praef. Attic. sub fin. At similiter et alibi loquitur Scriptor, et cap. 94, 2. eumdem Adimantum iterum τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν dicit. *S.*]

5 *seq.* Ὦ Θεμιστόκλεις *etc.*) Memoriae peccato *Plutarchus* Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. *Adimantum Corinthium.* Operam eidem, ex *Plut.* Themist. derivato, insumsit doctissimus *P. Faber* lib. I. Agonist. c. 19., *Cruserii* Latina, ob ῥαπίζων *alapis caedere*, iure redarguens. *Vallae* culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, προεπηδῶντες, *in cursum emicantes*, sive προεξανιστάμενοι, sicuti hic et *Strattis* in *Polluce* III. 146., *flagris admonebantur* a μαστιγενόμοις. *Plutarchus* Apophth. ex Adimanti ore, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί: atque ea verbo virtus lib. VII. 223. οἱ ἡγέμονες - - ἔχοντες μάστιγας, ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, *flagris percutiebant.* Hoc amplius, οἱ ἐγκαταλειπόμενοι, [*lin.* 7.] *Plutarchique* ἀπολειπόμενοι et λειπόμενοι, non illi profecto, *qui domi relinquuntur*, sed *longe in cursu post tergum relicti, vietique* adeo, ex verbi notissimo usu. Haec acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis ἀπολειφθέντας ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. Στεφανοῦνται dialectus adfirmat. WESS.

6 *seqq.* ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστ.) In Themistocle *Plutarchus* T. I. p. 117. D. haec dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit in Apophthegm. T. II. p. 185. A. ubi, Ἀδείμαντου, inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τε) πρὸς Θεμιστοκλέα, - - Ὦ Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί· Ναὶ, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τοὺς δὲ λειπομένους οὐ στεφανοῦσιν. Quod [apud *Plutarch.*] additur, *Aeliano*, *Aristidi*, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ. Primum ex hoc loco tollendum ἀεί, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, *flagris caedere moris est*, quam in Themist. ῥαπίζουσι, *caedunt alapis.* Turpis error *Vallae* haerere tamdiu non debebat in Edd. *Herod.* ῥαπίζονται vertentis *colaphis caeduntur*: hoc erat ser-

vile prorsus atque indignum candidatis certaminum Graecorum, in quae servi non admittebantur. Ῥαπίζειν est *ῥάβδῳ παταξαι*, vel *παῖσαι*: *colaphum impingere* vel *alapam dare*, vulgo κολαφίζειν, Atticis erat κονδύλους ἐντρίψαι: vid. vir summus ad *Luciani Prometh.* [c. 10.] p. 193. Dicitur et apud *Plut.* utrobique Eurybiades ἐπαραμένος τὴν βακτηρίαν ὡς παταξων: nisi scripserit ἐπανηραμένος, ut *Thucyd.* VIII. p. 555, 1. ἐπαηραστο τὴν βακτηρίαν: illic ἐπανιστέναι legitur in *Scholiis*: apud *Aelian.* Var. XIII. c. 40. Eurybiades ἀνέστησεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Sed est insignis et forsan unicus in suo genere locus *Thucyd.* ad haec *Herodoti* aptus illuminanda lib. V. c. 50. illic Lichas Arcesilae Lacedaemonius Olympiae ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι - - - προελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέβησε τὸν ἡνίοχον: et haec praeter ceteras postea causa fuit Lacedaemoniis belli Eleis inferendi, quod Lichan μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν, ut scribit *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 287, 28. Apud *Pausan.* lib. VI. [c. 2.] pag. 484, Lichan μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι fecisse dicuntur augustissimi iudices, quod per lictores suos, ἀλύσας dictos, fieri iussernnt, vel per his praefectum. *Auctor Etymol. M.* p. 72, 12. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων. Ἡλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους - - Ἀλύτας καλοῦσιν. In modesto Themistoclis responso apud *Herod.* si δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται, hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno Codice, ni fallor, recipietur, indicato in Diss. *Herod.* p. 127. Ἐγκαταλειπόμενοι ipsum *Paulinum* est in Ep. II. ad *Cor.* IV, 9., ubi, Polybianis omissis, unum hoc aptius attulisset *Herodoti* G. *Raphelius*: hic sunt *in studio relicti*, sive *cursu superati*: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora *Paulus*, O. M. Iesum tanquam primum in stadio cursorem considerans, qui victor, factus agonotheta, de coelo coronam porrigeret ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις, et sua vestigia animose legentibus. VALCK.

CAP. LX. 6. οὐδένα κατηγορεῖσιν) *Accusationi* nullus erat hic locus; [Quid ni?] verum οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κακηγορέειν: sic corrigendum arbitror: *dedecebat ipsum cuipiam sociorum male dicere.* Saepius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen, quod sciam, ex Attica lege apud *Demosth.* p. 710, 42., ἐνο-

χον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ etc. transscripsit ista *S. Petit.* in Legib. Att. p. 522. Legendum τῇ κακηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCK. — Apud *Demostk.* κακηγορίᾳ recte iam *Hier. Wolfius* ediderat, ed. Basil. 1572. p. 559. sub fin. et sic dein *Reiske* T. II. p. 1308. Apud *Herodotum* nihil novandum, ubi οὐδένα cum κόσμον iungendum, κατηγορέων vero ad συμμάχων refertur. Conf. *Var. Lect.* Emendationi tamen a Viro doctiss. propositae addi potest speciem aliquam conciliare id quod in ista c. 60. legitur. *S.* 11. ἐν πελάγεϊ ἀπορωτάτῳ) *Valla* [in patenti pelago, ubi etc.] bene. *Longus* Pastoral. III. p. 117. τὴν νίκην μὲν οὖν ἀναπεπταμένῃ τῇ θαλάσσῃ καὶ οὐδὲν ἔχοντι ἐμποδὼν ἐνίκησεν ὁ βοῦς. Consequens ἐς δ' [lib. ἐς] ἀπορίην in abundantiae suspicionem incidit. Quid enim tertium, quum ἐς vice ἐν ponitur, ἐόντες ἐν ἀπορίῃ ἀπορέομεν? Illorum et mox [l. 24.] ἐς τὴν ἡμῖν ὑπάρχουσαν ἀπορίην quis unquam, quum structurae quantum congessit *Portus*. WESS. — Addit scribitur: ἐς δ' ἥκιστα ἡμῖν συμφορέεται. Illud perspicuum est, ad ἐς δ' intelligi verbum ἐστί. Deinde (de quo quomodo alii, in Scholiis monui) ubi ἐς pro ἐν poni videtur, id ea fit latitudine, ut non modo significetur τὸ esse, aut facere, aliquid in eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur motus ad locum, quo aliquis venit. Itaque h. l. ἐς ναυμαχίην οὐκ ἐθέλειν ἐλθεῖν eodem modo dixisset ἐς τὸ ἱππικὸν στῆναι, ἐς ναυμαχίην ἐλθεῖν, quo abire ut ibi pugnent dominibus rationibus solent

12. seq. τῶν ἐχουσῶν βαιτέων) *Naves Graecorum* hae graviores, in *Plut. Themistocle* p. 115. A. ναυσὶ βαρυτέραις καὶ ἀπευθύντοις comparatae ad Persarum naves molis maioris et celsioris, quarum tamen ἀπειρίᾳ in illa maris recessione docti viri abierunt, forte iniusta. Noti τὰ μὲν ἀλίτενα πάντα ἀλίτενες, θάλασσα ἀλίτενης, quorum humilis situs est, quod profunditatem non habet mare, docente praeter alios *P. Victorio* ad *Cicer.* lib. XIV. ad Att. Ep. 10. Ubi vero ἀλίτενες naves, et qua significatione? Ἀτενεῖς firmiter sunt compactae, egregie cohaerentes; sicuti κρατὸς ἀτενὲς in *Sophoclis* Antig. 10. 842. WESS. — Naves κατωφερεῖς ἀλίτενες καὶ πλατεῖαι memorantur apud *Athen.* lib. V. p. 204. e. *in ferne, depressa et lata.* *S.*

26. τοῦ καὶ περιέχεσθαι μάλιστα) Praeclare scripta exemplaria atque ex illis *Gronovius*, quem ὁμίλως αὐτοῦ - - - καὶ

πρὸς τῷ Ἰσθμῷ illustrantem lib. VI. 139. vise. WESS. — De formula ὁμοίως καὶ vide Adn. ad VII. 50, 18. et loca ibi citata. *S.*

36. μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι) Cato in *Sallustii* Catil. c. 52. *Vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt; ubi socordiae tete atque ignaviae tradideris, nequicquam deos inplores; irati infestique sunt:* ubi *Wassius* et *Cortius*, inque primis *Th. Gatakerus* ad *Anton.* Imp. lib. IX. 40. WESS.

CAP. LXI. 3. οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν) Infeliciter ista tentavit vir doctus, quorum haec est sententia: *nolens* concilii principem *Eurybiadem duces in suffragia mittere*, sive *sententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis.* Sic Herodotea capienda docebunt *Küsteri* et summi viri observata in *Luciani* Timon. [c. 44.] pag. 157 seq. Praeter cetera *H. Valesius* adscripserat *Harpocrationi* locum *Herodoti*, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Cl. tamen *Abreschius* ad *Thucyd.* I. c. 87., *declarat*, inquit, (in loco *Thucyd.* VI. c. 14.) τὸ γνώμας προτιθέναι *praevium* ἐπιψηφίσαι: *sicuti, quod Herodotus* lib. VIII. c. 59. προθεῖναι λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Molestе non feret vir humanissimus, si dixero mihi diversa videri, *sententias varias iterum populo proponere*, et *super illis populum in suffragia mittere.* Apud *Herodot.* c. 59. verba facere coepit ante Themistocles, quam convocatis ducibus proponeret Eurybiades cuius rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere *fixâ tabulâ, quae, quid in deliberationem veniret, continebat: T. H.* ad *Lucian.* p. 482. [Necromant. c. 19.] In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proëdri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causâ cognitâ mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proëdris quod dicebam, loco

Demosth. p. 445., §. 31. [Orat. in *Timocr.* p. 706 extr. ed. *Reisk.*] et his *Ulpiani*: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον. Eximie tamen Prytanes dicuntur προτιθέναι: vid. Clar. *Hemsterh.* p. 482. [ubi supra,] et initium praesertim Philip. I. *Demosth.* Hic, cum causam suam perorasset Themistocles, iam ante iratus *Adimantus* nunc *noluit Eurybiadem* ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiserunt haec *Xenophontis* Ἀναβ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφισε μὲν οὐδέν, τὰς δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς: *nihil sanxit, Leunclavius*; mirifice vertit ista *Hutchinson* p. 359. *Xenophon* de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literae omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὐ· ἐνίας δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε. Xenophonteum illud μὲν οὐ· supra iam attigi ad lib. VII. c. 208. Verbum Ἐπιψηφίζειν sic usurpant *Xenophon* p. 213, 31. p. 219, 36. [Vide Memorab. Socr. I. 1, 18. ibique Interpretes.] *Antiphon* p. 146, 37. *Andocides* p. 10, 34. *Demosth.* p. 418, 151. p. 452. 86. 470. §. 235. etc. Λόγον autem προτιθέναι, et Ἐπιψηφίζειν liquido dinstinguit *Aeschines* de Falsa leg. p. 36, 26. γεγραφὼς, τῇ μὲν πρότερᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud *Suidam* in Ἐπίτακτοι loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφιζε, οὔτε κατεχειροτόνει: hic libenter corrigerem οὔτ' ἐπεψήφιζε: [ex *Xenoph.* Mem. I. 1, 18.] sicut in *Aeliani* Var. Hist. p. 234. [lib. III. c. 17.] corrigit ὁ πάνυ *T. H.* οὔτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον: illic rectissime *in gratiam Atheniensium* vertit Clar. *Abr. Gronov.* vid. *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 263, 41. et Ἀπομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις Socrates ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι: quia scilicet οὐκ ἐπεψήφιζε, de re adeo indigna *populum mittere nolebat in suffragia.* Apud *Herod.* noluit Corinthius summum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί: ut Socrates *Aeliani* noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίοις. VALCK.

4. ἄπολι ἀνδρὶ) Haesitavi hoc probarem an ἀπόλιδι (quod multo receptius) *Arch.* Re considerata visum illud formae fuit, cuius Ἴσιος, τῇ Ἴσι, Ὀσίριος, τῷ Ὄσιρι [Ὀσίρι,]

καννάβιος etc. in superioribus. Iustissimo deinceps iure Themistocles Adimanti inportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si *Iustino* fides II. 12., *Patriam municipes esse, non moenia; civitatemque non in aedificiis, sed in civibus positam*, et quidem verissime. Conf. *H. Grotium* de Iur. B. et Pac. II. 9, 7. Ceterum *Plutarch.* Themist. p. 117, E. Adimanti memoriae pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. WESS. — De tono vocab. ἀπόλι, in penultima ponendo, vide *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 41, 3. *S.*

7. Τότε δή) Scribendum, Τότε δὲ δή etc. Ad ista namque c. 60., Τότε μὲν κἀγὼ πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, haec respondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε. Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata ἄπολιν ἄνδρα vocantis, qui *urbem*, ut canit Claudianus, *carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas*. Apud *Suidam* in Ἀδείμαντος, Themistocles, τίς, εἶπεν, ἄπολις, ἔχων σ' τριήρεις. Ex historico deperdito descripta quaedam huc spectantia habet egregia *Plut.* in Themist. p. 117, E. VALCK. — Potuerat commode adversativa δὲ particula ante δή adiici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum praesertim istud Τότε μὲν cap. 60, 1. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo δὲ particula subiiciatur. *S.*

CAP. LXII. 2 *seq.* Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ) Errorem *Vallae* propagarunt correctores. Locum hic invenit ellipsis de elegantioribus: Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός . . . . εἰ δὲ μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. *Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris*, sive *virum te praestiteris*; supplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet *Tryphon* in libello περὶ Τρόπων nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint *H. Steph.* Anim. in *Corinth.* p. 23 seq. in *Xenoph.* p. 39. et *Casaub.* in *Athen.* p. 333.; librorum tamen veterum Editores, minus attenti, lectoribus illam suis saepe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex *Herodoto* de vita *Hom.* c. 33. ubi velut Eiresiones Homereae posuerunt hos enormes duo versus Editores: (de *Barnesii* nihil hic dico licentia:) Ἔστηκ' ἐν

προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μή, Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντι ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent ista, Ἕστηκ' ἐν προθύροισι: tum sequitur aliud fragmen, cuius indicium praebet καὶ, constans duobus senariis legitimis, si sic redintegrentur: Εἰ μέν τι δώσεις, ... εἰ δὲ μή, οὐχ ἑστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. conf. *Athen.* VIII. p. 360. c. VALCK.

7. ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ) Ne confunderetur cum eiusdem nominis urbe Paeoniae, Σίρι τῆς Παιονίης c. 115., illa prudenter adiunguntur. *Italiae Sirin* iuris olim, et ante bellum Troianum quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, *Lycophronis* Alexand. vs. 986. seqq. canit; cuius Scholiastes, ex veterum haud dubie commentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen *Strabo* lib. VI. p. 405. A. [p. 264. ed. Cas.] Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasse asseverat. Noster a *Lycophrone* proxime abest. Nuper vero, post *Cluverii* et *Salmasii* sollers studium, *Alex. Symmach. Mazochius* priscorum paene pugnantes sententias examinavit, Prodromi ad Heracleens. Psephism. p. 75. Oraculum, quod Themistocles ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in Italiae partem deducerent, ac Thurios conderent, Siritidi vicinos, inpulit apud *Diodor.* XII. 10. WESS.

Ibid. κομιεύμεθα ἐς Σίριν) Urbe non nominata apud *Plutarch.* Themistocles T. I. p. 117. F. αὐτίκα πεύσεταί τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἧς ἀπέβαλον: *Siritin* videlicet, si fertilitatem spectes, Attica multo meliorem. Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἰφίμερος et ἐρατὸς χῶρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοάς, apud *Athen.* XII. p. 523. D. Illic *Timaeo* regionem istam tenuisse dicuntur etiam Colophonii; aliis Iones in genere nominantur. *Phil. Cluver.* Ital. Ant. lib. IV. p. 1274., de *Italiae Siri* multis agens, non recordabatur *Herodoti*, cui Italiota quoque Σιρίτης Damasus inter Agaristae procos memoratur lib. VI. c. 127. Quae Ionas habuerat incolas, de Siri dici poterat Themistocli: ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι. Vicina Sybaris, sive Thurium, Atheniensium fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex *Hegesandri* commentariis narrat *Athen.* XIV. p. 656. c. et ex *Athenaeo Eustath.* in Ἰλ. κ'. p. 704. ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες

εἰς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, a perdicibus ἐκπλαγέντες - - - ἀπέπλευσαν. VALCK.

CAP. LXIII. 2. ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης) Metu praesertim Atheniensium μὴ σφέας ἀπολίπωσι: conf. *Plutarch.* in Themist. p. 117. F. Saepius Eurybiadem rationibus suis movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et hic ἀνεδιδάσκετο, non *edocebatur*, ut *Valla*, sed potius *dedocebatur*, sive *dedocendum se dabat* Themistocli; *dedoctus est*, *Ciceroni* restituit *R. Bentlei.* Tusc. II. c. 24. ἀνεδιδάχθη. Significat Ἀναδιδάσκεσθαι *sic priora dedoceri*, vel *dedocendum se praebere*, *ut quis alia discat istis contraria*: hoc sensu cepit ἀναδιδάξοντας *H. Steph.* in *Thucyd.* VIII. [c. 86.] p. 556, 42. Ad hoc Herodoteum non *Suidam* in Ἀναδιδάξαι, sed eumdem comparare potius debuerant in Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διακλύειν τὴν γενομένην ἀρὴν οὕτω Καλλισθένης: ubi commodum *Küsterus* memorat *Cornelii Nepotis resecrare*, ex Alcib. c. 6. Eumolpidae et Ceryces ante coacti ἐπηράσαντό αὐτῷ, quod legitur apud *Suidam* in Ἐπηράσαντό. *Pollux* V. 130. τὸ ἐπαραταμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὴν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαιότερον γὰρ τὸ Ἀνεύξασθαι: hoc bis minimum dabit *Plato* in Alcib. p. 148. B. παλινῳδεῖ - - - ἀνευχόμενος ἅττα (lege ἅττ' ἂν, ut p. 142. D.) τὸ πρῶτον εὔξηται. VALCK.

4. ἀναγῇ τὰς νῆας) Quid-ni rediret quod Herodoteum habetur? Antea cap. 57. ὡς εἴη διδυμέον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν: et ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα cap. 70., etc. WESS.

CAP. LXIV. 1. Suavissimum ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι sibi geminum eiusdemque figurae habet λόγων ὠθισμὸν cap. 78. et IX. 26. WESS.

8. Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα) Schedarum Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος fulcire videtur c. 121. ubi soli *Aianti*, nulla patris *Telamonis* habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Salaminem et dedicant. Qui voluerint, earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii superest. De *Aeaco* Aeacidisque *inploratis* [*lin.* 9.] atque opitulatum arcessitis quaesitum lib. V. c. 80. WESS. — De *Aeaco* et *Aeacidis* consuli insuper possunt *Pausanias* lib. II. c. 29. et *Apollodor.* III. 11, 6. *Larchero* laudati. *S.*

CAP. LXV. 1 *seqq.* Ἔφη δὲ Δικαῖος *etc.*) Sub uno hoc teste nobis narratae fabellae, praeter *Plutarch.* T. I. p.

119. E. et *Schol. Aristoph.* Nub. vs. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde superstitiosus, Sophista tamen Ἀττικώτατος, *Aristides*: primum Orat. in Bacch. T. I. p. 55. Μόνος, ait, τῶν ἱερῶν φασμάτων (*Bacchus*) ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλάνθρωπος ὤν, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἧκε: tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἴακχος συνναυμαχήσων: in Themistoclis Encom. T. III. p. 350., et in Panathen. T. I. pag. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Graecos laudem meruerit, μόνη, ait, φέρεται τὴν τοῦ πάντος κρίσιν - - καὶ - - τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad ista prostat in Cod. *MS.* haec adnotatio *Scholiastae*, historiam non adhibito *Herodoti* volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι) Ἄκτος καὶ Δημάλατος, (corrige Δικαῖος καὶ Δημάρατος: quae nomina docta manus posuit in ora libri Clar. *Burm.*) φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (*Herodoti* Demaratus, aulae mores edoctus in Perside, Dicaeo prudenter [infra, *lin.* 25.] dixerat, σίγα· καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κνισμὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμνημένοι ἀφανῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαίμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. VALCK.

7. μάλιστά κη) Laudavi ἐκ τριῶν ἐτῶν κου μάλιστα lib. VII. 22. quoniam nihil aptius Codd. offerebant. Aliqui μάλιστά κη Musae solent amare, lib. II. 75. IV. 174. VII. 30. Quo vero ritu sacroque clamore *Iacchum mysticum* [*lin.* 10.] vicesimo Boëdromionis die deduxerint initiati, operose *Io. Meursius* Eleusin. cap. 27. exsequitur. WESS.

10. τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον) Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: τὴν φωνὴν εἶναι (ᾀδόντων, vel ἐξαγόντων) τὸν Μυστικὸν Ἴακχον. Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa coniectura locis nitebatur praesertim a *Io. Meursio* collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, *Iacchum* cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum *Meur-*

sio, dabit *Aristoph.* Ran. vs. 401. et seqq. Ἴακχε πολυτίμητε - - - Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περᾴνεις· Ἴακχε Φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. Tot mystarum vocibus excantatus lactus per viam sacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγειν in *Aristoph.* Ran. 354. sic illum verius ἐξάγειν dicebantur: in *Schol.* ad Ran. vs. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκὰς, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι: ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγειν, legitur apud *Plutarch.* Vid. *Casaub.* in *Athen.* V. c. 14. Nihil interest utrum dicatur *dies*, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν, an ᾗ τὸν Ἴακχον ᾄδουσι. *Schol.* ad Ran. vs. 324. οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι τὸν Ἴακχον: *Hesych.* Ἰακχάζειν, in voc. Δι' ἀγορᾶς, interpretatur ᾄδειν τὸν Ἴακχον. Sed *Ode sacra*, quam cantabant, ipsa quoque dicebatur Ἴακχος. *Hesychius* in Ἴακχον: καὶ ἡ ᾠδὴ, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι. Apud *Suidam* in voc. ὁ Ἴακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνούμενός τε καὶ ᾀδόμενος. Hoc sensu *Herodoti* dicebat Dicaeus οἶ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον, *clamorem* [*illum*] *esse mysticum Iacchum*; quo, ut ait paulo post, [*lin.* 24.] ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι, *isthoc utuntur die festo, Iacchum saepius inclamantes.* VALCK.

16. ἰὸν ἐς τιμωρίην) *Pavii* et *Bergleri* coniecturam schedae *Passion.* certam praestant; tum narrationis cohaesio et *Aristides*, quem in re manifesta non describo, Or. Eleusin. pag. 258. Adfinitas, quae ἰὸν et ἰὸν iungit, confusionem peperit lib. I. 157. et lib. V. 59. ubi vide. WESS.

22. ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ) His inhaereo. *Cererem*, Μητρὸς titulo lib. IV. 53. nobilem, describi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna sunt ad *annuum* maiorum *mysteriorum tempus* stabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando *Scaligero*, quinquennii spatium illis designanti, a *D. Petavio* ad *Themistii* Or. V. p. 411. et *Ism. Bullialdo* in *Theonis Smyrn.* Mathemat. pag. 218. admota. Ceterum ἰακχάζουσι [*lin.* 25.] Scholiastes interpretatur, λέγουσι, φλναρεῦσι, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum saepius resonantem: neque enim pagana superstitione φλναρία indicare solebat. In *Suida* Ἰακχάζουσι, λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος: et in Lexic. *Bibl. Coislinianae* pag. 234.; pro quo olim φυλάττουσι malebam, nunc φλναρεῦσι ex glossis *Herod.*, quas ambo descripserunt. *Hesychio* simile se insinuavit peccatum. WESS.

Ibid. τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ) *Matri et Liberae quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse*, quod vir summus negaverat, hinc et aliunde *Petavius* ostendit ad *Themist.* p. 411. De minoribus aeque ac maioribus Mysteriis eodem anno vertente actis vid. Cl. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 485. [ad lib. XX. c. 110.] Hic Cl. *Gronov.* ex *Med.* Cod. lo nicam Proserpinae dare potuerat nominis formam Κούρης. Loci non recordor Scriptoris antiqui, quo iunctim αἱ μεγάλαι θεαὶ, sive ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur *Mater* et *Libera*: veterem esse opinionem scribit *Cicero* IV. in Verr. c. 48. *Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam, - - - et raptam esse Liberam - - - ex Ennensium nemore, Matrem Ennaeam* attigit *I. F. Gronov.* in Observ. pag. 126. Ceres μᾶ γᾶ dicitur *Aeschylo* Suppl. vs. 897. Ennae praesidii praefectus L. Pinarius apud *Livium* XXIV. 38. *Vos*, ait, *Ceres mater ac Proserpina, precor.* Harum Dearum, velut ab Eleusiniis ducta, mysteria coluerunt ab antiquissimis usque temporibus *Meursio* non memorati Messenii sub nomine τῶν μεγάλων θεῶν: alibi in Peloponneso αἱ μεγάλαι θεαὶ erant Δημήτηρ et Δέσποινα: haec autem non Iove nata et Cerere, sed filia Neptuni: quia mater huius quoque puellae multo certior erat, saepius illam Δηοῦς κόρην dixerunt; vid. ill. *Spanhem.* in *Callim.* Hymn. Cerer. vs. 133. *Callimachus* fragm. *Bentl.* 48. dixit illam non Δηϊώνην, sed procul dubio Δηοίνην forma usitata, qua innotuerunt Ὠκεανίνη, Εὐηνίνη, Ἀδρηστίνη, Θειαντίνη, Φασκοσίνη: ultimum ex Inscript. Corcyr. in Diar. Ital. *Montfauconii* p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinae pag. Inscript. 7. versum etiam quartum: Ὀστέα δ' ἐν νάσῳ τᾷδ' ἕταροι κτέρισαν. VALCK.

33. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων) Abesse non debent *Aristidis* T. I. p. 258. verba: νέφος δὲ ὁρμηθὲν ἀπ' Ἐλευσῖνος καὶ ὑψωθὲν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μίλει τῷ μυστικῷ. Sic Cl. *Iebbius* ex schedis *Baroccianis*, me iudice, inprudenter. Illa τῶν βαρβάρων adscisci non erat ex usu, quippe indocti litteratoris additamentum. Nostri Vrania, ad quam amandamur, diligentius inspecta, turpe scholion iugulasset. WESS.

CAP. LXVI. [1. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν etc.) Cohaerent haec cum superiori cap. 24. *S.*]

5. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν) Voculam hic vellem libri scripti darent Herodoteo more interiectam, Ὡς μέν νυν ἐμοὶ δοκέειν. VALCK. — Ignorant particulam libri: promiscue vero *Herodotus* modo adhibere huiusmodi coniunctivas particulas, modo ἀτυδέτῳ uti amat oratione. *S.*

7. τῇσι νυσὶ ἀπικόμενοι) Ultimum si praeter *Arch.* plures proscriberent, in exilium sine sententiae damno posset abire. Verius est ἢ ἐπί τι Σπιαδίδα, et necessarium ob Scriptoris consuetudinem. Ἐπὶ et ἐπὶ facillime permutantur. Numerum Persicae multitudinis ad Sepiadem dedit lib. VII. 186. WESS. — Pro ἐπεί τε Σπιαδίδα *Koenius*, duabus literis repetitis, corrigebat ἐπεί τι ἐς Σπ. ἀπίκοντο. VALCK.

15. πλὴν τῶν πέντε πολίων) *Insularum*, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas πόλεις, *civitates*, eo more de quo *Harpocration* in Κεῖοι et Adnotat. ad *Itiner. Antonini* p. 523., adpellat. Supra lib. III. 139. insula Samus πολίων πασέων πρώτη: et lib. I. 144. Parum autem referet, sive ἐπεμνήσθην [*lin.* 16.] singulari, an ἐπεμνήσθημεν multitudinis numero, pingatur; etsi prius *Herodoto* consuetius, atque ita Codd. scripti cap. 95. τοῦ καὶ ὀλίγῳ πρότερον τουτέων ἐπεμνήσθην. WESS. — Ex uno codice non mutassem vulgatum ἐπεμνήσθην: illinc distat Nostro frequentata formula πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. VALCK.

16. Verbo προσέβαινε recte literam detrahunt, προέβαινε scribentes, *Reiskius* et *Koenius*. VALCK.

CAP. LXVII. 3. τῇ ἀποβήσεται) Gemino in negotio καραδοκέοντες τὸν πόλεμον, ἢ πείσεται lib. VII. 163. et 169. At lib. I. 32. σκοπέειν δὲ χρὴ - - - κῇ ἀποβήσεται, sicuti hic tres scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque inprobanda. Κῇ sumi poterit ex *Etymolog.* p. 682. fin. at mox [c. 68, 17.] iterum τῇ ἀποβήσεσθαι. [Vide *Var. Lect.*] Insequens ἐθέλων σφι συμμίξαι [*lin.* 5.] rediturum c. 79., *colloquendi sermonesque miscendi* desiderium indicat. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Εἶπαί μοι πρὸς βασιλῆα) Nolo obluctari membranarum consensioni morique Herodoteo, qualis Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, lib. VII. 228. [ubi vide Adnot. ad lin. 9.] et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum spirat *Iliad.* Ξ'. 501.

Εἰπίμεναί μοι Τρῶες: ubi *Eustath.* ἐν δὲ τῷ εἰπίμεναί μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἴπατε, περιττὸν δοκεῖ τὸ μοι κεῖσθαι. Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte *Rittershusio* ad *Oppiani* Cyneget. I. 89. docente, receptius. WESS. — Pro Εἰπέ μοι scripsisse Herodotum suspicor cum *Koenio* Εἶπαί μοι, [scil. aoristo primo infinitivi,] quia εἰπεῖν codex habet *Med.* Sic autem Nostro adhiberi ἀπαρέμφατα [i. e. *infinitivos*,] *Portus* docebit. [Vide *Porti* Lexicon ionicum, titulo Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν Προστακτικῶν, ubi et alia multa collecta exempla, et hoc cum adiecto μοι pronomine, σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, ex lib. III. c. 134, 24.] Supra, lib. II. cap. 90. perperam κατειπεῖν ex *Med.* posuerat *Gron.* pro Ionico κατεῖπαι. Ioniea certe sunt quae toties apud *Herod.* recurrunt, εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἶπας. Alexandrinae sunt Dialecti, praeter εἶπα et εἶπαν, ἤλθαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπεσαν: quae frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur, corrigi debet. ἔπεσαν recte fuit ex *Herodoto* quoque sublatum huius Ed. p. 447, 71. [VI. 21, 11.] ut ex versu *Philemonis* a *Bentleio* pag. 131. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπεσα, vere scribit *Schol.* in *Aristoph.* Av. vs. 841. Sed in *Orphei* qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto vs. 519. ἐν δ' ἔπεσαν, sicut vs. 116. εἶδα: hic sorex suis se saepe prodit indiciis. VALCK.

5-8. οὔτε κακίστη γενομένη - - - οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένη, δέσποτα. τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώμην etc.) Ista mihi rectius scripta, quam vulgantur, codex praebere videtur *Med.* et qualia legit *Valla*: οὔτε κακίστην γενομένην, - - - οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν ἐοῦσαν γνώμην μὲ δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι. Facile liquet cur voculam δὲ interseruerint; qua eiecta, τὴν ἐοῦσαν γνώμην interpretor *veram animi mei sententiam*, ex *Herodoti* more loquendi. VALCK. — Quae *Artemisia* ad *Xerxem* referri postulat, fide Codicum sic optime procedent: οὔτε κακίστην γενομένην - - - οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τήνδε ἐοῦσαν, γνώμην με etc. *me neque ignavissimam*, - - - *neque paucissimis defunctam facinoribus, domine, me talem, aequum est* etc. Namque, τὴν δὲ ἐοῦσαν ad γνώμην aptari, sequentia τὰ τυγχάνω φρονεοῦσα, eadem utique futura, prohibent. Partem ho-

rum disputando nactus est Cl. *de Pauw*, cetera, damnata violentiore coniectura, nuper Clar. *Reiskius*. WESS. — Istud τήνδε ἰοῦσαν, *Reiskius* in Animadvers. editis proposuit, interpretatus *me quam hic vides*: cogitaverat etiam *talis cum sim*, (sive, ut *Wess.* ait, *me talem*;) sed in hanc sententiam pulcre ille viderat oportuisse τοιήνδε ἰοῦσαν. At τὴν δὲ (de quo quidem in *Var. Lect.* monere oblitus eram) divisis vocibus praeferunt libri, quod sciam, omnes: ubi equidem cum *Valck.* et *Schaef.* abiiciendam δὲ particulam putavi: quod si minus placet, cum *Wess.* et *Reiskio* τήνδε legerim, sed τήνδε γνώμην *hancce sententiam* intellexerim, nec me admodum turbaverit id quod nimis abundanter adiectum *Wesselingio* videbatur, τὰ τυγχάνω φρονέουσα. *S.*

18. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς) Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra iam monuerat VII. c. 10, 6. [lin. 59.] ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκτειν σφάλματα. Ad proxima, [*lin.* 19.] ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς, *Koenius* in literis, *coniecceram*, ait, σχῇς, *quia* σχεῖν *eo significatu, qui hic requiritur, saepe vel in hoc libro apud Herod. usurpatum occurrit.* [At ἔχῃς idem valet.] Artemisiae providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperrime *Plutarchus* hoc mordaci dicto T. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μέτρων ἐνδεῖ τῷ Ἡροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προθεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, *multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deiphobeve.* VALCK.

22. οὐ γὰρ οἷοί τε) Quod sequitur εἰσί τοι rectius me iudice scriptum legitur apud *Plutarchum* T. II. p. 869. ult. ἔσονταί τοι ἀντέχειν: a minus attento mutari potuit ob sequens διασκεδᾷς: sed hoc idem tempus est ac ἔσονται, veteri more scriptum, de quo *Piersonus* egit ad *Moer.* pag. 124. Herodotea dedit rariora *H. Steph.* in App. Thes. pag. 140. Illud autem, οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται. [At perinde etiam commodum praesens tempus.] Distinguenda, Οἷος εἰ, et Οἷός τε εἶ, recte discrevit *Harpocration*, scribens τὸ σὺν τῷ τε significare δύνασαι. Pro ποῖοί τε restituit *H. Steph.* τί οἷά τε ἔστισθε ἡμῖν συμπρᾶξαι *Xenophonti* Ἀναβ. lib. V. pag. 207,

32. Iudicent harum rerum periti recte-ne correxerim οἷόν τε ὄντα, pro οἷον λέοντα, in his *Philostrati* p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει, - - - οἷόν τε ὄντα πτῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπίπτεσθαι, *blandis verbis laudat, tanquam qui posset* etc. nam et ille *blandus* - - - *Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos: Auson.* Eid. IV. 20. VALCK.

23. ἀλλὰ σφέας διασχεδάς) Dedit fortasse *Herodotus*, Artemisiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriae civis suae. An eandem, ut *Plutarchus* invidiose, Sibyllae vaticinanti aequiparavit? Graecorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus Sibyllae ad coniectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti praelio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id Themistoclem Aristidemque, in futuris coniiciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginae Halicarnassi. Verum abstineo; moneoque, in proximis [*lin.* 27.] ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας ex *Ask.* oportunius, et *Plutarcho*, qui ἀτρεμήσειν, lectum videri. WESS.

24. οὔτε γὰρ σῖτος παρὰ σφίσι) πάρεστιν, id est πάρεστιν, Herodoteo more scribendum vidit Doctiss. *Koenius*: idem ille suspicatur in proximis, [*lin.* 25.] pro οὔτε αὐτοὺς οἰκοὺς, legendum οὔτε αὐτοῦ οἰκοὺς, *neque ibi*: vide mihi sequentia, τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας: quae dum omittit *Plutarchus* non sane censeri potest tueri vulgatum αὐτούς. VALCK. — Sane quam probabilis, paene dixerim certissima emendatio, οὔτε αὐτοῦ - - - - ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας. Sic frequenter in hac eadem narratione, αὐτοῦ μενέειν, cap. 57 extr. αὐτοῦ μένων, c. 60, 26. εἰ μενέεις αὐτοῦ, c. 62, 3. Mox (*lin.* 28.) pro τῶν Ἀθηναίων, praestaret fortasse τῶν Ἀθηνέων, ut saepius aliàs: ac possint αἱ Ἀθῆναι h. l. tam urbs *Athenae*, quam universa *Attica terra* intelligi. *S.*

31. ἐς θυμὸν βαλεῦ) Sic lib. VII. 51. ἐς θυμὸν ὧν βαλεῦ. Qui βάλλειν maluerint, Homereum σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι Iliad. A'. 297. adhibebunt. Quod *de heris ac servis* [*lin.* 32 *seqq.*] regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis praeceptum *Naumachii* apud *Stob.* Serm. LXXI. p. 438. fin. Μήτε κακὴ δμώῃσι τεοῖς ἔσο μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ἡπίστεροι γὰρ αἰεί που πῆμα φέρονται. Θάρσει δειδίοτων, μάλ'

ἐπικρατέουσιν ἄνακτες. Sed in hac domesticae disciplinae procuratione fines pauci regunt prudenter. WESS.

35 *seq.* Ubi ab Halicarnassensi Regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, locum invenit observatio *Demetrii* περὶ Ἑρμ. §. 63. [scilicet repetitas particulas coniunctivas robur quoddam addere orationi: quae tamen observatio non admodum huius est loci.] Quod addit bellatrix, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, sunt *praestantissimi* poetarum apud *Aelian.* de Nat. An. XIII. c. 4. non *quorum usus est*: neque *Canter.* intellexit in *Aristid.* T. III. pag. 686., διὰ πάντων ἐπιδέδεικται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τι ὄφελος ἐν Ἕλλησιν: voculà scribendum transpositâ, ὧν τι καὶ ὄφελος: *exemplis praestantissimorum apud Graecos poëtarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum.* Exquisitas formulas, ὅ, τι περ ὄφελος ἦν, et ὅ, τι περ ἄνθος ἦν, illustravit Celeberr. T. *Hemsterhusius* in *Luciani* Timon. [c. 53.] p. 171. Paululum diversa miscuit *L. Küster.* in *Aristoph.* Eccles. vs. 53. VALCK.

CAP. LXIX. 4. ὅτι οὐκ ἐᾷ) Cuncti ita: multo rectius οὐκ ἔα. WESS. — Accentu scriberem retracto, ὅτι οὐκ ἔα: *quia dissuadebat:* vid. ad lib. II. c. 30. Sed est et illud apud *Herod.* vetantis; nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα, IV. 164. et ὁ θεὸς οὐκ ἔα κινέειν, VIII. 36. quorum tum non recordabar. VALCK. — At, cur potissimum in praeterito tempore positum verbum mallemus quam in praesente, nullam equidem vidi caussam. *S.*

Ibid. οἱ δὲ ἀγαιόμενοι) Ἀγαιομένους hos *Eustathius* ad Iliad. Ω'. p. 1363, 9. [p. 1501, 1. ed. Bas.] illustravit, multisque aliis Commentariorum locis. Vide clar. *Valcken.* supra ad lib. VI. 61. WESS.

5. Retinui τετιμημένης, obsecundans praestantissimis membranis. Caussam *Gronovius* exponet. WESS. — Placet etiam mihi ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης. VALCK. — Recte monuerat *Gronov.* solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu praecedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VIII. 90, 3 seq. διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, - - - ὡς προδόντων. Rursus c. 108, 19 - 22. πάντα τὰ κατὰ Εὐρώπην - - - ἤτοι ἀλλ-

ἐκομίνων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογούντων. Et sic frequenter admodum alibi. *S.*

[6. ἐτέρποντο τῇ κρίσι) Ἀνάκρισις nil aliud, quod sciam, significat, nisi *percunctationem, examen, explorationem;* ut apud Nostrum III. 53, 8. si vera *ibi* scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud ἀνακρίσι maior codicum numerus consentiat. *S.*]

10. τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τάδε, καταδέξας πρὸς μὲν etc.) [Commodius sic distingui orationem putavi, ut τάδε (i. e. κατὰ τάδε, *hac in re*) ad πείθεσθαι referretur. Quum πλέοισι olim pro πλέοσι esset vulgatum, monuit WESS. „turpem detersam esse maculam, post *Aldi* et *Camerarii* „aetatem Editis adspersam." *S.*] — Vidit meliora Xerxes; *hominum more fecit, deteriora secutus.* VALCK.

CAP. LXX. 1. Pro olim vulgato Ἐπεὶ δὲ scripsi ex codicibus Ἐπειδὴ δὲ, quod et aliàs factum (uti II. 2. VII. 36. etc.) recordor. WESS.

Ibid. παρήγγελλον ἀναπλώειν) Scribendum puto παρήγγελλεν, nempe Xerxes, qui tum aderat. VALCK. — In sing. παρήγγελλε absque ν in fine scripturus fuerat Herodotus. Pluralem tenent libri omnes; ubi intelligi debebit, duces cuiusque nationis signum dedisse suis. *S.*

5. Quod addit, τοὺς δὲ Ἕλληνες εἶχε δέος τε καὶ ἀῤῥωδίη, hoc tamen vellicare non ausus est *Plutarchus.* Militem, ἐν τῷ ἔργῳ intrepidum, ante instans praelium humanitati congruum tale δέος non dedecet. VALCK.

CAP. LXXI. 5. τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα) Saepe superiore libro τὸν Λεωνίδην formarunt exscriptores, communiorem amplexi adsuetudinem, cum τὸν Λεωνίδεα, ut hinc et ex c. 15. liquet, debuissent: idem crebro in τὸν Εὐρυβιάδην et alios designarunt. Τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, [*lin.* 9.] quam obstruxerunt Graeci, *Pausanias* Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes, ad Isthmum ducere, lib. I. 44. p. 107. et *Strabo* IX. p. 600. A [pag. 391. ed. Cas.] monuerunt. WESS.

7. ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο) *Sessum ibant in Isthmum:* huc cum venissent mox dicuntur usitata structura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἰσθμῷ. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: I.

c. 199., ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit *Valla*; nec III. c. 140., ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλήος οἰκίων. Apud *Thucyd.* III. c. 75. καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν, et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἱκέτις, *templum Castorum*, et *Iunonis ingressi*, *illic sedent supplices*. *Xenoph.* Ἑλλ. VII. pag. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, *in synedrium sessum ire nolebat*. Latissime patet loquendi genus, tractatum ad *Schol.* in *Aristoph. Plut.* pag. 456. [Conf. ad c. 60, 12. notata.] In Isthmo congregatis praefectus *Imperator Spartiata Cleombrotus*, paulo post mortuus iuxta *Herod.* IX. c. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet Regem habuerit, fratremque nobilissimum Leonidam. Dum in exstruendo muro tot hominum millia velut pro se quisque facerent opus, ἤνετο [*lin.* 12.] τὸ ἔργον: hoc recipiet *Herod.* ut suum recuperavit I. 189. οἷα δὲ ὄχλου πολλοῦ ἐργαζομένου ἤνετο τὸ ἔργον. In sequentibus: [*lin.* 14 *seq.*] καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι: postremum pertinet ad ἐλίνυον, vel potius ἐλίνυον: οὐδένα χρόνον ἐλίνυον (id est ἐπαύοντο) ἐργαζόμενοι. Liquida duplicata legitur supra VII. c. 56. ἐλιννύσας οὐδένα χρόνον, ubi *Suidas* tamen [cum melioribus codd.] dat ἐλινύσας in voc. Ἐλινύοντας. Hanc scripturam, ut accuratiorem, nuper adprobavit Vir eximius *Io. Aug. Ernesti* ad *Callim.* p. 243. alia de hoc verbo dederunt *P. Leopard.* Em. I. p. 29. et *Io. Pierson* ad *Moer.* p. 161. VALCK. — Conf. Adnot. ad I. 67, 26. *S.*

12. ἤνετο τὸ ἔργον) Sic planissime lib. I. 189. οἷα δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐργαζομένου, ἤνετο μὲν τὸ ἔργον. [Conf. Adnot. ad VII. 20, 3.] Peccat autem *Med.* voces καὶ πλίνθοι omittendo, neque dignus patrocinio erat arcessito. Melius ἐσεφορέοντο [*lin.* 14.] de dialecti usu schedae, et [*CAP. LXXII.* 1.] οἱ δὲ βοηθήσαντες *Eustathius*. Idem in vicinis [cap. 71, 15. et c. 72, 5.] olim fuisse, nullum mihi dubium, cui ducis Codicumque indicio destitutus, sedem illibatam relinquo, quamquam invitus. Vide supra c. 1. WESS. — Conf. Var. Lect. ad c. 72, 1. *S.*

CAP. LXXIII. 1 *seqq.* Οἰκίσι δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ *etc.*) De his *septem Peloponnesi gentibus* agens hoc capite *Herod.* nonnulla tradit, quae vix, ut puto, reperientur apud alios, et ne apud *Strabonem* quidem vel *Pausaniam*. *Galeus* in Nota ad Septem istas gentes Peloponnesi,

videtur, ait, *Homerus sex tantum agnoscere.* Totidem occurrent Boeotiam exigenti: sed τὰ Ὁμήρου σκέψαως δεῖται κριτικῆς ποιητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ ταρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἠμαύρωκε τὰ πολλά, iudice *Strabone* lib. VIII. pag. 513. A. [pag. 332. ed. Cas.] cui isto libro sex praecipuae regiones enarrantur Peloponnesi, *Elis, Messenia, Laconice, Argolis, Achaia* et *Arcadia*: septem alii constituunt et *Scymnus Chius* vs. 515 et seqq.; quinque *Thucydides* lib. I. cap. 10. Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται, (Lacedaemonii, Laconicam nempe et Messeniacam) τῆς τε ξυμπάσης ἡγοῦνται: quae postrema non significant *totius Peloponnesi principatum obtinuisse* Lacedaemonios, sed bello communi ceteris fuisse duces, ἡγεμόνας, ut erant bello Persico ipsis etiam Atheniensibus: minus cogitata scripsit *I. Wasseus* ad *Thucyd.* [VIII. 15.] pag. 514. n. 32. Verum hîc *non regiones, sed diversas* enumerat *Herodotus Peloponnesi gentes.* Nam una de septem illis, *Dorienses*, [*lin.* 8.] quorum hîc tantum fuisse dicuntur πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, tres tenebant Peloponnesi partes amplissimas, Argolida, Laconicam, et Messeniam, quarum veteres incolas eiecerunt victores: vid. *Isocrat.* pag. 119, 120. 270. A. 286. A. *Pausan.* pag. 140, 151. *Io. Meurs.* de Regno Lac. c. 6. Misc. Lac. III. c. 9. *Arcadas* [*lin.* 3.] Dorienses et Heraclidae suis expellere montibus aut non potuerunt, aut religione quadam obiecta non sunt ausi: callidum Cypseli Regis consilium, *Polyaeno* traditum I. cap. 7., multis enarrat *Scholiastes* ined. in *Aristid.* nisi sola vera fuerit causa, quam attigit celeberr. *Wess.* ad *Diodor.* [Fragm. VI.] T. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας *Arcadas in avitis sedibus* ab ultima hominum memoria *permansisse*, tres testantur historici principes *Herod.* II. c. 171. *Thucyd.* in Prooemio, et *Xenoph.* Ἑλλ. VII. p. 361, 16. ubi civibus suis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοποννησος πατρὶς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris praerogativam secundum *Herodotum* sibi quoque vindicare poterant *Cynurii*, [*lin.* 4.] et quodam modo *gens Achaica*, peninsulâ certe patriâ non eiecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωυτῶν· οἰκίει δὲ τὴν ἀλλοτρίην. Vid. *Strabo* VIII. p. 514. B. 588. B. *Pausan.* VII. p. 522, 523. Sed initio libri quinti *Pausanias*, *Herodoti* ve-

stigia sequutus, Γίνη, inquit, οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοὶ· καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν: tum de quatuor reliquis, quae ἔθνεα dicuntur *Herodoto* ἐπήλυδα, *Pausaniae* p. 375. memorantur *Dryopes*, *Dorienses*, et *Aetoli*: Δρύοπες, καὶ Δωριεῖς· οἱ μὲν ἐκ Παρνασσοῦ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἠλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης. *Dryopum* fuisse tradit *Herod.* [*lin.* 9 *seq.*] quas iungit et *Homerus* Ἰλ. β'. 559., Ἐρμιόνην, Ἀσίνην τε. Ἐρμιών, an Ἐρμιόνη hîc primitus scriptum sit, si Codices discrepant, [vid. *Var. Lect.* et mox *Wesselingii* Adnot.] decerni vix poterit: Δωδώνη saepe dicitur Nostro, quae Δωδών *Sophocli* aliisque: vid. *Wesseling.* ad *Hierocl.* Synecd. p. 647. et ad *Diodor.* T. I. p. 282. Nec *Lemnios Pausanias* neque memorat *Cynurios.* Παρεωρῆται πάντες quum origine fuisse dicantur *Lemnii*, [*lin.* 10 *seq.*] comparari poterunt notata p. 345. [ad IV. 148, 10.] VALCK.

2 *seq.* τὰ μὲν - - - κατὰ χώρην ἵδρυται· νῦν τε καὶ τοπάλαι οἴκεον) Haeret in his menda, Codicibus forsan antiquior, facile tamen tollenda. De septem istis gentibus, τὰ μὲν δύο, inquit, αὐτόχθονα ἐόντα, κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν, τήν καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες καὶ Κυνούριοι. Voculà τε tantum in τήν mutatà, sic commode mihi correxisse *Koenius* noster videtur. VALCK. — Sentio τῇ νῦν τε καὶ τὸ πάλαι hic fuisse, eamque vocem ab ultima praeeuntis verbi [ἵδρυται] syllaba absorptam: series illam sibi expostulat, aut τήν certe, quam alii maluerunt. Habitasse *Arcades* easdem, quas primitus incoluerunt sedes, itemque *Cynurios*, et ante quidem Pelasgorum in Peloponnesum colonias, hinc *Bouherius* Diss. Herod. c. 9. iure conficit. *Achaeos* autem, a *Doriensibus* expulsos sedibus, in Ionas irruisse, atque eorundem regionem ad sinum Corinthiacum insedisse, docuit Noster lib. I. c. 145., et *Pausanias* fusius lib. VII. 1. WESS. — De menda quae olim istum locum (*lin.* 3.) omnibus (quod sciam) in libris insederat, monere in *Var. Lect.* oblitus eram. Eam mendam sic corrigendam, κατὰ χώρην ἵδρυται, ἣν (aut ionice τήν) νῦν τε καὶ πάλαι *etc.* commode Reiskius censuit, hanc adiiciens observationem: „Brachylogia veteribus usitata est, sic dicere: ἣν νῦν τε

καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, pro ἣν νῦν τε οἰκοῦσι καὶ τὸ πάλαι οἴκεον." Ego ἵδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι cum *Schaefero* scripsi, minime quidem *Reiskii* spernens rationem. *S.*

9. Ἑρμιόνη τε) *Homeri Iliad.* B'. 560. Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε amplecti malui, quam *Med.* recentiorem urbis titulum. [conf. *Valck.* paulo ante.] Παρωρεῆται [*lin.* 11.] Ionum hic more, Παρωρειᾶται lib. IV. 148, ubi et Lemnia eorum origo. WESS.

12. ἐκδεδώρίευνται) Ferri posset ἐκδεδωριᾶται, quomodo boni Codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκδεδωριέκτοι, quae *Porti* doctrina. Ceterum *Cynurii*, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud *Pausan.* III. 2. non fallit, descenderunt: Λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, sic scribit, Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem coniectura est, sed ex Herodoteis fluens. De *Orneatis* [*lin.* 13.] *Pausan.* II. 25. Ἀργεῖοι δὲ - - - Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασι Ἀργείοις. Argivi praeterea *agrum Cynurium*, Κυνουρίαν γῆν, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in *Thucydidis* lib. V. 41. Itaque *Cynurii* et *Orneatae* ἐκδεδωρίευνται, sive *moribus, disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio*, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, *partim lapsu temporis*, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quaesitas et inventas; quas evanidas non attingo. Ὀρνεῆται Ionici commatis, ut Παρωρεῆται, Τεγεῆται etc., restituti in integrum sunt. WESS.

Ibid. ἐκδεδωρίευνται δὲ) Monstrat illud δὲ, in vicinia fuisse μέν. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, δοκέουσι μέν μοι εἶναι Ἴωνες, quae viri docti [*Reiskii*, puto, in Misc. Lips. T. VIII. p. 496.] est coniectura; videbantur enim Nostro αὐτόχθονες Cynurii. Commode scribi poterit: οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις [loco vulgati μοῦνοι] εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρ. δὲ ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι: quae tum sequuntur, viris doctis emendanda relinquam vel explanauda. Quum dixerat *Strabo* VIII. p. 514. B. [pag. 353. C. ed. Cas.] λείβθῆναι - - ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικὸν, causam tradit veram, cur Arcades et

Elei purius Αἰολιστὶ διελίχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκοῦσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκδεδωρίσινται *H. Steph.* aliique caute abstinuerunt: diversam dat lectionem margo *Steph.* ἐκδεδωρίαται: quae facile verti posset in flexum legitimum ἐκδεδωρίδαται: nam, quae *Portus* fingit, sermonis analogiae repugnant. Sed a verbo Δωρίζειν, me iudice, neque ἐκδωρίζειν neque ἐκδεδωρίσθαι formari potuit. Adhiberi forte potuit Δωριεύεσθαι: dantur enim et huius flexus imitativa, sed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a Δώριος ductum, analogiae respondet Ἐκδωριοῦσθαι: *in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis.* Huius formae verba plurima praebet praeter ceteros *Plato*: unum de multis nobis sufficiet, ad Ἐκδωριωθῆναι proximum accedens, ἐκβαρβαρωθῆναι. *Plato* Epist. VIII. p. 353. A. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. Explicat illud paulo post: ἦξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος: quae in hunc *Herodoti* locum conveniunt, quo scribendum arbitror ἐκδεδωρίωνται. *Euripidis* in Oreste versum 485., Βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, sic invertit *Apollonius Tyan.* Epist. 34. ἐβαρβαρώθην -- χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι. Iocosum hinc facile verbum intelligetur *Alexidis* Πεφιλιππίδωται, de quo *L. Küster.* ad *Suid.* in Φιλιππίδης. VALCK.

CAP. LXXIV. 2. περὶ τοῦ παντὸς ἥδη) Conspirant in δρόμου vocem scripti omnes: unus *Eustathius*, nec sibi tamen constans, δρόμον habet, cui post *Portum* primas darem. [vide *Var. Lect.*] Sollemne in talibus, τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχειν, apud *Eunapium* Vit. Maxim. pag. 100., aut τὸν περὶ τῆς ψυχῆς θέειν, in eiusdem Iuliano pag. 115. τρέχων περὶ ψυχῆς, infra IX. 36., tacita ἀγῶνος aut δρόμου voce. Plura *Budaeus*, *Stephanus* et *Portus*, qui τῷ ἱλλάμψεσθαι, [*lin.* 3.] quod Herodoteum testabatur *Hermogenes*, positumque fuit lib. I. 80., operam non negarunt. Mox Ἕλληνες iussu Codd. eiecti sunt: neque opus erat, ut ὁμοίως fingeretur; ὁμῶς, quae et *Abreschii* opinatio, sufficit. *Consimiliter* enim, atque ad Isthmum illi, superiora auditio-

ne accipientes, formidasse sibi, traduntur. WESS. — Poterat vero etiam, nec incommode profecto, ὅ μως teneri. *Quamvis ingens studium, quo muniebatur Isthmus, cognossent, tamen Peloponneso timebant.* Ad δρόμον adiectum articulum malles, qui apud *Eustath.* etiam (Iliad. pag. 1363.) adiectus legitur, παρὰ Ἡροδότῳ τὸ, θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον. At saepius articulum omittit Herodotus ubi Atticus scriptor non neglecturus illum erat. *S.*

12. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται) Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint *Aeginetae*, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit *Lycurgus* c. Leocr. p. 156, 33. (pag. 200. ed. Io. Tayl.) Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἔμελλον περίζεσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedaemonios, sed huius aetatis neminem. Quod addit *Lycurgus*, oratoris personae congruit, quem semper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι - - - βία καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὑτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suisque maioribus audiebat attributam: hac mente Themistocles *Libanii* T. I. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς· - - - ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος. Eiusdem *Libanii* Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter saepe servatos, p. 516. B. *Graecos invitos coëgisti ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων.* VALCK.

CAP. LXXV. 3 *seq.* πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα) Quod *Plutarch.* Them. p. 118. B. prodidit, ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, sibi credibile negat Cl. *Dacerius*; neque enim Themistoclem liberis suis vilem captivum, et Persam genere, paedagogum dedisse. *Plutarchum* in Herodoteis male legisse τῶν Μήδων ἄνδρα, ac *Sicinnum* ea de caussa *Persis* inseruisse. *Aeschylum* sane si audimus, nuncius Graecus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε *etc.* ea videlicet, quae Themistoclis iussu Sicinnus, in Pers. vs. 355. Personatus *Themistocles* Epistol. IX. pag. 47. Edit. *Schoettg.* τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλειοφάντου, ὃς καμέ ποτε ἐθεράπευεν· Σίκιννος αὐτῷ τοὔνομα: ubi de Cleophanto non male. Scripsi Σίκιννος, [*lin.* 5.] uti

Editi c. 110., et hîc scripti, inque *Plutarcho*, *Polyaeno* I. 30, 2., *Clemente Alex.* Paedag. I. 7. p. 130., *Etymologo* atque aliis. WESS.

Ibid. πέμπει - - ἄνδρα) *Sicinnum*, qui οἰκέτης fuisse dicitur, et παιδαγωγὸς liberorum Themistoclis: ut antiquioris adponam *Aeschyli* verba e Pers. vs. 355. Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἑλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε, Ὡς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένουσιν. Nuncium Persam facit ita Tragicus non absurde loquentem: sed Graecum a Themistocle missum censuisse quoque videtur *Frontin.* lib. II. c. 2, 14. Ἐπείσε τινὰ scribit *Diodor.* XI. c. 17. Optime, *de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad Regem misisse*, tradit *Nepos*, Them. c. 4. ubi corrigit *Vallam* Longolius, in *Herod.* οἰκέτην vocantem *contubernalem*, qui *verna* fuerat dicendus. Infra VIII. c. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis*; hic *contubernali domestieus* substitutus [a *Gronov.*] est: alibi apud *Herod.* οἰκέται *uxor et liberi* dicuntur; sed hîc οἰκέτης sine dubio *servum* notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat Themistocli liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. *Ammon.* in Οἰκότριψ. *Ion Chius* τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν apud *Athen.* VI. p. 267. D. Absque teste loquenti ne *Clementi* quidem *Alex.* fidem adhibuerim ista scribenti, Paedagog. I. p. 130, 30. τῶν Θεμιστοκλέους παίδων ὁ παιδαγωγὸς οἰκέτης ῥάθυμος ἦν: ubi paulo post, quem Pericles puero dedit Alcibiadi custodem, Thrax Zopyrus ὠνητὸν fuisse dicitur ἀνδράποδον. τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως dixit *Plato* T. II. p. 122. B. vid. et *Diotogenes Stobaei* p. 251, 35. Sed tardus Thrax fuerit Zopyrus senectâ; Themistoclis, viri *in rebus gerendis prompti*, Sicinnum nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hîc atque infra c. 110. narrata. *Plutarcho* fuisse dicitur εὔνους Θεμιστοκλεῖ. *Polyaeno* I. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγὸς τοῖν παίδοιν: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque Themistocles, quorum unus puer mortuus est; Dioclem avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste *Plutarcho* T. I. p. 128. B. nihil est causae, cur unus eidem T. II. p. 1. B. dictus censeretur *Diophantus*: Διόφαντον mutemus in Κλεόφαντον: sic suo loco dicitur *Plutarcho*, et, quem citat, plus semel *Platoni* in Menone T. II. p. 93. D. E. VALCK.

13. τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι) Haereo hoc servem, an ex Codd. revocem κατυπέρτερα; posterius lib. VII. 233. ὡς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσῶν γινόμενα τὰ πρήγματα. Vid. cap. 136. Omitti et μᾶλλον, quod damnant schedae, poterit, ut alibi indicatum. Mox fidentior, [*lin.* 16.] κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάντων, *Aldo* duce reformavi. WESS.

CAP. LXXVI. 5 *seq.* τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας) Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis haec ostendere, non classis Persicae cornu. Κέρας in *promontoriis* frequens apud *Salmasium* ad Solin. p. 116.; et *Strabo* IX. p. 604. [p. 395. A. ed. Cas.] duo istiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticae finibus exadversum Salaminem memorat; *Plutarchus* praeterea, *Acestodori* fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa κέρατα Xerxem ex ex aurea sella navale hoc spectavisse praelium. Sic insulam circumvecti, et *promontorium*, κέρας, *occidentem spectans*, incingentes, omni ad Isthmum transitu Graecos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quae cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De *Cynosura* et *Ceo* [*lin.* 7.] res anceps. Cl. *de Pauw* insulas circa Salaminem elegit, et *Cynosuram* quidem Laconicam, *Ceum* vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud *Hesychium* Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs paene incerti. Ut paucis transigatur, *Ceum* insulam intelligo contra Sunium Atticae, et *Cynosuram*, ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος, *promontorium Marathonis*, Euboeam spectans, eiusdem *Hesychii*. Longius in tabulis id *Cellarii* et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disiungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque aestiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relicta, provehuntur prope *Munychiam*, ac fretum, ut et hac parte fugae occasio Graecis praecidatur, obsepiunt. WESS. — Verba ista, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, sic vulgo vertunt: *cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumituri*; quasi accusativus τὸ κέρας a verba ἀνῆγον penderet, et ad κυκλούμενοι intelligeretur αὐτήν. Ego verbum ἀνῆγον absolute accepi, sicut mox ait Scriptor, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον, nempe ἀνῆγον τὰς νῆας, ut ait paulo post. Itaque τὸ

ἀπ' ἑσπέρης κέρας fuerit *pars classis Graecorum* (non Persarum) *ad occidentem spectans*, quam circumituri et intercluduri Persae erant. Sed ad sententiae quidem summam parum interest. *S.*

16 *seq.* ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι *etc.*) Putares in *Nostri* oculis haec *Aeschyli* fuisse, Ἐνθαῦτα πέμπει τοῦσδ', ὅκως ὅταν νεῶν Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν, - - φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν, Pers. vs. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, *Psyttaleam* Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. WESS.

CAP. LXXVII. 4. χρυσαόρου) Sic melius Codices. Apollinis χρυσαόρου titulus Iliad. ε'. 524. et in Hymnis, sorori eius, Dianae Munychiae, multo aptior quam Atticae littorali tractui. Post dein Ἐλπίδι μαινόμενοι etc. vulgavit *Camerarius* in Epigrammatibus, *Theocrito* ab ipso adpositis, de coniectura puto. WESS.

7. ὕβριος υἱὸν) Non *iuvenem*, sed *satietatem*, κόρον κρατερὸν Bacidis, *Portus* et *Stanleius* explicant, iniuriâ fortasse. *Pindarus* Olymp. Od. XIII. 12. dixit ὕβριν κόρου μητέρα, converse tamen, ut volunt. Nam Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, citantibus ibi ex *Homero*, sive *Theognide* potius, Criticis; estque adeo *mater contumeliae* sive ὕβριος, non *proles*. Verissimum *Pythagorae*: in civitates insinuare sese πρῶτον τρυφήν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον, in *Stobaei* Serm. XLI. p. 247., et *Ecphantae* eadem de Schola, ἁ πολυτίλεια μάτηρ τᾶς ἀκρασίας· αὕτα δὲ τᾶς ὕβριος, ἐξ ἃς τῶν ἐν ἀνθρωπίνοις κακῶν τὰ πελλά, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius *Bacidis* κρατερὸς κόρος *iuvenis* ac Xerxes, υἱὸς ὕβριος ob contumelias iniuriasque, quarum ille toti Graeciae auctor, *Raphelio* ad Epist. *Paulli* Ephes. c. 5, 6. monitore. Vide tamen *Stanleium* in *Aeschyli* Agamemn. vs. 768. WESS. — Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, *iuvenum* κόρον, an *satietatem*, i. e. *arrogantiam* intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiatur, suadet utique simillimum *Pindari* dictum. *S.*

8. δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι) Admodum tenebricosum. An *opinantem ubique se auditum iri*, ut in notissimo καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι? *Valla* legit ἀνὰ πάντα πιθέσθαι, quorum

ex *Pass.* excerptum vergit. WESS. — Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πυθέσθαι, vix dubitari potest. Nec ulla parte melius πιθέσθαι, de quo in *Var. Lect.* dictum. Equidem unice verum putavi, quod optimus cod. *F.* nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, *omnia mutare*, scilicet omnia *evertere*, et *susque deque vertere*; quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3, 12. Nec obstat quod ibi activâ verbi formâ scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, *suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subiicere.* Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἄνα retracto tono scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ἀνα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. *S.*

12 *seq.* Βακιδι ἀντιλογίης *etc.*) Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in *Dissert. Herodot.* maluerim) non pugnabo. Defit oblitterata praepositio; reditura, modo Βακιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, *contradicendo obloqui*, iniustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliter qui sentiunt, ut Clar. *Abreschius*, οὕτι αὐτὸς ἐλθεῖν τολμίω refingunt. Quae sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad *Aeschyl.* lib. I. 3. p. 15. et *Valcken.* in Phoeniss. *Euripid.* vs. 482. doctissime illustrata. WESS.

Ibid. οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βακιδι *etc.*) Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit vir Cl. in Diss. *Herod.* p. 201. Vel ob hoc unum dictum *Herodotus*, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, censeri deberet τὰ περὶ μαντείας καὶ χρησμολόγους πάντων νεωῶν. Sed hinc simul aestimare licet, iam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quae bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate *Aristophanes* in Avib. vs. 963 seqq. et Equit. 995 etc. Ad veritatis lumen *Eusebius* istius etiam officinae fraudes retegens lib. IV. Praep. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut *Oenomao* certe vide-

bantur *Gadareno* in libro quem inscripserat Φωραὶ γνήτων. Sed multa potius fuerunt virorum Principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. VALCK.

CAP. LXXIX. 4. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι) *Aeschyleum* de Amphiarao fortasse spectavit, Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, sive, uti *Plutarch.* Arist. p. 320. c. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει: quo omnis concio in orchestra pronunciato Aristidem praesentem, tanquam soli Athenis conveniente, nutu plausuque signavit. Errat *Polyaenus* I. 31. Aristidem Themistoclemque τῆς πόλεως ἔξω προελθόντας posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in castris, non Athenis. WESS.

Ibid. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι) *Timocreon Rhodius* in *Plutarch.* Them. p. 122. D. εἰ τύγε Ξάνθιππον αἰνεῖς· Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω; Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθηνᾶν Ἐλθεῖν ἕνα λῷστον. Quae hoc capite de Aristide scribit *Herodotus*, illa quoque *Plutarchi* confutant indignas philosopho criminationes: Aristiden dicit ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον: et ille ipse tamen adeo propter aequitatem humanissimam collaudatus Aristides *cupide elaboraverat, ut praeter ceteros iustus adpellaretur*, *Corn. Nep.* in Arist. Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινάς, καὶ ἐμίσει, quae leguntur apud *Lucian.* T. III. p. 158. Adversarii *Themistoclis consilium utile, quia non honestum erat,* (*Cicero* de Off. III. c. 11.) auctoritate sua fecit Aristides, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum iniusta sciscere debuit, se ad reipublicae statum accommodando, monente *Casaub.* ad *Polyb.* p. 140. Absque ulla exceptione *Herodotus* et Aristiden et quosvis alios virtute praestantes collaudat libentissime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur *Dionysio Halic.* Hic *Herodoto* tradita *Plutarch.* enarrat in Themist. p. 118. D. In Aristide idem *Plutarch.* p. 323. C. missis Herodoteis ex alio nobis historico similia quaedam exhibet Aristidis ad Themistoclem hoc articulo temporis dicta. In Apophthegm. T. II. p. 186. B. cum Themistocle πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς, ipsi dixisse fertur Aristides: Βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμε-

δα. Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata *Nepoti* in Themist. c. 7., quod liquet ex *Thucyd.* I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit *Polyaen.* I. c. 31. διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. VALCK.

14. πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται) Optime Mssti et *Gronovius.* Probatissima Nostro, *Thucydidi*, *Xenophonti* aliisque ea structura, a *Thoma Magistro* in Δρῶ laudata. Dubito vero, sit-ne ex usu τοι [post λέγω δὲ]; siquidem illud conmodiorem post pauca locum occupat, et necessarium hic non est. WESS.

CAP. LXXX. 12. ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα) Si qui ταῦτα δῆτα praeoptaverint cum doctissimo viro Miscell. Observ. Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, eiusdem et *Is. Casauboni* ad *Athen.* lib. V. 2. sollertià, [Animadv. in Athen. T. III. p. 45 seq. nuperae ed.] exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. WESS.

CAP. LXXXI. 1. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστ.) Malunt ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλέης· παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστείδης etc. Verum concisus sermo Scriptoris est, respiciens illa, σήμηνον αὐτὸς παρελθών, ὡς ἔχει: neque enim opinor molestum videri, ἔλεγε - - - φάμενος, cui simillima in Musis conplura. WESS.

6. ταῦτα εἶπας μετεστήκεε) Hîc et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum Themistocle fuisse Aristidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; sed neque pugnae navali prope Salamina interfuisse. Suum tamen forsan auctorem sequutus *Nepos* in Arist. *interfuisse* scribit *pugnae navali apud Salamina, quae facta est priusquam poena liberaretur*: paulo ante dicitur *sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus. Demosth.* Or. II. c. Aristogit. p. 496, 8. Ἀριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μεταταθέντα (hoc e margine reciperem) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδίξατο. Secundum *Plutarch.* in Arist. p. 323. B. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεδεστῶσι κάθοδον, μάλιστα - - φοβούμενοι τὸν Ἀριστείδην: quae deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnae: nam quod ad

Nepot. Lambinus putat, idem ex *Herodoto* liquere, errat meâ quidem sententiâ. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti; dum illi pugnabant e navibus, utiliter haerens in insula Psyttalia; vid. *Herod.* c. 95. *Demetrius* περὶ Ἑρμ. §. 248. Ὥσπερ τὶς Ἀριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν· ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὔ: quae, cuiuscunque sint, sunt certe sophistae satis inepta, per Cererem mysticum Iacchum intelligentis, et *Herodoto* narrata c. 65. VALCK.

CAP. LXXXII. 2. τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων) In Themist. *Plut.* p. 118. E. ἐφάνη Τενεδία μία τριήρης αὐτόμολος: nescio unde. Hinc si sumsit, Τηνία fuit, quae et Nob. *Palmerii* divinatio. *Tripodem Delphis dedicatum*, [*lin.* 4 *seq.*] inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad Salaminem et Plataeas debellarunt, *Thucyd.* I. 132. et Auctor Or. in Neaer. p. 740. describunt. WESS.

5. ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι) *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persae erant victi,* (*Nepos* in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit Τηνίων. Olympiae quoque Iovis erat statua a Graecis dedicata, qui apud Plataeas pro libertate pugnaverant, in cuius basi praeter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι, *Pausan.* V. [c. 23.] p. 437. Hoc satis est ad *Herodoti* Τηνίους hîc adfirmandos. Quem hic memorat *aureum tripoda*, eum Delphis (teste *Thucyd.* I. c. 132.) ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροβίνιον: quodque nimis superbe Pausanias inscribi curaverat, Lacedaemonii ἐξεκόλαψαν· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἔστησαντο (cur non ex Codd. receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα: mutatis Lacedaemoniis τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς obiiciunt miseri Plataeënses apud eumdem III. c. 57. Secundum *Auctorem* Or. c. Neaer. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio causâ dictâ Plataeënses coëgere Lacedaemonios, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου: in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim; vid. Clar. *Wess.* ad *Diodor.* II. p. 100. *Eustath.* in Ἰλ. ξ'. p. 990, 17. VALCK.

CAP. LXXXIII. 3. ἠώς τε δὴ διέφαινε) *Med.* et aliorum scriptura, cui similem ex *Arch.* enotavi lib. VII. 217. ex praecipua parte fallit. Ita ibi, ἠώς τε δὴ διέφαινε, καὶ

οἱ ἐγίνοντο etc. Placuit accessio τοῦ δή, quamquam et ea vox lib. IX. 46. haud conspicitur. Nexa his indigent verbo, fortasse olim scripta, καὶ οἱ συλλ. τῶν ἐπιβ. προπεμόμενοι ἠγορόωντο, *et hi propugnatorum convocato consilio concionabantur.* Sic apta omnia. Alioqui καί οἱ - - - ποιησάμενος προηγόρευε, ut Themistocles, popularibus suis coactis, habita oratione dixerit ista. Memini ab aliis excogitata alia, quae praetereo. WESS.

3 *seq.* ἠώς τε διέφαινε etc.) Haec et vicina, perperam coniecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi potuerat, ἠοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατίων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit *Aeschyl.* in Pers. vs. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. Audiebantur ista, secundum Tragicum, ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα πᾶσαν κατίσχει γαῖαν iuxta *Herodotum*, *prima luce*; simul atque ἠὼς διέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, vid. ad lib. III. c. 86. ἅμα ἕῳ et ἅμα τῇ ἕῳ leguntur apud *Thucydid.* p. 300, 64. 396, 11. 311, 2. Haec ad manum si fuissent Clar. *Dukero* p. 299, 2., ne dubitasset quidem, quin C in E mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἕω: ut ἐξ ἕω, sic πρὸς ἕω, recte leguntur in *Aristoph.* Eccles. vs. 85. et 312. et εἰς ἕω apud *Isaeum* Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat *Harpocration* in Εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isaei *locum*, quo referens ista *H. Vales.* illic sincerum εἴσω sollicitabat. VALCK.

CAP. LXXXIV. 4. ὦκελον τὰς νῆας) *Vallae* Latina *cessim irent*, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto *littus versus cursum flexisse*; nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς *Philostrato* Heroic. II. p. 688. 689. male ab *Oleario* sollicitatum, nulla suadet ratio. *Eurip.* Iph. Taur. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ὦκειλε ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile *Nicandri* Ther. vs. 295. Ceterum *Aminias*, *Aeschyli* frater, hic Παλληνεύς, in *Plutarcho* Themist. p. 119. D. Δεκελεύς, qui *populares* in Attica civitate utique diversi. Aeschyli fratrem fuisse, *Diodorus* XI. 27. non negat. Pertinet autem huc *Aeschyli* Pers.

vs. 410., ubi quae de Lycomede Critici, fortasse ex *Plutarcho* sumta. Vid. supra c. 11. WESS.

3 *seq.* ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο *etc.*) In *Lexico Herod.* sic probabiliter scripta recepit *Suidas*: Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ναῦς· Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστρα-φέντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιούσας ναῦς. Graecam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam *inhibere remis*, illuminarunt praesertim observata *I. F. Gronovii* [Observ. lib. IV.] quibuscum illa *Bossii* conf. et *Ti. Hemsterh.* ad *Luciani* Nigrin. [c. 8.] p. 46, 47. et *Bentleii* ad *Horat.* Epod. IX. vs. 20. Hinc mutuari licebit verba Themistoclis ad Ionas ex *Iustini* II. 12. *at vos commisso praelio ite cessim, inhibete remis, et a bello discedite:* ὑπεχω-ρεῖτε πρύμναν ἀνακρουόμενοι. Quando apud *Herod.* paulo legitur inferius, [*lin.* 14.] μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε; *quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis?* priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ, sed ἔτι πρύμ-νην ἀνεκρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale praelium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendae, *quo expeditius rectis proris e portu exirent*, docente *Bentleio* l. c. In *Schol.* ad *Aristoph.* Vesp. vs. 397., pro ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη, unà literà mutatà scribendum, ὅπως ἂν εὐτρεπὴς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. *Primus*-ne *Pallenensis Aminias* νηὶ ἐνέβαλε, an alius, cadere potest in dubitationem: *Aeschyli* Persa fatente vs. 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ ναῦς. *Plutarcheis* in Themist. p. 119. D. satis conveniunt narrata *Diodoro* XI. c. 18. ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὐπίσω δὲ πλέουσαι προτροπάδην ἔφευγον. VALCK. — Quod *lin.* 3. pro ἐπὶ ex *l.* 14. ἔτι corrigendum *Valck.* censuit, id mihi Vir doctissimus non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossae et *Suidas* recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus *Thucydidis* Interpres ad lib. I. c. 50. ἐπὶ τὴν πρυμνὴν κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνην (vel τὴν πρύμνην) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνην ἀνακρούεσθαι (qua *l.* 3. *Herodotus* utitur) decurtata. *S.*

13. ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε) Necessitudo nulla, ut πικρότερον aut προθυμότερον formetur. Species illa matronae prius Graecis exprobravit segnitiem, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Cl. *Abreschium*. Aciei Persicae Graecaeque classis ordinem *Diodorus* diversiorem dedit lib. XI. 18. WESS.

CAP. LXXXV. 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους) Atheniensibus Lacedaemonios iungit *Diodor.* XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phoenicum; verius iuxta *Herod.* dextrum cornu tenebant Lacedaemonii. Ionum nomina, qui veteris Graeciae ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. Τοῦδε δὲ εἵνεκα, ait, [*lin.* 11.] μέμνημαι τουτέων μούνων: sic syllabâ scribendum puto repetitâ pro τοῦδε εἵνεκα. VALCK. — At satis erat τοῦ δὲ, quod libri dedere: nempe τοῦ pro τούτου vel τοῦδε, ut saepe aliàs. *S.*

13. *Phylacus Samius* εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Haec propria Graecis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in *Platonis* Gorgia p. 506. c.; a *Platone* mutuati sunt Sophistae. Graecarum etiam civitatum εὐεργέται saepe publicitus ἀνεκηρύττοντο: vid. *Ti. Hemst.* ad *Lucian.* p. 367. [ad Dial. Mort. X. 6.] VALCK.

Ibid. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη) Congruunt de Mardochaeo prodita *Esther* c. VI. ubi doete *Grotius*; operosior *B. Brissonius* Regn. Pers. I. 138. et *Des. Heraldus* Advers. I. 9. quos *H. Relandus* ac *Burtonus* duces habuerunt. WESS.

CAP. LXXXVI. 5. οὐ τεταγμένων ἔτι) *Koenio* nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν: de Graecis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. Suum illi Regem aut fortitudinis aut ignaviae spectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbatâ duo dixit: primum, isthoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν: id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσιος, V. 118. *semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes.* Herodotea quaedam *Portus* dedit in Ἑωυτοῦ: alii collegerunt huius generis plura. VALCK.

CAP. LXXXVII. 3 *seqq.* κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην *etc.*) Callidum *Artemisiae* commentum, indignante *Plutarcho* nimis verbose narratum, adnotavit etiam *Polyaen.* lib. VIII. c. 53, 1. VALCK.

11. Φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ) Adiuvat hic incitandi ac propellendi vim participium Φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his *Herodoti* non posthabitis, *T. Hemsterhusius* ad *Luciani* Dial. Mort. VI. pag. 349. *Diodorus*, εἰς ἔμβολὴν Φέρουσα, ναῦς ἐς ἔμβολὴν φερομένη, de tali inpetu, lib. XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginae addidit *Polyaenus* strategematibus lib. VIII. 53, 2., aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. WESS.

14. οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἰπαι) Cultius hoc et verius. Sic c. 128. ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπαι. Eo vero cupidius id reposui, ut scabrities, ad quam vir doctus ultro offendit, detergeretur. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. συνήνεικε γενέσθαι) Corrigenti, γενέσθαι μῆχος τοῦ διαφυγέειν, nec schedae veteres, nec creberrime in Musis iteratum συνήνεικε γενέσθαι prosunt. Nam διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι, Herodoteae consuetudinis et ubertatis, extra omnem esse culpam, cumulus exemplorum, unde pauca deliḃavit *Abreschius* Dil. ad *Thucyd.* lib. VI. 87., manifestat. WESS.

9. σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς *etc.*) Ab exemplaribus scriptis nihil deflecto. Est, cui σαφέως, ὡς τὸ ἐπισ. in coniecturam incidit; non illam damnabilem, modo ab ipsa re expostularetur. Si *Polyaeno* fides VIII. 53, 3. Artemisia, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive *insigne navis*, haud refero. Fuit hoc in eius prora, ut ab aliis discerni posset. Tale Chimaeri, ἔπλει γὰρ πλοίῳ λέοντα μὲν ἔχοντι πρῴραθεν ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud *Plut.* T. II. pag. 247. F. Vise et *Scheffer.* Mil. Nav. lib. III. 1. WESS.

14. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, *etc.*) Expressit celebre dictum *Polyaenus* VIII. 53, 4. paullo aliter; melius *Suidas* in Ἀρτεμισία, et *Eustathius*. Ennianum, *Vos etenim iuvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri*, hinc optime *Gronovius* derivat. WESS. — Dicti Xerxis vehemen-

tiam *Trogus* infregit, *Theopompum* forte sequutus: hinc *Iustin.* II. c. 12. et ex *Iustino Orosius* p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud *Polyaen.* VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim praefectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: *Diodor.* XI. c. 18. *Plut.* in Them. p. 119. D. Quae posui Herodotea ubi dedit *Eustath.* ad Ἰλ. η'. 96., protulit ad hoc Regis dictum illustrandum ex Aiace (vs. 1201.) *Sophoclea* non tantum, sed Herodotea quae quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud *Herod.* I. cap. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας: memorat de Sesostri narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi praeiverat Artemisia, dicere ausa coram Rege, in navali pugna tanto praestare Graecos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. [supra, c. 68.] Conf. *Diogenian.* Cent. IV. Prov. 1. et *Plato* Leg. I. p. 639. B. *Cicero* pro Milon. cap. 21., *quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros. Livius* in illa magnifica παρακελευσῇ lib. IX. c. 19. *cum feminis sibi bellum fuisse dixisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt.* Praeter alios, Alexandri Molossi dictum habet *A. Gellius* Noct. Att. XVII. 21., *se quidem ad Romanos ire, quasi in* ἀνδρωνῖτιν, *Macedonem isse ad Persas, quasi in* γυναικωνῖτιν. VALCK.

CAP. LXXXIX. 2. Ἀριαβίγνης) Qui hic *Ariabignes*, Darii fil., *Plutarcho* in Themist. pag. 119. D. et Tom. II. p. 488. F. *Ariamenes*, neque alius ac *Artobazanes* Nostri lib. VII. 2. confusione mira. WESS.

6. καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ) Memini *Diodoro* adscripta lib. IV. 32. Mutavit dictionem Auctor libri II. Maccab. cap. 5, 14. quando *tribus*, ait, *diebus octoginta millia* διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς: et lib. III. cap. 1, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειροκμίαις διαφθαρῆναι: ubi *Grotius* ἐν χρεωκμίαις, *frustillatim discerpi*, quod nuperrime *Houbigantio*, docto viro, displicuit vehementer; neque enim pati id Graeca posse: ipse, *quorum quadraginta praeda militum fuere.* Ego vero edoceri gestio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι praedam esse militum posse, quidque verbis οὐχ ἧττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν prioris loci, et posterioris πολλοὺς δὲ καὶ δεσμαλώτους συλληφθῆναι tum faciendum? Illa demum *praedam* ponunt, cetera miserorum *necem*; *Grotii*que adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex

Alex. Cod. ἐν χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit. WESS. — Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρεσθαι, vel πίπτειν, *Polybio* praesertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce Χείρ. *S.*

CAP. XC. 2. τῶν τινες Φοινίκων) Quibus ex pluteis et quo Codice *H. Steph.* hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πέμπει τῶν τινας δορυφόρων lib. VII. 146. *Gronovium* consule lib. I. 85. WESS. — Ad istud, τῶν τις Περσέων, I. 85, 11. ingentem cumulum simillimarum dictionum *Gronovius* congessit ex I. 84, 19. 109, 17. 124, 17. II. 179, 2. VII. 143, 1. etc. *S.*

Ibid. τῶν τινες Φοίνικες) Φοινίκων corrigendum vidit *Koenius*; praebet hoc margo *Steph.*, absque Codicibus recipiendum. Τῶν τινα ἑτπίων, in *Pausan.* pag. 594., *Ionicam Sylburg.* vocat ἀναστροφήν. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit; vid. *T. Hemsterh.* in *Lucian.* p. 82. et *P. W.* in Diss. *Herod.* p. 137. Qui loquendi saepe figuras usurpat elegantes et rariores, amat *Eustathius* hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere: huius immemor *Casaub.* in *Athen.* I. p. 22. B. pro τῶν Ὁμηριδῶν τις, pag. 56., *verius* indicabat *et elegantius*, τῶν τις Ὁμηριδῶν: quod praebet *Eustath.* in Od. β'. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit *Eustath.* semel *Athenaeus.* VALCK.

[10. ἄτε δὴ ἐόντες *etc.*) Utique ἄτε δὲ ἐόντες, aut ἄτε δέ δὴ ἐόντες, hic requisiveram: at vulgatam scripturam tenet nostra membr. *F.* nec ex aliis libris enotatum quidquam h. l. video. *S.*]

11. ἀπερράξαν) Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud *Suidam* etiam Ἀπαράξειεν; et Ἀπήραξεν, ἀπέκοψεν, scribendum; non literâ ρ duplicatâ. Recte scribuntur alibi apud Nostrum ἀραρσόμενοι, συναράσσονται, etc. *Eustathius* ad Ἰλ. ε'. 81. ἀπὸ δ' ἕξεσε χεῖρα βαρεῖαν· τὸ Ἀπέξεσεν, ait, ἀντὶ τοῦ ῥᾷστα ἀπέκοψεν εἴληπται· τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται Ἰλ. π'. 116. Optime: significat eximie Ἀπαράσσειν, *decutere. Livii* verbo *Valer. Max.* VII. 4, 2. *altissima papaverum capita baculo decussit; ἀπήραξε. Hesychius*: Ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράσσουσιν, *bacilli, quibus fructus decutiunt.* Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense *decutiebant*, hi quoque dicuntur ἀπαράξαι κράτα, *Sophocl.* Trach. vs. 1032. χεῖρα, *Philostr.* p. 827. fi

Apud *Herod.* V. 112., ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαρδοτεῖ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας: *equi pedes falce decutit*, ut segetes *decutiuntur*, ἀπαρδόσονται. VALCK.

15. καὶ πάντας αἰτιώμενος) Vetus καὶ πᾶν αἰτ. *omni modo accusans* vertit et longe praefert doctissimus *de Pauw*: nam *cunctos* si rex incusarit, Ionas in idem incurrisse periculum. Quod illi vitio non verto, consensionem Mss. torum, cuiusmodi nullum inspexerat, ignoranti. Αἰτιώμενος πάντας, *omnes* Phoenices, quorum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε, *Diodor.* XI. 19. WESS. — Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent tristes et praesentem fortunam moleste ferentes) *quoslibet accusans* intellexeram: nec me turbaverat difficultas, qua premi hanc interpretationem *Pavius* censuit; si quis tamen cum *Wesselingio* commodius *cunctos Phoenices* existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. S.

19. κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρει) Athenis in arce sella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόπουν dixit *Demosth.* c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐπὶ τῷ Αἰγάλεῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista *Demosthenis* scribit *Ulpianus*, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt *H. Vales.* in *Harp.* p. 184. et *Io. Meurs.* in Paralip. ad lib. de Pop. Att. } valde dissita confundens *Aegiliam* pagum et montem *Aegaleon*; errore detecto situm utriusque determinavit Clar. *A. Hettinga* in Miscell. Obs. Nov. Tom. IX. p. 693. vid. *I. Wasse* in Add. *Dukeri Thucydidi* subiectis p. 667. Legitur apud *Suid.* Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους: ubi Codicum lectio Ἀγαλιῶν *Suidae* debetur; veram, Αἰγάλεων, ex *Thucyd.* p. 111, 83. [lib. II. c. 19.] grammaticus antiquior enotarat. VALCK.

20. τὸ καλέεται Αἰγάλεως) Veteres in loco, unde Xerxes spectaverit dimicantes, dissident. *Phanodemus* ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; *Acestodorus* in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud *Plutarch.* T. II. pag. 118. e.; qui quidem dissensus ex locorum colliumque *Aegaleo* vicinorum, [?] Cl. *Wasse* docente ad *Thucydid.* Add. p. 667. Sequuntur *Herodoti* finitionem Schol. *Aeschyli*, *Tzetzes* in *Lycophr.* pag. 142., *Ulpianus* ad *Demosth.* Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Αὐγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis *Istri* su-

per Aegaleo monte et vicinis fragmentum, *Wassius* oblitus non fuit, sed situs huius *Aegalei* vir magnus ad *Strabon.* lib. VIII. p. 550. [p. 359. c. ed. Cas.] WESS.

22-24. πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσεβάλετο - - - τούτου τοῦ Φοινικικοῦ πάθους) Aut aliquis latet error, aut Latina peccant: prava esse, non ambigo. [Tenuit *Vallae* Latina *Wess.* cum *Gron.* quae huius modi erant: *Quin etiam cladi Phoenicum qui aderant, additus est Ariaramnes, quamquam amicus regis.*] Unde enim Ariaramenem cladi Phoenicum victimam accessisse, confit? Qua hominis culpa? An προσεβάλετο τούτου τοῦ Φ. πάθους haec indicare apta sunt? Saltem alius verbo casus adfuisset. Porro οἱ μὲν δὴ etc. quae continuo post, *Phoenicum* postulant poenas, nullas *Ariaramenis.* At obscurum et molestum perseverat προσεβάλετο - - τούτου τοῦ Φοιν. πάθους, neque dissipatur *Pavii* Latinis, *ab eo increpabatur praesens propter hanc Phoenicum poenam*, quam deprecari voluerat; nam, deprecari Ariaramenem voluisse, unde nobis paret, et ubi προσβάλλεσθαι tali notione? Errorem latere arbitror, et προσελάβετο, quae elegans *Reiskii* coniectura, fragendum, ut innuatur, *Ariaramenem, virum Persidis, Ionum amicum, cum praesens adesset, calamitatem illam Phoenicum adiutasse* criminando. Placet *Abreschii* φίλος ἐὼν ἰὼν, adeundi. Diluc. *Thucydid.* pag. 112. WESS. — Vide *Var. Lect.* Ἐλάβετο et ἐβάλετο, horumque composita, quam facile inter se permutari per librariorum oscitantiam potuerint, satis adparet. προσεβάλετο quidem non modo cum *Schaef.* tenerit, sed diserte etiam defendit *Schulzius*; non animadvertens, verbum προσβάλλεσθαι (si modo usquam tali quadam notione usurpatum reperitur) nullo pacto posse cum genitivo casu construi; quo ea prodeat sententia quam ipse Vir ductus huic loco subiecit: *insuper etiam - - - contulit ad illam Phoenicum cladem.* Verbum συμβάλεσθαι novimus ista notione positum, sed diversa ratione constructum; velut apud *Lysiam*, pag. 105. ed. *Reiskii*, πλεῖστα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συνεβάλοντο: et apud *Polyb.* III. 10, 7. πλεῖστα συνεβάλοντο πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ πολέμου, ubi perperam alii libri συνελάβοντο. Similiterque in illo *Strabonis* loco, quem ex libro XIII. p. 1289. ed. Almelov. nescio quo errore idem *Schulzius* excitavit, πολὺ δὲ εἰς τοῦτο ἡ Ῥώμη προσελάβετο, videndum ne προσέβαλετο ibi

scriptum oportuerit. Verbum λαβίσθαι eiusque composita cum genitivo casu legitime construi, notum est. Et προσλαβίσθαι quidem nusquam alibi reperire mihi contigit, nisi in illo *Aristophanis* dicto, Pac. vs. 9. ubi absolute ponitur, προσλάβεσθε πρὸς θεῶν: ubi Schol. βοηθήσατε. Sed cognata προσπιλαβίσθαι et συλλαβίσθαι cum genitivo casu constructa apud Nostrum habemus, V. 44, 9. et 45, 13. III. 48, 11. Quod autem opponit *Schulzius*, verba haec non nisi in bonam partem solere accipi, id quidem non obstat quo minus verbo προσελάβετο hîc esse locus possit: namque intelligi debebit, προσελάβετο αὐτοῖς (scil. τοῖς Ἴωσι) τούνεκα τοῦ Φοίνικος πάθεος, *adiuvit Ionas, operam suam illis contulit, ut ab eorum capitibus in capita Phoenicum averteret calamitatem. S.*

CAP. XCII. 1. Ἐνθαῦτα συμπέσοιεν σφίσι *etc.*) Nugas [veteris] interpretis de Themistoclis et Polycriti navali conflictu, ab *Aem. Porto* explosas, propagari nolui. Ἐνθαῦτα συνεμίσγοντο, *ibi naves sibi occurrerunt*, utitur 87, 1. οὔτι εἰ συμφοίτησε τῶν Καλυνδίων — νηῦς. Pytheam vero ex captivitate a Polycrito vindicatum, Ἰσχενόου *filium* melius lib. VII. 181. [quam Ἰσχένου, ut hîc vulgo *lin.* 5.] scribi, ante hos ducentos annos *H. Stephanus* docuit. WESS.

11 *seq.* ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν Μηδισμὸν ὀνείδιζον.) Ecce iterum Crispinus. Vertebat [*Valla*] *exprobrant Aeginetis, quod cum Medis sentirent.* [quae quidem intacta *Wess.* cum *Gron.* in latina versione reliquit.] Hoc de Polycrito Aeginetarum ductore credemus? Sensit inconmodum vir doctus [*Reiskius*], sed auxit scribendo, ἐς ἐπίπλοον τῶν Αἰγινητέων τὸν *etc.*, quasi Polycritus Themistocli audientibus Aeginetis studium Medicarum partium exprobrasset; cuius, si Sicinnum ad Persam missum cogitasse velis, notitiam non habuit, uni Aristidi patefactam; neque fraus illa bellica probrum fuit. Nisi egregie fallor, *Polycritus Themistoclem dicto mombrdit, quod* superioribus annis omnes *Aeginetae* et in his *Crius*, ipsius pater, *sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti.* Si dubitas, redi ad lib. VI. 49. In hunc ergo Aeginetarum μηδισμὸν ipso in conflictus fervore ὀνείδιζε, seu non sine probro invehitur et obiicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηὶ ἐμβαλών Sidoniae, de qua paullo superius. WESS.

CAP. XCIII. 1. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται) Honoris amplissimi, velut ab *Herodoto* Aeginetis attributi, ter meminit ineditus in *Aristidem Scholiasta*: in Panathen. T. I. p. 183. Ἀντιγονιστάς, inquit, φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἰσχνὸτας τέχνην, λέγει δ' ἐν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ἤδεσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando scribit Sophista doctissimus pag. 239. οἱ Ἕλληνες τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει: *Schol.* τὰ ἀριστεῖα primum intelligit de spoliis eximiis, sella Xerxis, et gemmace Mardonii: τινὲς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐπιν. (ἀπειλημμένου) δόξαν τοὺς Αἰγινήτας. Ita ubi vocat *Aristides* pag. 268. τὰ ναυτικὰ πρώτους: καὶ ὁ Ἡρόδοτος, inquit *Scholiastes* αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας· ὡς ναυτικοῖς ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικοὺς ἐνίκησαν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius Codicis adiumento fabile edendo, paulo plura describi dictu digna, qualia Codex iste Clar. *Burmanni* multa continet ad historiam Graecam illustrandam eximia. *Plutarchus* etiam in Thesea, cuius meminit Clar. *I. Perizon.* ad *Aelian.* Var. Hist. XII. 10. eamdem in rem citat *Herodotum* (quem in lib. de Herod. Maligni p. 871. D.) aegerrime fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Aeginetas ἀπαίτει τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, teste *Herodoto* infra c. 122. ubi p. 963. Graecorum Principes Corinthum ablegat, illos indicaturos quis unus prae ceteris hoc praelio fuisset praestantissimus. In hoc concilio, publico deorum iudicio Aeginetas velut isthoc praelio praestantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit *Herodotus*, testatur *Diodorus Siculus* XI. cap. 27. κρίσεως περιτθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, ἔφασαν ναυτικώτατοι (Lacedaemonii) γενέσθαι κριθῆναι, πάλιν αὖ ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον de invidia, qua erga Athenienses affecti fuerint οἱ τύραννοι τῆς Ἑλλάδος, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Graeciae Principum invidiam verisimillimam posterorum forte memoriae subtrahere studuit *Herodotus*; qui hic ex vulgi iudicio *primos* inter privatos propugnatores defert *Aeginetas Polyeritio*, et *Atheniensibus Eumeni atque Aminiae*; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. *Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. V. 19. VALCK.

3. καὶ Ἀθηναίοις) Melius ita: ambo erant *Atheniensis*. *Diodorus* XI. 27. solum *Aminiam*, *Aeschyli* fratrem, habet; rectius *Aelianus* Var. V. 19. cum nota *Perizonii*. Amplexus in proximis sum [*lin.* 5.] ἐπεδίωξε, rei congruentius. Sic cap. 108. et 111. ἐπεί τι σφι ἀπίδοξε μᾶλλον ἐπιδιώκειν ἔτι πρότερον, etc. WESS.

CAP. XCIV. 1 *seqq.* Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον *etc.*) *Herodotum* spe praemii delectum, quod sibi sponderat Corinthi, haec, mutatis prioribus, scripsisse, *Dionis Chrysost.* accusatio est. *Plutarchus* omnia Scriptoris maligni tati contribuit; de praemio non inpetrato, si bene memini, tacens. Profecto in Corinthiorum et Adimanti praeconio nimis parcae Musae sunt; qua de caussa, non divino. Haec tamen ex *Atheniensium narrationibus*; quibus, mentiri si in animum induxisset, totius Graeciae haud opposuisset consensum. WESS. — Vide *lin.* 2. et *lin.* 22 *seq.* Caeterum commode *Larcherus* observavit, si veritati consentanea esset *Dionis* criminatio, *Plutarchum* profecto non praetermissurum fuisse opportunam adeo occasionem turpem istam maculam *Herodoto* adspergendi. *S.*

Ibid. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθ. *etc.*) De *Corinthiis* et *Adimanto* hic tantum narrat, *quid Athenienses dixerint*, atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcursu tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicate. Saepius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quae Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde *Dionis Chrysost.* qui *Herodotum* admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 466. Corinthum Nostrum venisse narrantis, et pro laude Corinthiis iure contributa voluisse μισθὸν ἀρνεῖσθαι: mercede negata, μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. *Dionis* locum adhibuerunt Clar. *Wess.* etiam in Diss. *Herod.* p. 128. et *Reiskius* Animadv. II. p. 507. Haec tandem exigantur *Plutarchi* T. II. p. 862. D. ὅτε μέντοι δέκα ταλάντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν πεπαιδευμένων ἐν ἱστορίᾳ Δίϊλλος εἶπεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec simultatis Historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam *primam esse historiae legem* scribit Cicero.

de Orat. II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius *Herodoti* malevolentiae, *Plutarch.* T. II. p. 870. et seq. opponit *Thucydidae* silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata *Simonidis* aliorumque; quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque *Herodoto* non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriae tradendum. De quatuor Epigrammatis, quae praebet *Plutarch.* duo leguntur etiam in *Anthol. ined.*; duo habet *Dion Chrys.* p. 459. velut *Simonidis*, ex quo Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος viri docti restituendum monuerunt apud *Plutarch.*, pro Νῦν δὲ ἀνέμεινος. Illa *Dionis* non esset deterior lectio, Plutarcheam certe propior: Ὤφελ' ἐυῦδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἅμα Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς. In Doriensium reliquiis τὸ ἡμῶς scribitur ἄμμι, vel ἄμε: τὸ γῆρας ἄμμε καταφαίνον παρειαῖς, *Sophronis* est in *Schol.* ad *Aeschyl.* Choëph. vs. 294. In *Caelli* Dorici apud *Stobaeum* in Ecl. phys. 45, 26. ποθ' ἅμε scribendum: πρὸς ἡμᾶς est in edito libello, ποθ' ἅμε apud *Diog. Laert.* I. 113. ποθ' ἄμε in *Aristoph. Lysist.* vs. 95. VALCK. — *Epigrammata* ista Analectis suis inseruit *Brunckius*, T. I. p. 132 seq. num. 36. 37. 39. et 40. *S.*

13. ἐκπλεύσαντα καὶ ἐπιβάντα) Non aliter legisse *Plutarchum* videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quae praetoriam accessit triremem, [*lin.* 7.] θεᾷ πομπῇ, *divinitus missa*, pomadis nota celox irridetur illa philosopho velut μιαιφονωτάτῃ, qui acerbe, τί γάρ, ait, ἔδει τίθεσθαι (forte legendum τιτθεύεσθαι, privari?) μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίσασα τοὺς τραγῳδοὺς ἀλαζονείᾳ: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCK.

16. ἱερὸν Ἀθηναίης Σκιράδος) *Minervae*, cui similis Athenis titulus, id *fanum* in extima erat Salamine, περὶ τὸ λήγοντι τῆς Σαλαμῖνος in *Plutarcho*, cui celox ista eleganter, sed criminose, ἐνομοστατῆς, *coelo lapsa*. Ego vero εἰδέναι προσφέρεσθαι [*lin.* 9.] satis ad sententiam habeo, et addita [τοῖς Κορινθίοις,] pro librarii, schedis indicantibus, scholio. WESS.

18. οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα) Vere sic ex schedis *Gronovius*; distracto itidem, [*lin.* 19.] quamquam ex coniectura,

ἐπ' ἐξειργασμένοισι. Nunc quod legitur, Ionum et Herodoteum est. Vid. lib. IV. 165. WESS.

CAP. XCV. 5. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων) Plutarch. Aristid. p. 323. F. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν, ubi ex correctione *Bryani* speciosa τῶν ὁπλιτῶν, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in *Psyttalea* calamitatem tragice *Aeschylus* Pers. vs. 457. colloravit. Constat autem hinc, *interfuisse* Aristidem *pugnae navali apud Salaminem, quae facta est prius, quam poena liberaretur*, in *Corn. Nepotis* Aristid. c. 2., adfuisse tamen αὐτόκλητον, *sponte sua*, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκητο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, et verbis quidem inficetis, propterea que a *Demetrio Phalereo*, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμην. c. 248. WESS. — Conf. supra, ad cap. 81, 6. *S.*

7. ἐς τὴν Ψυττάλειαν) In hanc insulam, inter terram continentem et Salaminam interiectam, (de qua vid. *Steph. Byz.*) ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut saepius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhaeserit. Persas in insula Psyttalia contrucidatos multis lamentatur *Aeschyli* Persa vs. 447-464., παίουσι, κρεωκοποῦσι δυστήνων μέλη, Ἕως ἐπαύσατ' ἐξαπόφθιμον βίον. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem missos dicit *Plutarchus* in Aristid. p. 325. F. ex inhumano autem vatis Euphrantidis suasu Themistocles immolasse ὠμηστῇ Διονύσῳ, *Baccho crudas carnes voranti*. ὁ νὰ δέρματα ἐσθίῃ, vel ἔδῃ, est Διερμηνεύς. Cuius aliàs nomen forsan ignorassemus, parvam insulam haec una Persarum clades nobilitavit: vid. *Pausan.* IV. p. 373. De illa hic egisset *Steph. Bergler.* ut liquet ex Notis in *Alciphr.* p. 233. *Schol. ined.* in *Aristid. Panathen.* p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆσον) τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρωσι. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνεῖλε τὸ Περσικόν: ut cetera taceam, Themistocli non fuit Aristides συστρατηγός. VALCK.

CAP. XCVI. 9. ὅστις ἀποκλήσας τὸν χρηστήριον) Ex

suspicione eruditi viri ἀποπλησθῆναι, quomodo πληροῦσθαι apud Sacros Novi Test. Scriptores. At Noster ad τῶν ναυηγίων τὰ πολλὰ aptavit, quae ad Coliadem delata fidem oraculis conciliarint. Ex *Vallae* sententia Lysistratus Atheniensis Bacide et Musaeo prior erit, malà, uti opinor. Πρότερον τουτέων [*lin.* 10.] non est *ante hos*, sed *ante eas res*, quae describuntur. Vid. lib. VI. 46. et alibi. Ultima oraculi [*lin.* 13.] ἱμερτοῖσι φρίξουσι iucundà Cl. *Kühnius* et leni medicinà reparavit ad *Pausan.* lib. I. c. 2. ἱμερτοῖς, φρύξουσι: tantam videlicet remorum, ad Coliadem eiectorum, futuram abundantiam, ut illis *inter torrendum* mulieres uti possent. Quam quidem opem Codices, *Strabo*, *Eustathius*que recusant, non infitiaturi, modo liceret, φρύγειν ἱμερτοῖς matronis adprime convenire, φρίττειν ἱμερτοῖς, etsi meticulosum hoc genus, quidpiam arcessiti atque incommodi possidere. Haec pro *Kühnio*, vineta mea caedens. WESS.

13. Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἱμερτοῖσι φρίξουσι.) *Remis horrebunt mulieres Coliades*; an *Horret capillis ut marinus asperis Echinus, aut Lacaena aper?* non opinor. Lenissima mihi quoque placet *Kühnii* correctio legentis φρύξουσι; quae, *Berglero* probata, *Reiskio* quoque venit in mentem, aliisque. Remis sic usurae, secundum *Kühnium*, mulieres dicuntur ut φρυγίσεις, *frictoriis*. Φρύγειν Latinum est *frigere*, de quo *N. Heins.* egit ad *Ovid.* Medic. Faciei v. 70. VALCK. — Φρύξουσι, a doctissimis duumviris commendatum, cum *Schaefero* et *Borheckio* adoptarunt etiam *Iacobs* (in Atticis) et *Schulz* in Herodoti Bellis Persicis; quod, ut audacius factum, quippe consentienti librorum omnium non modo Herodoteorum, sed Strabonis etiam, (teste Lipsiensi *Strabonis* Editore, lib. IX. p. 376.) auctoritati repugnans, sic et alioqui parum consultum, certe neutiquam necessarium fuisse, in *Var. Lect.* ad h. l. demonstravi. Caeterum in memoriam revocat huius vaticinii amphibolia istud, cuius *Thucydides* lib. II. c. 53. meminit. *S.*

CAP. XCVII. 7. χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν) Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διεκαίδεκα, *duorum circiter stadiorum*, in *Strabon.* lib. IX. p. 605. A. [p. 395. B. ed. Cas.] arbitrato, id consilii regem animo ante navale praelium agitasse, quae et *Ctesiae* Pers. c. 26. opinio. WESS.

CAP. XCVIII. 2. θνητὸν ἰόν.) Sicci-ne vero *nuncios* his *Persicis nihil mortale* celerius? an ne columbae quidem velociores essent censendae, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re *Casaub.* egit in *Athen.* IX. c. 11. [Animadv. in Athen. T. V. nuperae edit. p. 178.] Levissima mutatione pro θνητὸν libenter corrigerem ἀνήϊον, sive ἀνθρωπήϊον ἰόν. Unius ponam, aliis omissa, de iisdem loquentis *Xenophontis* verba Κύρ. Παιδ. VIII. p. 137, 35. ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη τοῦτο ἴσθηλον. Aliorum de his loca dederunt *Brisson.* de Regn. Pers. p. 190. et *Stanlei.* ad *Aeschyli* Pers. vs. 247. *Herodotus* saepius ἀνθρωπήϊον scripsit, quam ἀνθρώπινον. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat *Herod.* [*lin.* 11 seq.] cuius verba dedit *Io. Meurs.* in Gr. Fer. voc. Λαμπάς. VALCK. — Nil opus erat cur vocab. θνητὸν hic sollicitaretur; quum praesertim dubitari merito possit, an *Herodoti* iam aetate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli. *S.*

5 *seq.* Ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος) Laudibus *Gronovium* fero, amplioribus ornaturus, modo *Brissonio* et *Stanleio* comiorem sese praestitisset. Neuter schedas *Herodoti* manu exaratas versaverat; et vituperabuntur ob vocum, in Msstis latitantium, ignorantiam? Voces bene redierunt; clariusque cursum hunc, cuius Cyrus auctor et inventor, exponunt. Videndus *Brisson.* Regn. Pers. lib. I. 238. et *M. Paullus Venetus* lib. II. Region. Orient. c. 23.; non dissimilem vehicularem apud Tartaros cursum enarrans. Unde vero *Cleomedes* (Sphaer. lib. II. p. 169. *Ed. Antw.*) mutuatus fuerit, Xerxem διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μέχρις Ἀθηνῶν, qui clamore, quid ageretur significarent, et sic διὰ δύο νυχθημέρων ex Graecia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens τοὺς οὔτε [*lin.* 6.] haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri solens saepe mutatio. WESS. — Pro τοὺς *lin.* 6. cum *Reiskio* τὸν malles ob sequens ἑωυτῷ *l.* 8. *S.*

12. τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτιθέουσι) *Themistium* adumbrasse, *Petavio* observatur, Or. XIX. p. 230. c. Pertinent huc *Aeschyli* versus cultissimi Agam. 320 seqq. Sed adi magnum *Erasmum* Chiliad. pag. 574, ed. *Francof.* WESS.

CAP. XCIX. 5. ἔσαν ἐν θυσίῃσι) De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θάλειαν sequebatur; convivium sacrorum causa fieri solitum, interprete *Casaub.* in *Athen.* p. 745. [Animadv. T. V. p. 514. nuperae edit.] Θεῶν Θυσίαι, θαλίαι τε, iunguntur in *Aristoph.* Nub. 328., qui in Pacis vs. 780. Ἀνδρῶν τε δαῖτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, *Herodotum* scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius iuxta Nostrum notat χαρμόσυνα ἐποίεον, vel κιχαρπότης ἑόρταζον, laeti velut festos dies agitabant. θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: *Eustath.* in Od. Φ'. p. 759, 6. Epist. *Socr.* p. 43, 18. Iam vide *Herod.* III. c. 27. in Apidis natalibus Aegyptii ἔσαν ἐν θαλίῃσι. Festo die bonarum rerum affluentes copiâ dicuntur ἐν εὐπαθίῃσιν ὄντες. *Herodot.* lib. I. c. 12. et 191. ubi χρηνίειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν, II. 133. et 174. Nusquam iuncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν: sed cum istis bene conveniunt, quod laeti Persae τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα. vid. *Brisson.* de Regn. Pers. p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persae vestes sibi discindebant, [*lin.* 8.] βαῖῃ τε καὶ αἱμωγῇ ἐχρέωντο ἀπαλέτῳ. Postrema vir summus adhibuit in Adnot. ad *Callimachum* clar. *Ernesti* p. 103. VALCK. — Cur pro ἐν θυσίῃσι *lin.* 5. contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θαλίῃσι potius scripsisse *Herodotum*, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et *sacrificium* intelligitur, et *universa festi diei solennitas*, et sigillatim *convivium quod peracto sacrificio institutur*. Vide *Athen.* XIII. 573. e. ibique notata. *S.*

7. τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο) Hoc illud est, πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντό τε καὶ αἱμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο *Persae* lib. III. 66.; hoc *Aeschyli* de eorum matronis, πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι, Pers. vs. 537. Vide doctissimum *Berglerum* ad *Aleiphron.* p. 130. WESS.

CAP. C. 7. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα) Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἑωρηκὼς ἑαυτὸν uti *Philo Iud.*; nam, quod nunc (de Insomn. p. 1110. E.) ἑωρακὼς, ferri non posse, Cl. *Mangeius* agnovit. Tali ingenio homines ἄνδρωποι κενεῖς αἰωρεύμενοι δό-

ξαις in eiusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλέον praestantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum lib. VI. 110. τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud inmerito laudatum fuit. WESS.

19. οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδ. ἔκδυσις) Id est ἀμήχανόν ἐστιν Ἕλλησι: vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura lib. II. c. 181. ἐστί τοι οὐδεμίη μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II. 160. Lucian. II. p. 503., οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἁλῶναι. VALCK.

21. ταῦτα ποίεε) Bonum hoc: sed pro Nostri more ταῦτα ποιέειν melius ex *Arch.* Tale lib. V. 24. ἐπειὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μεμύθευται -- ἀπίξεται. Vid. c. 67. et IV. 126. WESS.

26. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι δεδήληται) Positura vocis τοῖσι multis molesta. Maluit συῖσι, quamquam fluctuans, *Corn. de Paus*, τοῖσδε Reiskius; inmutatam qui relinquit *Abreschius*, τοῖσι δεδήληται *ab illis* explicat *Graecis*. Mihi ordo ex *Arch.* enotatus [ἐν τοῖσι Πέρσῃσι] placet. Negat Mardonius, *Persarum rebus damnum allatum*. Classe quidem victores Graecos abiisse: at ibi ξύλων ἀγαθῶν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. *Aegyptios*, *Cyprios*, *Cilicas* et *Phoenices* superatos esse, *Persas* minime. Unde idem in epistola ad Graecos, νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους in *Plut. Arist.* p. 324. c. WESS. — Duarum literarum mutatione incommodum ex τοῖσι natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσι γε δεδήληται τῶν πρηγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικας etc. *non enim Persarum culpâ quidquam rebus tuis ablatum est detrimenti*. Διαλύεσθαι significat βλάπτεσθαι, sed δεδηλῆσθαι notat βεβλάφθαι, *laesum esse*. Hinc fluxerunt omissa Lexicographis, Κυπροδάλητος, παυδάλητος, et ξυροδάλητος, *Hipponactis* et *Aeschyli* vocabula. Δεδήληται in *Eurip.* Hippol. vs. 175. *MS.* Cod. *Paris.* redditur βέβλαπται. Nihil vetat ἐν Πέρσῃσι hic interpretari διὰ Περσῶν: ut apud *Thucyd.* VII. c. 8. ἐν τῷ ἀγκίλῳ. VALCK. — Equidem, si *Valckenarii* τοί τι reciperetur, istud ἐν Πέρσῃσι non intelligerem *Persarum culpâ*, sed universam locutionem in eamdem sententiam interpretarer quam in latina versione expressi: *nullum res tuae in Persis* (in *Persarum* personis, ad *Persas* quod adtinet,) *detrimentum acceperunt*: neque huic interpretationi obstare puto, quod paulo post adiicit, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι. *S.*

CAP. CI. 1 *et seq.* Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης *etc.*) Non aliter ab *Herod.* scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: ἤσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη: ut lib. III. c. 34. ἤσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμβύσης, καὶ *etc.* ubi ejectum rediit in suam sedem ἀκούσας. Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, *tanquam ex malis gavisus est*, non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a Rege superbo sentiri poterat. In proximis scriberem: πρὸς Μαρδόνιόν τε βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινέεσθαι, ὁκότερον ποιέῃ ταῦτα: ut legitur inferius, ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω. VALCK. — *Herodoti* stylo utique convenientius est ἀποκρινέεσθαι, quam ἀποκρινεῖσθαι quod libri hoc loco praeferunt. ὁκότερον ποιήσει vero non erat cur sollicitaretur; frequentius in tali sermone indicativus, quam coniunctivus, adhibetur. *S.*

5. ἐς συμβουλίην) Optime hic et c. 102. *Gronovius*; cui paria cur faciam, scribere memini ad lib. III. princ. Perperam in proximis μούνῃ ab *Arch.* abest. WESS.

12 *seq.* De militibus Persis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοισί σφι γίνοιτ' ἂν ἀπόδειξις: *tubenter huius rei se documentum esse daturos*, ut explicuit *H. Steph.* In his βουλομένοισι tentari non debebat. Notissimum Graecismum, praeter aliis citatos, frequenter expressit *Macrobius*, *si volentibus vobis erit*, p. 214., etc. Sic saepe loquuntur *Thucydid. Plato*, *Xenophon*, et oratores; raro Poëtae, ut *Sophocl.* Oed. Tyr. vs. 1358. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν: *hoc et ego voluissem. Leopardus*, *H. Steph. Wasseus*, *D'Orvillius*, aliique eam in rem plura dederunt. VALCK.

CAP. CII. 2. συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα *etc.*) *H. Stephani* Latina, *me tibi consulenti optimum dare consilium*, veriora opinor. τυχεῖν εἶπασαν non discrepat ab εἶπαι. De se regina c. 67. τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά: quibus passim similia. WESS.

11. καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων) Ultimam harum vocum abrasam vir doctus [*Reiskius*] cupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὖ κειμένων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ facilis; sententia probior: *te salvo, et bene habenbus domus tuae rebus.* Par *Philostrati* (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 352.) ἔδ' εὖ κείσεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν: *ille rem suam bene se habere dicebat.* Sequens ἤν τι πάθῃ [*lin.* 14.] valide, *Isaeo* frequentatum, εἴ τι πάθοι, et Latinorum *si quid illi acci-*

disset, tuebuntur, ac *Callini* de forti viro τὸν δ' ὀλίγοι στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ, apud *Stob.* Serm. XLIX. p. 356. WESS.

CAP. CIV. 3 *seqq.* Οἱ δὲ Πηδασίης *etc.*) Quae sequuntur de *Pedasensibus*, hic mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis scholio interiecta Herodoteis; quae, reiectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασιλέϊ, τῷ μεγίστῃ τίσις ἤδη *etc.* Hanc vellem coniecturam, supra iam memoratam, Codices comprobarent, ut illam firmarunt lib. VI. cap. 122. Iam primum ponam Herodotea ex lib. I. c. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hic licebit, scripta: Ἐσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὄκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι ἡ ἱρὴ τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει· τῇς (δὲ) τοῦτο ἐγένετο. Sensum si spectes, hic eadem paene narrantur. His usus *Ant. Dounaeus* in *Demosth.* p. 124. *Hoc*, ait, *videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis.* Barbae tamen muliebri patronus citatur *Aristoteles*: vide *Lebpard.* Em. lib. VII. c. 15. et XV. c. 24. Hic tradita spuria videntur: primum, quod insuat nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur *Strabo*; tandem, quia ex *Herodoti* consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repetere. Si adeo erant digna quae repeterentur, cur non illa reposuisset potius lib. VI. c. 20; ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me iudice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὄκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, sic lecta *Straboni*, Noster interpretatur: ἐπεὶν τοῖσι - - μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι κακὸν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet! requirebat adiectum ἐντὸς χρόνου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτήδεον, κακόν. Ἴσχει πώγωνα reddidit φύει. Priora, missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασίοισι: [vide *Var. Lect.*] et τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι: *fertur, Vallae;* quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc ~~ostento~~ malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit *Herodotus*. Et quid tandem interpolator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοισι πᾶσι

τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος: quae sane non eleganter sunt tornata; *Vallae* reddita, *Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant: Palmerius, Amphictyonas*, ait, *a Pytaea sua in mediam Cariam sine navi transfretavit.* Suspicor primum, huius notae auctorem pro περιοίκοισι, I. 175., legisse in suo Cod. περικτίοσι: noverat magister ex *Hom.* Od. β'. 65., περικτίονας ἀνθρώπους Οἱ περιναιετάουσι: iam vide quam docte scripserit, ad exemplar *Homeri* propemodum, ἀμφικτίοσι - τοῖσι ἀμφὶ - - οἰκέουσι. Ubi meminit *Thucyd.* III. 104. *Deli* τῶν περικτιόνων νησιωτῶν: *Schol.* Περικτίονες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Usus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti succurret *Androtion* apud *Pausan.* X. pag. 815., adiutus a *Sylburgio. Conterminos* ἀμφικτίονας vocans *Tzetzes* iuxta *Valesi* in *Harpocr.* p. 276., *Scaligerum* in errorem induxit; qualis *Grotium* etiam decepit (*Stobaei* sui Florileg. pag. 197.) in istis incerti Poëtae: κόπ' ἄλκιμον ἐξετ-θυμὸν, Ὦ νέοι, αὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφὶ περικτίονας: neque vicinos, iuvenes, reveremini. VALCK.

24. ἐν δὲ τοῖσι Πηδασέοισι.) Verius Πηδασεῦσι, quod lib. VI. 20. *P. Leopardus* legebat Πηδασίσσι, Emend. VII. 112 Schedarum Πηδάσιοισι, modo commodus a gentili vocabulo ad urbem Πήδασα processus foret, nec τούτοισι moraretur, posset ferri. [At nec transitus a gentili ad urbis nomen incommodi quidquam habet; nec, quid adiectum pronomen τούτοισι (sive, quod schedae dederunt, τουτέοισι) adferat molestiae, video: ἐν τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι, *in hac urbe, cui Pedasa nomen, supra Halicarnassum sita, e qua oriundus Hermotimus dixit.*] At ferri non potest συμφέρεται, etsi saepius συννενίχθη γενέσθαι repetatur: id enim, *quid acciderit*; non, *quid fama ferat*, indicare aptum est. [Itaque verum erat φέρεται, quod aliae schedae dederunt.] Verum enimvero multa narrationis huius offendunt. Poni saltem oportuerat ἐπειὰν αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περικτ., sicuti lib. I. 175. [At, quemadmodum τοὺς περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν Graeci intelligunt *ipsum cum suis*, sic nihil magnopere obstat, quo minus περικτίονας (si modo necesse fuerit) *et ipsos et hos qui circum habitant* intelligamus.] *Gronovius* ἀμφικτίοσι, de Codice scripto silens, publicavit. Plerique aliter. Sed quar tamen ob *Ask.* consensum. Ex *Vallae* Latinis *Amphictyonas* expulsos *Leopardus* voluit: eadem mens *Nic.*

Antonio lib. I. de Iurib. Exul. cap. 11., unice in ἀμφικτίονι acquiescenti, neque alia *Palmerio*. Sunt sane iidem περιοικτίονες, ἀμφικτίονες, sive, Scholiaste *Thucydidis* lib. III. 104. interprete, οἱ περιοικοῦντες: quales *Callino Ephesio* ἀμφικτίονις apud *Stob.* pag. 356. *Pedasensium accolas* alibi *Herodotus* περιοίκους eiusdemque verbis dixit *Strabo* XIII. p. 909. [pag. 611. ed. Cas.] Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος. Cur δὶς ταυτόν? utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτίονες vocem explicituri. [At talia frequenter in Nostri stylo diligens Musarum Lector observaverit.] Porro δὶς ἤδη ἐγένετο protinus [*lin.* 9.] peccat. Alibi τρὶς posuit, et cum eo *Strabo*. Quae cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Consule *Valckenarium* ad dictum primi libri caput. WESS. — Mihi totius huius pericopae color, sive ipsius rei prodigiosae hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie *Herodoteus* esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror Scriptori, ut, parum recordatus alio loco iam a se narratam esse fabulam, eamdem hoc loco iterum commemoraret. *S.*

CAP. CV. 4. Παιηόνιος) Heccine mangoni nomen parentes inposuerint, an Παιωνίου, scripti codices dubium relinquunt: si posterius, respectus aliquis ad artem medicam erit, ex qua Apollo, Bacchus, et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi furcifero adcommodatius ex concilio Panionio, cuius Chii participes lib. I. 143., atque ita *Athenaeus*. Εἴδεος ἐπαμμένους [*lin.* 6.] libro I. 199. illustravimus; hic ἐκτάμνων tuemur. Habet cap. seq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνων, et gemina complura *Portus*. Persici moris *Iosephus* lib. II. adv. Apion. cap. 37. facit παῖδας ἐκτέμνειν, ubi *Spanhemius* bene. Nec illi tamen contúmeliae primi auctores. WESS.

6. εἴδεος ἐπαμμένους) A natura *egregiam* totius corporis *formam adeptos*, neque adeo tantum εὐπροσώπους, sed εὐειδεῖς, sive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἶδος καὶ φυῆς εὖ ἔχοντας. *Chius* iste *Panionius* [*lin.* 7.] *exsectos* ἀγενίων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi *vendebat* Ephesum abducendos, sed *Sardibus* et *Ephesi*, mittendos in Persida, ubi πίστιος εἵνεκα secundum *Herod.* viris εὐνοῦχοι

δρες anteponebantur. Cur autem Persae εὐνούχους ἱπποίων τοὺς καλοὺς, rationem reddit *Dion Chrys.* Or. XX. pag. 270. B. vid. *Herod.* VI. 32. *Brisson.* de Regn. Pers. II. pag. 295. In hac historia vera, propter crudelissimam, quam de Panionii liberis sumsit, vindictam lectoribus nullà dignus adparebit Hermotimus misericordià, quam in ficta *Xenophontis* Cyropaedia facile movebit Gadatas. VALCK.

9. τῶν ἐνορχίων) Melius hoc videtur vulgato [ἐνορχίων] ob lib. VI. 32. Statim ποιεύμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην [*lin.* 11.] neque damno neque recipio. Dedit ποιεύμενον ἀπὸ τούτων τὴν ζόην lib. II. 36. diversiore in re. Si Codicibus obsecundamus, ἐκ τούτου postulabit sibi aut ἔργου aut πρήγματος, quo modo *Valla.* WESS. — Debuerat puto recipi ἐκ τούτου ob probatissimorum diversae familiae codicum consensionem. *S.*

CAP. CVI. 9. τοὺς οἰκέτας) Sic *Thomas Magist.* et calamo scripti verissime. Confer dicta ad huius libri c. 4. Omittit autem *Thomas* ἄσμενον, [*lin.* 10.] quod hominis cupiditatem adprime suà praesentià indicat. Corrigitur praeterea [nescio a quo] ἀποδεξάμενον, cui in Musis alia potestas. WESS.

13. πάντων ἀνδρῶν ἥδη μάλιστα) Cum ἤδη et δὴ in Codd. alternentur, posterius eligebam. Verum *Abreschius* ἤδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, *huc usque*, qua *Pausan.* Achaic. cap. 22., ipso observante, πυθέσθαι μὲν ἥδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ ἔχομεν. [Itaque accipiendum illud ἤδη fuerit, quasi dixisset πάντων ἀνδρῶν οἳ ἤδη γεγόνασι.] In vicinis pauca, schedarum iussu, ut stribligo in posterum abesset, induxi. Quis enim, τί σε ἐγὼ - - - τίς σε προγόνων - - ἤ σε aequis oculis adspiciat? Deleta librariis transscripsi. WESS.

16. τὸ μηδὲν εἶναι) Culte τὸ μηδὲν ὄντες, *viles, ignavi* et *nulli rei homines*, *Sophocli* Aiac. vs. 779., *Dioni Chrys.* Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, qua *nec vir nec femina* evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi *Salvagnio* observata ad *Ovidii* Ibim vs. 457. WESS.

CAP. CVII. 1. Ξέρξης - - - τοὺς παῖδας) *Artemisiae* quia commisisse dicitur *pueros Ephesum ducendos*, frigide iocatur *Plutarch.* T. II. p. 870. A. Paulo post [*lin.* 5 *seqq.*]

iussu regis ex Athenarum portu naves deducebant ὡς τάχιστος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆα: hoc redibit opinor pro lectione *Med.* Fugientes Persas [*lin.* 9 *seqq.*] terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit ista *Casaubon. Theophrasti* Ἠθ. Χαρ. c. 25. ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι. VALCK.

7. ὡς τάχιστος εἶχε) Uni *Vindobonensi* [cui quidem alii accesserunt nostri codices] debetur. Tale *Plutarch.* T. II. p. 610. c. ὡς μὲν εἶχε τάχους καὶ δυνάμεως ἕκαστος: nec *Nostri* disconvenit lib. IX. 58. *Zosterem*, [*lin.* 9.] Atticae nobilem locum ex *Pausania* I. 31. et Scholiaste *Hermogenis* p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad *Steph. Byz.* A me vero tacite praetermitti [*lin.* 10.] τῆς ἠπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε *etc.* non debet, quippe elegans, et vulgato haudquaquam posterius. [Vide *Var. Lect.*] *Opinabantur* enim Persae, *minuta ista promontoria naves esse Graecorum*, inde formido illis et fuga. WESS.

[8. διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλέϊ) Sententiam in latina versione expressi; verba non adnumeravi. Potueram cum *Valla* et aliis: *ad custodiendas rates, quibus rex transiret.* Ad πορευθῆναι intelligenda ὥστε particula. Cur vero βασιλῆα potius, ut *Valck.* voluerat, revocarem, quam cum plerisque mstis βασιλέϊ tenerem, idoneam non vidi caussam. Possis intelligere ὥστε βασιλῆα πορευθῆναι: possis vero perinde intelligere διαφυλάσσουσαι βασιλέϊ, (ὥστε αὐτὸν) πορευθῆναι. *Reiskius* coniectaverat, δ' ὧν ἔδει πορευθῆναι scripsisse fortasse Herodotum. *S.*]

CAP. CVIII. 8. γνώμην ἀπεδείκνυτο) Turbantes scribas flocci facio. Omnia bene habent. Sic lib. III. 160. πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι: quod solum abunde erit. Et hanc quidem Themistocles opinionem, si credimus *Plutarcho*, cum Aristide communicavit, eam valde et iisdem fere de caussis, quibus Eurybiades, inprobante. Themist. p. 120. A. WESS.

13. τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο) Animum multiplex in schedis variatio pereussit: quid eà intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, ἐργάσαιτο probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universae Graeciae

ingens allatura damnum. Si σφίας malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus *Arch.* κακὸν, cui par c. 75. et IX. 36. WESS. — Κακὸν an κακῶν praeferas, parum per se interest: istud tamen, quod cum *Schaef.* adoptavi, *Herodoti* mori loquendi adcommodatius. Caeterum quamquam defendi utcumque potest τοῦτ' ἂν - - σφι - - - ἐργάσαιτο, quod plerique praeferunt codices, multo tamen luculentius et exquisitius et stylo inprimis Herodoteo convenientius hoc est, quod inde ab *Aldo* Editiones exhibent omnes, τοῦτ' ἂν - - σφεῖς - - - ἐργάσαιντο. Quo magis et mirum et molestum accidit, quod in nullo codice msto, cuius certa ad nos notitia pervenit, ista reperta sit scriptura: nam quod ex cod. *Med.* nihil varietatis h. l. *Gronovius* in medium protulit, non inde tuto colligi potest, consentire in his illum codicem cum edita scriptura, et ab omnibus aliis libris eiusdem familiae dissentire; quum praesertim frequenter observarimus, in postremis Musis non ita diligenter, atque in prioribus, adnotatas a *Gronov.* esse omnes codicis illius lectiones. Videtur tamen *Valla* suo in exemplari verbum ἐργάσαιντο plurali numero positum reperisse, cuius haec versio est, *fore ut - - maxima ob id calamitate adficerent Graeciam.* An σφεῖς etiam (quod pro αὐτοὶ Noster VII. 168, 7. usurpavit) h. l. *Valla* repererit, haud adparet: illud equidem *Wesselingio* adsentior, adiecto pronomine nil opus fuisse, et suspicioni esse locum, quum temere ab aliis librariis σφι, ab aliis σφίας fuisset adiectum, pro horum alterutro primum Editorem suo iudicio σφεῖς posuisse. *S.*

[17. οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται) Aut ἐς τὸ ὀπίσω malles forsan, aut nude ὀπίσω. At τὸ ὀπίσω apud Nostrum idem ac nudum ὀπίσω valet: parique ratione I. 207, 18. οὐ τὸ ὀπίσω φεύξονται dixit. *S.*]

20. οἷά τι ἔσται προσχωρῆσαι) Laurentii *succedere* fluxit ex προχωρῆσαι, quod in *Brit.*, saepeque legitimi locum, sicuti paullo superius in *Arch.* et *Thucydide* II. 5., invasit. Editum plerorumque consensu munitur, indicans, *Xerxi*, modo strenue et prudenter egerit, *singula per Europam oppida et nationes, partim captas, ultro partim, sese adiunctura.* Id vero προσχωρῆσαι velle, nemo ignorat. WESS.

CAP. CIX. 2 *seqq.* *ὁ Θεμιστοκλῆς μεταβαλὼν etc.*) Themistocles *mutatus* ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat *πλώειν ἰθέως ἐπὶ Ἑλλήσποντον*, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incoepto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentia. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi *μεταβάλλειν*, *mutari*, similiter usurpati lib. V. c. 75. *Κορίνθιοι, - - - σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλέν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο.* Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, *saepius ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα.* Horum prlorlbus, *ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας*, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum *ἀπειλεῖν*, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Vir summus in nota Cl. *D. Ruhnken.* ad *Tim.* Lex. p. 52., [pag. 71. ed. sec.] nihil utique commune habet cum *ἀπειλεῖν*, *minari*, praeter fortuitam literarum *συνέμπτωσιν*. *In angustias detrusum, nesciumque quo se verteret*, *ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον*, IV. 131., *ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον*, I. 79., dixit etiam *Herod.* *ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον*, II. 141. et *ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην*, I. 24. hic [*lin.* 8.] *necessitatis velut vinculis adstrictos*, *ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους*, sive *necessitate coactos*, *ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας.* Tales victos saepe, Themistocles [*lin.* 9.] ait, *ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα*: hoc quid sit docebunt *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 178. et *F. L. Abresch.* Diluc. *Thucyd.* pag. 710. Apud *Polyaen.* I. 30, 3. Themistocles aliis *ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀπολωφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία.* *Frontinus* lib. II. c. 6, 8., *Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare.* Themistoclis consilium postea magni saepe sunt Imperatores sequuti: praebet isthoc capite quaedam exempla *Frontinus*, et Africani Scipionis dictum, *viam hostibus qua fugiant esse muniendam*; cuius simile dat Agesilai *Polyaen.* II. 1, 6. qui factis illud suis saepe comprobavit. Conferri poterunt idem *Polyaen.* III. 9, 14. *Pausan.* IV. p. 333. *Diodor. Sicul.* XIV. c. 27, et *Xenoph.* Ἑλλ. VII. p. 376, 15. VALCK.

[5. καὶ ἐπὶ σφίων αὐτῶν βαλλόμενοι) *Etiam soli, ipsi per se, privato consilio.* Sic III. 71, 20. IV. 160, 4. V. 73, 14. 106, 19. etc. *S.*]

9. ἀναμάχεσθαί τε) Confer lib. V. c. 121. et *Polyaenum* I. 30, 3. Sequentia in controversiam inciderunt propter ἀνασωσάμενοι [*lin.* 12.] ex *Med.* et aliis enotatum. Sententiam super his viri Celeber. notationes [quas nil adtinet hic repetere,] ostentant. Non ego infitior, νέφος ἀνθρώπων bono sensu usurpari posse: testabuntur scriptor Epist. ad *Hebraeos* c. XII, 1. observataque Cl. *Lamb. Bos.* Sed inconmodat valde ἀνασώσασθαι, cuius in rerum recuperatione sedes, pariter ac ἀνακτήσασθαι lib. III. 65. et 75. *Recuperatum* autem νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων a victoribus Graecis, inconsulte dicitur; recte vero *tantam hominum multitudinem sive nubem* fuisse *depulsam.* Sic ἀνωσάμενοι lib. VII. 139., ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα VIII. 3., et, *Berglero* indice, *Plut.* Mar. pag. 414. c. ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Restat εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, [*lin.* 10.] *nacti enim insperato sumus lucro nosmet ipsos et Graeciam*, ita vertendum; *Vallae* Latina exorbitare, alios non fugit. Εὕρημα *lucrum praeter spem oblatum* exposuerunt summi Viri G. *Budaeus* et *H. Stephanus*, estque in lib. VII. 190. [et VII. 155, 9.] Εὕρεμα νομίζειν et λογίζεσθαι pariliter *Siracides* c. XXIX, 4. et 6. WESS.

16. ἐμπιπρᾶς) *Med.* et consentientium ἐμπιπρεὶς videtur scripturae aberratio verioris. Inflammata Graecorum a Persis templa, post *Brissonii*, *Menagii* ad *Diogen.* I. 9. et *Davisii* in *Ciceron.* II. Leg. cap. 11. sollertem operam, praetereo. Mutare debui proxima [*lin.* 20 *seq.*] καταμείναντες --- ἐπιμεληθῶμεν, de plurium Codicum, quibus creber ἀπαρεμφάτων in Musis usus suffragatur, sententia: namque omnes prae stupore in devia deflexisse, criminosa foret accusatio. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notata sunt. *S.*

18. πέδας τε κατῆκε) Ob vicinas duae forte literae perierunt, ut scripserit ἐγκατῆκε, nempe τῇ θαλάσσῃ. *Diogen. Laërt.* Proocm. §. 9. dixit εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, κατεῖναι εἰς τὸ πέλαγος πεδίων ζεῦγος, *Herodot.* lib. VII. c. 35. Paulo post [*lin.* 20 *seq.*] probarem quae margo dat *Steph.* κατα μείναντας ἡμέων τε αὐτίων ἐπιμεληθῆναι: quam casuum ἀκαταλληλίαν amat Herod., adpellatione τῶν οἰκε-

τίων uxores intelligens et *liberos*; ut c. 106. τοὺς οἰκέτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc *Thomas M.* voc. Οἰκέται. VALCK. — At verum erat καταμείναντες, de quo in *Var. Lect.* monui. Similiter nominativum casum cum infinitivo iungere amat Noster. Vide I. 56, 2-4. IV. 15, 8-10. I. 63, 13. IV. 137, 7 seq. et saepius alibi. *S.*

21. Ista, καί τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ ἐπόρευ ἀνακῶς ἐχέτω, significant *et unusquisque reficiat aedes suas, curetque sementem fieri.* Est enim ἀνακῶς ἐχέτω idem ac ἐπιμελείτω: (*Pierson.* ad *Moer.* Att. p. 43.) et *Homeri* more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἷς ἕκαστος. *Eustath.* in Od. γ'. p. 123, 25. τὸ Τὶς πολλάκις -- δηλοῖ -- πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος· οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι (in Ai. vs. 245.) ὡς νῦν καιρός τινι Ποδοῖν κλοπᾶν ἀρίσθαι. *Sophoclea* citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus *Alcaei* apud *Athen.* X. p. 430. c. sic distingui debent: Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος. Poëtae sententiam Alcaïco etiam versu *Horat.* expressit Carm. lib. I. Od. 37. sed *Alcaei* apud *Athen.* proxima duabus adiectis literis sic suo modulo restitui poterunt: Μηδέν γ' ἄλλο Φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. *Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem: Horat.* lib. I. Od. 18. Rarissimum arbitror illud *Herodoti*, οἰκίην ἀναπλασάσθω. *Nidum fingere*, πλάσαι δόμον dixit incertus Poëta apud *Lycurg.* pag. 166, 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἢξίωσεν ἐντεκεῖν. Qui Sophoclea cognoverunt, ista *Sophoclis* esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Clar. *Io. Taylor.* VALCK.

25. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Erunt fortasse, qui ὑποθήκην, notione παραινέσεως, *monitionis*, illustrata *Menagii* diligentia in *Laërt.* I. 61., praeoptabunt. Equidem in *Gronovii* partes eo, *Vallam* arbitratus ex ipsius *subsidio* ἀποθήκην invenisse. Πέρσεα, [pro quo perperam Περσία Edd. ante *Wess.*] *Porto* ob insolentem tonum suspectum, recte pingit *Arch.* WESS.

Ibid. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Sequentia cum his arbitror iungenda, ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα (ἢν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφήν: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεα, *Persam enim facturus* erat ἀποθήκην, *ad illum ut haberet receptum*, vel re-

fugium, si qua urgeret necessitas: amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat ἀποθήκην. Ad ἀπόθετον φίλον in *Lysiae* pag. 158., vid. Cl. *Markland.* et, qui hic ἀποθήκην egregie tuetur, clar. *Abresch.* Dilucid. *Thucyd.* p. 654. Ad ἀποστροφὴν conf. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. pag. 73; 18. Ἀναβ. VII. p. 244, 23. *Isocr.* Epist. II. p. 410. B. *P. Wessel.* ad *Diodor.* I. p. 207. et *Io. Toup.* Em. in *Suid.* voc. Ἀποστροφή. Beneficiorum in Regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quae εὐεργεσίαν sibi scribit ὀφείλεσθαι, meminit Themistocles in illa nobili Epistola ad Artaxerxen data apud *Thucyd.* I. c. 138. VALCK. At non *Persam* (ut ait Vir doctissimus) *futurum erat* ἀποθήκην: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in Hellespontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, dum in patriam reversus erat, ἀποθήκην ἐγένετο Πέρσαι: ubi per metonymiam ἀποθήκην dictum id quod est ἀπόθετον, *thesaurus repositus*, hinc ligatur quae *beneficium in regem collatum* et in futurum usum apud eum collocatum, *gratia apud regem in futurum temporis inita*. Est enim, ut scite poëta ait, Καλόν γε δικαίωμα, κείμενον χρόνῳ. Sv.

CAPI CX. ἡ ἑξῆς. ἄνδρας ἀπιστοτάτους etc.) *Misit viros fidissimos tacere, Vulta* τοῖσι ἐπιτετάλατο σιγᾶν. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι τὰ δεινὰ ἐπετέλεστο βασιλεῖ φράσαι: *quos, utcunque tormentis excruciarentur, fideli credebat occultaturos silentio, quae Regi manifestanda essent dicenda.* Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur *Sicinnus*: hunc *Polyaeno* p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse Ἀρσάκην: Ἀρνάκην vocat *Plutarch.* in Aristid. p. 324. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel *per servum fidum*, ut *Iustin.* II. cap. 12., ista Xerxi Themistocles indicavit; non tam miror quod apud *Nepot.* Them. c. 9. *literis*, ait, *eum* (patrem Tuum) *certiorem feci, id agi ut pons - - - dissolveretur*; sed in *Thucydide* miror lib. I. cap. 138., cur et quomodo Themistocles dicatur γράψας τὴν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν - - οὐ διάλυσιν. Scriptam a cauto Imperatore epistolam negabit *Herod.* nec sane fit credibile. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἐπάρασυσι ἀγγὰν) Pristinum *ἐπίτιλλε* damnant schedae, quibus obsequor. [Vide *Var. Lect.*] *Credidisse* indicatur et confisum fuisse Themistoclem, *nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros;* plana utique sententia, et simillima *Pausaniae* lib. VII. p. 589. Si vero *Nostri* fidem laudamus, (et quidni?) *αὖτις iterum* ad Persam Sicinnus missus abiit. *Plutarchus* aliunde *Arnacem*, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, Themist. p. 120. c., deditque *Polyaeno*, sed *Arsacem* adpellanti, lib. I. 30, 3. WESS.

10 *seq.* πρὸς τὴν Ἀττικὴν) Quae prostant in Miscell. Lips. Nov. VIII. pag. 500. sunt certe inconsiderate [a *Reiskio*] scripta. Non ex Andro fidos istos homines mittit, sed ex insula Salamine; [at *Herodotus* quidem significare videtur, ex *Andro* eum viros illos ad Xerxem misisse.] neque sane Xerxes, quod vir doctus putabat, in Hellespontum aufugerat: exigat is iterum Herodoteam narrationem: mittatur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in Asiam cap. 119., ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπεναστησάμενος τὴν Ἀσίην. conf. cap. 113. 126. 130. WESS.

CAP. CXI. 8. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην) Admovet Andriis τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην *Synesii* (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in *Pausan.* lib. II. 4., aeque tamen liberis et sui iuris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres audem deas μεγάλους utroque sermone recte dici, *Iac. Elsnerus* Sched. Crit. p. 39. conmonstravit. WESS.

8. *et seqq.* Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην *etc.*) Duabus his Deabus, quas suae habendi cupidini, Themistocles πρόφασιν, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην: quarum etiam fideli praesidio feroces Themistoclem et Graecos re coëgerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεί τε οὐκ οἷόν τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον - - - ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat *Plutarch.* in Themist. pag. 122. c. δύο καὶ ἥκειν ἔφη θεοὺς πομίζων Πειθὼ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοὺς

μεγάλους δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὑφ' ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμηχανίης in magis usitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala *Simmiae:* Οὔτι γὰρ ἔκρινα βίᾳφι, πραΰνω δὲ πειθοῖ: et ante: Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γενόμαν ἀνίκ' ἔκριν' Ἀνάγκα. [Vide *Brunckii* Analect. T. I. pag. 205.] Huius Necessitatis imperio lene suum Amor opponit blanda vi persuadentis: apud *Xenoph.* Ἀναβ. VII. pag. 247. οἱ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γενόμενοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπείσθησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ. Hanc a veri nominis Rege longe removet *Ecphantus Stobaei* p. 335., qui pro sectae severitate τὸ πείθους τινος δέεσθαι considerat (vs. 10.) veluti τᾶς ἐπιγήῳ Φαυλότατος λείψανον, quia πειθὼ ἔργον τι ἐντὶ παροικίου ἀνάγκᾳ. Hinc sua quaedam *Plato* derivavit in Politicum: conf. *Dion Chrys.* p. 79. F. et 366. B. Non solum τὴν Πειθὼ, μειλίχιον ὅπλον, sed mitibus verbis minas addens paene regaliter Themistocles Andriis ostentabat τὴν Πειθανάγκην· καὶ, ὡς οἷον εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκιον προϊσχόμενος, ὃ δὴ παρουσία ἦν, ὡς φησὶ Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit *Eustath.* in *Hom.* Ἰλ. γ'. p. 309, 14. VALCK.

11. καὶ θεῶν χρηστῶν) Fingebat Cl. *de Pauw* ταὶ θεῶν χρ., non absurde, modo necessitas adesset: insuper, [*lin.* 12.] ἐπὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μάλιστα ἀνήκοντας, *ad Andrios certe non accedere nisi maxime pauperes, et in primis, deas inutiles et noxias duas nunquam eorum insulam relinquere, sed in ea gratum sibi domicilium habere, Paupertatem et Impossibilitatem.* Γεωπείνας non homines, sed ipsas respicere deas, sic ab Andriis dicacioribus adpellatas: ad Athenienses accessisse θεοὺς χρηστοὺς, ad se semper invisere θεοὺς γεωπείνας, praeterque ceteros Πενίην καὶ Ἀμηχανίην insulae possessione delectari. Quae, doctissimo viro mirifice olim blandita, minime exagitabo, incertus, an ipsum ἀνήκοντες ἐς τὰ μάλιστα, seu potius τὰ μέγιστα, uti lib. V. 49. fefellerint, an repetiti toties post ἐπεὶ accusativi; hos certe improbavit, invito *Herodoto* et praeceptore structurae *H. Stephano* de Dialect. p. 138. Ceterum noti satis sunt γεωπεῖναι lib. II. 6., et ἐπήβολοι, bonae malaeve rei *compotes*, ex *Aeschyli* Agam. vs. 551., *Porphyrio*que Quaest. Homeric. prima. Nam exemplarium *Arch.* et *Vind.* ἐπιβόλους aspernor, mirorque servatum a nupero *Hippocratis* editore,

Steph. Mackio, princip. Νόμου, cum Mssti et Scholiastae verum ostenderent. Ipsum adi. WESS. — De formula Nostro usitata εὖ ἧκειν vide ad I. 30, 19. et VII. 157, 11. notata. Caeterum mordaci ironia haec dicta videntur: *magnae et beatae Athenae* scilicet! nempe urbs eversa crematque, et terra omnis vastata: *propitiis inprimis utuntur diis* scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad ἐς τα μέγιστα, ex praecedenti vocabulo γεωπείνης, intelligi par est genitivum γεωπεινίης. *S.*

CAP. CXII. 2. οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων) In fine cap. ex *Med.* optime restituit Clar. *Gronov.* Θεμιστοκλέης - - χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέατο (*sibi comparabat*) λάθρη τῶν ἄλλων στρατηγῶν. [Vide *lin.* 17. et ibi *Var. Lect.*] Ista de Themistocle dicta qui vituperat *Plutarch.* T. II. p. 871. c. ipse tamen in Them. T. I. p. 122. c. haec posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, *et ex insulis sibi pecunias corradens.* Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis *Timocreontis* nobis carmen servavit, illum traducentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς· Λαβὼν δὲ τρὶ' ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὅλιθρον: in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda *Herodotum* comparanti VIII. c. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, haec certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri fames videtur agitasse; neque tamen idcirco velut *Atheniensium ditissimus* Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quae leguntur p. 494. [Adnot. ad lib. VI. c. 121, 4 seqq.] VALCK.

4. χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους) Magnas cierunt hic turbas amanuenses; quorum *Med.* et consentanei veraces si fuerint, χρεώμενος, aut χρεωμένους *Med.*, exsilio damnabitur, summa plerorumque concordia oblatum: salvum illud vocabulum perstabit, ubi de vulgato demutabitur nihil. Neque fatuus propterea [quae *Gronovii* erat opinio] sermo erit, tametsi ἀπειλητήριοι λόγοι praecesserint. Illa enim generatim minacia verba, haec τὴν Πειθὼ καὶ Ἀναγκαίην, nisi imperata praestentur, denunciantia. Verum vide magnum et eruditum *Med.* patronum. WESS. — Recte a cod. *Med.* et consentaneis abesse vocabulum

λόγοισι videtur, nec ab *Herodoti* manu profectum. Id quum olim abfuisset, quippe facile e superioribus intelligendum, librariorum alii nimis officiose illud inculcarunt, alii vero, quum de nunciis hic agi putarent, Ἀνδρίους temere in βασιλία mutarunt. Quare equidem aut deletam illam vocem, aut saltem cancellis circumdatam, ut suspectam, velim. *S.*

14. τοῦ κακοῦ ὑπερβολή) Hoc etiam ut Herodoteum referri debuerat in *Aem. Porti* Lexicon, quum ἡ ἀναβολὴ vel ὑπέρθεσις vix alibi dicatur ὑπερβολή. VALCK. — Equidem usitatiorem vocabuli ὑπερβολὴ notionem animo habens obversantem, (de qua consuli Lexicon nostrum Polybian. p. 629. num. 2. potest,) dormitansque quum hunc locum latine converterem, istud Καρυστίοισι γε οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο, ita acceperam quasi οὐδὲν ἧσσον scriptum fuisset. Minime spernenda erant, sententiae summa si spectetur, *Vallae* latina, a *Gron.* etiam et *Wess.* servata: *Carystiis ne hac quidem re contigit effugere cladem.* Proprie: *neutiquam tamen idcirco dilata est calamitas*: id est, *ne ullam quidem idcirco moram calamitatis adsequi contigit Carystiis.* Nempe continuo deinde Andro profecti Graeci (cap. 121.) fines illorum sunt depopulati. οὐδὲν valet κατ' οὐδὲν, *nulla parte, ne in breve quidem tempus dilata est calamitas.* Verbo ὑπερβάλλεσθαι *differendi* notione usus est Noster VII. 206, 4. IX. 51, 2. Vocabulo ὑπερβολὴ eodem, quo *Herodotus*, significatu semel usum *Polybium* memini, XIV. 9, 8. *S.*

16 *seq.* ὁρμεώμενος ἐξ Ἄνδρου) Sive ipsum Themistoclem ab Andro profectum intelligas, seu ad nuncios referas circum insulas missos, nihil offendet. *Plutarchus* ad prius inclinat, περιπλέων τε τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, Themist. p. 122. c. Nihil certe urget, ut ὁρμεόμενος ἐπ' Ἄνδρου, *stationem ad Andrum habens*, refingatur, praesertim cum ὁρμίων in simili ponatur re. *Reiskii* ἐκτίετο genio sermonis et *Arch.* suffragatione protegitur. Conf. lib. VI. 62. WESS.

CAP. CXIII. 4. ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος -- χειμερίσας δὲ ἄμεινον) Ad eamdem pertinet classem [scil. vocum, quae vix alibi quam apud *Herodotum* reperiuntur; conf. Adnot. ad c. 112, 14.] ἀνωρίη τοῦ ἔτεος, et χειμερί-

σαι: quorum prius quid sit docebunt Viri magni [*Tibi Hemsterh.*] observata ad *Thomam M.* in Ἀωρὶ νυκτός. [ubi tamen inobservatum hunc *Herodoti* locum *Hemsterhusius* praetermisit. Caeterum, quod ἀνωρίῃ cum subscripto iota hîc scripsit *Valckenarius*, id nusquam ità pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante *Med.* revocaverat *Wess.* tenui cum *Schaef.* ἀνωρίῃ absque iota subscripto praeferebat *Med.* cum F. et aliis: quos quod in *Var. Lect.* dixi videri ἀνωρίῃ debuisse, id nunc indictum velim. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe haud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109, 18.] Alterum χειμερίσαι, pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI. c. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θερίζειν, *aestatem transigere;* et rarius ἐαρίζειν, *tempus vernum.* Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἐχείμαζε, quod in alium usum adhibet VII. c. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς, *tertio demum die tempestas sedavit.* Loca tamen memorat lib. II. c. 22., in quae se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic Codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit *Demosth.* p. 35. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto eiecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet *Etymol.* p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἄν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι: eadem dat *Suidas*, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. VALCK.

8. πρώτους μὲν Πέρσας etc.) Praefert insoliti quidpiam πρ. μὲν τοὺς μυρίους Περ. πάντας *Arch.* et *Vallae*: saltem πάντας omisissent. Glossam atque additamentum ex lib. VII. 83. arbitror. WESS.

14. κατ' ὀλίγους) Legi nec posse nec oportere κάρτ' ὀλίγους verissima *Abreschii* animadversio, advocantis *Thucyd.* III. 111. ὑπαπήισαν κατ' ὀλίγους: et lib. IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. lib. II. 93. et *Duker.* ad *Thucyd.* lib. VI. p. 400. WESS.

15. τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε) Sunt, ni fallor, εἴδεος εὖ ἔχοντες, sive σωμάτων ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικοί. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, *secernens*,

καὶ εἰ τίσισι etc., ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ὁτέοισί τι χρηστὸν συνῳδὸς πεποιημένον. Est illud ὁτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοισι. Ad Homeri Ἰλ. ὁ. 491. *Eustathio* adnotantur Ὁτέοισι, ὅτου, ὅτῳ, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὧντινων, καὶ ὅτοισι: de quibus unum restitui poterit *Aeliano* de Nat. An. V. 39., *ad praedam a leone relictam* τὰ ἄλλα ζῶα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου (scribendum, ὅτου) λείψανόν ἐστι τὸ λείμενον, *cuius ista sint reliquiae.* VALCK. — Mireris vero sollicitari a Viro doctiss. vulgatum εἰ τίσισι (ion. pro εἴ τισι,) quum nihil solennius sit Graecis, quam εἴ τις, εἴ τινες dicere, ubi perinde ὅς τις, οἵ τινες dici potuerat. *S.*

CAP. CXIV. 5. τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι) *Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere,* bene *Pavius.* Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium poenas daturum ambigue respondisset, [*lin.* 16.] δεξάμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. c. 137. δέκομαι τὸν οἰωνόν, *accipio omen*, lib. IX. 90. et Comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ *Plut.* vs. 63. WESS.

CAP. CXV. 4. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος) Innuit *exiguum militum numerum*, quem *salvum* ex inmani illa multitudine lib. VII. 184. in Asiam reduxerit. Caussas fami pestilentiaeque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἥκουσιν ἐνφυγόντες, οὐ πολλοί τινες Ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν, *Aeschyl.* Pers. vs. 510.; qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis vs. 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι Φάνον Δίψῃ τε λιμῷ τε, *Nostro* ferme consentiens. WESS.

11 *seq.* λοιμός τε τὸν στρατὸν etc.) Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quae habet *Iustin.* II. c. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit *Tzetzes* Chil. I. vs. 995., plerosque qui cum Rege secesserant, mortuos κρυμῷ, λιμῷ, ποξείᾳ. *Labore, fame, ac metu distabuerunt, Orosius* p. 114. *Herodoto* prior *Aeschylus*, Pers. vs. 482., Στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διῶλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψει πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, Καὶ Δωριῆ' αἶαν: tandem γῆς Ἀχαιΐδος πέδον Καὶ Θεσσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ', ἔνθα δὴ πλεῖστοι Φάνον Δίψῃ τε, Λιμῷ τ', ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε: absurde *Schol.* τόπος, ait, Βοιωτίας ἡ Κρήνη: hinc *aquas* nobis *Crenaeas* vocant, quae *fontanae* fuerant dicendae. In Atti-

cae pestis descriptione *Lucret.* VI. 1262. *Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata iacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquai.* *Thucyd.* p. 131, 79., ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας ἠμιθνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. VALCK.

19. νεμομένας ἄρπαχθῆναι) Praecessit ἅρμα Iovis sacrum, cui iuncti *equi* fuerunt, *pascentes*, ut Paeones ferebant, *furto abducti.* Supra VII. 55. οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν. Rediit, [*lin.* 21.] saepe restitutum, οἰκημένων. Vid. III. 96. WESS.

CAP. CXVI. 2. Θρήϊξ, ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο) *Rem* fecit *atrocissimam* Rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans *Aelianus* Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi negatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Graecorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculos crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. VALCK.

9. ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθ.) Sumsit hinc *Aelianus* Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας ἑλληνικά, quod verum; sed regulus ille, quantumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat; a cuius gentis atrocitate oculorum eruendorum supplicium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad *Apollonii Rh.* lib. II. 178. Alia Celeb. *Iac. Perizonius.* WESS.

CAP. CXVII. 5. Ἐνθεῦτα δὲ κατεχόμενοι) Placebat olim addita littera κατειχόμενοι, *huc delati*, sive *reversi*; uti in *Aeschyleo*, a Comico acerbius perstricto, Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι. Quoniam schedae vetant, patior vulgatum, *retentos* aliquantisper isthic declarans. WESS.

CAP. CXVIII. 2. Iustissimum ἐξ Ἀθηνέων, toties totiesque in Musis pravum: bonum vero ex *Aldo* atque aliis διεχρέετο. [*lin.* 4.] Ionici enim commatis χρίεσθαι, eiusdemque conposita. Vide I. 21. WESS.

5. νηὸς Φοινίσσης ἐπιβάς) Haec ut possent ἐκπεραγωδῆσαι, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phoenissae navi scapham substituerunt piscatoriam: ex *Trogo Iustinus* II. 13. hinc *Orosius* II. 10. Ferebant, [*lin.* 6 *seqq.*]

πλέοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην. Ad finis Atheniensium et fautor Boreas superbum Regem illaesum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut sede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέαο meminit *Callim.* Hymn. in Del. vs. 26. ubi notat ill. *Ez. Spanh.* qui plura dederat ad Hymn. in Dian. vs. 114. quo loco respicit *Callim.* Epigramma *Simonidis* ab *Athen.* servatum lib. III. p. 125. c. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης: sic *Boreae penetrabile frigus* indicaretur. Quae hic praeterea traduntur, Graecorum illa videntur commenta, *Herodoto* minime probata; quod observare debuerat *Brissonius* hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 33. Vera videbantur *Io. Tzetzae*, Chil. I. vs. 996. Ἀπὸ Στρυμόνης δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ ἀλοίου· Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκεῖνον προσκυνοῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. VALCK.

7. ἄνεμον Στρυμονίην) Laurentii *a Strymonia* ansam docto viro praebuit corrigendi Στρυμονίηθεν, quo facile carebimus. Ab amne ventus Boreas Στρυμόνιος et Στρυμονίης, isque impetuosissimus. *Callimachus* H. in Del. vs. 25. Τείχεα μὲν καὶ λᾶες ὑπαὶ ῥιπῆς κε πέσοιεν Στρυμονίου Βορέαο. Hinc *Aeschyli* πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι κακόσχολοι, Agam. vs. 200. *Callimachum* respexisse *Hesychius* videtur in Στρυμόνιος. WESS.

18. ἐκπηδᾷν) Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἐνδιαιτέεσθαι, καταμαργέειν, et χρέεσθαι. Quae praecedunt, obiter *Dio Chrys.* attigit Or. XIV. p. 231. B. In proximis [*lin.* 22.] χρυσέῃ στεφάνῃ, etsi Mssti vulgatius praebeant, vim non facio. *Homerum* hic sequitur, στεφάνας praecipue (*Eustathio* ad Iliad. Σ'. 597. docente) probantem: adde illi magnum Anïmadversorem in *Athen.* lib. V. 8. [T. III. nuperae Edit. p. 121.] VALCK.

CAP. CXIX. 1. οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος) Scripta exempla, quod inpeditum erat, sic optime explicant. Respectus est ad initium c. 118. [Immo unice verum erat, quod nostri libri dedere: vide *Var. Lect.* ad h. l.] Vicinum οὕτω εἰρέθη [*lin.* 3.] in *Pass.* nihil habere damnabile, ostendi ad lib. IV. 157. atque alibi. WESS.

[8. τῶν δὲ ἑτέρων *etc.*) Ad id quod famae illi, de qua

hic agitur, opponit *Herodotus*, responderi poterat: 'At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum operâ opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. *S.*]

CAP. CXX. 4 *seq.* δωρησάμενος αὐτοὺς *etc.*) *Donasse* dicitur *Abderitanos aureo acinace*, καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ: quod ex Codd. revocabitur. *Tiaram* tamen infrequens fuisse puto Regium donum: Acanthios eodem quo Abderitanos honore Rex dignatus lib. VII. c. 116., ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam *auro distinctam* χρυσόπαστον memoratam legi *tiaram*; de qua praeter *Brisson.* multa *Gataker.* Adv. Misc. posth. c. 24. sed alibi reperias χρυσόπαστον ἐσθῆτα, et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. Abderitanos splendido Xerxen eiusque exercitum excepisse convivio constat ex *Herodot.* VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat *Philostr.* de Vit. Soph. p. 494. de *Protagorae* patre Maeandrio Abderitano: δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδὶ παρ' αὐτοῦ εὗρετο. De Protagorae praeceptore *Democrito*, huiusque patre, paria prodidit *Diogen. Laërt.* IX. 34. testem citans *Herodotum*, de cuius nomine in aliud convertendo alibi coniecturam proposui. VALCK.

5. καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ) Ex *Villae* Latinis locum instauravit *de Pauw*: recte factum Mssti testantur. *Med.* et paucorum τιήρεϊ formam praefert insolitam, nec usquam obviam, cedereque meliori debuit. Quid de docto in Germania viro existimabimus, Aldinum τιήρεϊ χρυσοπάστῳ tuente, et poculum auro inductum excogitante? Quid? Sed mihi tempero. Τιήρης, si qua apud audaciorem poëtam, [vide *Athen.* XI. p. 550. f. et 497. b.] in Musis et solutae orationis auctoribus de *poculo* nunquam. Mos quoque Persicus, uti ad hunc diem in Oriente, donare vestes, tiaras, acinaces. De Acanthiis lib. VII, 116. καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ Xerxes. Post illa [*lin.* 6.] ex Codd. λέγοντες ἐμοί γε οὐδαμῶς πιστά, quomodo scriptum superius, reverterunt. Parum quoque afui ab illis, quae isti de Abderorum situ, innovandis. Resedit impetus. Arripiant, quibus volupe erit. WESS.

CAP. CXXI. 5. τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι) Priscae pietatis istam partem ostendit magis *Iac. Ph. Thomasinus*,

Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimae fuissent dedicatae hae triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Aetoliae apud *Thucydidem* II. 84.; tum Iovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in *Procopii* Bel. Goth. lib. IV. 22., ut alias ne tangam. WESS.

CAP. CXXII. 2. εἰ λελάβηκε) Hic quoque nunc scribi malim εἰ λελαβήκεε, *num accepisset*: quod supra Codices dederunt p. 217, 7. [III. 42, 20.] Vulgatam praefert, ubi haec describit, *Plutarch.* de Herod. Mal. p. 871. c. aegerrime ferens, huic de Aeginetis iudicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim iuxta *Herod.* [*lin.* 4.] ἀπαίτεε αὐτεὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Acerbe *Plutarch.* Οὐκ ἔτι Σκύθαις, ait, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθησι πλάττων· (ὥσπερ Αἴσωπος κόραξι καὶ πιθήκοις·) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος, ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτείων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hîc sponte sua praetulisset Aeginetas? Si de Aeginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, iussus et illa potuisset μετασκευάσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. VALCK.

5. τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι *etc.*) Animadvertit *Plutarchus* liquida in his malignitatis indicia, sed iratior: posito animi aestu (Vit. Themist. p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. *Aeginetis*, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, *palmam inter civitates fuisse contributam*, priscorum consensus est, *Diodori* lib. XI. 27., *Aeliani* Variar. XII. 10. etc. Mox [*lin.* 8.] male, etsi crater aureus fuerit, schedae *Arch.* Redi ad lib. I. 51. WESS.

CAP. CXXIII. 4. διένεμον τὰς ψήφους *etc.*) Nolo, quamquam locuplete pristinum auctoritate munitur, litem recepto movere. [Vide mox *Valckenario* notata.] Ἔφερον, quod duobus in Codicibus, adstipulatores *Aristidem* T. II. p. 218. et *Plutarch.* Them. p. 120. D. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων: unde *Canterus* Chaeronensis arae *Neptuni*, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro

praeeunte. Ambo vero in latis sententiis ab *Herodoto* abeunt, et *sumtas ex ara tabellas*, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens [*lin.* 8.] δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. *Aristides*, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξαπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνεξέαπτον, sollemne in *tabellis et sortibus*, *urnâ cadentibus*, lib. I. 206. V. 22. oppido venustum. WESS.

Ibid. διένεμον τὰς ψήφους) Revocarem reiectum διενέμοντο. Athenis, causâ utrimque dictâ, qui iudicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud *Herod.* Graeci duces *inter se calculos dividentes*, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους: et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, *ad altare* Isthmii *Neptuni*; ut Dei maiestate moti sancte iudicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρινέοντες, *iudicaturi*) ἐκ πάντων. Herodotea *Plutarch.* interpretatur in Them. p. 120. D. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔθεσαν οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex *Demosth.* de Cor. p. 162., ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ φρατρίου, - - - ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια. Mera iterum est cavillatio, quod scribit *Plutarch.* T. II. p. 871. D. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. D. Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. VALCK.

CAP. CXXIV. 3. ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη) Vindicavimus prius ab iniuria *H. Stephani* lib. VI. 131. Ἐδοξώθη in eadem Recensione Voc. Herod. [idem *Stephanus*] legi posse ἐδοξώσθη, quod utique ipse, *Aldo* deserto mutaverat, suspicionem movet, nec urget tamen, idque rectissime. WESS.

6. ἐς Λακεδ. ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι) Verisimilius mihi videtur quod *Plutarch.* narrat in Themist. p. 120. D. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μή ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσηται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit *Diodor.* XI. c. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίοις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀρι-

στείᾳ εἰληφότων. Iuxta *Libanium* T. I. p. 14. c. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et *Plutarch.* In *Herod.* legerem [*lin.* 12.] ex marg. *Stephani* προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud *Thucydid.* I. c. 74., Spartanis in memoriam revocat orator Atticus: *Themistocles*, ait, αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἐλθόντων: sic scripta Codices exhibent. VALCK.

12. προέπεμψαν ἀπιόντα) Non nescio patrocinium, veteri ἀνιόντα paratum. Praestat ex scriptis exemplis depromtum, estque apud *Aristidem* T. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducentium et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primae nobilitatis, et regum stipatoribus lib. VI. 56., [conf. Adn. ad VII. 205, 9.] ad Laconicae fines honorifice deduci. Praedicant hoc eius decus *Aristides*, *Plutarchus*, Atheniensiumque legati, ad Spartanos perorantes in *Thucydidis* lib. I. c. 74. WESS.

CAP. CXXV. 2. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) *Vallae* Ἀφιδναῖον haud agnoscenti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide praeberem. *Belbinita* fuit *Timodemus*. Memini pulcre, Io. *Meursium* insulam Belbinam Atticae populis sive pagis sine teste inseruisse, et *Sponii* meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulae incolas. Alia omnia *Strabo* VIII. p. 576. et IX. p. 611. [p. 375. c. et p. 398. D. ed. Cas.] Iam Belbinita si Timodemus, quomodo *Aphidnaeus*? Nam Ἀθηναῖος *Arch.* ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in *Valla*, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero *Belbinitanum*, acre Themistoclis responsum arguit. Simile *Platonis* de Rep. I. p. 330. A. et *Plutarchi* Them. p. 121. A., quo Seriphio obtrectatori Themistocles, ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὢν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex insula Seripho, hic ergo ex Belbina, insula ex adverso Atticae obscuriore, cuius habitatores ob vilitatem

adeo contemtibiles, ut Βελβινίτης Graecorum conviciis celebraretur. Testis est *Teles* philosophus apud *Stob.* Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc Βελβινθείτης, sed ad Nostri praescriptum de *Abr. Ortelii* sententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, ius civitatis Athenis ob nescio quae merita, qualis Cl. *de Pauw* divinatio, consecutus fuerit et *Aphidnaeis* additus. WESS. — Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam *Pavii* haec interpretatio. *S.*

Ibid. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) Adversarium in administranda republica saepius expertus Aristiden, habuit et Alcmaeonem Themistocles, teste *Plutarcho* Tom. II. p. 805. Hic memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator *Timodemus* demo censebatur *Aphidnaeus*, ut supra Callimachus fuisse dicitur Polemarchus lib. VI. c. 109. *H. Steph.* ad h. l. *Valla*, inquit, Ἀφιδναῖος *omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quae sequuntur.* *Vallae* potius suspectam fuisse puto Codicis scriptionem Ἀθηναῖος, in *Arch.* etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. *Kühnius* in *Pausania*, et vir Doctiss. *Aug. van Staveren* in *Apollodoro*, corrigunt Ἀφίδνας pro Ἀθήνας: vid. Miscell. Obs. X. p. 382. Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma Cypselidarum ad eamdem pertinens Castorum historiam apud *Pausan.* V. p. 425. Τυνδαρίδα Ἑλένην φέρετον, Αἴθραν δ' Ἀθίναθεν Ἔλκετον: et quidni canere potuit de Therapnaeis fratribus *Aleman*, ὡς Ἀθήνας ἕλοιεν. Eximiam mox lectionem, [*lin.* 4.] φθόνῳ καταμαργέων, *Herodoto* vindicavit Clar. *Wess.* in Diss. *Herod.* p. 203. VALCK.

3. ἐπιφανέων ἀνδρῶν) Adiuncto ex schedis nihil ad hanc rem utilius. Retinendum-ne vero καταμαρπτίων, an *Codicum* καταμαργέων revocandum, haesitavi. Visum hoc, a *Valla*, quod *Portus* coniiciendo tenuit, lectum, aequius melius. Nam καταμάρπτειν, in *prehendendo* tritum, solitarie deponi, vix tolerabile. Contra καταμαργᾶν, et more Ionico καταμαργέειν, protervi hominis et invidia rumpentis *insaniam* egregie declarat. Quo qui ingenio μεμαργωμένοι κυνοδήσεις *Aeschylo* Suppl. 766. In vicinis [*lin.* 7.] scholion

ἐνέκειτο καὶ Mssti extrudunt, alioqui non in absurdis, uti lib. VII. 158. WESS.

8 *seq.* οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης) Unius *Herodoto Platonis* opponi potest testimonium (nam a *Platone* sumserunt *Cicero* ceterique) lib. I. de Rep. p. 329 *seq.* Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὑτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκιμοῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ὢν ὀνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ' ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος. Velut Seriphio cuidam dictum habet et *Plutarch.* T. I. p. 121. A. et T. II. p. 185. C. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, T. II. p. 602. A. *Ciceronis* de Senect. c. 3. verba comparaverunt ad illa *Platonis*, praeter illius interpretes, *P. Leopardus* Em. lib. XVIII. c. 23. et *Andr. Dounaeus* in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis Βελβινίτης, sive potius Βελβινήτης, obscurae cuiusdam insulae *Belbinae* civis fuit, quae ab Attices promontorio Sunio non longe remota *Scylaci* p. 45. memoratur et *Straboni*: vid. *Pinedo* et *Berkel.* ad *Steph. Byz.* in Βέλβινα: hinc Βελβινήτης formatum praeter *Berkel.* et *Holsten.* vidit *Io. Meurs.* Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulae non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari *Teleti* apud *Stobaeum* p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκώνιος, ὁ Βελβινθείτης, corrigens Βελβινήτης: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem: καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθνιος, ὅτι Μυκώνιος, ὅτι Βελβινήτης. VALCK.

CAP. CXXVI. 3. στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο) Nimiae doctissimorum virorum in re, me iudice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex inmanibus eius copiis CCC. millia; quo *de Mardonii exercitu Artabazus* adscitis LX. millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis iisdem Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantis scripturae τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο selegi. WESS.

CAP. CXXVII. 6. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν) Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in *cura et administratione civitatis* frequens, lib. III. 15. et 82.; non Τορωναίῳ, siquidem *Toronaei* is generis. De *Valla* sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum

adplicans, quod toti Chalcidicae genti concessum. Confer *Is. Casaubonum* in *Strabon.* X. p. 685. [Comment. ad pag. 447. ed. Cas.] WESS.

CAP. CXXVIII. 3 *seqq.* Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγὸς *etc.*) Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidaea prodenda, ὄντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν, - - - τέλος μέντοι τοιάδε ἐγένετο. Ista opinor recte *Vallam* cepisse, *incertum mihi quonam modo ab initio; - - - ad extremum ita actum est.* Opponi enim hic ἀρχὴν et τέλος recte *Koenius* animadvertit; mirorque cur non nominati *Bossii* ex Obs. Crit. pag. 59. novam versionem veteri substituerit Clar. *Gronov.* Quod hic narrat Noster, velut *Artabazi* commentum retulit *Polyaen.* VII. c. 33, 1. ubi *Timoxenus* dicitur Σικυώνιος. *Herodoti* tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum sensit Cl. *Adr. Heringa* Observ. c. 15. p. 130. Varios *modos* enarrans *epistolas occulte mittendi Aeneas* in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum haec habet de *Timoxeno et Artabazo Herodoti*, quem paene ad verbum descripsisse *Aeneam* monuit *Casaubon.* VALCK.

8. παρὰ τὰς γλυφίδας) Ab *Aenea* Poliorcet. cap. 31. p. 1704. [p. 466. ed. Lipsiens.] bene hinc derivata corruperant librarii, corrupta optime integravit *Casaubonus*. *Polyaeno*, iisdem (lib. VII. 33, 1.) uso, proditor Timoxenus Σικυώνιος, in Cod. *Florentino* Σκιωναῖος, cui primas *Maasvicius* cur negavit? idem *Berglerus* miratur. Praeterea [*lin.* 4 *seq.*] ὄντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε *etc.* explicuit Cl. *Bos* Obs. Crit. cap. 11. aliter atque oportebat. WESS.

Ibid. τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας) Haec minus recte conversa egent levi correctione, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιελίξαντες: verbis adiectas sic solet Noster repetere praepositiones: ad eam rationem *Aeneae* suo *Casaubonus* restituit: οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἑλίξαντες τὸ βιβλίον, *circa sagittae crenas epistolam volventes.* [ubi quidem alia parte errantes librarii περὶ recte dederunt.] Sequentia ferme describens *Herodoti* [*lin.* 10.] τὸ ἐπαΐοντος, interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου, ad ista haec adduntur apud *Aeneam*, διὰ πνεῦμα καὶ φαύλην πτέρωσιν, quae *Casaubonus* omisit in versione: istorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὄμιλος, [*lin.* 13.]

Aeneas dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδραμεν ὄχλος: ubi proxima totidem sunt verba *Herodoti*. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. VALCK.

16. παρῆν) *Mediceum* deserui, sine ullo fulcro incedentem: structura tamen non improba, et lib. III. 114. atque alibi sese offerens. Quae vero deinceps [*lin.* 18.] μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, de *proditionis supplicio* in Latinis *Vallae* sumuntur, indignante, neque iniuria, *Porto*; qui, *ob proditionem Timoxenum metu non percellendum*, ex communi eius verbi notione, haud prave. Mihi, ut ingenue dicam, blanditur quodammodo *Arch.* μὴ καταπλέξαι. Τιμοξ. προδοσίῃ, *non inplicare proditionis crimine.* Notum in Musis καταπλέκειν usu diversiore, nec hunc tamen sermonis genius adspernatur. WESS.

CAP. CXXIX. 2. γίνεται ἄμπωτις) *H. Stephanus* [post Ἀρταβ. δὲ *comma* interserens, quod et *Gronov.* tenuit] male separavit iungenda: Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι etc. Ad *Longinum Iac. Tollio* p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur, quam mox πλημμυρίδα vocat *Herodotus*: ubi paulo post nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idem-ne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint; ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς. ἄμπωτις *maris* est *recessus*, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, *quum aqua* velut *resorbetur*; πλημμυρὶς, *aestus*, vel aestuantis aquae *accessus*. *Homeri* Charybdis τρὶς τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναβροιβδεῖ, Od. M'. 105. *Demosthenes Thrax* in sua Paraphrasi posuerat, *Eustathio* teste: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὖθις πλημμύρα. Quae aliis πλημμύρα, πλημμυρὶς, vel πλήμη, Ionibus et *Herodoto* dicta fuit ῥηχίη. Errantem *Suidam* in voc. Ῥαχίαν recte corrigit *Küster.*; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quae sola dedit et in Indice suo *Portus*: conf. *I. Wasse* ad *Thucyd.* p. 244, 10. et *H. Steph.* Thes. Ling. Gr. III. p. 671. D. *Herodotus* lib. VII. cap. 198. *in Maliaeo*, inquit, *sinu* ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, *quotidie maxis sunt recessus et accessus.* De sinu Arabico Noster II. c. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται: sed huius sinus accolae barbari, iuxta

Diodor. Sicul. III. c. 40., memoriam servabant μεγάλης τινὸς γενομένης ἀμπώτεως, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπελθοῦσαν ἐξαίσιον πλήμμυραν (ῥηχίην *Herodoto*) ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προϋπάρξασαν τάξιν. In istis solito longe maior *aquarum recessus accessusque* μεγάλη τις ἄμπωτις et ἐξαίσιος πλήμμυρα dicuntur: nostro quoque loco *Herodoti* res narratur illic inexspectata et ad eum modum invisitata, ut adeo poena videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse dicitur ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς μεγάλη, ὅση οὐδαμοῦ κω. Iam rationem exputare nequeo, cur voces idem significantes, quibus facile quis in errorem induceretur, iungi voluisset *Herodotus*: suspicor adeo, quam primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίην dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu invecta, ut Noster [*lin.* 11 *seq.*] tantum dederit: αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε: *hanc vero causam fuisse tradunt Potidaeatae maris in tantam altitudinem exaestuantis istiusque Persarum cladis*. VALCK.

12. τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος) Merito *L. Küsterus* miratur *Suidam* in Ῥαχίαν scribere, Ionibus Ῥηχίην eandem esse ac τὴν ἄμπωτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e. *maris recessum*; siquidem *aestus* illis est maris, sive eius *accessus*: certe *Herodoto* ἄμπωτις καὶ ῥηχίη semper de *recessu* et *aestu*, lib. II. 11. VII. 198. et ῥηχίη eodem libro cap. 37. Quare et hic, nisi cui de *glossa* suspicio veniat, ῥηχίη καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex *Porti* opinione indicant. Docte *Nonnus*, prudentior *Suida*, de utriusque vocabuli notione ad *Gregor. Naz.* Stelit. II. p. 163. WESS.

19. οὕτω ἔπρηξαν) Usitatissimam in pessimo successu formulam [qua careri h. l. posse *Gron.* censuerat] hinc amoliri non sustineo. Supra lib. III. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. IV. 77. οὗτος μέν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε. VI. 44. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. WESS.

CAP. CXXX. 1. Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω) Satis olim commodum Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω *Gronovius* immutavit, quem vide. WESS. — Ut saepe ὁ πεζός, sic et nude ὁ ναυτικός (scil. στρατός) dici potuisse monuit *Gronov.* quemadmodum c. 131, 4. et VI. 96, 16. Sic vero et VII. 203, 7. *S.*

4. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος) Codices etiam praebent I. cap. 190. ἔαρ ὑπέλαμπε: hic si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, praeferrem ut usitatius. Hoc ubi habet *Chariton* III. p. 51, 9. dedit Herodotea Clar. *D'Orvillius*, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco maius incrementum colligens; sed confutat illud vox adiecta πρωΐης: paulo etiam post memoratur τὸ ἔαρ γενόμενον, opposite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud *Xenophontem* invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε: sed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic *Livius* orditur librum XXII. *Iam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit*: ista Codicum lectio ceteris videtur anteponenda. [Vulgatum ἐπιλαμψ. constanter tenent libri omnes.] Hic *Herodoto* scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέγετο ἐς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρωΐος συνελέγετο, *maturus*, pro πρωΐ. Pro ὀψὲ, *sero*, ut Latinis *serus*, non usurpatur (quod sciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότους ὄντος, σκοτιαῖος adhibetur, ut *vespertinus*. VALCK.

10. ὁ Ἀμίτρης) Fuerat Ἰθαμίτρης, sicuti lib. IX. 102. cuius priore obsolescente littera, mutataque altera, id prodiit, quod cernitur: nam eundem describi, dubio vacat. Fuerit-ne Ἀρτύντης Ἰθαμάτρεω lib. VII. 67. huius frater, et patris hinc corrigendum nomen, non adfirmavero. Verius προσήϊσαν ex Codicum discorde scriptura, et τὸ πρὸς ἑσπέρης, quod c. 132. WESS.

CAP. CXXXI. 5 *seqq.* Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος *etc.*) *Leotychidae pater et avus* memorantur etiam supr. lib. VI. c. 65. Proavus, abavus, ceterique maiores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Spartae non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leotychidem primi memorantur, non fuere Reges, scribi non potuit hoc capite [*lin.* 13.] οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quae *Iac. Palmerio* debetur, fit unius literae mutatione; reliqua *Palmerii* molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans *Herod.* forsan in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius iuxta Lacedaemonios Rege Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eurysthenidas lib. VII. c. 204.

Ab aliis dissentientes Lacedaemonii (lib. VI. cap. 52.) λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας. Quantillum iam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodaeum, Herculem, ad utramque seriem adiicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hic (si vera suspicor) decem Reges memorarentur Leotychidae progenitores ex Heraclidis sati, *Aristodemus*, *Procles*, *Sous* (hunc recte, opinor, *Io. Meurs.* interserit reliquis, Euryphontis patrem, de R. Lacon. cap. 15.) *Euryphon*, *Prytanis*, *Eunomus*, *Polydectes*, *Charillus*, *Nicander*, *Theopompus*: hic *Herodoto* decimus, aliàs Regum dicitur ex ista familia nonus, quia non *Aristodemus*, sed primus Rex statuitur *Procles*. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet [*lin.* 10.] formam nominis Εὐρυφῶντος, illam quidem instar aliorum ex *έων* contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit *F. Sylburg.* ad *Pausan.* [lib. III. c. 2.] pag. 208. Hinc incerti fluctuant recentiores *P. Faber* Agon. III. 18. *Iac. Palmer.* Exerc. pag. 381. *Nic. Cragius*, *Io. Meursius*, *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* pag. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem Εὐρυπῶν, *Pausaniae*, me iudice, tribuendam et *Plutarcho*, in cuius T. I. p. 662. E. pro Εὐρυτίωνι δὲ, scribendum Εὐρυπωντίδαι. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit *Etymol.* p. 397, 12. Εὐρυπφῶδης, quae non sane censeri debet ex Εὐρυποντίδης κατὰ συγκοπὴν nata, sed potius ex οἰδης contracta, sicut Μινῴδης et similia. VALCK.

6 *seqq.* τοῦ Ἡγησίλεω *etc.*) Ex Eurysthenidarum familia Ἡγησίλεως lib. VII. 204. leniore est spiritu: idem lib. VI. 65. Ἄγις, non sine lite. [Vide ibi notata.] Reliqua Proclidarum series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. *Omnes*, ait, *reges* fuisse, *exceptis duobus primis post Leutychiden depositis*. Ubi vero *Anaxandridae* regis, filii Theopompi, nepotisque eiusdem *Archidami*, pronepotis Anaxilai et abnepotis Leutychidae, inter Spartanos reges mentio? *Pausanias* III, 7. Proclidarum successionem multo digessit aliter;

habetque sibi suffragatores magnae in talibus auctoritatis. Ista ad inconmoda cum Nobil. *Palmerius* animum attenderet, nossetque, *Aristodemum*, *Aristomachum*, *Cleodaeum*, *Hyllum*, in Spartanorum regibus haud censeri; scriptum [*lin.* 13.] fuisse decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, *exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutychiden recensiti sunt*, Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quae optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit [*lin.* 8 *seq.*] quae sic fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου: nam *Charillus Polydectis* fuit *filius*, *Eunomi nepos*, sicuti *Io. Meursius* Regn. Lacedaem. cap. 16. et *Ed. Simsonius* Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam praeterea abest *Sous*, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem *Meursio* c. 15. monstrante. Omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus Codicibus, inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου sum nomen, obtemperans *Pausaniae* pluribusque aliis; inde Χαριλάου apud *Plutarch.* in Lycurg. frequentatur titulus. WESS.

CAP. CXXXII. 13 *seqq.* τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν *etc.*) Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Graecorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiae et Thraciae ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniaeque situs lib. III. 46. Haud districte ergo haec sumenda, nec de omnibus omnino Graecis, sicuti accepisse videtur *Libanius* Or. XIX. p. 480. ubi ὑπερενεχθῆναι Δήλου Φοβερὸν fuisse olim τοῖς Ἕλλησι adseverat. Quam quidem Sophistae aberrationem Cl. *D'Orvillius* Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. WESS. — Est in his sane hyperbolica quaedam descriptio metus atque terroris, qui Graecos, quamvis Salaminiâ pugnâ victores, tamen deinde etiamnum percussos tenebat, aut denuo subinde (ut fere fieri solet) eisdem obrepebat, magnitudinem cogitantibus periculi e quo praeter spem opinionemque emerserant; quum praesertim etiam tunc et Mardonius cum immani exercitu in Graeciae visceribus haereret, et in Ioniae ora, si classem eo mitterent, Xerxes

et classis suae haud poenitendas reliquias et alias ex Asiâ contractas formidabiles copias opponere illis posset. *S.*

16. *συνέπιπτε δὲ τοιούτῳ*) Concinnius *Arch. τοιοῦτον* sive *τοιοῦτο*, quae et *Pavii* coniectura, belle observantis, planiorem futuram descriptionem, si [*lin.* 17. *et* 19 *seq.*] *τὸ πρὸς ἑσπέρης κατωτέρω Σάμου* et *τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀνωτέρω Δήλου* Scriptor maluisset. Sic manifestior Persarum ex orientis plaga progressus infra Samum, et Graecorum ab occidente ultra Delum. Verum Noster maluit vulgatum, habita utriusque itineris diversa ratione et respectu. WESS. — Et ego olim in eam incideram cogitationem, temere fortasse inter se permutatas esse sedes vocum *ἀνωτέρω* et *κατωτέρω*: sed in vulgatam scripturam consentiunt libri, et haud multo ante (cap. 130, 10 seq.) de Persis similiter dixerat Noster, *οὐ προϊόντας ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἑσπέρης*. Quod si hîc item de Graecis diceret *τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀνωτέρω*, posset hoc vocab. pro synonymo haberi *τοῦ πορρωτέρω*, quemadmodum I. 190, 12. At hoc loco manifeste *ἀνωτέρω* et *κατωτέρω* invicem opponuntur. Quod ita intelligendum videtur, ut cogitemus, *Samum* insulam Ionicae orae fuisse vicinam, *Delum* vero in medio Aegaeo mari, pari fere intervallo a Graeciae continente et a Ioniae ora distantem. Igitur, quemadmodum in re nautica *ἀνάγεσθαι* dicitur qui ab ora *versus apertum mare navigat*, *κατάγεσθαι* vero qui *oram petit*; sic facile patet, quo pacto *Persae* dicantur *non ἀνωτέρω Σάμου occidentem versus ausos esse navigare.* Iam, quum *Delus* in medio mari Aegaeo sit sita, qui e Graecia Delum versus navigat, is quidem perinde *ἀνάγεται*: sed qui, postquam e Graecia Delum pervenit, deinde Delo proficiscens Ioniae oram petit, is *κατάγεται*: et hactenus dicit Herodotus, *Graecos κατωτέρω Δήλου non ausos esse orientem versus navigare. S.*

20. *οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε*) Haec scriptura ab ipsa re et schedarum auctoritate commendatur. Conf. lib. IX. 89. WESS.

CAP. CXXXIII. 3. *ἄνδρα Εὐρωπέα γένος*) Ex Cariae *Europo* apud *Steph. Byz.* fuisse *Myn* istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam *Europum* plures, adscripti ad *Hieroclis* Synecdem. pag. 713.; quae, Macedonicae post Alexandrum originis, nihil ad haec tempora.

Tzetzes Myn, Samium domo, offert ad *Lycophron.* p. 141., Atheniensibus regis Persae litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. Mox χρηστόμενον ἐλθεῖν qui voluerint, Codices meque adstipulatores nanciscentur. WESS.

3. ἄνδρα Εὐρωπέα γένος) Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπέα: iuxta *Palmerium*, *ab Europo Idriade dicta.* Notae sunt aliunde Macedoniae Syriaeque urbes dictae Εὐρωπός: huius nominis urbem fuisse Cariae unus scribit *Steph. Byz.* illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος: ab Εὔρωμος eidem flectitur Εὐρωμεύς: et solius Cariae fuit Εὔρωμος, variis memorata in Nota *Berkelii* ad *Steph.*; saepius etiam, ut *Polybio*, sic *Livio* XXXIII. c. 30. cui incolae sunt *Euromenses* XXXII. c. 23. *Myn* tamen *Europensem*, ἄνδρα Εὐρωπέα Μῦν, ex his *Herodoti* habet in Phocicis *Pausan.* p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum διγλώσσους: Graece intelligentes non tantum, sed etiam Persis Graeca interpretantes. Apud *Thucydid.* VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον. Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in *Xenophontis* Κύρου Ἀναβάσει: quumque ventitabant in aulam Persicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes. In *Aeliani* Var. I. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, φράζων δι' ἑρμηνέως, pro παίζων: ubi Vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat *Xenophontis* Ἀναβ. II. p. 168, 10. Φράζουσιν ἃ λέγει. In proximis *Herodoti* [*lin.* 5.] minus accommodum σφὶ, scribique mallet *Koenius* τῶν εἷά τε ἦν οἱ ἀποπειρήσασθαι. VALCK.

CAP. CXXXIV. 3. *Trophonium* adgressus Europensis Car *Lebadiae* dicitur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον: quod rarius altero καταβαίνειν εἰς Τροφωνίου iudicat vir summus ad *Lucian.* p. 339. [Dial. Mort. III. 2.] VALCK.

7. κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι) Corrigens errorem *Vallae Portus* in hunc ista sensum reddidit: *ut enim Olympiae, sic etiam illic sacris* (ante factis, et immolatis victimis) *oraculum consulere licet.* Ad huius mentem ἱρηίοισι scribit vir doctus. [*Reisk.* in Miscell. Lips.] Isthoc modo si essent capienda, hic forte locus fuisset χρη-

στηρίοις, quae velut ex *Herodoto* memorantur *Ammonio* in ἱερεῖον. Sed, quae leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem *Herodoti* loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in *oraculo Iovis Olympiae, et Apollinis Ismenii Thebis;* nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στίφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπόλωλε, *Diogenian.* Cent. IV. Pr. 26. vid. *Lucian.* T. II. p. 204. [Phalar. II. c. 8.] Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro καπάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι etc. restitui commode posse, καπάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροισι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, *ignem victimarum vaticinum illic* (in Ismenii Apollinis Thebis) *consulere licet, ut Olympiae.* De multis pauca sufficient: *Pindar.* Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δίσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπει - Ῥῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. *Schol.* in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἰάμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ, ᾗ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαι χρῶνται. De *oraculo Apollinis Ismenii* Thebis, *Schol.* ad *Soph.* Oed. Tyr. vs. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ) Ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησὶ Φιλόχορος. VALCK. — *Vallae* Latina *in templis* dudum *Portus* proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰξὶ μάλιστα, *capris mactatis responsa petunt* Delphis, in *Diodor.* lib. XVI. 26., ὑσὶ μαντεύεσθαι apud *Pausan.* VI. 2, de quibus aliàs, dicendi genus patefaciunt. Quid *Olympiae* fieret, est in *Pausan.* lib. VI. c. 15. [?] et Criticis ad *Pindari* Olymp. VI. 112. WESS. — Ἐμπύροισι utique cum *Valck.* malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud *Herodoto* erat. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι est *oracula ex victimis petere.* conf. ad II. 57, 11. notata. Aliorum Oraculorum responsa alio modo edebantur: *Thebis*, ait *Herodotus*, *quemadmodum Olympiae, per victimas.* Nec vero hîc *extispicium* solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed *Olympiae ex flamma ardentium victimarum* (ἐμπύροις, id est, *Hesychio* interprete, καιομένοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent Veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam *Herodoti* aetate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quae is h. l. ἱρὰ dicit, illa καιόμενα ἱερὰ vel ἔμπυρα intelligantur. *S.*

8. ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον) Ille ξεῖνος, qui pecuniâ victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, *Plutarcho* Arist. p. 330. c. teste, erat. Ergo vitiose in eiusdem T. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, *Rutgersio*, *Pavio*, *Bergleroque*, sine virgula praeteritum. WESS.

8 *seq.* κατεκοίμισε εἰς Ἀμφιαρ.) Scribi malim κατεκοίμησε εἰς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus atque usitatior in talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάραον: *cubitum ivit in aedem Amphiarai.* [Teneamus, puto, genitivum casum.] *Triclin.* ad *Soph.* Oed. Tyr. 114. ἀπῆλθεν -- εἰς Ἀπόλλω. *Apollod.* III. p. 203. εἰς Πυθίην ἦλθε. *Lucaneum* in Act. Ap. XVI, 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, est et illud ad Atticam normam, *Aristoph.* Plut. 237. *Demosth.* p. 733, 79. *Lysiae* p. 339, 7. In fine capitis [*lin.* 15.] non reiicerem si plures darent Codd. lectionem marg. *Steph.* ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκοιμησόμενοι qua solerent abstinentia praeparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit *Philostr.* de Vit. Apoll. II. 37. Propria erant de his verba ἐγκοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, *incubare*: vid. Clar. *Wess.* ad *Diodor.* I. [cap. 53.] p. 63. et *Davis.* ad *Ciceron.* de Div. I. c. 43. ubi vulgatum *excubabant* forte tuebitur *Xenophontis* ἐξεκάθευδον, p. 278, 37. In Aesculapii fanis, suo quisque ordine ἐγκοιμησόμενοι, interim circa templa excubabant aegroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν θεὸν θεραπευταὶ apud *Aristiden* T. I. p. 531. vid. *T. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Arist.* Plut. p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta apud *Pausan.* II. pag. 136. περιοικοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκεῖται (lege ἱκέται) τοῦ θεοῦ. Caeterum a Mardonio missus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος [conf. *Wess.* ad *l.* 8.] quid in somnio videretur expertus, *Plutarchus* nobis narrat de Orac. Def. p. 412. A. VALCK. — Quod *lin.* 8. praeeunte nostro cod. *F.* κατεκοίμησε dedi, ut *Valck.* maluerat, id in suo quoque codice *Valla* reperisse videtur, cuius haec sunt latina: *tum, quodam -- pecuniâ corrupto, in deiubro Amphiarai* (*constat*) *obdormisse.* Si κατεκοίμισε probes, transitive fuerit accipiendum, *curavit ut ille homo sui caussa in Amphiarai delubro pernoctaret.* Sed probabilior prior ratio. *S.*

15. αὐτόθι ἐγκαταικοιμηθῆναι) *Amphiaraus* τῆς δι' ὀνειράτων μαντικῆς censebatur auctor, *Pausan.* l. 34. Cuius in fano propterea sciscitaturi pellibus incumbebant stratis, somnosque petebant. Illud autem ἐγκοιμᾶσθαι dicere quum soleant, remque ipsam ἐγκοίμησιν ἐν τοῖς ἱεροῖς *Diodor.* I. 53., cur pro reiiculo ἐγκαταικοιμηθῆναι praestantium schedarum censebimus? Superius μαντεύεσθαι [*lin.* 9.] recte *P. Leopardus* Emend. VIII. 1. explicuit. WESS.

CAP. CXXXV. 4. ἐς τοῦ Πτῴου Ἀπόλλ.) Hunc etiam *Apollinem* Πτῷον (sive Πτῶον, *Etymol.* p. 413, 28.) ante pugnam Leuctricam adhibuisse dicuntur *Pausaniae* Thebani IV. [cap. 32.] p. 360., in Asii veterrimi poëtae carminibus iam laudatum, secundum eumdem IX. [c. 23.] pag. 755. ubi ex *Herod.* nobis enarrat quid evenerit *Myi*; hunc interrogasse Deum τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· καὶ οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Iuxta *Herod.* aderant Cari ἀπογραψόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικὰ ἔπη μεταλαμβάνοντες *Eustathio* memorantur ad Od. β'. p. 323, 35. Hi boni Thebani, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique omnes, linguam patriam, mirabantur procul dubio linguâ Caricâ respondentem: neque enim verisimile, Deorum in oraculis administros diversis linguis respondisse, prout quaeque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror Grammaticorum, quod nobis narratur in *Schol.* ad *Soph.* Trach. 1184. Hic narrata respexisse *Plutarchus* videtur, de Orac. Def. p. 412. A. loco lacunoso; in Gryllo p. 990. E. narrans quid ἐν τῷ θόλῳ τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος suo etiam aevo inscriptum manserit. VALCK.

5. καλέεται μὲν Πτῶον) Reponunt Πτῴου, scriptis non addicentibus. Fabulabantur veteres, Latonam conspecto apro ἀναπτοηθῆναι, *perterritam*; inde filio Πτῴου cognomen, monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτῴου venisse titulum, in *Plut.* Pelopid. pag. 286. C., cuius in Commentario de Orac. Defect. pag. 414. A. περὶ τὸ Πτῶον tam templum quam montem signare potest. Excidit autem ibid. p. 412. A. oraculi Πτῴου mentio: quae enim isthic, Amphiarai et Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requirunt. Ulcus loci *Aug. Bryanus* ad *Plut.* Pelopid. pag. 216. prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operae

Bryani ignarus, *Io. Iac. Reiskius* negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in aedis collisque situ *Strabo* lib. IX. p. 633. [pag. 413. ed. Cas.] cum *Casauboni* observatione consentit. WESS.

10. τὴν προμαντιν) Proba haec si sunt, habuit Ptous Apollo aeque ac Delphicus suam προμαντιν, suum προφήτην, nullaque necessitas ὑπὸ τῆς προφήτιδος in vicinis [*lin.* 16.] ex *Reiskii* voluntate fingendi; quae quidem, improba ista si fuerint, nulla tamen aderit. Ostentant scripta exemplaria τὸν προμαντιν. *Strabo* solum προφήτην τοῦ μαντείου *Ptoi* lib. IX. pag. 633. novit, itidem *Plutarch.* T. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte Φωνῇ Αἰολίδι respondentem, loco Καρικῇ, quam in Vit. Aristid., lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. βαρβαρικῇ διαλέκτῳ, qualis *Carum*, non Aeolensium, lib. I. 171., *Pausaniae*, haec excerpentis IX. 23., iusto iudicio. Hinc manare videtur, τὸν προμαντιν Ptoi Apollinis et προφήτην, quorsum insequentia vergunt, unum eumdemque fuisse. Talis Amphicaeae προμαντις δὲ ὁ ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος, *Pausan.* X. [c. 33.] p. 884. WESS.

CAP. CXXXVI. 4. ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι) Spretum male *Pollucis* interpretamentum est, cui προσκηδέες huius loci *adfinitate coniuncti*: quales ob nuptias *Gygaeae* et *Bubaris* Persae [coll. V. 21.] Macedonum regum familiae atque Alexandro fuerunt, optimo monitore *P. Leopardo*, Emend. VIII. 1. Ipse Alexander πρόξενος καὶ εὐεργέτης Atheniensium; adeoque utraque de caussa aptissimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienses obeundum. Regi certe Athenienses c. 143. *Nolumus*, aiunt, *te quidpiam ingrati παθέειν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον.* De *Alabandis*, Amyntae a Persiae rege donatis, [*lin.* 8.] lis perseverabit. *Stephanum Byz.* Ἀλάβαστρα hic invenisse, negari non potest. Cariae *Alabanda* nemo ignorat, Phrygiae vero, quis tandem novit? At ubi *Alabastra* eiusdem Phrygiae? Quis praeter *Stephanum Alabastra* πόλιν μεγάλην Phrygiae attigit? Bene memini virorum egregiorum *L. Holstenii*, *Salmasii*, *Gronovii*, *Pavii*, coniectationes; incertos, nisi *Stephano* schedae sese fideliores, quod optem, iunxerint, relinquentes. WESS. — In vulgatam scripturam consentiunt libri. *S.*

CAP. CXXXVII. 1. τούτου ἕβδομος γενίτωρ Περδίκκης)

Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, haec et cap. 139. ac *Thucydides* lib. II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc *Marshamus*, Canon. Chronol. p. 447., et *Spanhemius* de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs Λεβαίη, [*lin.* 6.] in quam Perdiccas cum fratribus devenit, non alia fortasse ac *Hesychii* Λέβα, *πόλις ὑπὸ Θρακῶν*. Equidem aliam non novi. WESS. — Generis successionem si spectes, quae mox cap. 139. inde a *primo Perdicca* usque ad *Alexandrum* hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non *septimum*, sed *sextum* diceres *Alexandri progenitorem Perdiccam fuisse*. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis computis uti consuevere Graeci, vide ad lib. I. c. 91, 5. notata. *S.*

9. *τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων*) *Oves, caprasque; Pausaniae τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων*, lib. IX. 3. p. 714. Connexa [*lin.* 9-12.] *de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione* observatio veritate nititur. *Intra suam cuique patriam regna finiebantur*, scribit *Iustinus*. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. Hectoris Andromaches querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus attenderent, trucidatis, ex *Iliad. Z'.* 422. in luce versatur; notissima quoque regum Palaestinae vetustissimorum in sacris Pandectis tenuitas. WESS.

9 *seq.* *ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες*) Moris Herodotei non recordabatur *H. Steph.* ista scribens; [in ora suae Edit.] *Hoc Herodotus subiungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus praefecerit.* Imo contra sequentium praebent rationem: *ipsa Regis uxor mercenariis panes coquebat*, pro veteris aevi simplicitate; sive, ut Herod. *quod ipsi olim Reges* (*οἱ τύραννοι* hic dicuntur *τυραννίδες*, ut legati, *legationes* etc.) *ἔσαν ἀσθενίες χρήμασι*. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat *Herodotus*, quaeque in sermone quotidiano subiicienda erat, causam ceteris praeponit: exempla dabit Ed. *Gron.* p. 109, 33. p. 35, 7. 47, 47. 63, 21. etc. [II. 53, 1. I. 85, 11. I. 114, 11. 155, 17 seq.] p. 328, 29. 349, 30. [V. 111, 3. VI. 58, 12.] Paulo hinc diversa sunt et velut per parenthesin interiecta, cum vocula *καὶ* vel *ἀλλὰ* praemittitur, ut p. 360, 24. p. 246, 2.

p. 249, 15. [VI. 57, 5. IV. 96, 7. 83, 7.] Hyperbata vocat *Longinus*, qualis ipse praebet exemplum [sect. 22.] in ed. *Toll.* p. 172. Vid. *Dounaeus* in *Demosth.* p. 91. et seqq. Saepius in talibus fuit erratum. VALCK. — Conf. quae ad I. 24, 17. notavimus. *S.*

11 *seq.* αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε) *Ipsa cibos illis coquebat*, sive *panem*; nam sequitur, ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ ϑητὸς τοῦ Περδίκκεω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκεω: hic fratrum natu maiorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῴη posuerit *Gronov.* pro ὀπτῷτο, sincero instar ἀνιῷτο, κοιμῷτο, similiumque apud *Herodot.* Ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος, *dum coqueretur* [immo, *quando* (vel *quoties*) *coquebatur*] *panis.* ἄρτους ὀπτωμένους dixit *Alexis Athenaei* III. p. 114. D. In *M. Antonin.* III. 2. ἄρτου ὀπτωμένου, Latine dicendum *panis cum coquitur* docuit erudite *Thom. Gataker.* Est autem ὀπτᾶν eximie *torrere; coquere*, vulgo πέπτειν, Aeolico more dicitur et Ionibus πέσσειν: hoc saepius attigerunt ut Aeolicum Grammatici: ἡμιάρτια πέσσει *Sophronis* est apud *Athen.* III. p. 110. C. πέπτειν ἄρτους frequentius occurrit. VALCK.

13. διπλήσιος ἐγίνετο) *Panis in furno duplo maior factus Perdiccae regnum Macedoniae attulit: I. F. Gronovius* ad *Livii* XXI. c. 62. In proximis [*lin.* 15.] vulgata, ὡς δὲ ἤκουσε, ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, non est sane deterior lectio *Arch.* et marg. *Steph.* τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, vid. not. in p. 531, 64. [ad VII. 46, 8.] Hic adeo quid praeferendum sit, Codices decernent: sed servandum quod vulgatur [*lin.* 16.] ὡς εἴη τέρας καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Quam paulo post [*lin.* 26.] memorat ex *Med. Gronov.* vocula ὧδε, si legeretur his praefixa, ὧδε περιγεάφει τῇ μαχαίρῃ, significaret *tum*; sed iungi, me iudice, nequit istis, Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς. VALCK. — Vide *Var. Lect. S.*

15. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε) Quo moti vim his librarii fecerint, non assequor. Corruptelam sustuli imperio excellentium codicum, eoque cupidius, ut sua Scriptori venustas rediret. De loquendi genere, abunde lib. VII. 46. stabilito, taceo. WESS.

29. καὶ οἱ μετ' ἐκείνου) Summae in his Msstorum consensioni non derogo. WESS.

CAP. CXXXVIII. 2. ἀπήϊσαν Ioniae mos, quo ἦϊε, ἀπήϊε, ἐπηΐσαν, et similia, tuebitur. WESS.

3. καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ δεδόμενα) Isti, ὡς σὺν νόῳ ἐκείνων, vir doctus ad marginem *Aldinae* [cuius exemplo usus est *Wess.*] τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων explicandi caussa alleverat; nec praeter rem. Conmodum foret, ab *H. Stephano* desideratum, *Arriani* Exp. Alex. III. 18. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῷ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, modo eadem utrobique sententia dicti, neque loco lis moveretur. Vide Cel. *Iac. Gronov.* ibi, et superius c. 86. WESS. — Scribi malim ὡς ἐν νόῳ (vel ὡς νόῳ) ἐκείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ δεδομένα: id esset, ni fallor, ὡς αὐτῶν ὁ νεώτατος ἐνθύμιον ποιοῖτο τὸ ἐκθεῖν, sive τὸν δεδομένον ἥλιον, *eorum natu minimum quae Rex dederat in animum demisisse*, velut vocem divinitus missam, quae laetum omen portenderet. Rem *animo diligenter considerare*, *Herodoto* dicitur ἐν φρενὶ et ἐν νόῳ λαβεῖν, aut omissa praepositione νόῳ λαβεῖν: IX. 10. III. 41. et 51. Nostro loco νόῳ λαβεῖν significat quod saepius dicitur ἐνθύμιον ποιεῖσθαι, nonnunquam ἐνθυμεῖσθαι, et θεῖον ἡγεῖσθαι: hoc dabit *Xenoph.* p. 287, 38. Εἰσῆλθέ μοί τι θεῖον, *Eurip.* Cycl. vs. 410. quod ille dixit ἐντεθύμημαι δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο, in Κυρ. Παιδ. III. p. 177, 14. Conf. *Soph.* Oed. Tyr. vs. 748. et *Thucyd.* p. 478, 4. VALCK. — Mireris vero Duumviros longe doctissimos in loco plano atque facili adhaerentes, nodumque in scirpo quaerentes. Verba ista quum *Valla* (iuncta intelligens σὺν νόῳ ἐκείνων) sic esset interpretatus, *et quod data cum illorum assensu accipiebat minimus natu*; dein *H. Stephanus* in ora suae Editionis ista sic refingenda monuerat: „*et, quod ille, quum omnium natu minimus esset, „quae sibi data erant accepisset, id certo consilio factum „esse.*" *Nam* (haec ibidem adiecerat *Stephanus*) σὺν νόῳ, (*rarissimum alioqui loquendi genus*) *hoc videtur significare: quasi dicas Gallice „Et qu'il ne faisoit cela sans y avoir bien „pensé.*" Perspecte ille quidem; nisi quod *rarissimum loquendi genus*, ait, σὺν νόῳ: quod tamen non solum apud *Arrianum* loco a *Wess.* citato occurrit, sed et apud eumdem Nostrum, cap. 86, 5. huius libri, quem locum *Schulzius* etiam adnotavit; ubi de Persis, οὐδὲ σὺν νόῳ ποιεύντων οὐδέν, cui opponitur σὺν κόσμῳ. Puto vero et alibi iri repertum, et in *Platonis* Crit. c. 9. legere memini οὐδενὶ ξὺν νόῳ, te-

mere, imprudenter, nullâ recta ratione; cui apud eumdem alibi ἄνευ νοῦ opponitur. Omninoque consentaneum est, ut σὺν νόῳ idem valere intelligamus, ac νουνεχῶς, *prudenter;* quae notio perapta huic loco erat. Quo minus caussae fuit, cur ὡς ἐν νόῳ vel ὡς νόῳ scriptum *Valckenarius* maluerit: multoque minus *Wesselingius*, adsentiens *Vallae*, iungere σὺν νόῳ κείνων, eiusdemque *Laurentii* Latina debuerat repetere; nam, ut *Gronovius*, sic etiam *Wesseling.* in *Vallae* versione h. l. nihil mutavit, nisi quod uterque *acceperit*, pro illius *accipiebat* scripsit, et vocem *data*, quae Graecum δεδομένα vel διδόμενα reddebat, temere praetermisit. Caeterum de scriptura διδόμενα, quam ex librorum praescripto praetulimus alteri, et de κείνων, loco olim vulgati ἐκείνων, vide *Var. Lect. S.*

6 *seq.* τῷ θύουσι οἱ τουτέων - - ἀπόγονοι Σωτῆρι) Certum vocabulorum delectum habere saepe difficile: τῷ θύουσι - - σωτήρια videtur adpositum. Alexander M. ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς σωτήρια, μεγάλας ἑστιάσεις τῶν φίλων ἐποιεῖτο, *Diodor.* XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis inpetratae memores; convocati a *Des. Heraldo* Advers. I. 5. Peius-ne vero τῷ θύουσι - - Σωτῆρι, *tanquam deo Sospitatori?* Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, ab ill. *Spanhemio* Diss. VII. de Praest. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latissime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines habentes, *Pausan.* VIII. 24. p. 647. Offert praeterea τῷ θύουσι - - Σωτῆρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. WESS. — Accedit codicum tantum non omnium auctoritas. *S.*

11. Μίδεω, τοῦ Γορδίεω) *Midae* huius, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in *G. Io. Vossii* lib. I. de Idolol. c. 24. et *Bouherii* Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciae Macedoniaeque *montem Bermium*, *Conone* Narrat. I. consentiente. Propter eum montem horti, notabiles *sexagenum foliorum rosis*, quae *Tertulliano* de Coron. c. 14. *centenariae rosae de horto Midae*, *lectae*, sed confundenti, si tamen primam vocem *Beat. Rhenanus* et *Rigaltius* recte formarint, *centifolias*, ῥόδα ἑκα-

τοντάφυλλα Pangaei Thraciae montis in *Theophrasti* Hist. Plant. VI. 6. Illis autem in hortis ἥλω, [*lin.* 14.] *captus*, non *exceptus*, uti *Valla*, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quae *Theopompi* fide, ista in fabula, indicibus *Dionysio* Halic. T. II. p. 132. et *Theone* Progymn. c. 2., cui suum reddidit *Valckenarius* supra lib. IV. 168., mire luxuriantis, *Virgilius*, *Ovidius*, *Aelianus*, nobis prodidere. WESS.

12. ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα) *Sexagenum foliorum rosas* in campis Emathiis nasci canit *Nicander* in Georgicis apud *Athen.* XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans ἄ) πληθουσιν ἀνιτρίφετ' Ἠμαθίοισιν, Αἴτν ἐν ἑξήκοντα πέριξ κομόωντα πετήλους: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. *Herod.* Clar. *Wess.* p. 130. De *Sileno in his Midae hortis capto* vid. *Davis.* in *Max. Tyr.* XI. 1. et Ampl. *Bouhier Diss. sur l'Histoire d'Herod.* c. 8., de hoc *Mida* aliisque agens cognominibus. Hortis istis Midae mons imminebat, οὖρος, Βέμβιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: [*lin.* 16.] ubi ὑπὸ χιόνος legendum suspicabatur Doctiss. *Koenius.* VALCK.

CAP. CXXXIX. 2. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος) Recte *Harpocr.* Ἀλέξανδρος -- ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μαρδονίῳ. In *Herod.* πατὴρ, quod est in marg. *Steph.* pro παῖς, sine ulla controversia reiiciendum; dubium forsan esse poterit, sit-ne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex erudituli nota, qui in ora libri ad παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, praeter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridaeum: vid. quae tanquam ex *Eusebii* Chron. vulgavit *Scaliger.* p. 57, 26. [Cognato codici *Ask.* qui πατὴρ hîc habet, non adsentitur noster *F.* in παῖς cum aliis consentiens.] Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Clar. *Wess.* ad *Diod.* XII. c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccae, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties *Thucyd.* commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. *Scholia* quae *Duker.* edidit ex Cod. *Cass.* p. 637. quaeque praefationi subiecit ex ed. *Bas.* p. 161, 76. Unus autem inter veteres *Thucydides* in hac Macedoniae Regum serie *Herodoto* consentit; nam Perdiccae filio Ar-

chelao octo Reges priores statuit lib. II. c. 100. Perdiccae [secundi] patri *Alexandro primus Perdiccas*, et primus itidem Regum Macedoniae ex Heraclidis genitorum, iuxta *Herodoti* seriem hoc c. 139. et cap. 137., fuit ἕβδομος γενέτωρ. Hunc in re controversa consensum historiae principum agnoverunt *Marsham.* Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinae copia hanc materiem pertractavit illustr. *Ez. Spanhem.* de Usu et Praest. Num. T. I. p. 371. et seqq. Ex *Iustino* Macedoniae Reges enumeranti septimus etiam occurret hic *Herodoti* Alexander; sed primus tamen, qui toti Macedoniae imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in *Herodoti* serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et *Satyro* apud *Theophil. Antioch.* II. p. 98. apud quem non fit mentio *Argaei*, cui nomen legitimum hic ex *Herodoti* Codd. restituit Clar. *Wess. Caranum* prorsus ignorat *Herodot.* ceterosque qui huic subiungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quaesivit ill. *Spanhem.* p. 374. coniecturam proponens, quae nemini facile probabitur. VALCK.

4. Ἀργαῖος) Damnatur in Temenidarum successione Ἀραῖος. *Argaeus*, Ἀργαῖος, *Iustino* VII. 2. atque *Eusebio* in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος *Diodori* XVI. 2. Si *Goltzii* tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus, qualis magno visus *Scaligero* ad *Euseb.* An. MDCXXIV. p. 122., Ἀργεῖος, *Argeus*, scribendus et adpellandus erit. WESS.

CAP. CXL. [1. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας) Igitur tunc quidem in urbem se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret Mardonius, denuo eam deseruere. conf. lib. IX. cap. 5. et 6. *S.*]

6. τὴν γῆν σφι ἀπόδος) Regem scribit in Aristide *Plutarch.* p. 324. c. τήν τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κύριους καταστήσειν. Quae Noster, eadem pollicitum narrat *Diodor.* XI. c. 28. Athenienſium constantiam merito laudant Oratores et sophistae, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: prae ceteris *Demosth.* Phil. II. p. 45. VALCK.

11. ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον) Hic lector attentus exspectabat κωλύσῃ, *impedimento fuerit*, vel simile quid: neque enim bene cohaerent, *mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται*: una lineola adiecta

scribamus ἀντίον γίνηται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, *vestrum*, dixit, pro ὑμεῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, [scil. μέρος,] et similia frequentantur *Platoni* praesertim; cuius sunt ista, τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν οὕτος ἐθέλῃ, T. I. p. 128. B. τό γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπᾴδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἠμέραι, *me quidem quod attinet nihil impedit quominus* etc. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἕτοιμ' ἂν εἴη T. II. p. 633. A. etc. Plura dabit *H. Steph.* App. de Dial. Att. p. 115 seq. VALCK. — Monere in *Var. Lect.* debueram, ἀντίον ex *Valck.* emendatione merito a *Schaef.* receptum esse, pro αἴτιον quod erat in Edd. et Mstis. *S.*

16. τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν) Hoc, fide Codicum egregie munitum, cur ierint mutatum, caussam non adsequor, nisi rariore fuerit in structura. Solet plerumque παρὰ casui tertio adiungi ἐπὶ ἐμψύχου, h. e. quoties de re animata sermo. [Itaque παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν h. l. cod. *Pa.* ex scholio.] *Homerus*, *Thucydides*, *Plato*, *Lucianus*, quartum, et Poëtae exemplo Noster, adstruxerunt. Vide *Thom. M.* in Παρά. Mox εἴπερ εὖ φρονέετε repudiare non debui. Supra c. 60, 2. εἴπερ εὖ φρονέεις, alibique. WESS.

Ibid. τὴν νῦν παρεοῦσαν μοι) Duo tresve Codices dudum innotuerant, in quibus haec Herodoteo more distracta leguntur, τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν. Paulo quoque rarius illud παρ' ἐμί: supra VI. c. 86. ex Codd. recte receptum θέσθαι παρά νυ, quae lectio alterà παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon *Coislin.* p. 485., Παρ' ἡμᾶς οἰκεῖ, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν· Ἀλεξις Φιλαθηναίῳ. *Soph.* Elect. vs. 184. ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων: ubi vere *Schol.* καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὖτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. *Isaeus* p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. *Thucyd.* III. c. 3. τριήρεις - - βοηθοὶ παρὰ σφᾶς παροῦσαι: ubi vid. Clar. *Abresch.* Quo apud *Thucyd.* significatu, *Herodoto* paulo post [*lin.* 21.] usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύσεσθε, ut ἀλλὰ πείθεσθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua saepius usurpatur in talibus δὴ et ἀξιῶ. VALCK. — Pro καταλλάσσεσθε, quod olim vulgatum erat, *Gronovius* καταλύσεσθε tamquam e cod. *Med.* edidit; sed in Notis monuit, καταλύσασθε in codice scribi. Et in hoc haud dubie nobis cum *Wess.* fuit adquiescendum. *S.*

19. παρισεύμενος βασιλεῖ) *Herodoti* haec manus. Supra lib. IV. 166. παρισεύμενος Δαρείῳ διεφθάρη. Mox [*lin.* 21.] pessime *Medic.* ἀλλὰ καταλύσεσθε. Melius *Hutchinsonius* ad *Xenophont.* Ἀναβ. Κύρ. lib. I. p. 6. WESS. — Vide proxime ante notata. *S.*

30. ἐνόφων τοῦτο ἐν ὑμῖν) Potuisset τοῦτο ἐνὸν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisse membranae docent. Χεὶρ ὑπερμήκης regis [*lin.* 32.] ab *Ovidio* expressa est, *An nescis longas regibus esse manus?* Heroid. XVII. 166. ubi *Ciofanus.* WESS.

35. ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων) Tales, quod *Porto* observatum, *Dionysio Halic.* Ant. lib. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem *in belli via*, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε Codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud inprobe. Certe si ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον praebuissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit lib. VII. 77. et *Euripid.* Phoeniss. vs. 1370. et Heraclid. vs. 802. WESS. — Ferri certe Codicum ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε nullo pacto potest: et lubens equidem cum *Arch.* et *Brit.* τε perinde atque τι omitterem. Sed, undecumque posteriorem hanc voculam *Aldinus* editor acceperit, commodissima profecto ista scriptura est ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον, in quam vellem Codex saltem *Med.* consentiret; quod ex *Gronovii* silentio colligi posset, nisi frequentibus documentis intellexissemus, in postremis praesertim Musis multas ab illo lectiones, quas idem codex haud dubie offerebat, neglectas fuisse, quum ad finem properaret. *S.*

CAP. CXLII. 10. περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο) Haec Spartani, qui Graeciae ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquisse Scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆθεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, *de vestra regione primum decertatum fuit;* tum sequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themistoclis c. 22. ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed esto coniectura. [Vide *Var. Lect.* Vocabulo ἀρχήν, ea notione quae huius erat loci, frequenter utitur Noster.] In vicinis ἄλλως τε,

τουτέων ἁπάντων, [*lin.* 12.] labat sententia, ad quam instaurandam variantur suspicionum tumultus. *D'Orvillius*, ut schedae eius testantur, ἐκτός τι τουτέων ἁπάντων, *praeter ea omnia Athenienses* etc. *Reiskius* consimiliter, ἄλλως τε, ἄνευ τουτέων ἁπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhaeserunt. *H. Stephanus* [in ora suae Editionis secundae] eiusdem dictionis medio manum inplicuit, ἡγεῖσθαι δουλοσύνης, *primos ex Graecis iugum servitutis subire*, reparans; quod vereor, ut Graece doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγεῖται ἄδοτῶν, *illis imperans*, non earum auctor: pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit *Io. Corn. de Pauw*; cuius de opinione τουτέων ἁπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι δουλοσ. aut addità copulà γενέσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex Msstis auxilium nasceretur. Simillimam certe iteratae vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne aestus augescant. WESS.

12. τουτέων ἁπάντων) In his vocula videtur deesse. *Koenius* legebat τουτέων ἁπάντων ἐκτὸς, αἰτίους γενέσθαι. *Reiskio* καὶ post γενέσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus tantum literis repetitis, ἄλλως τε τουτέων ἁπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους· οὐδαμῶς ἀνασχετόν. VALCK. — Vide in *Var. Lect.* notata. *S.*

14 *seq.* Quod mox Lacedaemonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, ἥδιστον, ut arbitror, ἀκρόαμα: οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε (vel ἐφαίνεσθε: supra VIII. c. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλαι εἰκεον) πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, *Herodoto* nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis *Isocrates* et *Aristides*; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedaemoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. B, *Athenienses veteres fuisse* εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπερόπτικους, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς. Paulo post, [*lin.* 16.] καρπῶν ἐστερήθητε ex *Med.* nescio cur melius censeri debeat quam ἐστέρησθε, cui respondet vicinum οἰκοφθόρηθε. VALCK.

15. πιεζευμένοισι) Formae est Ionicae. Πιεζέυμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι lib. III. 146., πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων VI. 108. Porro

οἰκοφθόρησθε, *domos dirutas*, ipsum in primis *rei familiaris interitum*, (οἰκοφθορίαν *Platonis* Phaedon. p. 82. c.) latiore ambitu conprehendit. Adi ad lib. V. 29. et Uraniae finem. WESS.

19. τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετίων ἐχόμενα) *Vallae* emendata Latina obscuritate fuscantur. *Bello inutiles*, impuberes, puellae, senes servique describuntur; ἄχρηστα οἰκετίων ἐχόμενα Nostri more οἱ ἄχρηστοι οἰκέται, *domestici*. Explicat *Aristides* T. II. p. 217. ὑπισχνουμένων *Spartanorum*, παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας φρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ. Vide lib. I. 120. adposita. WESS.

CAP. CXLIII. 1. πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο) Hoc Aristide iusto dignum auctore huiusque aetatis Atheniensibus responsum merito miratur *Aristides Soph.* in Panathen. p. 251. Ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἧττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι. Responsi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit *Plutarch.* Aristid. p. 324. D. In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, [*lin.* 5.] *libertatis considerantes commoda*, vel *praerogativas*, sincerum videtur. Quod praebent duo minimum Codices, ἐλευθερίης (sive τῆς ἐλευθερίης) γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex lib. II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo Cod. δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίης, quod mihi nunc ob hanc lectionem Msstorum illic probandum videtur. VALCK.

5. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι) Si morbus his absit, quid aliud, quam *libertatis considerationem*, ostendent? Interpretis Latina ex σκεπόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίης, *desiderio libertatis accensi*, praestant. Fundus est in bonae notae exemplaribus et *Herodoto* lib. II. 102. Mox *Aldus*, [*lin.* 7.] uti oportebat, πειρῶ: inconsulte πειρῷ deinceps per editiones vulgatum. Bene πεισόμεθα *persuadebimur* Laurentius; cui *tolerabimus* substitui non fuerat necesse. WESS.

8 *seq.* ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος *etc.*) In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδηωμένης χώρας καὶ τῶν ἡτιβημένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν, apud *Plutarch.* I. p. 324. E. quorum

priora vim habent maiorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit μήκοτε ὁμολογήσειν Ξέρξῃ, quam *semper* πολεμήσειν. Interpositâ mox [*lin.* 11.] literâ scribi poterit in his: *Diis adiutoribus* πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνεόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὅπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους etc. Hinc οἴκους et ex proximis Deorum οἰκήματα *D. Herald.* attigit Advers. II. c. 9. VALCK. — Teneri debuit ἀμυνόμένοι, constans librorum scriptura: praesens notione futuri. *S.*

9. τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῆπερ etc.) Animosae responsionis auctor Aristides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις, sic *Plutarchus* p. 324. E. Similes in foederum sanctionibus formulae frequentantur; cuiusmodi Romanos inter et Latinos, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, in *Dionysii Halic.* lib. VI. p. 415. Negligo plures. WESS.

15. ἀθέμιστα ἔρδειν) *Th. Galei* ἀθέμιτα membranae *Arch.* non agnoscunt. Supra lib. VII. 33. ἀθέμιστα ἔρδεσκε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας sine noxa dimissum Sophista *Aristides* T. II. p. 217. fatetur; *Lycurgus* vero in Leocrat. p. 156., parum afuisse, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie. WESS.

CAP. CXLIV. 5. ἀταρ αἰσχρῶς γε οἴκατε etc.) Haesitationem *H. Stephani*, αἰσχρῶς et ἐξεπιστάμενοι nectere cupientis, emendatior versio removebit. Dicta legatis sunt, quos timere, cognito Atheniensium animo, dedecebat. Poterant more humani ingenii absentes Lacedaemonii vereri, legatione vero fungentibus et praesentibus indecorum illud. Hinc et εἰ μὴ πρότερον ἐσυγχάνετε ἐπιστάμενοι, observante docto viro, eosdem tangit. WESS.

6. οὔτε χρυσός ἐστι) Pauca satis superbe Lacedaemoniis, tanquam memores iniuriae, sed ista Persis respondisse feruntur apud *Diodorum* XI. 28., ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι. Iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt *Plutarch.* in Arist. p. 324. D. et *Aristid.* T. III. p. 357. Eleganter *Herod.* αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων Φρόνημα, ἀρρώδησαι: *cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini.* VALCK.

22. τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν) Nolui, quod suum Scriptor agnoscit, adspernari: agnoscere autem, adnotata lib. V. 81. conmonstrabunt. Proximi καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται [lin. 24.] venustas deminuetur, si ἡμῖν ex ora *Arch.* valeat: cessaret enim solita Atheniensium et Spartanorum contra sese positio. Aiunt, *quantum ad Lacedaemonios attinet, plenissime illos benivolentiae officio defunctos.* WESS.

22. τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν) Reiectis interpretamentis restituetur ex Codicibus Herodotea phrasis, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν: vid. notata p. 412, 72. [ad V. 81.] Illud paulo inferius [*lin.* 26 *seq.*] scriptum, ὡς οὕτω ἐχόντων, *Sophocli* fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri doeti abstinuerunt Ai. vs. 915., Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰαῖ τὸν πάρα: turpis inde menda tolletur una litera mutata: Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος: nihil interest, utrum ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ', an dicatur ὡς ὧδ' ἐχόντων: sed τοῦτο ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt *H. Steph.* in App. de Dial. Att. p. 166. *B. Stolberg.* in Ai. *Soph.* p. 151, 205. et Clar. *F. L. Abresch.* Anim. in *Aesch.* lib. I. c. 25. VALCK.

32. προσβωθῆσαι) Hoc, aut προβωθῆσαι, Ionum sermo, de quo VIII. 1., desiderat. Athenienses lib. IX. 6. ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην explicant ipsi, ratumque habent ex Msstis derivatum, et veterum conprobatum usu. Vide *Diodori* T. I. p. 242., deque *Pass.* et *Med.* clausula Melpomenes finem. WESS. — Pro ἡμέας *Wesselingius*, ὑμέας se malle, in *Var. Lect.* professus est; quod et sibi placere *Valckenarius* in Adnot. ad IX. 7, 26. significavit, qui et προβοηθ. alteri praetulit scripturae. Haud dubie vero praestare videtur constans librorum omnium scriptura ἡμέας, nos, nempe *Athenienses cum Lacedaemoniis:* Conf. IX. 6, 2-4. et cap. 7, 30 seqq. *S.*

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

CAP. I. 7. Θώρηξ ὁ Λαρισσαῖος) Gentis Aleuadarum fuit quae Larissae dominatum exercuit. *Larissaeus Aleuas* propterea *Ovidio* in Ibin vs. 325. Bene *Aristoteles* Polit. V. 6. ὥσπερ συνίβη ἐν Λαρίσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio Conrigianum, *quid vetat eosdem* Aleuadas *et alibi eminuisse?* Vetant profecto vetusti Scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat Philosophus, tyrannidem Polycratis, Maeandrii, Sylosontis signans. Ceterum *Thorax* una cum fratribus Eurypylo et Thrasydaeo Xerxi et Mardonio vehementer studuit, c. 57. huius libri. Illud autem παρεῖχε Μαρδόνιον [*lin.* 8.] pro Herodoteo more rectius παρῆκε. Ita lib. III. 77. ἀπείλεον, ὅτι σφέας παρῆκαν: *quod illis transitum concessissent;* et IV. 146. etc. WESS.

CAP. II. 2. οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον) Mallem in Latinis *cohibuerunt*, pergendique in Atticam *impetum represserunt;* uti III. 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ κατελάμβανε σεωυτόν: et ibid. c. 52. Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε. Porro, οὐκ ἐῶν εἶναι ἑκαστέρω [*lin.* 5] idem saepius esse, ac *dissuadebant ulterius progredi*, recte *Abreschius* admonuit, et ad lib. II. c. 30. *Valckenarius.* In proximis [*lin.* 7 *seq.*] κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας - - - χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat *Reiskii* sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονεόντων - - - περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusativos arbitrari consequentiae, quales *Gronov.* tuetur lib. II. 66.; videlicet, quantum ad Graecos attinet, concordes si maneant, qua illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par

opinio *Abreschii*. WESS. — Libro II. c. 66. aliisque locis ibi a *Gronov.* citatis nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42, 18. quem ad locum *Schulzius* provocavit, tum III. 99, 6. V. 103, 11. et II. 141, 20. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem *Schulzio* laudatus *Fischer*, Animadv. ad *Welleri* Gramm. Specim. III. Part. 1. pag. 387 seq. qui quidem quod in eumdem censum *Herod.* V. 86, 12. retulerit, non video quid spectarit. *S.*

5. οὐδὲ ἐὼν εἶναι) Si vel Codices praeberent ὤν, quod hic penendum censebat *Reiskius*, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἐὼν, omnino retinuerim. In proximis ἀλλ' αὐτοῦ etc. more satis usitato ἐκέλευον, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum: plene *Sosicrates* in *Schol.* ad *Aristoph.* Av. vs. 521. λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεῦσαι χῆνα, καὶ κύνα etc. Sicut hoc in loco, supra *Herodot.* VII. cap. 104., οὐκ ἐῶν φεύγειν, - - - ἀλλὰ μίσγεσθαι ἐν τῇ τάξι ἐκέλευον, ἢ ἀπόλλυσθαι: ubi huius generis alia quaedam leguntur adscripta. Paulo post [*lin.* 9.] non displicet lectio marg. *Steph.* εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν. VALCK.

CAP. III. 1. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο) A Mardonio missus itaque non est famosissimus apud Oratores Atticos, *Demosthenem*, *Aeschinem*, *Dinarchum*, Arthmius Zelites ad pecuniam Peloponnesiis, quo a popularium societate avellerentur, dividendam. Vide *Demosth.* Philipp. III. p. 700 Quae sequentibus vocula [τις] in Codicibus, *Vallae* lecta, adest, haud ea inconcinna. *Oppianus* Cyneget. III. 34. καὶ βαλίων δὲ πόθος τις ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν. Omittitur a *Sophocle* Trachin. vs. 480. WESS.

CAP. IV. 5. προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας) Horum sententiam *Valla* liberius expressit. Προέχων, usu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων, *eum iam antea haberet*, nossetque adeo, *Atheniensium consulta, haud sane amica.* Φιλίους λόγους ad eum modum VII. 163. et VIII. 106. Confer *Abreschii* Animadv. in *Aesch.* lib. II. c. 32. WESS.

CAP. V. 9. Ἀνκίδεα κατέλευσαν) Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est huius exemplo non fuisse *Lycidam* deterritum. Ignotum *Herodoto*,

plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, *ut urbe relicta - - naves conscenderent, - - - Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt*: sic scribit *Cicero* de Off. III. c. XI. secutus *Demosthenem* de Cor. p. 174.; ex quo Cyrsilus innotuit *Harpocrationi*, *Hermogeni* pag. 448., aliis. Caute *Aristides* neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui *Demostheni* dicitur Cyrsilus, in Panathen. T. I. pag. 243., ἐπειδή τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτὰ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός: illic in *Schol.* Msto Cyrsilus vocatur. De Athenis agens *Aristides* secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio T. III. p. 356. ἐπειδή τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγέντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Hoc ibi *Scholion* praebet Cod. *MS.* ad Ἐπειδή τις εἶπε) Κυρσίλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. *Demosthenes* quidem et *Herod.* de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est *Aristidae*, ut *Demosthenem* in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit *G. Canter.* Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

15. ἦεσαν αὐτοκελίες) Exscriptum ex *Ask.* ἦσαν ad ἧσαν sive ἤϊσαν Ionum ducit, quomodo ex membranis semel iterumque lib. III. 77. Αὐτοκελίες, *Sophocli* Trachin. vs. 395. αὐτόκλητοι. Adprime autem αὐτομολίες Fragm. *Paris.* notabiles. Nostro αὐτόμολοι, *transfugae*, aliis subinde omnes, *qui sua sponte adveniunt; Oppianus* κλητοί τ', αὐτόμολοί τε, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novae in Graecia vocis indicio, non obtempero. *Aristides* atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit T. II. p. 217. WESS.

CAP. VI. 5. ἐν τῇ Βοιωτίᾳ) Vetus ἐς τὴν Βοιωτίην concedere-ne recepto ex *Florent.* debeat, in dubio haeret. Exstat acervus, ex Musis a *Porto* congestus, exemplorum in hanc partem. Verum valeat. [conf. Adnot. ad I. 21, 4.] Mox [*lin.* 8.] μεμψομένους, quae *Reiskii* suspicio, volentibus exemplaribus scriptis, suum in locum collocavi. WESS.

12. προεῖπαί τι) *Aldus* et *Camerarius* optime; post quorum curas operae, inscite προεῖπε corrigentes, aberrarunt turpiter. Geminum germanum earundem delictum in εἶπε ex legitimo εἶπαι lib. VIII. 68. Utique Aldinum exemplar, ut hinc et aliàs frequenter adparuit, ab insecutis contemtius habitum fuit. WESS. — Lectionem Mediceam in προεῖπαν mutandam suspicabatur *Koenius*: *praeterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos*: sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἑτοιμάσονται, vel ἐκπορίσονται. Hoc significatu *sibi parandi*, vel *adipiscendi*, veteribus frequentatum εὑρέσθαι adhibuit aliquoties *Herod.* infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὑρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimae: εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγήν, dixit *Isocrat.* in Evag. p. 191. E. vid. *R. Dawes* in Misc. Crit. pag. 258. VALCK.

CAP. VII. 2. καὶ σφι ἦν Ὑακίνθια) *Hyacinthiorum* apud Spartanos festivum tempus operose, oblitus tamen *Euripidis* Helen. vs. 1485., *Io. Meursius* ultimo Feriatae Graec. libro exposuit. WESS.

2 *seq.* περὶ πλείστου δ' ἦγον) Laudabiliter supra Lacedaemonii V. 63. τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate *Hyacinthia* domi *celebrantes* iure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Καρνεῖά σφι ἦν ἐμπεδῶν. Attigit *Plut.* T. II. p. 873. E. VALCK.

13. Δία τε Ἑλλήνιον) Iovis Πανελληνίου apud Aeginetas et Athenienses cultus in *Pausania* fin. libri primi: Ἑλλάνιον novit *Pindarus* et Syracusanorum numi, de quibus Cl. *Havercampus* ad *Parutae* Sicil. Numism. p. 343. In vicinis [*lin.* 15.] ἀλλὰ ἀπειπάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, suadentque membranae. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω [*lin.* 19.] a *Gronovio* ac *Pario* summo iure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, sed suavius atque ex interiore sermonis usu. Quod autem post ἀκίβδηλον aderat participium ἐὸν, saepe Scriptori in deliciis, abesse Codicum iussu potest; neque hic criminationem, in *Th. Galeum* [a *Gronov.*] intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum νίμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας [*lin.* 20.] *in Graecos impenditur* sive *distribuitur*, bene *Portus*. WESS.

13. Δία τε Ἑλλήνιον) *Iovem Graecis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur *Aristophani* in Eq. vs. 1250., et *Pindaro* Nem. V. 19., adpellationis originem ab Aeaco recte repetunt *Scholiastae.* Aeaci precibus malorum levamen adepti, quibus tota Graecia premebatur, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατιστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν, *Isocrat.* p. 191. E., Iovis scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελληνίου. Huic Aeacus sacra fecisse dicitur *Pausaniae* I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διὶ θύσας καὶ εὐξάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐπείσησεν ὕεσθαι. A templo Iovis Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste pag. 181. Fortasse scripserat *Clemens Alex.* VI. p. 753, 14. Αἰακὸς, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, - - - τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ηὔξατο. VALCK.

15. ἀλλὰ πάντα τε ἀπιπάμεθα) Latina *Vallae, nos tamen - - annuere nolle, sed recusare*, monstrant lectionem in marg. *Steph.* notatam, [ubi, omissis duabus vocibus πάντα τε] οὐ καταινέσαμεν, ἀλλ' ἀπιπάμεθα: *non adprobavimus, sed repudiavimus*; illa nimirum *omnia*, quae paulo ante sibi dixerant a Rege Persarum oblata. Placet et mihi Med. lectio ab *Arch.* firmata, [*lin.* 19.] καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον ἐὸν νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας: editum ἡμέτερον videtur interpretamentum. VALCK.

24. τείχεος - - ἐν τέλεϊ ἐστι) Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει c. 8. et *Dionis Chrysst.* Or. LXI. p. 583. D., *Platonis* ἐπὶ τέλει Menex. pr., aequaque adeo vulgatum. [De munitione illa vide VIII. 71.] Mox [*lin.* 26.] τῷ Πέρσῃ ἀντιώτεσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male Reiskius voluit. Habet tamen illud, [τὸν Πέρσην ἀντιώσ.], quod alias significatum, suum in Musis locum. WESS. — Verbum ἀντιοῦσθαι nusquam quidem alibi in *Musis*, quod meminerim aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l. communi consensu veteres libri omnes cum quarto iungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed saepius etiam cum accusativo iunctum reperitur, ut II. 141, 14. IV. 80, 6, 118, 10. 121, 2. Et hoc loco ratio suberat, cur ἀντιοῦσθαι eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, ἡμῖν, et τῷ Πέρσῃ, in eadem phrasi concurrerent. S.

24. ἐντελές ἐστι) Herodoteum videtur ἐν τέλεί ἐστι, quod est in marg. *Steph.* ut paulo legitur inferius ἦν πρὸς τέλεϊ, *prope finem.* Tum vicina [*lin.* 26.] scripserim partim cum *Reiskio*: συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώτεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην. Saepius in Musis obvium ἀντιοῦσθαι sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro ἡμέας legerem, ὑμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην. VALCK.

33. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι μαχέσασθαι) In fine huius capitis Dissertatio *Herodotea* p. 131. novas nobis obtulit ex Codicibus lectiones: τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδέστατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον: quarum lectionum altera procul dubio est genuina. Proximum accedit apud *Suidam* in Εὐήλατον: πεδίον - - ἐπιτηδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι. *Thucydid.* II. 20. χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι: *Herod.* IX. 25., χῶρες ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπιτηδειώτατόν ἐστι) Etsi ἐπιτηδέστατον *Arch.* et *Vind.* optime ex ἐπιτηδὲς manet, et ἐπιτηδειέστατον *Democriti* apud *Homeri* Interpretem p. 1441. 16. [*Eustath.* in Od. p. 89. 46.] fere sit geminum, eo non utar. Mire vero adblanditur ἐμμαχέσασθαι, rarioris quidem formae, sed legitimae, qua ἐνστρατοπεδεύεσθαι, *castra in loco metari*, supra c. 2. et χώρῃ, ἐπιτηδέος ἐγγίνεσθαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι, uti Mssti, τὸν στρατὸν, *aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum*, lib. VII. 59. Tale πεδίον ἐναγωνίσασθαι καλὸν *Appiani* Bell. Civil. IV. [c. 106.] p. 1041., rariusque *Philonis Iud.* lib. II. Vit. Mosis p. 659. B. ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερῆσαι: et de Numer. Septen. p. 1187. A. πεδία ἐπιτηδειότατα ἐμβοσκέσθαι. Negligo alia. Constat verbo iusta compositio, et probanti ratio. WESS.

CAP. IX. 3. Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης) Hoc satis. *Plutarcho* Χείλεως, Malign. p. 871. fin. et Themist. p. 114. F., fide Codicis *Bodleiani*: *Polyaeno* Χίλιος lib. V. 30. Par discordia in nominibus Χίλων et Χείλων atque aliis. Post pauca [*lin.* 4 *seq.*] τῶν ἐφόρων ἐπύθετο postulant schedae. WESS.

3. Χίλεος οὐνόματι, ἀνὴρ Τεγεήτης) In *Plutarchi* Them. p. 114. F. legere etiam licet Χίλεον τὸν Ἀρκάδα: sed rectius nomen apud eumdem scribitur T. II. pag. 871. F. Χείλεως, et pag. 872. A. ubi acerbe, εἰ δέ τι, ait, κατέσχεν οἰκεῖον ἐν Τεγέᾳ πρᾶγμα τὸν Χείλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς περιεγένετο. Χίλιος est

in *Polyaen.* V. 30. Herodoti Tegeata τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον: [*lin.* 5.] sic mihi quoque scripsisse videtur omissâ voce ἕνα, quae ut a *Med.* sic aliis etiam aberit Codicibus. Arcadis sententiam paucis expressit *Plutarch.* τοῦ δικαιοσύνης ὀνόματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἂν Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ προσγένωνται. Illud *Polyaeni*, πολλὰς διαβάσεις ἔχουσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι, propius accedit Herodotea, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτάσαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Μήδῳ. VALCK.

10. μεγάλαι κλισιάδες) *Polyaeni* πολλαὶ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον cultu et elegantia multo sunt inferiores. *Nostri* ad praescriptum *Plutarchi* T. II. p. 360. A. μεγάλας μὲν τῷ ὄντι λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες: quae Philosophi et complura alia *Io. Iac. Wetstenium* in Epist. *S. Pauli* prior. ad Cor. cap. XVI, 9. occupasse comperio. WESS.

CAP. X. 5. καὶ ἐπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώτων) Vereor una cum Cl. *de Pauw*, ut haec *Herodotus* scripserit. *Valla* tresque scripti libri omittunt, habentque cap. 28. sedem magis opportunam. Et cui bono τάξαντες post ἐπτὰ πουσι? Non nego, quod *Gulaeus* ursit, esse in *Plutarchi* ea, Malign. pag. 871.; sed hinc derivata, unde cohaesit? Tolle omnia, et orationi ad culturam nihil deerit, modo τρέψαντες probetur. Id sane cum exercitus imperium traditur, multo commodius et lenius. Vide III. 155. VII. 52. etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* et in Exemplo nostro, pro εἰλώτων, corrige εἰλώτων, ut est in Edd. ante *Schaef.* et in Msstis. Caeterum nolim dissimulare, haud satis commode videri ἡ. ἱ. procedere orationis structuram: certe, ut *Schultzius*, sic et ego ἐπιτρέψαν requirebam, ubi alii ἐπιτρέψαντες, alii vero libri magis etiam vitiose ἐπιτάξαντες exhibent. *S.*

Ibid. ἑπτὰ περὶ ἕκαστον etc.) Eosdem memorat *Plutarch.* in Aristide p. 325. A. et Tom. II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθον ἐς Πλαταιὰς πεντακισχίλιοι Σπαρτιάται περὶ αὐτὸν ἕκαστος ἑπτὰ εἵλωτας: atque adeo legit hoc in loco, quae nonnullis in Codicibus perperam omittuntur. Tot numero Εἵλωτας ad Plataeas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28. et bello Peloponnesiaco saepe cum Lacedaemoniis militasse τοὺς Εἵλωτας novimus ex *Thucydid.* IV. 80. V. 57. et 64. VII. 19. VALCK.

14. θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Μήδῳ) Alibi θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνι

lib. V. 44. De *Cleombroto*, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, praeclare *Dionys. Petavius*, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS. — De illo *solis defectu* videsis quae *Petavio* apud *Larcherum* Parisiensis olim Academicus *Pingré* opposuit. Caeterum *territum* fuisse illo phaenomeno *Cleombrotum*, non profitetur *Herodotus*: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum *Cleombrotus* erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto iam de felici pugnae exitu nuncio, *sacra*, quae hic memorantur, *adversus Persas* fecisse, scilicet experturus, an a pedestri *Xerxis* exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Iam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui Regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior *Cleombrotus*, quoniam paucis post pugnam diebus, Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo immenente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire Mardonium cum exercitu, denuo Isthmum repetierunt Lacedaemonii, cum aliis Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverant. IX. 8. 4 seqq. S.

(*CAP. XI. 44. ἐν Ὀρεστάσι*) Memorat *Pausanias* Orestae tumulum, τοῦτο, Lacedaemone lib. III. c. 11. p. 234., qualem illi publice datum Argis et Mycenis *Lucianus* infitiatur, Τυχάρ. c. 5. Nec eum tamen hic innui statuo, sed τὸ Ὀρέστειον Μεσσηνίων *Thucyd.* V. 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi viri doctissimi *Wasse* et *Dukerus*. Ad sequentia [*lin.* 15.] *Hesychii* glossa, Ξένους οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ ἀπὸ Ἥρου, recte refertur. Bene *Servius* ad Aeneid. III. 424. *Herodotus Persas, qui erant Graecorum hostes, Ξένους a Lacedaemoniis appellatos refert.* Similia ex *Idomeneo* in Aristid. pag. 325. A. *Plutarchus*, Priscis ita Latinis hostem peregrinum indicasse, *leges XII. Tab.*, *Plautus*, *Varro*, *Cicero* testificantur. Vide ill. *Scaligerum* ad *Festum* in *Hostis*. WESS.

14. εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ) Arcadiae sic regio quaedam ab Oreste fertur denominata. Apud *Steph. Byz.* in Ὀρέσται: Orestes ὑπῆκτο εἰς χῶρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαινάλίας dixit *Thucyd.* V. 64. Ab *Euripide* scribi non potuit, quod *Salmasium* sequuti *Berkel.* et *Holstenius* velut Euripideum excitant ex huius Oreste vs. 1684. Tragicum scripsisse suspicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκασίν τ' Ὀρέστειον πέδον. In eiusdem Electra Castores ad Orestem vs. 1273., Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Ἀχαιῶν πλησίον στρώματος. Ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται. VALCK.

18. τῶν περιοίκων Λακεδαιμ.) Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιοίκων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Clar. *Duker.* ad *Thucyd.* p. 510. in Addendis, *Heinsius*, inquit, *scribit* (in Notis ad *Max. Tyr.* p. 65.) *eosdem esse* περιοίκους *Lacedaemoniorum et* Εἵλωτας: *sed nondum mihi persuadet.* Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet *Herodoti* loco, ubi quinque millia τῶν περιοίκων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητέων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἱλώτων. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι: quorum dimidiam partem, ἐόντας Σπαρτιήτας, ἐξέλκουσι. ista quinque et triginta milia τῶν εἱλώτων, ut levis armaturae milites. Erant itaque Lacedaemonii οἱ περίοικοι, non εἵλωτες: hi servitutem serviebant, liberi erant οἱ περίοικοι. Εἵλωτες, si bello heri operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις dicebantur: ab his vero etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. *Xenoph.* Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιοίκων τινὲς καὶ τῶν νεοδαμωδῶν οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Graeca περίοικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii sunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. *Scholiastae Aristidae MSi* οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης κτίσματα *Pausan.* VII. p. 556. Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic aevo quoque fuerunt recentiori τῇ Σπάρτῃ συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus iusserit esse αὐτονόμους, *Pausan.*

III. p. 265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί. *Thucyd.* IV. 8. οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων sunt utique Lacedaemonii. Cecidisse scribit in pugna Leuctrica *Xenophon* Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους, — — αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιάται genuini sunt *Spartiatae*, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν *Maximo Tyrio* p. 347. *Thucydidi* Lacedaemoniorum duces memorantur, lib. VIII. c. 22, Ἐπίαλας Σπαρτιάτης et Διφρίδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, praeter alios, Phesamenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui saepe dicitur Ἀσιαῖος *Xenophonti* in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικός; VII. p. 235, 31. conf. V. p. 204, 19. VALCK. — De *Perioecis* Lacedaemoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 14. *S.*

CAP. XII. (9. αὐτὸν ἔχειν.) Sequor Codices, ipsumque Scriptorem, qui lib. III. 97. ἴσχυν τε βαλλόμενος — ἐς τὸ πρόσωπον ἀριθμὸν: et mox c. 23. ὥστε καὶ ὀλίγους τριάκοντα ἀνθρώπους ἴσχυεν. Hic vero Argis missus ad Mardonium nuncius adfirmat lib. VII. 150. commemorata. WESS.

CAP. XIII. 5. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου) *Omni illo tempore*, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum *Reiskio* in διὰ γυμνοῦ aut πρόσω convertere. Immo, si *Archidamus* consentaneus nanciscebatur, διὰ παντὸς sufficeret. *Aeschylus Prometh.* v. 285. τοὺς δὲ πάντους χρήζω διὰ παντὸς εἰδέναι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac *omnimodo*. WESS.

CAP. XIV. 2. ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλη etc.) Calculum corrigenti πρόδρομος ἄλλη, στρατιὴ etc. non adpono. Ἄλλη scribit, utpote *diversas* a superioribus Spartanorum copias. WESS. — Utique sollicitari ἄλλη non debuerat: sed vide ne πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν scriptum oportuerit; quod mihi quidem perquam probabile, ac paene certum videtur. Conf. IV. 121. 2. c. 124, 1. et praesertim VII. 203, 4. *S.*

3. βουλεύετο, ὅ ἐστι, τί καὶ τοσούσδε πρῶτον ἔλθ.) Οἶδεν, damnatum a *Brit.* et docto viro, geminum habere videtur *S. Paulli* Epist. ad *Coloss.* c. 2, 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων [illegible] cupide? Θέλων sane cupiditatem et illicitam

quandam in *Aeschyli* fabulis ostentat saepe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πυθέσθαι λόγων, *cupide libenterque audiet*, Choëph. vs. 791. Plura apud Cl. *Abreschium* Anim. in Tragicum illum lib. II. 14. Quare ἐβουλεύετο θέλων, *cupide consultabat*. WESS. — „Θέλων suspectum: dixerat REISKIUS: Ego quidem quid sibi velit non intelligo." Et SCHULZIUS, *Wesselingii* Notam respiciens: „Quid vero est, inquit, ἐβουλεύετο θέλων? Num potest μὴ θέλων quisquam βουλεύεσθαι? Nemo unquam, opinor, ita dixit." Itaque ille, ut nos, *Schaefero* calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, eiecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et θέλων omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non iuncta debebant intelligi ἐβουλεύετο θέλων: quod perspecte videns *H. Stephanus*, verbo θέλων communibus utrimque interceptis, sic ediderat ἐβουλεύετο, θέλων, οἷκως etc. quam distinctionem orationis ipse etiam *Wesselingius* cum aliis post *Stephanum* Editoribus tenuit. Et nonihil quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum Herodoti stylo, valetque idem ac si dixisset, θέλων πρῶτον πάντων ἐβουλεύετο οἷκως etc. *cupiens hoc primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret*. S.

5. οἱ δὲ Ἕλληνες κτλ.] Non ignoro Celeb. viri [*Gronovii*, προστιλλόμενα defendentis,] in *Portum Vallámque* strictura, hunc profecto ad consensum extorquendum labores. Quisque videt, *Vindob.* rectum tenuisse. WESS. — *Praemisso equitatu* erat in *Vallae* Latinis et προεπ. corrigendum videri monuerat *Portus* in Lectione voce Καταπαλτεύεται. S.

CAP. XV. 2 ἦλθε ἄγγελος) ἦκε παροχύμιον impetravere lib. VIII. 140. ἦλθε ἄγγελος ἥκει παρὰ βασιλῆος, et ex observatis *D'Orvillii* ad *Charitonem* lib. I. p. 37. At *Aldo* congruit dub. h. 85. ἦλθε δὴ ἀγγελίη, et proxime ἦλθε ἀγγελίη παρὰ θεῶν. *Euripides* Androm. vs. 79. ἦλθον Φθίας. Iunge *Nicephorum* in Epist. ad *Galat.* c. 3, 23. WESS. — At non ἦλθε h. d. dederat *Aldus*, sed ἦκε, quemadmodum in *Var. Lect.* recte *Wess.* monuit. S.

3. διὰ Δεκελέης) Sic Ionas; reliqui Δεκελείης: [puto vocabulum, reliquis Graecis Δεκελείαν] unde illorum [scilicet Ionum] locutione Δεκελέης ἀπίκηται c. 73. [vide IX. 73 extr.] Cur [lect. 6. et 8.] Ἥρων ἄγαλμα et Σκιάδον dederim, ne-

mo mirabitur: mirum vero maxime, turpe illud ἐς Κῶλον, praesertim *Valla* viam ad verum monstrante, hoc tolerari loco quitum fuisse. Τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον in Boeotiam *Polyaen.* Strategem. II. 1, 11. ostendet; cui accedere *Strabo* poterit lib. IX. p. 628. [p. 408. c. ed. Cas.] cum *Casauboni* nota. WESS.

6. ἐς Σφενδαλίας.) Hujus pagi, quem [monente *Stephano Byz.*] tribus fuisse novimus Hippothoontidis, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis [*lin.* 8.] nomen urbis Boeotiae non tam diu haerere debuerat perverse scriptum. *Seolon* recte dederat *Valla*, cuius ductu pro ἐς Κῶλον scribendum ἐς Σκῶλα. Urbis aliunde notissimae ubi meminit *Polyaenus* lib. II. c. 1, 11. ista primum dederat *Casaub.* Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον — δῃῶν: absurdam nobis lectionem ex Mastis vulgavit *Maasvicius*: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμίσεις δύο: tribus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adiuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν α΄. (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας: certum praestat emendationem in eadem historia *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 336, 13. δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας — ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ κατὰ Σκῶλον στρώμα. Paulo post apud *Herod.* [*lin.* 9.] scribendum suspicor, τῶν Θηβαίων — ἐκπρὸ τῶν χώρων αὐτοὶ κατὰ ἴχνος αὐτέων. Tum [*lin.* 14.] flexus Ionicus omnino requiritur ἀπὸ Ἐρυθρέων. VALLA. — Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὔ τι [*lin.* 9.] debuit, quod idem ac οὐ νεκυῶν) aut οὐδὲ valet. Sic II. 46, 7. III. 36, 19. IV. 148, 20. et saepius alibi. *S.*

14. ἀπὸ Ἐρυθρέων) *Ab Erythris.* τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθρὰς c. 19. Peccarunt, uti creberrime in Ἀθηναίων vice Ἀθηνέων. Porro [*lin.* 15.] παρὰ τὸν Ἀσωπὸν oportuit, pro quo ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ dicto loco et cap. 16. *Plutarchus* Aristid. p. 325. B. τῶν βαρβάρων τῆς στρατοπεδείας παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν παρεκτεταμένης. Adparet inde, castris iuxta flumen porrectis, probabiliter *Reiskium* divinasse τεταμένον *Herodotum*, [*lin.* 16.] non τεταγμένον, reliquisse. Illud autem τεῖχος τὸ τράγανον, cuius *singula latera denum erant stadiorum*, [*lin.* 17.] impedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse Mardonium, *Plutarchus* adseverat. WESS. Bene habet τεταγμένον [*lin.* 16.], idque eo minus necesse est

in ἐτεταμένον mutare, quod eadem notio, quam hoc verbo τεταμένος efferri voluerunt docti Viri, iam satis duobus verbis περῆκε et κατέτεινε (*pertinebat*, et *extendebatur*) expressa est. *S.*

19. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος) Constituunt Graeci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Graeciae locum invenerunt apud *Pausan.* VII. [c. 10.] p. 546. ubi merito *Sylburgius* vulgato nomini Ἀτταγῖλος rectius iudicat Ἀτταγῖνος: quod simillis formae nomina satis tuebuntur, Ἀνθρωπῖνος Ἀγαθῖνος Φιλῖνος Ἀρχῖνος Εὐπυλῖνος Χαρωπῖνος: duo postrema praebet *Herod.* III. 60. V. 99. *Attagini* nomen *Casaubonus Athenaeo* restituit huc spectanti IV. p. 148. F. Μαρδόνιον εἰστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὃν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι: in quibus *Athenaeum* membrin lapsum putat Vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus παρεσκευακέναι μεγάλως, *se magnifice rebus instruxisse necessariis*, ut Persas posset δεξιώσασθαι μεγαλωστί. VALCK.

20. παραπλησιασάμενος μεγάλως) Errorem *Athenaei* in his adferendis magnus. Animadversor silentio non pressit. Graeciae Boeotiaeque proditor *Attaginus* redibit cap. 85., [cap. 86.] Male *Athenaeo* Αὔταμος, in Msstis Αἴταμος, et *Pausaniae* VII. 10. Ἀτταγῖλας. Neutrum praeterviderunt *Casaubonus* et *Sylburgius*. WESS.

CAP. XVI. 5. καὶ σφέων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλίναι) Non prorsus damnabile [καὶ σφέας] ex Fragm. *Paris.* excerptum: damnabile autem, κλιθῆναι sive κλινθῆναι citra necessitudinem [a *Reiskio*, contra librorum consensum,] obtrusum. Vulgatum eodem vergit, et rectum in *Vallae* Latinis. In proximis [*lin.* 7.] διαπινόντων, *cum sese poculis invitarent*, scripti omnes. Vide sis Cl. *Valckenarium* ad lib. V. 18. WESS. — Κλίναι *lin.* 6. penacute pingitur in ed. *Wess.* et superioribus, rectius κλῖναι ed. *Schaef.* ut noster codex *F.* puto et alii. Accepit autem *Valla* hoc verbum notione intransitive, *discubuisse*: mihi visum erat transitive accipienda, ut *Attaginus* dicatur κλῖναι *suos hospites*. *S.*

23. ἀμώχητον ἀνατρίψαι) Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον

ἡδονὴν ἀποτρέπειν. In quam sententiam *Joseph. Bell. Iud.* VI. 5, 4. Ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἀνθρώπους τὸ χρεὼν διαφυγεῖν, οὐδὲ πεπρωμένους. *Aeschylus* Suppl. vs. 1055., *Euripides*, *Sophocles*que abs *Rittershusio* laudantur ob similia dicta ad *Phaedr.* Fabul. lib. II. finem. WESS.

Ibid. ἀμήχανον ἀποτρέπειν ἀνθρώπῳ.) Hinc ista *Stobaeus*, petulit in Tit. CV. p. 567. Homericam Persae tribuit, *Herodotus* sententiam, cuius auctor fertur Apollo Pythius, *Aeliano* περὶ Προνοίας apud *Eustath.* in Ἰλ. ζ. pag. 522, 53. Hanc suo quisque more sicubi expresserunt poëtae. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit *M. Antonin.* VII. 46., ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδὲ ἂν ἐκφύγοις: multa notat *Gataker.* VALCK.

29. ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει.) Quod coniectando praeceperant *Abreschius* et *Reiskius*, sermonis series et Codices ratum habent. WESS.

Ibid. Miror quod legitur de *Thersandro*, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους; cur enim obscure πρὸς ἀνθρώπους? Frequens et hic suspicor haerere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους, ut *aliis ista narrasse* dicatur, ante Thersander, quam apud Plataeas decertaretur. Inter voces ἄλλους et ἀνθρώπους, sive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur *Valla* illud ipsum in suo quoque Cod. reperisse, vertit enim: *ipsum haec statim aliis enarrasse.* Quod in ed. Clar. *Gronov.* his fuit substitutum, *per homines sparsisse*, nunquam, ut equidem puto, dici potuit λέγειν πρὸς ἀνθρώπους. Hinc valde discrepant locutiones ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλούς, vel εἰπεῖν, vel λέγειν εἰς πάντας, similesque. Rarius illud *Sophoclis* apud *Stob.* pag. 579, 7. Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα, pro εἰς πολλούς: ut ibidem vs. 11. legitur consueto more, Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἔνδειξε τὰς αὑτοῦ τύχας Εἰς πάντας ἀκριβῶς. VALCK. — Quidni vero πρὸς ἀνθρώπους feramus, quod communi consensu libri praeferunt omnes? S.

CAP. XVII. 4 seq. ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἐκόντες.) Revocarem quod ante *Gronov.* vulgabatur μεγάλως, pro σφόδρα frequenter usurpatum *Herodoto*, et in hac ipsa phrasi infra, c. 39., ubi Thebani, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, πρόθυμως ἔφερον τὸν πόλεμον. VALCK. — Ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα dedi schedis ut maneret, paene persuasus,

σφόδρα glossatori redolenda. Pristinum certe *Herodoteum* est: sic c. 39. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ὅτε μηδίζοντας μεγάλως, Portus plura conduxit. WESS. — Consentiunt tamen in σφόδρα et *Wesselingii* et *Stephani* codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, unde nam *Aldus* μεγάλως arripuerit. Sed, utrum istorum verborum praeferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopae sententia adhaesi. Nec enim video quo pacto haec cohaereant, μᾶλλον δὲ Φωκέες οὐ συνεπίβηλον, ἐμήδισαν γὰρ δὴ σφόδρα (sive μεγάλως) καὶ οὗτοι, praesertim si post οὗτοι intercidatur oratio. Sed tem ἐμήδιζον μὲν γὰρ exspectasses, et dein οὐκ ἑκόντες δὲ, quod in *Vallae* latinis est, *non tamen voluntarii*. Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait Scriptor *castra Mardonii, unus ex omnibus, non esse secutos, et invitos eum eo fecisse*, eosdem tamen dicat σφόδρα aut μεγάλως *Medis studuisse*: quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. Δ.

8. Rectius *Harmodyde* dicitur ἀνὴρ σῶν ἀστῶν δοκιμώτατος, quam θυμικώτατος in *Medea*, quo vir Clar. [*lin.* 10.] optime restituit ἰδιωτικὰ σφέας ἐπ' ἐωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ζώεσθαι, *seorsim sedere*. VALCK.

10. ἐπ' ἑωυτῶν) Verissime Gronovius. At cur nulla *Aldi* mentio? *Patrus* animadvertit eandem operarum aberrationem et correxit. [Vide *Var. Lect.*] Nostri Amazones lib. IV. 114. ἰδιώμεν ἐπ' ἡμέων αὐτέων, *habitemus seorsum*; et IX. 37. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάχην. WESS.

19. ἄνδρα αὐτῶν τινά.) Iustior ordo, qualis c. 88. ἐπιβήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινὰ οὕτω, et multifariam. Ἥτις παρέχοντας [*lin.* 21.] Suidas, conctis in Codd. obvium, invenit; cui taciturn pronomen ubi aptaveris, quae novandi necessitas? Et Reiskius tamen ἢ περιπαίοντας, *inprudenter absurdeque agentes*; sed inprudenter. Περιπαίειν Graeciae est recentioris et Cilicum dialectus, nisi *Salmasius* fallit, veterum vestigia premens, Funere Ling. Hellenist. p. 162. Qui quidem falsus si fuerit, arguente *Io. Alb. Fabricio* ad *Sextum Empiric.* lib. I. Adv. Grammat. c. 10. p. 227. obtrudi *Herodoto*, quod ignorabat, haud oportuit. WESS.

Cap. XVIII. τὸ μὲν ὦν) Hanc voculam ex marg. *Steph.* auctori restituerem. VALCK. — Et recepit *Wess.* neglectam a *Gryn.* et superioribus. Quod autem repertam

in *Med.* ait *Wess.* in *Var. Lect.*, id *Gronov.* in Notis non diserte quidem professus erat, sed videtur significare voluisse. *S.*

4. ἀντίοι ἔσταμεν) Ferre possum, non pugnaturus, si cui ἀντίοι ἔστηταν blandientur. *Euripides* Orest. vs. 1460. Ὡς καίπροι δ' ὁρίστεροι γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντη συστρέψαντες mutari. *Conglobarunt* se Phocenses, impetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος *Diodor.* lib. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide Cl. *Valcken.* ad lib. I. cap. 101. WESS. — Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑαυτούς: *quum se in unum conglobassent*, *Livio* VIII. 11. VALCK.

12. εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι) Scribi quidem potuit εἰ ἀλκῆς μετέχουσι: sed scripsisse Nostrum opinor, ut est in marg. *Steph.*, εἴ τι ἀλκῆς ἔχουσι. VALCK. — At, cur hoc praeferamus contra meliorum querumque codicum consensum, non video. Certe etiam sic genitivus ἀλκῆς a verbo μετέχουσι pendebit, et τι valebit κατά τι: nec iuncta intelligi τὶ ἀλκῆς debebunt. *S.*

CAP. XIX. 5. κτηλιεμησάντων τῶν ἱρῶν) Frustra τῶν ἱρῶν corrigitur. Latinis *victima caesa litat*, ut *Martiali* lib. X. Ep. 73. *Victima diti patri caesa litavit*, recte *Graevius* in *Suetonii* Oth. c. 8. Vide *Franc. Oudendorpium* ad *Lucan.* VI. 524. Graecis itidem, quoties fausta exta ostentat, κτηλιεῖ. Noster c. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρει - - - οὔτε τοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρά: et c. 95. τοῖς δὲ Ἕλλησι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte super verbo Scholiastes in *Gregor. Nazianz.* Stelit. II. p. 87. Sequetis ἱρὰ ποιήσαντες [*lin.* 7.] consimile habet ἢν θυσίην τις δημοτελῆ ποιήσηται lib. VI. 57. et lib. IV. 60. θυσίη ἐρδομένη. Alia hoc de genere *Is. Casaubon.* Animadv. in *Athen.* lib. XIV. 23. [ad p. 660. a.] WESS. — Vide ad VII. 134, 7. notata. *S.*

10. ὡς - - - ἀπίκοντο - - ἐς Ἐρυθρὰς) Huc antequam cum ceteris Graecis venirent Athenienses, in Isthmo iusiurandum iurasse perhibentur libertatis defensores, cuius formulam exhibet *Diodor. Sicul.* lib. XI. cap. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur *Theopompus*: vid. Clar. *Wessel.* ad *Diodor.* quaeque ad *Herod.* notata sunt p. 429. [ad V. 102, 3.] VALCK.

CAP. XX. 3. Quem hic vocat *Μασίστιον*, illum inquit *Herod.* Ἕλληνες Μαρδόνιον καλέουσι: ibi dabunt forsan et alii Codices *Μασίστιον*, ut est in *Arch.* teste *Galeo*, et in marg. *Steph.* VALCK. [Vide *Var. Lect.*] — Si *Μασίστιον* adpellarint, quomodo meliores schedae, spectarunt fortasse suum *μάκιστος*, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem *Pausanias*, *Plutarchus*, alii, *Μασίστιον* adpellantes, *Tzetzes* quoque Chiliad. I. 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem *Masistam*, quo de c. 110., arbitratus. WESS.

CAP. XXI. 8. *δίκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες etc.*) Haec ita nexuit *Aldus* et *Valla*, commodius, me iudice, vulgatā interpunctione post *δίκεσθαι*. *Soli Megarenses equitum impressionem sustinere haud valebant*, hinc mendosus ad Pausaniam. Atque hoc *Diodorus* lib. XI. 30. et *Plut.* Aristid. p. 326. E. clarissime. Falsum praeterea, solos tum Megarenses stationem, sibi principio contributam, tutatos. In vicinis [*lin.* 10] cum *πίμψαντα* et *πυζόμενοι* iussu scriptorum exemplarium admiserim, nemini mirum eveniet; pro altero sermonis series, dialectus pro altero propugnat. WESS. — At in *πίμψαντα* recte consentiunt pleraque scripta exemplaria. Vide *Var. Lect.* S.

CAP. XXII. 6. *προέχων τῶν ἄλλων*) *Prae aliis eminens* in Latinis: melius, quae et *Pavii* observatio, *prae aliis longius provectus*: sequentia suadent; nam si in media suorum turma Masistius cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros praeeuntem, equum Poëta *Iliad.* Υ. vs. 453. *ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα* dixit. Inspice *Eustathium*, *προεκλίνοντα* explicantem, p. 1303, 37. [p. 1417, 32. ed. Bas.] WESS.

8. *ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται*) Ut lib. VII. c. 88. *equus στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα*. Proprium hac in re verbum adhibuerunt *Xenoph.* et *Clemens Alex.* loco quem eleganter *H. Steph.* emendavit Schediasm. V. 19. Talis equus *Platoni* obversabatur in Gorgia p. 484. A., cui *φύσιν ἱκανὴν ἔχων νίκης* dicitur *πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαρρήξας*, etc. respicit enim in istis *Homerica* ex Ἰλ. ζ. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος - - Δεσμὸν ἀπορρήξας θείη πεδίοιο κροαίνων: ubi legebatur olim Δεσμὰ διαρρήξας, ut liquet ex *Etymol.* p. 51, 12. VALCK.

15. *Lorica tectum Masistium*, primum invulnerabilem, tandem *aliquis* παλει ἐς τὸν ὀφθαλμόν: quod ex *Arch.* Cod. fuit enotatum, ὀμφαλόν, genuinum putat *Galeus;* idque *pretiosissimum* εὕρημα iudicat *Gronovius.* Vulgatum tamen ὀφθαλμὸν plerisque satis tueri videbuntur haec *Plutarchi* in Arist. p. 327. c. Τοῦτον γὴ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. Non mirarer si in aliis hic etiam Codicibus altera lectio reperiretur, quum voces ὀμφαλὸς et ὀφθαλμὸς frequentissime fuerint a librariis inter se permutatae. VALCK. — Pretiosissimum εὕρημα viri Celeb. meri carbones pro thesauro. Ὀμφαλὸν non novit *Arch.*, a reliquis hic non dissidens. Falsus enim est *Galeus*, fefellitque alios. Immo vero, si ὀμφαλὸν iste codex dederat, nequidquam advocaretur. Armatura, quae Masistium undique amiciebat, ut omnes ictus eludebat, ita pube tenus porrigebatur, umbilicum egregie protegens. Id Nostri *Plutarchique* pictura et *Heliodori* inprimis Aethiop. lib. IX. p. 431. commonstrat. Quid multa? *Plutarchum* audiamus, cui auscultare noluerunt, in Aristid. p. 327. b. τοῦτον μὲν γὴ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν: *hunc quidem* Masistium, *qua oculum galea ostendebat, hastili iaculi percutiens aliquis interemit.* Ecquid liquidius? WESS.

20. αὐτίκα ἐπόθεσαν.) Hanc verbi scripturam cuncti offerunt Codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, *Porti* doctrina fert. Macula si sese nulla adspersit, *absentis desiderio tacti* fuerunt. De Cambyse lib. III. 36. ἐπόθησέ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam praestantius invento Gronoviano ἐπύθεσαν, quod valde metuo ut Graecae habeatur monetae, et unquam *intra mare Ionium et Thessaliam*, uti alia in re notatum memini, *auditum sit.* WESS.

CAP. XXIII. 2. ἀλλ' ἅμα πάντας) Additam ex scriptis exemplaribus vocem sententia desiderabat. *Homerus* Iliad. Ψ'. vs. 362. Οἵ δ' ἅμα πάντες. Mox [*lin.* 6.] ἐβώθεε, uti eadem exempla, Ionicae consuetudinis est, reique satis facit. Redi ad lib. VIII. 1. WESS.

2. ἀλλὰ πάντας) Elisam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte Codices hic dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in An-

glicanis invenit Ios. *Wasse*: vid. ad *Thucyd.* [III. 24.] p. 181, 92. Eandem hic a *Valla* lectam vidit *Koenius*; requirit illum oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προστελαύνοντας τοὺς ἱππέας videbant *Athenienses*, ἀλλὰ ἅμα πάντας, *omnes simul irruentes*; non, ut ante, κατὰ τέλεα. Inter varios significatus vocis τέλος *Eustathius* ad Ἰλ. κ'. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, *turmam militarem*: τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex *Herod.* IX. c. 41. excitat *Thom. M.* in Τέλη. Libro VII. c. 211. Persae dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες. Vid. *Ios. Wasse* ad *Thucyd.* II. 81. VALCK.

7. οὐκέτι οἱ ἵπποισι ὑπέμενον) Sic voluisse *Gronovius* significavit. Poëta Iliad. O'. vs. 312. Ἀργείοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες: crebroque alii. WESS. — Vocem οὐκέτι, in *Aldina* editione temere praetermissam, primus auctori tacite restituit H. *Stephanus*: tenent autem illam recte libri scripti omnes, eamdemque *Valla* expresserat, *non amplius perstitere equites*. *S.*

9. ἀποστήσαντες ὦν) Vir doctus [*Reiskius*] scribi iussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adscveris ἑωϋτοὺς, idem erit ac ἀποστάντες, quae *Abreschii* quoque mens. *Diodorus* I. 56. ὁ δὲ Σεσόωσις ἀποστήσας τὰ πλήθη ἔτει WESS. — De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equites, ut ἐλαύνοντες et προστελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοὺς ἵππους: sic etiam ἀποστήσοντες dici potuerunt. *S.*

CAP. XXIV. 2 seqq. πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου etc.) Quem memorat *Persarum luctum ob mortem Masistii*, quo dicuntur non semet ipsi tantum, sed κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, hinc, opinor, attigit *Plutarch.* in Arist. p. 327. c. VALCK. — Luctum barbaricum super Masistio hinc et ex *Plutarchi* Arist. p. 327. descripsit *Brisson.* Regn. Pers. lib. II. 206. et *Perizon.* ad *Aeliani* Var. VII. 8. WESS.

CAP. XXV. 5. τῶνδε εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον) Lacunae nulla supererit suspicio, neque supplementis egebimus, si, voce καὶ, quam eiecit [eiiciendam censuit in Notis] Clar. *Gronov.* repositâ suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦτα ἐποίεον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον.

In *Homeri* Ἰλ. χ'. 369., Hectoris cadaver περιδρομον υἷες Ἀχαιῶν, Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος: ubi quae proxima succedunt, nec Graecis videntur neque *Homero* digna, lecta tamen et *Dioni Chrys.* p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCK. — Ut τοῦ δὲ VIII. 85, 11. idem valet ac τούτου δὲ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δέ. Sententiam commode *Valla* his verbis expressit: *Quod id eo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergebant.* Nempe *caussa*, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντες τὰς τάξις etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντες, quemadmodum VIII. 85, 11. τοῦ δὲ μέμνηται τουτέων μόνων, ὅτι etc. sed omissâ, ut saepius alibi, conjunctivâ particulâ, maior quaedam vis ac vividior color accedit narrationi. *S.*

14 *seq.* παρὰ Ὑσιὰς etc.) Ductus itineris *praeter Hysias in agrum Plataeënsem* ferebat: recte proin scripti libri. Vide lib. V. 74. VI. 108. et *Thucydid.* III. 24.; ubi *Wasseus* τῶν Νυσίων πλησίον in *Plut.* Aristid. p. 325. E. praeclare integravit, heroëm *Androcratem* eiusque fanum docte illustrans. WESS.

17. τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος) Apud *Thucyd.* III. 24. Plataeënses viam inflectunt Thebas ducentem, ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ τοῦ Ἀνδροκράτους ἱρῶον: ubi Herodotea contulit et alia Cl. *Wasseus.* Mox [CAP. XXVI. 2.] redibit ex Codd. λόγων πολλὸς ὠθισμὸς, excitatum in Diss. *Herod.* Cl. *Wess.* p. 203. VALCK.

CAP. XXVI. 2. λόγων πολλὸς ὠθισμὸς) Contra morem πολλῶν ὠθισμός. Supra VIII. 78. τῶν δὲ - - ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλὸς, *vehemens sermonis altercatio*: et in praelio armato VII. 225. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλός. Porro [*lin.* 3.] vice αὐτέων ἑκάτεροι boni codices αὐτοὶ ἑκάτεροι, sicuti αὐτὸς ἕκαστος III. 82. et αὐτὰ ἕκαστα V. 13. Belle iidem [*lin.* 6.] ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος. Namque sic Tegeatae postea [*l.* 36.] ἀξιοικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et Athenienses, c. 27. ἀφ' οὗ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in *Plutarchi Aristide* p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τεγεάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed *utri cornu alterum in hostem ducerent.* WESS.

3. ἐδικαίευν γὰρ αὐτέων ἑκατ.) Nihil interest, sic legatur,

an ex Cod. *Steph.* αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας. Scripserat, opinor, *Plutarch.* T. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεάτου περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἠξίουν, ὥσπερ ἀεὶ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἐχόντων κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχειν. *Sinistrum*, ut ἀριστερὸν et εὐώνυμον, sic per εὐφημισμὸν saepius etiam ἕτερον dicebant. VALCK. — At ἕτερον κέρας utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra, lin. 33 seq. *S.*

8. τὸ παλαιὸν) Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. WESS. — Ubi alii codices nude πάλαι, alii τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi *Herodoteum* τὸ πάλαι censeri debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud, utpote paulo rarius, Scriptori videtur acceptum ferendum. *S.*

9. ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο) ἐπί τε plenius, et plane Ἰακὸν, teste *Eustathio* ad Hom. p. 1158, 39. WESS. — Utique ionicum et *Herodoteum* est ἐπί τι pro nudo ἐπί: at de ea voce apud *Eustath.* loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de ionico εἶτεν et ἔπειτεν, pro communi εἶτα vel ἔπειτα. *S.*

14 *seqq.* τότε ὧν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι *etc.*) Quae de *Hyllo* narrantur *Heraclida*, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum praestantissimorum provocante, comparari poterunt cum *Diod. Sic.* IV. cap. 58. Sed iuxta *Diodorum*, Hyllo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidae: verius ille scripsisset cum *Herodoto*, ἐντὸς ἑπτὼν ἑκατὸν, iudice viro summo ad *Diodor.* Conf. *Io. Meurs.* de Regno Laced. cap. 7. *Hyllum* occidisse dicitur apud *Herodotum* [*lin.* 26.] Tegeatarum Rex Ἔχεμος ὁ Ἠρόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex *Pausania* aliisque monuit *Palmerius.* VALCK.

23. ἑκατόν τε ἐτέων) Errat aut corruptus est *Diodorus* IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πεντήκοντα. In *centum annis*, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum *Echemus*, qui *Hyllum* ex provocatione deiecit, *Aëropi filius*, perperam Φηγέος *Phegei nepos* perhibetur. Avus erat Κηφεύς, *Cepheus*, apud *Pausan.* VIII. 4. Quod qui-

dem librariorum delictum viri doctissimi, *Palmerius*, *Th. Rykius*, *P. Burmannus* et alii redarguerunt. WESS.

40. ἡμίας δίκαιον ἔχειν --- ἥπερ Ἀθηναίους) Maluit δικαιότερον *Pavius*, ut ἀξιονικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἥπερ Ἀρκάδας. Quae sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum comparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in *Apollon. Rh.* III. 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου *Diodor.* XIII. 30., ἀλλοτριώτατος Musa III. 119., nec fugit magnum Animadversorem in *Athen.* XIII. 1. WESS. — Superlativum pro comparativo positum notavit *Casaub.* l. c. ad *Athen.* XIII. pag. 558. A. quo genere enallages *Noster*, quum alibi, tum mox c. 27, 7. utitur. Hic est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἤ particulam (sicut frequenter in Graeco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eamdem quidem sententiam, sita intelligene malis, quasi dixissent ἡμίας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιότερον ἢ Ἀθηναίους. S.

CAP. XXVII. 2. σύνοδον, τήνδε μάχης εἵνεκα --- ἀλλ' οὐ λόγων) Apud *Plutarch.* T. I, pag. 326. B. ἤκομεν, inquit *Aristides*, μὴ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχούμενοι τοῖς πολεμίοις. Hic σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. Lege XXXII. 3. *Phaeneas*, *non in verbis rem verti*, ait. Cleonnis *Diodori* T. II. pag. 638, 66. πρόκειται ἀγὼν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. *Euripidis* Eteocles Phoen. vs. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγὼν ἔνεστιν. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγών, μάχη et ἔργον, monstrat Agesilai laudator p. 78., cui dicitur ille, κατεσκεύασε μὲν πρωτεύων, ἅπερ πρωτεῖν καιρὸς, ἀλκῇ δέ, ἔστιν ἀνδρὸς εἰπεῖν, γνώμῃ δὲ ὅπου βουλῆς ἔργον: quae sophistam multo magis decent quam Xenophontem, in cuius scriptis nihil invenietur simile. VALCK.

[4. πρόσθεν παλαιὰ καὶ οἰκεῖα λέγειν, τὰ ἑκατέροισι --- κατέργασται) Quod ait πρόσθεν λέγειν etc., id nec *Vallae* latina, *referre coepit*, nec nostra, *in medium protulit*, adcurate reddunt. Namque Tegeatarum dux non quae *ab utrisque* bene gesta sunt referre instituit, aut in medium protulit; sed Tegeatarum solum facta memoravit. Graeca ista in hunc modum reddenda erant: *Quoniam Tegeatarum dux in medium proposuit, ut commemoraremus utrique nostra maiorumque praeclare facta.* S.]

5 *seqq.* ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι *etc.*) Laudabilia, quae multis hic enarrant Athenienses, maiorum suorum facinora, hinc paucis commemorat *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνῆσθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέρειν, τἀφοίς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab *Isocrate* in Panegyr. p. 51. et seqq., in *Aristidae* Panathen. pag. 201. etc. in Ἐπιταφίοις etiam λόγοις, quibus nomina praefiguntur *Demosthenis* et *Lysiae.* VALCK.

9 *seqq.* ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων *etc.*) Attici oratores in his maiorum suorum facinoribus sese iactant, *Lysias*, *Isocrates*, *Demosthenes*, cuius Λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς ποιεῖσθαι, haec *Musae Herodoteae* spectare, non iniusta suspicio est. WESS.

17. ἀγελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμεν) Latina [quae intacta *Wess.* h. l. reliquerat] aberrant. Hoc volunt, *suos maiores sustulisse ad sepeliendum Argivos, qui insepulti ad Thebas iacebant, et contumulasse sua Eleusinia in terra.* Id ἀναλέσθαι τοὺς τετελευτηκότας sive τοὺς νεκροὺς saepe hac ipsa in re *Isocrati* Panegyr. p. 52. A., Plataic. pag. 306. D.; haec ταφῶν ἀναίρεσις Panath. p. 269. A. Praeclare *Lysias* in Ἐπιταφ. p. 33. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν *Athenienses* ἐν τῇ αὑτῶν Ἐλευσῖνι, ubi Cl. *Taylor.* WESS.

18. τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι) Auctor Orationis inter *Lysiacas* secundae p. 33., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι: et hic et apud *Herodot.* non templum designatur Eleusiniae Cereris, sed *ipsa Eleusis* est intelligenda, pagus Attices nobilissimus; in locis etiam reliquis, quae Cl. *Io. Taylor* in alium putat sensum accipienda ad *Lys.* p. 105. *Lysiam* illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum *Palmerio*: *sacra faciet Rex*, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις. Lex fuit Solonis, teste *Andocide* de Myst. p. 16. τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἔδρων ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, apud *Petitum* in Legib. Att. p. 37. *Meurs.* Eleusin. cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat, isthoc nomine saepe designatum, de quo *Meurs.* egit in Ceram. Gem. c. 15. In proximis [*lin.* 19.] haec tandem

Editio repraesentabit *Herodoti* manum, ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος, eiectis auctoritate Codicum vocibus interiectis τὰς ἀποθήκας, quae variorum nobis peperarant coniecturas. VALCK.

119. ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ.) Edebatur *Aldi* exemplo, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος: quorum ad τὰς ἀποθήκας multi merito offenderunt. Quid illa enim ad Amazonas? *Cornel. de Pauw* τὰς αὐθικράτας, *rigidas* et *severas* formavit: *Gronovius* τὰς ἀποθήτας, *tanquam furias et minime desiderabiles feminas*. De sententia *Io. Taylor* haec: Lysiae. c. 4. fuerat, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θεμισκύρας τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος. Aliud sectatus *Abreschius*, Dilucid. Thucyd. p. 655., verborum seriem ordinabat, εὖ δὲ καὶ ἔχει ἡμῖν (κατὰ) τὰς ἀποθήκας (ἡμῶν τὸ) ἔργον (τὸ) ἐς τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. *Quin et in thesauris factorum nostrorum illustrium habemus illud, quod adversus Amazonas gessimus*? addidit coniecturam aliam, quam ibi legi malim. Atque haec clarissime doctissimorum virorum fluctuationes, ex pravissimis τὰς ἀποθήκας auctas, ostendunt. Quapropter equidem divinationes malui proponere, quam ad examen revocare. Sentio enim cum *Galeo* τὰς ἀποθήκας in exilium agendas, quorsum ab sex bonae fidei membranis ablegantur, fortasse etiam pluribus. *Florentiae* certe vir. Celeb. nihil singulare enotavit, cuius quidem bibliothecae exemplari cum passim *Ask.* et *Pass.* consentiant, opinari et illud τὰς ἀποθήκας non habuisse, licet. [Vide *Var. Lect.*] De *Parisiensibus*, quorum accurata non usurpavi excerpta, tacere debeo. [Ex nullo quatuor Codicum Parisiensium, quorum lectionibus satis diligenter excerptis uti mihi licuit, enotata ista importuna verba sunt.] Abunde mihi videtur, corruptissimas voces ab optimis libris abesse, natas scribentis, uti opinor, incuria, ex continuo sequentibus τὰς ἀπὸ Θερμ. vocibus. WESS.

121. ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι) Τρωϊκοῖσι non sollicito, tametsi *Cicero* Nat. Deor. III. 21. *Heroicis temporibus*, et ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις *Diodorus* lib. XV. 79. Tu vide VII. 20. WESS.

21. *seq.* Ista, οὐ γάρ τι προύχει (τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι) explanavit *A. Dounaeus* in *Demosth.* p. 29. VALCK. — Respondet fere Latinorum *nihil promovet*. Οὔ τι προέχει, pro-

prie *non praestat, non melius est*, i. e. *nil iuvat, inutile est.* Similiter comparativo utuntur, οὐ γὰρ ἄμεινον, pro οὐκ ἀγαθόν: et πλέον τι ποιεῖν, *utile quidpiam facere, proficere.* Item οὐδὲν προύργου (et προύργιαίτερον) ἐστί. *S.*

26. ὥσπερ ἐστὶ) Corrigit *Abreschius* οἷσπέρ ἐστι, leni, sed parum necessaria, medicina. Mox [*lin.* 28.] Μαραθῶνι sine praepositione (ad *Aristophanis* Acharn. vs. 697. ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι et εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, exemplum) unae schedae, quas iubeo valere. WESS.

27 *seq.* ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου) Campus *Marathonius* praecipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquenti *Lycurgo* c. Leocr. p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν. *Aristoph.* Equit. 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου. De *Aeschylo* morti vicino vid. *Pausan.* I. pag. 35. Apud *Thucydidem* I. 73. Athenienses, φασὶν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat *Wasseus.* Hoc titulo *Critiae* designatur urbs Athenarum apud *Athen.* I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus iucundissimum; sed depravatis suae aetatis moribus saepius istius temporis Μαραθωνομάχαις opposuit *Aristophanes*, et in Nub. vs. 982. Acerbe *Athen.* VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ἤδον οἱ Μαραθωνομάχοι. VALCK.

31. ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἔξ τε καὶ τεσσεράκοντα) Satis gloriose. Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, lib. III. 90 seqq., isto numero plures. Illae-ne vero Marathonium in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (lib. VI. 95.) venerunt? Iustius adiungitur, non profecto decere τοξίους εἴνεκα στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti *Plutarch.* Aristid. p. 326. B. WESS.

35. ἵνα δοκίῃ) Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκίῃ: vel ἵνα δοκίεε: iungitur enim ἵνα, significans *ubi*, ut apud alios, sic apud *Herodotum*, indicativo modo. [Vide *Var. Lect.*] In eamdem sententiam Aristides loquitur *Plutarchi* T. I. pag. 326. B. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν· ἣν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα κοσμοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ καταισχύνειν τοὺς προγεγονότας ἀγῶνας. Apud

eumdem T. II. pag. 208. D. Agesilaus, δείξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. VALCK.

CAP. XXVIII. 7. οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων) *H. Stephanus* ob *Vallae* Latina mutavit in *Aldo* vitiosa, mutantique scripti codices resque ipsa addicunt. In *septenis Helotis*, [*lin.* 9 *seq.*] singulos Spartiatas stipantibus *Plutarch.* Malign. p. 871. E. et Aristid. p. 325. A. nihil discordat. Vide supra c. 10. WESS.

[15 *seq.* παρὰ δὲ σφι εὑρέοντο - - ἑστάναι Ποτιδαιητέων *etc.*) *Corinthii a Pausania impetrarunt, ut iuxta ipsos starent Potidaeenses.* Nempe Corinthiorum colonia Potidaea erat. Vide *Thucyd.* I. 56. *S.*]

28. Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης) Iustissime. Laurentii *Pallenenses* in Cephallenia nulli. Quarta urbium insulae Πάλη, cives *Thucydidi* Παλῆς Attica dialecto lib. I. 27., aliis Παλεῖς, Ionibus Παλέες. Lege Nob. *Palmerii* Graec. Ant. lib. IV. p. 528. *Pausanias* catalogo Graecorum, contra Mardonium ad Plataeas consistentium, *Palenses* non inseruit, sed alios, hic neglectos, lib. V. c. 23. WESS.

CAP. XXIX. 3 *seqq.* σύμπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες *etc.*) In hoc numero gravis armaturae militum 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim praeter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35000, tum ceterorum Graecorum ψιλοὶ 34500. hi universi conficiunt 108200., quibus adiuneti tandem 1800 Thespienses summam implebant 110000. *Herodotus* infra: [cap. 30, 4.] σὺν Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. De his Graeciae libertatis statoribus intelligo *Diodor. Sic.* lib. XI. c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἕνδεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam ab *Herodoto* recedit; iuxta quem [cap. 32.] illic βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, praeter Graecos Persarum partes sequutos, quorum ad Plataeas fuisse Noster suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὁπλίτας 38700 ego quidem in capite superiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29700. Utrum in Aeginetarum numero, an et alibi vitium haereat, si Codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista *Herodoti*

Pausaniae catalogum lib. V. [cap. 23.] p. 437. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιάσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac *Herodoti* recensione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, - - - Τήνιοι, - - - καὶ Κύθνιοι. VALCK. — Quod in superiori capite se nonnisi 29700. ὁπλίτας memoratos reperisse Vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eamdem summam 38700, quam praeferunt *Herodotei* libri omnes, reperturus fuerat. *S.*

[10 *seq.* ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι *etc.*) *Unus fere circa quemque virum, fuere* 34500. Si absolute et sine exceptione dixisset, *unus circa quemque virum*, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὁπλιτῶν, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, praesto fuisse. *S.*]

13. καὶ ἑνία χιλιάδας) Utrum scribarum socordia, an alia culpa, haec in codicibus paucis non adpareant, quaerere nolo. Absunt male, si τῶν ψιλῶν praescriptus numerus labe caret. Potest disputari, cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Graeci reliqui singulos iuxta se ψιλοὺς viderint, ampliorne levis armaturae militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranae isthic innovant. WESS. — Vide proxime ante a nobis notata. *S.*

CAP. XXX. 7. ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον) *Qui nec ipsi arma habebant* Interpres; cui quidem *arma* si *clypei* fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente *Salmasio* ad *Fl. Vopisci* Aurel. c. 7., insons erit. Revera hi *Thespienses* in *levi* erant *armatura*, οὐκ ἐν ὅπλοις, quales in *Heliodori* Aeth. IX. p. 428. *Pausanias* illos ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον lib. IV. 29., hos *Polybius* crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων lib. I. 76. adpellat. Conf. ad *Diodor.* XIV. 23. WESS.

CAP. XXXI. 1. ὡς ἀπεκήδευσαν Μαρίστιον) *Cum Masistii mortem lugere desierant.* Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum Ἀπεκήδευσαν, *Porto* non intellectum, omissum in *H. Stephan.* Thes. recte vir Clar. vertit *eluxerunt.* Istam multis verbis vim indit praepositio ἀπό. In *Thucydid.* II. 61. ἀπολογήσαντας recte παυσαμένους

ἀλγεῖν e *Scholiis* interpretatur *Suidas*, qui conferri poterit in Ἀποπεπόνηκας· Ἀποκεκραιπαλισμένος· Ἀπομνίσας· et in Ἀποσπουδάζειν: horum primum Ἀποπεπόνηκας ex *Aristoph.* est Thesmoph. vs. 252. *Luciani* Lexiphanes §. 4. ἀπερυθριάσας ποιήσει τοὺς ὀφθαλμούς. *Menander*, Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδείς ἔτι, apud *Stobaeum* p. 212, 50., in cuius p. 585. sic scribendi videntur *Alexidis* senarii: Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποξῆσαι Πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ' [·] ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρὸν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. VALCK. — De *Alexidis* versiculis conf. *Athen.* lib. II. p. 36. e. *S.*

8. ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον) Sermo de Persis; quorum *quod robustissimum* contra Lacedaemonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν etc. quae elegans Cl. *de Pauw* coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ lib. VIII. 34. WESS. — Vulgatum αὐτοῦ tenent scripti libri omnes. *S.*

20. Ἀμπρακιῆτας) Recte hic et c. 28. ex Ionum ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτις, aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτις, lib. IV. 123. Scio *Stephani Byz.* decretum in Ἀμβρακία probari ab *Arch.* et *Vind.*, quod in Ionia invalidum iustius sprevissent. WESS.

25. ἀλλά τινες αὐτέων) Cum his utique proxima iungenda sunt, ἀλλά τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἤλεγον. [Nempe in ed. *Gron.* et superioribus *post* αὐτέων interposito *puncto* distinguebatur oratio, quod etiam in ed. *Wess.* propagatum.] Sed miror quomodo hi Phocenses dici possint [*lin.* 26.] περὶ τὸν Παρνησὸν κατειλημμένοι: qui supra VIII. 32., ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέβησαν, quique hoc velut receptaculum habentes illinc ἐρεμώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τὴν Μαρδονίου στρατιήν. Praestiterit et hoc loco unà literà minus scripsisse κατειλημένοι. Huc spectant ista *Plutarchi*, de *Herod.* Malign. p. 868. F. αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος ὥσπερ ἐκβιασθεὶς ἐν τοῖς Πλαταιϊκοῖς ὁμολογεῖ καὶ Φωκέας παραγενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν. VALCK.

26. περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι) Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, *apud Parnassum deprehensi*: a quibus tandem? Κατειλημένοι, *conclusi compulsique* erant. Supra VIII. 27. ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν *Phocenses* ἐς τὸν Παρνησσὸν, et cap. 32. Error est librariorum, ἀπειλημμένους, κα-

τειλημένους, et ἀπειλημένους, κατειλημένους, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. WESS.

CAP. XXXII. 7. οἵ τε Ἑρμοτύβιες etc.) De his lib. II. 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτέων καλέονται μὲν Καλασίριες τε καὶ Ἑρμοτύβιες. Profecto non illi μαχαιροφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armaturâ erant tali. Rem vidit *G. Cuperus* Epist. ad *N. Heinsium*, Syllog. Epist. *Burmanni* T. II. p. 690. WESS. — Perperam olim post Καλασίριες incisa erat oratio, iunctis verbis καλεομ. μαχαιροφ. *S.*

15. ὡς δὲ ἐπεικάσαι) Dubitabam in *Diss. Herodot.*, hoccine, an pristinum ἀπεικάσαι, ampleeterer? Caussâ ampliatâ, *Gronovii* in partes ivi. Incoucinnum huic certe loco ἀπεικάσαι, in assimilando et conparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. *Aeschyl.* Choëph. 976. φίλοι τε καὶ ἰῶν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη: et Supplic. vs. 252. καὶ τἄλλα πολλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν. *Sophocles* Oed. Colon. vs. 17. χῶρος δ' ὅδ' ἱερός, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων Δάφνης: namque sic Mssti, *H. Stephano* notante. Eadem in fabula vs. 147. δυσαίων, μακραίων τ' ἐθῶ, ὡς ἐπεικάσαι. In *Trachin.* tamen vs. 144. Πετυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει: nec citra Codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam τοῦ ἐστὶ ab *Arch.* legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, *Diodorum* XI. 30. adeat. WESS.

CAP. XXXIII. 5. καὶ γένος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην) *F. Ursinus*, vir doctissimus, ad *Ciceron.* Divin. lib. I. 41. τοῦ Ἰαμιδέων καὶ Κλυτιαδῶν citat, haud scio unde. *Cicero* ex *P. Victorii*, *Ursini*, *P. Leopardi* excellente auxilio: *Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes.* Iam si Tisamenus fuerit *Clytiades* et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum apud *Pausan.* lib. III. c. 11. p. 232., oportet, adfinitate nexae fuerint familiae, paterque eius ex Clytiadis. Vide sis *Pet. Victorium* Var. Lect. XIII. 15. et *P. Leopardum* Emend. IV. 18.; neque λεωσφέτερον [*lin.* 6.] praetervide, h. e. πολιήτην σφέτερον, uti deinceps. [*lin.* 19.] Vir doctus [*Reisk.*] disiuncta voce, λεῷ σφέτερον, alii conponunt *Hesychii* λεώλιβος· ἢ λευκόφυτος, παντελῶς ἐξωλεθρευμένος, quae, modo λέως lomibus et *Hippocrati* de *Galeni* et

Erotiani opinione fuerit παντελῶς, aliorsum pertinebunt. WESS.

Ibid. γένος τοῦ Ἰαμιδέων *etc.*) Quum *Elis in Peloponneso familias duas certas* habuerit, *Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes*, ut scribit *Cicero* de Divin. I. 41., Tisamenum ἐόντα Ἠλεῖον, καὶ γένος τοῦ Ἰαμιδέων, meo quidem arbitratu dicere non potuit *Herodotus* Κλυτιάδην: ut mirer, de Clytidis et Iamidis agenti *Leopardo* Em. lib. IV. c. 18. hunc *Herodoti* locum mendae non fuisse suspectum. Ad ista, γένος Ἰαμιδέων, adscribi potuit a lectore, οὐ Κλυτιάδην, sive ἢ Κλυτιάδην. Sed *Iamidam* fuisse *Tisamenum* liquet ex *Pausan.* III. p. 232.; qui, *Herodotum* in his sequutus, Τισαμενῷ, ait, ὅντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν, λόγιον ἐγένετο: memorans item IV. p. 317. Εὐμαντιν ὄντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν: VI. p. 454. Thrasybulum ex eadem familia, et p. 495. vatem Eperastum τοῦ Κλυτιδῶν γένους. Infra *Herodoto*, c. 37., Graecum vatem secum habuisse dicitur Mardonius Hegesistratum, ἄνδρα Ἠλεῖον τὸ καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιάδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι ubi memorantur *Philostrato* de Vit. Apoll. lib. V. c. 25. infelix prostat *Olearii* coniectura, nescientis veram lectionem iam demonstrasse *Kühnium* ad *Pausan.* p. 800. VALCK.

[7. μαντευομένῳ περὶ γόνου) Suspectum videri poterat vocab. γόνου: mirum certe, quod *de prole* consulenti *Tisameno* nihil, quod ad prolem proxime pertineat, responderit oraculum. At, si ita vel Pythiae vel personato placuit Apollini, nostrum, puto, non est rationem facti ab illis reposcere. *S.*]

11. παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε *etc.*) Luctâ victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus Hieronymum Andrium, *Pausania* testificante lib. III. 11. *Vallae* in his lapsum indicavit *Pavius*, correxit *Gronovius.* παρὰ in talibus *excludere*, ex *G. Budaei* praecepto, *Casaubonus* ad *Strabon.* X. p. 700. [p. 456.] docuit; quod *Palmerium*, nimium hic anxium, videtur (Exercit. ad Graec. Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi *Demosth.* in Aristocrat. pag. 331. Ed. *Tayl.* Κίμωνα -- παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: *tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiserunt.* Accommodatissime, neque fugit doctissimum *Berglerum*, *Dio*

Chrysost. Or. IX. p. 141. D. ὥστε, ἔφη, παρ' ἓν μόνον βῆμα εὐδαίμων γίγονας: *uno gradu, quominus beatus censeare, vinceris.* WESS. — Rariori hoc usu praepositionem παρὰ adhibuerunt *Isaeus* et *Demosthenes*: ille pag. 41, 36. παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. Aristocr. p. 436., Κίμωνα - - παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. *Herodoti* Tisamenus *Olympiacam quinquertii palmam* reportasset, nisi luctâ fuisset ab *Andrio Hieronymo* superatus: παρ' ἓν πάλαισμα, *unâ luctâ exceptâ.* Herodotea *Pausanias* explanavit p. 232., cuius verba huc commode retulit *Palmerius*, frustra dubitans de loci integritate, quem non male *Portus* tractavit. VALCK. — Eadem fere praepositionis παρὰ vis et ratio est in pervulgata formula παρ' ὀλίγον, *propemodum*, nempe *excepto minuto momento.* S.

16. ἡγεμόνα τῶν πολεμίων) In *Vallae* correctis Latinis, *dux bellicorum certaminum*, adscito ex praegressis ἀγώνων vocabulo: id si nolueris, ἡγεμόνα τῶν πολέμων, prioribus non posterius, scripta suppeditabunt exempla. Atque hoc *Reiskius* praeoptavit. WESS.

18. ἀνετίμα) Verbum de mercatoribus eximie adhibitum *qui annonam incendebant*, *Vallae* minus intellectum, recte iam ceperat *Portus*: ab *Herodoto* transsumsit *Dion Cass.* apud *Suidam* in Ἀνετίμων. *Dionis* enim esse locum monuit nuper Clar. *Toupius* Em. in *Suid.* pag. 42. Apud eumdem *Dionem* XXXVIII. 5. Pompeius dicitur ἀνατιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύνων ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur ἐπιτιμᾶν. vid. Clar. *Ruhnken.* ad *Timaei* Lex. p. 84. VALCK.

21. δεινὰ ἐποιεῦντο) Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et 93. WESS. — At vidimus tamen etiam III. 24, 23. κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεῦντων: et VII. 1, 5. πολλῷ δεινότερα ἐποίεε. Quare videndum ne et h. l. ἐποίεε potuerit ferri, et hoc ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. S.

22. μετέσχε τῆς χρησμοσύνης) Χρησμοσύνην interpretantur *oraculum*, quo iure, nescio. Spartani profecto Delphico vati longe erant addictiores, quam eius ut responsa flocci facerent. Potius arbitror, usuram Tisameni, auxiliique eius insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scita Heracliteae philosophiae quid κόρος καὶ χρησμοσύνη, *satias et in-*

digentia, fuerit, obiter *Philo Iud.* explicat lib. II. *Allegor.* p. 62. A., ubi doctissimus *Mangeius.* WESS. — Suffragatur *Wesselingio* doctissimus *Schneider* in Lex. crit., citans etiam *Plutarchi* libellum de EI delphico c. 9. (T. IX. ed. *Hutten* p. 229.) monensque *desiderium* etiam intelligi posse. Equidem hic χρησμοσύνην, ut apud Poëtam μαντοσύνην, intelligendam putavi *vaticinandi artem.* Alteri tamen interpretationi patrocinari videtur quod ineunte cap. 35. legitur, Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ. *S.*

24. καταίνεον μετιόντες) μετιέντες, *de sua pertinacia remittentes*, ex opinione *Porti.* Malui, Codicibus monstrantibus, μετιόντες, *illum arcessentes*, sicuti lib. III. 16., nec discrepat clar. *Abreschii* coniectura. WESS.

25. οὐδ' οὕτω, ἔφη, ἔτι ἀρκέσεσθαι) Hunc locum supra attigi ad lib. VII. c. 160. VALCK.

26. τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην) Memorat Ἀγίαν, sive Ἀγίαν, μαντευσάμενον Ἀυσάνδρῳ in praelio ad Aegos flumen, nepotem Tisameni, *Pausan.* III. 11., unde usitatum familiae id cognomen: hinccine vero Ἀγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος *Timaeus* Lexico suo p. 8. addiderit, in ambiguo Cl. *Ruhnkenius* iure reliquit. WESS.

CAP. XXXIV. 1-3. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι, βασιληίην τε καὶ πολιτηίην αἰτεόμενος) *Melampoda Tisamenus* Herodoto dici non potuit *imitatus* βασιληίην τε καὶ πολιτηίην αἰτεόμενος, sed αἰτεόμενον, quod *Reiskio* venit in mentem et *Koenio*, qui tamen scripsisse potius Nostrum suspicabatur, βασιληίην δὲ ἀντὶ πολιτηίης αἰτεόμενον. VALCK. — Αἰτεόμενος cupidissime docti Viri *Reiskius* et *Pavius* αἰτεόμενον reformant, quippe Tisamenum spectans, Lacedaemoniorum ius civitatis, non regnum, sibi postulantem. Diceres plausibilem videri suspicionem. Quid si vero interpungatur, ὡς εἰκάσαι βασιληίην τε καὶ πολιτηίην, αἰτεόμενος, *ut regnum et ius civitatis conparem, rogans*, quae *Abreschii* observatio, opusne emendatione? *Tisamenus ius Spartanae civitatis quaerebat, Melampus partem regni Argivorum:* pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata. WESS. — Mireris a Viro doctissimo, quum verum praeclare vidisset, tamen et in graeco exemplo pravam verborum distinctionem, et in latina versione absurdum illud, *regnum pariter et civitatem poscendo*, tenuisse.

Ἐμιμέετο Μελάμποδα αἰτεόμενος, *postulato isto imitatus est Melampodem. Schaeferum* prudentissimum virum, non dubito, si splendidam *Herodoti* editionem, quam imperfectam adhuc reliquit, adiectà nonà Musâ absolvere ei placuerit, eamdem nobiscum in constituendo interpretandoque hoc loco rationem esse probaturum. *S.*

12. τὸ τριτημόριον τῆς βασιλείας) Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam communicavit: haec *Diodorus* lib. IV. 68. Clarius Critici ad *Pindari* Nemeon Od. IX. 30. purgasse Melampodem Proetidas ceterasque furore agitatas μισθῷ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, *Melampodidas, Biantidas, Proetidas.* Tot illic deinceps regiae familiae, sed legitimae. Vid. *Pausan.* II. 18. WESS. — Praeter *dimidium regni*, quod sibi *Melampus* postulaverat, insuper fratri suo postulavit *tertiam regni partem*, nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut *Diodorus Sic.* ait et *Pindari Scholiastes. S.*

CAP. XXXV. 6 *seq.* μοῦνοι δὲ δὴ πάντων *etc.*) Neminem habuit *Cragius*, quem iure opponeret *Herodoto*, ut egregie *Io. Meurs.* ostendit Misc. Lac. IV. c. x. Tisamenus et frater eius Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur iure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus prae reliquis Lacedaemoniis fruebantur Spartiatae. *Quibus Lacedaemonii victoriam reportarunt, quinque praelia* [*lin. 7 seqq.*] hinc eodem ordine recensuit *Pausanias* III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum [*lin.* 11.] exercuit *Ioach. Kühnium* et *Iac. Palmerium*; huius mihi in *Herodoto* verisimilis videtur coniectura, corrigentis Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ: sed in *Pausania* neutrius placet tentamen. VALCK.

11. ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ) Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupatâ *Ithome*, conflarant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab *Isthmo*. *Thucydides* lib. I. 101. et *Diodorus* lib. XI. 64. testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ

Ἰθώμῃ, ad *Ithomen*, veritati, *Palmerio Pavioque* observantibus, congrueret. *Pausanias*, haec Herodotea apertissime aemulatus, nonnihil inpedit, Laconic. c. 11. τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο *Tisamenus* πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων. *Isthmum* enim *Ithomen*que paene coniungit, nec sine suspicione reperti in *Herodoto* Ἰσθμοῦ, *Isthmi*. Sic maculae origo *Pausaniam* anteverteret; namque, mendam esse, nullus dubito. Illa vero *Pausaniae* an extra labis culpam? *Palmerius* Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην ἀποστησ. quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud *Thucydidem* Αἰθεεῖς, sive, uti *Steph. Byz.* citavit, Αἰθαιεῖς. At illorum Αἰθαία, *Aethaea*, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἰθεος. *Pavius*, cui *Pausanias* itidem vitio notabilis, fingebat πρὸς τοὺς ἐς Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἱλώτων. *Ithomen Isthmi*, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliae. Bene ego memini, *Ithomen* montium (ὀρῶν ὁπόσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; *Ithomen Isthmi* non reminiscor. Si *Pausaniae* voces ἐς Ἰσθμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additae, abessent, in *Pavii* correctionem studio inclinarem. Alia doctissimus *Kühnius*. Quomodo autem cunque de *Pausania* statuetur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, *ad Ithomen*, oportuerat. WESS. — Vide *Var. Lect.* Quum articulum ignorent probati libri, paullo erat proclivior aberratio a πρὸς Ἰθώμῃ in πρὸς Ἰσθμῷ, quam a πρὸς τῇ Ἰθώμῃ in πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. Quod si aliunde constaret, non solum Ἰθώμην, sed et Ἴθωμον nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promtu foret ut suspicaremur, ἐν Ἰθώμῳ scripsisse *Herodotum*: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. *S.*

CAP. XXXVI. 2. ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων) Ineptus interpres in *Spartiatarum tunc ductor*. [Quo magis mireris, tales ineptias in Latina versione Graecis adiecta intactas reliquisse Virum praestantissimum.] Pausanias imperator erat; *Tisamenus* vates, ab illo et Spartanis *hoc in bellum* ad Plataeas *ductus*. WESS.

CAP. XXXVII. 3. ἐχρέετο perperam mutabatur. Ἐχρέατο numero multitudinis est, sicuti ἐκτέατο VIII. 113.

παρηγορέατο V. 104, bonis, uti arbitror, avibus instaurata. WESS.

4. Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖον) Mirum valde, *Hegesistratum* Ἀρκαδικὸν μάντιν *Plutarcho* dici T. II. p. 479. B., quem Elide ortum et *Telliae* vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. WESS.

9. πεισόμενος πολλά) Pristinum πησόμενος non abiiciebam in Diss. *Herodot.* ob *Aeschyli* versum, πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μοχθῆς, Agamemn. 1653, et πήσασκε *Etymologi* p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πησόμενος ex πείσομενος scribarum saepe peccato progignitur. Exempla in *Heliodoro* monstravi, nec repeto, hic meliores Codd. secutus. WESS. — De verbi formatione πήσομαι passim in probatis codicibus pro pervulgata πείσομαι reperiunda, neque praecise damnanda, consuli possunt quae in *Var. Lect.* et in Lexico *Polyb.* voce Πάσχω notavi. Certe a prisco verbo πήθω, unde est Aor. 2. ἔπαθον, et nomen πῆμα, legitime πήσομαι formatur. Conf. Etymol. M. p. 662, 15 *seq. S.*

10. ἐρέσσετο ἐν ξύλῳ σιδηρεοδέτῳ) Ξύλον σιδηρεόδετον, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat *S. Petitus* ad *Leg. Attic.* lib. IV. 9. p. 461. et ad *Act. Apostol.* XVI, 24, *Wetstenius* aliique. WESS. — Quâ formâ, quâve structurâ fuerit illud compedis genus, quod hic *Herodotus* dicit, non liquet, mihi quidem. Si idem intelligatur genus, quod χεῖνις vulgo nominabatur, colligi ex *Aristoph.* Plut. 296 *seq.* videtur, fuisse *lignum* hoc *cruri* hominis circumdatum: sic vero haud adpâret, quo pacto, praeciso ταρσῷ, id est, anteriore pede, manente talo, extricare homo reliquum pedem e compede potuerit. Superest ut intelligamus, ipsum *pedem*, quocumque tandem modo, fuisse *compede constrictum.* Quo spectat *lignea* illa *solea*, qua constrictum fuisse parricidam quemdam apud *Ciceronem* legimus, de Invent. II. 50. et ad Herenn. I. 13. Quam in partem *Valla* Scriptoris nostri verba his latinis expressit, *ut erat ligneis atque ferratis soleis vinctus*: erudite sane et percommode, nisi quod rectius *ligneâ soleâ* singulari numero dicturus fuisset. Imperite vero et absurde *Gronov.* (cuius interpretatio a *Wessel.* repeti non debuerat) *ut erat constrictus nervis ferro vinctis.* Caeterum haud immerito mireris, quid sit quod eodem ferro, quo et dimidiatum sibi pedem hic

homo praecidit, et murum carceris perfodit, non ipsam discindere dissolvereque compedem potuerit. *S.*

24 *seq.* προσποιησάμενος ξύλινον πόδα) *Quum ligneum sibi pedem adscivisset. Plutarch.* de Frat. Amore p. 479. B. ὁ Ἀρχιδικὸς μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου στερηθείς: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: *alteri quid attribuere*, vel *acquirere*, *Pausaniae* frequenter dicitur aliisque προσποιῶν. VALCK.

27. συγκεκυφημένον) Vir doctus, [*Reisk.*] cui in opinionem inciderat συγκεκριμένον, aut, eodem sensu, συγκεκυμμένον, prudenter sententiam mutavit. Dudum *Portus* ἔχθος συγκεκυφημένον idem esse, ac *odium casu fortuito susceptum*, patefecit. WESS. — At nil opus est ut *fortuitum casum* urgeamus; quae notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satis fuerit intelligi *odium quod illi acciderat*, id est, *quod illa conceperat*. Possit tamen fortasse, nec incommode, cum *Reiskio* fere intelligi *odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedaemonios conflatum. S.*

32. κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων) Est idem ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, de quo paulo ante: quo modo alia in re *Diodorus Sic.* τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικός, *benivolentiam erga mulierem*, lib. XVII. c. 24. ubi observata vide. WESS. — Similiter apud Nostrum III. 136, 8. ἐκ ἠπιότητος τῆς Δημοκήδους, *indulgentiâ adversus Democedem*. Conf. *Valck.* ad VIII. 30, 4. *S.*

CAP. XXXVIII. 5. Τιμηγενίδης ὁ Ἔρπυς) Ex nomine patriae flagitiosus proditor omnium librorum consensione c. 85. *Pausaniae* Τιμηγενίδας idem lib. VII. 10. Optimus dux itaque *Arch.* codex. WESS.

CAP. XXXIX. 5. αἱ ἐπὶ Πλαταιῶν φέρουσι) Aditum ex Cithaerone Plataeas versus *Pausanias* IX. 2. p. 715. patefecit: Δρυὸς κεφαλάς, *Capita querous*, et fabulosam tituli originem *Philostratus* Icon. lib. II. 19. fin. post *Thucydid.* III. 24. Τρεῖς κεφαλάς non memini. Plura Boeotiae loca sunt, raro apud alios obvia. *Livii* lib. XXXV. 50. *Hermaeum*, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἑρμαῖον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος *Eustratii*, aut *Anonymi* potius in Ethic. *Aristotelis* III. p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex *Cephissodori* lib. XII. περὶ τοῦ Ἱεροῦ πολέμου et

Anaximenis IV. Rerum Philippi, *Ephori*que lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Boeotiis ἐκ τοῦ μετὰ τοίχου in Phocenses pugnasse. Quale vero id oppidum? Μετάτοιχον nemo novit. Sit Μετάχοιον: quis illi testis, praeter *Steph. Byz.* ex eodem *Ephori* lib. XXX.? Insunt illi narrationi, historiam sacri belli et *Onomarchum*, qui semel ibi atque iterum mendosissime ὁ μάναρχος ὁ Φωκεύς, spectanti, memorabilia conplura, sed aliena et nunc negligenda. WESS.

10. καὶ ἀνθρώπους) *Servos* qui intelligunt, fruantur arbitrio. Quem *Galenus* Praecognit. p. 458. suum dixerat οἰκέτην, de eodem μηδὲ ὁρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Consimiliter alii, a doctis ad *S. Lucae* Evang. c. XII, 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. WESS.

12. ὡς δὲ ἄδην εἶχον) Excitat ista *Suidas* in Ἄδην, verbis subiecta *Platonis* e Charmide p. 153. c. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν: cuius haec sunt in fine lib. VII. de Rep. ἄδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός. Frequenter obvia phrasis propria legitur potestate apud *Athen.* IV. p. 128. E. ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως. Utitur Herodoteis Clar. *Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Nigrin. c. 13.] p. 52. VALCK.

CAP. XLI. 1. οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν) Recte, ni fallor, corrigit in litteris ad me datis *Koenius*, οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἐγίνετο τουτέων: quae eadem infra leguntur c. 107; et c. 121.; nisi quod πλέον ibi sit pro πλεῦν. VALCK. — At vide V. 120, 6. et VI. 42, 1. ibique notata. *S.*

2. ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι) Duo forte postrema aliis etiam aberunt Codicibus, *Vallae* non lecta: iam ante dixerat c. 38., ἡμέρας δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Paulo post Mardonius περιημέκτει τῇ ἔδρῃ, [*lin.* 4 *seq.*] *moram istam ferebat impatienter*; ut milites apud *Thucyd.* dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἕδρᾳ, lib. V. c. 7. ubi notat *Wasseus.* VALCK.

9. Ἀναζεύξαντας - - - τὸν στρατὸν) Unicum talis structurae exemplum in *H. Stephani* Thes. T. I. 1395. ex Musae VIII. c. 60, 1. μηδὲ - - - ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ *etc.* Quem post paucissima videbimus [*lin.* 11.] χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις, eundem parili forma τοῖς ἵπποις χόρτον

Diodorus XVI. 41. χιλὸν κτήνεσι *Philo Iud.* Quod omnis Prob. Liber, p. 870. A. et *Heliodorus* Aeth. VIII. p. 398. scripserunt. WESS.

19. καὶ Θηβαίων γνώμη) Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex praecedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit laetissime Philippi Macedonis aevo, quando *Demosthenes* Or. pro Coron. p. 145. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισίν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin *Herodoto* horum aliquid suboluerit, haud negaverim. WESS.

24. ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων) Nolo tot Codicibus, γίνεσθαι exturbantibus, obluctari: par *Gronovii* consilium. Auctius autem participium ad orationem, meo arbitrio aptius, in *Reiskii* quoque coniectura. [Nempe praeteritum συλλελεγμένων, quod *Reiskius* etiam ex coniect. commendaverat, vulgato olim συλλεγομένων praetulit Vir doctiss.] Quod ille autem ex μηδὲ διάξεσθαι [*lin.* 25 *seq.*] fingit μηδὲ ἰάξεσθαι, *neque Graecorum mores imitari* in extispicils et victimis, laudare nequeo. Quis enim ita? Mardonii, *nolentis τὰ σφάγια διάξεσθαι, ut invita litarent*, mentem intellexit Interpres, *Abreschio* plausore. Alia in re *Plutarchus* Virt. Mulier. p. 244. C. εἰ δὲ μή, χαίρειν ἐᾶν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι. WESS. — Commodo *Valla*, *nec eis* (scil. *auspiciis*) *vim inferre*: atque hoc repositum malim pro eo quod a nobis positum, *nec instituta violanda Persarum*. S.

25 *seq.* ἐᾶν χαίρειν, μηδὲ διάξεσθαι) Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in φράζεσθαι censet mutandum. Sententiae, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, μηδὲ φράζεσθαι: *neque considerare*, sive *neque ad illa animum advertere*; sic usitato παραλλήλισμῷ duo propemodum ἰσοδυναμοῦντα hic quoque coniunxisset: τὰ σφάγια - - ἐᾶν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι. Ut extispicinam Mardonius, sic *Euripides* Theseus, in Hippol. vs. 1058., τοὺς ὑπὲρ καρᾶ Φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in *Stobaei* Supplem. (Misc. Obs. VII. p. 190.) τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθίας: sic enim legendum est. Ipsum illud *Herodoti* χαίρειν ἐᾶν, legitur eodem sensu in

Critone *Platonis* p. 45. A. *Isocratis*, Trapez. p. 364. C. *Xenoph.* Ἀναβ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. *Lucian.* T. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. VALCK.

CAP. XLII. 6. ὡς διαφθαρέονται) Oblatum ex scriptis διαφθορεῦνται formâ commendatur Ionicâ, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat lib. I. 88. et VII. 10 extremo, inde Codicum imperio decidit. *Stephano* praeterea vix credibile fit, διαφθορέειν *Herodoti* seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo iure. Amplexus tamen sum, quod lib. VIII. 108. integrabatur. WESS. — Vide *Var. Lect.* Caeterum, si quis cum *Wess.* διαφθαρέονται praeoptaverit, neutiquam ei equidem obluctabor. Conf. *Var. Lect.* in lib. V. 51, 13. *S.*

18. ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων) Quaerit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vicem περιέσεσθαι fungatur? quo, citra caussam spreto, ὡς περιεσόμενοι ἡμέας Ἑλλήνων pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur, eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Clar. *Gronovius* ad lib. II. 66., quae haesitandi ratio? Proximum εὐχρινέα ποιέεσθαι [*lin.* 20.] *Eustathius* ad Iliad. p. 961, 6. [p. 942, 49. ed. Bas.] illuminat. WESS.

CAP. XLIII. 12. καὶ Γλίσαντος) *Homerus* Catal. vs. 11. Γλίσαντα, itidemque *Steph. Byz. Eustath.* et *Plinius* scribunt. Ad *Nostri* scripturam *Pausanias* sese accommodavit lib. IX. 19. et *Papin. Statius* Theb. VII. 306. *hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes.* Variatur et in vocabuli tono; quem *Sylburgius* ad *Pausan.* p. 722. et L. *Holstenius* in *Steph. Byz.* non negligunt. WESS. — Nempe acute Γλισὰς aut Γλισσὰς, Γλισάντος aut Γλισσάντος scribunt alii. *S.*

CAP. XLIV. 3. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προεληλάτο) Arrisit προσεληλάτο Cod. *Arch.* eruditissimo *Pavio*, vertenti, *ut prima pars noctis adventarat;* esse enim πρόσω aut τὸ πρόσω *primam partem* hoc loco. At istud lib. II. 121, 4. considera, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός: et III. 56. ἐς τὸ πρόσω τι οὐδὲν προεκόπτετο: neutrubi *primam partem* indicabit. Notae etiam admodum formulae: ἡ νὺξ προέκοψεν *S. Paul.* Epist. ad Rom. c. 13, 12. *Heliodori* Aeth. I. p. 26. τό τε

γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προῆλθε: *Sallustii* Iugurth. c. 21. *ubi plerumque noctis processit*, etc. WESS. — Sincerum est προεληλάτο: vitiosa scriptio Cod. *Arch.* Supra II. 121, 4. ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός. Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτὸς, et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτός: postremum in eadem hac habet historia pro Herodoteis *Plutarch.* T. I. p. 327. D. *Plato* T. III. p. 217. D. διελεγόμην πόρρω τῶν νυκτῶν. *Xenophon.* Ελλ. VII. p. 367, 15. ἐκάθευδον μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας. Deinceps narratum *Macedonis Alexandri*, *Graecis faventis*, *beneficium* respicit auctor Epist. 28. inter *Socrat.* p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γενομένην εὐεργεσίαν. Similia quaedam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum *Plutarchus* in Arist. p. 327. E. VALCK.

ΟΥΔΕΝΟΣ ἀνθρώπου ἧσσον) Bene scripta exemplaria. Iustum quoque ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδου: cuiusmodi lib. VIII. 76, 1. πέμπουσιν ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων ἄνδρα. Nam τῶν Μήδων unde in postremam immigraverit editionem, dicere non habeo. WESS.

CAP. XLV. 1. ἀποβήτα ποιεύμενοι) Redibit c. 93. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀποβήτα ποιεύμενοι, videlicet τὰ χρηστήρια, oracula habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπεα, *dicta*, occulta ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud *Dionysium* Ant. Rom. lib. III. p. 161. ἵνετινύω δὲ ὑμᾶς ἀποβήτα ποιήσασθαι τοῦδε νοῦ, *ut ea tacita habeatis*; quod priori propius. Alio ἐν ἀποβήτῳ aut ἐν ἀποβήτοις ἐπισκῆψαι et γράψαι periit in negotio, uti *Appiani* Iberic. p. 433. WESS.

3. οὐκ ἂν ἰθέλοιμι δρᾶν) Codicis lectio ἔλοιμι, quam non malum iudicat *Galeus*, in censum venire nequit: ἐλοίμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην εὖνο ἂν ἐλοίμην ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βέλτιονος αἱρεῖσθαι et similia reperiuntur plurima. VALCK. — In nostra *Var. Lect.* temere praetermissa est Notula, quae huiusmodi esse debuerat: 9. ἰθέλοιμι) ἔλοιμι *Arch.* S.

11. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε) Vir eruditus, quem *Cantērum* ferunt, margini *Aldinae* adleverat, *mendum videtur*, *forte* ἐμάχετο, *pugnasset*; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique Mardonius, si sacra addixissent, nec minus ipsi Graeci, ad quos Alexandri oratio. WESS.

14. Recte dedit Cl. Gronov. ταῦτα μὲν δὴ ἔχε γὰρ μὴ πλεῦνες

συλλεχθῆτε: hoc enim moris est Herodotei, non συλλεγῆτε: neque hîc locum invenit *Galeo* probatum καταῤῥωδήκει. VALCK. — Καταῤῥωδήκει, cui *Th. Galeus* primas dedit, praeter formam Ionicam cur potius censeatur, nihil habet. Tacco, id verbi tempus, ut grammatici loquuntur, rei disconvenire. WESS.

20. Ad ista, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quae mihi quoque sic scripta placent, haec respondent *Plutarchi* T. I. p. 327. E. ἥκω εἰς κινδύνων τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἱρούμενος. VALCK.

CAP. XLVI. 5 *seqq.* ὑμέας μὲν — τοὺς Ἀθηναίους *etc.*) Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quaeque cum Spartanorum superbia minime conveniant, *Herodoti* fide referens ista *Plutarchus* in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de *Herod.* Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens praeter cetera, αὐτοῖς Παυσανίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίεσθαι, — — ὡς ἀηθείᾳ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀποθουμένους forsan erit mutandum. VALCK.

9 *seq.* ἡμεῖς δὲ ἄπειροι *etc.*) Mira Pausaniae mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant; patriae decus, quod Xerxi Demaratus lib. VII. 102. ostentarat, nullo modo dedecorantes. Adeo-ne, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud praeter veritatem *Isocrates* Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν *Athenienses* Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κἀκεῖνοι τῶν ἄλλων. Magna certe Atheniensium gloria, cum *Medorum* nomen Graecis omnibus auditu esset formidolosum, eorum impetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde *Plutarch.* Aristid. p. 328. C. WESS.

20. καὶ ἠθμένιστον ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι) Adstipulor *Pavio*, ex *Valbae* Latinis, pronomen mutanti. Favent schedae, et orationis, ut cuivis adparet, tractus. WESS.

CAP. XLVII. 9. ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου) Ut cum *Arch.* faciamus, [ἐπὶ τὸ εὐώνυμον scribente] caussa non urget. Et illi nimis suspiciosi, qui ob praecedens ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας, melius et ornatius ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τοὺς Πέρσας futurum praescribunt. Quis obtuso ita ingenio, ut *Persas* Mardonium illam in partem ducturum non adverta? WESS.

Ἐπὶ τὸ εὐώνυμον significat *in laevum cornu; ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου, versus laevum cornu.* Priusquam *in locum*, quo quis dicitur, perveniat, *versus* illum *locum* ducendus est. *S.*

CAP. LXVIII. 4. ἐκπλαγεομένων) Ratio doctissimum *Th. Galeum* fugit, ἐκπλαγεομένων praeferentem. Caussa ad lib. VII. 182. adscripta fuit. In vicinis [*lin.* 9.] καὶ τάξιν ἐκλείπουσας ὑμέας potius, quam στάσιν, censui. Τάξιν enim tali in re praecipue probare Scriptorem, admonitione non eget; ad hoc conmutantur hae voces c. 21. WESS. non Equidem cur alterum h. l. praetulerim nomen, in *Var. Lect.* declaravi. *S.*

(c. 15. μοῦνοισι Πέρσῃσι) Aptius mihi videtur ante vulgatum, βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι μάχεσθαι: utrumque hic ab *Herodoto* positum *Koenius* suspicabatur, βουλόμενοι μοῦνοι μούνοισι Π. μ. excitatus inscriptionem Iliadis *Hom.* H'. Ἤτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἐκτορι δίῳ. *Euripides* Heraclid. vs. 808. ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἐμοὶ Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. VALCK.

(c. 15. seq. ἄρτοι, ἐόντες ποιέειν ταῦτα, οὐδὲν etc.) *Aldina* haec interpunctio commodissima. Omnia Persas respiciunt, qui eum *parati* essent ad ea facienda, quae de Spartanis sibi proponderant, nihil horum animadvertebant. Sententiam nuncii Persici praeter *Pavium* adsecutus et *Reiskius* est. Vulgo post ταῦτα amplior locabatur distinctionis nota. WESS.

(c. 21. μαχεσόμεθα) Laurentius *dimicemus*, id, quod rediit, vertens. Non sane Persae pro barbaris ἴσοι πρὸς ἴσους Spartanorum pugnaverant, sed hanc illis conditionem ferunt. Hinc brevi ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα, et praeclare *Arch.* codex. WESS. — Vidit *Koenius* legendum μαχισόμεθα, quod in *Arch.* cod. repertum docet Diss. Herod. p. 136. VALCK. — At hoc, ab uno illo codice oblatum, vereor ne unius librarii arbitrio debeatur. Viros doctissimos, qui istud unice probarunt, turbasse videtur parum commoda ratio qua in hac regione distincta olim in editis Musis verba erant. Quum enim c. 18. post ἤρχομεν nonnisi leviter incisa esset oratio, ista verba ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν, quibus continetur apodosis respondens protasi ἐπεὰν ὑμεῖς ἄρξητε, ita acceperant quasi superioribus connexa essent, idemque

valerent ac si dixisset ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἄρχομεν, *sed quoniam nos incipimus:* quo posito, utique commodius debuit videri, ut dein μαχεσόμεθα consequeretur, quam ἐμαχεσάμεθα, quod equidem revocandum censeo ita interpretandum ut in *Var. Lect.* significavi. Caeterum ad sententiae summam parum utique interest. *S.*

Ibid. καὶ ἦν μὲν δοκέοι) Pristina, ni fallor, revocabitur scriptura, καὶ ἦν μὲν δοκέῃ: quibus recte succedunt [*lin.* 23.] εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι. VALCK. — *Mediceum* non laudo, Viro celeberr. [*Gronovio*] ἦν μὲν δοκέοι contra sermonis genium obtrudentem. WESS.

CAP. XLIX. [4. ψυχρῇ νίκῃ, *frigidâ* (i. e. *vanâ*) *victoriâ.* Vide VI. 108, 10. et ibi notata. *S.*]

8. προσφέρεσθαι ἄποροι) Ad nexum προσφέρεσθαι εὔποροι, [quod *Aldus* dederat,] *ad pugnandum expediti*, adcommodati, utpote ex equis pugnantes, ἱπποτοξόται, atque ad hostes lacessendos maxime habiles. Quam tamen sententiam Codd. nolunt, προσφέρεσθαι ἄποροι praebentes, quod de *conflictu, quo cominus Graecos urgere commode haud poterant*, accipitur. In equis erant, unde iaculis sagittisque incessebant, ὡς ἱπποτοξόται, pariter ac Παρθυαίων et Μήδων ἱπποτοξόται *Appiani* Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud *Plutarch.* in Crass. p. 558. B. WESS. — Ἄποροι, *Vallae* lectum et in *Arch.* recte restituit *Gronovius.* Lib. IV. c. 46. Scythae dicuntur ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι πρόσμίσγειν. VALCK.

8 et 10. τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην - - - ἐνστάραξαν καὶ συνέχωσαν) Respicit haec *Pausan.* lib. IX. [c. 4.] p. 718. *ubi*, τὴν κρήνην, ait, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεν ἡ Περσῶν. Apud eundem etiam alibi legitur συγχέαι κρήνην, X. p. 840. quod συγχῶσαι dicitur *Herodoto* IV. 120. τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, *aggesta terra puteos et fontes obstruere*, ut hostes aqua destituantur. VALCK.

CAP. L. 5 *seq.* ἀλλὰ γὰρ τουτέων *etc.*) Aderit, quod quaerebat Vir doctissimus, [scil. dein τόδε μᾶλλον, requisiverat *Reiskius*], si retracto tantum in primam accentu scribatur ἄλλα γὰρ τουτέων τοιούτων ἐόντων μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε: *alia enim - - - magis ipsos angebant:* reddit enim nunc rationem paulo ante de Graecis ducibus dictorum, qui, exercitu aquâ privato, et ab equitatu hostium infesto, συνε-

λίχθησαν περὶ αὐτίων τε τουτίων καὶ ἄλλων. VALCK. — Placet *Abreschii* et *Valckenarii* ἄλλα γὰρ, τουτίων τοιούτων ἰόντων, μᾶλλον etc., *alia enim, his ita se habentibus, magis eos angebant.* Praecessit συνελίχθησαν περὶ αὐτίων τε τουτίων καὶ ἄλλων, ed ducens. Habent autem ὀπέωνες [*lin.* 7.] quidpiam sibi singulare, a *Porto* ex dialecto derivatum, cui simile nihil. *H. Stephano* propterea Thes. T. II. p. 1360. ὀπάονες probantur, ad quem modum ὀπάων lib. V. c. 111. et in *Homero*, *Aeschylo*, *Euripide* atque aliis. Consentiet, modo leviter adiutetur, *Arch.* liber, me nihil dissentiente. WESS. — Iterum vero cap. 51, 21. in eamdem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto caussa idonea subest, cur *Herodotum*, qui (ut hoc uno utar) pro Homerico Ποτειδάων et Ποτειδᾶνος, Ποσειδῶν et Ποσειδῶνος dicit, non item, pro communi ὀπάων, suo idiomate ὀπέων, ὀπέωνος, diceré potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam ὀπάων tenuerit. *S.*

CAP. LI. 3. οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιεύμενοι) *Negativam* ex *Arch.* *Valla*, et *Vind.* valde laudat doctissimus *Th. Galens*; mihi nec plane necessariam nec inconcinnam. Supra Scriptor c. 44. ἦν ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, ubi si voluisset, ἦν ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν Μαρδ. μὴ ποιεύμενος, quis culpasset? WESS. — Recte mihi adscita a *Schaefero* negativa particula visa est, quam in tali oratione adiectam amat graeci sermonis genius. *S.*

10. ὀνομάζονται δὲ οἱ Ὠρεόν) In duodecim filiabus Asopi nulla *Oeroë* apud *Diodor.* IV. 72.; eandem *Apollodorus*, qui viginti Asopo dat lib. III. 12, 5., nominatim negligit. *Pausanias* vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Πορεόν τοῦ Ἀσώπου λέγουσι, lib. IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. WESS.

CAP. LII. 11 seq. ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα) *Castra metati* fuerunt, sive, ut sequitur, ἐστρατοπεδεύοντο. Tale lib. I. 62. καὶ ἀντία ἔθεντο ὅπλα, *et castra ex adverso posuerunt.* Tale *Dionysii* Antiq. lib. III. p. 193. ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὅπλα, pluraque alia. Non repeto de usu dictionis vario adposita *Diodoro* lib. XII. 66., quibus optima *Fr. Vigeri* adnotatio ad *Eusebii* Praep. Evang. lib. XIII. 68. accedere poterit. WESS. — Ἔθεντο τὰ ὅπλα, id est

ἱστάντες ἐδείνασαν. Hoc sensu phrasin θέσθαι τὰ ὅπλα frequentat in primis *Xenophon*: Ἑλλ. V. p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα. VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὥρμηντο. De vario huius locutionis significatu egerunt *P. Leopard.* et *H. Vales.* vid. Clar. *Wess.* ad *Diodor.* T. I. p. 524. et T. II. pag. 428. Est in his τὸ ἱρόν, Iunonis Cithaeroniae, Ἡραῖον saepe dictum in sequentibus. Apud *Plutarch.* in Arist. p. 329. E. Pausanias vultu ad τὸ Ἡραῖον converso εὔξατο Κιθαιρωνίᾳ Ἥρᾳ καὶ θεοῖς ἄλλοις, οἱ Ἡλαταιδᾶ γῆν ἔχουσιν. VALCK.

CAP. LIII. 1. περὶ τὸ Ἡραῖον) περὶ τὸ ἱρὸν *Vallae* et *Arak.* mera est παραδιόρθωσις. WESS. — Nisi mera librariorum aberratio. *S.*

8. Ἀμομφάρετος) In Aristide *Plutarchi* p. 328. E. *Amompharetus*, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοπόνους, ἐκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἐθηλάμην τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μίαν μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον. VALCK.

Ibid. λοχήνεω τοῦ Πιτανητέων λόχου) Adstipulor Gronovio, et *Herodoto* λοχαγὸν c. 21. usurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut *Aldus* et pauci, Graeciae finibus expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in *Quati* fragmento apud *Stob.* Eclog. Phys. p. 4. λοχαγέτας) usus non spernit, nedum *Sophoclis* λοχηγικεῖν, *Strabonis* pluriumque λοχηγετεῖν, *Philonis Iud.* λοχηγετεῖν, quibus ad prime λοχηγετεῖν convenire, quid dissentimur? Vellem subsidium λόχου Πιτανητέων in promtu adesset. De illo *Hesychius*, ὁ Πιτανάτης λόχος· αὐτὸς τοιχιδίζεται, οὕτω δὲ τάξις ἀληθείας, legens vestigia *Thucydidis* lib. IV. 101. diserte cohortem *Pitanaten* in Spartanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum in errorem coniecerit, an tribus Φυλὴ Πιτάνη, qua de *Hesychius*, non aliud, prorsus ignoro. Rem *Io. Meursius* docte tractavit Lect. Att. lib. I. cap. 15. WESS. — Dictus ne *Amompharetus* fuerit *Herodoto* λοχαγὸς τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανάτου λόχου, si variant Codices, vix decerni poterit. Πιτανήτεω *Koenio* placebat, quia paulo post scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην; atque ita *Thucydides*, Herodotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedaemoniis lib. I. c. 20. Haec de re notatis in Att. Lect. I. 16., quaedam *Meursius* adiecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας et λόχους non distinguentis *Meursii* errorem corrigit *H. Va-*

les, cui suffragatur *Ti. Hemsterh.* ad *Lucian.* [Tim. c. 50.] p. 164. Ex *Thucydid.* V. 68. in *Schol.* ad *Aristoph.* Lys. vs. 454. pro Νικηριτῶν scribi poterit nomen Σκιριτῶν: quod favet vulgatae apud *Herodot.* lectioni Πιτανητέων. VALCK. — Πιτάνη, Laconiae oppidum satis notum: quod cur silentio praeterierit *Stephanus Byz.* nescio; sed de eo consuli possunt quae memoravit *Holstenius* ad *Stephanum*, et *Cellarius* Geogr. Antiq. T. I. p. m. 1207. Hoc ex oppido, cuius incolas Πιτανήτας (sive dorico idiomate Πιτανάτας) dictos fuisse ex hoc *Herodoti* loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedaemoniorum exercitu *manipulum*, quem perinde et Πιτανητέων λόχον et Πιτανήτην λόχον *Herodotus* dixit, cui manipulo *Amompharetus* fuerit praefectus. Iam, quod *Thucydides* diserte negat fuisse unquam apud Lacedaemonios Πιτανάτην λόχον, non continuo inde conficitur errasse *Herodotum*. Potuerat etiam *Thucydides* aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quaerere, sit-ne in exercitu Lacedaemoniorum λόχος aliquis, qui Πιτανάτης proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua aetate esse talem, nec, quoad ipsi compertum, umquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum *Herodotum*, quum scriberet *Amompharetum ductorem* fuisse *manipuli Pitanatarum*; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius aetatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. *S.*

14. κείνου ταῦτα νενωμένου) Excellenter schedae *Arch.*, atque ex vetere dialecto. *Hesychius*: Νένωται, ἐν νῷ ἔχει, ex *Sophocle*, cui *Etymologus* in Νένωται adscribit; ubi et hoc *Anacreontis*, ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος, *sublimia animo agitans*. Cognita et Nostri sunt ἁλίσας δὴ τούτους, - - - ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παῖσις etc. lib. I. 77. et ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα ibid. c. 68. Sint-ne vero ex ἐννοήτας et ἐνενοήτο contracta, an ex vetere νόω, unde νῶσαι ex Nostro *Eustath.* ad Poët. p. 1424, 31. [Odyss. p. 66, 1. ed. Bas. ubi Nostri locum I. 68, 15. respexisse videtur:] anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit doctissimus *Rich. Dawes* Miscell. Critic. p. 102. Negat sibi posse persuaderi, *Herodotum* verborum illorum formam talem in modum commutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhi-

buerint. Quid ergo τῷ βώτας, ἀμβώτας, βωθήτας, περιβωθήτας, similibusque fiet? Νωσάμενος *Callimachi* est in *Suida*. Νώσασθαι redire reddique debet *Perictionae* apud *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 487. τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ Φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην. Sunt enim, ut praescripta vides, incondita et sine sensu. Voluit doctissima matrona τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. *Harmoniam nosse oportet mulierem, prudentiâ et modestiâ plenam;* quae elegantissima Clar. *Valckenarii* loci instauratio. Haec olim in Dissert. Herodot. p. 156., quibus meritissimo Cel. *Ernesti* Excursus ad *Callimachi* Hymn. in Iov. vs. 87. aptabitur. WESS.

Ibid. ταῦτ' ἀναινομένου) Nusquam alibi Nostro usurpatum hinc etiam iure verbum auferetur ἀναίνομαι: atque unius auctoritate Codicis optima lectio restituetur, ταῦτα νεινωμένου, egregie firmata in Diss. *Herodot.* p. 156.; ubi meam quoque Vir summus coniecturam memorat in fragmento *Perictiones* Ionico corrigentis, τὴν ὑρμονίην γυναῖκα νώσασθαι δεῖ Φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείην, apud *Stobaeum* p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi poterit ἐννενωμένην: et vs. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἀμαρτίη αὕτη, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίη δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν. In his postremis pro ἐφέστηκεν ὥσασθαι, sic legendum vidit etiam Doctiss. *G. Koenius*. Praeter alia huius generis dabit *Hesychius*: Νώσασθαι, Αἰσθέσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι. Rariora quaedam servavit *Etymol.* in Νένωται, pag. 601. conf. *R. Bentlei.* ad *Callim.* Hymn. in Iov. vs. 87. VALCK.

CAP. LIV. 4 *seq.* τὰ Λακεδαιμονίων Φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων.) Redi ad lib. VI. 108. atque adiunge Euripidea de Spartanis reliqua: ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν, Ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες, Androm. vs. 447.; ubi *Barnesius* et *Io. Meursius* Miscell. Laccon. III. 2. WESS. — Athenis Lacedaemonii traducebantur ὡς ἄλλα Φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, *tanquam aliter atque animo gerebant loquentes.* Talem Achilles *Homeri* mortis instar oderat in Ἰλ. ί. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ Φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει: sive qui Νεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει, ut loquitur *Plato* Comicus in *Schol.* ad *Aristoph.* Av. 168. De *Spartiatis* testimonium est *Euripidis* in An-

drom. vs. 446., Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν, Ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρονοῦντες: in quibus, praeter βουλευτήρια, postrema quoque sic exhibet *MS. Florent.* prout illa legit *Plutarch.* T. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed *Euripidis* sequentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν γλώσσῃ, Φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκειθ' ἀεί. Fraudes et perfidiam Lacedaemoniis saepius obiicit *Aristophanes*, velut in Pace vs. 1065. Συνθήκας ποιοῖσθ' ἄνδρες χαροπεῖσι πιθήκοις - - - ἀλωπεκίδεσσι πέτεισθε, Ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Omnium acerbissimum est, quod legitur in Archarn. vs. 307. Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει: quo pertinet Iphicratis de Lacedaemoniis dictum apud *Demosth.* c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit *Dion Chrys.* pag. 639. c. VALCK.

CAP. LV. 9 *seqq.* καταβάνει πέτρον *etc.*) Iuxta *Plutarch.* in Aristide p. 328. E. ἐρώμενος ταῖν χερσῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμεμφάρετος, καὶ κατάβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου, τοιαύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι: hic apud *Herod.* ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους: his proxima subiecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους: vocem hanc ξείνους repetitam [*lin.* 12.] ex cod. *Arch.* recuperabit Noster: vid. Diss. *Herod.* p. 136. Non literae tantum et syllabae, sed integrae voces, quae repeti debuerant, saepe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positae: novum praebebit omissionis exemplum, qui ad manum est, *Dion Chrys.* in cuius Or. LVI. p. 565. c. scribendum Ἕλλην Ἑλλήνων: sed gravius eiusdem locus est affectus in Or. LXXIV. p. 642. A. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. Voces οἱ πολλοί· τῷ absorpserunt nomen Ἱππολύτῳ: corrigendum sine controversia, οἱ πολλοί· Ἱππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. nam quae subiicit *Dion*, *Euripidei* sunt Hippolyti verba vs. 616. VALCK.

12. ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους) Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. καὶ δὴ δοκέειν εἶναι - - - στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amompharet, ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδύνου, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος, audax facinus *Plutarchus* Aristid. pag. 328. F. haud contemsit. WESS.

CAP. LVII. 5. ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν) In nuperis docti viri, [*Reiskii*,] haec intelligere negantis, coniecturis, εὐηθίῃ ἢ τέχνῃ ἀπολιπεῖν, *se deseri prae stultitia, aut callida fraudis dissimulatione.* Quale equidem consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de suo imperatore mente agitasse, non dixero. Potius erit, ἰθείην τέχνην *industriam rectamque disciplinae artem* accipere, sicuti ἰθείην δίκην in *Suida* et *Etymologo*. Non nego, pellexisse olim voluntatem *Arch.* θείῃ τέχνῃ, h. e. *excellente* et *divina*. Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι, θεῖον, sive suo sermone, σεῖον, testibus *Platone* et *Aeschine* Dial. I. 13. praedicabant. Lege magnum Animadversorem ad *Athen.* VIII. 16. Neque his tamen blandimentis abripior. WESS. — Commodius *Hoogevean* ad *Viger.* II. 4, 2. *recta arte*, id est, *non dissimulanter, et palam*, interpretatur: *ratus se palam ab illis deseri.* Iamque olim *Portus* in Lexic. Ion. „Ἰθείην τέχνην, inquit, Herodotus hîc videtur appellare, si verba „species, *rectam artem, apertam, et qua quis sine ambagibus „utitur.*“ Est autem hoc loco plena locutio, pro qua aliàs ἐκ τῆς ἰθείης vel ἰθείης, subintellecto vocab. τέχνης, utitur Scriptor, quum significare vult *non subdola arte* et *dissimulanter* factum esse quidpiam, sed *rectà, aperte, manifesto, ex professo*. Vide supra, cap. 37, 25. et III. 127, 4. Parique ratione II. 161 extr. quod ait ἀπίστησαν ἐκ τῆς ἰθείης, pro eo quod nostra Latina habent, *e vestigio*, recte positum Gronovianum velim, *palam desciverunt:* nec vero inscitum videri debuit, quod ibi *Valla* posuerat, *ingenue desciverunt*. *S.*

8. περὶ ποταμὸν Μολόεντα) Alibi hunc torrentem invenisse non recordor. Conparaverat *Abr. Ortelius* vir Cl., τὸ Μόλου μεῖθρον *Plutarchi* Vit. Sullae p. 464., quod dubiae sanitatis, quippe τὸ μεῦμα τοῦ Μωρίου ibid. pag. 463. A. agrum radebat Chaeronensem, hinc haud paullo seductiorem. Adverte vero *decem* ista *stadia*, [*lin.* 7.] quae culpa librariorum ubi vacarint, Lacedaemonii oportet viarum compendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Oeroen, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Θρασυδαήϊον) Scriba Cod. *Arch.* Θρασυδαῖον, quo nomine Theronis F., Himerae inpositus,

in *Diodori* XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud *Plutarch.* in Demosth. p. 854, B., in mente videtur habuisse. Facio cum Cel. *Gronovio*, opinorque hunc fratresque eiusdem, ac nominatim Thoracem, a *Pindaro* Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. WESS.

12. ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες) *Sophocli* aliisque usitato more scribi potuisset, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἐόντες. Plurali numero quidem οὐδένες reperitur apud scriptores optimos, *Euripidem*, *Menophontem*, *Isaeum*, *Demosthenem*; sed nusquam apud illos, quantum memini, *homines nullius pretii* dicuntur οὐδένες. Semel *Sophocles* dixit in Ai. vs. 1133., οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας, id est, τοὺς μηδὲν ὄντας, sive τοὺς οὐδαμινούς, ut interpretatur *Schol.* VALCK.

15. συνηδίατατ) Ad Aleuadas Mardonius, *Vos*, inquit, *excuso*, *quod laudatis Lacedaemonios*, τοῖσί τι καὶ συνηδίατατ. Postremum frustra, ni fallor, versavit *Portus*, in συνηδίατε leviter mutandum; *quibus quid inesse* virtutis *bellicae noveratis*: idem paene *Reiskio* placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit Artabazum, sine ulla ratione metuentem Lacedaemonios. VALCK. — Non pugnabo, si συνηδίαται ex libro *Parisino B.* in συνηδίατε abeat. Editi patrocinium tamen *Portus* est professus, verbum suo more illustrans, taciteque συνείδατε et συνηδίετε, quod utrumque in *Reiskii* suspicionibus, taxans. WESS. — Alia ratio est verbi προηδέατο P. 61, 16. a προαιδεῖσθαι derivati. *S.*

16. τὸ καὶ καταῤῥωδῆσαι) τὸν καὶ καταῤῥ. alius [nescio quis] elegit; cui cur tandem auscultemus? WESS.

CAP. LIX. 9. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχεν) Iniuria dictionem amanuenses perversum ierunt. Vide lib. I. 169. II. 53. Quod deinceps autem [*lin.* 10.] βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ, pro eo frequentius βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III. 79. Sentio hic *inconditum clamorem et turbam* Homereo more exprimi. Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν Troiani, inordinati atque inconpositi, in Ulyssem ruentes, *Iliad.* A'. 460. WESS.

10. βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ) Hoc si sincerum est, positum videtur ὁμίλῳ pro ὁμιλαδόν. ὁμιλαδὸν ἐστιχόωντο est apud *Apollon. Rhod.* IV. 81. ex *Hom.* Ἰλ. Β'. 93., ἐστιχόωντο ἰλαδόν. Sed, me iudice, βοῇ τε καὶ κόμπῳ, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse *Plu-*

Archus in Arist. p. 329. A. ubi Mardonius ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πελλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας: quae certe sunt ex his expressa *Herodoti*; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. VALCK.

CAP. LX. [7. δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ πρωτέον ἡμῖν] Videri poterat recte posterius τὸ codici *Arch.* abesse. Sed fallit illa species. τὸ ἐνθεῦτεν *Herodoto* idem ac nudum ἐνθεῦτεν valet: quare deinde iterum vocula τὸ requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, τὸ πρωτέον δέδοκται ἡμῖν, sive (quod Scriptoris stylo convenientius) δέδοκται τὸ (ionice pro ὅ) πρωτέον (ἐστὶ) ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν. *S.*]

12. δίκαιοί ἐστε - - ἰέναι) De *H. Stephani* sententia, quamquam male citantis Thes. T. L. p. 1041. probe interpres. *Strabo* lib. VI. p. 407. A. [pag. 266. ed. Cas.] δίκαιον ἡμῖν συνάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν, *par est eundem nos ordinem servare.* Sappe *Plato*: cuius in Criton. p. 45. A. ἐπεὶ γάρ που δίκαιοι ἐσμὲν, φάσαντες σε μυθήσεσθαι τὸν ἐνύπνιον. *Euripides* etiam Suppl. vs. 186., ubi Barnesiana eam quam ieiuna. WESS. — Satis nota formula; qua iam supra usus est Noster VIII. 137, 18. τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιον εἶναι λάβοντες οὕτω ἐξιέναι, *dicebant, iustum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent*, i. e. *par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant. S.*

CAP. LXI. 5. τὸ γὰρ προσκείμενον σφέας ἐλύπεε) Mentio ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου in proxime superioribus ansam hoc mutandi praebuit. Τὸ προσκείμενον, Persarum equestres copiae, οἱ προσεκέατό σφι, a quibus *continuo incessentibus* damno Graeci angebantur. Res extra dubii aleam est c. 56. Sic item 39., ἡ μέντοι ἵππος - - αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. WESS.

[6 *seq.* Λακεδαιμόνιοι - - ἰόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν - - πεντακισμυρίοι) *Lacedaemonii, cum leviter armatis, numero quinquagies mille.* Huic numero ita ratio constat, coll. c. 29 seq.

Spartani	5000
Hilotae	35000
Reliqui Lacedaemonii	5000
Levis armatura his adtributa	5000
	50000 *S.*]

13. Φράξαντες τὰ γέρρα) Persarum aliorumque γέρρα, *clypeos ex viminibus*, multa luce *Barn. Brissonius* Regn. Pers. III. 13. et *Io. Taylor* ad *Demosth.* Or. in Neaer. pag. 596. adsperserunt. Hīc *scutorum* illa *congeriem*, et σκεπάσματα, Graecis ingruentibus obiecta, requirunt. Quorsum enim, *pugnatur* πρὸς τὰ γέρρα· ὡς δὲ ταῦτα ἐπιπτώκει capitis sequentis, [cap. 62, 7.] nisi huc? et *Plut.* Aristid. pag. 329. F. καὶ προβέμενοι πολλὰ τῶν γέρρων Persae, et statim, καὶ προσπεσόντες Graeci ἐξεώθουν τὰ γέρρα. Addo, *Harpocrationem* in Γέρρα Herodotea indicasse, et *Suidam* in Γέρρου posteriorem etiam excerpsisse. Sic enim, καὶ αὖθις Ἡρόδοτος· Κῦρος περιελὼν τὰ πολλὰ etc.; quae quidem *Xenophontis* sunt Κύρ. Παιδ. lib. II. p. 42. c., *Küstero* non animadversa, et inde corrigenda. *Herodoti* verba desunt, exscriptorum stupiditate praetervisa. WESS. — De illo Persarum more *vallum e clypeis congerendi* conf. omnino cap. 99 extr. et cap. 102, 7-13. *S.*

15. τῶν σφαγίων οὐ γινομένων) Persuasit doctissimo *Pavio* χρηστῶν vocem his ex libro *Arch.* iungere Cl. *Th. Galeus*, falsus vehementer: namque illo in Codice (quem *inportunissimum* Cel. *Taylor* adpellavit ob iniustum additamentum, ad *Lysiae* Serm. Ἐπιτάφ. p. 33.) vocabulum illud frustra quaeritur. *Plutarchi* verba Aristid. p. 329. E. ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ auxit ex falso prodita huius loci accessione *Dacerius* ἐφάνη τὰ ἱερὰ χρηστά. Sic vara, uti dici solet, vibiam secuta est. *Plutarchum* bene tutatur *Bryanus*, Nostrum *Taylorius*. Χρηστὰ in dictione intelligi adsolent. Conf. lib. VII. 134. WESS. — A sciolo ex vicinis repetitum, χρηστῶν, quod praebet *Arch.*, [si *Galeo* fides] recte reiecit Clar. *Io. Taylor* ad *Lys.* p. 33. Quando litabant, τὰ ἱερὰ vel τὰ σφάγια γενίσθαι simpliciter etiam dicebantur. Sic paullo post [cap. 62, 4 seq.] istis, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά, haec proxima subiiciuntur, ὡς δὲ χρόνῳ ποτὲ ἐγίνετο, *quum vero tandem aliquando laeta essent exta.* VALCK. — Fortasse in ora codicis *Arch.* scholii loco adscriptum *Galeus* vocab. χρηστῶν viderat, ex lin. 11. et ex cap. 62, 4. adscitum. *S.*

CAP. LXII. 5. ὡς δὲ χρόνῳ ποτὲ ἐγίνετο) Χρόνῳ, nonnemini suspectum, *tandem* notat: vid. ad *Euripid.* Phoeniss. 313. In *Dionys. Halicarn.* T. II. p. 33, 25., scri-

bendum: τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ· Φερόμενος δ' ὑπ' ὀργῆς etc. Ut *Herod.* precantem Pausaniam sistit [c. 61 extr.], sic *Plutarchus* T. I. p. 329. E. ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερά, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον. VALCK.

[6. καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες, *et Persae illis obviam ivere omissis arcubus.* Hoc illi fecisse videntur, postquam (ut mox subiicitur) eversum a Graecis erat vallum e clypeis factum, quo tecti Persae sagittas ex arcubus in hostem emiserant: scilicet deinde in hostem perrexerunt, hastis gladiisque rem gesturi. Quod (lin. 7.) Ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέφυρα μάχη, commodius forsan Ἐγένετο legeretur, *Primum facta erat pugna*: sed nil mutant libri: at ante μάχη articulum, quem exhibent libri fere omnes, utique restitutum malim ἡ μάχη. *S.*]

[9 *seq.* ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι) *Vallae* latina *Gron.* et *Wess.* tenuere: *donec ad propulsionem ventum est: siquidem barbari prehensantes lanceas confringebant.* Mirum vero. Utri enim, quaeso, *propulsi* sunt? *Graeci*, an *Persae?* De neutris nunc hoc intelligi potest. Non de Persis, quos magna vi et audacia in hostes irruisse ait: non de Graecis, a quibus eodem tempore pessime accepti Persae magnum suorum numerum amiserunt. Nihil promovet, sed magis etiam (si qua fieri potest) turbat *Larcheri* interpretatio: *L'action dura longtems près du temple même de Céres, jusqu'à ce qu'on fut venu à les en chasser; car les Barbares saisissoient les lances des Grecs, et les brisoient entre leurs mains.* Verum si quaerimus, vocab. ὠθισμὸς nec hic, nec alibi, *propulsionem hostium* et *fugam* denotat, sed *conflictum.* Sic λόγων ὠθισμὸς Nostro dicitur *verborum conflictus* et *altercatio*, VIII. 78, 1. IX. 26, 2. Sic et ὠθίζεσθαι *altercari* dicit idem III. 76, 11. Proprie vero ὠθίζισθαι vel ὠθεῖσθαι dicuntur homines qui in *turba inter se collidunt, seque mutuo premunt. Appian.* Reb. Hisp. c. 51 extr. et Reb. Samnit. c. 3. Unde ὠθισμὸς, *pressio in turba hominum*, cum apud alios, tum apud *Polyb.* IV. 58, 9. ubi ἐν τῷ περὶ τὰς πύλας ὠθισμῷ καὶ πνιγμῷ. Similiter in pugna ὠθισμὸς apud Nostrum VII. 225, 3. est *conflictus cominus pugnantium*, et veluti in conferta turba mutuo sese prementium et repellentium. Neque aliter accipiendum hoc loco vocabulum; ubi in Latinis, pro eo

quod pluribus verbis declaravi, *donec eo ventum est ut velut in turba vir virum premeret*, brevius dicere potueram, *donec iam in manus et ad gladios pugna venit*: coll. *Liv.* II. 46. et ibi virorum doctorum observatis. Cum qua interpretatione perapte cohaeret, quod continuo adiicitur, *etenim Persae hastas Graecorum* (quae nempe suis longiores erant) *manibus prehensas fregerunt*, sive *fregerant*. *S.*]

[12. Quod de *Persis* scribitur ἄνοπλοι δὲ ἦσαν, *inermes* reddiderat *Valla*, nec aliter *Gronov.* et *Wess.* Equidem *leviter erant armati*. Commodius puto redderetur *clypeis erant nudati*. conf. cap. 63, 10. Ὅπλον enim sigillatim *clypeum* intelligi notum est: et, everso a Graecis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persae etiam lorica squammata, (VII. 61, 3 seq. et ibi Adnot.) quae eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus eiusdem generis intelligi debet fuisse, cuius fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud *Heliodor.* lib. IX. pag. 431. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedaemonii, pro sua gladium tractandi *dexteritate*, (quae illorum τορεία paulo post *lib.* 13. laudatur,) haud aegre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne Scriptor noster VII. 61. *ferream loricam* dixerit. *S.*]

CAP. LXIII. 6. κατέβαλλον πολλούς) Etsi me infimae fugiat, pristinum patrocinio, si rixari libeat, non defici, consuetum nolui et schedarum praeiudicio protectum abiicere. Satis erit hoc *Plut.* Aristid. pag. 329. f. τοὺς δόρασι τύπτοντες πρόσωπα καὶ στέρνα τῶν Περσῶν, πολλοὺς κατέβαλλον. WESS. — *Polybii* loca in hanc sententiam plurima congesta reperies in Lexic. Polyb. p. 325. col. b. *S.*

9-11. πλῆστον γὰρ σφίας ἐδηλέετο etc.) Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit *Plutarchus*, alioqui optime gnarus, γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipse habet T. II. p. 787. f., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persae, quorum *gerra* dudum perierant, Graecorum clypeis, si salva fuissent, nunquam comparanda. Hoc amplius, tunicae talares, quo minus expedite pugnarent Persae, impedimento erant. Verum his aegrius inmoror. WESS.

CAP. LXIV. [2. κατὰ τὸ χρηστήριον) Vide lib. VIII. c. 114. *S.*]

[6. τῶν δὲ κατύπερθε etc.) Redi ad lib. VII. c. 204. *S.*]

8. ὑπὸ Ἀεισμνήστου) Iustum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀρισμνήστου titulum dant illi *Valla* et *Arch.*, inque primis *Plutarch.* Aristid. p. 330. c., ceteris autem Codd. receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promtius, quoniam ex *Plutarchi* scripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ *H. Steph.* enotavit, ab Ἀεισμνήστου leviter diversum: idem porro *Plut.* Malign. p. 873. D., sive insulsi potius scribae, ΔΕΙΠΝΙΣΤΟΝ pinxerunt, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Iam quae in Ἀεισμνήστου et Ἀεισμνήστου scriptura librariorum hic et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. *M. Ant. Boldettius* Observ. ad Coemeter. p. 411. titulum exscripsit hunc, ΞΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΕΙ. et p. 416. ΠΤΟΛΜΑΙC. Α. Ι. ΜΝΗΓΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟC, et Latine *Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo.* Legisset ΑΕΙΜΝΗΣΤΗΙ, *perpetuae memoriae*, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri eius lapsus. WESS.

Ibid. Ἀεισμνήστου) In hoc forte nomine placebit scriptio *Arch.* Ἀρισμνήστου, quia firmat illam *Plutarchus* T. I. pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον φύσει Σπαρτιάτης ὄγκωμα Ἀρίμνηστος ἀποκτίννυσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν παταξας. Spartiata, quantum recordor, *Arimnestus* nusquam *Pausaniae* memoratur; sed Plataeënsium hoc etiam praelio Imperator sic illi dicitur lib. IX. p. 718. et *Plutarcho* in Arist. p. 325. c. quae commendant lectionem *Med.* apud *Herodot.* infra c. 71. [cap. 72, 8.] Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀείμνηστον dabant Editi. Plataeënsem Λύκωνα τὸν Ἀεισμνήστου memorat *Thucyd.* III. c. 52. VALCK.

CAP. LXV. [3. ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον) Conf. c. 15, 11 seqq. et c. 70. *S.*]

10. τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον) Templum *primarium* et *praecipuum* doctissimo *de Pauw*, ad cuius formam Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῦν θεοῦν *Cereris* et *Proserpinae* apud *Athen.* lib. V. p. 213. D. [conf. IV. p. 168. F.] verum τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον insolentius. *Hesychii* Ἀνακτόριον,

ἱερὸν, congruebat Codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, *Herodoto* fortasse inculcatam, indicabat. Vide ibi Clar. *Alberti*, et *Olearium* ad Philostr. Vit. Sophist. lib. II. p. 600. WESS. — *Herodotus* aliique saepe dixerunt ἱρὸν vel ἱερὸν ἄγιον: et, monente Celeberr. *Hemsterhusio* ad *Lucian.* [Timon. c. 23.] p. 136., proprie Cereris Eleusiniae templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον ταῖν θεοῖν: sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον: ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adiecerit τὸ ἱρόν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον prae aliis *Euripides* frequentavit in Androm. vs. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15. Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur *Aristides*, cuius vid. Tom. I. pag. 451. VALCK. — Addę quae in *Var. Lect.* notavimus. *S.*

CAP. LXVI. [1. Ἀστάβαζος δὲ *etc.*) Vide supra, cap. 41. *S.*]

9. ἥτε κατηρτισμένος) Inspice *Gronovium*, quicum non dissentio. Scripsi κατὰ τοῦτο, scriptis exemplaribus iubentibus. WESS. — Prae altero (ἦγε) mihi quoque ἥτε placet: τούτους [*lin.* 8.] pertinet ad sequentia, παραγγείλας κατ' αὐτὸ εἶναι πάντας. VALCK. — Non negans *Gronovius*, ad praecedens τούτους commodissime verbum ἦγε referri, ἥτε tamen hac una de caussa, quod cod. *Med.* id exhibuisset, praetulit, monens debere τούτους inferius aliquid quaerere quo referatur. Equidem, si accusativus τούτους ad remotius illud εἶναι πάντας debet referri, non aliam rationem, cur praeferatur ἥτε, nisi hanc, exputare valeo, quod, quum et usitatum Nostro sit verbum, et h. l. ferri utcumque possit, difficiliorem quemdam, quam aliorum codicum ἦγε, habeat explicatum; quo scilicet fit, ut facilius intelligatur, cur ἥτε a nonnullis in ἦγε fuerit mutatum, quam cur ab aliis ἦγε in ἥτε. At mihi istud τούτους haud dubie a verbo κατηρτισμένος pendere videtur, ut, quemadmodum plurima alia graeca verba, sic et hoc, in praet. passivo significationem verbi activi vel medii obtineat. Similiter simplici verbo in imperfecto tempore usus est *Theocr.* XIII. 43. νύμφαι χορὸν ἠρτίζοντο. *S.*

11. ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα) *Pavius*, de coniectura, ὅκως - - ὁρέωσι σπουδὴν ἔχοντα, *simul ac viderint ipsum magno studio properantem*: neque enim vulgatum ullo Graecorum in sermonis esse commercio. Quid tum vero Aeschyleo fiet Suppl. vs. 844. Σεῦσθε - - ὅπως ποδῶν. Quid ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχιστος εἶχε VIII. 107. et *Dionysii* Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: *Heliodori* Aeth. I. p. 23. ὡς εἶχε δισμῶν, *ut vinctus erat*, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberrima passim messis. WESS.

12. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δὴθεν τὸν στρατὸν, *exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet*: δὴθεν ponitur ut lib. VI. cap. 1. ὡς σὺδὲν δὴθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi saepius. VALCK.

13. προτερέων) Hoc elegi, quod c. 56. WESS. — Προτερίων *Koenius* vulgato (προτερεύων) praeferendum censebat, ut Ἰωνικώτερον et Herodoteum. VALCK.

CAP. LXVII. [3. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων) Scilicet maior quidem et potentior pars Thebanorum eum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86, 3. et *Wess.* Adn. ad c. 87, 8. *S.*]

CAP. LXVIII. [1. Δηλοῖ τι ἐμοὶ, intransitive et impersonaliter: *adparet, manifestum fit mihi.* Conf. II. 117, 2. et ad eum locum notata, p. 342. *S.*]

2. ἤρτητο ἐκ Περσέων) Redi ad lib. I. 125. In proximis [*lin.* 4.] maluit Scriptor ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας, etsi praemiserat εἰ καὶ τότε οὗτοι, ex arbitrio et varianda oratione. Venit praeterea *Abreschio* in mentem, [*lin.* 7.] πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἰοῦσα, [pro vulgato ἰοῦσα,] cui coniectanti schedae addicere renuunt. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ) Fuit, cum legerem ἐν δὲ τούτῳ - - πόνῳ: arbitrarerque simillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ lib. VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Saepe nos blandimentis huiusmodi auferimur; quae, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam reiecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis *Ciceronem* Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, *Postquam Cyprum venissent, tum adflictari lamentarique coepisse*, non vero *postquam Tyrum*. Auctorem quippe *Livium* esse, *Cornelium*, *Pompeii*

uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, *Cyprum* refugisse, Epit. CXII.; pariterque *Lucanum*, Phars. IX. v. 17. *Primaratem Cyprum spumantibus accipit undis.* Atque hoc paene probavi Cl. *Davisio.* Verum haec *Dionis* vide *Casaii* lib. XLII. p. 234. v. de Caesare Iulio, τά τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τήν τε γυναῖκα καὶ τὰς παῖδας τοῦ βασιλέως ὑπεδέξαντο, ὅτε ἔφυγον. Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed id institutum. WESS.

[7. *et* 9. Quemadmodum ὁ περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν interdum non alii intelliguntur nisi *ipse*, αὐτός: sic h. l. οἱ ἀμφὶ Κορνήλιον, et οἱ ἀμφὶ Μεγαρέας καὶ Φλιασίους non alii sunt, nisi *ipsi* Κορνήλιος, Μεγαρεῖς, et Φλιάσιοι conf. Ian. 11. *S.*]

16. κατηράξαντο τὸν Κλειτῶνα) Perparum arbitror interesse, κατήραξαν scribatur an κατέρραξαν. Variabunt hic etiam forte Codices, ut apud *Thucyd.* VII. c. 6., τὸ ἄλλο στράτευμα, ὃ κατῆραξε ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς καὶ τειχίσματα: ubi scribitur in aliis Codicibus κατερράχθη. Ex *Herodoto* sumsit *Appian.* in Pun. p. 15. [cap. 15 extr.] τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν. *Demosthen.* et Aristocr. p. 630., κατέῤῥαξε δὲ εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, *omnes in mare dedit praecipites*: nihilo ex Codd. scripto κατῆρξε prostat tenotatum: una litera ablata κατῆρξε potius scribendum. VALCK. — Conf. *Var. Lect.* et ad VIII. 90, 11. notata. *S.*

CAP. LXX. 8. Δικαιοδαιμόνων — τῶν ὑποσπονδων τεχομαχίαν) Consimilia *Plut.* Arist. p. 330. b.; alibi T. II. pag. 228. v. Lycurgum τὰ πρὸς ἀλλήλους civibus prodens prohibuisse. Vicinorum τῶν ἀντιτειχισμῶν [lib. 12.] *Abreschius* contulit *Aristidis* T. I. p. 241. *Ed. Cant.* οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τείχους ἀνοίξαντες εἰσεχέοντο: et T. III. 315. εἰσχυθέντων ἀμφοτέρωθεν ἐδόκουν βαρβάρων. Iungatur *Suidae* Εἰσχέοντο. VALCK. — Mirerisne vero, *ligneo muro* non fuisse immissum ab hostibus ignem. *S.*

[17. νεὼν τῆς Ἀθηνᾶς Ἀθηναίης) Vide ad I. 66, 22. notata. *S.*]

21 sqq. οἷα ἐν ὀλίγῳ χωρίῳ ἐόντες) Suum χώρῳ, adnotatum in Diss. *Herod.* p. 205., recipiet ex Codicibus Nostri, qui, Poëtis imitatus ὀλίγον posuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc *angusto loco* πολλαὶ μυριάδες dicuntur κατειλημμέναι ἀνθρώπων: ubi Herodoteum dant [*dabunt*, puto, scripserat aut scribere *Valck.* voluerat; nam hic quidem non *dant*] Codices κατειλημμέναι. Qui sic tenentur *ut elabi nequeant*, saepe ta-

men dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀπολῃφθέντες. Sic V. 101. ὅτε --- ἐτύγχανε ἐν τῇ πόλι ἀπολαμφθέντες πάντων; IX. 60. ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. ἀπειλημμένοι *Thucydidi* II. p. 100, 89. et V. p. 353, 40. Ulysses ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Καλυψοῦς *Demostheni Thraci* apud *Eustath.* in Od. A'. p. 19, 27. *Harpocrationi* Ἀπετετειχισμένος redditur ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει. Vid. ὁ πάνυ *Ti. Hemsterh.* in *Aristoph.* Πλ. vs. 935. VALCK.

Ibid. ἐν ὀλίγῳ χώρῳ) Non erit opinor, qui Codicum auctoritatem aversetur. Quod ex illis venit, vulgato praestabilius. *Angusto exiguoque in loco exterriti ac compulsi* Persae degebant, atque animum, explicare ordines cum non possent, despondebant. Vellem maximopere iisdem in schedis καταπεπλημένοι reperiri, quod, me iudice, verius, ut c. 30. [cap. 31, a61, ubi vide not.] De Cl. *Reiskio* quid dicam? Auget id coniectando sequentia [lin. 24.] κατακοτσίων χιλιάδων τεσσέρων, τὰς ἴχων etc. Ergo-ne *quatuor* duntaxat *millia* Artabazus fugae socia abduxit? Quod quidem *Herodotus* ita c. 65, infitiatur, ut districtius non valeret. Sentio festinantis hallucinationem. WESS.

a6 σεσημειωμένοι δὲ etc.) Aegre fert *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 870, c, solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegeatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide p. 330. e. opponit *Herodoto* numerum in praelio interfectorum et monumenta publica, atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedaemonii; sexdecim Tegeatae, Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes, iuxta *Clidemum*, ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισάμενοι ἄριστοι. VALCK.

CAP. LXXI. [12. ὃς γένοιτο αὐτῶν ἄριστος) ὃς pro εἰ, ut VI. 124, 7. et τό (quod ionice aliàs ὃ valet) pro τί, VI. 37, 10. *S.*]

18. καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν) Demiror εἴποιμι tantopere probatum, siquidem non de se, (et foret ea professio Historiarum patri turpis,) sed de Spartanorum sermone et iudicio, *quis virorum illorum laudabilior*, haec *Herodotus*. Aristodemi culpam lib. VII. 231. vidimus. WESS.

Suum εἴποιμεν *Gronovius* latine sic reddidit: *verum id quidem etiam livore dixerimus*: quod quidem nisi plane absurdum esse velis, intelligi debebit *ab illis indicatum* (vel *dictum*) *dixerimus*. *S.*

[19. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας) Accusativus πάντας ad proximum τοὺς relatus, quum proprie οὗτοι -- πάντες debuisset dicere: enallage poëtis maxime frequentata. *S.*]

20. τῶν ἀποθανόντων) Censebat *G. Koenius*, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius: Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο. Paulo ante mirer quomodo locum invenire lectio potuerit *Med.* εἴποιμεν. VALCK.

CAP. LXXII. 6. κατήμενος ἐν τῇ τάξι) Bona omnia sunt. Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, *ad arma suo in ordine considebat*, more priscâ militiâ non insueto. *Euripides* Suppl. vs. 357. παρ' ὅπλοις δ' ἥμενοι πέμψω λόγους Κρέοντι, et vs. 664. et 674. Conmodum *Plutarch.* Aristid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος (*Pausanias*) οὐκ ἐκαλλιέρει, προστάξαι τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ἀτρέμα καθέζεσθαι, continuo subdens, *Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussum.* Ceterum κάλλιστος, *formosior*, uti *Stephanus* voluit, in Latinis praestiterat. Poëta *Iliad.* B'. vs. 673. Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. WESS. — *Praestantior* h. l. in versione posuerat *Valla*, quod nec a *Gron.* nec a *Wess.* mutatum est. *S.*

Ibid. κατήμενος ἐν τῇ τάξι) Viro docto [*Reiskio*] suspectum egregie tuitus est et explicuit Cl. *Wesseling.* in Diss. *Herod.* p. 126. Quod nullum edidisset isthoc tempore dignum sua virtute facinus, Callicrates ἐδυσθανάτεε [*lin.* 8.] *aegre moriebatur*. ἰδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum *Pollux* III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾶν. *Moeris Att.* Σφαδάζειν, Ἀττικῶς· Δυσθανατᾶν, Ἑλληνικῶς: ubi notat Clar. *Pierson.* Syllabâ repetitâ scripsisse videtur *Athenagoras*, de Mort. Resurr. §. 4. πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις καὶ ποταμοῖς δυσθανατούντων ἰχθῦσι γενέσθαι τροφήν. VALCK.

8. πρὸς Ἀρίμνηστον) Schedis, viri nomen ad eum modum repraesentantibus, robur *Pausanias* lib. IX. 4. addit. ubi, ὁ δὲ Ἀρίμνηστος ἔν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ -- Πλαταιεῦσιν ἡγή-

σατο. *Plut.* quoque Aristid. p. 325. F. Quibus autem πρὸς Ἀείμνηστον placet, *Thucydides*, cui Plataeënsis *Lacon* Ἀειμνήστου lib. III. 52., fortasse huius filius, aderit. Adeo iterum anceps viri titulus. Conf. c. 63. [c. 64, 8.] WESS.

CAP. LXXIII. 2. Σωφάνης) In *Plut.* Malign. p. 873. D. et Cimon. p. 483. B. Σωχάρης ὁ Δεκελεύς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφόνης Δεκελεὺς *Pausaniae* I. 29. (ubi *Sylburgius* bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν *Th. Pinedo* ad *Steph. Byz.* Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ionibus Δεκελὴ c. 15. et ipso hoc Capite, unde Δεκελεῆθεν (praesertim si oppidi et nominis auctor Δεκέλεος) fide Codicum *Arch.* et *Vallae* [conf. *l.* 8.] optime procedet. WESS. — Duorum nomina, qui hoc praelio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud *Plutarch.* de *Herod.* Malig. p. 873. D. Σωχάρης καὶ Δείπνιστος: quorum loco reponenda sunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος. Sed hoc praecepit ὁ πάνυ in Diss. *Herod.* p. 61. Ubi *Decelensis* Sophanes dicitur ἐκ δήμου Δεκελῆθεν, primitus forte scriptum Δεκελεῆθεν, ab Ionico Δεκελή. *Steph. Byz.* in Δεκέλεια: τὸ τοπικὸν Δεκελειᾶθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν. Hinc apud *Etymologum* male distracta concinnavit R. *Bentlei.* in *Callim.* Fragm. 234. VALCK.

18. Δεκελείης ἀπέχεσθαι) Referri solet ad annum Olymp. XCI. 3. quo Agis, Archidami F., Decelean occupavit et in maximum Atheniensium detrimentum muniit, apud *Thucydid.* VII. 19. non sine quadam inprudentia. Aliud profecto, ἀπέχεσθαι Δεκελείης, *ab ea abstinere;* aliud, occupatam munimentis et praesidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quae et Ampl. *Bouherii* opinio, belli Peloponnesiaci, quando Archidamus Atticam incursionibus infestam habuit, principio: *Thucydid.* II. 10. WESS.

CAP. LXXIV. 6. ἐκπίπτοντες) Inprobatur, censeturque *Pavio Reiskioque* ἐπιπίπτοντες, ἐσπίπτοντες, ἐμπίπτοντες, ad rem opportunius. Eadem illis voluntas Scriptoris si sedisset, abiisset eas in partes: suum maluit, utique, etsi diversiore intuitu, accommodatum. WESS. — Turbaverat viros doctos importuna *Gronovii* interpunctio, post ἐκπίπτοντες incidentis orationem; quem et ego cum *Wess.* aliisque inprudens secutus sum. Commodius olim, inde

ab *Aldo*, distincta verba erant: οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακωμῆσαι μὴ δυναίατο: ubi ad μετακωμῆσαι iterum quidem ἐκ τῆς τάξιος subintelligi poterat; sed cohaerebant ista, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, idem valentia ac περιξωσάντοντες c. 62, 13. Est autem h. l. praegnans (ut aiunt Grammatici) verbum ἐκπίπτοντες, idem valens ac si adiectum esset καὶ ἐς αὐτὸν ἐσπίπτοντες, quod diserte adiectum c. 62, 15.; aut intelligi h. l. debet ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν, *adversus ipsum*. *S.*

12. Laudo *Arch.* *Vallam*que, verissimum ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν iudicans. Convenit adprime narrationi et Graeciae consuetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μυῖαν ἔχων ἐπίσημον in *Plutarchi* T. II. p. 234. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. WESS. — Quid sit vero, quod *clypeum*, qui pro insigni *ancoram*, stabilitatis symbolum, habuit, *perpetuo in gyrum egisse* dicatur hic homo, equidem non exputo *S.*

CAP. LXXV. 3. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον) Εὐρυβιάδην mendose *Arch.*; verior hominis titulus lib. VI. 92. et in Pausania I. 29. WESS. — Qui dedit *Eurybiadem*, *Valla* reperit in suo codice quod *Galeus* obtulit ex *Arch.* Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipse satis tuebitur *Herodot.* lib. VI. c. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine singulari, ὑπὸ τοῦ πεταύρου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει. *Herodoto* concinit *Pausan.* I. p. 71. Sequentia respexisse *Stephanum Byz.* in Δάτον primus vidit, monuitque *Io. Meursius*, Att. Lect. VI. c. 31. *Leagri* [*lin.* 6.] filius, Γλαύκων ὁ Λεάγρου, memoratur *Thucydidi* I. 51. VALCK.

6. ἅμα Λεάγρῳ) Filius *Glaucon* Λεάγρου notus ex *Thucydidis* lib. I. c. 51.; pater etiam ex *Pausania* I. 29., hanc eius et *Sophanis cladem*, non reticente. Interiit Sophanes Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis Lysicrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastae in *Aeschinis* Or. περὶ Παραπρ. adplicant *Dodwellus* et *Corsinus*, Viri Cl., δεύτερον εἰ μετὰ Δεωγόρου κληροῦχοι ἐπὶ Λυσικράτους, in Leogora *Leagrum* invenientes; haud illi, nisi si *Leogoras* Andocidis pater fuerit, absurdi. WESS.

CAP. LXXVI. 2 seqq. Γυνὴ αὐτόμολος etc.) *Mulier transfuga* ad Graecos victores venisse dicitur [*lin.* 5 *seq.*] non-

μησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι: articulum in his male omissum restituerunt *Reiskius* et *Koenius*. *Persas* illa dicebat [*lin.* 15.] οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας, *nec daemonum neque Deorum maiestatem*, sive *vindictam*, *reveritos*; ut supra lib. VIII. 143. Mardonius *Deorum heroumque* οὐδεμίην ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. vid. *Salmas.* ad Inscript. *Herodis Att.* p. 20. et *Io. G. Graevius* in *Hesiodi* Ἔ. καὶ Ἡ. 107. Tandem [*lin.* 17.] *Coa*, *Hegetoridae filia*, βίῃ δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔσχε ὁ Πέρσης, vel ἔσχε, *habuit me uxoris* [sive *pellicis*] *loco*: verba ἔγημε et ἔσχε permutat *Herod.* III. 31., estque is usus verbi ἔχειν, ut Latini *habere*, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans *Pausanias* lib. III. [c. 3.] p. 214. Παυσανίου, ait, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα· ἦν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κώοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀντιγόνου, Φαρανδάκτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν, κ. τ. λ. VALCK.

4. Φαρανδάτεος) Pravi sunt, qui mutant. Vide lib. VII. 79. et *Pausan.* III. 4., ubi Φαρανδάκτης ὁ Τεάσπιδος, littera sibilante detracta. Deinceps καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι *Reiskio* adsentior scribi potius fore. WESS.

12. Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης) Condonandum matronae animo prae laetitia perturbato. *Rex* Pausanias *Spartanorum* non fuit, regis Plistarchi tantum tutor; cap. 10. et *Thucydid.* I. 132. Quod illa autem Pausaniae, λῦσαί με - - - δουλοσύνης, pro eo Codd. pauci, quibus ferme obtempero, ῥῦσαί με. Eum in modum lib. V. 49. πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης: et IX. 89. περιέρπετε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης: tum in Epigramm. ap. *Aristidem* T. III. p. 648. Ἑλλάδα πᾶσαν - - - ῥυσάμενοι Δουλοσύνης. Quae quidem ad verbi usum abunde; ad vulgatum autem; in simili negotio usitatum, praeiudicio damnandum minime. WESS.

21. εἰναμένων) Saepe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96. IX. 31. Illud autem plenum benivolentiae et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pausaniae in laudibus *Pausanias* lib. III. 4. deposuit. WESS.

CAP. LXXVII. 3. ἐπ' ἐξεργασμένοισι, *re iam confecta*. Sic supra VIII. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum

et Corinthios venisse scribit ἐπ' ἐξεργασμένοισι. Attigit formulam clar. *Io. Taylor* ad *Lysiam* pag. 489. explicat illam Noster in proximis, μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedaemonii, VI. 120. ὕστεροι dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς. VALCK.

4 *seq.* ἄξιοί τι ἔφασαν εἶναι σφίας ζημιῶσαι) Expressisse haec *Livium* lib. XXX. 30. elegans *I. Fr. Gronovii* observatio est. Hinc *Vallae* Latina, ut errori ansa praecideretur, probante etiam *Valckenario* restituta. WESS. — Non male ceperat *Valla*, vertens, *sed idoneos se esse ad sumendas de se poenas dixere*: his qui substituit, *ad sumendas de ipsis poenas*, alios in errorem induxit, quem corrigit Eruditus scriptor *des Essais de Critique* p. 256. Herodoteis ista respondent, quae dicentem facit Annibalem *Livius* XXX. c. 30., *forsitan non indigni simus, qui nobismet ipsi mulctam irrogemus*, quae hinc sumta monuit *I. Fr. Gronovius*. VALCK. — Mihi Herodotus, si voluisset dicere *digni qui sibimet ipsi poenas irrogarent*, videbatur dicturus fuisse ἑωυτοὺς ζημιῶσαι. Nunc illud ζημιῶσαί σφεας ita accipiendum ac si ζημιωθῆναι dixisset, nempe ἄξιος (τινά, sive Παυσανίην, sive τοὺς Ἕλληνας) ζημιῶσαί σφεας, quemadmodum v. gr. Graece dicitur ἄξιός ἐστι θαυμάσαι, pro θαυμασθῆναι, nempe intelligendo ἄξιός ἐστι ἐστι τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θαυμάσαι αὐτόν. Neque me admodum turbavit laudatus *Livii* locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-ne ibi Romanus scriptor haec ipsa Herodotea verba suum in sermonem transferre: deinde, *Livio* non minus, quam nobis hac aetate, accidere potuit, ut graecorum Scriptorum mentem, quos ob oculos habuit, non satis recte perceperit; quod quidem subinde illi usu venisse memini me olim observare, quum *Livii* latina cum *Polybii* graecis, e quibus illa translata sunt, de professo exigerem. *S.*

6 *seq.* τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης) Inter eos, qui *Artabazum fugientem insecuti* fuerunt, praecipui in *Diodori* lib. XI. 32. *Corinthii*, *Sicyonii*, *Phliasii*. WESS. — Diserte vero adiicit *Diodorus* καί τινες ἕτεροι: quorum in numero *Mantinenses* esse potuerunt. *Larcherus* tamen, et qui eum sequitur *Schulzius*, (puto ob ea quae continuo subiicit *Herodotus*, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν) verbum ἐδίωκον ita accipiunt, ut non ipsa actio significetur, sed

consilium et conatus agendi, *persequi cupiebant*: coll. I. 68, 26. ibique notatis. De dictione οὐκ ἐᾶν vide dicta ad IX. 2, 5. *S.*

CAP. LXXVIII. 2. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα) Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα φερόμενος, ut postulat mos, elegissent. *Dio Cassius* lib. XL. p. 136. de *Suella* Britanno sive Cassivelano, τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν φερόμενον. *Aelianus* Anim. XIII. 17. κυλωπίας (ex thynnorum genere) ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἄν. Resecui inportunum, et ab schedis *Gronovio*que proscriptum, φέρων. Conf. lib. VI. c. 100. et praeter ceteros *Ti. Hemsterhusium* in *Luciani* Timon. c. 35. et *Xenophont. Ephesium* in Miscell. Observ. Vol. V. p. 30. Quod succedit continuo ἵκετο πρὸς Παυσανίην in scriptis quibusdam libris, valide sese commendat. WESS. — Equidem solicitatum ἵετο nolim. *S.*

Ibid. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων) Si Codicibus etiam aliis abest φέρων, non repertum in *Mediceo, vir inter Aeginetas Princeps* hic dictus videbitur Αἰγινητέων τὰ πρῶτα: quam sermonis elegantiam, his etiam usus *Herodoti*, pertractavit Vir summus ad *Lucian.* [Tim. c. 35.] T. I. p. 147. Pro φέρων si qui Codices darent φερόμενος, Lampon censeri posset dictus Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φερόμενος, ut Hermotimum scribit φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ, lib. VIII. c. 104., quod commodum excitat Clar. *Gronov.* Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα φέρεσθαι, non φέρειν. *Lucian.* [Var. Hist. II. 18.] T. II. p. 115., Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο. Dedisse videtur *Eunapius* in *Iambl.* p. 21. Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερομένῳ. *Moschus* Eid. III. vs. 57. μὴ δεύτερα σεῖο Φέρηται. *Callimachus* Hymn. in Del. vs. 4. Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων. VALCK.

10. μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων) Vidi ad marginem Aldinae docti viri manu, μὴ ὑπάρχων - - ποιέειν, quorum ultimum in *Ask.*; sed eius opera supervacua. Noster lib. VII. 8, 2. οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες: quibus conparia Cl. *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniss. p. 533. conduxit plurima. Aeginetae Lamponis consilium Pausanias iure sprevit, laudatus propterea a *Pausania* III. 4. WESS. — In *Vers. lat.* pro nudo verbo *susci-*

piat, scriptum *ultro suscipiat* volueram, quo vocabulo *ultro* vis graeci verbi ὑπάρχειν exprimeretur. *Vallae* latina haec erant, *caveat nefanda facinora perpetrare in Graecos.* Loco verbi *perpetrare* Gronovius *inchoare* posuit. *S.*

CAP. LXXIX. 10. ὅσια μὲν ποιεῖν) Dictum laudabiliter. At *quantum mutatus ab illo Hectore* in *Thucydidis* lib. I. 132. Redi tamen ad *Nostri* lib. V. 32. Proximum ex msstis ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε [*lin.* 13.] aliorum arbitrio relinquitur. WESS. — At haud cunctanter recipi τῇσι debuerat. *S.*

15 *seq.* σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἐμοί γε) Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quae Alexandro Macedoni dixisse feruntur Athenienses VIII. 143. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνου Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παρμένου. Iuxta *Lycurgum* c. Leocr. p. 156, 42. Alexandrum Athenienses μικροῦ δεῖν κατέλευσαν: secundum *Aristidem* T. I. p. 250. illi dixerunt qualia Medeae Creon *Euripidis* vs. 352. *si te secundo lumine hic offendero, Moriere.* Lamponis istius consilium repellentis Spartani Regis responsum respicit *Pausanias* III. [c. 4.] p. 214. VALCK.

CAP. LXXX. 4. κλίνας τε ἐπιχρύσους) Non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁλάργυροι, quales in *Philon. Iud.* de Somn. p. 1115. E., sed *inaurati* et *inargentati.* Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. WESS.

15. ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν) *Quasi vero aes foret.* Rudi simplicitate Helotarum, aurum atque aes vix internoscentium, abusi Aeginetae sunt. Quid victo ad Gransonium Carolo Audace, Burgundiae duce, vasis eius argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abiecerint Helvetii, durum ab stirpe genus, elegantissime *Ph. Comineus* Memor. lib. V. 2. exposuit. WESS.

CAP. LXXXI. 3. ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφεως) Durabat in tempora *Pausaniae*, aureo tripode dudum a Phocensibus interverso et conflato, lib. X. 13. Quam vero Cel. *Gronovius* ex *Wheelero* adposuit *tricipitis colubri* figuram, eam huius videri, ab Ampl. *Cupero* veritati respondere negatur,

Epistol. lib. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, *unus* hic *draco* et *triceps* describitur, δράκων χαλκοῦς *Pausaniae;* monumentum autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium praeterea, Delphis-ne Byzantium venerit; sed, fieri hoc potuisse, nolo infitiari. Porro *Iovis Olympii ex aere statuam* copiosius *Pausanias* expingit lib. V. c. 23. WESS.

5 *CAP. LXXXII.* 2 *seqq.* ὡς Ξέρξης Φεύγων *etc.*) Quae hoc capite continentur, ubi pleraque descripta prostant apud *Athen.* IV. p. 138. alia deteriora, pauca quaedam vulgatis leguntur meliora. Pro ἀρτοκόπους, [*lin.* 6.] ἀρτοποιοὺς praebet *Athen.*, quae duo saepe permutantur in Codd. Ut apud *Herod.*, alibi quoque iunguntur ἀρτοκόπος et ὀψοποιοί: multa notantur ad *Thom. Mag.* in Ἀρτοπόπος: dubium quid scripserit *Plutarch.* T. II. p. 401. ε. Vulgatorum loco [*lin.* 17 *seq.*] forte cui non displicebit *Athenaei* lectio, ἐς ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευήν. Firmant Herodotei Codices, ut patet ex Diss. *Herod.* p. 89., quam habet *Athenaeus* τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην: absque Codicibus nemini suspecta mentio fuisset τοῦ Μήδων βασιλῆος, quum supra tradiderit, ὡς Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ: quin *Xerxi* potius congruere, quam *Mardonio* videntur ista, ὃς, τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος: in quibus ὡς ἡμέας legisse suspicor Sophistam, [*Athenaeum,*] qui voci Ionicae οἰζυρὴν vulgarem substituit ταλαίπωρον. VALCK. — Quod pro κατασκευὴν *lin.* 4 *seq.* σκηνὴν scriptum oportuisse suspicatus sim, pauci lectores, puto, futuri sunt qui improbent. Quis enim feret τὴν κατασκεύην χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ κατασκευασμένην? Quo magis mirari subit, quod in vulgatum communi consensu conspirarint librarii omnes, neque multum ab his dissentiant *Athenaei* codices, hoc loco, ut paullo ante, παρασκευὴν exhibentes. *S.*

15. ἦν πολλὸν τὸ μέσον) *Amplum discrimen.* Supra lib. I. 126. οἱ δὲ ἔφασαν, πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον, in simili negotio. *Euripides* Alcest. vs. 914. οἴμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. *Io. Chrysostomus* Or. de Evangelii Profectu, T. III. p. 302. c. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti *Heliodorus* Aeth.

VII. p. 318. οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ. Adde *Abreschii* Lection. Aristaenet. p. 249. WESS.

20. τοῦ Μήδων ἡγεμόνος) Placeret τοῦ Μήδου ἡγεμόνος ex *Arch.*, modo plures iuberent libri. Alterum dubio caret. *Mardonii* delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum *regis*, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis inpetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem *Comineo* lib. V. c. 1. Memor. perhibente. WESS.

CAP. LXXXIII. [3. θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου) Θήκην, *thecam*, III. 130, 20. *repositorium* sive *pateram* intellexeram, et in Adnot. dixeram, eodem modo vocab. istud hoc etiam loco intelligi posse. Mutavi, ad hunc locum quod spectat, sententiam. Possent quidem θῆκαι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου *paterae aureae et argenteae* intelligi; sed adiecta h. l. verba καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, i. e. *et aliarum rerum pretiosarum*, satis declarant, θήκας hîc *loculos*, ut erat in *Vallae* latinis, aut *arculas* dici. *S.*]

6 *seq.* κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν) *Pollucis* aut alius exemplo respexisse haec *Theophilum Protospatharium* (de Fabrica Corpor. Hum. lib. IV. 4. in *Fabricii* Bibl. Gr. T. XII. p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀῤῥάφους, *sine omni sutura*, inter ossa praeliis deiectorum et conputrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μονοφυέας [*lin.* 9.] Pyrrho, Epirotarum regi, et Prusiae, Bithyni regis filio cognomini, tribuit *Valerius Maxim.* lib. I. 8. Exter. 12. et *Festus* in *Monodos*. Illud autem paullo inpeditius et salebrosius, [*lin.* 4.] ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τουτέων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, *postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse* τόδε, nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet. Et sic doctissimus *Abreschius*. VALCK. — Commode *post* τόδε *minori puncto* distingueretur oratio, verbaque ista συνεφόρεον - - - χῶρον *parentheseos* notis interciperentur: quo significaretur, cohaerere illa τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας, εὑρέθη κεφαλὴ etc. *S.*

CAP. LXXXIV. 8. Διονυσοφάνης) Ita et *Pausanias* lib. IX. 2. Similis variatio in Διονυσιοδώρου Historici titulo.

Unde vero *Pausanias*, Artonten multa huic Ephesiò elargitum ob patrem contumulatum acceperit, nescio. WESS. — At hoc ipsum *Herodotus* noster haud obscure eodem hoc loco significavit. *S.*

CAP. LXXXV. 4. ἔνθα μὲν τοὺς ἱρέας ἔθαψαν) Acquiesco in elegantissima Cl. *Valckenarii*, ἱρένας sive εἰρένας corrigentis, coniectura; eoque promtius, quod Λέξεων Ἡροδότου collector vocem hic invenisse videatur. Eadem mens eruditissimo *de Rauw*, sic commentanti: *Locus est depravatus, et sacerdotem requirit, qui thure et offa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divae Criticae sacerdotes fortasse locum aliquem mereri possum. Scribe, et scribe emendatione certissima, ἔνθα μὲν τοὺς εἰρένας ἔθαψαν*, et *similiter statim post*, ἐν μὲν - - - ἔσαν οἱ εἰρένες. *Plutarchus audiendus est in Vita Lycurgi* (p. 50 D.) *quo nemo melius εἰρένας nobis depinxit.* Εἰρένας δὲ καλοῦσι, [inquit,] τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας, - - - οὗτος οὖν ὁ εἰρὴν, εἴκοσι ἔτη γεγονὼς, ἄρχει τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις. *Quid censes? quidquam-ne certius aut acconmodatius?* Εἰρένες *erant ordinum ductores; hos in uno tumulo tumularunt una cum quatuor illis praestantissimis heroibus.* Quae, quantumvis pluscula, placuit describere, ut confidentiae et dictionis genus viri iuvenis, nam admodum adolescentis sunt, in obscuro ne maneret. WESS.

Ibid. τοὺς ἱρέας) Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extispicinam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Graeca Spartiatae memorantur ἱρέες, *sacerdotes*, qui praeliis interfuerint. Visus mihi semper est *Herod.* aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quaenam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in *Glossis Herod.* Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo Codice ἱρένας et paulo post ἱρένες. Coniecturam memorare dignatus est Celeberr. *Wess.* in Diss. *Herod.* p. 206. et removit difficultatem, quae opponi posset. Neutrum fortasse, nec ἱρένας, neque ἱρέας, sed scripsisse potius alicui videbitur *Herod.* τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππέες: quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, - - - εἵπερ ἱππέες καλέονται. VALCK.

[4. Ποσειδώνιος etc.) De his conf. c. 71, 10 seq. et de *Amomphareto* sigillatim, c. 53 seq. *S.*]

13. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι) Ablegatum hinc longissime cupiunt voculam ὡς, sicuti et lib. II. 8.; nullo iure, uti admonitum ibi. Recipi autem [a *Gronovio*] non debuerat ἀπαισχυνομένους, sanequam intolerabile, atque *Plutarcho* multisque aliis damnatum. Attigit, non absque censura, *Abreschius* Dilucidat. Thucidid. p. 6. Multo quoque χώματα χῶσαι κεινὰ [*lin.* 14.] plausibilius et veritati adfinius. Aliorum sepulchra caesorum cadavera habebant recondita, erantque adeo τάφοι πλήρεις. Contra ea, κεινὰ, *vacua* et *inania*, quae deinceps fuerunt aggesta, meraque adeo *cenotaphia*. Atque, haec Scriptorem voluisse, res clamat, agnita a viris Cl. *Th. Galeo* et *D'Orvillio* ad *Charit.* p. 147. Et quis in tanto Codicum scriptorum consensu haesitaret? WESS.

13. ἀπαισχυνομένους) Non alibi repertum hinc etiam eiicietur,, restituto Herodoteo ἐπαισχυνομένους. Pro τῇ ἐπιστοῖ fortasse suo more scribendi posuerat τῇ ἀπιστύϊ: vid. supra notata p. 42. [Adn. ad I. 85, 3.] Paulo post [*lin.* 14.] ex Codicibus et *Plutarcho* χώματα restituentur κεινὰ, quod patet ex Diss. *Herod.* p. 63. VALCK.

18. χῶσαι Κλεάδην) Eos non audio, qui Ἀλεάδην obtrudunt, vicinia litterarum A. et K. lapsos. Praeter alios contra venit *Plutarch.* Malign. p. 873. A. ubi Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis *terrâ congestis*, tritum. *Euripides* Iphigen. Taur. vs. 703. Τύμβον τε χῶσον: et Aulid. vs. 1443. ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται etc. WESS.

CAP. LXXXVI. 3. ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντες) Quia mox sequitur, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, vere mihi *Koenius* correxisse videtur, ἐξαιτέειν ἀστέων τοὺς μηδ. Ἀστέων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis saepe sublatum, velut a *Leopardo* Em. I. cap. 16. *Is. Vossio* ad *Melam* II. c. 3. *Io. Piersono* Verisim. p. 38. hic illic veterum scriptis etiam nunc inhaeret. In fragm. Orat. *Isaei* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστὴ τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et vs. 39. ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In *Epicharmi* loco apud *Diogenem Laert.* III. 16. procul omni dubio corrigendum: *nihil mirum*, ἀνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reliquit men-

dam ill. *Grotius* in versu *Moschionis*, Excerpt. ex *Stobaei* Eclog. p. 147. Αὕτη δ' ἐπυργώσαντο: *urbes* postulare sententiam Poëtae, unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, Ἄστη δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκιεῖς Ἔτευξαν οἴκους. VALCK. — Hoc quidem loco nil magnopere obstabat quin vulgatum teneretur. conf. c. 67, 3. Potest autem genitivus αὐτίων duplici modo accipi, sive ut intelligas τοὺς μηδίζοντας αὐτίων, sive ut ἐξαιτίειν αὐτῶν idem valeat ac ἐξαιτίειν ἐξ αὐτῶν vel παρ' αὐτῶν. Ad sententiam quidem nil interest. *S.*

CAP. LXXXVII. 4 *seq.* μὴ πρότερον ἀπαναστ. πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι) Tale superius [c. 86, 6.] μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι: et cap. 16. πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter, et prius vulgato congruenter, lib. VI. cap. 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανίστη - - πρὶν ἢ σφέας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Iunge *Gronovio* observata lib. V. 118.; cuius in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ [*lin.* 7.] laudabilis opera. WESS. — Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ (*lin.* 7.) intellige πλέω κακὰ, et conf. V. 4, 6. et VI. 12, 11. *S.*

8. χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ) Aequissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicae consulunt, inpune illis esse debet, quando res secius cadit. Nam consilii datores ob eventum, quem praestare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi poenae in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiae ad hanc rem Ampl. *Bynkershoekii* Quaest. Iur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem conpulerant. Haec fide *Pausaniae*: τῆς δὲ αἰτίης ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μίτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτία, τηνικαῦτα ἴσχυεν, lib. IX. 6. WESS.

CAP. CXXXVIII. [5 *seq.* τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκιεον) Si οἱ μὲν intelliguntur iidem qui traditi sunt a Thebanis, fuerit ἀνακολουθία quaedam sermonis, facile quidem ferenda: sed poterunt etiam οἱ μὲν intelligi *Thebani*. *S.*]

7. χρήμασι ἐπεποίθεσαν) Divinationem *Aem. Porti*, audacter abs *Genevensi* Editore insertam contextui, veram schedae praestant. Itaque de *Aldino* et nupero ἐπεπόθεον,

alibi invisitato, commentabor nihil. [Vide *Var. Lect.*] *Pausaniae* potius humanissimam et aequissimam declarationem, qua *Attagini liberos insontes dimisit*, praedicabo. Φάς, optime omnium, τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. *Cicero* verissime: *Ferret-ne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset?* Nat. Deor. lib. III. 38. Multa *P. Faber* Semest. III. 8. WESS.

CAP. LXXXIX. 1 *seq.* Ἀρτάβαζος - - - Φεύγων *etc.*) Sua hinc sumsisse videtur *Polyaenus* VII. c. 33, 3. Ἀρταβαζος Φαρνάκου φεύγων ἐκ Πλαταιέων προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quaeque sequuntur. Ibidem Thessalis dixisse fertur Artabazus: Μαρδόνιος δὲ νενικηκὼς ἕπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ; prout scribendum vidit doctiss. *Koenius*, qui *Herodotum* infra dedisse suspicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθὺς [*lin.* 15. ubi οὗτος edd. et missi] κατὰ πόδας ἡμεῖν ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. VALCK.

12. ἐλῶν ἐς Θρηΐκην) Laudatore *Gronovio* recte hoc gloriatur. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον lib. III. §3. Artem, qua Artabazus suae exercitusque saluti apud Thessalos consuluit, *Polyaenus* hinc derivavit lib. VII. 33, 3. Paene autem illud *Ask.* [*lin.* 7.] ὠὔτός τε κινδυνεύσει sine dicto praeterierat. Ionum, vice αὐτός, adfirmant esse *Corinthus* et *Phavorinus*: ὠὔτός ἀντὶ τοῦ αὐτός Ἴωνές φασι. Et tale iudicant, συμφέρεται ὠὔτὸς εἶναι lib. II. 79., cuius loco ὠὔτός alibi. Nonnihil addubito. WESS. — Equidem haud dubie errasse et Grammaticos istos, et librarios, si qui illorum rationi favent, censeo. Ἑωυτοῦ, ἑωυτῷ etc. ionicae sunt formae, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ: item ὠὔτός, pro ὁ αὐτός: non ὠυτὸς aut ὠὔτὸς, pro simplici αὐτός. *S.*

23 *seq.* λιμῷ συνστάντας καὶ καμάτῳ) Persimiles Persici exercitus aerumnae lib. VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimae. Consequens διέβη πλοίοισι germanum agnoscit χρὴν πλοίῳ διαβαίνειν lib. I. 186. Auctor vitae Homeri c. 19. ἔχρῃζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Cl. *P. Burmannus* in Declam. VI. 21. *Quinctiliani*. WESS. — Λιμῷ συνστάντας vulgo *fame enectos* interpretantur: nos, ex propria vi

verbi, *fame conflictatos*. Vide ad VII. 170, 9. notata. *S.*

CAP. XC. [3 *seqq.* Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ *etc.*) Vide lib. VIII. cap. 130-132. *S.*]

9. Θεομήστορος) In suo Cod. *Valla* reperit Θεομνήστορος: in *Med. Gronovius*, Θεομήτορος. Sed, ut hic, sic supra VIII. 85. idem ille dicitur Θεομήστωρ, ubi narratur quam ob causam Sami fuerit a Persis tyrannus constitutus. Paulo post [*lin.* 12.] scribendum puto, ὡς, ἢν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων: sequitur enim eodem tempore, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι. VALCK.

12. ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων) Ecce iterum negligentiae specimen. [Vide *Var. Lect.*] Veritatem, quam sollertissimi viri *Aldus* et *Camerarius* tenuerunt, insecuti neglexerunt omnes. Tantum-ne molestiae eos inspicere? Praesertim cum illam verbi formam res ipsa postularet. Eadem in proximis socordia. WESS.

CAP. XCI. 7. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου) Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, stabilire τὸν Ἡγησίστρατον *Arch.* videtur. In hominis nomine, *exercitus ductore*, bonum *omen* erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: *Eutyches homini, bestiae Nicon erat nomen*, inquit *Sueton.* in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus *fausta nomina*; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in *Taciti* Histor. IV. 53. cum *Lipsii* Nota. WESS.

Ibid. δέκομαι τὸν οἰωνὸν) Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησιστράτου, sed τὸν Ἡγησίστρατον *Galeus* exhibet ex *Arch.*, neque aliter legit *Valla*. Hoc si *Herodotus* adiecit, scripsisset potius me iudice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἡγησίστρατον, *velut omen accipio nomen Hegesistrati*: ut paulo post dicitur, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. In *Plauti* Pseud. II. iv. 22. Χαρῖνον οἰωνὸν ποιῶ. *Euripid.* Phoen. vs. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στίφη. Sed e vicinis notissimum forsan ab alia manu nomen fuit adiectum *Hegesistrati*, ab *Herodoto* autem scriptum Δέκομαι τὸν οἰωνόν, ὦ ξεῖνε Σάμιε. Romanorum illud, *accipio omen*, sic solet Graecis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνόν, sive τὸν ὄρνιν· τὴν κληδόνα· τὸ μάντευμα· τὸ χρησθέν. VALCK.

CAP. XCII. 1 *seq.* Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε) Est loquendi forma frequens *Euripidi*. Dederat

forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ ἔπεμπε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου: ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα - - ἐποίεε καὶ ἔπεμπε. VALCK. — Pro eo quod *lin.* 2. scribitur καὶ τὸ ἔργον προσῆγε, suspicatus eram προῆγε oportuisse, verbo neutraliter sumto, et *procedebat opus*: sed communi consensu vulgatum tenent libri, in quo adquiescendum; intelligendumque, et *sermoni rem ipsam adiecit*, i. e. et *rem ipsam praestitit*. *S.*

9. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ) Ita *Pausanias* cum alibi, tum VI. 14. *Meneptolemus* ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De *Orico*, [*CAP. XCIII.* 5.] ad eundem Ionium sinum, *Steph. Byz.*, πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adiunge *Cononis* Narrat. xxx., cui *Euenius* est Πειθήνιος. *Montem*, unde amnis (fortasse *Aous*) labebatur, *Strabo* Λάκμονα adpellat lib. VII. p. 486. [p. 316. ed. Cas.] Λακμωνα tamen *Steph. Byz.* ex *Hecataeo*. Lege *Casaubono* observata. WESS.

CAP. XCIII. 1. κατέλαβε Εὐήνιον) *Euenium* hunc Apolloniatam aliquoties in *Cononis* Narrat. xxx. Πειθήνιον dici vidit *Koenius*. Istius erat is Apolloniae civis, quae Nostro ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὰν ἰυὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας, apud *Pausan.* V. [c. 22.] p. 435. Situs urbis in Excerptis e *Cononе* definitur, et ποταμὸς Ἄωος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Iuxta *Herodotum* [*lin.* 4 *seq.*] flumen ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν, παρ' Ὠρικὸν λιμένα. Portum *Oricum* hinc attigit *Eustathius* in *Dionys.* vs. 398. conf. *Strabo* VII. p. 486. B. VALCK.

7. φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι) *Custodiunt per annum singuli*, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e *Cononе* legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. VALCK.

11. Qui *somno sopitus ovium neglexerat custodiam*, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακήν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse *Reiskius* videtur καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσανται. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso *Hecataeo*, praebet *Aelianus* de Nat. Anim. XIII. c. 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰ-

πλίους κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν. Legitur apud *Cononem*: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἐξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν: ut apud Nostrum, λύκοι -- διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. VALCK.

Ibid. κατακοιμήσαντος τὴν φυλακήν) Consentiunt scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum *Reiskio* κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν: id enim, ubi *vigiliae dormiendo tramittuntur*, suum sibi locum capessit. *Aelian.* de Animal. III. 13. *Grues* ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι, *ne vigiliae tempus edormiant, alternis pedibus nituntur;* et lib. I. 15. πρότερμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν: quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ καταναστάξειν scribit. WESS. — Similiter *Xenoph.* Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse *Herodotum* eamdem in sententiam alterâ verbi formâ uti; quum praesertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾶν atque κατακοιμίζειν. *S.*

16. ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον) Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus clar. *Ruhnkenius* ad *Timaei* Lexic. p. 188. [p. 263 seq. ed. sec.] WESS. — Aliis passim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hîc olim legebatur ἐς ὑπὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Cl. *Gronov.* ex *Med.* Cod. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεὶς extat lib. VI. c. 72., et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI. 81. 105. et 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in *Xenophontis* Ἑλλην. lib. V. p. 333, 27. VALCK. — Similiter latine dicimus, *sub iudice lis est.* *S.*

20 *seq.* πρόφαντα δέ σφι ---- ἐγίνετο) *Pecora* verterat *Valla*, expresso, quod scriptus illi liber ostendebat. Consimile in *Arch.* et *Vind.*; errorem docti homines *Paul. Leopardus* Emend. VIII. 1. et *Palmerius* indicarunt. Ego vero dubito, an ἱρὰ ἡλίου πρόβατα *oves* fuerint an *boves?* Scio in *Cononis* Narrat. pro *ovibus* ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia *pecora.* Confer Schol. ad *Iliad.* Ξ. 124. et *Eustachium* in *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. *Franz.*] Mox [*lin.* 22.] ἐπεί τε ἐπειρώτων, *posteaquam consuluerant*, correctio *Reiskii*

postulat. WESS. — Conf. *Var. Lect. Vallae* Latina *Gronovius* sic refinxit: *Erant autem illis praedicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetae de causa mali praesentis, responderunt* etc. quae *Wesselingius* etiam tenuit, quamvis impedita. Nam *πρόφαντα*, quae dicit Scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi *responsa* illa prophetarum, quae mox adponuntur. conf. c. 94, 1. Neque necessario *πρόφαντον praedictum* significat, verum etiam quodlibet *oraculi responsum, effatum*, λόγιον, θεοπρόπιον, ut ait *Hesychius*. Sic sane apud ipsum *Herodot.* V. 63, 6. *πρόφαντον* non *praedictum* aliquod est, sed tale *effatum* quo nil aliud nisi *iussum* et *praeceptum* quoddam continebatur. *S.*

[25. *αὐτοὶ γὰρ ἐκπεμψαι τοὺς λύκους*) Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cuius propheta est. *αὐτοὶ* igitur intelliguntur Iupiter Dodonaeus et Apollo Delphicus. *S.*]

CAP. XCIV. [4. *ἐν θώκῳ*) Lib. VI. 63, 5. *ἐν θώκῳ* cum doctis Interpretibus *in consessu* reddidimus: hic satis fuit *in sella, in sedili*. conf. I. 181, 14. *S.*]

6. *ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες*) Intellige *simulatum dolorem*, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti *Conon*, *τέχνῃ ἱλασάμενοι*. Notus in talibus verbi usus ex *Eurip.* Androm. vs. 428. *ὦ σ' ὑπήγαγον*, h. e. *ἐθελάσασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ προσετερψάμην*, ex Scholiastae doctrina. *Appianus* Civil. III. [c. 37.] p. 894. *ὦ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες, quare maxime deliniti.* Errorem *Vallae* intactum *Abreschius* Diluc. Thucydid. p. 526. noluit. WESS. — *Plutarch.* Solon. p. 82, 2. *ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ ὄψει, hac specie decepti Megarenses.* Confer Nostrum infra *l.* 19. *S.*

21. *ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν*) *Divinitus insitam*, ut ille *Homeri* gloriator, *Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἵμας Παντοίας ἐνέφυσεν*, Odyss. χ'. 348. Alia Demosthenis *ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία, penitissime animo* ex toto vitae genere *haerens*, iuxta *Dinarchi* criminationem, Orat. in Demosth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei *ἔμφυτος ἀκρασία* in fragmento *Duridis* apud *Athen.* lib. XII. p. 542. c. WESS.

CAP. XCV. 1. Δημάρητος) Δημάρατος eligebatur ex Poëta, qui *Herodoto* nihil praescribit. WESS. — Quis Δημάρατος h. l. maluerit, incompertum mihi. Libri quidem omnes in vulgatum consentiunt. *S.*

3. ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα) De usu isto verbi ἐπιβατεύειν dictum est lib. III. 63. Loci iustam sententiam nec *Valla*, nec *Portus*, assecutus est. Nulla Deiphono in Graecia *molestia* ex invaso Euenii nomine; *operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat*: hoc verba volunt, neque aut *Reiskium* aut *Abreschium* Diluc. Thucyd. lib. III. p. 315. latuit. Prior insuper ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα, *Graeciam obiens*, ex suspicione plausibili, si scripti Codd. adstipularentur. Decepit *Vallam* rarior verbi potestas, qua *Plutarch.* T. II. pag. 396. B. ἐκλαβὼν γάρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, *cum pingere equum semet volutantem conduxisset*: et in Pelopida p. 291. B. ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μάχης ἱππικῆς. WESS. — Nempe, ut ἐκδιδόναι dicunt Graeci, *opus faciendum elocare*, sic ἐκλαμβάνειν ἔργον dicitur *qui opus faciendum conducit*: sive, quod eodem redit, ἐκδιδοῖ is, qui *alterius operam conducit*; ἐκλαμβάνει, qui *suam operam alteri elocat*. Alienam ab auctoris mente *Vallae* versionem, Deiphono negotium in *Graecia fuisse exhibitum*, tenuerat *Gronovius*, eamdemque in contextu intactam *Wesselingius* reliquit, in subiecta Nota corrigere satis habens. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

CAP. XCVI. 3. πρὸς Καλάμοισι) Hoc, sive πρὸς Λαμίοισι *Arch.*, alii eruent. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notavimus. *S.*

4. παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην) Exterminavi ὡς, alioqui haud intolerabile, addi quippe et omitti solitum c. 97., Codicum conspirante imperio: non item ἀπίπλεον [*lin.* 10.] ad sententiam necessarium. Poterat utique, si quid prae se inconmodi ferret, ex cap. seq. [ex cap. 98, 5.] ἐπίπλεον lenissimâ fingi medicinâ. Geminum lib. VIII. 74. ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὼν εἴη ἀποπλώειν. WESS.

Ibid. ὡς ἐς ναυμαχίην) Omissam in *Med.* voculam ὡς si praebent alii Codices, sede non moverem, qua aptissime haeret: παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην: ut Xenoph. Ἑλλ. II. p. 267, 33. πάντα παρασκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν: p. 269, 4. ὡς ἐς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν. *Thucyd.* VI. c. 67., παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην: idem saepe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν. VALCK.

CAP. XCVII. [3. ἐς Γαίσωνά τι καὶ Σκολοπόεντα) Γαίσων fluvius, ex *Ephoro* notus apud *Athen.* VI. p. 311, e.

Gessus apud *Plin.* V. XXIX, 31. *Gaesus Melae* I. 17. Σκόλοπόεις, aliunde non cognitus, ex hoc *Herodoti* loco colligitur amnis fuisse, in *Gaesonem* haud procul ab ostio aquas suas exonerans. *S.*]

4 *seq.* Φίλιστος - - Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος) De migratione Ionica et *condita Mileto*, sociisque expeditionis, nulla tamen *Philisti* mentione, *Pausanias* lib. VII. c. 2. etc. *Strabo* lib. XIV. p. 939. [pag. 633. ed. Cas.] quorum huic Codri filius Νηλεύς, illi Νειλεύς, sicuti *Nostro*. Ista *Strabonis* aliorumque scribendi ratio Clar. *Perizonio* unice ad *Aelian.* Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque caussa tamen, siquidem in laceris eius tabulis NE . . ΕΥΣΩΙΚΙΣ., unde Νειλεὺς ᾤκιστ formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditissimo *H. Valesio* ad *Ammian.* lib. XXVIII. 1. contemtum. Ionicam vocem κτιστύν, quam κτίσιν ad *Dionys.* explicuit *Eustathius*, optime docti viri illustrarunt. WESS.

6. ἐπὶ Μιλήτου κτισχύν) Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν, velut Herodoteum, legitur apud *Eustath.* in *Dionys.* vs. 823., qui sinceram nobis formam κτιστὺν servavit ad *Hom.* Ἰλ. τ'. p. 1245, 40. quam illinc *Herodoto* iam restituit *Portus*: alia huius moduli supra prostant pag. 42. [Adnot. ad I. 85, 3.] Ad κτιστὺν accedit *Hesychii* Δωμητύς· κατασκευή. Eidem Φραστύς est σκέψις, ἔννοια: apud *Suidam* Ἀφραστύες sunt ἀσυνεσίαι. Ad *Hesych.* quaedam notata sunt in Ἀποδαστύς. σωφοονιστύος miror apud *Platonem* reperiri T. II. pag. 983. E. VALCK.

CAP. XCVIII. 3. ἀπορίη τε εἴχοντο) Praepositio [ἐν], quam schedae offerunt, locum reciperare poterit. τέλος Δαρεῖός τε ἐν ἀπορίῃσι εἴχετο, lib. IV. 131. Alibi tamen abest: vide lib. III. 129. Ἀποβάθρας, [*lin.* 7.] paratas in pugnae navalis usum, *tabulata* expresserat *Valla*, merito desertus. *Scalae* fuerunt ad descensum nauticae. *Thucydides* IV. 12. *Brasidas* ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη: ubi docte *Dukerus*, sicuti *Ti. Hemsterhusius* in *Luciani* Dial. Mort. X. 10. WESS. — Latinum nomen *scala* graeco adposuit *Pollux* I. 93. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἦν σκάλαν καλοῦσι: ubi commode *Iungermanus*: „Videtur autem, inquit, sic nominandus et *ponticulus* ille qui a nautis in litus vel ripam eiicitur, inserviens tam

conscendendae navi quam exscendendae." Potuerat adjicere, usos etiam esse similibus *pontibus* ad transscendendum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex hoc *Herodoti* loco satis intelligitur. *S.*

12. πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ etc.) Duas literas male repetitas legendumque suspicor, πρῶτον μὲν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ. VALCK.

Ibid. ἐγχρίμψας) Nihil quidem interest, ἐγχρὶμψας scribatur an ἐγχρίψας, prius tamen tanquam suavius posuisse videtur, ut II. 60. ἐγχρίμψαντες τὴν βάριν τῇ γῇ: ubi non variant Codices. VALCK. — Contra se, tanquam in acie, Codices consistunt scripti: partis prioris ἐγχρίψας vinceret, si vetustatis ratio duceretur, quod antea lib. II. 60. animadversum. Praeconis μεγαλεφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutychiden, auctor *Diodorus* est lib. XI. 34., nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. WESS.

13. Percultum ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε, *voce praeconis.* Tale *Theophrasti* in *Stobaei* Serm. XLII. p. 280. οἱ μὲν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν. *Xenophontis* Laced. Republ. pag. 286. c. ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος. In *Aeschyli* Choëph. vs. 838. audax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ' ἀγγέλου. WESS.

21 *seqq.* Per praeconem Ionibus ista *Leutychides* eâdem dicitur mente significasse, qua ad Artemisium *Themistocles* similia lapidibus incidi curaverat: ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι: in quibus scribi mallet *Koenius* ἔπειτε ἀνενειχθῇ, prout supra legitur lib. VIII. c. 22. VALCK. — At, cur mutata h. l. malimus vulgata verba, ἔπειτα ἀνενειχθέντα, nullam prorsus caussam exputare equidem possum. *S.*

CAP. XCIX. 17 *seq.* τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι) Cuncta Persas cum spectent, de sermonis adsuetudine expectasses, τοὺς καὶ κατεδόκεον - - - ἐπιλαβομένους: quam etiam in sententiam *Diodorus* XI. 33. ac *Polyaenus* VII. 35. abierunt. *Valla* ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi τοῖσι καὶ κατεδόκεε, *quibus videbatur;* sequacemque Cl. *Pavium* inpetravit. Equidem *Valckenario* calculum adposuerim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii, sed ob Msstorum taciturnitatem dubia, sanandam. Nol-

lem vero νεόχμιον ἄν τι hîc eo colore et cap. 103. fingi, quod νεοχμὸς semper in substantivis nominibus ponatur. [Nempe ea *Reiskii* erat sententia.] Adesse mutaturo debuerat βασιλεὺς χώρας Κρέων ὁ Μενοικέως νεοχμὸς, h. e. νέος, νεωστὶ κατασταθείς, ut Critici in *Sophoclis* Antig. vs. 164. WESS.

Ibid. τοῖσι καὶ κατεδόκεον etc.) Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsan excidit vox ob praecedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ κατεδόκεον ἐνεὸν νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι: *quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur.* De Samiis et Milesiis, quos sibi suspectos iusserint Persae τὰ τῆς Μυκάλης ἄκρα φυλάττειν, *Polyaen.* VII. c. 45. VALCK. — In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hîc communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi *Herodotus* postulat. Verbum καταδοκεῖν alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex δοκεῖν, habet, *existimare.* Hoc loco κατὰ praepositio propriam quamdam vim verbo addit, ut significet *contra aliquem existimare*, i. e. vel *condemnare* vel saltem *suspectum habere.* Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu iungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod καταγελᾶν τινὸς, et καταχρίνειν τινὸς vulgo dicitur, καταγελᾶν τινὶ usurpat Noster III. 37, 5. 38, 2. saepiusque alibi, et καταχρίνειν τινὶ VII. 146, 7. (conf. Adn. ad VII. 9, 5. et Var. Lect. VII. 10, 71.) sic et καταδοκεῖν τινὶ usurpavit. *S.*

[19 *seq.* συνεφόρησαν τὰ γέφυρα) Conf. supra, c. 61, 13. 62, 7. et infra c. 102, 7 seqq. *S.*]

CAP. C. 4. ἐπὶ τῆς κυματώγης) Verissime *Eustathius*, ἐν ἀκτῇ, ἔνθα τὰ κύματα ἄγονται, sive *littoris crepidine, quam verberat unda maris.* Ex qua vocis notione egregie *Luciano* in Hermotim. c. 84. Celeb. *Graevius* subvenit, iniuria taxatus ab *Elsnero*, Schediasm. Critic. c. 1., *fluctus*, uti hic *Valla*, seu *maris fluctuationes* intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitae Auctor c. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, et c. 34. ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in *fluctuatione aestus marini?* cum citra maris ad-

sperginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud *Sextum Empir.* lib. VII. contra Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbae et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, *καθάπερ ὁρᾷν πάρεστι ἐπί τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων*: ubi *fluctuationes maris* si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi iucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196., nec dubitabis. WESS. — Quid sit *κυματωγή*, docuit *Wess.* in Diss. Herod. p. 207. VALCK. — De accentu vocabuli vide in *Var. Lect.* notata. *S.*

4. *ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι*) *Famam de victoria ad Plataeas a Graecis reportata*, quam divinitus ortam censuit *Herodotus*, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. *Diodorus Sic.* XI. c. 35. *οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην, οὔπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιηκέναι.* vid. *Casaubon.* ad *Polyaenum*, Spartiatae strategema commemorantem lib. I. cap. 33. VALCK.

7 *seq. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῆσι etc.*) Inconcinna et impedita videntur. Quid quaeso *ἡμέρης συμπιπτούσης*, et *τῆς αὐτῆς* inprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. *συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας*: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 100. [c. 101, 1.] *Portus*, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adiunxit, quae fastidium movent. Iustior eiusdem admonitio, *Vallam συμπίπτοντος* aut *συμπεσόντος* legisse videri: vertisse quippe, *etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quae ad Plataeas* etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta *τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε - καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι etc.* decurrent, atque *ad Plataeas acceptam et ad Mycalen futuram Persarum cladem, utramque eodem die*, iungent. Qua loci in medela, sive malis coniectura, suffragatores viros doctissimos *Pavium* et *Reiskium* produco. Res autem ipsa suadet, neque *Diodorus* lib. XI. 35., aut *Polyaenus* lib. I. 33. infitiantur, *Leotychidae* in sparso de parta ad Plataeas victoria rumore imperatoriam eminuisse fraudem. WESS.

Ferendam videri consentientem librorum omnium scripturam monui in *Var. Lect.* Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat haec locutio, *coincidente die utriusque cladis.* Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset *in eumdem diem utraque clades coincidit.* S.

CAP. CI. 3 *seq.* In istis, παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, οὐ ἐγένετο - - - μάχη, mihi quoque vocula οὐ ex syllaba videtur praecedente nata, et delenda cum *Reiskio* et *Koenio.* VALCK.

19. μηνὸς τετάρτου τοῦ αὐτοῦ) Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste *Plutarcho* in Camillo pag. 138. A. et de Glor. Ath. p. 348. F., nec sibi tamen constante in Aristid. pag. 330. F. *Aeliani* in sexto Thargelionis die error Var. lib. II. 25. dudum castigatus est. WESS.

14. ἡ πληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο) In praecedentibus ἰοῦσι δὲ σφι ἐς Φάληρον ἐσέπτατο. Eadem ergo ἡ πληδὼν ac πλανὴ, sive *omen*, sicuti lib. III. 155. et V. 72. Pertinent huc admotaque sunt a doctissimo *Bergler.*, ex *Procopii Sophistae* Epist. LIII. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡτίωσι θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Μυκάλῃ μάχην, αὐθημερὸν ἐκπεσόντες οἴκων, ἐνέκτων ἔφασαν, ἵνα μὴ πόθῳ ἥκοιντο τὴν Φήμην: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam prodant. Deam Attica superstitione habitam, Φήμην dixerim, quam et duo testis *Aeschines* περὶ Παραπρ. p. 47. WESS.

CAP. CII. 1. καὶ τοῦτο τοσοῦτόν σε) Via doctus: *aut* προσεχέως *legendum, aut delendum est* τετραμμένῳσι. Nimis pro imperio. Amoenia in adfectis remedia, si quis opus. Tale hic nihil: omnia enim Herodoti, muria et obvia. Mox μέχρι νυν ex schedis bene *Cronovius*, μέλιτται καὶ libri VII. 21. et consimilia non latent. WESS.

[6. ἔτι καὶ δὴ) Vide *Var. Lect.* Quaenam vis particulae ἔτι insit necdum potui exputare. Commode superioribus intertexta fuisset, ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔτι ἐτρίβοντο ἰοῦσαι etc. S.]

17. συνεσέπιπτον) Quod praebuit *Med.* Codex, aliis etiam usitato more scribendi posuerat *Henr.* sine σ συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. cap. 78. οἱ συνεσέπιπτον, nempe ἐς τὴν ἀγορὴν. Plura dedit Cl. *Abresch.* in Dilucid. Thu-

cyd. p. 656. Hic ante vulgatum [scil. ante *Gron.* vulgatum *συνέπιπτον*] ter in eumdem sensum reperitur apud *Polyaenum*: II. cap. 35., *οἱ δὲ κατόπιν ἑπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν.* III. c. 9, 45. *συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν.* VI. c. 1, 2. *εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, et duo tresve αὐτῷ συνέπεσον*: hic *συνεισέπεσον*, *Casaubonus*; primo loco *συνεισπεσόντες*, corrigebat *Koenius*. VALCK. — Sic *Polyb.* IV. 71, 12. *συνέπεσον* (sc. *εἰς τὴν πόλιν*) *διὰ τῆς πύλης.* Idem verbum frequentavit *Appianus*, cuius loca huc spectantia in Indice Graecitatis olim indicavi. *S.*

2 [20. *κατ' ὀλίγους γενέσθαι*, i. q. *ἐλίγοι γενόμενοι.* Vide *Wess.* ad VIII. 113, 14. *S.*]

20 *seq.* Ubi *Persae ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἕλλησιν*, eleganter adhibetur *αἰεὶ*, ut saepius apud veteres. Vid. *not.* in pag. 353. [*Adnot. ad* IV. 162, 14.] VALCK.

CAP. CIII. 5. *Περίλαος*] Galen probatum dabunt forte Codices *Περίλεως*: id ipsum *Valla* reperit, cui Sicyonius hic dicitur *Perilaus*. VALCK. — Vide *Var. Lect. S.*

8. *ἐκπαλαίσαι τὴν μάχην*] Nequidquam Codices quidam iuvant. Vertitur *pertinacior*. Praeferrem, *Stephano* monitore, *in alteram partem inclinantem*, qualis Ἄρης ἐκπαλαίς, sive *ἐκπαφόρος*, uti scholia *Aeschyli* Pers. vs. 956. Sed relege observata eruditissimi viri [*Valckenarii*] ad lib. VIII. 11. WESS.

CAP. CIV. 1 *seq.* *προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων*] Supersius c. 98. [cap. 99, 14.] Persae *τὰς διόδους - - - προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν.* Ergo *πρὸς τῶν Περσέων*, nisi ex composito verbo pendere iubeas, praestiterit. Namque *διόδους Περσέων* quis iunxerit? WESS. — In istis, *Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν*, a praepositione verbi *προσετέτακτο* genitivus pendere videtur *τῶν Περσέων*: nisi scripserit, quo modo saepe solet, *προσετέτακτο μὲν ὑπὸ τῶν Περσέων. Milesiis iniunctum fuerat a Persis.* Supra cap. 98. *τὰς διόδους τὰς ἐς κερυφὰς τῆς Μυκάλης ἐρεύσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν.* VALCK. — Genitivus *τῶν Περσέων* a verbo *προσετέτακτο* pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest. Nec vero opus videtur, ut *προσετετ. ἐκ* (aut *πρὸς*) *Περσέων* corrigendum suspicemur. Proprie

dicturus erat Scriptor, τοῖς Πέρσησι τὰς διόδους τηρεῖν: sed, quoniam alius adest dativus Μιλησίοισι, variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσέων τὰς διόδους, *exitus Persarum*, dixit *exitus viarum quibus se Persae recipere possent. S.*

CAP. CV. 2. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου) Licuit semper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνου, sed obscuri hominis, meminit *Aristoteles*, Rhetor. II. 19. p. 92. Δεινὸν εἶναι, inquiebat Isocrates, εἰ ὁ μὲν Εὔθυνος ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὑρεῖν. Neque ignotus Εὐθύνοος ex vetere responso, Εὐθύνοος κεῖται μοιρίδιῳ θανάτῳ i. e. *Cicerone* interpretante, *Euthynous potitur, fatorum numine, letho*, Disp. Tuscul. I. 49. *Hermolycum πυγμαχιστὴν* non *Pausanias* lib. I. 23. ignorat. WESS.

CAP. CVI. 8 *seq.* ὅπη χρεὼν εἴη) Dederunt plures manu exarati ὅπη lib. V. 87., pessum absque caussa a viro Celeberrimo datum. Iustum et ego κατοικίσαι iudico, iustissimum ἀπεῖναι. Quid autem προκατῆσθαι, [*lin.* 11.] apertum ex lib. VIII. 36. WESS.

15. τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι) Nemo de scripturae veritate dubitabit in posterum. Οἱ ἐν τέλει, *qui in magistratu sunt.* Sic lib. III. 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας, *singulos civium magistratus.* Ismene in *Sophoclis* Antig. vs. 66. τοῖς ἓν τέλει βεβῶσι πείσομαι: et Philoct. vs. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad *Gregorii Nazianz.* Stelit. I. p. 13. WESS. — Scripsisse videtur, ut est in *Med.* Cod., Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι, *Principibus civitatum Peloponnesi.* In Editione *Gronovii* memorati *magistratus Peloponnensium* nulli fuerunt: [nempe sic perperam scriptum in *Gronovii* Latinis, *Peloponnensium*, et mox iterum *Peloponnenses*, pro eo quod oportebat *Peloponnesiorum* et *Peloponnesii.* In eiusdem *Gronovii* Graecis temere servatum erat τέλεσι, et omissum verbum ἐοῦσι: de quibus corrigendis erratis in Notis monuit Editor.] *magistratus Lacedaemoniorum Vallae* nitebantur verbis *Schol. Thucyd.* p. 40, 97. [ad lib. I. c. 58.] quibus etiam plus semel abusus est *Meursius*: vere monuit Clar. *Duker.*, non Lacedaemoniorum tantum, sed et aliorum, *magistratus τέλη* fuisse dictos. Magistratus autem et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, saepius etiam dicuntur οἱ ἐν

τέλει ὄντες. Meminit *Thucyd.* V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀρχείων. Syracusanorum magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eumdem VII. 73. ubi paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc *Philippi Iudaeo* inter Aegyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. B. et pag. 778. B. Ut *Herodoto* Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλεϊ, sic *Aeschylus* apud *Stobaeum* p. 63, 31., Κλύειν τὸν ἰσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει. *Sophocl.* Phil. vs. 922, τῶν ἐν τέλει κλύειν. VALCK.

[18. οὐδὲ Πελοποννησίους περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιῶν βουλεύειν) Miratus sum, ad vulgatam ante nos scripturam Πελοποννησίοισι neminem interpretum adhaesisse, nihil certe ad hunc locum ab interpretibus adnotatum. Nam, quod vulgo interpretantur omnes, *neque Peloponnesiis de ipsorum* (nempe *Atheniensium*) *coloniis consultandum*, ea sententia, ut in *Var. Lect.* monui, Graecis verbis non inest, nisi aut ad dativum Πελοποννησίοισι intercidisse verbum κατήκειν, ἐξεῖναι, aliud-ve simile, statueremus, aut Πελοποννησίους corrigeremus, ubi quidem ad infinitivum βουλεύειν, ex pervulgato Graecorum usu, verbum δεῖν subintelligendum. Unam rationem video, qua vulgatum Πελοποννησίοισι defendi possit; si statuamus hos *Peloponnesios*, hic nominatos, opponi illis *Peloponnesiis* τοῖς ἐν τέλει ὀοῦσι, unde haec prodiret sententia: *neque Peloponnesiis* (nempe *reliquis Peloponnesiis*) *placuit de coloniis Atheniensium consultare*. At huic interpretationi duo obstare momenta videntur: primum, quod in hanc sententiam dicturus haud dubie *Herodotus* fuisset τοῖσι ἄλλοισι Πελοποννησίοισι: alterum, quod deliberantium concilio non privati homines, sed soli οἱ ἐν τέλεϊ ἐόντες, interfuisse videantur. *S.*]

23. πίστι τε καταλαβόντες) Sive adsit, seu deficiat enclitica, parum interierit. Adest lib. III. 74., ubi vide. Statim ἐμμενεῖν aut ἐμμενέειν ob adiunctum μὴ ἀποστῆσεσθαι aequius melius, quod *Portum* haud praeteriit. WESS. — Amat vero etiam Noster, ut formas, sic et tempora variare verborum. Caeterum vide *Var. Lect.* *S.*

CAP. CVII. 9. δεινὸς μέγιστός ἐστι) Explicatur ab *Eustathio* [ad Iliad. p. 537 extr. ed. Bas. p. 668. ed. Rom.] et Criticis ad *Sophoclis* Aiac. vs. 243., *Lycophronis*que Alex. vs. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. huius Musae, et recentiorum eorundem abs *Theophylacto*

Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, *O vere Phrygiae, neque enim Phryges*, Aeneid. IX. 617. ubi de Persis *I. Lud. la Cerda* egregie. WESS.

τὰ καὶ μὴν ἐνθάδε Φρυγιστὶ etc.) Pristinum φθὰς sententiae congruere, largior atque agnosco ultro. Sed enim tanta Codicum ad partes consensio, tantus adeo urgens, ut obedientiam relinquere abnuam. φραστὶς, *advertens*: φράζεσθαι et ἐπιφράζεσθαι cap. 19. et in *Porti* penu copiosissima sunt. Vicino ἁρπάζει μέσον [lin. 15 *seq.*] Livii respondet *arripit medium Servium*, lib. I. 48. et *Dionysii* in eadem historia, μετέωρον ἁρπάσας *sublimem rapiens*. WESS.

12. ἐνθάδε φθὰς) *Irruentem cernens*, *Valla*, non ille φθὰς, sed legis in suo Cod. φραστὶς, quod in *Arch.* et *Eton.* inventum exhibet etiam margo *Ed. Steph.* φραστὶς, ἐπιφραστὶς; et ἐπιφράζεσθαι *Herodoto* in istum sensum adhibentur; sed neque alterum φθὰς hinc alienum est, hac etiam usurpatam structura, vid. ad Phoen. *Eurip.* vs. 982. φθὰς ἐς quae dant Codices; videri forte poterit utrumque posuisse *Herodotus*: καὶ μιν, ἐνθάδε φραστὶς, φθὰς ξεναγόρης — — ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας παισὶ ἐς τὴν γῆν: *quem, cum adventantem (cernere, praesentem Xenagoras — medium arripit, et sublatum in terram statuit*; ut apud *Terentium*, *sublimem medium arriperem, et capite prunum in terram statuerem*. ἐνθάδε ἐστὶν ἐπὶ τὸν Ἕλληνα in *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. Ἀρας μετέωρος ἐγὼ τὸ βάδισμα ἐβάδιζον, *Aristoph.* Eq. 1359. VALCK.

19 *seq.* περιστείνων — οὐδὲν ἧσσον etc.) Dedi schedis *Gronovio*que, et θαμβάδα vocem. Invenilium egi; necessariam minime esse, praecedentia convincunt. In sequentibus minuendis modum excedit *Mediceus*. Vide superius lib. VI. 42. Verissimum [lin. 21] ἐς Ἀθηναίους. WESS.

CAP. CVIII. 2 *seq.* ἐς δὲ οἱ προσπέμψαντι) Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir Clar. in Miscell. Obs. Nov. T. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσενεγκεῖν λόγους παρὰ συνουσίης dixit *Xenophon* Κυρ. Παιδ. VI. p. 91. 1. et *Lucian.* T. I. [Dial. Deor. VI. 2.] p. 217., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit Vir summus. *Amorem Xerxis*, fratris uxorem frustra solliritantis, hinc attigit *Tzetzes* Chiliad. II. vs. 6. Errat, ut saepius in historia, *Maximus Tyrius* XXVI. 7. ubi Xerxes

ἐπὶ Ἀμηστρίν ἦεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετήν: errorem correxerunt D. Heins. et Io. Davis., quo vocat *Amestrin*, quae *Artaynte* fuerat ex *Herodoto* dicenda. VALCK.

4. βίην προσοφέρετο) Praestabilius videtur προσέφερε, uti in duobus Msstis; sic sane ἀναγκαίην προσφέρων lib. VII. 172. *Tzetzes* haec ad *Lycophron.* excerpens p. 142. *Xerxes*, ait, εἰς ἔρωτα τῆς Μασιστίδος ἐμπίπτουσι γυναικὸς, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrum, qui idem error Chiliad. II. 6. WESS. Ferendum fortasse προσφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. *S.*

7. πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον etc.) Haec salebrosa doctis viris. *Reiskius* addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον· τῷ παιδὶ — Δαρείου μνέεται Ξυγατρὶ. *Abreschius* vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδὶ Ξυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri evernantur. Sentio, Ξυγατρὶ τῆς γυναικὸς per antiptosin, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo sollicitanda esse. *Maximi Tyrii* (Orat. XXVI. pag. 312.) memoriae in his lapsum *D. Heinsius* et *Davisius* recentuit manifestatum. WESS.

CAP. CIX. 7 *seq.* τῇ δὲ ναυσὶ ἔδοσαν) Ita vetusta *Aldi* scriptura formabatur: τῇ δὲ ναυσὶν ἔδοσαν. Recepti probior; neque ullo necessitudo, qui ἐν ναυσὶ ἔδοσαν fingatur. In formulae enim frequentissimo usu multiplex varietas, notata ad lib. I. 8. WESS. Sit loqui amat *Herodotus*, cuius in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ — πρὸς ταῦτα ἔπεσι, idem valet ac si dixisset, τὰ δὲ (ῥᾳ γὰρ πανταχοῦ τοῖς κακῶς γινομένοις) πρὸς ταῦτα ἔπεσι. *S.*

CAP. CX. 6 *seqq.* βουλήιον δεῖπνον etc.) Hinc attigit *Athenaeus* IV. pag. 138. d. describens Herodotea quae sequuntur; ubi similiter σύνημα τῷ δείπνῳ Περσικὸν fuisse dicitur τυκτὰ, Ἑλληνιστὶ δὲ ὀπτέτον. VALCK.

8. ἡμέρῃ τῇ ἐγίνετο βασιλεύς) Interierit paxum, sive praepositio [ἐν] accedat, seu tacita relinquatur. *Vallae* Latina, *die quo rex creatus est*, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Cl. *Relandi* (Dissert. de Vet. Ling. Pers. p. 257.) originatio vocis ΤΥΚΤΑ, quasi coenae ἐνθρονιστηρίου, inque memoriam regiae inaugurationis celebratae.

Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis* est *diei*. Viam monstrat *Noster* lib. I. 135. quando de Persis, Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος γεγένετο, *qua eorum quisque natus fuit*: tum *Plato*, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regi principis, ἴτρα, adiungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἑκκαίδεκα γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία: quibus adprime adcommodis nihil adstruo. ΤΥΚΤΑ explicent, qui poterunt. WESS.

10. τὴν κεφαλὴν σμᾶται) Habet et σμᾶται *Athenaeus*: noster forte scripserat σμῆται. Si in nullo Codice legitur κοσμῆται, neque legisse videbitur illud *Valla*; cuius ornatûs eam mihi moverat superius [Adnot. ad III. 148, 5.] mentorem tam coniecturam. *Casaubonum* σμᾶται hic explanantem sequitur *Gronovius*. VALCK. — Omnes ita; [nempe σμᾶται:] nec *Vallam* suspicor, etsi laxius expresserit, aliud ob oculos habuisse. Magnum *Athenaei* Animadversorem laudo vehementer, de *smegmate*, nisi *fragrantius oleum* praetuleris, quo regum caput fuerit delibutum et deinde defrictum, coniectantem. Omnium aptissima sunt, a Cl. *Gronovio* illidem signata, haec de lib. IV. 73., ubi Scythae, a funere recentes, σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, utique capita, sive foedati antea, seu quomodocunque lisi, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor *Strabonis* verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, *Indorum rex*, λούῃ τὴν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, lib. XV. p. 1046. A. [p. 718 med. ed. Cas.] habent certe quidem adfine aliquid. Porro [*lin.* 12.] δίεται τοῦ Ξέρξεω Codicis *Arch.* minime futile: plures idem si praeberent, in maiore versaretur honore. WESS. — Nunc, quum unus hic codex δίεται pro χρῄζει habet, videtur istud ex scholio natum. *S.*

CAP. CXI. 14. κελεύων με γυναῖκα etc.) Proxime consequens ταύτην με κελεύεις hoc ad sanitatem revocat. Absentia vocis τρεῖς [*lin.* 15.] in tot bonae notae membranis considerationem meretur, siquidem sine ea filum sermonis cohaeret, et filiarum quoque nullus finitur numerus. Superat eius tamen praesentia scribarum captum, videturque adeo adprobanda. Rediit [*lin.* 18.] μετέπτα, cui dialectus favet, et Calliope c. 61. WESS. — Probatorum

complurium codicum reprobata consensu (quibuscum haud dubie alii etiam, si diligentius excutiantur, facere reperientur) vox τριῖς a lectore quodam olim margini adiecta fuisse videtur, et dein temere a nonnemine in contextum adscita. Equidem prope absum ut abiiciendam censeam. *S.*

19. μέγα μὲν ποιεῦμαι) Ne hac in dictione Scriptor a se recederet, primas *Arch.* et *Vind.* concessi, qua super re ad lib. III. 42. WESS.

Ibid. μεγάλα μὲν ποιεῦμαι) Hic certe placet lectio *Arch.* μέγα μὲν ποιεῦμαι. In istiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur; eadem qua hic structura positum in *Xenophontis* Κυρ. Παιδ. V. p. 76., ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπεῖν, ut est in Cod. *MS.*, pro καταλιπεῖν. Ut μέγα ποιοῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγοῦμαι, et μέγα τίθεμαι. Merito tamen dubitat vir Celeberr. probandum-ne sit apud *Herod.* III. c. 42., quod vulgatur μέγα ποιεύμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo Codices, μεγάλα ποιεύμενος ταῦτα. VALCK. — Alia Nostri loca a *Wess.* ad III. 42, 12. citata, perquam probabile mihi faciunt, μεγάλα hic revera ab ipsius Scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices *Arch.* et *Vind.* qui hic a cunctis aliis discedentes, μέγα pro illorum μεγάλα dant, eosdem lib. III. 42. μεγάλα dare, ubi reliqui omnes in μέγα consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eumdem eruditum illum sive lectorem sive librarium, cui multae debentur lectiones, quae commodiores videri poterant, quam hae in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco μεγάλα, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in μέγα mutasse, et III. 42. quum μέγα ποιεύμενος scripsisset *Herodotus*, μεγάλα posuisse, quod sequenti ταῦτα aptius respondere videretur. *S.*

CAP. CXII. 5. τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα) Dirum inpotentis matronae facinus! Geminum aliud, ex inpia eius religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effraenata rabie inmanem, exsecrabilem, animo factisque conscleratam, doctorum haud pauci reginam *Estheram* esse, regis *Ahasueri* consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent.

Istud illi videtur, cum eum in causam nunc non Herodoto tu τοὺς τε μαλακοὺς, ubi voluerit, adscribis facultas, modo ne adscripta lib. IV. 200 flocci facias. WESS.

CAP. CXIV. Formulae veterem cultum membranae reddunt. Eadem lib. IV. p. 68., aliisque locis. Ad Sophoclem, Thucydidem, Philostratum etc. Ad Abreschium Dilucid. Thucyd. p. 5. WESS.

12. τὰ ἐκ τῶν ἀναγκαίων. Suspicor vocem τῶν esse, ex proximis illi haerentem mendose scribentis, alterius vicem male fuisse repetitam. Quibus abierat cum liberis, καὶ θηλυτέρων καὶ ἀνδρῶν, quique modum pervenerat ad aliam praefecturam, is quia ut commode dici poterat iam nunc secum habuisse exercitum. Multo mihi videretur accommodatius, si a Xerxe missi in via dicerentur interfecisse ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ut vocabula sunt ambigua, ita hoc illorum de sententiam accipere.

VALCK.

CAP. CXV. Idem promontorium, contra insulam Lesbou, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. vs. 10. et elegantissima observatione Casaubonus apud Athen. lib. XIII. p. 608. c. Saepe illic navigaturos adversi morabantur venti. Eamenes vero ἀδόκητος deinde mentis quum aliquot dies ibi opperiretur, nec promontorium non potuisset etc. apud Eundem lib. XIV. 8. 7. in proximis, de habitu Spartanorum, sic Athenaeum pertinaci ad Persas insequendos perseverantia, nihil quae Thucydides lib. II. 89. discordat. WESS. A. Hectus promontorium saepe Strabonis memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur Ἄκτη; quemadmodum Ἄκτον acute pingitur in Herodoti libris scriptis editisque vetustioribus: quod propinquum nomen ab adiectivo verbali ἀκτός distinguatur, penaque scribitur apud eundem Strabonem lib. XIII. pag. 600. a. 602. c. etc. ed. Casaubon. et etiam apud Athenaeum l. c. correxit Casaubonus, βίον εἰσιόδε Λέκτον, ubi mendose Λάκτρον olim. S.

16. τὴν Ἀσίην διαβαλλόμενος. Ἀμβάλλειν, quod ex Arch. memorat Cuperus, probarem et aliquoties exhibitum Herodoto VI. 44. V. 55. et 64. In eumdem sensum διαβάλλειν posuit Thucyd. II. 83. VI. cap. 30. Aristides T.

Ἕλλας δύο, εἰς Θήλειαν διάλεκτον. *Dinarchus in Procaere. p. 129.*, διάλεκτον ἡ Δωρίς, εἰς τὴν Ἑλλάδα. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, verbum διαβαίνειν h. l. cum *Arch.* nostrum etiam codicem *F.* tueri, id indictum velim: denuo inspexi enim optimus hasce membranas, quarum usuram ad hunc usque diem illustris possessor liberaliter mihi concessit, video in illis διαβάντες scriptum, uti in aliis, atque id tenere debueram. Conf. *Wess.* Add. ad IX. 89, 4. Quum verbum διαβαίνειν *traiiciendi* notione alias frequentet *Herodotus*, scriptura *Arch.* διαβαίνοντες h. l. eiusdem docti olim hominis industriae deberi videtur, qui multa alia, quae ille codex (et qui eum prope sequitur *Vind.*), propria habet, excepta fecunda esse et saepius aliis manu, et proxime etiam ante obtrusi. S.

CAP. CXVI. 6. ἐς Ἐλαιοῦντα ὑπερβάλωμεν) Quum Xerxen circumvenire Artayctes, nondum dici poterat Protesilai templum, sed hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab *Herodoto* autem scriptum ἐς τὴν Κῆλιν. *Helias* lectum dat *Arch.* Nempe urbis Chersonesi Thracias diverse scribitur Ἐλαιοῦς et Ἔλαιος docente Clar. *Wesseling.* ad *Diodor.* XIII. 39. Mihi quoque legitima scriptio videtur ἐς αὐτὴν τὴν. Prope Elaeunta, atque huius templi Protesilai reliquiis, aenum constituit suorum Heroicorum *Philostratus*, de *Artaycte* nostro narrata respiciens p. 669, ubi templum memorat, ἐ κατὰ τοὺς καιρὸς ὁ Μῆδος ἔβαλε iuxta. *Herod.* spoliata templo quum Elaeunta tenuisset Artayctes, ἐν ᾗ ἐφώρα γυναῖκι ἐμίγνυτο. conf. VII. 33. VALCK. — De Aoristorum usu praecipiens *Hermannus*, quem in *Var. Lect.* etiam laudavi, recte motum defendi ἐς τὴν Ἐλαιοῦντα posse. Quare, quum in hanc scriptum in veteres libri omnes, excepto *Arch.* eiusque aequalibus *Vind.* et *Vallae* exemplari, consentiant, horum *circuitu* ex correctione parum necessaria eiusdem docti olim hominis, quem modo dixi, fuerit prognatum. S.

19. καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος) Indicatum superius ad lib. I. 4. Hinc audax fluxit, et importunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cendere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, ἐόντα δὲ ἄρχειν Ἥρας μέχρι Ἰωνίης τε καὶ Καρίης

αὐτὰ Περσῶν προγονικὰ κτήματα: *esse enim Persarum hereditarias atque a maioribus acceptas possessiones*, in *Herodiani* lib. VI. 3. Proximum καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, [*lin.* 20 *seq.*] *fanumque sevit*, obscurius versum; nisi fanum, *locum effatum templo et sacratum* Laurentius *Livii* more et hic intellexerit. τέμενος, *ager exemtus et consecratus* iuxta Protesilai sepulchrum, sicuti *Noster* in praecedentibus. Inpendit et his operam Cl. *Olearius* ad *Philostrati* Heroic. c. 2. p. 672; verum istiusmodi, ut noceat magis, quam prosit. WESS.

24. ἀφύκτως δέ πως αὐτῷ ἐπέπεσον) Litem primae voci schedae movent. Age, intueamur. Ἄφυκτον omne, *quod evitari quitum non est.* Ἄφυκτος θάνατος *Simonidi*, in Consol. ad Apollon. *Plutarchi* p. 107. B., ἄφυκτος ἀνάγκη Philosopho de Pythagorae schola apud *Stobaeum* Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον *Alciphroni* lib. I. Epist. 25. Sed Artaycten, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde *ex improviso*, uti *Valla*, ἀφυλάκτῳ (non ἀφυλάκτως) membranae *Arch.* et *Vind.*, supervenerunt. Simile *Polyaeni* VIII. 36. ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις -- καθεύδουσι καὶ ἀφυλάκτοις, *Plutarchi* T. II. p. 262. C. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ἀφύλακτον παρεισπεσόντες διαφθείρουσι. *Herodiani* VI. 5. οὕτω γὰρ ᾤετο -- ἀφυλάκτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. Quae cuncta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis praescribitur nihil. WESS. — Habet etiam ἀφυλάκτως διακεῖσθαι *Polybius* IV. 36, 4. Denique perapta utique huic loco scriptura ἀφυλάκτῳ videri poterat. Quod si tamen vulgatum olim ἀφύκτως posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum *Arch.* et *Vind.* quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum ἀφύκτως possit? Non equidem ad *Hesychii* auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quae ibi adiecta est interpretatio ἀνεξαλείπτως, satis ostendit non ibi *Herodoti* hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium ἀφύκτως reperiatur, tamen, ut ἄφυκτον dicitur *quod effugere nemo potest*, sic nihil impedit, quo minus

ἀφύκτως αὐτῷ· ἐπέπεσον dixisse *Herodotum* credamus, *ita de improviso eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint*, id est, *ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint*: nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eamdem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque haec lectio etiam significantior est: nam, ἀφύλακτον fuisse eum ab hostibus invasum satis iam superioribus verbis, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam ἀφύκτως restituendam auctori censeo. *S.*

CAP. CXVII. 7. Istud ἕστηκον τὰ παρέοντα *H. Stephanum* in iucundissimo *Isocratis* ad Demoniac. p. 8, Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere *Th. Gatakerus* ad *Antonin.* VI. 44. WESS. — Quid sit quod *H. Stephanum* offendisse dicat Vir doctissimus haud satis video, nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Graec. Ling. T. III. p. 1014. E. postquam *Isocratis* dictum adposuit στέργε τὰ παρόντα, *praesentibus acquiesce*, statim adiicit, verbum στέργειν hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui iungatur, ut ostendunt exempla a *Gatakero* l. c. cumulata. *S.*

CAP. CXVIII. 1. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη etc.) Interposita ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτεα, adprobata priscorum Codicum et *Gronovii* sententia, ablegavi unde venerant, quippe scribarum insiticium glossema. Porro τόνοι τῶν κλινέων *nervi, lectulis et sellis intendendis habiles*, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide *Pollucem* X. 37. WESS.

7. οἱ Χερσονησῖται etc.) Vicem *Stephano Byz.*, qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat haec in Χερρόνησος, sed latuerunt eruditos eius explanatores. Vulgatur, καὶ τὸν πολίτην (*Hecataeus*) Χερρονήσιον φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμορέουσι Χερρονησῖται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσιν Ἀθηναίοισι τὸ γεγενός: quae minime apta, sed luxata *L. Holstenius* cognovit. Ubi scripseris, Ἀψινθίοισι -- ὁμορέουσι Χερρονήσιοι. Χερρονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Deerit mentio *Herodoti*, quae

liberque eius IX. adiicietur commode. Ille quaedam aliter exarata hîc animadvertit, Χερσονησῖται tamen *Nostro* VI. 39., et cap. 119. Calliopes: [IX. 120, 2.] nam Χερσονησιωτέων vox exerrat. WESS.

CAP. CXIX. 3. ἔθυσαν Πλαταιστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ) Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum: ignotum quoque, unde ὁλίγοι ἐόντες, quave auctoritate, in postremam venerint editionem. An de *Vallae* Latinis? nam de *Arch.* scriptura viro Celeb. notitia nulla. Pristinum ὀλίγον ἐόντες *ad viciniam Aegos fluminis, paullumque ultra id* progressos ducit. Paucos autem admodum fuisse, qui fugerunt, liquido haud paret. Satius erit, illibatum illud servare. Omnium praeclarissime ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, quo de egregie prorsus *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 1, 18. WESS.

CAP. CXX. 4. καὶ ἔσπαιρον) Pati possem *Athenaei* et *Eustathii* ἤσπαιρον, si quae gravis urgeret causa. Simile *Apollodori*, Bibl. III. 13, 6. καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐδόκει. *Aeschyli* Pers. vs. 983. *Euripidis* Iph. Aul. 1587. Sed *Apollon. Rhod.* IV. 874. εἰσενόησε Πελίης φίλον σπαίροντα διὰ φλογός. Iunge *Valckenario* observata lib. VIII. 5. Ἰχθύες νεοάλωτοι reiecti ob vocabuli raritatem videntur. Opportunum adest *Dionis Cassii* lib. XLIX. p. 473. ε. τῶν τε νεοαλώτων τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν, de *recens captis*. WESS.

3 *seq.* ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον) Quam verbo formam induit VIII. c. 3., ἤσπαιρον hinc excitat *Eustath.* in Odyss. μ'. pag. 497, 30. Errorem in vicinis *Vallae* το. *Hartungus* iam correxit, Locor. Memorab. III. cap. 7, 18. VALCK. — Quemnam *Vallae* in vicinis errorem correxerit *Hartungus*, cuius liber ad manus non est, nescio. Illud video, verba οἱ τάφριοι ἐπάλλοντο interpretatum *Vallam* esse *offa illa salsurae resiliit*, scilicet ex Ionum idiomate ἐπάλλοντο pro ἐφάλλοντο accipientem: cuius rationem sequens *Schulzius* in Indicem Graecitatis Herodoteae ex hoc ipso loco verbum Ἐπάλλεσθαι, *resilire*, retulit. At ἐφάλλομαι aut ἐπάλλομαι non tam *resilire*, quam *insilire* et *irruere in aliquem* significat. Iam olim autem *Sylburgius* in ora *Herodoti* latine Francof. 1595. editi monuerat, esse a verbo πάλλεσθαι, *vibrare* et *concuti* significante: recte vero. Sic sane VII. 140, 14. δείματι παλλόμενοι sunt *metu tremi-*

tes sive *concussi*. Sic apud Poëtam στήθεσι πάλλεται ἦτορ, *in pectore saliens vibrat cor*, Iliad. χ'. 452. Sic *Plutarch.* in Vita Cicer. iungit παλλόμενός καὶ τρέμων. Denique quid multa? ἰχθῦς παλλομένους perspicue memorat idem Noster I. 141, 10. *S.*

8-10. Portento, quo censebatur τὸ τάριχος ἀναβιῶναι, ut loquitur *Philostr.* in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum *Herodoti* narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Pro τίνεσθαι *Arch.* praebet σίνεσθαι: quod lectum *Eustathio* huius monstrat interpretatio, ὅτι, Πρωτεσίλαος - - - δύναται βλάψαι τὸν ἀδικοῦντα. Suum hic τίννυσθαι, id est τιμωρεῖσθαι, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans *Pausan.* III. [c. 4.] p. 213. Πρωτεσίλαος, ait, ἐν Ἑλαιοῦντι, οὐδὲν ἧρως Ἄργου Φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταύκτην. VALCK. — Haereo, servem-ne τίνεσθαι, an σίνεσθαι praeoptem: hoc *Eustathium* vidisse, ipsius βλάψαι testificatur. Enimvero conspectius inter variantes, quas dicunt, exstet. WESS. — Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo τίννυσθαι, sed multo etiam frequentius τίσασθαί τινα, *ulcisci, poenam de aliquo sumere*, dixit Scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam τίνεσθαι, praesentis temporis formâ, nunc eumdem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in praesenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in σίνεσθαι aut σινέεσθαι temere mutatum. *S.*

11. ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι) Vir eruditus *Corn. de Pauw* ἄποινά μοι τάδε etc. quoniam τίμημα ἐπιδεῖναι in *mulcta irroganda* teritur; qui mihi quidem oblitus inter coniectandum videtur, ἄποινα Nostro *praemia* esse, *quae pro capite penduntur*, lib. VI. 79. De Artayctae scelere et condigna poena *Philostratus* Heroic. cap. 2. p. 672. WESS. — Sunt utique ἄποινα *praemium* vel *pretium pro capite pensum*; sed *pendere* aut *solvere pretium* Graece non ἐπιτιθέναι, puto, sonat, verum διδόναι, aut ἐκτίνειν, ut est apud Nostrum VI. 79, 6. His adde quae in *Var. Lect.* observavimus. *S.*

20 *seq.* σανίδα προσπασσαλεύοντες) Cl. *Reiskius* σα-

νίδι. Frustra. *Noster* lib. VII. 33. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιαπασσάλευσαν, quod geminum: considerandum enim, ἀνεκρέμασαν πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Vide ibi. WESS. — Conf. *Var. Lect. S.*

CAP. CXXII. 6. καὶ ταύτην τρηχίην) Paria de ingenio et habitu Persicae regionis *Plato* de Legib. III. p. 695. A. et *Herodoti* assectator *Arrianus* Exped. Alex. lib. V. 4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, nempe principio regni Cyri. In vicinis [*lin.* 10.] οἰκὸς, toties laudatum, ex *Arch.* remigravit. WESS.

16. μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι) Addita vox robur Cyri dicto conciliat. Observatio ipsa plerumque vera est, atque excellentissime ab *Hippocrate* illuminata, de Aër. Aq. et Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. *Fere imperia penes eos fuere populos, qui mitiore coelo utuntur: in frigora septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait poëta, suoque simillima coelo*, dicto *Senecae* lib. II. de Ira c. 16. Quid olim quaeso suavius cultiusque Graecia? Quid Caesaris et Taciti aetate asperius et situ magis foedum Germania? At nunc utriusque faciem intuere. *Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturae patientem commodet aurem*, more oraculi *Horatius*. WESS.

17. οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι) Eamdem Cyri sententiam verbis diversis *Plutarchus* tradidit in Apophthegm. pag. 172. E. ubi *Persas Cyrus cupientes* ἀντὶ τῆς ἑαυτῶν, οὔσης ὀρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, οὐκ εἴασεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται. Temporis itaque Cyri Persas velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat *Plato* de Legib. p. 695. A. cui hac in parte convenit cum *Xenophonte* Κυρ. Παιδ. VII. p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum simillima, partim collecta *Th. Gatakero* ad *M. Antonin.* IV. 39., quorum nonnulla dederat et *Andr. Dounaeus* in *Demosth.* pag. 131. Unius ponam verba *Livii* ex lib. XXIX. c. 25. *Fertilissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio; et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.* Herodoti Cyrus, φιλέειν inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca *Livius* expressit imitando. VALCK.

AD LIBELLUM
DE VITA HOMERI
ADNOTATIONES WESSELINGII

QUIBUS NOSTRAE NONNULLAE ADSPERSAE.

(*Quae vel huiusmodi uncis* [ ] *intercepta sunt, vel literâ* S. *in fine distincta, ea nos adiecimus: reliqua omnia* WESSELINGIUM *habent auctorem.*)

CAP. I. 1. ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεύς) *Herodoto*, cuius *Musas* hactenus iucundissime versavimus, Ἐξηγήσεις hanc eruditissimi Viri *Io. Ger. Vossius*, *Tan. Faber*, *Th. Rykius*, *Io. Ionsius*, *Ez. Spanhemius*, *Steph. Berglerus*, aliique abiudicant; contra illi maximopere asserentes nituntur *Io. Alb. Fabricius*, *Ios. Barnesius*, *Bouherius*, quique eam ante hos decem annos Londini eleganter descriptam publicavit, *Io. Reinoldius*. Me, in partem cum sit eundum, priores trahunt. Dictionis sane tenor et filum vocabulaque conplura Herodotea non sunt. Abest Ionismi perpetua suavitas, nec de sola scribarum culpa; quod *Berglerus* in Praefatione ad *Homeri* Odysseam bene docuit, atque Herodoti studiosos fugere non potest. Adsunt opiniones praeterea, Herodoteis valide pugnantes. Et quis veterum, qualium de Homeri origine, patria, fatis, carminibusque conmemorantium magna utique corona, *Herodoto* contribuit unquam? Non nescio, sollertissimum *Fabricium* in medium collocasse *Tatianum*, Orat. ad Graec. c. 48. tradentem, περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου, καθ' ὃν ἤκμασε sedulo Theagenem Rheginum, Stesimbrotum Thasium, Antimachum Colophonium, *Herodotumque Halicarnassensem* investigasse. At quid *Tatianus* contra tam pertinax priscorum et aequalium scriptorum silentium? Immo verba eius, ubi penitius inspexeris, tantummodo requirunt, ut Herodotus de Homeri aetate et tempore, quo vixerit, conmentatus fuerit; quod

eum in Euterpe c. 53. sedulo factitasse novimus. Primus, nisi valde fallor, *Vitam Homeri* obiter *Herodoto* attribuit *Stephanus Byzantinus*, tum *Suidas*, *Eustathius*, *Tzetzes*, omnes nimis seri. Laudant, fateor, suavem exordii huius simplicitatem et cum Clionis principio contendunt Celeb. *Fabricius* asseclaeque: sed aemulatio mera est, neque perfecta tamen. *Herodotus*, bene viri morem si teneo, [*lin.* 2.] τάδε ἀπηγήσατο, ἱστορίης ἐκθεσιν, quem et Vitae Auctor alibi amplectitur, maluisset. Ubi vero in Musis οὐ πολύφορτος, [quod hic, *lin.* 7.] *homo fortunae non amplae?* Memini πολύφορτον *multa sarcina gravem*, qualis *Moschi* πολύφορτος ἀπήνη, item δλκάδα μυριόφορτον *Libanii* T. II. p. 154. D. Si οὐ πολύφορτα - - ἔχων optaveris ex manu scripto et naves intellexeris, nexus sermonis obscurus. Ut ut est, libello addidi varietates scripturae ex *Codice Barocciano* a Cl. *Reinoldo* diligentissime excerptas, praeterea ex *Palatino Jungermanni* et *Amstelodamensi*. Haec WESS.

Nos Varietatem Lectionis adiecimus ex *Cod. Reg. Paris.* MMMXXX. ab eodem *Georgiade*, cui Musarum collationem debemus, nobiscum communicatam; quem codicem brevi nota Pg. insignivimus. Praeterea et alias huius libelli Editiones, et Editionem principem *Florentinam*, anno MCCCCLXXXVIII. cum Iliade et Odyssea typis excusam, passim consului, earumque Lectiones, ubi operae pretium videbatur, enotavi. *Borhackii* quidem novationes, omnia ad Ionicae dialecti normam praeter librorum auctoritatem refingentis, neglegendas duxi. De *Barnesii* editione, qui hunc libellum Homero suo praefixit, monendus est Lector, quas ille discrepantes lectiones *Henr. Stephano* tribuit, non *Stephani* esse, sed *Iungermanni*; qui eas, e *codice Palatino* excerptas, in ora sui Herodoti exhibuit, unde deinde in editione Londinensi, quae *Galei* nomen praefert, repetitae sunt. Caeterum, quamquam et in Graeco huius libelli exemplo, praeeuntibus codicibus msstis, nonnihil passim aut mutandum aut adiiciendum censeam, et in Latina versione multa commodius efferri potuerint; tamen et Graeca et Latina, qualia a *Wesselingio* edita sunt, nihil mutans, repraesentavi. Graecorum versuum, qui frequentes inserti sunt, versionem Latinam paullo commodiorem, soluta oratione comprehensam, dedit *Ernesti* in ed. Homer. Vol. V. p. 113

seqq. cum Adnotationibus haud spernendis, cum quibus conferenda Addenda, in fine eiusdem voluminis pag. 48. Quod ad quaestionem de *Auctore libelli* adtinet; perspecto *Wesselingii* iudicio adiicium duorum non minus magnorum Virorum auctoritatem. *Hemsterhusius* ad *Thomam Mag.* voc. Ἐπίτριξ. p. 357. in mentionem auctoris huius libelli incidens, ait: *Herodotus, quicunque demum (non certe, ut quidem arbitror, Halicarnassensis) de Vita Homeri.* Apertius etiam *Valckenarius*, de eodem commentariolo loquens, (ad *Theocriti* Adoniaz. p. 247.) *Nugax libellus*, ait, *de Vita Homeri, sub Herodoti nomine vulgatus; sed, meâ quidem sententiâ a Sophista quodam pauperculo scriptus ingenii exercendi causâ.* Quorum illustrium Virorum in partes pauci hodie viros doctos esse puto, qui non ultro concedant. *S.*

CAP. II. 3. ἐν Σμύρνῃ δὲ Ὁμήρου) *Ioannem Meursium* vide, Thes. cap. 1. ac iunge ista *Isidori* Origg. lib. XV. 1. *Theseus vero Smyrnam condidit, unde Homerus postea patria vetitus, et Smyrnaeus cognatus est, quod circa eius campos Hermus fluvius fluat; quae ridicula nominis impositionis ratio.*

CAP. III. 3. ἐν Ἰθάκῃ δὲ ἐκ τῶν ἐπῶν) Ibidem est ἐν Ἰθάκῃ δὲ ἐκ τῶν ἐπῶν; Musae primae ex nobis etc.

CAP. IV. 3. ὢν μονοστρόπος) ὢν μουνοστροπος, in quo multisque aliis dialecti forma spernitur. Bene *solitarius* interpreti. *Euripides* Androm. vs. 281. βοτὸς τ' ἄμοι μονοστρόφου νέαιρα. Alibi *asper* et *inmitis*, ἄλλως, καὶ ἀνήμερος in *Casauboni* Animadv. in *Athen.* lib. VI. 12. WESS. Animadv. T. III. p. 466. nostrae editionis. Conf. *Ruhnk.* ad Hymn. in Cer. p. 35. Interpretationem istam, *quum esset solitarius*, ex margine *H. Steph.* recepit *Gronov.* ubi ille posuerat *quum vitam solitariam degeret.* Olim ex *Heresbachii* versione erat, *quum citra uxorem viveret*; ne id quidem male. *S.*

6. πολλῷ κάμμι) πολλῷ κάμμιον Clar. *de Pauw.* Praeferrem πολλῷ τῷ κάμμιον. *Sophocles* Electr. 873. τὸ κάμμιον μείωσα μὴ τάχι μολεῖν.

CAP. V. 12. ἱστόρων γάρ τιν.) Prodigiosum urbis aetatem octoginta annos, nisi colonos in eam, habitatam prius, cumpei deduxerint, incrementum! In proximis

Pavius maluit; [quod praefert noster cod. *Pg.*] alioqui αὐτόθι et ἐς αὐτὴν aptanda per redundantiam erunt.

CAP. VI. 9 *seq.* καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν) Varius in dictionis huius usu Scriptor videtur. Ludum litterarium et sponte quidem desertum innuit; institutum vero, διδασκαλίην κατεσκευάσατο c. 16. At c. 24. διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος. Aliis, *qui artem desinit*, simpliciter καταλύει: uti meretricula καταλύσαι θέλω in Poëtae fragmento apud *Stobaeum* Serm. VI. p. 80. et *Athenaeo* XIII. p. 581. c. *Lucillius*: πύκτης ὢν κατέλυσε Κλεόμβροτος, Anthol. lib. II. pag. 183. et p. 190. etc.

CAP. VII. 5. καταλιπεῖν ὁ Μέντης) Fluctuat structura. Aut καταλείπει oportuerat, aut certe κατέλιπεν, neque doctiores latuit. Licebit credo de maritimo hoc itinere ex Hispaniae, Italiae, Epirique vicinia in Ioniam addubitare. *Herodoto* alia stabat sententia lib. I. 163. et VIII. 132.

12. ἐξιστορῆσαι καὶ πυθέσθαι) Copulam Codices adstruunt: ceteroqui de *Pavii* voluntate ἐξιστορήσαντι πυθέσθαι. Supra Scriptor, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. *Herodotus* autem VII. 195. τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς etc.

CAP. IX. 1. ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου) Summopere *Ios. Barnesium*, recusantem [in Append. ad Odyss. p. 88.] ditam latissime de Homeri paupertate famam, stupeo, et hunc tamen libellum, tanquam Herodoti foetum, amplexantem. [in Prolegom. ad Homer. pag. 1.] Insequens epigramma, cui talia adposuit, istiusmodi professionem redarguit, tum, ut plura silentio premam, ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων cap. 16. Quanto satius fuerat auctoritatem huic commentario deminuere, quam *Herodotum* mendacis fabellae auctorem ferre!

8. Κύμην Ἐριώπιδα κούρην) Idem *Barnesius* Ἐρατώπιδα κούρην, contra tabulas. Haec autem ad Neoteichenses poëta accinens, quomodo recentem eorum urbem Κύμην Ἐριώπιδα κούρην adpellare potuit? Namque in Νέον τεῖχος omnia quadrare, eiusdem positio ad montem Sardenen et amnem Hermum manifesto declarat. Cultissime doctissimus *de Pauw*, Κύμης ἐριώπιδα κούρην, *Cumae formosam filiam;* quippe matris eius coloniam, quemadmodum *Massilia*, *Graium*

filia apud *Paullinum Nolanum*, et Tyrus בת צידון, *filia Sidonis*, in summi divinique vatis *Esaiae* c. XXIII, 12.

15. αἰτίοντα τυφλὸν) Sic melius. Cetera quae Codices liberali manu adspergunt, nec prava sunt, neque admodum necessaria, excepto *Barocc.* ματέξειν, quod Ionum. WESS. — Sed quum peropportuna huic loco sint verba, a tribus codd. msstis oblata, non video cur ea damnemus. *S.*

CAP. X. 3. οἱ Νεοτειχεῖς) *Stephanus Byz.* Τὸ ἐθνικὸν Νεοτειχίτης, ὡς Χωλοτειχίτης· ὡς Ἡρόδοτος ἐν Ὁμήρου βίῳ. Ergone eius hic tempore Νεοτειχῖται? Non puto. Optime *L. Holstenius* mutila *Stephani* farsit, ὡς Χωλοτειχίτης· καὶ Νεοτειχεύς, ὡς Ἡρόδοτος etc.

CAP. XI. 11. δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ) In ficto Homeri et Hesiodi Certamine τοῦ βασιλέως παῖδες, Ξάνθος καὶ Ζέργος, παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπίγραμμα ποιῆσαι: adeo sibi non constant fabulatores. Epigramma qui laudant, (laudant autem *Plato*, *Dio Chrysostomus*, *Longinus*, *Sextus* Philosophus,) auctorem eius Homerum non nominant. *Diogenes Laërt.* locuplete *Simonidis* testimonio vindicat *Cleobulo Lindio*: cui *Barnesius* frigida rescripsit, meliora *Bouherius* Diss. Herodot. c. 8. pag. 84., praecipue tamen libelli huius fide et auctoritate.

18. καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν) Haec manu exarati libri et priscorum plures non norunt. Addita a *Iungermanno*, sed versus modulum post habente, videntur. [Primus adiecit *H. Steph.* ut in *Var. Lect.* monui.] In *Diogene*, καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν. Apud alios καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν, *Barnesio* probante. [in Append. ad Odysseam, p. 89.] Sequor *Diogenem*.

CAP. XII. 10. καὶ αὐτοὶ παρήνεον) Ad aures ingrata accidunt ob vicina καὶ αὐτοὶ ἔφασαν: quam insuavitatem *Pavius* scribendo καὶ αὐτῷ παρήνεον inminutum ivit. Quo vero modo ἰὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον excusabitur? Βουλεῖον de senatoria dignitate dextre *H. Valesius* ad *Harpocrat.* p. 105. illustravit. Ubi quaeso βουλεῖον pro *curia* et *senatorum concessu* in *Herodoto*?

CAP. XIII. [5. τῇ χρήμῃ) Hoc vocab. quod alibi nusquam occurrit, nisi mox iterum cap. 14. atque inde apud *Suidam*, *Archilocho* vindicatum ivit *Abresch.* Diluc. Thucyd. p. 778. laudante *Iacobs* ad Anthol. Vol. I. p. 160.

Sed videndum, ne apud *Stobaeum*, qui illam Archilochi eclogam Serm. CIII. servavit, veram scripturam χρήζων, quam ex coniectura *Gesnerus* commendaverat, firmet optimus codex Parisiensis, quem olim *Brunckius* cum Grotii Florilegio diligenter contulit. Certe in Brunckii collatione, quam ab illo mihi dono datam ob oculos habeo, ad verbum χρήζων, quod Grotius in hac ecloga posuit pag. 437. nihil adnotatum video, licet alioquin multae manifesto etiam vitiosae lectiones ex illo codice ab eodem Brunckio adnotatae sint. *S.*]

CAP. XIV. 3. ὁ ἐπιστάτης) Ex officio admissionis, ὁ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθιστώς, ut in senatum admitti cupidos duceret c. 12. Nota iterum mihi egregium vocabulorum novatorem, qui τὴν χρῆσιν et ἀνυφορᾶνειν ne recentissimae quidem Graeciae adprobare valuit.

9. ὧν ποτ' ἐπύργωσαν) Vexat ista *Leo Allatius*, de Patria Homeri c. 12. *Quae enim erant illa γούνατα μητρὸς αἰδοίης*, genua matris reverendae; *in quibus Iuppiter ἀτάλλε*, nutriebat; *quibus postea inconcinna sententia addit*, ἧν ποτ' ἐπύργωσαν λαοὶ Φρίκωνός, quam populi Phriconis aedificarunt. *Sane, quid sibi velit Auctor, non capio: quid debuisset dicere, iam percipio.* Hactenus ille. Vexatio cessabit fortasse leni medicina, Ἧι ποτ' ἐπύργωσαν, *ubi olim condiderunt*, formando. Λαοὶ Φρίκωνος Cumani, ex Locrensium monte Phricio, Φρικίῳ, (Poëta Φρίκωια vocat,) prope Thermopylas, olim in Asiam progressi apud *Strabonem* XIII. p. 922. A. [pag. 621. A. ed. Casaub.] Consule *L. Holstenium* ad *Stephani Byz.* in Φρίκιον.

[18. ἔς σφιν etc.) „Hunc versum, ait *Ernestius*, (*Homer.* Vol. V. p. 115.) nec ipse intelligo, nec quisquam intelligat. Nec sine libris medela speranda." *S.*]

20. τλήσομαι ἀκρέαντα φέρων) Optime. ἀκρέαντον versus modum iugulabat, quod *Pavium Barnesium*que fugere non potuit. Praestat etiam prae vulgato δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν. Barnesiana inspice ad Iliad. Ω'. 481.

CAP. XVI. 4. Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω) Iliadem, quae nostris in manibus, τὴν μεγάλην vocat c. 28. Huius frequentior adpellatio Ἰλιάδος τῆς μικρᾶς. Fuerit-ne vero *Homeri*, atque eadem ac τὰ Κύπρια, magnum olim certamen. *Herodotus* Κύπρια ista Poëtae abiudicat lib. II. 117., itidem

alii. Egregiae hanc in rem observationes sunt *Th. Ryckii* in Dissertatione [adiecta Holstenii Notis ad Steph. Byz.] de Prim. Ital. Colon. c. 10. p. 446. et *Ti. Hemsterhusii* ad *Pollue.* X. 85.

8. τὴν τε Φωκαΐδα) Si Cl. *Io. Alb. Fabricius* Bibl. Gr. lib. II. 2. scripserit, Φωκαΐς *Herodoto* c. 16., *sive legendum* Φωκαΐς *ex Ovidio* IV. *ex Ponto*, (quam illi coniecturam Eminentiss. Cardinalis *Quirini* criminatio Primord. Corcyr. c. 3. inputat) coniectando aberravit. Ego coniectionem istam adhuc quaero. De Phaeacide *Tuticani* praeclare *N. Heinsius* in lib. IV. Ep. ex Ponto XVI, 27.

CAP. XVII. 1. ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι) Erunt fortasse, quibus ἐμπειροι arridebunt. Sed enim *Iungermannum* adi ad *Polluc.* VII. 7. commentantem. Sequens *Barocciani* ὠφέλημα κάρτα πολλόν, *Barnesius* ὠφέλημα καὶ κάρτα etc. *Reinoldius* ὠφέλημα κάρτα πολλὸν καὶ ἔπαινον ordinant atque augent. Equidem posteriori, modo accessione locus indigeret, calculum adponerem.

10. ἐπὶ ξύλου) Melius ἐπὶ ξύλον, uti c. 6. καταπεπλευκὼς ἐπὶ εἶτον. Vise Cl. *Valckenarii* scripta ad Polymn. c. 193.

CAP. XVIII. 2. τὴν αὖλιν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποιήσατο) *Herodoti* Musae dictionem aversantur. Praestabilior tamen est prae olim recepta. *Maximus* Philosophus περὶ Καταρχῶν vs. 343. Ἢ καὶ ἐν τειμένει χρυσέην ποιεύμενος αὖλιν.

CAP. XIX. 2. Οὐδὲν ἦν ἀπόστολον) Aliis πλοῖον adiungere mos est. Confer Clar. *Ruhnkenium* ad *Timaei* Lexic. p. 31. [p. 43. ed. sec.]

8. πτωκάσιν αἰθυίησι) *Pavidi* mergi sunt, πτωκάδες, non utique πτωχάδες sive *mendici*. Consimilis in scriptione, sicuti *Küsterus* animadverlit, variatio in *Sophoclis* Philoct. vs. 1121. WESS. — Vide Scholia Graeca ad l. c. qui est vs. 1093. ed. *Brunck*. Fortasse vero utraque notione perinde et πτωχάς et πτωκάς dicebatur; ab eodem fonte certe utrumque ducitur vocabulum. At πλωάσιν, *natabilibus*, apud Nostrum corrigendum censuit *Ernesti*, probante *Brunckio*, qui simillimam medelam *Sophocli* adhibere non dubitavit. *S.*

10. μίτ' ἔπις) Ineptum nullique rei μίτοπις. Belle *Pavius*, *Barnesius*, *Reinoldius*que disiunxerunt, μίτ' ἔπις, μίτα vicem verbi μίτισαι fungente. *Küsteri* institutus ad *Sui-*

dam labor nimius est et exorbitat. WESS. — Equidem, *μίτ'* ὅπις utique probans, voculam *μίτ'* ex *μετὰ* decurtatam, et pro *μετὰ ταῦτα* vel *μετόπισθεν* (quod ex glossa *Suidae* habet) accipiendam censeam. *S.*

15. Ὑμᾶς, ὦ ξένοι) Pedestri sermone ne *Homerus* loqueretur, fingere *Barnesio* libuit:

Ὑμέας, ὦ ξεῖνοι, ἄνεμος κάβεν ἀντίος ἐλθών·
ἀλλ' ἐμὲ νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλόος ἔσσεται ὔμμιν.

Quos ego versus illi redono. Vitae Auctori non illa fuit sapientia.

CAP. XX. 5 seq. ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον) Prodit recentiorem aetatem Scriptor Ionica aemulatus. Priscî Graecorum *pini fructum* sive *nucem* constanter κῶνον, seriores στρόβιλον nuncuparunt. Testis isto in genere gravis *Galenus* Conment. IV. in *Hippocrat.* de Ration. Vict. Sect. 53. Ὁ μὲν γὰρ κόκκαλος ὑπ' αὐτοῦ λελυγμένος, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ κῶνος μᾶλλον ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ὀνομάζεται, καθάπερ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν σχεδὸν ἁπάντων στρόβιλος. Et lib. II. de Aliment. Facult. c. 17. καλοῦσιν οἱ νῦν Ἕλληνες οὐ κώνους, ἀλλὰ στροβίλους αὐτούς. Quae quidem *Galeni* illustris *Ex. Spanhemius* Diss. VI. de Us. et Praest. Numism. pag. 309. significans, verissime adiunxit, *ut vel inde, etsi non alia id arguerent, longe recentiorem, quam vulgo etiam creditur, exstitisse liqueat Vitae illius* (Homeri) *Scriptorem* etc. WESS. — Conf. *Athenaeum* lib. II. cap. 49. *S.*

12. τὰ δὲ Κεβρήνια). Legenda *Holstenii* observatio in *Steph. Byz.* Κεβρηΐα. Quid fiet autem Idaeis Dactylis, ferri repertoribus, si conditis demum Cebreniis ferrum ex Ida monte erui coeptum fuerit? Puto ex *Ephoro*, quem de hac Cumanorum colonia scripsisse *Harpocratio* testatur, haec propagata.

CAP. XXI. 4. ἐπέδραμεν ὀρθαλέως) *Pavius*, quo nitidior sermo procederet, ἐπιδραμὼν ὀρθαλέως. Quem in modum si plura huius ἐξηγήσεως, male apta, concinnanda forent, quis finis? Ὀρθαλέως *Homeri* sibi Scriptor habeat, *Herodotus* usurpare noluit.

CAP. XXII. 4. Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος) Maluit ob Codicem Lipsiensem Cl. *Berglerus* ἐπιών τοι ἔπος τι ἐνὶ φρεσὶ θήσω. Aliis alia, placuerunt. Praeferrem ex *Suida*, praeclare a *Küstero* adiuto, Γλαῦκε, βετῶν ἐπίοπτα, ἔπος τόδ'

ἐπὶ φρεσὶ θήσω. [Recepit hoc *Ern.*] Erat enim *Glaucus* caprarum custos. *Barnesius* non dissentit.

CAP. XXIII. 6. πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) *Pavius* πλησίον τοῦ Χίου τοῦτο, quod *Bolissus* haud procul Chio; me invito et minime laudante. Χωρίον *praedium* est; ubi Glaucus pecudum custodiae invigilabat.

11. καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου) *Coecos*, qualis Homerus. Atqui veteribus ἀνάπηροι plerumque ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος in *Pollucis* II. 61. Multa *Io. Iac. Wetstenius* de voce ad *S. Lucae* Euang. c. XIV, 13.

CAP. XXIV. 7 *seq.* παῖδες ἐν ἡλικίᾳ) *Pueri* admodum et plane *impuberes*; quos prisca Graecia τοὺς τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότας dictitabat: namque οἱ ἐν ἡλικίᾳ *adulti* sunt atque in aetate στρατευσίμῳ, de iusta *Taylorii* doctrina ad *Lysiae* ἐπιτάφ. p. 55.

[10. καὶ Ἐπικιχλίδας) Duorum poëmatum titulos, καὶ Ψαρομαχίην, καὶ Ἐπτακαπακτικήν, quos h. l. ante καὶ Ἐπικιχλ. insertos habet noster optimus *Codex Parisiensis*, eosdem in suo exemplo huius libelli repererat *Suidas*, quem vide in voc. Ὅμηρος, T. II. pag. 686. ed. Küst. ubi quidem alterius titulum Ἑπτακάκτων dant hodie Suidae libri: quo de poëmatio consulendi *Fabric.* et *Harles.* in Bibl. Graec. lib. II. c. 2. §. XXIV. n°. 10. et 11. *S.*]

11. ἐνταῦθα ἐποίησε περὶ τῷ Χίῳ) Paria bis *Ephorus* apud Ethnicographum in Βολισσός. Non nunc attingo τὰ Παίγνια, quae dicuntur, *Homeri*. Abunde sollers Cl. *Io. Alb. Fabricii* (Bibl. Gr. II. 2.) diligentia cupidis satisfaciet. At enim socors Scriptoris negligentia ac taciturnitas est tangenda. Dubitabat *Herodotus*, essent-ne Ἐπίγονοι Homeri poëtae? Ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ἰόντι γε Ὁμήρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε: lib. IV. 32. Homo noster, si vir et bonae fuisset fidei, dubitationem istam amputare litemque dirimere in Ἐξηγήσει rerum et poëmatum Homeri, occasione praesertim oblata ultro, debuerat.

CAP. XXVI. 14. Φημίῳ, ὃς δὴ πολλόν) Prae vulgato hoc arrisit. Unde versum autem Vitae auctor mutuatus fuerit, non dixero. Magis *Ios. Barnesium* demiror, *Homero* Odyss. A'. 154. inculcantem, tanquam genuinum, sed reapse nexum conturbantem. Cur porro καὶ πάλιν, cum versus iste praescriptis artissime adhaereat?

CAP. XXVII. 3. καὶ οἰκίαν δὲ ἐν τῇ Χίῳ) Videntur absolute posita. Quis vero proxima [CAP. XXVIII. *lin.* 3. et 14.] laudibus ferat, ἐμπαιεῖ ἐς τὴν πείσιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, tum ἐν Νεῶν καταλόγῳ? Censuit-ne lectores ignoraturos, Νεῶν καταλόγον partem Iliados absolvere? Prudentius et simplicius post pauca, Σαλαμινίους ἐν Νεῶν καταλόγῳ ἔταξεν. *Herodotus* semel duntaxat, neque absque disputatione ad eum modum, ἐπιμέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριστείῃ: lib. II. 116., ubi Cl. *Valckenarius.*

CAP. XXVIII. 11. τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱός) Reinoldius ἡγεμόνευεν *Barocciani* et priscorum editorum excellentius decernit. Receptum servo, quod et in Poëta.

17. στῆσε δ' ἀγών) Solonis commento, ut Salaminem civibus suis in nobili lite cum Megarensibus super insulae possessione vindicaret, versum παρεμβεβλημένον haud pauci prodiderunt, neque adeo Homereum esse. Rem declarant *Clarkii* notae ad *Iliad.* β'. 557. et *L. Küsteri* Histor. Crit. Homeri p. 104.

24. καὶ ἐπιχάρσιον ἐς Ἀθήνας) Haud reminiscor, qua ex auctore ista fluxerint. Nostra aliter, nihil varietatis *Eustathio* adferente, *Odyss.* ι. 81. In vicinis, Creophyli Samii, quem Homeri amicum et hospitem *Callimachi* epigramma celebrat, exspectasses mentionem. Videndus *Strabo* est lib. XIV. p. 946. A. [p. 638. D, ed. Cas.] WESS. — Quod in *Var. Lect.* ait *Wesselingius*, ἐς deesse *Heresbachio*; usus ille erat (ut, ex eiusdem Praefat. ad Herodot. intellexi) editione Latina Herodoti, quae anno 1537. prodiit. Est vero mihi ad manus editio Paris. 1528, in qua legitur hoc loco ἐς, ut in ed. *Flor.* et in aliis omnibus edd. et mastis. Nempe in utraque istarum editionum, latine conversis versibus adiecti sunt graeci.

[*CAP. XXX.* 1. Κωμυτοῦς) Κωμυτοῦδα *Apollinem* interpretatus est *Ernesti*. Rectius, puto, *Deae*, non *Dei* cognomen h. l. intelligetur. Nota est Κωμυτώ, Ἥ, *Alma Tellus*: estque et *Cereris* et *Dianae* cognomen. *Spanhemius* (in Notis ad Callim. H. in Delum vs. 2.) *Venerem* hoc nomine in versiculis, qui mox adponuntur, invocari censuit; cui *Clarkius* suffragatus est. *Larcherus* cum *Alex. Polito* eamdem deam intelligit, quam *Lucinam* Romani adpellarunt. S.]

4. ἐς δυμὸν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν) Non improbe. *Herodotus* ἐς δυμὸν ἔβαλετο mavult lib. VII. 51. VIII. 68. etc.

11. ὧν ὧρη μὲν ἀπαμβλυνται) Ita verius, nisi ἀπημβλυνται praeponatur. Pristinum syllabae penultimae modulus recusat. *Suidae* vero et *Eustathii* ὧν οὐρά, *quorum caudae salaces, διττογραφίαν* sistunt; sicuti ὧν ἰσχύς, uti *Athenaei* Codices, glossam. Fuisse olim, qui Sophoclis, admodum senis, epigramma perhiberent, esse tamen ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων, ex eodem *Athenaeo* discimus.

CAP. XXXI. 6. ἔπειγε δ' ἐν πεδίῳ) Minime absurdum in Certam. Homeri et Hesiodi, Ἔργον δ' οὐ πεδίον κόσμος. Statim οἶκον αἴθειν ex scheda adscivi. Par *Barnesii* institutum.

[9. Post illum versum,

Αἰθαλόεν δὲ πυρὶ χειμωνίῳ οἶκος ἰάνθη:

Barnesius ex Certam. Homi. et Hesiod. hunc adiiciendum putavit,

ἥδιστον χειμῶνι, ὅταν νιφόμενον κρύηται.

At apud fabulatorem nostrum nunc non de hyeme agitur, sed de epulo; nec frigebat Homerus, sed esurichat: itaque *domum* laudat in qua est *mensa bene instructa*, *lautaque* celebrat *epulae*; et huic dilit *ignem in domo accensum*. Est enim τὸ πῦρ, τὸ ἐν οἴκῳ ἀνημμένον, unde tenues parcaeque epulae, ἀπύρου dicebantur *Suidae*. et *parasitus* Diphili comici (apud *Athenaeum* VI. p. 236. d.) *epulatum*, quas capiat, *lautitiam* ex *fumo* metitur *quem e camino copiose surgentem* conspicit. Conf. quae et a *Casaubono* et a nobis ad eiusdem *Athenaei* lib. I. p. 8. e. adnotata sunt. *S.*]

CAP. XXXII. 6. κεράμου λεπτοῦ) Tantum-ne in caminorum vitae felicis olim? Non arbitror, neque ut putem, sequens carmen patitur. An ergo ex Poëtae illa imprecatione, Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμεᾶ λέπτ' ἀποῦσα? Fieri potuit. Carminis titulus infra *Kaibelio* est, in *Polluce*, qui incerti auctoris sed *Hesiodo* contributum monuit, Κερκώπεις. Docte ithic *Hemsterhusius*.

τὸ δὲ ἀπομύλλειν) Interpres *Suidae* μελανθῆναι sequitur, non bene. Μαγειρικῶν vasis fictilibus, in fornace excoquendis, vix convenit. Μελανθῆναι, *nigrescant*, ferri potuit; quanquam commodius ex *Polluce* πεφανθῆναι, *absolvantur probe*. [πεπανθῆναι coniectaverat *Ruhnk.* suffragante *Ern.*] In sequentibus variae doctorum fluctuationes. *Portus* μεχ

ὑγρὰ ad *Suidam*, quorsum Latina vergunt: *Barnesius*, levi sed audace mutatione, μαλ' εὖρω. In vulgato acquiescunt, in versione discordes, *omnia sacra admodum* vasa, *Reinoldius*; *omnia eximia* vasa, *Pavius*. Equidem πάντα κάναστρα *Polluci*s unice laudo. Κάναστρα, quae docta *Hemsterhusii* ad *Pollucem* observatio, et ex vimine plectebantur, et vasa erant fictilia, forte ad canistrorum formam. Nihil certe his aptius. WESS. — κάναστρα recepit *Ern. S.*

13. ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι) *Suidae* ὥς σφιν ἀεῖσαι *Barnesio*, tanquam modestum summi Poëtae votum, arrisit. In edito intelligi cum *Reinoldio* εἴη, vel ἔστω, vel δὸς, aut istiusmodi aliud, poterit.

16. Σύντριβ' ὁμῶς etc.) Fornacis turbatores turbas etiamnum cient. Posset *Suidae* συντρίψαι Σμάραγον, sine caussa in συντριβεῖν a *Barnesio* [in Append. ad Odyss. p. 94.] conversum, placere; ni ὁμῶς, cui constans in schedis sedes, officeret. *Pavii* acumen Σύντριβ' ὁμῶς, ficto, uti Σμαράγου et Ἀσβέτου, titulo, ex Συντρίψ procudit, *obtriturum* videlicet *vasa fictilia*; adprime, me quidem arbitro, eleganter. [Eodem modo interpretatus est *Ern.*] Idem, sicuti his paene absolutis animadverto, in mente *Peregrini Allii* fuit, primi omnium Ἐξηγήσεως huius interpretis; neque dissentit Clar. *Alexander Politus*, cuius nitida Libelli versio *Eustathii* in Homer. Commentario T. II. praefixa cernitur. Ἄσβετον *Barnesius* (quandoquidem inter Centauros, ab Hercule caesos, *Asbolus*) Ἄσβολον audacter, ut lenissime dicam, fingit. Ex σβέω, σβέσω, non inconmode Ἄσβετος gignitur. *Suidae* Σαβάκτην repudiant scripti Codices, ἠδέ γ' Ἄβακτον repraesentantes: id vero cognomentum ex βάζω, ad figulorum ex fornacis incendio *stuporem*, cum verbum proloqui nullum possent, indicandum, *Reinoldius* derivavit. In re valde obscura *detestabilem* infelicitate mallem. *Hesychius*, Ἄβακτον καὶ Ἄβυκτον, τὸ μὴ μακαριστόν. *Cyrilli* Glossae mss. Ἄβακτον, τὸ μὴ μακαριστόν. Iunge Adnotationes Hesychianas Clarissimi et amicissimi *Io. Alberti*; cuius, dum haec scribo, mortem tristis accipio, ac vehementer, uti par est, doleo, lugebuntque boni omnes, iacturae ingentis memores, quam litterae et solidior et sine fuco Theologia faciunt.

19. Πέρθε πύρ' αἴθουσαν) Perplacet *Barnesii* emendatio.

Portius [in Lex. Ion. voc. Πεῖσε.] aeque eleganter, *πρῆθε πύρ' αἴθουσαν*, *ure igne atrium*, laudante *Alex. Polito*. Fuit et in correctione docti viri Πεῖκε πύρ' αἴθουσαν, facili ex *πεῖθε* metamorphosi. At ubi *πείκειν* de igne? WESS.— Quod, pro olim vulgato Πεῖκε, ex *Suida* Στίλαι citatur, id operarum errore accidit, ex edit. *Aemil. Porti* in *Küsterianam* propagato. Στίλαι habet *Suidae* editio princeps Mediolanensis, neque aliter ed. Frobeniana quae ex Aldina expressa est. *S.*

28. *τύπτειν τάδε ἔργα*) Ad *Suidam πίπτειν L. Küsterus*, mala caussa. Advocantur ad vasorum perniciem Centauri; neque incongruens *τύπτοι δὲ κάμινον*, nempe *Chiron* ipse. Habet tamen *πίπτοι δὲ κάμινος* suos sibi patronos, neque malos. [Hanc lectionem cum *H. Steph.* exhibens *Iungermanus*, nihil quidem varietatis e ms. *Palat.* adnotavit: sed nimirum ad totum hoc poëmation lectiones illius codicis adnotare ille neglexit.] Consequentia, *περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον φλεχθεῖν*, Poëtae diris respondent. Voluit *τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον περιφλεχθεῖν*. *Barnesius* inprudenter *πυρὶ τούτου πᾶν*.

CAP. XXXIII. 7. *ὃς μέγα μὲν δύναται*) Accusantur *ταυτολογίας* propter vicina *ἀνδρὸς μέγα δυναμένου* a *Küsterō* ad *Suidam*. Absolvunt alii; et facile queunt excusari. *Suidae αὐτεῖ* alia venit aut ex *ἐκδόσει* aut correctione; neque, in *αὐχεῖ* uti abiret, opus erat.

11. *κυρβαίη δ' αἰεὶ*) *Suidas* Κυρκαίη. Neutrum obvium aut in aperto. Succurrebat *Barnesii* explicatio, *ὅτι* Κύρβειον δίκην *ἦν τετράγωνος* maza ista, sed arcessita et arbitraria. Placuit Cl. *Polito* aut Κυρβαίη, a *Cyrba*, urbe Pamphyliae apud *Stephanum*, ob mazarum istius loci praestantiam, qua de nemo: aut *ἐκταίη*, ut grandis sit maza, sex choenicum, opinione fallace admodum. Ingeniosior Clar. *de Pauw* ex *Suidae* vestigiis, Πῦρ καίῃ δ' αἰεὶ, *κατὰ δόρπου ἕρπῃ μάζα*; *Semper luculentus sit focus, atque ad coenam maza veniat.* Quae quidem, si non vera, vulgatum longissime exsuperat elegantiâ. Poterit et *ἕρπει*, scriptis volentibus, manere, ut *σπονδειάζων* sit versus. WESS. — Consuluisse iuvabit quae ad istum versum *Ernestius* (p. 123.) adnotavit. Apud *Suidam* post eumdem legitur versus huiusmodi:

νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν. S.

12. *κατὰ διφράδα*) *κατὰ δίφρακα* auctoritate *Hesychii*

(Διφρακ, θρόνος γυναικῶος) *Barnesius*; favente quodammodo, ubi corrigatur, *Suida*. Nimium sane διφρων ἐνιβήναι *Kusteri* abit, etsi belle idem de Graecorum prisca consuetudine ex Grammatici Ζεύγος ἡμιονικόν.

14. ἐπ' ἠλίκτρῳ βιβασῖα) Interpretis, *Haec premat electrum pedibus*, velut inconcinna, vir egregius *Io. Matth. Gesnerus* Comment. Societ. Reg. Gotting. T. III. p. 85. repudiavit: *sedentem* enim *in sella* matronam et *telam detexentem* describi, idque βαίνειν saepiuscule dici; verissime, adfirmantque proxime iuncta.

18. Εἰ μέν τι δώσεις) Sudores *Pavii*, *Barnesii*, aliorumque, ut Heroico pede versus progrederentur, quid memorem? Iambi puri sunt, atque a praecedentibus, uti factum cernis, *Valckenario* primo omnium monstratore ad *Herodoti* VIII. 62. p. 646., seiungendi. [Apud *Athen.* VIII. p. 360. c. in cantilena hirundinaria habes: Εἰ μέν τι δώσεις· εἰ δὲ μή, φὴν ἰάσομαι.] Quae mox ὅτε ἀγυίρειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ex bonis Graecis mala Latina *Heresbachius* fecerat; emendavit [*Gronov.*] novissimus editor. Lege Ampl. *Gisb. Cuperi* Observ. III. 4.

CAP. XXXIV. 5. ἀρξάσθω μαλακῶς ἔχειν) Plura Herodoteo sermoni pugnantia, ac male concinnata, ne nimium Criticus Grammaticusque censerer, illibata transmisi. Enimvero ubi μαλακῶς ἔχειν de *graviter aegrotante*? et μαλακίη *morbus lethalis*? In mollibus, effeminatis, et animi mollitie talia apud seculum prius: recentiores aliter, etiam in gravi aegrotatione, sed parce. Nusquam *Herodotus*. Confer *Eustath.* in *Homer.* p. 1592, 22. WESS. *Eustathii* locus, quem respexit Vir doctus, est pag. 1594. ed. Rom. ad Od. ϑ'. p. 305, 29 seq. ed. Bas. *S.*

CAP. XXXVI. 4. ἐπ' ἀκτῆς ἐκάφη) Gemina his *Strabo*, quamquam ex rumore, lib. X. p. 741. B. [p. 484. c. ed. Cas.] Denuo manum iniicit ac moratur ἐν διαλαγῇ ἐγγένητο, [*lin.* 5 *seq.*] pro quo *Barnesius*, non molliens, sed sermonem asperans, ἐν διαλλαγῇ, de colloquii usu; et ὅτι ποίησις ἐξεπεπτώκει, *poësis publicata fuit*. Magno mercabor, ubi ea *Herodoto* asserentur.

CAP. XXXVII. 4. τῶν νομίμων, τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις) Prave labuntur et turbide fluunt. Ne balbutiret Scriptor, τὰ νόμιμα, τὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώπους etc. *Pavius*; qualia iure exspectasses. *Reinoldius* autem: *ellipsis est vel prae-*

positionis ix, vel nominis tinâ. Iam quoniam suspicio libera est cuivis, suspicor iterum, ex *Ephoro*, qui Homerum Aeolensibus suis magno conatu vindicavit, testificante praeter alios *Plutarcho*, haec adscita videri.

13. Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀνφόης) Veritati conveniunt. Validame vero sint, ad Poëtam Smyrnaeis et Aeolensibus asserendum, res est diversior. *Leo Allatius*, Chii suae studiosissimus, callide infitiatur, rationibus in speciem non inanibus depugnans, Dissert. de Patr. Homeri c. 7.

CAP. XXXVIII. 8. καὶ Φρικῶτις) *Herodoto*, sicuti oportebat, Φρικωνὶς lib. I. 149. Eadem et vicina Larissa *Straboni* Φρικωνὶς, lib. XIII. pag. 922. B. [pag. 621 extr. et seq. ed. Casaub.] Ex *Tzetze* quidem in *Hesiodum* pag. 143. ed. Heins. *L. Holstenius* ad *Steph. Byz.* advocavit Κύμην, τὴν νῦν Φρικώτιδα καλουμένην, verissimeque Φρικωνίδα reseripsit. *Tzetzes* ipse Commentarii principio, καλεῖται δὲ νῦν Φρικωνίς. Idem et hic redire debet, aut Φρικωνῖτις; quod in Ethnicographi Κύμη.

11. ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια) Sententiam *Herodoti* de tempore, quo fuerit Homerus lib. II. 53., haec arietant validissime. Pugnam sedare illustr. *Scaliger* ad *Eusebii* Chron. Ann. MDCLVIII. pag. 102. scribendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο, *anni quadringenti viginti duo sunt*, adnixus est. Quadrat ita numerorum ratio. Considera vero, quid consequi necesse sit. Homerus primam lucem anno ab Ilii clade CLXVIII. adspexit: inde ad Xerxis in Graecos expeditionem anni, si stabilis correctio manserit, CCCCXXII. Itaque rex Persa anno ab eversa Troia DXC. in Graecos movit: movit autem sub initium Olympiadis LXXV. Ergo prima Olympias Ilii ἁλώσει annis CCXCVI. posterior est. Atqui urbis eius excidium de *Apollodori*, *Eratosthenis* et aliorum calculis in *D. Petavii* Doct. Temp. IX. 29. annis ferme CCCCVIII. primam Olympiadem antevertit: neque istud Vir maximus, ad incommoda emendationis parum attentus, negavit. Durent proinde illi annorum numeri; nec termini, a Scriptore constituti, moveantur. Quam quoque in partem, aliis motus caussis, Ampl. *Bouherius* Diss. Herodot. c. XI. concessit; verum talia machinatus, unde *Herodoto*, quod monitum alias, illata vis fuit. Quid vero, inquies, Vitae Auctore, *si annis sexcentis et viginti*

duobus auctoritas adsit, fiet? Quid aliud? Quam temporum rationes ab Ilio everso ad Xerxis transitum in Graeciam aliter, ac prisci solebant Chronologi, iniisse eum, et ab *Herodoto* in Homeri signanda aetate vehementer discrepare, neque adeo, quod et aliunde adparuit, eundem videri ac Musarum iucundissimarum parentem. Atque haec hactenus. Plura hunc in Scriptorem minatur doctissimus iuvenis *A. Kluitius*.

FINIS ADNOTATIONUM
AD LIBELLUM DE VITA HOMERI.

BIBLIOTHEQUE DE LA VILLE LYON 1937

GLOSSAE HERODOTEAE

SIVE

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ex Codice Bibliothecae S. Germani

cum PETRI WESSELINGII *Adnotationibus.*

Cum Herodoti Musae [sic praefatus est WESSELINGIUS] *alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit.* Suidas *meminit* Τπομνημάτων εἰς Ἡρόδοτον Sallustii *Sophistae et* Heronis *Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici.* Philemonem *Grammaticum in* Συμμίκτοις *non dissimilem instituisse operam,* Porphyrio *Quaest. Homer. VIII. haud temere credimus.* Apollonii, *itidem Grammatici,* Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡροδότου *indicavit et exscripsit* Etymologus *in* Κωφὸς *et* Σοφιστής. *Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem* Ἡροδότου Λέξεις, *ob oculos hic positas; quippe ieiunas, saepissime alienas, et non nunquam insulsas et absurdas. Memorantur in indice legati* Antonii Eparchi *T. I. Var. Sacr. pag.* 528. Steph. Monachii Λέξεις Ἡροδότου ἱστορικαὶ, *quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc* Lexicon *ex codice* Goldasti *vulgavit* G. Iungermannus, *digestum κατὰ στοιχεῖον sive litterarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud uir egregius* Montefalconius *ostentavit* Biblioth. Coislin. *p.* 484., *descriptum nulla* litterarum primorum serie, *sed* secundum Librorum, *in quorum olim marginibus istae glossae,* numerum. *Ex oris enim Codicum res clamat excerptas esse, et Schedae ostendunt Eminent. Cardinalis* Passionei. *Nactus illud*

ipsum sum Cl. Capperonerii *humanissima opera ex Biblioth.* S. Germani, *in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice* Goldasti, *voces ab aliis inperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et* Suidae Hesychioque *plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile* Λεξικὸν *usurparunt; neque eius usum recusavit* Timaeus *in suo Platonico, nedum praeter ceteros omnes* G. Corinthus, *sed saepe turpis socordiae reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quaerendi labor amputaretur, adscripsi.*

Haec Wesselingius. Nobis, quoniam et in *Var. Lect.* et in *Adnotationibus* subinde ad *Glossas* hasce *Herodoteas* (quas ille *Adpendici ad* suum *Herodotum* p. 178. et seqq. inseruit) provocatur, easdem hoc loco Adnotationibus ad Scriptorem Nostrum continuo subiicere visum est. Quod autem, ait idem Vir doctissimus, *primum Iungermanum* hoc Lexicon, *κατὰ στοιχεῖον* digestum, ex codice *Goldasti* vulgasse; id quidem, re paulo curatius investigata, sic se habere cognovi. Prolegomenis ad Herodotum suum anno MDCVIII. editum *Iungermannus* (*sive*, ut ipse nomen suum latine scribere consueverat, *Iungermanus*) Glossas istas pag. 35, et seq. hoc titulo inscriptas inseruit, ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ. *Ex ms. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti.* Quas glossas postquam *Th. Galeus* in Londinensi Herodoti editione multis aliis ex Galeno, Hesychio et Gregorio Corinthio congestis auxit et locupletavit; rursus solas easdem prorsus, quas olim *Iungermanus*, eodemque titulo inscriptas *Gronovius* in suo Herodoto pag. 745 seq. repetendas curavit. De eisdem Glossis idem *Iungermanus* in Praefatione ad Herodotum haec scripsit: „Nos adiecimus *Lexicon*, uti quidem titulus praescribitur, vel potius, ut mihi videtur, *Glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum.* Misit id ad nos „ita transscriptum, quo exemplo edimus, vir nob. et „el. *Melch. Haiminsfeldius Goldastus.* Quod coniecturae de „quibusdam incidit obiter, ad oram posui." Ex quo adparet, persuasum quidem fuisse *Iungermanum*, se primum omnium has glossas publici iuris fecisse. At, verum si

quaeris, sunt eaedem ipsae, quas iam anno MDLXIV. *Henr. Stephanus* in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105-109. eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem *Barth. Eustachius* Erotiani et Galeni Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adiecerat latina versione illustratas. Nec vero potest ovum ovo esse similius, quam sunt Glossae a Iungermano editae illis, quas primus Stephanus in lucem emiserat: ita quidem, ut eaedem prorsus fortuitae halucinationes in utroque pariter exemplo reperiantur; veluti, ἀντίξον pro ἀντίξοον, ἀφιδίας pro ἀμφιδίας, (qui quidem error iam olim quoque in *Gregorii* libellum de Dial. ion. §. 123. est propagatus;) ἀποφοῆν pro ἀποφοῆν, ἀχαιρεσίη pro ἀρχαιρεσίη, similiaque alia; quae quo pacto corrigenda viderentur, perspecte *Iungermanus* in margine suae editionis docuit; cuius notulas *Gronovius* etiam in inferiore sui exempli ora adposuit. Paulo post operam ab *Henr. Stephano* libello huic praestitam, *Barth. Eustachius* easdem glossas, quasi ad *Hippocratem* spectantes et ab *Herodoto* quodam congestas, Erotiani et Galeni glossariis Hippocrateis, Venet. MDLXVI. editis, ita adiunxit, ut Graecis vocabulis, omissa interpretatione graeca, latinam adiiceret interpretationem: unde dein easdem *Hier. Mercurialis* in Appendice sui Hippocratis repetiit, hoc titulo insignitas: *Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis.*

Haec ante Iungermanum gesta sicut notitiam huius viri effugerunt, sic posteriores Hippocratis Editores latuisse videtur opera huic libello ab eodem Iungermano praestita, iudiciumque prudentissimum quod ille de hoc Lexico, ut vulgo inscribebatur, tulerat. Nam et in insigni editione Hippocratis Genevensi, quae anno M. DC. LVII. prodiit, libellus hic in Prolegomenis post Erotiani et Galeni glossaria, quasi et ipse ad Medicae artis patrem spectaret, exhibetur, ex *Henr. Stephani* exemplo repetitus: et in splendida Charteriana Hippocratis et Galeni editione, Parisiis anno M. DC. LXXIX. in lucem emissa, T. II. p. 140-144. graeca Henr. Stephani cum Eustachii latinis ita repetita sunt, ut non erubuerit Editor titulum praefigere huiusmodi: Ἡροδότου Λεξικὸν τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων τινῶν. *Herodoti*

Dictionarium quarundam dictionum Hippocratis. Atque in hac Parisiensi editione, paululum quidem mutata est vocabulorum series, ut non modo (quemadmodum in Stephani exemplo) secundum literarum initialium ordinem collocata sint, sed etiam secundum legitimam illarum literarum seriem quae in quoque vocabulo primam literam sequuntur; hoc modo: Ἄβιος, ἄβρος, ἀγηλατέειν, αἰγὶς, etc. Caeterum et in hac et in Genevensi, quam dixi, editione eaedem vitiosae voces, quas Stephani exhibebat exemplum, ἀφιδίας, ἀποφρὴν, ἀχαιρεσίη etc. fideliter repetuntur, nulla mentione facta verae scripturae ab Iungermano commendatae. Denique, recentiori etiam memoria, Lipsiae anno M. DCC. LXXX. *Franzius* Erotiani et Galeni Glossariis rursus easdem hasce Glossas, quasi *Herodoti cuiusdam Dictionarium vocum Hippocratis*, ita adiunxit, ut non modo Iungermani, sed et Wesselingii operam illis praestitam perinde ignorasse videatur: nam eis quidem vocabulis, de quibus vel H. Stephanus vel Camerarius in Prolegomenis ad Herodotum aliquid commentati erant, horum Virorum adnotationes subiecit; reliqua vero, et in his eadem ipsa quae foede corrupta legebantur, prorsus intacta reliquit, ne ullà quidem notulà adiectà.

Ita quum ex uno eodemque exemplo, eoque passim corrupto admodum, ductae sint omnes, quas adhuc commemoravi, *Editiones* harum *Glossarum secundum literarum seriem digestarum;* operae pretium facturus videtur si quis illas cum alio vetere exemplo, quod emendatius scriptum sit, voluerit conferre. Et fuerat olim tale exemplum optimo nostro *Codici F.* adiectum, eadem antiqua manu, qua ipsi novem Herodoti libri, descriptum: sed de illo, quod vehementer doleo, nonnisi minuta pars superest, folio verso, quo finis nonae Musae continetur, inscripta; et haec ipsa pars nonnihil etiam defecta, quum eiusdem folii pars vel lacera sit vel vetustate detrita. Quae supersunt, haec cum *H. Stephani* exemplo et cum Glossis secundum Musarum seriem a *Wesselingio* editis contuli: et, quid intersit, hoc loco adponendum duxi. Titulus nec adest, nec adfuerat olim ullus. Prima glossa, Ἀνέλη· χρήσιμη: quia ibi lacerum folium, non comparet. Proxima est Ἀνδρεών· μέγας οἶκος ἀνδρῶν: quae abest *H. Stephano*, habet

autem eamdem *Wess.* ex lib. I. 34. omissâ tamen voce ἀνδρῶν. In gl. Ἀναξυρίδας ex I. 71. desunt (ut apud *Stephanum*) verba ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα, quae habet *Wess.* Succedit Αὐλός· εἶδος ἀκολάστου σχήματος: quae glossa, ex vetere aliquo scholio tumultuarie et imperite excerpta, spectare mihi videbatur ad lascivam Hippoclidae saltationem, *Herod.* VI. 129. ubi etiam pro vulgato σχημάτια *lin.* 14. codex *Arch.* ex simili scholio ὀρχήματα σχημάτια legit. Merito vero ignorat absurdam glossam Codex *Sangerman.* recteque pro ea ex lib. VI. hanc habet, Ἐμμέλειαν· χορικὴν ὄρχησιν. Sed vide deinde *Wesselingii* notata ad voc. Πηκτὶς, ex lib. I. cap. 17. In gl. Ἀνέγνωσεν ex I. 86. habet cod. *F.* ἀνέτεινεν, pro ἀνέπτυσεν: utrum vero ἐδίδαξεν habuerit cum *Steph.* an ἀνεδίδαξεν cum *Wess.* in lacera folii parte haud adparet. Ἀντίξοον recte scribit *F.* non Ἀντῖξον, ut *Steph.* Ἄρδις· φαρέτρας scribit *F.* ut *Wess.* ex I. 215. non φαρέτρα, ut *Steph.* Ignorat autem verba καὶ τὸ βέλος, quae adiecit *Steph.* Post Ἄρδις habet codex noster Αἰμάσια· τρία ἐκ χαλκῶν ὠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τεῖχίον, ut *Wess.* ex I. 180. quam glossam ignorat *Steph.* Ἀμφιδίας utrum recte scriptum fuerit, an mendose Ἀφιδίας, in lacero folio non adparet. Sed recte Ἀποφορὴν habet *F.* sicut *Wess.* ex II. 109. non Ἀποφρὴν, ut *Steph.* Ἀπηλικώτερα scribit *F.* pro Ἀπηλικιώτερον, ex III. 14. Ἀνδρόσφιγγας scribit *F.* non Ἀνδροσφίγγα ut *Steph.* et *Wess.* deinde vero habet σύνθετον σῶμα - - - γεγονός, ut *Wess.* ex II. 175. non σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφὶγξ δημιούργημα, ut *Steph.* Sequitur Ἀτίμως ἢ τί· οἷον (ubi ἤγουν habet *Steph.*) καταφρονητικῶς: quae quo pertineat glossa, aut unde ducta sit, exputare equidem non potui; sed indicavit *Wesselingius* in Adnot. ad glossam Οὐ περιῆσθαι ex libro tertio. Adnotavit adverbium Ἀτίμωρητὶ *H. Stephanus*, Thes. T. III. p. 1577. e. monens certam auctoritatem non habere. Proxima in *F.* glossa, Αἰγυπτιῶν· γυπῶν· deest *Steph.* sed habet eam *Wess.* ex III. 76. et evanuit quidem in nostro codice prius vocabulum Αἰγυπτιῶν, sed posterius γυπῶν perspicue adhuc comparet. Tum Ἀνδρόγυνος· ἀνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος habet *F.* ut *Wess.* ex IV. 67. Duo verba ἀνανδρος καὶ desunt *Steph.* Hanc excipit illa, cuius evanidum quidem primum vocab. (Ἄρδιν) ἀκίνα (sic *F.* pro ἀκίδα) βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα, quam ignorat *Steph.* habet autem

Wess. ex IV. 81. In Αἰγὶς ex IV. 189. scribitur Φορέουσι in F. ubi Φοροῦσι *Steph.* et *Wess.* In Ἀγηλατέειν desunt codici nostro verba Φυγαδεύειν et ἐπιστάττειν, quae habent *Steph.* et *Wess.* ex V. 72. Ἀρθμία· φιλία: F. ut *Steph.* non Ἄρθμια· φίλια: ut *Wess.* ex VI. 83. Post Ἀναιρεομ. est gl. Ἀνακωχεύσαντες· ἀναχωρήσαντες: quae deest *Steph.* sed agnoscit *Wess.* ex VI. 116. Hanc excipit Ἀκανθόπληξ· ὁ πλησσόμενος: quam eamdem *Steph.* habet, sed ignorat cod. *Sangerm.* Vide *Wess.* in fine Glossarum ex nona Musa. Proxime sequitur (Ἄβιος· evanuit quidem hoc nomen, sed adsunt reliqua haec:) ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένος, ὥσπερ ἄξυλον τὸ πολύξυλον: ubi *Steph.* sic habet: Ἄβιος· ὁ πολύβιος· ὡς ἄξυλος, τὸ πολύξυλος. Eam glossam ignorat cod. *Sangerm.* sed mentionem eius fecit *Wess.* in fine glossarum ex libro IX. Tum Βαλανάγρας· κλεῖς: cod. F. sicut *Wess.* ex III. 115. non Βαλανάγρα· κλεὶς: ut *Steph.* Glossae ex lit. Γ in cod. F. incipiunt a verbo Γνωσιμαχεῖν, ubi τὴν ἑαυτοῦ, non τὴν αὐτοῦ, ut apud *Steph.* et *Wess.* ex III. 25. Sequitur Γαυλοῖ· (sic male pro Γαυλός·) πλοῖον Φοινίκιον, ut *Steph.* pro quo rectius Φοινικικὸν *Wess.* ex III. 136. Et desunt F. verba καὶ φρίατος ἀντλητήριον, καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον, quae sunt in ed. *Steph.* quorum loco apud *Wess.* ex VI. 119. est Γαῦλος· φρίατος ἀντλητήρ. Proxime succedit Γεργύρη, ubi δεσμωτ. ὑπόγαιον F. ut *Wess.* ex III. 145. non ὑπόγειον, ut *Steph.* Mox in gl. Παιδοποιία perperam abest vox χρεών, quam recte exhibet *Steph.* et *Wess.* ex VI. 67. Mox recte Δημιοεργοί scribit F. ut *Wess.* ex VII. 31. ubi perperam Δημοεργοί ed. *Steph.* et sequaces. Postrema glossa, in qua desinit noster Codex, ista est: Διφροφορευμένους· φορείοις φερομένους.

His praemissis ipsas sublicimus ΗΡΟΔΟΤΕΙΟΤΣ ΛΕΞΕΙΣ, sive *Glossas Herodoteas, secundum Literarum seriem digestas, ex Codice Manuscripto Bibliothecae S. Germani a Wesselingio editas, cum eiusdem Wesselingii Adnotationibus.*

Ἱστορίας Α'.

Ἀνέλῃ, χρήσῃ. [a] Lib. I. cap. 13.

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

Πηκτίς. ὄργανον, ψαλτήριον, [b] αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. 24.

Ἐδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός, ζυγαῖς, [c] καθέδραις. 24.

Ὄρθιον νόμον Θαμύρα. [d] ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ'. ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. 24.

a χρήσῃ) χρήσει apud *Suidam* aberrat. — [χρήσῃ recte *H. Steph.* dedit, quod et alii tenuere. Nihilo minus, quasi χρήσει esset, *Usui* interpretatus est *Eustachius*, idque et *Mercurialis* repetiit et *Franzius* nullâ adiectâ observatione. *S.*]

b ψαλτήριον, αὐλὸς etc.) Separatum sibi locum αὐλὸς et πηκτὶς in priore Lexico occupabant. In Cod. *S. German.* ferme cohaerent. Itaque omnia artissime aptavi, motus auctoritate Scholiastae *Aristophanis* Thesmophor. vs. 1321., ubi Πηκτίδας, εἴδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος. Gemina *Suidas* in Πηκτίς. — [Conf. quae de ista glossa, Αὐλός. εἶδος etc. paulo ante notavimus. *S.*]

c ζυγαῖς) Haec disiuncta quoque in eadem collocantur. Explicant, quod *Suidas* et *Etymologus* indicant, τὰ ἑδώλια, quo illi modo et praestantiores *Herodoti* MSS. vocem pingunt. Alibi *Suidas*, Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι.

d Ὄρθιον νόμον Θαμύρα) *Suidas* in Voc. Νόμος et Ὄρθιος descripsit, verum de Thamyra nihil. Amplius scholion, unde hae reliquiae in schedis *S. German.*, Thamyrin sive Thamyram, celebrem olim in Thracibus Musicum apud *Diodor.* lib. III. 66., nomi Ὀρθίου inventorem, non Terpandrum, ut ceteri solent,

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον e ἐδωρήσατο. 27.

Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.

Ἠκούσης. ἐχούσης. 30.

Σπερχθείς. ταραχθείς, θυμωθείς. 32.

Χρήματος. πράγματος. 33.

Ἀνδρεών. μέγας οἶκος. 34. ee

Ἐπίστιος. ἔποικος. 35. et 44.

Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.

Ἡμεκτέων. f δυσφορῶν. 44.

Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.

Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. 62.

Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. 63.

Ἐνωμοτία. g τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. 65.

perhibuisse videtur. Legendus *Plutarch.* de Music. pag. 1132. B. D. et *Pollux.* IV. 65. ubi septem illi modi.

e ὡς ξένιον) Sic et *Suidas.* Olim ξενίην, aut ξένιον, ut MS. *S. Remigii.* Valde exorbitat *Corinthus*, cum ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο, ξενίην συνεθήκατο Ionum perhibet esse in sermone.

[ee Paulo plenius ms. *F.* μέγας οἶκος ἀνδρῶν. *S.*]

f Ἡμεκτέων) Compositum περιημεκτέων ibi in Musa. Nec iusta tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse Estin glossatorum more simplex deponere, ubi compositum in ipsa oratione. Tale χορδεύων lib. VI. 75. et αἰωρηθέντες ibid. 116., pluraque alia.

g Ἐνωμοτία) In schedis *S. Germ.* Συνωμοτία, unde *Suidas* Σύνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema *Herodotum* si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius *Etymologus* Ἐνωμοτὶς, immo Ἐνωμοτία, τάξις τὶς στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Τακτικοῖς

Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν. ibidem.

Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. 67.

Ἐννώσας. διανοηθείς. 68.

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ h τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βραικία λεγόμενα. 71.

Ἄβρόν. hh καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.

Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. 72.

Ἴλη. συστροφὴ, τάξις ὄχλου ἱππικὴ. i 73.

Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἑτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ Σ' γράφει. 85.

cum Clar. *Ruhnkenio* ad *Timaeum* p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam *Suidas* in proximo Τριηκάδας· παρ' Ἡροδότῳ, δεῖπνα, ἢ δήμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia praeteream, isthic apud *Herodotum* de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, G. *Corinthus*, λέγουσι δὲ *Iones* καὶ τοὺς κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν Δεῖπνα. I nunc et fide istiusmodi λογοθήρας. — [Commode *Steph.* καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ'. *S.*]

h καὶ βασιλικὰ) Eodem *Hesychii* explicatio tendit in Ἀναξυρίδες. *Suidas* autem et *Etymologus* καὶ ἄβατα ὑποδήματα: quae hinc propagata facile instaurabuntur. Ἄβατα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer *Salmasium* ad *Lampridii* Alex. Sever. c. 40.

[hh Ἄβρόν) Recte Ἀβρόν membr. F. Spiritum non adposuit *Stephan.* Mox αὐθάδες scribit etiam F. sed αὔθαδες *Steph. S.*]

i ὄχλου ἱππικὴ) In *Suida* ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo. [*H. Steph.* τάξις ἱππικὴ, συστροφή. *S.*] Vicina Εὐεστώ, εὐετηρία etc. in MS. *S. Germ.* non leguntur. Quod nunc prostat, ex codice *S. Remig.* venit: antea εὐεστή· [sic *Steph.* et al.] εὐημερία· εὐετηρία. *Diogenianus* [Grammaticus aetate Hadriani Imp.] vocabulo operam occasione *Antiphontis* Ἀτιστώ inpendisse videtur. *Harpocrationem* adi illa in voce et

Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. [ii] 86.

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.

Κνάφος. ἄκανθα ἑλκουσα ἱμάτια. 92.

Οὖρα. ὁροθεσία. 93.

Πεσσοί. ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.

Φαρμάκοισι. βαφαῖς. 98.

Ἐλόχισεν. [k] εἰς λόχους κατέταξεν. 103.

Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.

Εὔτυκτα, ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα. [kk] 119.

Ἐπιφορήματα. τραγήματα. 133.

Λευκή. [Λεύκη.] πάθος τὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, [l] ὅλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

Ἔπιπλα. ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις, [m] ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.

Favorini Εὐεστώ. Proximum Ἐπίδοξα liber *S. Germ.* non novit.

ii ἀνεδίδαξεν) ἐδίδαξεν F. et *Steph. S.*]

k Ἐλόχισεν) Pauci *Herodoti* Codd. et *Suidas* ἐλοχίσε. Idem κατατίλια iunctim recenset et scholiastae nostri verbis interpretatur. Agnoscit et *Hesychius* in Τέλεα, cuius καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα ad nostri praescriptum reformandum. Explicatur λοχίζειν κατὰ τέλεα, cetera ab *Herodoti* mente et sententia longissime deflectunt.

[kk ῥᾴδια εἰργασμένα) ῥαδίως εἰργασμένα *Steph. S.*]

l θεσμοθέσιον) Eum in modum schedae: in *Suida* [et apud *Steph.*] θεσμοθέτιον, ubi *L. Küsterus* pronuntiat, *hoc nihil ad rem;* cui consentio. Scholiastes docere voluit, nonnunquam in *Prytaneo* legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa ill. *Spanhemius* in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Graev. Nihil tamen accommodatius verbis *Plutarchi* Sympos. VII. pag. 714. c. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε πρυτανεῖον καὶ θεσμοθέσιον.

m ἐγγαία κτῆσις) Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. *Sui-*

Ἤβεα. τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 156.

Προέχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. 160.

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. 165.

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῴραν ταῖς ναυσίν. 166.

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. mm 167.

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, n μετὰ ἀκολασίας. 172.

Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. 174.

Ταρσοὶ καλάμων. τρασιὰ ο ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀπορριμμάτιον. 180.

Αἰμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ἀποδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν. p ibidem.

---

dae ἔγγειος, quod *Küsterus* rectissime explicuit, Msto accedit. *Bona* sunt *mobilia*. Conmode *Isaeus* de Agn. Hered. pag. 88. Κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθάς, οἶνον, ὀπώρας. Ultima Scholii ex *Gollasti* aliisque sunt libris.

[*mm* Postrema ἢ τὸ διὰ etc. non novit *Steph. S.*]

n μετὰ ἰσχύος) *Suidae* in Ἡβηδόν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose traductum. Utrumque nihil ad *Herodotum*. Meliora dabit Cl. *L. Bos* Observ. cap. 6. Quod [apud *Steph.* et sequaces] adhaerebat ὀρχηδόν, in Cod. *S. Germ.* recte desideratur; alienum enim. Ὀρχηδὸν ἡβηδὸν alibi sese offerret.

o τρασιὰ) Optime sic Ms. *S. Remig.* Ceteri, *Suidas*, *Corinthus*, πρασιά. Mendam et Scholiastae errorem Cl. *Salmasius* detexit ad *Solin.* pag. 869. Τρασιὰ *craticium textum* erat, super quo ficus et caseï siccabantur, ut apud *Hesychium* in Voc.

p ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσι) Voluit ἑρμακὰς. *Hesychius*, Ἑρμακίς, αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ λίμασιχί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in *Nicandri* Ther. vs. 150. — [Totam glossam ignorat *Steph.* Postrema verba ὃ νῦν etc. desunt *F.*]

Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. 180.
Ἕλυτρον. σκέπη, ἡ θήκη, δέρμα. 185.
Συμψήσας. συντρίψας. 189.
Καταγωγή. πανδοκείων. 181.
Σχοινοτενές. μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
Ψῆνες. κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις [r] γινόμενα. 193.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. 211.
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
Ἄρδις. Φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱστορ. Β'.

Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
Ἀπίσας. ἱκανώσας. [s] 7.
Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, [t] κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.

q Ἕλυτρον, σκέπη) Absurde *Suidas*: Σκέπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Praetervidit τὸ Ἕλυτρον, cui explicando ista erant admota. Probior *Hesychius* in Ἕλυτρον. Confer *Th. Gataker*um ad *Antonin.* lib. IX. 3. p. 266. — [Vocem θήκη non habet *Steph. S.*]

r ἐν τοῖς ὀλύνθοις) Addunt Λέξεις [ab *H. Steph.* et aliis] editae τοῖς ἄρσεσι, quae duo Cod. *S. Germ.*, *Suidas* et *Hesychius* non adiungunt.

s Ἀπίσας, ἱκανώσας) Mira in prioris scriptura adparet discordia. Ἀπήσας Cod. *S. Remig.*, ἀπάφας habet *Montfauc.*, ἀπώσας in excerptis *S. Germ.* et *Corintho*. Propositum venit ex *Goldasti* Lexico. [Sic vero et *Steph.* et membr. *F.*] Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum.

t τὰ ἔνδον, λιμένες) In schedis haec disiungebantur ita, ac si et Μυχοὶ et Λιμένες exponerentur. Iunxi artius, ut *Hesychius* et Grammaticorum alii nectunt. Iuvandus *Suidas* est, cum Μυχαὶ· παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις· τὰ ἔνδον.

Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. 22.

Βυσσός. βυθός. 28.

Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. 29.

Εὐμαρέη. ἀπόπατος. 35.

Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. 37.

Βάρις. ναῦς. [u] ἡ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.

Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.

Ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, [v] προσπελάσαι. 60.

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 63.

Πρόπολος. νεωκόρος. μετὰ τοῦ Σ' [x] ὁ δοῦλος. 64.

Μελεδωνοί. φροντισταί. 65.

Ἀμφιδέας. ἀλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.

Κρέξ. ἔρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.

Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. 77.

Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. 79.

Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. 81.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. 87.

— [*Steph.* nil aliud habet, nisi Μύχοι· κατάδυσις. *S.*]

[u] ἡ λέξις σημαίνει etc.) Haec ex Cod. *Passion.*, in quo καὶ σφύρας. *Etymologus* in Βάρις edita adprobat.

[v] προσπελάσαι) Liber *S. Germ.* παρεπιλάσαι, unde inquinatum *Suidae* παρεπολαῦσαι in Ἐγχριμφθεῖσα. Idem ἐγχρίψαι: [ut *Steph.*] Codex *S. Germ.* ἐγχρίμψαι, quae et in *Herodoto* varietas.

[x] μετὰ τοῦ Σ etc.) Absunt a *Suida* et codice scripto, [habet autem *Steph.*] neque vera perpetuo sunt. *Eustathius* ad Homer. p. 642, 36. [pag. 502. ed. Bas.] consulendus est.

Κάπτοντες. *y* ἀποδεχόμενοι. 93.

Ῥιπίς. *z* πλέγμα. 96.

Καινοῦν. χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. 100.

Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. 109.

Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. 123.

Συρμαίην. *a* λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. 125.

Ἐνηβητήρια· ἐνευωχητήρια. 133.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. 134.

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους. *aa* 135.

Ἀμυρταίου. εἱμαρτοῦ. *b* 140.

Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.

Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. 156.

Ἀπεματαΐσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. 162.

y Κάπτοντες) *Corinthus* Aldinus κάμπτοντες et liber *S. Remig.* Uberior *Hesychii* glossa: Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες: cuius praecedens Κάπτει, καταπέσῃ, fuisse olim καταπίνει videtur. *Hemsterhusii* Nostri eadem divinatio ad Comici Plut. p. 315. Hic autem iterum simplex verbum vice ἀνακάπτουσι, quomodo *Euterpe*.

z Ῥιπίς) Haud *Suidas* aliter in Ῥιπῆς. Lexicon *Goldasti*, [*H. Steph.*] *Reg. Paris.* et *S. Remig.* Ῥηπίς. Omnes prave. Confer *G. Arnaldi* Animadv. c. 30.

a Συρμαίην) Perperam *Corinthus* συρνέην, *Hesychius* Σύρμιον, λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός, antea in Συρμαίαν verum amplexus.

[*aa* Rectius sic scribetur: Βουπόρους ὀβελοὺς. μεγάλους. *S.*]

b εἱμαρτοῦ) Quid conmune huic cum proprio Ἀμυρταίου regis nomine? Est-ne eius veriloquium? An reconditum aliquid vetere fuit in scholio, quale Ἀμυρτὸν, ἱμάτιον· Κρῆτες *Hesychii*? — [Forsan nil aliud est Εἱμαρτοῦ, nisi depravatum ipsius Ἀμυρταίου nomen, in ora veteris alicuius codicis olim repertum. *S.*]

Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. 167.

Ἀνδρόσφιγγας. c σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. Γ'.

Ἀπηλικιέστερον. πρεσβύτερον. III. 14.

Ἐπαΐστος. φανερός. 15

Εὐλέων. σκωλήκων. 16.

Φρενήρης. σώφρων. d 25. 30.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.

Οὐ καταπροίξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ, e οἷον καταφρονήσας. 36.

Παταΐκοισι. Θεοὶ οἱ Παταΐκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι. 37.

Ἐπίλαμπτος. f καταφανής. 69.

c Ἀνδρόσφιγγας) Sedabunt fortasse haec fluctus, quos *Hesychiana*, Ἀνδροφῆτες· σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός, cierunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. *S. Germ.* γεγονότος legebatur. — [De hac glossa paullo ante nonnihil praefatus sum. *S.*]

d σώφρων) Adstruit his *Corinthus*, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο *Ionες* ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, ut videlicet παράφρων sit, sicuti praeter *Suidam* voluit *Etymologus*. Si οὐ φρενήρης, uti in *Herodoto*, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici.

e ἀτιμωρητὶ) Suam sibi et distinctam sedem in *Goldasti* Lexico et aliis possidebat vocab. Ἀτιμωρητί: continuatur a *S. Germ.* schedis, quas duces optavi. Consentiunt *Hesychius* et *Suidas*. — [Uterque in voc. Καταπροίξεται. *Stephanus* nonnisi haec pauca habet: Οὐ καταπροίξεσθαι· (rectius καταπροίξεσθαι· *Iungerm.*) προῖκα ποιῆσαι. *S.*]

f Ἐπίλαμπτος) Ex discorde ἐπίλαμπος et ἐπίλαπτος in membranis scriptura hoc effinxi. *Herodotus* atque ad eum adposita excusabunt audaciam. — [Ἐπίλαμπος habet *Steph.* *S.*]

Αἰγυπιῶν. γυπῶν. 76.

Ἀμύσσειν. ταράσσειν. g ἑλκοῦν, ξέειν. ibidem.

Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι. 87.

Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. 98.

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. 117.

Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. 136.

Σκυτάλοις. ῥάβδοις. ibidem.

Γοργύρη. h δεσμωτήριον ὑπόγαιον. 145.

Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. 146.

Βαλανάγρας. κλεῖς. 155.

Οὐ καταπροίξεται. προίκτης. ἡ πρὸ, ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἴξεσθαι, ὅ ἐστι i δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροίξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος· Προτείνω χεῖρα καὶ προίσσομαι. 156.

g ταράσσειν) Verum est *Iungermanni* σπαράσσειν. [Sic nempe pro ταράσσειν, quod et *Steph.* et cod. F. tenet, legendum videri monuerat *Iungerm.* in ora suae editionis.] *Hesychius* Ἀμύσσειν, ξέειν, σπαράσσειν. *Suidas* tamen, corruptum secutus exemplar, Ἀμύσσειν, ταράσσειν. Loco proximi φυσῆσαι ille πεφυσῆσθαι in voc. Φριμάξασθαι.

h Γοργύρη) Cod. *S. Germ.* Γοργύνη. Hinc *Suidae* Γοργύνη· δεσμωτήριον ὑπόγειον. Mox tamen veriorem scripturam amans. — [Recte Γοργύρη membr. F. cum *Steph. S.*]

i ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν) In scripto ὡς ἐστι δωρεάν τι tantum: defectum ex *Suida* et Criticis ad Comici Equit. vs. 433., qui ambo eadem, explevi. Rectius hic in *Archilochi* fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος. Adi eruditam *Valckenarii* adnotationem in lib. III. *Herodoti*, c. 36. — [Totam hanc glossam sive scholion ignorat *Steph. S.*]

Ἱστορ. Δ'.

Λάξιν. λῆξιν, [k] μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Πλαάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς [l] πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.

Ὀργίσας. [m] μαλάξας. 64.

Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. 67.

Ἐναίριες. [n] οἱ ὁπλῖται. ibidem.

Τέρμον. [o] τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα. [p] 9.

Σώχουσι. τρίβουσι. 75.

Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

k Λάξιν, λῆξιν) *Suidas*, Λάξιν, μίξιν, μερισμὸν, Ἡρόδοτος, ex scripto glossarum vitioso exemplo, quale *S. Germ.* et *Reg. Paris.* Vulgatum [λῆξιν, quod dedit *Steph.*] bonum esse Clar. *Ruhnkenius* Epist. Crit. II. p. 14. conmonefecit. Ceterum in Msto *S. Germ.* haec et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu.

l καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα) L. *Küsterus* ad *Suidae* Παλάθαι coniicit τὰ ἐκ τυροῦ: cui valde obstant haec scholia, a *Suida* descripta. [τρυγὸς agnoscit etiam *Steph.*] Confer *Turnebum* ad *Theophrastum* de Odoribus p. 27. et *L. Bos* Animadvers. c. 44.

m Ὀργίσας) Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, *Hesychius*, *Timaeus* et *Suidas*. Editum ex Ὀργήσας nasci potuit.

n Ἐναίριες) *Corinthus* exscripsit, quod ad *Herodotum* confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Graecorum ἐναίριος et ἐναιρίζειν frustra arcessiverunt.

o Τέρμον) Plerique τέρνιον. In *S. Germ.* schedis τέρνον, ad quarum similitudinem *Suidas* Τέρνος - - τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Praescriptum habet *Herodotus*, et τέρνον diversiore notione alibi cap. 56. — [Mendosum Τέρνιον habet *Iungerm.* cum *Steph.* ubi ille in ora notavit: ἴσως Τέρμον. IV. 72. *S.*]

p λύτρα) Membranae *S. Germ.* μέτρα, absurde: verius aliae [et *Steph.*] cum *Suida*. Sequens σώχουσι frustra

Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. 109.

Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. *pp* 113.

Ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. 129.

Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. 134.

Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. 181.

Οἴσπη. *q* ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. 189.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοὺς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. 190.

Σχοίνου συμβολεῖς. *r* οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος.

Περιφορητά. ἀκτά. 190.

Στρόφος. *s* τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. 60.

Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός. 196.

quaeretur: Κατασώχυνται Scriptor.

[*pp* Pro καὶ ἀπόπατος, quae commode dedere *Wesselingii* codices, est εὐκολία in ed. *Steph. S.*]

q Οἴσπη) Ita cum *Suida* codex *S. Germ.*; in aliis Οἰσύπη, οἰστίπη, οἰστίπη. *Corinthus* de suo adiunxit, καὶ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου. Adi et *Hesychii* Οἴσυπος et *Suidam* in Οἰσυπηρός. — [Οἰσύπη habet *Steph.* Dein idem ῥυπαρά, melius quam ῥυπαρῶν. *S.*]

r Σχοίνου συμβολεῖς) Eadem omnia *Suidas* et *Corinthus*. At frustrantur nos et circumscribunt; nihil enim istiusmodi apud Historiae patrem. Eremitis et Aegypti monachis congruit, quibus *tegetes* sive ψιάθους per otium *texere* solemne erat. Vide *Du Cangium* in Lexic. Med. ad Ψιάθιον et Σχοινοπλόκιον. Hoc credo in uberiore scholio, occasione σχοίνου c. 190. fuerat notatum: manserunt reliquiae, *Herodoto* nihil lucis adferentes, ut saepissime aliae parum prosunt. — [In ed. *Steph.* nil aliud est, nisi σχοίνου συμβολεῖς· οἱ ψισθοπλόκοι: ubi ψιαθοπλόκοι corrigendum monuit *Eustachius*, et sic edidit *Iungerm. S.*]

s Στρόφος) Et hoc alienum. [nempe ex uberiore quodam scholio, quod ad IV. 60, 5.

Ἱστορ. Ε'.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. V. 12.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι. *t* 19.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. *u* σπάδιξ γὰρ, φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. 25.

Φερέγγυος. βεβαιωτής. 30.

Παχέων. τῶν πλουσίων. ibidem et 77.

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον. *v* 41.

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον. *x* κατάλυμα. 52.

spectabat, imperite excerptum. *S.*] In schedis *S. Germ.* huic praescribebatur vocabulo et sequentibus Ἱστορίας Δ'. [conf. supra, not. *k.*] quod re postulante inmutavi.

t νεωστὶ κινῆσαι) Voluisse primum glossae auctorem νέον τι opinor. *Suidas* vulgatum descripsit: *Corinthus* νεωστὶ κινῆσαί τι.

u Σπαδίξας. ἐκδείρας. *etc.*) Nihil horum in *S. Germ.* [Habet vero *Steph.*] Egregium scholium Cl. *Salmasius* illuminavit, *Hesychium*que in mendoso Σπᾷ eadem voluisse bene docuit ad *Solin.* p. 291. Σπάδιξ Musicum instrumentum a *Polluce* IV. 59. non praeteritur.

v ἐπίκληρον) Quid voluerit, intenderitque Scholiastes, ex *Hesychio* adparet: Ἔφεδρος, ταβλιστής, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπίκληρος. Nimirum aleae lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus conparabatur. Hoc vero quid ad *Herodotum*? — [Nempe V. 41, 3. ἔΦεδρος βασιλεὺς dicitur *designatus regni successor. S.*]

x ὁδοῦ μέτρον *etc.*) Venerunt ex *Goldasti*, [*Steph.*] et Codd. aliis. [Sed his absunt praecedentia verba, στρατιωτικὴ κατάλυσις.] *Suidas* et *S. Germ.* non adiungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγγλατέειν, διώκειν est: siquidem accessoria *Corinthus* et *S. Germ.* reticent. — [Glossam Λῆμα ignorat *Steph.* et sequaces. *S.*]

Ἐπίστιον. ἔποικον καταλυμα. 72.

Ἀγηλατέειν. διώκειν, Φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχους. γεωργούς. 77.

Σινάμωρον. κακόσχολον. 92, 7.

Κρηπὶς Φύγετον. καταφυγὴ, ὀχύρωμα. 124.

Ἱστορ. στ'.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη. γ τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.

Ψῶσαν. θάλπουσαν. 61.

Ἐκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. 62.

Οὐχ ἱκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χορεύς ἱστᾶσιν. 67.

Λάσθη. αἰσχύνη. 67.

Χορδεύων. z τέμνων. 75.

γ Ἀρχαιρεσίη) Quae subduntur, ἀρχαιρεσιάζειν ad *Hesychii* modum in Ἀρχαιρεσιάζειν explanant. [quem usum illius verbi *Harpocration* ex *Dinarcho* oratore adnotavit: conf. *Polyb.* XXVI. 10, 6. in Fragm. apud *Athen.* lib. V. p. 193. E. *S.*] Ambitiosorum artes, ut egregie ibi *L. Küsterus*, innuuntur, qui non vera via, sed donis et fallaciis ad honores contendunt. *Suidas*, quasi *Herodotea* haec forent, digna suo Lexico censuit. [Ex quo sicut ex aliis multis, perspicue adparet, sua talia *Suidam* non aliunde nisi ex ipsis hisce *Glossis Herodoteis* accepisse.] Sequens Ψῶσαν *Herodotus* καταψῶσαν scripsit.

z Χορδεύων) Καταχορδεύων

Καταγινέων. καταλύων. 75.

Ἄρθμια. φίλια. 83.

Πολέμαρχος. ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. a 109.

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.

Διωρηθέντες. μετεωρισθέντες. 116.

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.

Ἀνακωχεύσαντες. b ἀναχωρήσαντες. 116.

Γαῦλος. Φρέατος ἀντλητήρ. 119.

Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. 129.

Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. 134.

Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱστορ. Ζ'.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.

Ἐλῶν. ἐλάσας. 33.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31

Ὄνος. c τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπους καὶ συστρεφόμενον. 36.

Χυτόν. χῶμα, καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. 37.

Erato. Proximum Καταγινέων, κατὰλύων, *Suidae* haud est ignotum. Ambo verius κατάγων explicuissent. Confer *Hesychii* κατάγειν.

a Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο *etc.*) *Suidas* eadem. At illa munerís *Polemarchi* exilis pars. Meliora in *Lysiae* Or. adv. Pancleonem, et *Harpocrationis* Πολέμαρχος cum *Valesii* adnotatis.

b Ἀνακωχεύσαντες) *Hesychius* ἀνακωχήσαντες, nullo nisi levi in scriptura discrimine: hinc tamen illa ad id Lexicon accessio.

c Ὄνος· τὸ περὶ *etc.*) Illis ipsis verbis *Suidas* et *Hesychius*, quanquam hic καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος, sine ullo ad *Herodotum* emolumento.

Ῥηχίης. [d] Φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν Φραγμάτων. ibidem.

Σαυρωτήρ. ξυστὸν, [e] δόρυ, ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. 41.

Κυρβασίας. τιάρας. 64.

Ζειρά. [f] μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.

Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. 97.

Ἰστία. [g] δεῖπνα. 135.

Ῥῆχος. Φραγμός. 142.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 144.

Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134. 167.

Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. 173.

[d] Ῥηχίης.) Apud *Suidam* Ῥαχίας, Φράγμὸς ἢ δέσμαι τῶν Φραγμάτων. Codices *Goldast.* [*Steph.*] *S. Remig.* et *Reg.* Φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν Φρ. Amplexus sum quod in *S. Germ.* Interpretamentum insulsum est, ῥῆχος, cui suus mox locus, illustrans. Ineptit et Scholiastes *Passion.*, cui lib. II. 11. Ῥηχίη, αὐχμὸς, ξηρότης.

[e] ξυστὸν, δόρυ) Membranae *S. Germ.* ξιστὸν δέρυ. Ceteri cum *Suida* ad editum belle conspirant.

[f] Ζειρά) Olim ex *Gold.* Εἶρα. Verissime libri alii; in eo plerique pravi, quod haec tres in portiones divulserint, ac si Ζειρὰ, Ζώνη et Ταινία exponendae forent. Recte *S. Germ.* connectit vocabula, τὴν ζειρὰν duntaxat explicantia. Liquida res est ex *Etymologo* in Ζειρὰ et *Hesychio*, ubi erudite Cl. *Io. Alberti*. *Suidas* tamen Ζώνη. πορφυρεῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος, sed deceptus. — [*Iungerm.* cum *Steph.* Εἰρὰ (non Εἶρα) μίτρα, ζώνη: nil amplius: ubi perspecte *Iungerm.* monuit, Ζειρὰ scriptum oportuisse ex *Herodot.* VII. 69. et 75. *S.*]

[g] Ἰστία. δεῖπνα) Omnes magno consensu. *Herodoti Mssti* ὃς σφέας, ξείνια προθέμενος, ἱστία h. e. ἐδείπνιζε. Boni viri ex verbo nomen substantivum procuderunt.

Ναυλόχιον. h λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

Ἱστορ. Η'.

Ταρσούς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, Φλυαρεῦσι. i 65.

Ἱστορ. Θ'.

Εἰρήν. k παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιθ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ [τὸ *Steph.* et *Iung.*]

h Ναυλόχιον) Hoc adscripserunt ad *Herodoti* ναυλοχοῦντες. *Suidas* invenit ναύλοχος, in quo παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία fuit et esse debet.

i Ἰακχάζουσιν) Quod additur Φλυαρεῦσι, est in *Gold.* [*Steph.*] *Reg. Paris.* et *S. Remig. Suidas* Φυλάττουσι. Membrana *S. Germ.* Φυλλολογοῦσι. Hinc *Hesychianum* Ἰακχάζει· Φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quae omnia, ut Ἰακχάζειν cognoscatur, incertissimum dimittunt, sicuti suo loco admonitum, lectorem.

k Εἰρήν) Ex libro IX. nihil in *S. Germ.*, ne ipsum quidem notabile hoc, quod in aliis [et in ed. *Steph.*] obvium negligere non debui, scholium. Praeposui Ἱστορίας Θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infantem autem subrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, [et quidni liceat, immo cum plausu accipiatur?] προμικιζόμενος et μικιζόμενος ex Derico μικκὸς, h. e. μικρὸς, mallem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni pueli. Μελείρην, verius μελλείρην erit. *Plutarchus* Lycurg. pag. 50. d. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. Μελλείρενας δὲ, τῶν

μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὕψαυχην.

Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσόμενος. *l*

Ἄβιος. *m* ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quae his longe meliora sentio. *Küsteri* ad *Suidam* eadem sententia.

l Ἀκανθοπλήξ. πληττόμενος) His quoque et sequentibus *S. German.* codex caret; nec divino, ubi sedem habuerint. Γνάφας lib. I. 92. de Scholiastae sententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore suppliciі eius descriptione insertum ἀκανθοπλήξ olim? an ad Ulyssem spectat, fabulâ *Sophoclis* Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex *Eustathii* Msto., citato a *I. Iac. Wetstenio* ad *S. Lucae* Euang. cap. XIII, 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι semel iterumque apud *Hesychium*. Hoc certum, cetera in coniecturis. — [Ἀκανθόπληξ penacute in membr. *F.* scribitur. *S.*]

m Ἄβιος) Haud scio, adscriptum-ne fuerit libro IV. 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad *Scythas* enim *Homeri* Iliad. N'. 6. Ἄβιοι adplicabant et varie interpretabantur, uti *Nicolaus Damascenus* in *Stobaei* Serm. V. p. 70., cui *Harpocrationem* in Ἄβιος iunge. — [Conf. *Villoisoni* Adnot. ad *Apollonii* Lexicon Homeric. Quae vero *Harpocration* habet: Ἄβιος. τὸν ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένου ἔταξεν. ὥσπερ Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον: eadem (ut supra vidimus) in membr. nostra *F.* verbotenus descripta leguntur, nisi quod ibi omissa est Auctorum mentio. Caeterum quod apud *Hesychium* scribitur, Ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείᾳ, immerito videtur *Henr. Valesius* suspectam vocem πλούσιος habuisse, πολύβιος legendum censens. Perapte sane vox πλούσιος exprimit notionem quam isti ἄβιος *Antiphon* subiecerat: nisi fortasse utrumque vocabulum adposuerat Lexicographus, πολύβιος, πλούσιος: ut posterius explicaret quo sensu πολύβιος diceretur. Denique videndum, ne Glossa ista, quae inter *Herodoteas* legitur, ducta sit ex uberiore quodam scholio, quod ad verba τοῦ βίου εὖ ἥκοντι I. 30, 22. olim spectarit.

BIBLIOTHÈQUE DE LA VILLE LYON 1892

APPENDIX ADNOTATIONUM
ad Herodoti Musas.

Adnotationes nostrae ad Herodoti Musas iam ad finem erant perductae, typisque descriptae, quum Vir clarissimus Frid. Hena. Bothe (idem cuius Emendationes nonnullas ad Scriptorem nostrum spectantes, ex Eiusdem ad *Terentium* Notis, iam in Adnotationum nostrarum cursu commemoravi) misit ad me *Animadversiones ad Herodotum*, Manhemii nuperrime impressas, quae in Ipsius *Opusculis Criticis et Poëticis*, hoc ipso anno M.DCCC.XVI. Berolini in publicum emittendis, primum occupant locum. Quo in scripto quum alia multa et erudite et ingeniose observata aut coniectata insunt, tum haud pauca, in quibus mecum sentientem videre gravisus sum doctissimum Virum. Quare, praetermisso quidem hoc posteriore genere, si ex caeterarum numero Animadversionum notabiliores quasdam, in brevius quidem contractas, hîc adposuero, et gratiam mihi visus sum initurus a lectoribus nostri Herodoti, neque ingratum facturus erudito Animadversori.

Igitur Herodoti libro I. cap. 38, 7. in loco controverso, ubi equidem veterem lectionem ὥς δὴ ὦν revocavi, *Bothius* πρὸς δὴ τῶν legit, et dein ἐμοί γε, hanc in sententiam, *His vero* (aliis populis barbaris) *non magnopere aucti ne ipsi quidem mihi videntur Pelasgi, quamvis gens barbara.*

I. 68, 19. Inepte legi videtur *Bothio* τόν τε τύπον καὶ τὸν ἀντίανικον, deletis coniunctionibus oportuisse τὸν τύπον τὸν ἀντίανικον; adiectivum enim nomen esse ἀντίανικος, sicut in oraculo c. 67, 17. ubi τύπος ἀντίανικος.

III. 109, 16. καὶ εὐδαιμῆ ἄλλῃ ἢ κατὰ τοῦτο legendum censet, *nusquam alibi quam illic.*

Male adfectum locum V. 27. ita sanandum existimat, ut *lin.* 6. legatur Αἰτίους δὲ τούτου ἤδη πάντας *etc.* istaque omnia, usque στρατηγήσας, proxime subiiciantur illis *lin.* 2. ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν.

V. 43, 3. pro ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν malit ἐκ παλαιῶν χρησμῶν.

V, 44, 14 *seq.* pro ὧν οὗτοι, ut iam olim in Notis ad *Terent.*, sic etiam nunc οἰκότα corrigit, monetque scripturam codicum *Brit.* οὐκ οὕτως, ex οἰκότως esse natam, glossemate illo quidem τοῦ οἰκότα.

VI. 35, 2. pro eo quod olim aliis ex codd. edebatur ἀτὰρ ἰδυνάστευέ τε καὶ Μιλτιάδης, commode ἰδυνάστευέ τι corrigit.

Eiusdem libri VI. caput 40. inculcandum censet post duo sequentia, et verbum ἐλαλύθει non *venerat* intelligendum, sed *redierat*.

Ad VI. 60, 5. ait: Nisi gravius subest ulcus, reponendum certe οὐδὲ κατά etc.

VI. 86, 25. pro καὶ διότι - - - τοὺς αὐτούς, legit καὶ δὴ ὅτι - - - τοὺς αὐτούς.

VII. 32, 6. pro ἐπὶ γῆς αἴτησιν corrigit ἐπὶ τὴν αἴτησιν, scil. γῆς τε καὶ ὕδατος, quae paulo ante memorantur.

VII. 89 extr. pro ἐσταλάδατο legit ἐστάλατο, ΔΑ natum censens ex syllaba ΑΑ male repetita.

VII. 140, 15. sic legit et distinguit: — κίχυται. Περσέων κακότητος ἀνάγκας. *Praevidi* (atque adeo praedixi vobis) *miseria fatales*.

VII. 141, 15. Eiusdem Emendationem πεδήσας, pro πελάσας, iam ipse in *Var. Lect.* commendavi. *Lin.* 22. corrigit εἴ τοί κοτε ἀντίος ἔστη, *si tibi forte aliquando adversus stetit*, i. e. *si tibi obvius factus fuerit*.

VII. 145, 6. malit καὶ ἄλλοισι ἐγκεχρημένοι, ut utraeque partes belligerantes indicentur.

Eod. cap. extr. deviatam difficultatem censet commate post Ἑλληνικῶν interposito, et intelligendo οὐδαμῶν ὄντων Ἑλληνικῶν.

VIII. 73, 12. pro δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες coniicit oportuisse δοκέουσι μὲν ὧν εἶ αἰῶνος. Μοῦνοι, inquit, si quis retinere cupiat, is interpretabitur, *si qui alii*, vel *prae caeteris*.

VIII. 77, 3. pro πρήγματα, (inquit) quod alienum, lege προβήματα.

Cap. 77, 8. coniicit ἅμα πάντα πατεῖσθαι.

VIII. 108, 15. Frigida *Bothio* videtur locutio illa, πειρῶτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν: nec mihi ea satis placuit. Sed, quid lucremur si deletis cum Viro docto tribus verbis ἡσυχίην μὴ.

ἄγειν, sic distinguamus orationem, εἰ γὰρ --- ὁ Πέρσης, μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ πειρῶτο ἄν: exputare equidem non potui.

VIII. 129, 12. verba καὶ τῆς πλημμυρίδος non dubitat a glossatoris manu esse, qui primitus ἢ τῆς πλημμ. adscripsisset.

VIII. 144, 3 *seq.* Legendum censet τὸ μὲν δεῖσαι κάρτα ἀνθρώπειον ἦν, deletis mediis; ut a pronunciato generali ad singulare descendat oratio; esse enim absurdum, idem nunc dici ἀνθρώπειον, nunc αἰσχρόν.

IX. 2, 8. corrigit ὥσπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, *sicut et antea hoc intellexissent Persae.*

IX. 6, 5. praefert Aldinum ἐς τὴν Βοιωτίην ἐλέγετο εἶναι.

Caput 16. libri IX. ab Herodoto conscriptum esse, non adducitur *Bothius*, ut credat; quippe nihil nisi ampullas continens, et Graeculi, eloquentiam ostentantis, affectationem minime Herodoteam.

IX. 41, 18. μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβ. mecum ad Graecos refert *Bothius*, itaque ἀνακινδυνεύσειν corrigit, quod et ego requisiveram, sed per vim obtrudere Herodoto noiui.

IX. 58, 10-13. διέδεξαν --- ὅτι --- ἐναπεδείκνυτο. Quis ita balbutientem, inquit, quemquam, nedum Herodotum, ferat? *ostenderunt, se ostendi.* Quod si vim verbi ἐναπεδείκνυτο curatius expenderit Vir doctissimus, (*prae caeteris ostentatos, celebratos fuisse,*) in vulgata constantique librorum omnium scriptura nihil porro desideraturus videtur.

IX. 71, 4. ὡς ὑπερεβάλοντο legendum censet, et post Λακεδαιμόνιοι levius distinguendam orationem. Speciosa foret emendatio, nisi satis constaret, ἀσύνδετον subinde orationem amare Herodotum.

IX. 106, 18 *seq.* ad Πελοποννησίοισι, ait, intelligi quidem utcunque σὺν posse, praestare tamen Πελοποννησίους: nempe id ipsum quod nos, nostra de coniectura, in contextu posuimus.

IX. 111 extr. legit οὐ δή κού με ἀπολέσεις: *non me perdes:* effugiam enim, aut te ulciscar.

BIBLIO Facult. ... MILAN. 1892

CORRIGENDA NONNULLA ET ADDENDA.

Quamvis multa in corrigendis speciminibus typographicis cura et a me ipso et a meo in hac parte laboris socio fuerit posita, caveri tamen non potuit, quin passim aut typothetae aliquod sphalma, aut mea in scribendo oscitantia, nostram praeteriret observationem. Ex his ea, quae interim animadverti, hic adnotare, et, qua ratione corrigenda sint, commodum duxi admonere. Reliqua aequus eruditusque Lector ultro corriget. Paucas easque breves interseram Notulas, in superioribus Adnotationibus praetermissas.

In Graeco Contextu.

LIBRO I. CAP. 1, 15. λέγουσι oportebat, non λέγουσιν. 17, 3. scribe τρόπῳ. 24, 26. τῇ. 39, 8. nescio quo pacto εἶχε irrepsit; corrige εἶπε. 82, 8. scr. χώρῃ. 91, 20. scr. Κύρου. 150, 10. pinge ἕνδεκα. 173, 18. scr. μητέρων.

LIB. II. CAP. 8, 13. corr. τεταμένον. 28, 20 *seq.* dele διὰ ante δίνας, et repone dein οἷς δὲ ἐμβαλλ. Vide Adnott. 30, 11. scr. Ἀραβίων τε καὶ Συρ. In brevi notula cap. 32, 24. subiecta, pro Εἶπεν ὤν, corr. Εἶπον ὤν. 33, 15. in ora est 10, ubi 15. oportebat. 56, 13. corr. Φοινίκων. 63, 8. sic interpunge, ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ etc. 75, 3. corr. χορίον, ubi male χωρίων. 78, 4. sic distingue, καὶ ἔργῳ μέγεθος etc. 100, 11. dele *comma* post περίμικτες. 116, 19. *comma* intersere post μεμιγμένα. 117, 1. Κατὰ scr. et *lin.* 2. repone δηλοῖ pro δῆλον, et conf. Adnot. ad h. l. 124, 19. pro ταύτης restitue ταύτῃ. conf. Adnot. p. 354 med. 139, 3. corr. ἰδόντα. 144, 7. post τοῦτον *comma* intersere. 148, 3. scribe maiusculà initio literà Κροκεδείλων.

LIB. III. CAP. 14, 24. corr. παρελθόντων. 19, 14. corr. Αἴγυπτον. 38, 3. corr. ἀνθρώποισι. 50, 16. pro περὶ scr. πέρι. 58, 1. Τοῦτον oportebat, maiusculà literà. 63, 13. corr. ἐπιθέμενον. 65, 27. corr. εἰκῇῶτάτων. 72, 29. pro δικαιοῦσθω scr. διαδεικνύσθω. 74, 13. corr. ποιήσων; et *lin.* 17. πᾶργεν. ἀγορεῦσαι. 84, 9. ἐξαίρετα scr. loco pravi ἐξαίρεται. 105, 12 *seq.* scr. Πέρσαι Φασί. et dele *comma* post χώρῃ. 113, 12. πλάτος. 116, 2. πολλῷ τι, non τι. 148, 5. οἱ μὲν θεραπ.

LIB. IV. CAP. 35, 2. pone *comma* post *παρθένους*, et dele post *Ὑπερβορ.* 41, 6. *ἐοῦσα.* 43, 33. corr. *κατέσχε.* 45, 1. scr. *Ἡ δὲ δὴ Εὐρώπη.* 50, 17. dele *comma* post *Ἴστρῳ.* 55, 2. corr. *ὁρμᾶται.* 61, 4. scr. *ἔχοντες λέβητας*, et dele *ἐς.* 65, 2. *ἀποπρίσας.* 76, 6. lege *πλέων δ' Ἑλλησπ.* absque *δὲ*, et conf. Adnot. 79, 16. dele *comma* post *καὶ.* 165, 8. *ἔδωκε.*

LIB. V. CAP. 17, 7. *ἐξ οὗ.* 28, 6. scr. *καὶ τῆς Ἰωνίης.* 33, 11. dele *comma* post *δῆσαι.* 49, 23. sic distingue: *τὰ, θυμῷ βουλομ.* 66 extr. *comma* intersere post *σύμμαχον*: et cap. 67, 5. post *ἀγωνίζεσθαι.* 87, 16. *ἄλλῳ* scribe, pro *ἄλλε.* 123, 3. dele *comma* post *Ἰωνίην.*

LIB. VI. CAP. 13, 3. dele *comma* post *Συλοσῶντος.* 15, 10. corr. *ἀπέβαλον τῶν.* 31, 5. *οἱ βάρβαροι, ἐσαγ.* 40, 5. scr. *Σκύθας ἔφευγε*, non *ἐκφεύγει.* 126, 15. corr. *παλαίστρην.*

LIB. VII. CAP. 30, 10. corr. *Κροίσου.* 50, 12. in brevi nota sub contextu scr. *Libri omnes κῶς χρὴ τὸ βεβ.* 60, 1. *et* 2. pone *comma* post *πλῆθος*, et dele post *ἀριθμὸν.* 75, 4. corr. *πέδιλα.* 100, 19. dele *ὡς* post *ὁμοίως*: et *lin.* 12. corr. *αἰγιαλοῦ.* 112, 2. *ἑτέρῳ.* 136, 11. *τίσοντας.*" *Λέγουσι etc.* Sic refinge *τίσοντας*" *λέγουσι etc.* 139, 3. post *ἀνθρώπων* paullo maior ponenda distinctio: *ἀνθρώπων*" *ὥμως δὲ etc.* 140, 2. corr. *ἑτοῖμοι.* 140, 13. scr. *εἴ που νῦν ἱδρῶτι etc.* 170, 4. pro *σφι* rectius *σφε* reponetur: conf. Adnotationem ad h. l. ubi adiici poterat: „Inde et *Hesych.* *Σφέ· αὐτοὺς, αὐτὰς, αὐτά.*" 184, 6. pro *ὅμιλον, ἑόντα τεσσ.* rescribe *ἑόντα ὁμίλων τεσσ.* 219, 3. pro *ἔπειτεν* scr. *ἐπὶ δὲ.* 225, 6. corr. *σὺν Ἐπιάλτῃ.*

LIB. VIII. CAP. 11, 5. post *στόμα* dele *punctum*, et scr. *κατὰ στόμα ἐντεῦθα etc.* 15, 6. pro *τὰς ναυμ.* scribe *τάς τε ναυμαχίας.* 26, 9. scr. *οἱ δ' εἶπον τῆς ἐλαίης — στέφανον* deletis illis notis „ et" 68, 25. sub contextu adponenda brevis Nota: „ ΕΧVIII. 25. *οὔτε αὐτοὺς.* Verum fuerit *οὔτε αὐτοῦ.*" 112, 4. delendum aut cancellis certe circumdandum vocab. *λόγεισι.*

LIB. IX. CAP. 10, 6. scr. *εἰλώτων.* 14, 5. repone *ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως etc.* 29, 4. corr. *ἑκατονπάδες.* 74, 6 *seq.* verba sic distinguenda: *ἵνα δή μιν οἱ πολέμιοι, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακινῆσαι etc.* 111, 23. corr. *ἐμέ τε.*

In Versione Latina.

LIB. I. Pag. 18. *lin.* 7. corr. *Cypseli.* *p.* 25. *l.* 3 *fin.* corr.

insidentem. p. 61, 10. *Pelasgicus.* p. 62. l. 4 *fin.* scr. *quae sunt alia* Pelasgica *oppida.* p. 117, 8. pro *populi* pone *plebis.* p. 137, 11. pro istis, *quum per totum diem parturiisset*, haec pone, *cuius partus in dies singulos exspectabatur.* p. 152, 7. *Te vero manente Rege*, corr. *Ex quo tu vero auspicatus es regnum.* 169, 4-6. *nam similiter - - commissam exercet:* versionem corrige ad Adnot. ad h. l. p. 179. l. 6 *fin. Cratis* corr. *Crathis.* p. 196. post *l.* 3. omissa adiice verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed* (longis) *penteconteris.* p. 246, 6 *seq.* pro *quorum plerique* corr. *qui utplurimum*, vel, *qui longe plurima ex parte.*

LIB. II. pag. 275, 7. corr. *utrimque*, ubi prave *utrique.* 332, 4. pro *in templis* scr. *ex victimis.* 364, 2. pro *calice* scr. *calyce.* p. 377, 10. post *Colchorum.* omissa adiice haec verba: *Putare autem se aiebant Aegyptii, esse Colchos de exercitu Sesostris.* p. 393, 2. corr. *Menelaus.* p. 458 extr. pro *e vestigio* pone *palam.*

LIB. III. pag. 138, 6. *frontibus*, corr. *frondibus.* p. 173 *penult.* pro *exercitumque contraxit* pone *traiicereque exercitum paravit.* p. 182, 7. pro *uxoribus* scr. *mulieribus.*

LIB. IV. p. 208, 2. post *persecuti*, adde, *donec Mediam sunt ingressi.* *pag.* 221. *l.* 5 *fin.* pro *quo* scr. *quod.* p. 227, 8. sic verba distingue: *atque Opin virgines, ex Hyperboreis itinere* etc. p. 230, 5. corr. *Myriandrico.* p. 260, 1. corr. *temone.* p. 337, *l.* 4 *fin.* corr. *Tisameni.* p. 339, 2. *habitaturus.* p. 348, 4 *fin.* ante *incubuit* adde *denuo.* p. 375, 8. post *exurat* adiice *atque perdat.* p. 393 *extr.* pro *Batti filia*, scribe *Batti uxor.*

LIB. V. pag. 415, 9 *seq.* pro *multi sunt remiges*, scribe *multum est ligni conficiendis remis idonei.* *pag.* 462, 7 *seq.* scribe: *quem, quamvis peregrinum, tamen ut vicinum et socium, adiecit.* p. 501 *penult.* pro *profecto* scr. *reiecto.* p. 502, 7. corr. *decertaverant.*

LIB. VII. pag. 169, 8. scr. *ut et ego.* p. 194 *extr.* corr. *naves.* p. 210, 4 *seq.* scribe: *Magnae enim res - - - confici possunt.* p. 265, 6. *absumto*, corr. *adsumto.* p. 341, 10. pro *naves obliquas nactus*, scr. *naves in alto nactus.* p. 356, 4 *seq.* pro *cum delectis - - - viris*, scribe *cum delecto a se legitimo trecentorum virorum numero, et quidem quibus domi* etc. p. 389. *l.* 5 *fin.* post *memoravi.* adiice »*Rasciverant autem mirabili quadam ratione.*

LIB. VIII. pag. 20, 7. *magnum discrimen*, scr. *maximum discr. p.* 66, 2. *illius sententiâ*, scr. *illius iudicio. p.* 112. *l.* 3 *fin.* pro *At Carystii* etc. scribe: *At non idcirco dilata est Carystiorum calamitas. p.* 226. *l.* 6 *fin.* dele verba *et loricâ. p.* 228 *ult.* scribe: *omnes quocumque ipsum et quo cito gradu vidissent* etc. *p.* 242, 2. scribe *ultrò suscipiat.*

In Varietate Lectionis.

LIB. I. Cap. 2, 13. paullo post mediam pag. 10. tria foeda vitia tres deinceps lineas deformant. *Vuldo* ubi *Vulgo* oportuisse quisque videt: τὸν Κόλχον *Βασ. Pa. F.* ubi Κόλχων legendum: denique *verbum*, ubi *verum. cap.* 73, 13. κείνησι. Corr. κεινῆσι *nostri omnes.* Paulo post, pro *conf.* III. 87. corr. III. 84, 7. *et* 10. *cap.* 104, 5. post *conf. c.* 110. adde: *et* IV. 37, 4. *et* 40, 2. *cap.* 114, 14. ubi περίσπαισι *Arch.* scr. *Ask.* pro *Arch. pag.* 96 *ult.* pro *Pass.* scr. *Arch. pag.* 101. *l.* 6 *fin.* post *Pb. Pd.* adde: *conf.* VIII. 67, 11. *pag.* 128. *l.* 9. corr. ἦα, ἦας, ἦε. *pag.* 131. *l.* 6 *fin. et seqq.* dele verba, *mihi vero - - - reperitur*: et vide Adnot. ad I. 186, 22. *pag.* 133 *med.* pro ἐθέλησε corr. ἐλαύνησι.

LIB. II. pag. 158. *l.* 5 *fin.* corrige: *In F.* διεπὴς *a pr. m. dein adiectus etiam accentus super* ε. *In Pf. est* ὡς δὲ pro ὡς γάρ. *pag.* 164. *l.* 15. ubi τεταμμένος *ex Arch.* corrige τεταμμένον. *pag.* 167 *penult.* pro οἶμοι scr. οἴμοι. *pag.* 173. *cap.* 19, 10. ubi est *Med. Ask. Arch.* pone *Med. Ask. Pass. pag.* 181 *med.* pro *qui casu an - - - caussam.* scribe: *qui Wesselingii monitum secuti sunt. pag.* 189. versus med. pro II. 41, 6. oportebat III. 41, 6. *pag.* 197 *med.* scribe: *Vulgo* οὐ μέντοι γε οἵ τε. *pag.* 198. *lin.* 10. corrige ἀναγκαίη. *pag.* 200. post medium, ubi ἐωθέε *Arch.* corrige ἐώθει *Arch. pag.* 208, 4. corrige ἐπεζωσμέναι et ἐπεζωμέναι. *pag.* 227. *CAP. LXVII.* corrige *CAP. CXVII.*

LIB. III. pag. 30 *sub fin.* pro δεδεσμένοι *Pb.* oportebat δεδεσμημένοι *Pb. pag.* 34 *med.* post *Vind. Arch. Rem.* adde *margo Steph.* Et paullo post, pro istis *Et* ἀλφίτων *delevit Schaef.* scribe: Θύλακον, *a Gronov. receptum, abiecit rursus Schaef. pag.* 46. *l.* 13 *fin. In Edd.* μὴ μέν. corrige: *In Edd.* μὴ μέν. *pag.* 58, 2. συγκρύψ. *Arch.* corr. συγκρίψ. *Arch. pag.* 71, 7. τούσοισι. corr. τούτοισι. *pag.* 72, 9. corr. *Aristoph. pag.* 84. *l.* 12 *fin.* dele importuna verba: *Vulgo c.* 14.

LIB. IV. pag. 106. *l.* 14 *fin.* Corrige ἀντικαθιζόμενοι *Ald.*

pag. 107. versus med. scribe: *lin.* 12. ἐς τὴν Σκυθ.) ἐς γῆν τὴν Σκυθ. *Arch. Vind. Ibid.* καὶ τῶν) *Sic Arch. pag.* 108, 12, scribe: *Perperam* κατοικημένου *Pb. Pd. pag.* 123. 11. corrige: *est* Λακεδόκης. *pag.* 130. *cap.* 48, 4 *seq.* πόλλων. Corr. πολλῶν *utique* etc. *pag.* 139, 2. dele punctum post λέγεται. *pag.* 143 *med.* dele verba: *Puto et Paris.* Et paulo post corrige: *dein* Σκύλης *ed. Wess. pag.* 158 *extr.* pro *l.* 11. scribe *l.* 10. *pag.* 168, 4 *seq.* post *desunt Arch.* adde: *et Vind. pag.* 188 *med.* scribe: *Recte vero* ἔπλον *mss. F.* etc. *pag.* 196. post med. ubi κίρκα *Med.*, corrige: κίρτα *Med. pag.* 237. *l.* 4 *fin.* ubi *Mirab. c.* 159. scribe *c.* 169.

LIB. V. pag 228 *med.* corrige: *simplicissima.*

LIB. VI. pag. 39. *l.* 8 *fin.* ubi *Athen. lib. V.*, corrige: *Athen. lib.* X. *pag.* 58, 5. post *Ask.* adde *Pass.*

LIB. VII. pag. 77 *med.* corrige: *F. puto et Paris. pag.* 80, 15. pro *utique male*, scribe: *utique non male. pag.* 84, 5. μαῖνη· Corrige μαθητ. *Ead. pag. l.* 9. *et* 8 *fin.* dele ista: *quod vitiosum - - - intellexerat. pag.* 102, 7. ubi πῶς χρὴ, corrige κῶς. *pag.* 114 *ult.* ubi *coll. c.* 122. corrige *coll. c.* 121 *extr. pag.* 115, 1. pro *Ald.* scr. *Arch. pag.* 157. *l.* 14 *fin.* dele ista: *contra quam - - Editor. pag.* 158. post med. dele verba: (*nescio quid spectans*). *pag.* 175. *l.* 10 *fin.* post Ἥγιος *F.* adde: *quod et ex Med. citat Gronov. in Notis. pag.* 178. ad cap. 109, 25. scribe: *Sic margo Steph. Pass. Ask.* etc. *pag.* 181. *l.* 9 *fin.* ad cap. 219, 3. post *Valla*, adde: *Ibid.* ἔπεισεν) *Sic Schaef. ex coniect.* ἔπεισὶ δὲ *edd. ante Schaef. cum Msstis; pro quo* ἐπὶ δὲ *corrigendum recte monuerat Valck. Vide Adnot. ad h. l. pag.* 184. *l.* 8 *fin.* scribe: [*immo Paris. omnes, et F.*] *pag.* 185. *cap.* 225, 4. ubi ὑπεξέρυσαν *Med.* etc. Corrige ὑπερεξέρυσαν *Med.* et post *Paris. A.* adde: *et sic ed. Wess. cum Gron.* Dein, pro ὑπεξέρρυσαν *F.* scribe ὑπερεξέρρυσαν F. *pag.* 185. *l.* 6 *fin.* ubi est p. 499, 24. scribe p. 497, 24.

LIB. VIII. pag. 9. *cap.* 15, 6. post *Vindob.* adde: *Ibid.* τὰς ναυμαχίας) Commodissime τάς τε ναυμ. *Arch. pag.* 46, 3. *Strabo IV.* Corrige: *Strabo IX. pag.* 55. *l.* 8 *fin.* dele ista: *Puto autem* ἀνωρίη *hos debuisse. pag.* 70, 4. corrige: „*l.* 11. ἀντίον) *Sic ed. Schaef. ex emend. Valck. Anteà* αἴτιον *edd. cum mstis.*“ *pag.* 71, 9. ubi est *p.* 62 *seq.* corrige p. 261. et 263. *pag.* 95. post med. ubi *tuetur Paris. omnes.* Corrige *tuentur. pag.* 99, 11. Ante *l.* 13. adde: *l.* 9. ἐθέλουμι)

ἵλοιμι *Arch.* *pag.* 123. *l.* 15 *fin.* ubi *Et ἰγίνετο*, corrige: *Et ἰγένετο*. *pag.* 135, 13. dele ista verba: *quod etiam noster codex F. tuetur.* *Ibid. l.* 11 *fin.* ubi ἐξαπάτησε, corrige ἐξηπάτησε.

In Adnotationibus.

ADNOT. ad *LIB. I. cap.* 58, 7. *p.* 67. *l.* 3 *fin.* pro *per Wesselingium* corrige *ad Wess.*

Ad *I.* 74, 24. *p.* 89, 9. post *relinquamus.* adde: *Caeterum conf. Valckenar. ad* IV. 70, 1.

I. 86, 17. *p.* 101, 2. pro II. 27. corrige II. 28.

Ad *I.* 179, 11. post *continuatas.* adde: Sed, ut apud *Plutarch.* de Pueror. Educ. cap. 9 extr. (aliis II. 7.) μονόκωλος λόγος idem est ac μονῳδὸς et οὐ ποικίλος, sic h. l. μονόκωλα οἰκήματα dici videntur *domunculae uniformes, simillimam cunctae frontem praeferentes.*

I. 191, 33. *p.* 191 *med.* pro *nona c.* 101. corr. *nona c.* 102.

ADNOT. ad *LIB. II. cap.* 19. *p.* 234. *l.* 13 *fin.* post πληώσας. adde: *conf.* IV. 181, 21.

II. 46. *p.* 263. *l.* 4 *fin.* ante *Est praeterea* etc. adde: *In bovino genere τὸ κόλον γίνος memoravit Noster* IV. 29, 1. ubi vide *Wess.*

II. 86. *p.* 308. *l.* 7 *fin.* post *consentaneum est.* adde: *conf. omnino* IV. 72, 7 *seq.*

ADNOT. ad *LIB. IV. cap.* 128, 6 *seqq. p.* 287. post νωμᾶ. WESS. haec adde: — *Vallae* latina, paucis mutatis, tenens *Gronovius* locum istum sic converterat: *At ipsorum illis, qui relinquebantur, visum fuit non amplius errare Persas, sed assidue commeatu erepto insidias tendere. Distributis igitur illis, qui copiis Darii frumenta auferrent, quae decreta erant exequebantur.* Equidem, *Wesselingii* interpretationem sequutus, tamen in dictionis illius significatu, σῖτα ἀναιρεῖσθαι, haeseram aliquantisper. Nuperrime mihi Vir celeberr. IOH. HENR. VOSS, is cui *Homerum* Germania debet germanico ore carmina canentem, per literas significavit, tractari a se in Notis ad Homericum hymnum in Cererem hunc *Herodoti* locum; in eoque quum σῖτα ἀναιρεομένους (fere ut *Valla* et *Gronov.*) *cibaria auferentes*, et νωμᾶν (cum eisdem) *distribuere* intelligat, leviter corrupta censere verba ista, νωμῶντες - - - τοὺς Δαρείου, nempe in hunc modum refingenda, νωμῶντος ὧν σῖτα ἀναιρεομένους τοῦ Δαρείου, hac sententia: *quum Darius distribueret* (passim dimitteret)

homines, qui cibaria auferrent. Iamque ego, perpensis denuo Scriptoris nostri verbis, qualia ex constanti codicum consensu leguntur, reperio, rectissimè sententiae summam, quae illis continetur, a doctissimo Viro perceptam esse expositamque. Nempe, non *cibum capientes* Persas, sed *frumentantes, cibaria avehentes, asportantes*, de improviso adgredi Scythae statuerant. Quae interpretatio, ut alioqui multo commodior probabiliorque debuit videri, sic verbis, quae hîc leguntur, unice consentanea est. Nam *cibum sumere, cibum capere*, graece dicitur σῖτον αἱρεῖσθαι, non ἀναιρεῖσθαι: compositum hoc verbum ista notione ignorat graeci sermonis usus: nec opportunus hic locus esse videtur particulae ἄν, si diviso verbo cum *Abreschio* ἂν αἱρεσθ. legere velles, ea voculae ἄν notione, quam et alibi apud Nostrum et III. 119, 12. locum habere vidimus; quae ipsa notio h. l. voce ἑκάστοτε disertius expressa est. Denique, etiam si simplex verbum hic positum esset, tamen αἱρεῖσθαι σῖτα graece non minus incongrue dictum foret, quam si latine *cibaria* (aut *frumentum*) *capere*, pro *cibum capere* diceres: sunt enim σῖτα, *frumentum*, et *cibaria quaelibet, annona, commeatus*, quum apud alios scriptores, tum apud Nostrum V. 34, 5. 65, 4. Sed, quod ad verbum νωμῶντες spectat, nec sollicitari illius terminatio, nec *distribuendi* notio eidem tribui debet. Peraptus huic loco significatus est *observandi*, et abunde firmatus citatis a *Wesselingio* testimoniis; quibus, si opus esset, adiici poterat illud *Euripidis*, quod *Schneiderus* in Lexico crit. adposuit ex Phoeniss. vs. 1262. ed. *Barn.* (1271. ed. *Pors.*) ubi ἐνώμων veteres Grammatici παρετήρουν et ἐσκόπουν interpretantur.

Ad *VII.* 61, 6. adde Adnotationem: ὑπὸ δὲ, Φαρετρεῶντες ἐκρέμαντο) In latinis posui: *A tergo suspensas habebant pharetras*: quae graecis non satis respondent; id enim graece foret ὄπισθεν δὲ etc. Artius haec cohaerent cum praecedentibus: ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέρρα· ὑπὸ δὲ, scil. ὑπὸ τοῖς γέρροις. Quare recte *Valla* dederat: *pro clypeis gerra, pharetris subter pendentibus.* Nempe in itinere, de quo hic agitur, gerra a tergo gerebant suspensa, adeoque pharetrae sub gerris erant.

FINIS.

